

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Γ' ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Α' ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1868.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΗΣ Γ' ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Α'

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1867.

Συνελθόντων περὶ τὴν 10 π. μ. ὥραν, ὁρισθεὶσαν διὰ τοῦ προγράμματος, τῶν κ. κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, παρέστη ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν καὶ πρόεδρος τῆς ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ψάλας ἀγιασμὸν ἠγίασε τοὺς τε βουλευτάς καὶ τοῦ βουλευτηρίου τὴν αἴθουσαν.

Ἀνηγορεύθησαν μετὰ ταῦτα προσωρινὸς μὲν πρόεδρος ὁ πρεσβύτερος τῶν παρόντων βουλευτῶν κ. Ἀθ. Γρηγοριάδης βουλευτῆς Τριφυλίας, γραμματεῖς δὲ προσωρινοὶ οἱ ἐκ τῶν παρόντων νεώτεροι Κωνστ. Μανουσάκης βουλευτῆς Ἀργους, Γεώργιος Ἀποστολίδης βουλευτῆς Εὐρυτανίας, Δ. Βροντίσης βουλευτῆς Κυνουρίας καὶ Γεώργιος Μπουκίδης βουλευτῆς Μαντινείας.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, παρελθὼν εἰς τὸ ἔθνη ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς καὶ πρωθυπουργὸς κ. Ἀλέξανδρος Κουμουνδούρος, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Δ. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἀνέγνω τὸ ἐξῆς Διάταγμα.

Ἀγγελλέντος εἶτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογή τοῦ ὀριστικοῦ προέδρου, παρετέθησαν αἱ κάλπαι καὶ, ἀναγινωσκόμενον τοῦ καταλόγου, προτῆρχοντο αἱ βουλευταὶ κατὰ σειρὰν καὶ ἔρριπτον εἰς τὴν μὲν τῶν καλῶν τὴν ψήφον, εἰς τὴν δὲ τὸν κύαμον, ἐπιτηρούντων τῶν βουλευτῶν Α. Ἀβέρωφ, Δ. Τσιριμώκου, Μ. Καίρη καὶ Χ. Μαστραπᾶ.

Ἀκολούθως ἀριθμηθέντων καὶ ἀντιπαροβληθέντων τῶν ψήφου-δελτίων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤρξατο ἡ διαλογή, ἐξ ἧς, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν βουλευτῶν Π. Λεωτζίκου καὶ Ἀθ. Χατζοπούλου, ἐξήχθη ὅτι ἐκ τῶν 127 ψηφοφορησάντων ἐλαβον διὰ τὴν θέσιν τοῦ προέδρου

Ὁ μὲν Ἰάκωβος Παξιμάδης ψήφους 82

Ὁ δὲ Στέφανος Παδοῦδᾶς » 43

Εὐρέθησαν δὲ καὶ λευκὰ » 2

Ἀνακηρυχθέντος τοῦ ἀποτελέσματος, ὁ πλειοψηφῆσας κ. Ἰάκωβος Παξιμάδης καταλαβὼν τὴν ἐδραν τοῦ προέδρου ἀπέ-τρεινε πρὸς τὴν Βουλὴν τὴν ἐξῆς προσλαλίαν.

«Κύριοι,

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἐκφράσω ὅλην μου τὴν εὐγνωμοσύ-νην, δι' ἣν μοὶ ἀπενείματε τιμὴν ἐκλεξάντες με πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ τὸ ἔαρος, ὅπερ μοὶ ἐπιβάλλει ἡ ψῆφός σας, ἦναι πολὺ ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου, διότι, ὡς γνωρίζετε, ὅσον τὰ ἔργα τοῦ προέδρου εἶναι σοβαρά, τόσον εἶναι καὶ δυσ-χερῆ, καὶ μόνη, κύριοι, ἡ ψῆφός σας, μόνη ἡ γενναϊότης συγ-καταβατικότης σας δύναται νὰ τὰ ἀποκαταστήσῃ ἡττον δυσ-χερῆ, ὅπερ ἐλπίζω, ὡς ἐκ τῆς σημερινῆς ψήφου σας.

Ἡ ἡ κανονισμός μας, κύριοι, θέλει εἶσθαι ὁ ὁδηγός μου πρὸς ἐκπλήρωσιν πᾶν καθικόντων μου, ὅστις ἀφ' ἐνὸς ἐγγυᾶται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐξασφαλίζει τὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν, ἄνευ τῶν ὁποίων τὰ πάντα προσκόπτουσι, τὰ πάντα ματαιοῦνται.

Ἄν ἔχω νὰ προσθέσω τι ἄλλο, κύριοι, ἢ νὰ εὐχηθῶ ὁλοψύ-χωις ὅπως ὁ Θεὸς ἐλλογῇ τὰ πράγματά μας, μᾶς φωτίσῃ εἰς τὸ καλόν, καὶ ἀναλαμπύρῃ, μετὰ τὰς αὐτὰς δεινοπαθήματα ἡμέραις ἐπιτυχεῖς διὰ τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν πατρίδα μας.

Μετά ταῦτα ἀναβάντων τὴν ἐκλογὴν τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ

προεδρείου διὰ τὴν ἐπιούσαν δευτέραν, διέλυσε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ ὀριστικός πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Μπουκίδης

Κ. Μανουσάκης

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνα-γνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀγγελλέντος εἶτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριά-σεως εἶναι ἡ ἐκλογή τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων τοῦ Σώματος, παρετέθησαν δύο κάλπαι καὶ, ἀναγινωσκόμενον τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, παριὼν ἕκαστος τῶν βουλευτῶν ἔρρι-πτεν εἰς τὴν μὲν τὴν ψήφον, εἰς τὴν δὲ τὸν κύαμον, ἐπιτηρούν-των τῶν βουλευτῶν Ὁθωνος Μακρυγιάννη καὶ Ἠλία Β. Μαυ-ρομιχάλη.

Κατόπιν μετρηθέντων καὶ ἀντιπαροβληθέντων τῶν ψήφων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤρξατο ἡ διαλογή, ἐξ ἧς, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν βουλευτῶν Περικλέους Μαυρομιχάλη καὶ Νικολάου Κονταράτου, ἐξήχθη ὅτι ἐξελέχθησαν διὰ μὲν τὴν θέσιν τῶν ἀντιπροέδρων οἱ ἐξῆς

Π. Κωσταντῆς διὰ ψήφων 66 Ἐπιλαχόντων τῶν

Α. Κορριωτάκης » 65 Α. Δημητριάδου διὰ ψήφ. 49

Σ. Καραϊσκάκης » 60 καὶ Α. Χατζοπούλου 45

Διὰ δὲ τὴν θέσιν τῶν γραμματέων οἱ ἐξῆς

Γ. Ἀποστολίδης διὰ ψήφων 79

Π. Μπούτος » 75

Κ. Μανουσάκης » 70

Γ. Φλωριάς » 70

Ψηφοφορησάντων τὸ ὅλον 118 βουλευτῶν.

Μετά ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνακηρύξας κατὰ τὸν κανονισμόν

τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἀναβαλὼν εἰς τὴν ἐπιούσαν τὴν ἐκλογὴν τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 48 τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτροπῶν, διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὧραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.
Οἱ γραμματεῖς
Κ. Μανουσάκης
Π. Μποῦτος
Γ. Φλωριάς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοίνωσεν ὁ πρόεδρος ὅτι, ἐμπνευσθὲν, κατὰ τὸ εἰσθός, τὸ ἀρτι συμπληρωθὲν προεδρεῖον εἰς τὰ ἀνάκτορα, προσεφώνησε τῇ Α. Υ. τῇ Ἀντιβασίλει τὰδε.

« Ὁ ὑψηλότης,

« Περικωθεῖσάν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς, τὸ προεδρεῖον αὐτῆς λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ προσφέρῃ πρὸς τὴν Ὑμ. Ὑψηλότητα τὰ σεβάσματα τοῦ καὶ νὰ εὐχῇ ἀπὸ καρδίας ὑπὲρ τῆς αἰσίας τελευτῆς τῶν γάμων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μετὰ τῆς Α. Υ. τῆς Μεγάλης Δουκίσσης Ὀλγας, καὶ τῆς ταχείας ἐπανόδου τῶν Α. Α. Μ. Μ. εἰς τὴν φιλάτην πατρίδα.

Τὸ προεδρεῖον πέποιθεν ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων θέλει παρέξει καὶ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην τὴν συνδρομὴν τῆς εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. καὶ ὑποστηρίξει προθύμως ὅλα τὰ μέτρα, τὰ τείνοντα πρὸς τὴν εὐμερίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου.

Ὁ δὲ ἀντιβασίλεις ἀπήντησε τὰδε.

« Κύριε πρόεδρε τῆς Βουλῆς.

« Ἐκτιμῶ εἰς ἄκρον τὴν καλὴν ὑμῶν πρόθεσιν, εὐαρεστηθέντων νὰ ἐλθῇτε ἐνταῦθα ὅπως μὲ χαιρετήσητε, καὶ σὰς ἀποτείνω τὰς εὐχαριστίας μου εὐχαριστίας διὰ τὰς εὐχάς, τὰς ὁποίας μοὶ ἀπευθύνετε ἐπὶ τῇ γάμῳ τῆς Ἀὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ

Βασιλέως καὶ τῆς Αὐτῆς Αυτοκρατορικῆς Ὑψηλότητος τῆς Μεγάλης Δουκίσσης Ὀλγας. Ἰκετεύω τὸν Θεὸν ὅπως διαφυλάττῃ Αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ καὶ ὅπως ἐπιστέψῃ διὰ τῆς ἐπιτυχίας τὰς καλὰς προθέσεις, ὑφ' ὧν ἐμφοροῦνται αἱ Αὐτῶν Μεγαλειότητες πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὰς εὐχάς Αὐτῶν.

Εἰμαι εὐτυχὴς, κύριοι, πληροφορούμενος παρ' ὑμῶν ὅτι εἰσθε πεπεισμένοι περὶ τούτου, καὶ τὸ κατ' ἐμὲ προσωπικῶς προσθέτω τὴν ἐλπίδα ὅτι ὡς πρὸς ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ ἀφορῶντα τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θρόνου καὶ τοῦ ἔθνους, θὰ ὑρίσκαται πάντοτε πλήρης ἁρμονία μετὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

Σὺς παρακαλῶ, κύριοι, νὰ γίνητε διερμηνεῖς μου παρ' ἅπασιν τοῖς βουλευταῖς, διαβεβαιῶντες αὐτοὺς περὶ τῶν εὐχινῶν μου αἰσθημάτων καὶ ἐκφράζοντες αὐτοῖς τὰς προσήσεις μου.»

Παρελθὼν εἰτα ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ πρωθυπουργός, ὁφείλοντες, εἶπε, νὰ δώσωμεν λόγον εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους περὶ τῆς κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Βουλῆς διοικήσεώς μας καὶ νὰ ἐξηγήσωμεν τί μελετῶμεν εἰς τὸ μέλλον νὰ πράξωμεν, νομίζομεν ὅτι εἶναι καλόν, ἀντὶ νὰ ἐξαντλώμεθα εἰς λόγους, νὰ ὑποβάλλωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς πραγματικά γεγονότα. Καὶ δὴ ὑποβάλλω, προσέθηκε, νομοσχέδια τινὰ περὶ χορηγίας πιστώσεων, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἀποδίδουσι τὰς ἄχρι τοῦδε γενομένας ἐκτὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκτάκτους δαπάνας, αἱ δὲ τὰς δαπάνας, τὰς ὁποίας μελετᾷ ἡ κυβέρνησις νὰ κάμῃ διὰ σκοποὺς μὴ ἀφορῶντας ἐξωθίως εἰς τὴν συνήθη καὶ τρεχούσαν ὑπηρεσίαν. Τὰ νομοσχέδια λοιπόν, εἶπεν, εἰς τὰ ἑποῖα ἐμπεριέχεται ἅπανα ἡ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως, καὶ τὰ ὁποία θὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐναργέστερον κατὰ τὴν συζήτησιν, ἔχουσιν οὕτω.

α. Περὶ χορηγίας πιστώσεως ἐκ δρ. 1,640,000 δι' ἐκτάκτους ἐξοπλισμοῦ δαπάνας.

β. » » 1,600,000 διὰ γενικά μέτρα ἀσφαλείας.

γ. » » 4,500,000 διὰ ναυπηγίαν.

δ. » » 1,000,000 διὰ προμήθειαν ὑλικού.

ε. » » 400,000 διὰ συνδρομὴν προσφύγων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τινος παρεπέμφθησαν εἰς τύπωσιν καὶ διανομὴν κατὰ τὸν κανονισμόν.

Εἰτα ἀνεκοινώθη ἀναφορὰ τῶν βουλευτῶν Κεραλλήνης Χαρ. καὶ Γεωργίου Ἰακωβάτων, δι' ἧς ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν

παράτησιν των εκ των βουλευτικών των καθηκόντων. Αίτησάντων δέ τινων την ανάγνωσιν της αναφοράς ταύτης, άλλοι προέτειναν την αναβολήν του αντικειμένου τούτου μετά τό πέρας της εκλογής των διαφόρων επιτροπών του σώματος, η δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην.

Ἐπομένως ἀγγελλέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 48 τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτροπῶν, παρορίσθησαν αἱ κάλπαι καὶ ἐγένετο ἡ ψηφοφορία, ἐπιτηρούντων τοῦ ἀντιπροέδρου Π. Κωνσταντᾶ καὶ τῶν βουλευτῶν Κ. Πεταλᾶ, Β. Σπυροπούλου καὶ Ὁθ. Μακρυγιάννη. Ἀκολουθῶς ἀριθμηθέντων καὶ ἀντιπαραβληθέντων τῶν ψήφων πρὸς τοὺς κυάμους, ἤρξατο καὶ ἐπερατώθη ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν βουλευτῶν παρελθούσης ὁμιλίας τῆς ὥρας καὶ τῆς Βουλῆς μὴ οὔσης εἰς ἀπαρτίαν, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς διαλογῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 3. μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Ἀποστολίδης

Π. Μποῦτος

Γ. Φλωριάς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε΄.

Τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀπήγγειλεν εἰτα ὁ πρόεδρος ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χθισινῆς ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 48 διαφόρων ἐπιτροπῶν τῆς Βουλῆς εἶναι τὸ ἑξῆς.

1. Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

1 Σωτ. Σωτηρόπουλος, 2 Σ. Λεονταράκης, 3 Πολ. Κωνσταντᾶς, 4 Δ. Τσαμόπουλος, 5 Δ. Τσιριμώκος, 6 Α. Σινανιώτης, 7 Στ. Στεφανόπουλος, 8 Δ. Καλλιφρονᾶς, 9 Δ. Μακρῆς, 10 Α. Στράτος, 11 Σ. Οἰκονομίδης, 12 Α. Γρηγοριά-

δης, 13 Π. Κυριακός, 14 Δ. Τσώκρης, 15 Ἀντώνιος Μαυρομάλης, 16 Σωτήριος Πατιμεζᾶς, 17 Ἰω. Βαλασόπουλος, 18 Ν. Παπαμιχαλόπουλος, 19 Λυκοῦργος Κρεσταντίτης, 20 Κ. Πλατῆς, 21 Κ. Δημητριάδης.

2. Ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν.

1 Σ. Λεονταράκης, 2 Σ. Σωτηρόπουλος, 3 Χρίστ. Χριστόπουλος, 4 Π. Μποῦτος, 5 Γ. Φλωριάς, 6 Εὐθ. Δεληγιάννης, 7 Δ. Χατζίσκος, 8 Β. Σπυροπούλος, 9 Α. Καταΐνας.

3. Ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν.

1 Γ. Γερθανάκης, 2 Ἰω. Πλαίσας, 3 Α. Νοταρᾶς, 4 Κ. Δαρειώτης, 5 Ἀν. Ἀννινός, 6 Ἀλέξ. Κουμουνδουράκης, 7 Δ. Ζῶτας, 8 Ἀνδρ. Οἰκονομόπουλος, 9 Δ. Τριτσάρας.

4. Ἐπὶ τῆς γεωργίας τοῦ ἐμπορίου, κλπ.

1 Σπ. Σπυλιωτάκης, 2 Χ. Στεριόπουλος, 3 Δημ. Πηπαιλάρχης, 4 Α. Ζεῦβος, 5 Γ. Λάπας, 6 Α. Σταυρόπουλος, 7 Ἀνδρ. Μεγαλόπουλος, 8 Ἀλ. Ἀρχολος, 9 Εὐθ. Κανελλόπουλος.

5. Ἐπὶ τῶν ναντικῶν.

1 Γ. Μποῦμπουλης, 2 Μιλ. Κανάρης, 3 Α. Καρχαλίβανος, 4 Π. Γουζούασης, 5 Α. Θεοχάρης, 6 Μ. Γιαννούλης, 7 Ν. Μπουντούρης, 8 Στ. Κορυζής.

6. Ἐπὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

1 Σ. Παπαδόπουλος, 2 Κ. Μανουσάκης, 3 Κ. Πανάρετος, 4 Ἰω. Γ. Ἰωάννου, 5 Σπ. Κρεμζής, 6 Ἀλ. Σταματόπουλος, 7 Α. Ἐρηγόπουλος, 8 Κ. Εὐθυμίουπουλος.

7. Ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

1 Εἰστ. Οἰκονομόπουλος, 2 Ξ. Λογοθέτης, 3 Κ. Μανουσάκης, 4 Αἰακός Λογιωτατῆς, 5 Σ. Κοπανίτσας, 6 Σ. Κουρῆς, 7 Ἰωάν. Παπαδόπουλος, 8 Α. Λαμπρινίδης.

8. Ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης.

1 Γ. Μαυραγιάννης, 2 Δημ. Μακρῆς, 3 Κ. Κυπριάδης, 4 Γ. Ἀποστολίδης, 5 Ἀθ. Σινανιώτης, 6 Α. Φωσκάκης, 7 Ἀρ. Μπαλάνος, 8 Ἀναστ. Δημητριάδης.

9. Ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν.

1 Τ. Πλαίσας, 2 Α. Μπότσαρης, 3 Α. Ζακουνίτης, 4 Β.

Σκαλτσόδημος, 5 Δ. Τσώκρης, 6 Π. Λεωτσάκος, 7 Τρ. Λαζαρίτος, 8 Σ. Πετιμεζάς, 9 Α. Μαυρομιχάλης.

10. *Ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν.*

1 Γ. Περωτής, 2 Α. Βαλαωρίτης, 3 Ιω. Προδελέγιος, 4 Σπ. Καραμάνος, 5 Π. Ζάνος, 6 Δ. Μακρής, 7 Σ. Παδοβάς, 8 Θ. Κανακάρης, 9 Θόδωρ Μακρυγιάννης.

11. *Ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν.*

1 Ν. Παγκράτης, 2 Π. Καλαμαριώτης, 3 Εὐθ. Δεληγιάννης, 4 Κ. Οἰκονομόπουλος, 5 Ιω. Μπαλάρας, 6 Θ. Ρωμαίος, 7 Χ. Σακελλαριάδης, 8 Ιω. Φλέσις, 9 Δ. Πατέλλης.

12. *Ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς.*

1 Περ. Μπουτός, 2 Σπ. Μαλασπίνας, 3 Γ. Μιχοκίδης, 4 Δ. Παπανικολάου, 5 Ἀντ. Ἀντωνόπουλος, 6 Π. Κυριακός, 7 Μ. Καίρης, 8 Δ. Πρωτοπαπᾶς, 9 Ἀθ. Γόντικας.

Ἀναγνωθεύσας κατόπιν τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπευθυνθείσης ἐγγράφου παραιτήσεως τῶν βουλευτῶν Κεφαλληνίας Χαλαμπους καὶ Γεωργίου ἀδελφῶν Ἰακωβάτων, παρητήρησέ τις ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὕτη δὲν πρέπει νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ πρακτικά ὡς λειδωρός. Τὴν πρότασιν ταύτην ἀπέκρουσαν ἄλλοι ἰσχυρισθέντες ὅτι ἡ καταχώρισις αὐτῆς εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαία, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως τῶν εἰρημένων βουλευτῶν ἐκ τῆς ἐντολῆς, ἣν ὁ λαὸς ἀνέθηκεν αὐτοῖς, δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἄλλως· οἱ δὲ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθέμενοι λόγοι οὐδόλως δύνανται νὰ ληρθῶσι κατ' οὐσίαν ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψὴν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, ἀφορώσης μόνον ἀπλῶς εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν τῶν δύο τούτων μελῶν τῆς. Μετὰ τινος δὲ ἀμφισβήτησεως ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ἄνευ ἀντιρρήσεως τὴν παραίτησιν τῶν εἰρημένων δύο βουλευτῶν καὶ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισιν τῆς ἀναφορᾶς των.

Παρελθὼν τις ὕστερον ἐπὶ τὸ θέμα ἤρώτησε τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ἂν τῷ ὄντι εἴναι ἀληθές ὅτι διετάχθη νὰ ἐκλογῇ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ βουλευτοῦ Δωριῶδος Ιω. Σαφάκας ἀξιώματι τοῦ τῆς φάλαγγος προδιδασθέντος ἀρτίως· πῶς, τούτου οὕτως ἔχοντος, ὁ βουλευτὴς οὗτος παρευρίσκειται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ σώματος καὶ ποίαν γνώμην ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ κυβερνήσεως;

Ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν

ὅτι τὸ καθ' ἑαυτὸν φρονῶν, ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται βουλευτὴς, προδιδασθεὶς κατ' ἐκλογὴν εἰς τὸ σῶμα τῆς φάλαγγος, ἀπώλεσε κατὰ τὸ σύνταγμα τὸ ἀξίωμα τοῦ βουλευτοῦ, διέταξε νῆαν ἐκλογὴν, ἀλλ' ἐν τῇ ὑπουργικῇ συμβουλίᾳ εἰσὶ τινες φρονῶντες, καὶ ἰδίως ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ὅτι τὸ σύνταγμα μόνον τοὺς ἐν τῇ τακτικῇ στρατῷ προδιδασκομένους θεωρεῖ ὡς ὑποκειμένους εἰς νῆαν ἐκλογὴν, καθόσον ἡ φάλαγγς μόλις ἐσχάτως ἐτακτοποιήθη.

Ἐρωτηθεὶς δὲ παρ' ἄλλου τινὸς ὁ ἀγορεύων πρωθυπουργός, τί φρονεῖ ὡς πρὸς τοὺς βουλευτὰς Δ. Τσώκρη καὶ Π. Ζάνον, τὸν μὲν προδιδασθέντα, τὸν δὲ διορισθέντα εἰς ἐμμισθὸν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀπήντησεν ὅτι δὲν ὑπάρχοντα εἰς νῆαν ἐκλογὴν, διότι ὁ μὲν πρῶτος δὲν προδιδάσθη, ὁ δὲ Π. Ζάνος δὲν ἐδήλωσεν εἰσέτι ἂν δέχεται ἢ οὐ τὴν προστενεχθεῖσαν αὐτῷ δημοσίαν λειτουργίαν.

Ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Σαράκας ὅτι ἀπέσχε μέχρι τοῦδε νὰ ἀποδεχθῇ τὸν προδιδασμὸν τοῦ, μέχρις οὗ ἡ Βουλὴ ἀποφάνθῃ ἂν τῷ ὄντι καὶ οἱ ἐν τῇ φάλαγγι προδιδασκομὲνοι ὑπάρχοντα εἰς τὰς ἀπαγορευτικάς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 72 τοῦ συντάγματος, διότι αὐτὸς φρονεῖ τὸ ἐναντίον· ὅθεν ἀπεκδεχόμενος τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς θέλει σκεφθῆ ποῖον τῶν δύο ἀξιωμάτων συμφέρει αὐτῷ νὰ ἀποδεχθῇ.

Πολλῶν δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητησάντων τὸν λόγον, ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς, εἰπόντος ὅτι πρέπει νὰ ὀρισθῇ ἑτέρα ἡμέρα συζητήσεως ἵνα ἕκαστος τῶν βουλευτῶν μελετήσῃ ἐν γνώσει καὶ δώσῃ τὴν ψήφον του, παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον.

Κατόπιν ἐκληρώθησαν αἱ ἀρτι ἐνεργηθεῖσαι ἐκλογαὶ Ἰδρας πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν βουλευτῶν Α. Μισοῦλη ἀποβιώσαντος καὶ Α. Κουντουριώτου ἀναδεχθέντος δημοσίαν λειτουργίαν, καὶ ἔλαχον ἀμφότεραι εἰς τὸ Α' Τμήμα.

Προτείναντος ἐνταῦθα τινὸς ἵνα ἡ Βουλὴ προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου, ἐζητήθη παρὰ τινῶν ἡ ἀναβολὴ αὐτῆς ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ προκηγθῇ ἡ συζήτησις προτάσεώς τινος περὶ τροποποιήσεως τοῦ μέρους τούτου τοῦ κανονισμοῦ. Εἰπόντων δὲ ἄλλων ὅτι ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις δὲν δύναται νὰ διακόψῃ τὴν πρόδον τῆς ἐκλογῆς, ἡγέρθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου μακρὰ συζητήσεις, τῶν μὲν ὑποστηρίζοντων τὴν ἀναβολὴν, τῶν δὲ ἀποκρουόντων αὐτήν. Ἐπὶ τέλους ὁ πρόεδρος διέκοψε τὴν συνεδρίαν ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως καὶ τῶν καλπῶν πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ταμίου προτεθεισῶν, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἐπομένως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Η. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Π. Μποῦτορ.

Γ. Φλωρίδης.

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ΄.

τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀγγεθέντος, εἶτα ὅτι πρῶτον ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς, λαθὼν τις τὸν λόγον ἐπρότεινε νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ μέρους τούτου τοῦ κανονισμοῦ. Ἀντιπόντων δὲ τινῶν ὅτι ἡ πρότασις αὕτη, μὴ τυπωθεῖσα εἰσέτι καὶ μὴ ἐγγραφεῖσα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν σήμερον τοσούτω μᾶλλον, ὅσῳ περιέχει, ἐκτὸς τῆς καταργήσεως τοῦ ταμίου τῆς Βουλῆς, καὶ νομοθετικὰς διατάξεις, δι' ὧν προβλέπεται ἡ ἀναπλήρωσις αὐτοῦ. Ἐπὶ νεγκαν ἄλλοι ὅτι ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος πρότασις εἶναι συναρτῆς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς ἡμερησίας διατάξεως, καὶ ὡς τοιαύτη δύναται νὰ θεωρηθῇ κατεπείγουσα, καθόσον μάλιστα μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου εἶναι περιττὴ ἐντελὴς καὶ ἀσκοπος, ἡ δὲ τυπώσις αὐτῆς δὲν εἶναι κώλυμα σπουδαῖον τῆς συζητήσεώς τῆς.

Μετὰ τινὰς δὲ ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ ψηφοφορητέου θέματος, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν συναίνῃ νὰ μεταβληθῇ ἡ ἡμερησία διάταξις, προτασσομένης τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Γεωργίου Α. Γόντικα. Ψηφοφορίας δὲ γενομένης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τοῦ ψηφοδέκτου Περικλῆ Μικυρομιχάλην καὶ Ἠλίαν Β. Μαυρομιχάλην, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον ψηφοφο-

ρίας, προσαρτῶμενον ὧδε, ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ ψήφων 76 κατὰ 40 δὲν παρεδέχθη τὴν μεταβολὴν τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν μεταβολὴν τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἐπὶ τῇ τέλει τοῦ νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τῆς περὶ καταργήσεως τοῦ ταμίου Βουλῆς προτάσεως, ναὶ ἢ οὐκ;

Κωνστ. Θεοδώρου	Ο	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ο
Ἀνδρ. Μιχαλόπουλος	Ν	Πάνος Μανωλίδης	Ν
Λιάκος Λογιωτιάδης	Ο	Δημήτριος Ζώτος	Ν
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ο	Κων. Λομβάρδος	Ν
Μιχ. Δ. Καίρης	Ν	Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ν
Ν. Π. Καίρης	Ο	Σπυρ. Λεονταράκης	Ν
Δημ. Τσώκρης	Ο	Ἰωάννης Πλαίσσας	Ο
Δ. Λαμπρινίδης	Ν	Ἀνδρ. Γαῖτας Φωσκάκης	Ο
Κωνστ. Μανουσάκης	Ο	Λουκῆρας Κρεστενίτης	Ν
Ὀθων Μακρυγιάννης	Ν	Στέρ. Στεφανόπουλος	Ο
Περ. Ἀναρ. Πετράκης	Ν	Χ. Στεριόπουλος	Ο
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ο	Ἀλ. Βιδάτης	Ν
Παναγ. Κυριακός	Ο	Ἀλέκος Ἀχολός	Ν
Ἀριστ. Μπαλάνος	Ν	Λουκάς Καταΐνας	Ν
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ν	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν
Ἀνδρέας Στράτος	Ν	Πέτρος Ζάνος	Ν
Γ. Γεροθανάσης	Ο	Ἰωάννης Βλαδίανος	Ν
Παν. Πετμεζής	Ν	Σπυρ. Μαλασπίνας	Ν
Εὐθ. Δεληγιάννης	Ο	Κωνστ. Πεταλάς	Ο
Γ. Πλαπούτας	Ο	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	Ο
Α. Ἀντωνόπουλος	Ο	Ἰωάννης Ζαῆλης	Ν
Ἀθαν. Γόνδικας	Ν	Σωτ. Πετμεζής	Ν
Χ. Σακελλαριάδης	Ν	Λεων. Πετμεζής	Ν
Ἠλ. Β. Μαυρομιχάλης	Ο	Ἀνδ. Οἰκονομόπουλος	Ν
Α. Πετροπουλάκης	Ν	Ἰω. Παπαδόπουλος	Ν
Χρ. Μαστραπᾶς	Ν	Ἰωάννης Φλέσσας	Ν
Ἰω. Σαφάκης	Ο	Περ. Μαυρομιχάλης	Ν
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ν	Γ. Περωνίης	Ο
Γ. Ζουμπουλάκης	Ο	Κωνσ. Δημητριάδης	Ν
Ἀντ. Σ. Μήτσας	Ν	Ἀλ. Κοντόσταυλος	Ν
Μ. Γουζούσης	Ο	Ἰω. Μπαλάφας	Ο
Δημ. Τσιτσάρας	Ν	Τριαντ. Λαζαρίτος	Ν

Κωνστ. Κυπριάδης	Άριστοτέλης Βαλαωρίτης
Στ. Παδοβάς	Γεράσ. Σέρβος Ο
Σωκράτης Κουρής	Δημήτριος Τσαμόπουλος Ο
.	Δημήτριος Παπαλουκάς Ο
Θεόδωρος Ζερβός Ο	Γεώργιος Μπουκίδης Ο
Νικόλαος Καρύδης	Χρίστος Α. Χριστόπουλος . . . Ο
Νικ. Παγκράτης Ο	Βασ. Δημητριάδης Ο
Πολ. Κωνσταντάς Ο	Αναγ. Σταυρόπουλος Ο
Θεόδωρος Ρωμαιοί Ο	Σπυρίδων Οικονομίδης Ο
Νικ. Λούβρος Ο	Αθανάσιος Σινανιώτης Ο
Γερ. Μαυρογιάννης Ο	Άσημ. Ζατουνίτης Ο
Νικ. Γεωργακάτος	Ξενοφών Λαγοθέτης
Άναστ. Άννινος Ο	Ιωάννης Άλεξίου
Δημ. Τσουγανάτος	Έπ. Δελγιώγης Ν
Γεράσ. Αντύπας	Χαρίλαος Τρικούπης Ο
Άντώνιος Ζερβός	Άλέξανδρ. Κουμουνδούρος . . .
Γεώργιος Φλωριάς Ο	Περ. Μπούτος Ο
Γ. Ιακωβάτος	Π. Κλαμαριώτης
Χ. Ιακωβάτος	Ιω. Πρωδελέγιος Ο
Γ. Λεϊσάδης Ο	Π. Μοδινός Ο
Άναστ. Δημητριάδης Ν	Άριστείδης Ραυτόπουλος
Άνδρ. Νοταράς	Έμ. Ναυπλιώτης Ν
Εύθ. Κανελλόπουλος Ν	Ν. Κονταράτος Ο
Ιω. Γ. Ιωάννου	Ν. Φαρμάκης Ο
Εύστ. Οικονομόπουλος Ο	Ιω. Πρωτοπαπᾶς Ν
Γεώργιος Άρώνης	Ν. Καναβός
Έμμανουήλ Κοντολέων	Γ. Ύψηλάντης
Κοσμάς Πανάρετος	Κωνστ. Εύθυμιόπουλος Ν
Δημ. Βροντίσης Ο	Τηλέμαχος Ρούκης Ν
Χαρ. Α. Χριστόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου
Σπ. Παπαδόπουλος	Άντ. Α. Μαυρομιχάλης Ν
Δημ. Παπανικολάου Ο	Ιω. Κατσάκος
Ιω. Βαλασόπουλος Ν	Π. Λεωτσάκος Ν
Σπ. Σπηλιωτάκης	Άλ. Α. Κουμουνδουράκης
Σπ. Κοπανίτσας	Χ. Χριστόπουλος Ο
Ιω. Α. Κορφιοτάκης Ο	Κ. Κανελλόπουλος Ο
Α. Κορφιοτάκης Ο	Κ. Οικονομόπουλος Ο
Γεώργιος Λαππας Ο	Δημ. Μακρής Ο
Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος . . Ν	Ευθύμιος Κεχαγιᾶς Ο
Άλεξ. Σταματόπουλος	Λουκάς [Καραλίδανος] Ο

Σπυρ. Κρεμῆζης	Σωτ. Σωτηρόπουλος
Α. Ρηγόπουλος	Αθ. Γρηγοριάδης Ο
Μπενιζέλος Ρούφρος Ν	Τσίκος Μαυροειδής Ο
Α. Μπουκαούρης Ο	Β. Σκαλτσόπουλος
Θάνος Κανακάρης Ν	Δημ. Βότσαρης Ο
Άθαν. Μισυρλής Ο	Σπυρ. Καραμάνος Ο
Κωνστ. Δαρειώτης Ο	Σταμ. Κορυζής Ν
Ιω. Δουλίδης Ο	Δημ. Βούλγαρης Ν
Κωνστ. Μελαχροινός Ο	Τασ. Πλαίσσας Ο
Γεώργιος Μπούμπουλης	Αθ. Χατζόπουλος Ο
Δημ. Θεοφάνης Ο	Α. Τσιριμάνος Ο
Κωνστ. Πλατής Ν	Δ. Χατζίκος Ν
Άχιλλεύς Μεταξάς	Α. Κριεζιώτης
Μιλτιάδης Κανάρης Ν	Ν. Βουδούρης Ν
Ιάκωβος Παξιμάδης	Λύγ. Αδεριωφ Ο
Ματθαίος Γιαννούλης Ο	Δημ. Βλάχμπάνος
Μιχ. Παρίσης	Γ. Σταματάρας

Οὕτω δὲ προτέθησαν αἱ κάλπαι καὶ ἤρξατο κατὰ τὸν κανονισμόν ἡ ἐκλογή τοῦ ταμίου, ἐπιτηρόντων τοῦ ἀντιπροέδρου Α. Κορφιοτάκη καὶ τῶν βουλευτῶν Β. Σπυροπούλου καὶ Αθ. Χατζόπουλου. Ἐκ τῆς διαλογῆς δὲ, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν βουλευτῶν Ἡλ. Β. Μαυρομιχάλη καὶ Μ. Καίση, ἐξήχθη ὅτι ἐξελέχθη ταμίης τῆς Βουλῆς ὁ Δημ. Βροντίσης διὰ ψήρων 81, εὐρεθεῖσάν λευκῶν 36.

Κρούσαντος εἴτα τοῦ προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, παρελθὼν ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ ἐκτιμῆσεως τοῦ ἐλαϊοκάρπου Κερκύρας, ὅπερ παρπέμφθη εἰς τύπωσιν καὶ διανομὴν κατὰ τὸν κανονισμόν.

Κατόπιν ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς ἡ Βουλὴ ὥρσεν ὡς ὦραν συνεδριάσεως τὴν 12 τῆς μεσημβρίας, ἐπὶ τῇ τέλει τοῦ νὰ λαμβάνωσι καιρὸν αἱ διάφοροι ἐπιτροπαὶ νὰ ἐργάζωνται κατὰ τὰς ὥρας τῆς πρωίας.

Λαθὼν ὕστερον τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἀπήντησεν εἰς τὰς χθὲς ἀπευθυνθείσας ἐπερωτήσεις περὶ τῶν βουλευτῶν Δωρίδος καὶ Ἀργους Ι. Σαράκκ καὶ Δ. Τσιώκη, ὅτι ἡ μὲν χορηγηθεῖσα ἐπιχορήγησις εἰς τὸν βουλευτὴν Ἀργους δὲν εἶναι οὔτε διορισμός εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, οὔτε προδίδασμός κατ' ἐκλογὴν, ἐπρὸς δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 2.

άρθρου 72 του Συντάγματος, ἀλλ' οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐπηρεασμός τις τῆς βουλευτικῆς συνειδήσεως δύναται νὰ ὑποτεθῇ διότι τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο εἶναι κανονισμένον πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὲρ ἑξ ἑκ τῶν ἀρχαιοτέρων στρατηγῶν τῆς φάλαγγος, καὶ μεταξὺ ἄλλων δικαιοματικῶς ἀπεδόθη καὶ εἰς τὸν στρατηγὸν Δ. Τσώκρη, ἅτε καταλεγόμενον μεταξὺ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐπιζώντων ἀγωνιστῶν.

Ὡς πρὸς τὸν ἕτερον βουλευτὴν, τὸν Ι. Σαράκην, προβιβάσθαι ἀπὸ λοχαγοῦ τῆς φάλαγγος εἰς ταγματάρχην, ἰσχυρίσθη, ὅτι ὁ προβιβασμός, γενόμενος πρὸ τοῦ τελευταίου νόμου, ὅστις διεφύθμισε τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀποτελούντων τὴν φάλαγγα ἀτόμων, δὲν δύναται, κατὰ τὴν γνώμην του, νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς ἐξαίρεσεις τοῦ ἀρθροῦ 72 τοῦ Συντάγματος, τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσην ἡ Συνέλευσις οὐδέποτε εἶχεν ὑπ' ὄψιν τῆς τὴν μὴ ὑφισταμένην τότε ὡς σῶμα στρατιωτικὸν φάλαγγα ὅπου λοιπὸν δὲν ὑφίσταται ἀρχαιότης κανονισμένη, ἐκεῖ θεσπίσας δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐκλογὴ, ὅπως ἐννοεῖται ἐν τοῖς σώμασι τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην σκεφθεὶς φρονεῖ ὅτι ὁ βουλευτὴς Σαράκης δὲν ἀπώλεσε τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ, προβιβάσθαι πρὶν ἢ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς Βουλῆς σύνοδον ψηφισθεὶς νόμος, ὅστις ἐκανόνισε τὴν ἀρχαιότητα τῶν φαλαγγιτῶν ἐννοεῖται ὅμως ὅτι εἰς τὸ μέλλον οἱ κατ' ἐκλογὴν προβιβάσθησόμενοι, ἐὰν τύχωσιν ὄντες βουλευταί, θέλουν ὑπάγεσθαι εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς ιδιότητος τῶν ταύτης.

Διαιρεθέντος ἐνταῦθα τῇ συναινέσει πάντων τοῦ ζήτηματος, τοῦ ἀφορῶντος τὸν βουλευτὴν Ἀργούς ἀπὸ τοῦ βουλευτοῦ Δωριδος, λαβὼν τις τὸν λόγον ὡς πρὸς τὸν δεύτερον εἶπεν ὅτι αἱ κρίσεις τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν δὲν εἶναι ὀρθαί, διότι ἡ φάλαγγ, συστάσα ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ ἐνός καταστατικοῦ νόμου κατὰ τὸ 1834, ἔμεινε καὶ μένει ἀμετάβλητος, οὐδὲ διέφερε κατὰ τὰ κυριώτερα στοιχεῖά της τοῦ μονίμου στρατοῦ. Ἀληθῶς νόμος τις τοῦ 1856 ἐπέμψε τοὺς φαλαγγίτας εἰς ἀπροσδιόριστον ἀδειαν ὑπαγαγῶν καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν ἐν εἰδὲι συντάξεως, ἀλλὰ καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη οὐδόλως μετέβαλε τὸν προορισμὸν τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων, καὶ ῥητῶς τοῦτο ἐκφράζεται εἰς τὸ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ἐκείνου Β. διάταγμα, καθ' ὃ ἐπεφυλάχθη ἡ κυβερνήσις τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακλήσεως αὐτῶν εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν ὅποτε ἤθελε λάβει ἀνάγκην αὐτῶν, ὡς ἐ-

γένετο ἐσχάτως καὶ διὰ τῆς ἐναρτίου ἀδείας ὑποβληθέντας ἀνθυπασις, οἵτινες δὲν ἀπώλεσαν, τοῦτον ἕνεκα, τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα. Τοῦτων οὕτως ἐχόντων, ἐν τῇ φάλαγγι ὑφίσταται καὶ ἐκ φύσεως καὶ ἐκ τοῦ νόμου ἀρχαιότης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Σαράκης φαίνεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ μητρὸν μετὰ 10 ἄλλους λοχαγοὺς, οὐδ' ἀπενεμήθη αὐτῷ ὁ βαθμὸς τοῦ ταγματάρχου, λόγῳ ἀρχαιότητος· ἐξ ἐναντίας μεγίστη ὑπόνοια ὑπάρχει ὅτι ἡ πρὸς αὐτὸν εὐνοία τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, τοῦτέστιν ὁ κατ' ἐκλογὴν προβιβασμός του, ἐγένετο ἵνα ἐπηρεασθῇ ἡ ψήφος αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ, καὶ τοῦτο δὴ ἠθέλησε νὰ προλάβῃ τὸ σύνταγμα, τοῦ ὁποῦ το πνεῦμα σκοπὴν εἶχε νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν βουλευτῶν ἀπὸ τὰ δῶρα τῆς ἐξουσίας. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀρα πρέπει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, καὶ ἐνταῦθα προκαλεῖ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, ἥς καὶ τὸ καθῆκον καὶ τὸ συμφέρον εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της ἀπὸ πάσης κυβερνητικῆς ἐπιδρομῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἶναι ῥητὸν καὶ δὲν ἐπιδέχεται ἐρμηνείαν, ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, ἐξ ὧν οἱ προαγορεύσαντες εἶπον, συμπεραίνει ὅτι τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀπασχολεῖ τὴν Βουλὴν, εἴτε οὕτως λυθῇ, εἴτε ἄλλως, οὐδαμῶς ἐφάπτεται τοῦ Συντάγματος, ἡ δὲ Βουλὴ ἀποφασίζουσα δὲν παραβιάζει συνταγματικὴν ῥήτραν, ἐπειδὴ ἡ ἐρμηνεία τῶν νόμων, καὶ δὴ καὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς φάλαγγος, εἶναι δικαίωμά της.

Μηδενὸς δὲ ἄλλου λαβόντος τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ψηφοφορητέου θέματος, ἔλαβε χώραν ἀμφισβήτησις, ἐξ ἧς ἐπέβη μακρὰ συζητήσις, καθ' ἣν οἱ μὲν ἰσχυρίζοντο ὅτι τὸ θέμα ἔπρεπε νὰ τεθῇ γενικόν, διότι τὸ ζήτημα ἦτο μᾶλλον νομικόν, οἱ δὲ ἐζήτουν νὰ τεθῇ ἐιδικῶς ὡς πρὸς τὸν βουλευτὴν Σαράκην, ἂν δηλαδὴ οὗτος, προβιβάσθαις ὅπως ἐπροβιβάσθη, ἀπώλεσεν ἢ ὄχι τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ, καὶ ἄλλοι, φρονούντες ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι ἐρμηνεία τοῦ Συντάγματος, ἰσχυρίζοντο ὅτι πρέπει δια νόμου νὰ γίνῃ ἡ τοιαύτη ἐρμηνεία. Ἐπὶ τέλους, ἀποκρουσθεῖσιν πασῶν τῶν γνωμῶν, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἐξῆς θέμα· «Ὁ προβιβασμὸς τοῦ βουλευτοῦ Δωριδος Ι. Σαράκα, ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος, συνεπιφέρει τὴν ἀπώλειαν τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ιδιότητος, καὶ ἢ ὄχι;» Ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦτου ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ προέδρου ἡ Βουλὴ ἀπήντησε δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς.

Μεταβάσης εἰτα τῆς Βουλῆς εἰς λύσιν τοῦ ἐτέρου ζητήματος

τοῦ ἀφορώντος τὸν στρατηγὸν Δ. Τσώκην βουλευτὴν Ἀργους, λαβὼν τις τὸν λόγον ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς μισθοδοσίας τοῦ βουλευτοῦ τούτου θεωρεῖται, κατὰ τὴν γνώμην του, ὡς διορισμός εἰς ἐμμισθον θέσιν, καὶ ἐπομένως συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῆς βουλευτικῆς ιδιότητος αὐτοῦ· ὁ ἰσχυρισμός δὲ τοῦ προαγορεύσαντος ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ὅτι ἡ ἐπιχορήγησις αὕτη εἶναι κανονισμένη διὰ διατάγματος ἐπὶ ἐκτελέσεως νόμου, δὲν δύναται ποσῶς νὰ μεταβάλῃ τὰ πράγματα, καθόσον ὁ περὶ οὗ πρόκειται στρατηγὸς δὲν εἶναι εἰς ἐνέργειαν· ἐπομένως φρονεῖ ὅτι ἀπώλεσε δεχθεὶς τὴν αὐξήσιν τῆς μισθοδοσίας του τὴν βουλευτικὴν του ιδιότητα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός ὅτι τὸ Σύνταγμα διὰ τῆς πράξεως «ἐμμισθον θέσιν» ἐννοεῖ θεαίως θέσιν ἐπιβάλλουσαν ὑποχρεώσεις καὶ χορηγοῦσαν δικαιώματα ἀπέναντι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμοῦς αἱ χορηγηθεῖσαι τῷ στρατηγῷ Τσώκῃ 100 δραχμαὶ κατὰ μῆνα, οὐδόλως μετέβαλον τὴν κατάστασιν αὐτοῦ· εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἐπιμίσθιον, τὸ ὅποιον αὐτὸς εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ ἕνεκα τῆς ἀρχαιότητός του καὶ τὸ ὅποιον οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀφαιρήσῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὸ ἀπονείμῃ εἰς ἄλλον.

Ἐπὶ νῆγκεν ἄλλος ὅτι ὅπως καὶ ἂν ἐξετάσῃ τις τὸ προκείμενον ζήτημα, θέλει πεισθῇ ὅτι εἶναι διορισμός εἰς ὑπηρεσίαν, ὁ δὲ ἰσχυρισμός ὅτι δὲν ἔλαβε νέας ὑποχρεώσεις ὁ περὶ οὗ πρόκειται βουλευτής, δὲν ἔχει σημασίαν, οὐδὲ τὸ τῆς ἀρχαιότητος στηρίζεται εἰς τὴν ἀλήθειαν, καθόσον καὶ ἄλλοι ὑπάρχοντες ἐπίσης ἀρχαῖοι, ὡς ἐκ τῶν μητρώων ἀποδεικνύεται, καὶ ὁμοῦς μεταξὺ αὐτῶν ἐπρωτιμύθη ὁ Δ. Τσώκης. Τὸ καθ' ἑαυτὸν φρονεῖ ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἀπενεμήθη εὐνοία καὶ χάρις, ὡς καὶ εἰς τὸν Σαφάικαν, πᾶν δ' ὅτι τείνει εἰς τὴν ἀλλοίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστον μετὰ τὸ Σύνταγμα.

Ἰπολαβόντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι δὲν πρέπει, κατ' αὐτὸν, νὰ ἐξετασθῇ ἀπλῶς ἡ αὐξήσις τῆς μισθοδοσίας τοῦ στρατηγοῦ Δ. Τσώκη, ἀλλ' ἐὰν οὗτος εἶχε πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ὅπερ ὑπερχεοῦτο ἡ κυβέρνησις νὰ ἀπονείμῃ, καὶ τοῦτο θεαίως δὲν ἐνόησε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὸ Σύνταγμα. Ἐπὶ νῆγκεν ἄλλος ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ὑπερχεοῦτο νὰ ἀπονείμῃ εἰς τὸν περὶ οὗ πρόκειται βουλευτὴν τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο, ἀλλ' εἶχε τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα, ἐπομένως ἐδόθη κατ' ἐκλογὴν, τὸ δὲ Σύνταγμα αὐτὴν τὴν κατ' ἐκλογὴν ἀπονομὴν τῶν εὐνοϊῶν ἀπαγόρευεν ἵνα μὴ ἐκ τούτου ἐπηρεάζεται ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ βουλευτοῦ.

Μετὰ τὰ λεγθέντα, ἐτίθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἐξῆς θέμα.

«*Ἡ ἐπιχορήγησις, ἡ ἀπονεμηθεῖσα τῷ στρατηγῷ Δ. Τσώκῃ, συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ιδιότητος, καὶ ᾗ ὅχι;*»

Ἐκ τῆς ψηφοφορίας δὲ, γενομένης κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Ἀχολὸν καὶ Ν. Λουῆρον, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ἔνδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ ψήφων 71 κατὰ 35, ἀρνηθέντος ἐνός, ἀπήντησεν ἀποφατικῶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

«*Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι ἡ ἐπιχορήγησις, ἡ ἀπονεμηθεῖσα τῷ στρατηγῷ Δ. Τσώκῃ, συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῆς βουλευτικῆς αὐτοῦ ιδιότητος, ᾗ οὐ;*»

Κωνστ. Θεοδώρου	Ο	Α. Πετροπουλάκης	
Ἀνδρ. Μιχαλόπουλος		Χρ. Μαστραπᾶς	Ο
Λίκαὸς Λογιωτατίδης	Ο	Ἰω. Σαφάικας	
Ἀναγν. Γιαννουλίδης		Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ν
Μιχ. Α. Καίρης	Ν	Γ. Ζουμπουλάκης	Ο
Ν. Π. Καίρης	Ο	Ἀντ. Σ. Μήτσας	
Δημ. Τσώκης		Π. Γουζούτσας	Ο
Δ. Λαμπρινίδης		Δημ. Τσιτσάρας	
Κωνστ. Μανουσάκης	Ο	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ο
Ὁδων Μακρυγιάννης	Ν	Πάνος Μανωλίδης	Ν
Περ. Ἀναρ. Πετράκης	Ο	Δημήτριος Ζώτος	
Δημ. Καλλιφρονᾶς		Κων. Λομβάρδος	Ο
Παναγ. Κυριακός	Ο	Δημ. Ἰω. Πατέλης	Ν
Αριστ. Μπαλάνος		Σπυρ. Λιονταράκης	Ο
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ν	Ἰωάννης Πλαίσας	Ο
Ἀνδρέας Στράτος	Ο	Ἀνδρ. Γαῖτας Φωσκαρδής	Ο
Δημήτριος Γαῖδας		Αυκοῦργος Κρεστενίτης	Ν
Γ. Γεροθανάσης		Στέφ. Στεφανόπουλος	Ο
Παν. Πετιμεζής		Χ. Στεριόπουλος	Ο
Εὐθ. Δεληγιάννης	Ο	Ἀλ. Βιλατίης	
Γ. Πλαπούτας	Ο	Ἀλέκος Ἀχολός	Ν
Α. Ἀντωνόπουλος	Ο	Λουκάς Κατσίνης	
Ἀθαν. Γόνδικας	Ν	Ἀναγ. Δημητρίου	
Χ. Σακελλαράδης		Πέτρος Ζάνος	
Π. Β. Μυρομιχάλης	Ο	Ἰωάννης Βλαδιάνδης	

Σπυρ. Μαλασπίνης	Γεώργιος Ἀρώνης
Κωνστ. Πεταλός	Ο Εμμανουήλ Κοντολέων
Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	Κοσμάς Πανάρετος
Ἰωάννης Ζαΐμης	Ν Δημ. Βροντίσης
Σωτ. Πετιμεζάς	Ν Χαρ. Α. Χριστόπουλος
Λεων. Πετιμεζάς	Ν Σπ. Παπαδόπουλος
Ἀνδ. Οικονομόπουλος	Ν Δημ. Παπανικολάου
Ἰω. Παπαδόπουλος	Ν Ἰω. Βαλασόπουλος
Ἰωάννης Φλέσσας	Ν Σπ. Σπηλιωτάκης
Περ. Μαυρομιχάλης	Ν Σπ. Κοπανιάτας
Γ. Περωτής	Ο Ἰω. Α. Κορριωτάκης
Κωνσ. Δημητριάδης	Ν Α. Κορριωτάκης
Ἀλ. Κοντόσταυλος	Ο Γεώργιος Λάμπας
Ἰω. Μπαλάφας	Ο Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος
Τριαντ. Λαζαρέτος	Ν Ἀλέξ. Σταματούπουλος
Κωνστ. Κυπριάδης	Αριστοτέλης Βαλαωρίτης
Στ. Παδοβάς	Ο Γερ. Σέρβος
Σωκράτης Κουρής	Ο Δημήτριος Τσαμόπουλος
Θεόδωρος Ζερβός	Ο Δημήτριος Παπαλουκάς
Νικόλαος Καρύδης	Ο Γεώργιος Μπουκίδης
Νικ. Παγκράτης	Ο Χρίστος Α. Χριστόπουλος
Πολ. Κωνσταντῆς	Ο Βασ. Δημητριάδης
Μερόδωρος Ῥωμαῖος	Ο Αναγν. Σαυρόπουλος
Νικ. Λούβρος	Ο Σπυρίδων Οικονομίδης
Γερ. Μαυρογιάννης	Ο Ἀθανάσιος Σινανιώτης
Νικ. Γεωργακάτος	Ο Ἀσημ. Ζατουνίτης
Ἀναστ. Ἀννίος	Ο Στεφάνου Λαγοθάτης
Δημ. Τσουγανάτος	Ο Ἰωάννης Ἀλεξίου
Γεράσ. Ἀντύπας	Ν Ἐπ. Δελγιώργης
Ἀντώνιος Ζερβός	Ο Χαρίλαος Τρικούπης
Γεώργιος Φλωριάς	Ο Ἀλέξανδρος Κουμουνδαύρος
Γ. Ἰακωβάτος	Ο Περ. Μπούτος
Χ. Ἰακωβάτος	Ο Η. Κελαμαριώτης
Γ. Λεϊοδάς	Ο Ἰω. Προβελέγιος
Ἀναστ. Δημητριάδης	Ν Η. Μοδινός
Ἀνδρ. Νοτάρης	Ο Ἀριστίδης Ῥαυτοπούλος
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν Εμ. Ναυπλιώτης
Ἰω. Γ. Ἰωάννου	Ο Ν. Κονταράτος
Εὐστ. Οικονομόπουλος	Ο Ν. Φαρμάκης
	Ν Ἰω. Πρωτοπαπᾶς

Ν. Καναβός	Κωνστ. Πλατῆς
Γ. Ὑψηλάντης	Ο Ἀχιλλεὺς Μεταξᾶς
Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος	Ν Μιλτιάδης Κανάρης
Τηλέμαχος Ῥούκης	Ν Ἰάκωβος Παξιμάδης
Κίμων Χριστοδούλου	Ο Ματθαῖος Γιαννούλης
Ἀντών. Α. Μαυρομιχάλης	Ν Μιχ. Παρίσης
Ἰω. Κατσάκος	Ο Σωτ. Σωτηρόπουλος
Π. Λεωτσακος	Ο Αθ. Γρηγοριάδης
Ἀλ. Α. Κουμουνδουράκης	Ο Τσίκος Λιαυρετιδῆς
Χ. Χριστόπουλος	Ο Β. Σκαλτσόδημος
Κ. Κανελλόπουλος	Ο Δημ. Βότσαρης
Κ. Οικονομόπουλος	Ο Σπύρος Καραμάνος
Δημ. Μακρῆς	Ο Σταμ. Κορυζῆς
Εὐθύμιος Κεχαγιάς	Ο Δημ. Βούλγαρης
Λουκάς Καραλίδης	Ο
Σπυρ. Κρεμζῆς	Ο
Α. Ῥηγόπουλος	Ο Τασ. Πλαίσας
Μπενιζέλος Ῥούφος	Ν Ἀθ. Χατζόπουλος
Α. Μπουκαούρης	Ο Δ. Τσιριμώκος
Θάνας Κανακάρης	Ν Δ. Χατζίσκος
Ἄθων. Μισυρλής	Ο Δ. Κριεζώτης
Κωνστ. Δαρτιώτης	Ο Ν. Βουδαύρης
Ἰω. Δουλίδης	Ο Λύγ. Ἀβέρωφ
Κωνστ. Μελαχροινός	Ο Δημ. Παλαμπάνος
Γεώργιος Μπούμπουλης	Ο Γ. Στεματάρας
Δημ. Θεοχάρης	Ο

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἐτέθησαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπιούσης τὰ ἑξῆς νομοσχέδια, ἐκκερμῇ μέιναντα κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον τῆς Βουλῆς: α'. περὶ γορηγίας πιστώσεως ἐκ δραχ. 466,328 τῆς χρήσεως τοῦ 1866, β'. περὶ ἑμοίας ἐκ δραχ. 125,000 τῆς αὐτῆς χρήσεως, γ'. περὶ ἑμοίας ἐκ δραχ. 73,000 τῆς αὐτῆς χρήσεως καὶ δ'. περὶ καταργήσεως τῶν ἀδείων τοῦ ὀπλοφορεῖν. Ἀκολουθῶς ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε, συναίνεσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Η. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ,

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΛΕΙΜΛΑΔΗΣ,

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωριάς, Γ. Ἀποστολίδης, Π. Μπούτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ΄.

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1867

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περί τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραιᾶς καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορά τοῦ βουλευτοῦ Δωρίδος Ι. Σαφάκα, δι' ἧς ἀναγγέλλει εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι, ἀποδεχθεὶς τὸν ἀπονευμένον αὐτῷ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν προϋπολογισμὸν τοῦ, παύει ἀπὸ τοῦδε τῶν βουλευτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· παρακαλεῖ ὅμως αὐτὴν ἵνα συστήσῃ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν ὅπως ἡ πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐκλογικὴ διαδικασία ἀρχίσῃ ἀπὸ σήμερον, διότι ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἐκτεθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ἐκλογικὸν στάδιον.

Τῆς αἰτήσεως ταύτης ὑποστηριχθεὶς παρὰ πολλῶν βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφάνθη ἵνα αἱ προθεσμίαι τῆς ἐκλογικῆς διαδικασίας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ βουλευτοῦ Ι. Σαφάκα ἀρχίσωσιν ἀπὸ σήμερον, κοινοποιηθῇ δὲ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Κατόπιν παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ παραπομπῆς ἐκκρεμῶν τινῶν δικῶν εἰς τὰ νεοσυστηθέντα ἢ νεοσυστηθόμενα πρωτοδικεῖα, καὶ ἐζήτησε νὰ κηρυχθῇ κατεπείγον καὶ τεθῇ αὐθημερὸν εἰς πρώτην συζήτησιν, ἐπειδὴ ἐγεννήθη, εἶπε, διαφωνία μεταξὺ τῶν διαφόρων δικαστηρίων ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ποινικῶν καὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης ἡγήθη μακρὰ συζήτησις, τῶν μὲν ὑποστηρίζοντων τὴν αἴτησιν τοῦ ὑπουργοῦ, τῶν δὲ ἀποκρουόντων ταύτην διὰ τὸν λόγον ὅτι οὐδὲν δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν συμφέρον κινδυνεύει, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον διατρέξῃ τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ ἐπὶ τέλους ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν, γενομένην ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Τσιριμῶ-κον καὶ ἑμμ. Ναυπλιώτην, ἀπεφάνθη, κατὰ τὸ ἥδη προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, διὰ ψήφων 77 κατὰ 32 ὑπὲρ τοῦ κατεπείγοντος.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κατεπείγον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων διὰ τὰ συστηθέντα καὶ νεοσυστηθό-μενα πρωτοδικεῖα, ναὶ ἢ ὅχι ; »

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Δημήτριος Ζώτος	Ν
Ἄνδρ. Μιχαλόπουλος	Ο	Κωνστ. Λομβάρδος	Ν
Λιακὸς Λογιωτατίδης	Ν	Δημ. ἰω. Πατέλλης	Ο
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ν	Σπυρ. Ασνταράκης	Ν
Μιχ. Α. Καίρης	Ο	Ἰωάννης Πλασσας	Ν
Ν. Π. Καίρης	Ν	Ἄνδρ. Γαίτας Φωσκάκης	Ν
Δημ. Τσώκρης	Ν	Λυκούργος Κρεστένιτης	Ο
Δ. Λαμπρινίδης	Ν	Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν
Κωνστ. Μανουσάκης	Ν	Χ. Στεριόπουλος	Ν
Ὄθων Μακρυγιάννης	Ο	Ἀλεξ. Βιλαέτης	Ν
Περ. Ἄναρ. Πετράκης	Ν	Ἀλέκος Ἀχολος	Ν
Δημ. Καλλιφρονάς	Ν	Λουκάς Κατοίνας	Ν
Παναγ. Κυριακός	Ν	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν
Ἄριστ. Μπαλάνος	Ο	Πέτρος Ζάνος	Ν
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ο	Ἰωάννης Βλαβιανός	Ν
Ἀνδρέας Στράτος	Ν	Σπυρ. Μαλασπίνας	Ν
Δημήτριος Γρίβας	Ν	Κωνστ. Πεταλᾶς	Ν
Γ. Γεροθανάσης	Ν	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	Ν
Παν. Πετιμεζές	Ο	Ἰωάννης Ζεϊμης	Ο
Εὐθ. Δεληγιάννης	Ν	Σωτ. Πετιμεζές	Ο
Γ. Πλαπούτας	Ν	Λεων. Πετιμεζές	Ο
Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Ἄνδρ. Οἰκονομάπουλος	Ο
Ἄθαν. Γόνδικας	Ο	ἰων. Παπαδόπουλος	Ο
Χ. Σικελλαριάδης	Ν	ἰωάννης Φλέσσας	Ο
Πλ. Β. Μυρομιχάλης	Ν	Περ. Μυρομιχάλης	Ο
Α. Πετροπουλάκης	Ν	Γ. Περωνίης	Ν
Χρ. Μαστραπᾶς	Ν	Κωνστ. Δημητριάδης	Ο
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ν	Ἄλ. Κοντόσταυλος	Ν
Γ. Ζουμπουλάκης	Ν	ἰωάν. Μπαλάφας	Ν
Ἀντ. Σ. Μήτσας	Ν	Τριαν. Λαζαρίτος	Ο
Π. Γουζούσης	Ν	Κωνστ. Κυπριάδης	Ν
Δημ. Τσιτσάρας	Ο	Στ. Παδοβάς	Ν
Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν	Σωκράτης Κουρής	Ν
Πάνος Μανωλίδης	Ο		

Θεόδωρος Ζερβός	Βασ. Δημητριάδης
Νικόλαος Καρύδης	Αναγ. Σταυρόπουλος
Νικ. Παγκράτης	Σπυρίδων Οικονομίδης
Πολ. Κωνσταντῆς	Αθανάσιος Σινανιώτης
Θεόδωρος Ρωμαιοῦς	Ατμ. Ζατουνίτης
Νικ. Λουδοῦς	Ξενοφών Λογοθέτης
Γεωρ. Μαυρογιάννης	Ἰωάννης Ἀλεξίου
Νικ. Γεωργιάδης	Ἐπ. Δεληγιώργης
Ἀναστ. Ἀννίνας	Χαρίλαος Τρικούπης
Δημ. Τσουγανάτος	Ἀλέξανδρος Κουμουνοπούρας
Γερ. Ἀντύπας	Περ. Μποῦτος
Ἀντώνιος Ζερβός	Π. Καλαμαριώτης
Γεώργιος Φλωρίδης	Ἰωάν. Προδελέγιος
Γ. Λεβιάδης	Π. Μοδινός
Ἀναστ. Δημητριάδης	Ἀριστείδης Ραυτοπούλος
Ἀνδρ. Νοταρῆς	Ἐμ. Ναυπλιώτης
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν. Κονταράτος
Ἰων. Γ. Ἰωάννου	Ν. Φαρμάκης
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ἰω. Πρωτοπαπῆς
Γεώργιος Ἀρώνης	Ν. Καναβός
Ἐμμανουὴλ Κοντολέων	Γ. Ὑψηλάντης
Κοσμάς Πανῆρετος	Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος
Δημ. Βροντίσης	Τηλέμαχος Ρούκης
Χαρ. Α. Χριστόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου
Σπ. Παπαδόπουλος	Ἀντ. Α. Μαυρομιχάλης
Δημ. Παππανικολάου	Ἰω. Κατσάκος
Ἰω. Βαλασόπουλος	Π. Λεωτσάκος
Σπ. Σπηλιωτάκης	Ἄλ. Α. Κουμουνοδουράκης
Σπ. Κοπανίτσας	Χ. Χριστόπουλος
Ἰω. Α. Κορφιοτάκης	Κ. Κανελλόπουλος
Α. Κορφιοτάκης	Κ. Οἰκονομόπουλος
Γεώργιος Λάππας	Δημ. Μακρῆς
Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος	Εὐθύμιος Κεχαγιάς
Ἀλεξ. Σταματόπουλος	Λουκάς Καραλίδανος
Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	Σπυρ. Κριμέζης
Γερ. Σέρβος	Α. Ρηγάδης
Δημήτριος Τσαμπόπουλος	Μπενιζέλος Ρούφος
Δημήτριος Παπαλουκάς	Α. Μπουκαούρης
Γεώργιος Μουκίδης	Θάνος Κανακάρης
Χρ. Α. Χριστόπουλος	Ἀθαν. Μισυρλής

Κωνστ. Δαρειώτης	Δημ. Βότσαρης
Ἰων. Δουλιδής	Σπυρ. Καραμάνος
Κωνστ. Μελεχροινός	Σταμ. Κορζῆς
Γεώργιος Μποῦμπουλής	Δημ. Βουλγαρῆς
Δημ. Θεοχάρης	
Κωνστ. Πλατός	
Ἀχιλλεύς Μεταξῆς	Τασ. Πλαίσας
Μιλτιάδης Κανάρης	Ἀθ. Χατζόπουλος
Ἰάκωβος Παξιμαδῆς	Δ. Τσιριμώκος
Ματθαῖος Γιαννούλης	Δ. Χατζίσκος
Μιχ. Παρίσης	Δ. Κριεζώτης
Σωτ. Σωτηρόπουλος	Ν. Βουδούρης
Ἀθ. Γρηγοριάδης	Λύγ. Ἀβέρωφ
Γαῖκος Μαυροειδής	Δημ. Βαλαμπάνος
Β. Σκαλτσόδημος	Γ. Σταματάρας

Οὕτω δὲ ἀναγνώσθην διὰ πρώτην φοράν τὸ περὶ αὐτοῦ λόγος νομοσχέδιον ἐγένετο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτὸν.

Ἀκολουθῶς ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑποβάλων νομοσχέδιον περὶ χορηγίας πιστώσεως δραχμῶν 25 χιλιάδων τῆς χρήσεως τοῦ 1867 δι' ἐξόδα ὑποδοχῆς τῶν Α. Α. Μεγαλειότητων, ἐζήτησε νὰ τεθῇ αὐθημερὸν εἰς πρώτην συζήτησιν. Μηδεμιᾶς δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης ἀνεγνώσθη καὶ ἐγένετο δεκτὸν διὰ πρώτην φοράν.

Λαβὼν τις τὸν λόγον ὑπερὸν ἡρώτησε διατί δὲν διατάχθη ἄχρι τοῦδε ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκλογῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πέμψι παραιτηθέντος βουλευτοῦ Μακροῦ, ἢ τί ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου; Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι αὐτὸς μόνον διατάχθη καὶ ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ αὕτη, ἀλλὰ καὶ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς ἐστάλησαν εἰς τὴν Βουλὴν, ἐτέθη, ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν, ἀμέσως εἰς τὴν κληρωτίδα ἡ ἐκλογὴ αὕτη καὶ ἔλαχεν εἰς τὸ 5' ἐξελεγκτικὸν τμήμα.

Μετὰ ταῦτα ᾤξατο ἡ ἡμερησία διάταξις καὶ τεθὲν εἰς τρίτην συζήτησιν ἐγένετο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτὸν τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον.

α) Περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 466,328 τῆς χρήσεως τοῦ 1866 ἔχον ὡς ἑπεται.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1866 χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωση δρ. 466,328 καταλογιζομένη ὑπὸ τὰ ἐφεξῆς γενικά

κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ εἰς τὰ κατὰ τὸν συναπτόμε-				
νον πίνακα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.				
Κεφαλ. 5	Υπουργεῖον ἐξωτερικόν...	δραχ.	4,800	
» Ζ	» δικαιοσύνης...	»	21,500	
» Γ	» στρατιωτικῶν...	»	415,000	
» ΙΑ	» ναυτικῶν...	»	25,328	
	Ἐν ὅλῳ ..	»	466,328	

Πίναξ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως 1866.

Κεφάλαια τοῦ Γενικοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.	Πιστώσεις	
		Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κερ.
ΣΤ Ὑπουργεῖον ἐξωτερικῶν..	4	4000	4800
Ζ » δικαιοσύνης ..	4	15000	21500
	9	2500	
Γ. » στρατιωτικῶν ..	9	50000	
	10	40000	
	11	20000	
	12	15000	
	2	15000	
	2	20000	
	3	120000	
	4	60000	
		361500	26,300
			Εἰς μεταφεραν ..

Κεφάλαια τοῦ Γενικοῦ προϋπολογισμοῦ	Ἀριθ. τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν	Πιστώσεις	
		Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.
I' Ὑπομνηστικῶν	16	361500	26,300
	17	5000	
	18	50000	
	19	10000	
	20	4000	
	21	6000	415000
	22	18000	
	23	3528	
	24	1500	
	25	2000	25028
II' Ὑπομνηστικῶν	26		466328
	27		

Ἐτέθη ὡσαύτως εἰς πρώτην συζήτησιν καὶ ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον, περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν 125,000 ἐπὶ τῆς χρήσεως 1866 ἔχον ὡς ἑπείτα.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1866 χορηγεῖται ἐκτακτὸς πίστωσης ἐκ δραχ. 125,000 καταλογιζομένη εἰς τὰ ἐξῆς εἰδικὰ κεφάλαια.

Κεφάλ.	19	ἐδαφονόμια κλπ. ἐν Ἑπτανήσῳ	δρ.	50,000
»	20	χρεωλυτικὸν δάνειον ἐκ δραχμῶν		
1,500,000		»	75,000	
Τὸ ὅλον		»	125,000	

Ἀκολουθῶς ἐτέθη εἰς τρίτην συζήτησιν καὶ ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐξῆς νομοσχέδιον, περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 43,000 τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1866 ἔχον ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον μοναδικόν.

«Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείων ἀναπληρωτικὴ πίστις ἐκ δραχμῶν 43,000 τεσσαράκοντα τριῶν χιλιάδων διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1866 ἔτους ἐπὶ τῶν ἐξῆς κεφαλαίων καὶ ἁρθρῶν τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου.

Κεφάλ.	3	ἄρθρ.	1	γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας	δρ.	15,000
»	5	»	11	ὕγιονομικ. ἐξοδα ἐν γένει	»	10,000
»	9	»	5	κατασκευὴ δημοσίων οἰκοδομῶν	»	18,000
ἐν ὅλῳ		»	43,000			

Τελευταῖον ἀναγνωθεῖσα εἰς πρώτην συζήτησιν ἐγένετο δεκτὴ ἄνευ ἀντιρρήσεως πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Δ. Τσιριμώκου περὶ καταργήσεως τῶν ἀδειῶν τοῦ ὀπλοφορεῖν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διελυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος.

I. ΠΑΞΙΜΑΛΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖς

Π. Μποῦτος

Κ. Μαγουσάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'.

Τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν.

Εἶτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

α'. Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κρεμεζή ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν φαρτῶν κτημάτων, ἥτις παρεπέμφθη εἰς τὴν πρῶτην κατὰ τὸν κανονισμόν.

β'. Ἀναφορὰ τοῦ δημάρχου Αἰτωλικοῦ, αἰτοῦντος τὴν ἀνανέωσιν τῆς πληρωμῆς διοδίων ἐπὶ τῶν ἐκατέρωθεν τῆς πόλεως ποταμῶν. Τὴν ἀναφορὰν ταύτην, εἰσαχθεῖσαν καὶ ὑποστηρίχθεισαν ὑπὸ τινος τῶν βουλευτῶν Μεσολογγίου, ἡ Βουλὴ παρέπεμψε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν μετὰ σύστασιν ἵνα εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον ἱκανοποιῶν τὰς εὐχὰς τῶν κατοίκων Αἰτωλικοῦ.

Κατόπιν ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ μὲν τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς προσηκούσας παρασκευῆς εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ ἀγροτικοῦ τῆς Κερκύρας ζητήματος, ἐπὶ τῇ αἰτῇ δὲ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος Δ. Χατζίσκου ὁμοίως ἢ τρίτῃ συζήτησιν τῆς προτάσεως τοῦ περὶ ὀφειλῶν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς προσηκούσας τετάρτης.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν εἰς δευτέραν συζήτησιν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ ἀνευ ἀντιρρήσεως τὰ ἐξῆς νομοσχέδια.

α'. Περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 25 χιλιάδων τῆς χρήσεως 1867, δι' ἐξοδα ὑποδοχῆς τῶν Α. Α. Μεγαλειότητων, τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης.

β'. Περί χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 125 χιλιάδων ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1866.

γ'. Περί μεταβιβάσεως τῶν ἐκρεμῶν ὑποθέσεων τῶν συστηθέντων καὶ συστηθεσομένων πρωτοδικείων.

Επὶ τῇ προτάσῃ δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν παρεπέμφθησαν ἡ μὲν πρότασις περὶ καταργήσεως τῶν ἀδειῶν τοῦ ὀπλοφορεῖν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐσωτερικῶν, ἡ δὲ περὶ συστάσεως ἐφετιοῦ ἐν Λαμίᾳ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμε-

ρησίας διατάξεως τῆς αὐριον, διέλυσε, συναίνεσι τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Ι. ΠΑΣΙΝΑΔΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Π. Μποῦτος
Κ. Μανουσάκης
Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ'.

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Εἶτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

α'. Ἀναφορὰ Π. Μπερλίνου ταγματάρχου ἀποτραπέζου, αἰτοῦντος νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ψηφισθέντα περὶ συντάξεως νόμον.

β'. Ὁμοία Ἀπ. Καζάκη πρίφιν ἀνθυπασιστοῦ, παραπονυμένου ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἀπέβληθῇ τοῦ βαθμοῦ του, καὶ ζητοῦντος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν στρατὸν μετὰ τὸν βαθμὸν ὃν εἶχεν.

Ἀμφότεραι αἱ ἀναφοραὶ αὗται παρεπέμφθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν κατὰ τὸν κανονισμόν.

γ'. Πρότασις τῶν βουλευτῶν Ἀθ. Γόντικα καὶ Γ. Μπουκίδου περὶ συστάσεως ἐφετιοῦ ἐν Τριπόλει.

δ'. Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Θ. Ζερβοῦ ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλῶν.

Παραπέμφθησαν δὲ ἡ μὲν πρότασις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ἡ δὲ τροπολογία εἰς συζήτησιν μετὰ τῆς σχετικῆς προτάσεως.

Ἀρξαμένης εἶτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀνεγνώσθησαν εἰς τρίτην συζήτησιν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ ἀνευ ἀντιρρήσεως τὰ ἐξῆς νομοσχέδια.

α'. Περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραμῶν 25,000 τῆς χρήσεως τοῦ 1867 ἔχον ὡς ἐπεται.

Ἀρθρον μοναδικόν.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1867 χορηγεῖται ἐκτακτος (Πρακτικά Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 3

πίστωσις ἐκ δραχ. είκοσιπεντακισχιλίων ἀριθ. 25,000, καταλογιζομένη ὑπὸ τὸ κεφ. 14 εἰς ὁδοῦ υποδοχῆς τῶν Α. Α. Μεγαλειότητων.»

6'. Περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 125,000 ἐπὶ τῆς χορήσεως τοῦ έτους 1866 ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἀρθρον μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1866 χορηγεῖται ἑκτακτος πίστωσης ἐκ δραχ. ἑκατὸν είκοσι πέντε χιλιάδων ἀριθ. 125,000, καταλογιζομένη εἰς τὰ ἑξῆς εἰδικὰ κεφάλαια.

Κεφ. 19 ἑδαφονόμια κτλ. ἐν Ἑπτανήσῳ... δραχ. 50,000

» 20 χρεωλυτικὸν δάνειον ἐκ δρ. 1,500,000 δρ. 75,000

Τὸ ὅλον δραχ. 125,000

Ἐτέθη ὕστερον ὑπὸ τρίτην συζήτησιν νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης περὶ μεταβιβάσεως ἐκκρεμῶν δικῶν εἰς τὰ νεοσυστηθέντα ἢ συστηθασύμενα πρωτοδικεῖα, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαθὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι πρέπει πᾶς νόμος νὰ ἐξετάζεται οὐ μόνον ἐὰν ἦναι ἐπωφελεὴς καὶ χρήσιμος εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐὰν μὴ ἦναι ἐπιβλαβὴς ἢ τοῦλάχιστον ἀχρηστος εἰς τὸν λαόν, ὑπὲρ οὗ δῆθεν προκαλεῖται, χρήσιμος δὲ μόνον εἰς ἄτομά τινα. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν εἶναι παντάπασιν ἀνγκαῖον, διότι προσκλήθη οὐχὶ ἕνεκα γενικοῦ συμφέροντος, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀτομικὰ συμφέροντα, ἢ τὸ πολὺ ἐπαρχικὰ.

Ἡ κυβέρνησις ἀληθῶς ἔλαβε τὴν ἀδειαν ἀπὸ τῆς Βουλῆς νὰ συστήσῃ ἑνδεκα νέα πρωτοδικεῖα· ἐν τούτοις αὕτη μὲθόλως μεριμνήσασα νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, ὅπου ἀπόλυτος ὑπῆρχεν ἀνάγκη προτιμήσεως, ἔσπειρε νὰ κάμῃ ἀρχὴν ἀπὸ τὴν Ἀμφισαν, εἰς ἣν ἐπὶ τέλους μόλις ὤρειλε νὰ ἀποβλεψῇ, ὑπόσχεται δὲ διὰ λόγων νὰ ἀποβλεψῇ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐπεθύμεις νὰ ἐβλεπε καθαρωτέραν καὶ εὐκρινεστέραν πολιτικὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ διὰ ταῦτα προκαλεῖ αὐτὸ νὰ ἐξηγηθῇ βῆτως ἂν σκοπεύσῃ νὰ συστήσῃ καὶ τὰ ἐπιλοιπα πρωτοδικεῖα, ἢ τὰ πάντα ἐνεργήθησαν καὶ ἐνεργοῦνται πρὸς τὸ θεσθῆναι καὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ πρωτοδικείου Ἀμφισῆς εἰσάγεται καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ περιπτώσει προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι λυπεῖται βλέπων ὅτι ὁ προλαλήσας δὲν θέλει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν γενικὴν χρησιμότητα τοῦ ὑπὸ

σχήτησιν νομοσχεδίου· ἀληθῶς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ νομοσχεδίου δυσνοήτου καὶ ἀπαιτούντος εἰδικὰς γνώσεις, θὰ εἶχε δίκαιον, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι τῶσον ἀπλοῦν, ὥστε ἀρκεῖ ἀπλῆ λογικὴ σκεψὶς ἵνα πεισθῇ τις περὶ τῆς χρησιμότητος αὐτοῦ, διότι δὲν πρόκειται νῦν περὶ ἄλλου τινός, ἢ περὶ ἐρμηνείας προγενεστέρου νόμου, ἢ μάλλον εἰπεῖν, περὶ ἐξομαλύνσεως δυσκολιών τινῶν χάριν ἐκτελέσεως νόμου ἰσχύοντος. Ἐν τούτοις ἀπορεῖ πῶς ὁ προαγορεύσας ἀρνείται τὴν σπουδαιότητα τοῦ πρωτοδικείου τῆς Ἀμφισῆς, καὶ διατάζει νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀρνήσιν ταύτην δι' ἄλλου τινός, ἢ διότι ἀγνοεῖ ἐν γένει τὰς δυσχερείας τοῦ λαοῦ τῶν κεντρικῶν ἐπαρχιῶν τῆς Στερεᾶς, ἀνγκαῖομένου νὰ μεταβῇ εἰς τὰ μεθόρια ὅπως ζητήσῃ δικαιοσύνην καὶ κινδυνεύοντος ἕνεκα τούτου ἐκ πολλῶν κινδύνων, οὓς ἀπέχει νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὡς γνωστούς. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑποσπρίζει τὸ νομοσχέδιον ὡς ἀναγκαῖον καὶ κατεπείγον, οὐ μόνον διὰ τὴν ἤδη συστηθῆν πρωτοδικεῖον, ἀλλὰ καὶ διὰ πάντα τὰ μέλλοντα νὰ συστηθῶσιν.

Ἐπήνεγκεν ὁ πρωθυπουργός, ὅτι κακῶς ἐτίθη τὸ ζήτημα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Κορινθίας εἰς τὸ σημείον τῆς χρησιμότητος ἢ τῆς προτιμήσεως τοῦ δεινός ἢ τοῦ δεινῶς πρωτοδικείου, διότι σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἡ κυβερνήσις, ὥς προείπαται, πρεσβεύει ὡς ἀρχὴν τὴν ἐπίστασιν τῶν δικαστηρίων, καὶ τοῦτο ἦτον ἡ σπουδαιότερα μέριμνά της, διότι πιστεύει ὅτι ὅσον ἐγγυτέρω εἶναι ἡ δικαιοσύνη εἰς τὸν λαόν, τοσούτω μᾶλλον ἡ εὐημερία τῶν πολιτῶν καὶ ἡ δημοκρατία τάχιστα ἐμπεδυνται. Οὔτε ἡ ἐνστάσις περὶ τῆς προτιμήσεως τοῦ πρωτοδικείου Ἀμφισῆς εἶναι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ σπουδαίου, ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελεσθῇ, καὶ ἀνάγκη ἦτο νὰ γίνῃ ἀρχὴ ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν· διατί δὲ ἐγένετο ἀπὸ τὴν Ἀμφισαν καὶ οὐχὶ ἀλλαχόθεν, τοῦτο δὲν εἶναι ζήτημα δημοσίας συζητήσεως, τοσούτω μᾶλλον, ὅσοι ἡ κυβέρνησις ἀρξαμένη ἤδη προβαίνει εἰς τὴν κατὰ σειράν καὶ κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

Ἡδὴ συνέστησαν καὶ τὰ πρωτοδικεῖα Ἡλείας καὶ Λευκάδος, ὧν τὸ προσωπικὸν σήμερον διορίζεται· κατόπιν θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά τῆς Κορινθίας, Εὐρυτανίας κτλ. ἀλλὰ σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τούτου· πρόκειται περὶ γενικοῦ ζητήματος, περὶ καθιερώσεως μιᾶς γενικῆς ἀρχῆς, ἀμφισβητούμενης νῦν, εἴτε καλῆς, εἴτε κακῆς, καὶ περὶ προφυλάξεως τῶν συμφερόντων

τῶν πολιτῶν. Διό ἡ συζήτης πρέπει νὰ περιστραφῇ εἰς τοῦτο καὶ μόνον τὸ ἀντικείμενον.

Ἀπάντησεν ἄλλος ὅτι συμφωνεῖ μὲν μετὰ τοῦ προλαλήσαντος πρωθυπουργοῦ, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ συστάσεως ἢ καταργήσεως πρωτοδικείων, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι οἱ ὑπὲρ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου λαλήσαντες ἤξιωσαν ὅτι πρόκειται περὶ ἐρμηνευτικοῦ τινος νόμου λύοντος ἀμφισβήτησιν ἀναφύεισαν ἐκ σκοτεινῆς τινος ἐκφράσεως. Ἐν τούτοις αὐτὸς δὲν βλέπει εἰς ποῖαν φράσιν τοῦ ΣΚΑ' νόμου εὐρίσκεται τὸ σκοτεινὸν τῆς ἐννοίας καὶ ποῖον μέρος αὐτοῦ ἐρμηνεύει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον. Πρὶν ἢ ἐκδοθῇ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκείνου Β. διάταγμα, εἰς οὐδὲνα ἐπῆλθε σκέψις περὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τοῖς προϋπάρχουσι πρωτοδικείοις, αἱ ὅποιαι θεσφαίως ἐμελλον νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τοὺς ὑφισταμένους νόμους· μετὰ τὴν ἐκδοσιν ὅμως τοῦ εἰρημένου διατάγματος ἐγεννήθη ἡ ἀμφισβητοία περὶ αὐτῶν, τὰς ὁποίας δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ἡ Κυβέρνησις αὐτεπαγγέλτως νὰ κανονίσῃ. Τὸ προκείμενον ἄρα νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἐρμηνευτικόν· λέγουσιν ὅμως ἤδη ὅτι εἶναι συμπληρωτικόν, ἤτοι αὐτοτελές, ἀλλ' ἐάν οὕτως ἔχῃ, πού τότε ὑπάρχει τὸ κατεπείγον τῆς συζητήσεως; Κατὰ τὴν γνώμην του, ἵνα ἐπιψηφισθῇ ἐν γνώσει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀπαιτοῦνται πολλά ὁστατιστικαὶ πληροφορίες, αἱ ὁποῖαι σήμερον δὲν συνοδεύουσιν αὐτό, ἐπομένως εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως, μέχρις οὗ τὸ ὑπουργεῖον ὑποβάλῃ θετικάς περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων πληροφορίας.

Προσθέντος δὲ ἄλλου ὅτι τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθὲν Β. διάταγμα περιέχει ἐν ἄρθρῳ 4 νομοθετικάς διατάξεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ἡ κυβέρνησις νὰ προβῇ καὶ ἰσχυρισθέντος ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει ῥητῶς νὰ κηρύξῃ αὐτὰς ἀκύρους καὶ κατοπιν νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ὅπερ καὶ δύναται εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὡς μηδεμιᾶς σήμερον κατεπείγουσας ἀνάγκης ὑφισταμένης, ἀντίπερ ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι δὲν εἶναι παντάπασιν λογικόν αὐτὸ εὐσυνειδητόν νὰ ἐπιτραπῇ εἰς δύο διάφορα δικαστήρια νὰ ἐκδικάζωσιν ὑποθέσεις ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ μίξ καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καθιερωθῇ μία γενικὴ ἀρχὴ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, τὰ ὅποια δὲν πρέπει νὰ κριθῶσιν ἐκ τοῦ μικροῦ ἢ μεγάλους αὐτῶν ἀριθμοῦ. Οἱ προλαλήσαντες ἰσχυρισθῶσαν ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ

ΣΚΑ' νόμου οὐδὲν ἔχουσι τὸ σκοτεινὸν ἢ χρῆζον ἐρμηνείας· ἀλλ' αὐτὸς φρονεῖ, καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τῶν ἐξόχων νομομαθῶν, ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ἐξάγεται καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, διότι ἄλλως θὰ ἦτον ἀσυνεπὴς καὶ παράλογος εἰς τοιοῦτος νόμος, καὶ, τὸ κατ' αὐτόν, δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ ταιαύτην ἀπερισκεψίαν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Καὶ ὅμως τὴν ιδεάν του ταύτην εὐρίσκονται τινες, οἱ ὅποιοι δὲν παραδέχονται, καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν ταύτην ἐργεταὶ τὸ νομοσχέδιον σήμερον νὰ ἐξομαλύνῃ· ἐπομένως πέποιθεν ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἀποκρούσας τὴν ἀναβολήν.

Οὕτω δὲ προβαίνουσας τῆς συζητήσεως, πολλοὶ ἔλαβον τὸν λόγον ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν ιδεῶν. Καὶ οἱ μὲν ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸ ἐκδοθὲν Β. διάταγμα, καθόσον ἐκανόνισε τὰς ἐκκρεμῆς ὑποθέσεις, ἐξεδόθη παρανόμως καὶ ἀντισυνταγματικῶς, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἐρμηνευτικόν, διότι οὐδεμία ἀμφισβήτησις δικαστικῶς καὶ κατὰ τοὺς προτῆκοντας τύπους ἀναγνωρίσθη, καὶ εἶναι βλασφημία νομικὴ πᾶς τοιοῦτος ἰσχυρισμός, ὅτι κακῶς ἡ κυβέρνησις ἐστέρησε διὰ διατάγματος τοὺς πολίτας τῶν φυσικῶν δικαστῶν τῶν, οὗς ῥητῶς νόμος ὥρισεν ὅτι πρέπει νὰ προσέξῃ ἡ Βουλὴ μήπως διὰ τοῦ νέου τούτου νόμου, ἀντὶ ὠφελείας, προσενήσῃ ζημίας εἰς τοὺς πολίτας, οἱ δὲ ἀπάντησαν ὅτι οὐδόλως παρηνόμησεν ἡ Κυβέρνησις κανονίσασα διὰ διατάγματος τὰς ἐκκρεμῆς ὑποθέσεις, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο παρήγετο ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ τῆς Βουλῆς καὶ ἀπὸ αὐτῆς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, ὅτι ἐπομένως, ἐπελθούσης ἀμφισβητοίας γνωμῶν μεταξὺ τῶν νομομαθῶν, τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, σκοπεῖ νὰ φέρῃ εἰς ἀρμονίαν τὰς ἀδιαθέτους ιδέας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ἀπὸ ἐνδεχομένων κινδύνων, ὅπερ εἶναι ὠφέλεια μᾶλλον ἢ ζημία, καὶ ὅτι εἶναι παραλογισμὸς νὰ περιμενῇ τις ὅπως δικαστικῶς ἀναγνωρίσθῃ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐρμηνείας τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τέλους, ἐξαντληθείσης τῆς συζητήσεως, ἐτίθη πρῶτον εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασις τῆς ἀναβολῆς, ἣν ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη μὴ ἀναστῆσαι.

Ἐνταῦθα, ἐρωτηθείσης τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ ποῖαν ιδιότητα εἰσάγει τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἀπαντήσαντος τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι εἰσάγουσιν αὐτό ὡς ἐρμηνευτικόν, ἐπρότεινάν τινες νὰ τεθῇ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν, ἀν θεωρῇ αὐτὸ ἐρμηνευτικόν ἢ συμπλη-

ρωτικόν και αὐτοτελές. Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἔλαβε γώ-
ραν μικρὰ συζητήσεις τῶν μὲν υποστηρίζοντων, τῆς δὲ κρι-
νήσεως ἀποκρουστικῆς αὐτὴν, ὡς ἀσκοπον, ἐκτὸς ἰὰν προτείνωσιν
αὐτὴν ὡς πολιτικόν ζήτημα μομφῆς, ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ
δεχθῇ τὴν ψηφοφορίαν αὐτὴν, καὶ τοι παράλογον. Ἐπὶ τέλους ὁ
πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει πάντων, ἔθετο τὸ ἐξῆς θέμα.

« Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὡς νόμου
ἐμπνευστικοῦ, λέγουσι ναι, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι.
Γενόμενης λοιπὸν, τῇ αἰτήσει τινῶν, κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν
ψηφοφορίας ὑπὸ τοῖς ψηφολέκτας Δ. Γαυρόπουλον καὶ Β. Σπυ-
ρόπουλον, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὡςδε προσαρτημένον πρωτοκόλλον
ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχ-
δίου διὰ ψήφων 80 κατὰ 41.

Πρωτοκόλλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν
ἐκκερμένων ὑποθέσεων τῶν νεοσυστηθέντων καὶ συστηθησομένων
δικαστηρίων, ναι ἢ ὄχι;

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Α. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἀνδρ. Μιχαλόπουλος	Ο	Ἀθαν. Γόνδικας	Ο
Αἰάκος Λογιωτατίδης		Χ. Σακελλαριάδης	Ο
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ν	Ἠλ. Β. Μαυρομιχάλης	Ν
Μιχ. Α. Καίρης	Ο	Α. Πετροπουλάκης	
Ν. Π. Καίρης	Ν	Χρ. Μαστραπᾶς	Ν
Δ. Τσώκρης	Ν		
Δ. Λαμπρινίδης		Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ο
Κωνστ. Μανουσάκης	Ν	Γ. Ζουμπουλάκης	Ν
Ὀθων Μακρυγιάννης	Ο	Ἀντ. Σ. Μήτσας	
Περ. Ἀναρ. Πετράκης	Ν	Π. Γουζούσης	Ν
Δημ. Καλλιπρόνης	Ν	Δημ. Τσιτσάρας	Ο
Παναγ. Κυριακός	Ν	Γεώργιος Ἀποσταλίδης	Ν
Ἀριστ. Μπαλάνος	Ο	Πάνος Μανωλίδης	Ο
Σπυρ. Καρσιτσάκης	Ο	Δημήτριος Ζώτος	
Ἀνδρέας Στράτος		Κων. Λομβάρδος	Ν
		Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ο
Γ. Γεροθανάσης	Ν	Σπυρ. Λεονταράκης	Ν
Παν. Πετιμεζῆς		Ἰωάννης Πλαίσσας	Ν
Εὐθ. Δελιγιάννης	Ν	Ἀνδρέας Γαίτας Φωσκαράδης	Ν
Γ. Πλαπούτας	Ν	Λυκοῦργος Κρεστενίτης	Ο

Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν		
Χ. Στεριόπουλος	Ν		
Ἄλ. Βιλαέτης		Γ. Λεϊβαδάς	Ν
Ἀλέκος Ἀχολός	Ο	Ἀναστ. Δημητριάδης	Ο
Λουκάς Καταΐνας		Ἀνδρ. Νοταρᾶς	
Ἀναγν. Δημητρίου		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ο
Πέτρος Ζάνος		Ἰω. Γ. Ἰωάννου	Ν
Ἰωάννης Βλαβιανός		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Σπύρος Μαλασπίνας	Ν	Γεώργιος Ἀρώνης	
Κωνστ. Πεταλάς	Ν	Ἐμμανουὴλ Κοντολέων	
Ἀναστ. Μιχαλόπουλος		Κοσμάς Πανάρετος	
Ἰωάννης Ζαίμης	Ο	Δημ. Βροντίσης	Ν
Σωτ. Πετιμεζᾶς	Ο	Χαρ. Α. Χριστόπουλος	
Λεων. Πετιμεζᾶς	Ο	Σπ. Παπαδόπουλος	Ν
Ἀνδρ. Οἰκονομόπουλος	Ο	Δημ. Παππανικολάου	Ν
Ἰω. Παπαδόπουλος	Ο	Ἰω. Βαλασόπουλος	Ο
Ἰωάννης Φλέσσας	Ο	Σπ. Σπηλιωτάκης	Ο
Περ. Μαυρομιχάλης		Σπ. Κοπανίτσας	Ν
Γ. Περωτῆς	Ν	Ἰω. Α. Κορφιωτάκης	
Κωνστ. Δημητριάδης	Ο	Α. Κορφιωτάκης	Ν
Ἄλ. Κοντοσταυλός	Ν	Γεώργιος Αἰάπας	
Ἰω. Μπαλάρας	Ν	Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος	Ο
Τριαντ. Λαζαρέτος	Ο	Ἀλέξ. Σταματόπουλος	
Κωνστ. Κυπριαδης		Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	
Στ. Παδοῦας		Γεράσ. Σέρβος	Ν
Σωκράτης Κουρῆς		Δημήτριος Τσαμόπουλος	Ν
		Δημήτριος Παπαλουκάς	Ν
Θεόδωρος Ζερβός	Ν	Γεώργιος Μπουκίδης	Ν
Νικόλαος Καρύδης		Χρῖστος Α. Χριστόπουλος	Ν
Νικ. Παγκράτης	Ν	Βασ. Δημητρακόπουλος	
Πολ. Κωνσταντᾶς	Ν	Ἀναγν. Σταυρόπουλος	
Θεόδωρος Ῥωμαῖος	Ν	Σπυρίδων Οἰκονομίδης	Ν
Νικ. Λαυδρός	Ν	Ἀθανάσιος Σινανιώτης	Ν
Γεο. Μαυρογιάννης	Ν	Ἀσημ. Ζατουνίτης	Ν
Νικ. Γεωργακάτος		Ξενοφών Λογοθέτης	Ν
Ἀναστ. Ἀννίνας	Ν	Ἰωάννης Ἀλεξίου	Ν
Δημ. Τσουγανάτος	Ν	Ἐπ. Δελιγιώργης	Ο
Γεράσ. Ἀντόπας		Χαρίλαος Τρικούπης	Ν
Ἰωάννης Ζερβός		Ἀλέξανδρος Κουμουνδούρος	Ν
Γεώργιος Φλωρίδας	Ν	Περ. Μποῦτος	Ν

Π. Καλαμαριώτης	Ιω. Δουλιδής	Ν
Ιω. Προδελέγιος	Κωνστ. Μελαχρινός	Ν
Π. Μοδινής	Γεώργιος Μπούμπουλης	Ν
Αριστείδης Ψαυτόπουλος	Δημ. Θεοχάρης	Ν
Εμ. Ναυπλιώτης	Κωνστ. Πλατής	Ο
Ν. Κονταράτος	Αχιλλεύς Μεταξάς	Ο
Ν. Φαρμάκης	Μιλτιάδης Κανάκης	Ο
Ιω. Πρωτοπαπᾶς	Ίακωβος Παξιμάδης	Ν
Ν. Κανονάς	Ματθαῖος Γιαννούλης	Ν
Γ. Ψηλάντης	Μιχ. Παρίσης	Ν
Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος	Σωτ. Σωτηρόπουλος	Ν
Τηλέμαχος Ρούκης	Αθ. Γρηγοριάδης	Ν
Κίμων Χριστοδούλου	Τσίκος Μαυροειδής	Ν
Αντών. Α. Μαυρομιχάλης	Β. Σκαλτσόδημος	Ν
Ιω. Κατσάκης	Δημ. Βότσαρης	Ν
Π. Λεωτσάκος	Σπυρ. Καραμάνος	Ν
Αλ. Α. Κομουνδουράκης	Σταμ. Κορυζής	Ο
Χ. Χριστόπουλος	Δημ. Βούλγαρης	Ο
Κ. Κανιλλόπουλος		
Κ. Οικονομάπουλος		
Δημ. Μακρής	Τασ. Πλαίσας	Ν
Εὐθύμιος Κεχαγιάς	Αθ. Χατζόπουλος	Ν
Λουκάς Καραλίθανος	Δ. Τσιριμώκος	Ν
Σπυρ. Κρεμζής	Δ. Χατζίσκος	Ο
Α. Ψηλός	Δ. Κριζώτης	Ο
Μπενιζέλος Ρούφος	Ν. Βουδούρης	Ο
Α. Μπουκαούρης	Αύγ. Ἀβέρωφ	Ν
Θάνος Κανακάρης	Δημ. Βαλαμπάκης	Ν
Ἀθαν. Μισυλῆς	Γ. Σταματάρας	Ν
Κωνστ. Δαρεϊώτης		

Ἀναγνωσθέντα εἶτα τὰ διάφορα ἄρθρα αὐτοῦ ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον, τοῦ 2 μόνον ἄρθρου τροποποιηθέντος κατὰ τὴν γραμματικὴν. Ἐπίσης ἀναγνωσθέν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχον ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 1.

« Αἱ ἐνώπιον τῶν πρὸ τοῦ νόμου ΣΚΑ' ὑπαρχόντων πρωτοδικείων ἐκκρεμαῖς ὑποθέσεις πολιτικαί, ἐμπορικαὶ καὶ ποινικαί, αἱ ὑπαγόμεναι δυνάμει τῶν ἐκδοθέντων καὶ ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰδίου διατάγματος εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν συστηθέντων ἢ συστηθησομένων πρωτοδικείων, μεταβιβάζονται

εἰς τὰ πρωτοδικεῖα ταῦτα, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ διάσκεψιν εὕρισκόμενων, αἵτινες ἂν δὲν ἀποπερατωθῶσιν ὀριστικῶς διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, ἀκολουθοῦσι τὸν αὐτὸν κανόνα. »

Ἄρθρον 2.

« Αἱ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τοῦ Κράτους ἐκκρεμαῖς ὑποθέσεις πολιτικαί, ἐμπορικαὶ καὶ ποινικαί, αἱ ἀνήκουσαι εἰς περιφέρειαν τῆς δικαιοδοσίας πρωτοδικείων, ὑπαχθεῖσαν ἢ ὑπαχθησομένην διὰ τῶν περὶ τῆς συστάσεως τῶν νέων πρωτοδικείων διαταγμάτων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἄλλου ἐφετείου, μεταβιβάζονται εἰς τὸ ἐφετεῖον τοῦτο κατὰ τὸν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τεθέντα κανόνα. »

Ἄρθρον 3.

« Τὰ αὐτὰ θέλουσιν ἐφαρμοζέσθαι καὶ εἰς τὰς ἐκκρεμαῖς ὑποθέσεις τῶν εἰρηνοδικείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀρχαίων πρωτοδικείων, ὑπαχθέντων ὅμως ἢ ὑπαχθησομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν συστηθέντων ἢ συστηθησομένων τοιούτων. »

Ἄρθρον 4.

« Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖας.

Γ. Ἀποστολίδης.

Κωνστ. Μανουσάκης.

Π. Μπουτσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτελευταίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

εἶτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἑξῆς ἐγγράφα.

α. Ἀναφορὰ Ἑλένης Μασάλας ἐκφραζούσης τὴν εὐγνωμοσύνην τῇ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν μεγάλην πολιτογράφειαν, ἣν ἐχορήγησεν αὐτῇ. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἀναγνωσθεῖσα, ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν, κατετίθη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλῆς.

Β'. Αίτησις Δ. Κορομηλά τυπογράφου, ζητούντος να αναλάβη την έκτύπωσιν της εφημερίδας της Βουλής, υποσχόμενος να εκδίδη αυτήν τρίς της εβδομάδος. Η αίτησις αυτή παρεπέμφθη εις την επιτροπήν των αναφορών.

Γ'. Αναφορά Δ. Χρυσοβέργη, πρώην λοχαγού, αίτούντος την συζήτησιν και επιψήφισιν του κατά την παρελθούσαν σύνοδον εισαχθέντος παρά του υπουργού των στρατιωτικών νομοσχεδίου περί της επανόδου του εις τον στρατόν με τον βαθμόν ον είχε.

Της αιτήσεως ταύτης υποστηρικθείς παρά τινων, η Βουλή ωρίσθη να έγγραφη εις την ημερησίαν διάταξιν το ειρημένον νομοσχέδιον.

Υπεβλήθησαν κατόπιν και ανεγνώσθησαν κατά σειράν αι εκθέσεις των τμημάτων Α' και Γ' επί της εξελέξεως των βουλευτικών εκλογών Ίδρας και Κερκύρας, και παρεπέμφθησαν κατά των κανονισμών.

Αναστάς τις ύστερον εξέθηκεν ότι ο βουλευτής Κεφαλληνίας Φωκάς Γεωργακάτος υπέβαλε κατά την παρελθούσαν σύνοδον την παραίτησιν του, περί ης η Βουλή ανέβηκε να αποφανθῇ· επειδή ο ειρημένος βουλευτής δι' επιστολών του επιμένει εις την παραίτησιν του, προτείνει ν' αναγνωσθῇ η αναφορά του και γίνῃ δεκτή η παραίτησίς του.

Αναγνωσθείσης της αναφοράς, παρετηρήθη ότι ο παραιτηθείς δηλοῖ ῥητῶς ότι παραιτεῖται διὰ τὴν Β' σύνοδον. Τὴν ἀσάφειαν ταύτην ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τινὲς ἰσχυρίσθησαν ὅτι πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ παραίτησις ἐκ νέου. Τῆς γνώμης ταύτης ὑποστηρικθείσης καὶ παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἀπέσχε νὰ συζητήσῃ κατ' οὐσίαν τὴν περυσινήν παραίτησιν τοῦ ειρημένου βουλευτοῦ, ὥρισάσα ἵνα ἐρωτηθῇ ἂν ἐπιμένῃ εἰς αὐτήν.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ πρωθυπουργὸς υπέβαλε νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δῆμους τοῦ Κράτους νὰ ἐπιβάλλωσιν, ἐὰν θέλωσι, προσθετοῦ φόρον ἐπὶ τῶν ὀνίων μέχρι 2 ἐπὶ τοῖς 0|0 πρὸς περίθαλψιν τῶν προσφύγων Κρητῶν, προσθεὶς ὅτι πολλοὶ δῆμοι ἐπέβαλον ἤδη τοιοῦτον φόρον, τὸ δὲ ὑπουργεῖον τὰς περιστάσεις καὶ τὴν ἀνάγκην ἔχον ὑπ' ὄψιν δὲν ἠύρωσε τὰς πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καίτοι παρὰ τὸν νόμον γενομένης. Παρακάλεσε τελευταῖον τὴν Βουλὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ· ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν ἐκήρυξε τὸ νομοσχέδιον κατεπείγον καὶ παραδέχθη αὐτὸ ἀνευ ἀντιρρήσεως εἰς πρώτην συζήτησιν.

Προκειμένου κατόπιν νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν ἡ περὶ ἀφείλα-
των πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος Δ. Χατζίσκου, ἐπρό-
τείνε τις, ἐπειδὴ τὸ σταθὸν τῶν δύο συζητήσεων καὶ ἡ ἀρ-
χὴ τῆς προτάσεως ἐπικρατήθη κατὰ τὴν λήξαν σύνοδον, προ-
τείνει νὰ συζητηθῇ ἐκ νέου τρίς, διότι ἡ Βουλὴ διὰ τὸ με-
ταξὺ χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι ἐνήμερος εἰς τὰ καθήκαστα
τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἀντιπρόεδρος δὲ τοῦ προτείναντος ὅτι ἡ ἀναβολὴ οὐδόλως
θὰ ἀπλήσῃ τὴν Βουλὴν, ὠρμάσαντος ἤδη τοῦ προκειμένου
ζητήματος, ἐπήνεγκαν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι, μελαινότι ἀσπαζε-
ται τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως ταύτης, διαφωνεῖ ὅμως ὡς πρὸς
τὰ καθήκαστα, διότι, ὅπως ἤδη αὐτὴ ἔχει, εἶναι ἀνεπιδεκτὸς
ἐκτελέσεως, οὐδὲ θὰ συντελέσῃ τὸ παράπαν εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν
προτίθεται ὁ ὑποβὰλὼν αὐτήν, δικαίς μόνον ἀπείρους θὰ γεν-
νήσῃ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀτοπα θὰ προένησῃ, ἐπομένως εἶναι
καλὸν νὰ τροποποιηθῇ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ὅτι ἡ πρότασις
εἶναι σαφὴς καὶ σκοπὸν ἔχει νὰ προλάβῃ τὰς καθυστερήσεις
τῶν φόρων, ἔλαβον καὶ ἄλλοι τινὲς τὸν λόγον ὑποστηρίζαντες
τὸ χρησίμουν τῆς προτάσεως ταύτης.

Ἐπὶ τέλει ἡ Βουλὴ ἀνέβηκε τὴν συζήτησιν παραπέμψασα,
κατὰ πρότασιν τινῶν, τὴν πρότασιν καὶ τὰς ἐπ' αὐτῆς τροπο-
λογίας εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ἐπιτροπὴν, ἐντελελλομένην
νὰ μελετήσῃ ὠρίμως αὐτήν καὶ γνωμοδοτήσῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν.

Ομοίως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν, πα-
ρέπεμψεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν ἐτέραν πρότασιν
τοῦ βουλευτοῦ Σ. Κρεμεζῆ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 2
τοῦ 12' νόμου περὶ φθορῶν κτημάτων.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ ἄλλου, ἀπεφασίσθη νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν
ἡμερησίαν διάταξιν καὶ νὰ συζητηθῇ μετὰ τὸ Κερκυραϊκὸν ζή-
τημα τὸ περὶ μισθοδοσίας τοῦ κατωτέρου κλήρου νομοσχεδίου
τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε, συνκινῶναι τῆς Βουλῆς, τὴν
συνεδρίαν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Κ. Μανουσάκης.

Γ. Φλωρίδης.

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περί τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνωσθήσαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως· καὶ ἐνεκρίθησαν.

Εἶτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἐξῆς ἔγγραφα·

α. Νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν περί αὐτῆς-σεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ προξένου τῆς Ἀλεξανδρείας.

β'. Πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Ὁθωνος Μακρυγιάννη περί τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ περί ζωοκλοπῆς νόμου εἰς τοὺς δῆμους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Παραπέμφθησαν δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν.

Ἀρξαμένης εἶτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀνεγνώσθη πρῶτον ἐκθεσις τοῦ Α' ἐξελεγκτικοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιάσαντος βουλευτοῦ Ὑδρας Ἀθ. Μιαούλη ἐκλογῆς. Διὰ τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως προτείνει τὸ τμήμα τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ὡς ἐγκύρου καὶ τὴν ἀνακήρυξιν ὡς νόμιμον βουλευτοῦ τοῦ πλειονοψηφήσαντος Θ. Κουντουριώτου.

Μηδემιάς δὲ κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τοῦ τμήματος καὶ ἀνεκήρυξιν ὡς νόμιμον βουλευτὴν Ὑδρας τὸν Θ. Κουντουριώτην.

Κατόπιν ἀνεγνώσθη ἑτέρα ἐκθεσις τοῦ αὐτοῦ τμήματος, προτείνοντος τὴν ἐπικύρωσιν τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ βουλευτοῦ Ὑδρας Ἀνδρ. Κουντουριώτου, διορισθέντος εἰς δημοσίον λειτουργίαν, γενομένης ἐκλογῆς καὶ τὴν ἀνακήρυξιν ὡς νόμιμου βουλευτοῦ τοῦ πλειονοψηφήσαντος Ι. Καλογιάννη.

Μηδემιάς δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τοῦ τμήματος καὶ ἀνεκήρυξιν ὡς νόμιμον βουλευτὴν τὸν εἰρημένον Ι. Καλογιάννην.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη καὶ ἑτέρα ἐκθεσις τοῦ γ' τμήματος, προτείνοντος κατὰ πλειονοψηφίαν τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, τῆς ἐνεργηθείσης πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος βουλευτοῦ Κερκύρας Γ. Μαρκοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ἐκλεγθεὶς Π. Βράλλας Ἀρμένιος διετέλει, καθ' ὃν καιρὸν ἐξελέχθη, καὶ εἰσέτι διατελεῖ εἰς ὑπηρεσίαν ἐμισθοῦ, καὶ ἐπομένως ἀσυμβίβαστον κατὰ τὸ ἀρθρον 71 τοῦ Συντάγματος πρὸς τὰ καθέκοντα τοῦ βουλευτοῦ, κατὰ μειονοψηρίαν δὲ ἐνός μέλους τὴν ἐπικύ-

ρωσιν τῆς ἐκλογῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ὑπηρεσία, εἰς ἣν διατελεῖ ὁ ἐκλεγθεὶς Π. Βράλλας, εἶναι ἐκτακτος καὶ ἐξομοιοῦται μὴ τὴν τῶν ὑπουργῶν, ἐπομένως δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰ βουλευτικὰ καθήκοντα. Ἐπὶ τῶν γνώμῶν τούτων ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν τῆς πλειονοψηφίας, τοῦτέστι τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς Κερκύρας.

Προσελθόντες εἶτα οἱ βουλευταὶ Ὑδρας Θ. Κουντουριώτης καὶ Ι. Καλογιάννης ὤμωσαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν νενομισμένον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν παρόντων πρακτικῶν προσαρτῶμενον πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν εἰς δευτέραν συζήτησιν καὶ ἐγένετο αἶεν ἀντιρρήσεως δικτὸν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς ἐκτάκτων δημοτικῶν πόρων πρὸς περιθαλψὴν τῶν ἐκ Κρήτης προσφύγων.

Ἐξῆθ' ὕστερον εἰς πρώτην συζήτησιν καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δικτὸν αἶεν ἀντιρρήσεως νομοσχέδιον περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου τῆς νήσου Κερκύρας, παρατηρησάντος τινος ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ προτείνη κατὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ συζήτησιν τροπολογίαν περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μνημονευομένων ἐκτιμητῶν, περὶ ἧς οὐδεὶς γίνεται λόγος.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς τρίτης συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ιδιοκτησίας τῆς νήσου Κερκύρας, λαβὼν τὸν λόγον εἰς τῶν βουλευτῶν Κερκύρας, ἐξέθηκεν ὅτι εὐχαρίστως θέλει ἐπιληθῆ ἐνός ἀντικειμένου μεγίστης σπουδαιότητος καὶ συνδεδεμένου μὲ ὑψηλότερα συμφέροντα ἰθνικά. Εἶναι ἀληθές, εἶπεν, ὅτι πολλαὶ προσπάθειαι κατεβλήθησαν ὥπως ἐξηλαυνθῶσιν αἱ δυσχερείαι, οὕτως εἶπεν, συμβιβαστικῶς, κατὰ δυστυχίαν ὅμως δὲν ἐπέτρεθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας· ἔνεκα δὲ τῶν παρεξηγήσεων, αἵτινες παρακολυθοῦσι πᾶν δυσχερές ζήτημα, ἡ μεταξὺ τῶν κατοίκων Κερκύρας διχάνοια ἀναπτύχθη εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἀπειλεῖ πολλὰ δυσάρεστα. Ἦδη χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν, ἣν ἐλαβεν ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, καὶ ἰδίως ὁ πρωθυπουργός, τὸ ζήτημα τοῦτο πρόκειται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου νὰ λυθῇ ὅπως ἂν ᾔθελε. Ἰσως ἡ λύσις τοῦ δὲν εἶναι κατὰ τὴν γνώμην τινῶν καλὴ, ἀλλὰ, τὸ καθ' ἑαυτὸν, ποθὼν ὑπερμέτρως τὴν λύσιν τοῦ, ἐπιφυλάσσεται εἰς τὰ καθέκαστα νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην τοῦ ἐλευθέρου· ὥπως καταρτισθῇ ὅσον οἶόν τε ἐντελεστερὸς εἰς νόμος, σκοπὸν ἔχων τὴν συμφιλίωσιν ἀδελφῶν, τὴν αὐτὴν καταγωγὴν καὶ τὸν αὐτὸν προορισμὸν ἐχόντων.

Ταῦτα εἰπὼν ἤρώτησε κατόπιν ὁ ἀγορεύων τὸν πρωθυπουργόν, ἂν ἡ ἔκθεσις, ἣτις συνοδεύει τὸ νομοσχέδιον, συνετάχθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις κατήρτισεν αὐτὸ, συγχρόνως δὲ ἐξήγησε τὴν κατάθεσιν τῶν διαφορῶν ὑπομνημάτων, τὰ ὅποια ἐδόθησαν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ εἰς Κέρκυραν μεταβάντα Κ. Πραβελέγιον.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἔκθεσιν, ὅτι αὕτη συνετάχθη παρ' ἐνὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ἄλλων μελῶν μηδὲν λαβόντων μέρος, ὡς πρὸς δὲ τὰ ὑπομνήματα, ὅτι θέλει καταθέσει αὐτὰ εἰς τὸ πρῶτον ἵνα λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν ὁ βουλευόμενος, παρελθὼν ἑτέρις ἐκ τῶν βουλευτῶν Κερκύρας διὰ μακρῶν ἀνέπτυξε τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς περιπλοκάς, ἃς κατὰ διαφοροὺς καιροὺς ἔλαβε τὸ ζήτημα, περὶ οὗ πρόκειται.

Ἐνταῦθα ἐπρότεινέ τις νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ δευτέρα συζήτης τοῦ προκαίμενου νομοσχεδίου, ἡ κατὰ τὴν παρελθούσαν τῆς Βουλῆς σύνοδον ἐκπεραιωθείσα ὅπως, ἐκτενοῦς γενομένης ταύτης, ἐπιφυλαγθῇ μολαταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν εὐκαιρία νὰ ἐκνομοθῇ κατὰ τὴν τρίτην συζήτησιν τὰ τυχόν ἡμαρτημένα, ἐπεὶ δὴ τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἱκανῶς σπουδαῖον, καὶ ἐν αὐτῷ περιέχονται διατάξεις ἐξαιρετικαὶ εἰς τὸ εἶδος τῶν καὶ πολὺ ἀπέχουσαι τοῦ ἐπικρατοῦντος παρ' ὅλοις τοῖς ἔθνεσι κοινοῦ δικαίου.

Τὴν πρότασιν ταύτην, ὑποστηρικθεῖσαν παρὰ τινων, ἀνέκρουσαν ἄλλοι, καὶ δὴ καὶ ὁ πρωθυπουργός, ἰσχυρισθέντες ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο μένει ἐκκενρὸς καὶ συζητεῖται ἐξωδίκως ἀπὸ τῆς Συνελεύσεως, περὶ αὐτοῦ δὲ ἐγράψαν ἀπειρα καὶ πολλὰ ἐπιτροπαὶ τὸ ἐμελέτησαν, ὥστε ἐὰν ἀρχὴ τοῦδε δὲν ἐγένετο καταληπτὸν, οὐδὲν ἔτι θὰ ὠφελήσῃ ἡ ἐπανάλυσις μιᾶς συζήτησεως, ὅτι πᾶσα ἀναβολὴ αὐτοῦ παρακωλύει τὴν πρόδον τοῦ τόπου ἐκείνου καὶ διατρέφει τὰ ὑφισταμένα σπέρματα διχονοίας, ὅτι θὰ ἦτον ἐπωφελεῖς ἡ προσθήκη μιᾶς ἐπὶ συζήτησεως, ἐὰν ἐπρόκειτο ἀληθῶς νὰ γίνῃ ἐπ' αὐτοῦ συζήτης, τοῦτο ἡμῶς δὲν θὰ συμβῇ, ἐπεὶ οἱ μελετήσαντες τὸ ζήτημα καὶ οἱ γνωρίζοντες τὴν κατάστασιν τῆς νήσου εἰσὶ συμφωνοὶ καὶ μόλις ἐπὶ ὀλίγων μὲν, ἀλλὰ σπουδαίων ἀντικειμένων, πειλανὸν νὰ γίνῃ συζήτης, ἣτις μάλιστα πρέπει νὰ γίνῃ κατ' ἑκτασιν κατὰ συνέπειαν ἡ παραδοχὴ τῆς εἰρημένης προτάσεως δὲν θέλει φέρεται ἄλλο τι παρὰ καθαρὰν ματαιοπονίαν, ὅπερ πρέ-

πει νὰ ἀπορῶγῃ ἡ Βουλὴ. Ἐπὶ τέλους ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς τρίτης συζήτησεως. Ἐπομένως ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ προὔαθεν ἡ ἐξῆς τροπολογία.

Ἄρθρον 1.

«Ἄπαντα τὰ ἐν Κερκύρᾳ τιμαριωτικὰ κτήματα, τὰ μὴ τυχόν εἰσέτι ἀπαλλαγέντα τῶν τιμαριωτικῶν δεσμῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ἀπαλλάσσονται αὐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, οἱ δὲ γενόμενοι κύριοι αὐτῶν δύνανται νὰ διαθέσωσιν αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν, ἐπιφυλαττομένων τῶν δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας τοῦ δημοσίου ἢ τῶν δήμεων Κερκύρας τῶν πηγαίων τυχόν ἐκ τῶν περὶ ἰθαγενείας, περιβολῆς καὶ λοιπῶν διατάξεων τῶν τιμαριωτικῶν νόμων».

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀνέπτυξεν εἰς τῶν ὑποβαλόντων αὐτὴν εἰπὼν ὅτι διὰ ταύτης σκοποῦσι νὰ προφυλάξωσι τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐγγχωρίων δήμεων. Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου εἶναι σαφές, διότι τείνει νὰ κανονίσῃ τὰς μεταξὺ τιμαριούχων καὶ ἀγροληπτῶν σχέσεις, καὶ προσθέσαντος ὅτι τὰ δικαιώματα τῶν δήμεων καὶ τοῦ δημοσίου οὐδὲν παραβιάζονται, ἐξ ἐναντίας ἢ ἐν τῇ τροπολογίᾳ προσέθηκεν ὁ περιπλέξῃ ἐπὶ μᾶλλον τὸ ζήτημα καὶ ὁ γεννήσας δίκας, ἐπὶ ἀνέγκειν ἄλλος ὅτι ἡ τροπολογία τοῦ άρθρου 1 καθιστᾷ αὐτὸ ἀντιφατικόν πρὸς ἑαυτὸ, διότι, ἐν ᾧ τὸ κείμενον σκοπεῖ νὰ διαλύσῃ τὰς ὑφισταμένας σχέσεις, ἡ προσθήκη τείνει νὰ συνδέσῃ αὐτάς ἐπὶ μᾶλλον καὶ οὕτως εἰπεῖν νὰ τὰς περιπλέξῃ.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι διὰ τοῦ άρθρου τοῦ κειμένου οὐδὲν παραβιάζονται τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ σχέδιον.

Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος ἐπρότεινέ τις τὴν προσθήκην μετὰ τὰς λέξεις *ἀσφειλομένη λόγῳ* τῆς λέξεως *ασυνομιληγηθείσης*. Τὴν προσθήκην ταύτην ἀντέκρουσεν ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἰσχυρισθὲν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν εἰς ὅλας τὰς σχέσεις νὰ ὑπάρξουν συμβάσεις ἐγγράφοι, ὡς εἰς τὰς θεωρεῖς, κληροδοσίας· ἂν ἐννοήσῃς ὁ προτείνων ὅτι δὲν ὑπάρχει σχέση ἀνευ συμβάσεως, ἀπατάται, διότι ἡ ἰδιοκτησία κανονίζεται καὶ δι' ἄλλων, καὶ διὰ τῆς ἀποθεωτικῆς λεγομένης παραγραφῆς. Ταύτων οὕτως ἐχόντων, ἡ προσθήκη τείνει νὰ ἀφαιρῇ ἐν γένει τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν πολιτῶν, ὅπερ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ προτεινόντος ὅτι διὰ τῆς προσθήκης δὲν σκοπεῖ νὰ καταστρέψῃ τὰ δικαιώματα τῆς ιδιοκτησίας, ὅπως-
δήποτε καὶ ἂν ἀποδεικνύεται αὕτη, ἐπιθυμεῖ ὅμως νὰ ἐξαίρεθῇ
ῤῥητῶς καὶ πᾶν φορολογικὸν ἔαρος, τὸ ὅποιον εἰς τὰς ἀναγραφὰς
σημειοῦται ὡς δικαίωμα ιδιοκτησίας καὶ δύσκολον εἶναι δι' αὐ-
τῶν τῶν ἀναγραφῶν νὰ ἀποδειχθῇ, ἐπὶνεγκον ἄλλοι ὅτι τὸ ἄρ-
θρον ἐννοεῖ μόνον δικαιώματα ιδιοκτησίας, καὶ τοιαῦτα ἐξαί-
ως δὲν εἶναι τὰ φορολογικὰ ἔαρη, εἰς δὲ τὰ δικαστήρια δύναται
νὰ ἀποδειχθῇ πᾶν τοιοῦτον ἔαρος. Ἄλλος δὲ τις προσέθηκεν
ὅτι οὐδέποτε, κατὰ τὴν γνώμην του, δύναται νὰ καταστραφῶσι
διὰ παραγραφῆς τὰ δικαιώματα τῶν λαῶν.

Ἐπὶνεγκειν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι τὸ ἄρθρον, ὡς καὶ οἱ προ-
λαλήσαντες εἶπον, δὲν ἐννοεῖ ἐξαίως παρὰ μόνον τὰς κτημα-
τικὰς σχέσεις· ἐὰν δ' ἐν ταῖς λεγομέναις ἀναγραφαῖς εἰσὶ καὶ
φορολογικὰ ἔαρη μεταπεποιημένα εἰς δικαιώματα ιδιοκτησίας,
οἱ ἐντεῦθεν ζημιούμενοι κάτοχοι δύναται νὰ ἀποδείξωσι τὴν
ἀλήθειαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ νὰ
ἀπαλλαγῶσι.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη
καὶ τὸ 2 ἄρθρον κατὰ τὸ σχέδιον.

Κατόπιν ἀναγνώσθην καὶ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ σχεδίου ἐγένετο
δεκτὸν ἀνευ ἀντιρρήσεων.

Ἀκολούθως ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, ἀναβλάντων ἐπὶ τὴν
αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζήτησεως, διέλυσε, συναίνεσει
τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος,

Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς,

Ἀν. Εὐαγγ. Ροδόθεάτος.

Γ. Φλωρίδης.

Γ. Α. Πωστολίδης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΟΜΟΣΙΑΣ.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ μηνὸς Ὀκτω-
βρίου τοῦ 1867 ἔτους ἐν τῇ βουλευτηρίῳ προσελθόντες οἱ ἄρτι
ἀναγνωρισθέντες βουλευταὶ ἵδραι, ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγ-
ελίου τὸν ἐξῆς ὅρκον

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαίρε-

» τοῦ Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν
» Συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς
» τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐτυνιδῶς
» τὰ καθήκοντά μου».

Ἐπὶ τούτοις συνετάχθη τὸ παρὸν, ὅπερ ὑπεγράφη ὡς ἔπεται.

Ὁ προεδ. ἀντιπρόεδρος

Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Οἱ ὀρκισθέντες

Κ. Καλογιάννης.

Θ. Γ. Κουντουριώτης

Οἱ γραμματεῖς

Κ. Μανουσάκης.

Γ. Α. Πωστολίδης.

Γ. Φλωρίδης.

Ὁ ἱερεὺς

Χαραλ. ἱερομ. Φωκάς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ. ΙΒ'.

Τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀ-
περγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεράιας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Εἶτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

α. Πρότασις νόμου τοῦ βουλευτοῦ Δ. Θεοχάρη περὶ τροπο-
ποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ συστάσεως ναυτικοῦ ἀπομαχι-
κοῦ ταμείου νόμου, παραπεμφθεῖσα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἰδίου,
εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ναυτικῶν διὰ τὰ παραίτερα.

β. Ἀναφορὰ διαφόρων ἐνοικιαστῶν τῆς ἐπαρχίας Τριφυλλίας
αἰτούντων τὴν ἐκδοσιν εὐεργητικοῦ νόμου διὰ τὰ ἐξ ἐνοικιά-
σεως προσόδων τῶν ἐτῶν 1859—1865 καθυστερούμενα.

γ. Ὁμοία διαφόρων ἐνοικιαστῶν τῶν ἐθνικοῦ δικητῶν στα-
φιδομπελίων Καλαμῶν καὶ Μεσσηνίας, αἰτούντων τὴν ἐκδοσιν
νόμου ἀπαλλάττοντος αὐτοὺς τόκων ὑπερμερείας ἐφ' ὅσον μένει
ἐν ταῖς ἀποθήκαις, ὡς ὑπέγραψεν ὁ σταφιδοκαρπός.

Ἀμφότεραι αἱ ἀναφοραὶ αὗται παρεπέμθησαν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν
οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ.

Ἀρξαμένης εἶτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐτέθη εἰς δευτέ-
ραν συζήτησιν, καὶ ἀναγνώσθην ἄρθρον πρὸς ἄρθρον ἐγένετο δεκ-
τὸν ἀνευ ἀντιρρήσεως, νομοσχέδιον περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ ἐλαιο-
κάρπου τῆς νήσου Κερκύρας.

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου). Α

Τεθείσης ὑστερον εἰς πρώτην συζήτησιν προτάσεως νόμου περί τροποποιήσεως άρθρων τινῶν τῆς πολιτικῆς δικαιονομίας, παρετήρησέ τις ὅτι τοιαῦται προτάσεις, αἵα ἡ προκειμένη, ἐπρεπε νὰ πέμπωνται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς καὶ ἐκεῖ νὰ βασανίζωνται, δι' ἐκθέσεως δὲ νὰ φωτίζεται ἡ Βουλὴ περὶ τῆς χρησιμότητος αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν φαίνεται ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς δικαιοσύνης, προτείνει νὰ παραπεμφθῇ ἡ πρότασις εἰς τὴν εἰρημένην ἐπιτροπὴν.

Ἀπάντησεν ὁ ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν ὅτι ἡ ἐνστάσις τοῦ προλαλήσαντος θὰ ᾔτον ὀρθὴ καὶ λογικὴ, ἐάν τῷ ὄντι ἐφέρετο εἰς ἀπροόπτου ἢ πρότασις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω, διότι εἰσαχθεῖσα κατὰ τὴν παρελθούσαν Σύνοδον παρεκέμφθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ἥτις μελετήσασα αὐτὴν καὶ θεωρήσασα περιττὸν νὰ προτάξῃ γραπτὴν ἐκθεσιν, ἐδήλωσεν εἰς τὸ προεδρεῖον ὅτι ἔχει καλῶς, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τῶν παρόντων μελῶν· ὥστε ἡ πρότασις εἶναι ὥριμος πρὸς συζήτησιν.

ὑπολαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Κέας, ὡς μέλους τῆς τότε ἐπιτροπῆς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος εἰρημένα εἶναι ἀληθῆ, ὅτι δηλ. ἡ ἐπιτροπὴ, ἥς ἀπετέλει μέρος, ἐπέδοκίμασε τὴν ὑπὸ συζήτησιν πρότασιν, ἡ Βουλὴ προεῖθε εἰς τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν αὐτῆς, ἀναγνωσθείσης ἄρθρον πρὸς ἄρθρον.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ σχεδίου, ἐφ' οὗ λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθεκεν ὅτι ἡ φράσις «κατὰ τὰ ἐγγώρια ἔθιμα» εἶναι πολλὴ σκοτεινὴ· ἐπειδὴ δὲ φρονεῖ ὅτι ἡ συντάξασα τὸ νομοσχέδιον ἐπιτροπὴ διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἐννοεῖ οὐχὶ ἀγράφους νόμους, ἀλλὰ τὰς περιβολὰς καὶ τὰς διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς ἐνετικὰς ἀποφάσεις, αἵτινες σωζῶνται ἐγγράφοι καὶ ἀποτελοῦσι τοὺς ἐγγώριους δημοτικούς θεσμούς, καλουμένους *ἔθιμα*, προτείνει νὰ σαφηνισθῇ ἡ ἐννοια τοῦ ἄρθρου, προστιθεμένων τῶν ἐξῆς λέξεων «κατὰ τὴς περιβολὰς, τὰς διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς ἐνετικὰς ἀποφάσεις καὶ» ταῦτα δὲ διότι, κατὰ παρατάσιν τῶν διατάξεων τούτων, ἐλαβον χώραν διτφοροὶ καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν τιμαριούχων, εἰσπραττόντων ἀντὶ τῆς δεκατης, ἥτις εἶχεν ὁρισθῇ ἀνέκαθεν, τέταρτα, πέμπτα καὶ ἕκτα, ἥτοι 25, 20 καὶ 16 ἐπὶ τοῖς 0/0· ὑπάρχει δὲ φόβος μήπως αἱ εἰσπράξεις αὗται θεωρηθῶσιν ὡς ἔθιμον τῆς νήσου.

Ἀπαντήσαντος δὲ τινος ὅτι ὑπὸ τὴν λέξιν ἔθιμον θεδαιώας, ὅπως καὶ ἀλλαγῶ, ἐννοεῖται καὶ ἐν Κερκύρᾳ ἄγραφος νόμος, καθ' ὃν πολλαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν πολιτῶν κανονίζονται, καὶ οὕτως ἐφρουρόσθη πάντοτε, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ οὔτε εἰς τὰ ἀποφασισθέντα νὰ ἐπανέλθῃ, οὔτε νὰ ὀρίσῃ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ πᾶσας τὰς πηγὰς τοῦ ἔθιμου, διότι ἐν τῇ ἀπαριθμησὶ αὐτῶν δυνατόν νὰ παραλείψῃ καμμίαν πρὸς βλάβην τοῦ λαοῦ ἐκείνου. Τὸ καθ' ἑαυτὸν φρονεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται οὔτε πρέπει νὰ παρέμβῃ καὶ κανονίσῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀτόμων, ἐπειδὴ εἶναι δυσχερέστατον νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ θεβαιώσῃ τὰς καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ὑπέδειξεν εἰς τῶν προλαλήσαντων· ὑπάρχουσιν ἐκεῖ δικαστήρια τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἀποκροῦσιν ποτὲ ἀπαιτήσεις στηριζομένας εἰς τὸ δίκαιον.

Ἐπὶ νῆαρχον ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ προτεινομένη προσθήκη ἐν τῷ ἄρθρῳ δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς αὐτὸ, διότι ἐνταῦθα δὲν κανονίζεται τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἀγρολήτου, ἀλλὰ πρόκειται, δεδομένης τῆς ὀφειλῆς ταύτης, νὰ κανονισθῇ ὁποῖον ποσὸν δικαιοῦται νὰ λάβῃ κατὰ τὰ ἔθιμα ὁ ἀγροδότης ἀναλόγως τῆς ὀφειλῆς, τῆς ὁποίας ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ ἀνήκει εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα θὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸς ἐγγωρίους κανονισμούς καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου. Ἐν τούτοις πρὸς διασάφησιν τοῦ πνεύματος τοῦ ἄρθρου, προτείνει ἀντὶ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν «ἔθιμα» αἱ ἐξῆς λέξεις «ἐκφυλασσομένων ἀκεραίων τῶν δικαιωμάτων τῶν μερῶν ὡς πρὸς τὴν θγειλομένην τιμωριωτικὴν ἀγροληπτικὴν μερίδα».

Συνεννεσάντων πάντων εἰς τὴν προσθήκην ταύτην, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδεῖξατο ἀνεῦ ἀντιρρήσεως τὸ ἄρθρον 1 οὕτως τροπολογηθῆν.

Ἄρθρον 1.

Ἀ' Ἐπὶ ἀγρολητῶν ἢ εἰς χρήματα ἀναγωγή τοῦ μεριδίου τῶν πρώην τιμωριωτικῶν κτημάτων γίνεται ὡς ἐξῆς.

Ἐκτιμάται τὸ ὅλον κτῆμα κατὰ τὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς γενησομένης ἐκτιμήσεως ἀξίαν αὐτοῦ, ὀρίζεται τὴ κατὰ τὰ ἐγγώρια ἔθιμα εἰς τὸν ἀγροδότην ἀνήκον μέρος τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἐκφυλασσομένων ἀκεραίων τῶν δικαιωμάτων τῶν μερῶν ὡς πρὸς τὴν ὀφειλομένην τιμωριωτικὴν ἀγροληπτικὴν μερίδα· ἐξ αὐτοῦ γίνονται αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ αναφερόμεναι δύο ἐκπτώσεις· ὁ δὲ πρὸς 4 τοῖς 0/0 ἐτήσιος τόκος τοῦ

υπολοίπου ἀποτελεῖ τὴν κατ' ἔτος ἢ κατὰ διετίαν πληρωτέαν χρηματικὴν πρόσδοσιν.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ πρωθυπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως συμβάσεως πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὅπερ πρεπέμνη κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἀνεγνώσθη εἰτα τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπρότεινε νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ λέξις *αγομίων* ὡς μεταβληθῇ δὲ ἡ λέξις *αποσόν* εἰς τὰς λέξεις *αὐτῶν* πρὸς ἃ τοῖς 010 τόκον ἐπὶ τοῦ ποσού. Ἐπὶ τῶν προτεινόμενων τούτων μεταβολῶν ἔλαβον πολλοὶ τὸν λόγον ἀποκρίνοντες ἢ παραδειχόμενοι αὐτάς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἐγένετο ἐνστάσις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης.

Ὅθεν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν αὔριον διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖας

Π. Μποῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ II'.

τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐἰτα ἀνεκοινώθησαν τὰ ἐξῆς ἔγγραφα.

α'. Ἀναφορὰ Νικολάου Παντολέοντος δικηγόρου περὶ ἐκτυπίσεως ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφεῖῳ τῆς πέμψειν ὑποβληθείσης ἐκθέσεώς του περὶ τῆς δίκης τοῦ Λαυρίου.

β'. Ὁμοίᾳ Κωνστ. Ῥωσολόμου Χακυνθίου, αἰτούντος παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ συστήσῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως ὅπως δώσῃ αὐτῷ πληροφορίας περὶ τῶν ἀγγελιῶν, ἃς εἶχε δώσει εἰς τὸ ὑπουργεῖον περὶ ἐκδόσεως Ἀγγλο-Ἰταλο-Ἑλληνικοῦ λεξικοῦ.

Ἀπαρτίσθη δὲ ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου, ἡ δὲ δευτέρα νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν.

Λαβὼν τις ὑστερον τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν περὶ-

σινὴν σύνοδον τῆς Βουλῆς πολὺς ἐγένετο λόγος ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου περὶ εὐθύναις τῶν ὑπουργῶν κατὰ τὴν ῥητὴν διατάξιν τοῦ Συντάγματος. Ἐκ τῶν πρακτικῶν δὲ τοῦ Σώματος ἐξάγει ὅτι εἰς τὴν τότε ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης εἵχεν ἀνατιθῆ ἐντολὴ ὅπως καταρτίσῃ ἐν νομοσχέδιον καὶ ὑποβάλλῃ αὐτὸ πρὸς συζήτησιν. Ἐν τούτοις ἄχρι τοῦδε οὐδὲν περὶ τούτου ἐναργήθη, θεωρεῖ δὲ ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσῃ τὸ καθήκον τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς καὶ τὸ περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ὡς πρὸς τὸ δευτερον ζήτημα ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰσάγεται νομοσχέδιον, ἐπήνεγκεν ἐν μέλος τῆς τότε ἐπιτροπῆς τῆς δικαιοσύνης ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ δὲν ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συντάττουν νομοσχέδια, ἀλλὰ νὰ προσετάρχουν τὰ παραπεμπόμενα αὐταῖς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ δὲ ἐπιτροπῆς, ἥς ἀποτελεῖ μέρος, τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξεν ἐπὶ τῶν παραπεμφθέντων αὐτῇ δύο προτάσεων περὶ εὐθύναις τῶν ὑπουργῶν, θεωρήσασα κατὰ τὴν γνώμην της, ὡς μὴ πλήρη αὐτά, οὐδεὶς δύναται δὲ καὶ σήμερον ἀκόμη νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ῥητὴν ὑποχρέωσιν πρὸς σύνταξιν νομοσχεδίων.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην του, τὸ Σύνταγμα ἐννοεῖ καὶ ὑποχρεοῖ μόνον τὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι αὕτη μόνη εἶναι εἰς θέσιν νὰ λάβῃ πρωτοβουλίαν πρὸς εἰσαγωγὴν τοιοῦτου νομοσχεδίου. Ἐὰν λοιπὸν ἡ κυβέρνησις δὲν πράξῃ τοῦτο, μάταιαι εἰσὶν αἱ συζητήσεις πᾶσαι, διότι καὶ ὑποθεθέντος, ὅτι βουλευτὴς τις εἰσήγαγε πρότασιν περὶ εὐθύναις ὑπουργῶν θέλει ματαιωθῇ ἐὰν μὴ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν ἡ κυβέρνησις, ἡ ἔχουσα τὴν πλειονοψηφίαν.

Ἀνταποκρίνων δὲ τινῶν ὅτι τὴν κυβέρνησιν οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδια, ὅταν τὸ Σύνταγμα δὲν ἀφῆρσι τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων καὶ ἀπὸ τοῦς βουλευτάς, προσέθηκεν ἄλλοι ὅτι εἶναι καλὸν νὰ παρακληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπὴ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὰς ἄλλοτε παραπεμφθείσας αὐτῇ δύο προτάσεις, ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Διομήδους Κυριακοῦ δημοσιευθὲν σχέδιον, καὶ καταρτίσασα ἐν σχέδιον νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἢ Βουλῇ συνήψαν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἐτέθη ὑστερον εἰς πρώτην συζήτησιν καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Ἐδουάρδου Πικερικ συμβάσεως περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἀρχαμένης εἶτα τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῆς νήσου Κερκύρας νομοσχεδίου, παρητήρησέ τις ὅτι αἱ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν ὑποβληθεῖσαι τροπολογίαι ἔχουσι καλῶς, διὸ καὶ τὰς ὑποστηρίζει ὡς ὀρθὰς, προσθί-
ται δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων νὰ διασα-
φηνισθῇ καλλίτερον τὸ ἄρθρον, προστιθεμένης τῆς λέξεως *τι-
μαριωτικαὶ* μετὰ τὴν λέξιν *ὀρισθεῖσαι*.

Ἀντικρούσαντος δὲ ἄλλου τὴν τελευταίαν ταύτην προσθήκην ὡς ἀσκοπον καὶ ὡς δυναμένην νὰ περιπλέξῃ ἐπὶ μᾶλλον τὴν ὑπόθεσιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτήθη, τὰς μὲν γὰρ προταθείσας τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς παρεδόχθη, τὴν δὲ προσθή-
κην τῆς λέξεως *τιμαριωτικαὶ* δὲν παρεδόχθη. ἔχει δὲ τὸ ἄρ-
θρον 5 ὡς ἐτροπολογήθη οὕτως.

Ἄρθρον 5.

« Οἱ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν καὶ κατὰ τοὺς ὁρίσμους τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1830 ΚΤ' νόμου τοῦ τρίτου Κοινοβουλίου ἀπαλ-
λαγνέτες τῶν τιμαριωτικῶν δεσμῶν καὶ ὑποχρεώσεων πρῶην τιμαριούχοι, λαμβάνουσι περὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγρολήπτου, ἐμφυ-
τευτοῦ ἢ ἑδαφονομίας πληρονομένην πρῶσον, καὶ λόγῳ ἀπο-
ζημιώσεως παρὰ τῆς ἐγγωρίου διοικήσεως κατ' ἔτος ἢ κατὰ
διετίαν τὸν πρὸς 4 τοῖς 0/0 τόκον, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, εἰς 8 ἀνα-
βαίνουσιν αἱ ὑπὲρ τῶν ἀγροληπτῶν, ἐμρυτευτῶν ἢ ἑδαφονομείων
ὀρισθεῖσαι ἐκπτώσεις ».

Ἀνεγνώσθη ὑστερον τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 6 καὶ ἐγένετο δεκτὸν
ἀνευ ἀντιρρήσεως κατὰ τὸ σχέδιον, μεταβληθείσης μόνως τῆς
λέξεως «ἐκκαθαρίσεις» εἰς τὴν λέξιν *ἀπροσδιορισμός*.

Ἐπίσης ἀναγνωσθέντα κατὰ σειράν καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 7
καὶ 8 ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον, μεταβληθείσης μόνον
ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς λέξεως «ἐκκαθαρίσιμα» εἰς τὴν λέξιν
ἀπροσδιορισμόν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9, ἀναγνωσθέντος, ἐξέθηκε τις ὅτι ὡς ἔχει
τὸ ἄρθρον ὑποβάλλει εἰς ἐξαγορὰν μόνον τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος
μερίδα τοῦ τιμαριούχου, μηδὲνα ποιοῦν λόγον περὶ πάσης ἄλ-
λης προσόδου χρηματικῆς· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἔλλαψις αὕτη δύναται
νὰ δυσχεράνῃ τὴν διάλυσιν τῶν μεταξὺ ἀγροληπτῶν καὶ ἀγρο-
ληπτῶν σχέσεων, ὅπερ σκοπεῖ τὸ νομοσχέδιον, διὰ ταῦτα προ-
τείνει νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «μερίδα» διὰ τῆς λέξεως
«*μετατραπείσων πρῶσον*» νὰ προστεθῇ δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ
ἄρθρου καὶ ἡ ἐξῆς περίοδος· «*Ὡσαύτως ὑπάγονται εἰς ἐξα-
γορὰν καὶ αἱ εἰς χρήματα ἀρχικῶς συνημολογηθεῖσαι πρῶ-*

*σοδοὶ ἀπ' οὗ ἐνεργηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ τρίτου ἄρθρου ὀριζόμεναι
ἐκπτώσεις* ».

Τῆς προτάσεως ταύτης ὑποστηρικθείσης καὶ παρ' ἄλλων, ἡ
Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδόχθη τὸ ἄρθρον μετὰ τῶν εἰρημένων
τροπολογιῶν ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον 9.

«Ὁ κάτοχος τοῦ πρῶην τιμαριωτικοῦ κτήματος δύναται νὰ
ἐξαγοράσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος *μετατραπείσων* πρῶσον τοῦ
πρῶην τιμαριούχου, συνεπεία συμφωνίας μεταξὺ αὐτῶν γενησο-
μένης, καὶ περὶ ἧς συντάσσεται συμβολαιογραφικὴ πράξις, ἡ
καταβάλλων τὸ ἀντιστοιχοῦν ἐπὶ τῆς κατ' ἔτος ἀναλογούσης
χρηματικῆς προσόδου κεφάλαιον, λογιζομένης τῆς προσόδου ταύ-
της ὡς τόκου πρὸς 6 0/0. Ὡσαύτως ὑπάγονται εἰς ἐξαγορὰν
καὶ αἱ εἰς χρήματα ἀρχικῶς *συνημολογηθεῖσαι* πρῶσοδοὶ ἀπ' οὗ
ἐνεργηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ τρίτου ἄρθρου ὀριζόμεναι ἐκπτώσεις ».

Ἐπίσης ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον
10 κατὰ τὸ σχέδιον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 ἀναγνωσθέντος, λαβὼν τις τὸν λόγον
ἐξέθηκεν ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἀντιβαίνουναι εἰς τὸ Σύνταγμα,
καθ' ὃ οὐδεὶς ἀφαιρεῖται τῆς ἰδιοκτησίας του ἀνευ προηγουμένης
ἀποζημιώσεως· τὸσον δὲ εἶναι ἀληθὲς τοῦτο, καθ' ὅσον αἱ κα-
θιερούμεναι δόσεις δὲν εἶναι βεβαίως ἀποζημιώσεις. Ἐλπίζων
δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει ἐπιτρέψῃ νὰ παραβιασθῇ ἡ ἀρχὴ
αὕτη, προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἄρθρου.

Ἀπαντήσαντες δὲ ἄλλου τινὸς ὅτι ἀνευ τῆς διατάξεως, ἣν
καθιεροῖ τὸ ἄρθρον τοῦτο, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταργηθῇ ὁ
τιμαριωτισμὸς ἐν Κερκύρᾳ, διότι οὐδεὶς τῶν χωρικῶν θὰ δυ-
νηθῇ νὰ προκαταβάλῃ τὰ ἐκκαθαρισθησόμενα ποσὰ ἀμέσως ἀνευ
προθεσμιῶν τινῶν, καὶ προσθετεῖ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐννοεῖ τὰς
ἐκ δημοσίων καὶ οὐχὶ ἰδιωτικῶν ἀνγκῶν ἢ σχέσεων ἀφαιρουμέ-
νας ἰδιοκτησίας, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδόχθη τὴν ἀπάλειψιν τοῦ
ἄρθρου 11, ψηφίσασα αὐτὸ ὅπως ἔχει.

Κατόπιν ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον
ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 12, 13 καὶ 14.
ἀντικατασταθεῖσων μόνον τῶν λέξεων τοῦ 12 ἄρθρου «*δύναται
νὰ πληρώσῃ*» εἰς τὴν λέξιν *εκαταβάλλῃ*.

Ἐπὶ τοῦ 15 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος, παρητήρησέ τις ὅτι εἶναι
δίκαιον νὰ ἐμφανισθῇ καὶ εἰς τοὺς δῆμους Κερκύρας ἡ ἐν τοῖς
ἄλλοις τοῦ Κράτους δῆμοις ἰσχύουσα ἀρχὴ τῆς μὴ κατασχέ-
σεως πέραν τοῦ πεμπτημορίου τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ἀπάντησέν ἔν

μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ πεμπτημορίου εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καὶ δὲν ἡδύνατο ἡ ἐπιτροπὴ νὰ τὴν καθιερώσῃ, ἐξ ἐναντίας πρότασις ὑπάρχει νὰ καταργηθῇ καὶ ὅπου σήμερον ὑπάρχει. Μετὰ τὰ λεγθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 15 ὡς ἔχει, ὡς καὶ τὸ ἐπόμενον 16 κατὰ τὸ σχέδιον.

Τοῦ ἁρθροῦ δὲ 17 ἀναγνωσθέντος, ἐπρότεινέ τις τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ, διότι θεωρεῖ δίκαιον νὰ καθιερωθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τούτων ἡ ἐν τῇ πολιτ. δικονομίᾳ ἰσχύουσα ἀρχὴ τῆς παρεμβάσεως τρίτων, ἔχοντων συμφέρον ὑπὲρ ἐνὸς τῶν διαδίκων. Ἀπαντήσαντος δὲ ἄλλου ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἐτέθη ἵνα μὴ δικαιωσιθῶσιν αἱ ὑποθέσεις καὶ ἐκλείψῃ πᾶσα κατάχρησις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει, ἀπορρίψασα τὴν περὶ ἀπαλείψεως πρότασιν.

Κατόπιν ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτὰ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 18, 19, 20, 21 καὶ 22 κατὰ τὸ σχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον τοῦ ἁρθροῦ 23, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐκδικασίς τῶν δικῶν ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, καὶ ταῦτα χάριν τῶν ἀπείρων περικλοπῶν, εἰς ἃς σήμερον διατελεῖ ὁ τόπος ἐκεῖνος. Ἀντειπόντος δὲ τινος ὅτι ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τῶν τελῶν τοῦ χαρτοσήμου, μολοντί ταῦτα ἡλεκττώθησαν ἐπαισθητῶς, δὲν θέλει συντελέσει εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν παράτασιν τῶν διαδικασιῶν καὶ εἰς τὴν ἐπαύξεισιν αὐτῶν, ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ ἰδιοκτησία ἐν Κερκύρᾳ εἶναι κατακερματισμένη εἰς τοσοῦτον μικρὰ τεμάχια, ὥστε αἱ δαπάναι τῆς δικῆς πολλάκις ἀπορρόφουσι τὸ κτῆμα ὁλόκληρον, καὶ διὰ ταῦτα καλὸν ἦτον νὰ ἐγένετο ἡ θυσία αὕτη ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἐκεῖνου.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι αὐτὸς γνωρίζει ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὸν λαὸν τῆς Κερκύρας καὶ ἐκτιμᾷ τὰ προνόμια τὰ ὅποια λαμβάνει διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἀλλὰ τὸ παράδειγμα τῆς ἀσυδοσίας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ καθιερωθῇ μάλιστα εἰς τὰς σημεινὰς δυσχερείας τοῦ ἔθνους.

Ἐνταῦθα ἀνακληθείσης τῆς προτάσεως περὶ ἀσυδοσίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 23 ὡς ἔχει ἐν τῷ σχεδίῳ, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 24.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἁρθροῦ 25, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἐσκέφθη δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τὸν λόγον τῆς ἐκπτώσεως 35 ἐπὶ τοῖς 0|0 ἐκ τοῦ ἐκαθαρισθησομένου ποσοῦ, οὐδ' οἱ ἰσχυρισμοὶ τινῶν περὶ καταχρήσεων λαβουσῶν χώραν ἐκ μέρους ἐνοικιαστῶν τὸν ἐπέισαν, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἀπάλειψιν πάσης ἐκπτώσεως.

Προτείναντος δὲ τινος ἀντὶ τῆς ἀπαλείψεως τὴν ἐλάττωσιν ἀπὸ 35 εἰς 25 ἐπὶ τοῖς 0|0, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν τροποποιήσασα κατὰ τοῦτο μόνον καὶ παραδεχθεῖσα τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον 25. Κατόπιν δὲ ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 26, 27 καὶ 28 τοῦ σχεδίου ἀνευ ἀντιρρήσεως, μεταβληθείσης μόνον τῆς ἐν τῷ ἁρθρῷ 28 σημειουμένης ἐλαττώσεως ἀπὸ 35 εἰς 25 ἐπὶ τοῖς 0|0.

Ἀνεγνώσθη ὑστερον τὸ ἄρθρον 29. Τοῦτου, λαβὼν τις τὸν λόγον, ἐζήτησε τὴν ἀπάλειψιν, διότι ἡ ὑποχρέωσις ἦν καθιερωθεῖσα εἰς ἑμμεσον κατάργησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν δῆμων. Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης, ἀποκρουθείσης παρ' ἄλλων, ἔλαβε χώραν ἀμειψιότησις, ἐπὶ τέλους, προταθείσης τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4. μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος.

Σ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Ὁ πρόεδρος.

ΙΑΚ. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Π. Μποῦτος.

Γ. Φλωρίδς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐἶτα ἀνεκινώθησαν τὰ ἐξῆς ἔγγραφα.

α'. Ἀναφορὰ 1. Αἰναρδάκη εἰρηνοδίκου, αἰτοῦντος νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ δωρεὰν ἐκτύπωσις εἰς τὸ ἐθνικὸν τυπογραφεῖον τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθείσης συλλογῆς τῶν ἀποράσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσφέρει εἰς τὴν Βουλὴν 50 ἀντίτυπα.

β'. Ὁμοίᾳ Ἀδάμ Φρίτελ ἀγωνιστοῦ, ζητοῦντος σύνταξιν.

Παραπέμφθησαν δὲ ἀμφότεραι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν.

Παραλθών τις κατόπιν ἐπὶ τὸ θῆμα, δὲν ἔφερεν, εἶπε, μέχρι τοῦδε ἐπερωτήσῃν κατὰ τῆς κυβερνήσεως, διότι ἤλπιζεν ὅτι ὑποβαλοῦσα πρὸ τινῶν ἡμερῶν τὰς γνωστὰς πιστώσεις, ἤθελε προκαλέσει πολιτικὴν τινα συζήτησιν πρὸς ἐξέλεγχον τῆς διαγωγῆς τῆς ἐπειδὴ ὅμως ἡ κυβέρνησις δὲν συνοδεύσει τὰς πιστώσεις δι' ἐπιστήμου ἐκθέσεως, δὲν δύναται νὰ ἀφήσῃ ἐπὶ πλῆσιν ἀπαρτηρήτους τὰς παρανομίας, αἵτινες ἐλάβον χώραν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς Βουλῆς.

Ἐπερωτᾷ λοιπὸν σήμερον τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν ἂ. διατὶ ἐνῆργησεν ἀνευ ἀνάγκης προβιβάσας στρατιωτικούς, δι' ὧν καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐπεβάρυνε καὶ τὴν πειθαρχίαν ἐν τῷ στρῶ κατέστρεψεν; ὁ. διατὶ ἐξεμεταλλεύθη τὸν περὶ φαλαγγιτῶν νόμον καὶ διὰ μεταβολῶν διέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ; γ'. διατὶ παρέβηκε τοῦς νόμους τοῦ Κράτους ἐκδούς νομοθετικὰς διατάξεις διοικητικῶς, προβιβάσας ἀξιοματικούς μὴ δικαιουμένους προβιβάσας, καὶ τέλος ἐνεργήσας προβιβάσας ὅπως πληρώσῃ τὰς θέσεις τῆς ἐθνοφυλακῆς; Ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων τούτων παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ὀρίσῃ ῥητὴν ἡμέραν ὅπως ἀπαντήσῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν.

Ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι δὲν ἐλησμόνησε θεδαίως ἡ Βουλὴ ὅτι ὑποβαλόντες τὰς πιστώσεις ἐπεφυλάχθησαν νὰ ἐξηγήσωσιν ἐν τῷ ἀρμοδίῳ χρόνῳ τὴν πολιτικὴν των. Μολονότι καὶ σήμερον καὶ πάντοτε εἰσὶ πρόθυμοι νὰ δεχθῶσι πᾶσαν πρόκλησιν καὶ νὰ δώσωσιν οἰανδήποτε πληροφορίαν, καὶ ὅμως ἡ Βουλὴ ἀπέδεδυτο τὴν ιδέαν τῆς ἀναβολῆς μέχρις οὗ περαιωθῇ ἡ ἐν τῇ ἐπιτροπῇ προεξελεγχὶς τῶν πιστώσεων. Ἰδοῦ, εἶπε, διατὶ ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε καὶ διατὶ, ὡς νομίζει αὐτός, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν περαιτέρω ἀναβολὴν τῆς πολιτικῆς συζητήσεως; πέποιθε δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἀναβάλλει καὶ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῶν ἀπευθυνθεισῶν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐπερωτήσεων εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τοῦτέστι θέλει συνδέσει αὐτὰς μετὰ τῶν πιστώσεων, ἐφ' ὧν θέλει γίνεαι εὐρία καὶ γενικὴ συζήτησις.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι αἱ πιστώσεις, τὰς ὁποίας ἤδη ἐξελέγχει ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν συνοδεύονται καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους, καὶ μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαχειρίσεως τοῦ τρέχοντος ἔτους, τὴν πραγματοποιήσιν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ θανείου, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἀνευ τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ φωτισθῇ καὶ ἐπισταμένως ἐξεύρῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐλπίζει ἄρα

ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει ἀφήσει τὴν Βουλὴν εἰς τὸ σκότος.

Ἐπανέλαθεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι, ἐὰν ἐπιθυμῶσι νὰ μάθωσι τὴν ἀλήθειαν, ἡ κατάθεσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως δὲν θέλει χρησιμεύσει αὐτοῖς, ἐπειδὴ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος δὲν ἐρῆται ἐντὶ εἰς πέρας, ἐπεμένως εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ὑποβληθῶσιν ἀποτελέσματα πλήρῃ θεδαίως ὅσαι πληροφορίες εἶναι ἐφικτὸν νὰ συγκεντρωθῶσι μέχρι τοῦδε θέλουν δοθῇ. Ὅσον δ' ἀπορᾷ τὰς λοιπὰς πληροφορίες, ἡ κυβέρνησις δὲν ἐθεώρησε συμφέρον νὰ δώσῃ δημοσίᾳς ἐξηγήσεις, διότι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων εἶναι λίαν δυσχερὴς· ἐδόθησαν ἱκαναὶ πληροφορίες εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ θέλουν δοθῇ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐὰν ζητηθῶσι, τοσούτοι μᾶλλον, καθόσον ἡ κυβέρνησις δὲν ἀποφεύγει, ἀλλὰ προκαλεῖ πᾶσαν συζήτησιν χρησίμῳ πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ἀρκεῖ νὰ μὴ προσβάλλωνται οὐσιώδη συμφέροντα τοῦ Κράτους.

Ἐπανέλαθεν ὁ προλαλήσας βουλευτὴς Μεσολογγίου ὅτι θαυμάζει διὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, προκαλοῦντος μὲν ἀρ' ἐνὸς τὴν συζήτησιν, ἀρ' ἑτέρου δὲ μὴ στέργοντος νὰ καταθέσῃ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα πρὸς φωτισμὸν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς πορείας τῆς κυβερνήσεως. Καὶ δὲν θεωρεῖ μὲν ὀρθὴν τὸ σύστημα τοῦτο, ἐπαναπαύεται ὅμως εἰς τὴν ἐξήγησιν ὅτι τοῦλάχιστον αἱ οὐσιώδεις πληροφορίες, περὶ ὧν προηγουμένως ἐλάλησεν, ἐδόθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Ὅπως δὲ ὅμως ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὰς μηνιαίας δαπάνας τοῦ Κράτους ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἐκτὸς ἐὰν ἡ κυβέρνησις ἐνεργῇ τὰ πάντα δι' ἐπίδειξιν.

Ἐπίβηκεν ἄλλος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ζητήσασα τὰς θεούσας πληροφορίες, ἐλάβε μὲν ταύτας πλήρεις μάλιστα ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ, τινὲς ὅμως τῶν ὑπουργῶν ἠντήθησαν νὰ καταθέσωσι τὰς καταστάσεις τῶν δαπανῶν, ἃς ἐνῆργησαν, ἂν καὶ αὗται ἦναι ποσοστὸν τι τῶν μελλουσῶν μεγάλων δαπανῶν, καὶ τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν συγκατατίθεται νὰ πειθαναγκασθῇ ἡ κατάθεσις· ἐνταῦθα ἄρα ἐξάγεται ὅτι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν χορηγοῦνται πλήρεις πληροφορίες.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι θεωρεῖ ἀστοχον τὴν τακτικὴν τινῶν, ἀπὸ τοῦδε κατακρινόντων τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ παραλείψει διέναι τοῦ καθήκοντος τῆς, ἐν ᾗ ἡ κυβέρνησις δὲν ἀποφεύγει, ἐξ ἐκιντίας προκαλεῖ τὴν δημοσίαν συζήτησιν, διότι πέποιθεν ὅτι ἐξεπλήρωσει καὶ ἐκπληρώσῃ εὐσυνειδήτως τὸ κα-

θῆκόν της συμφώνως πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, προσέ-
θηκεν ἄλλος ὅτι ὡς μέλος τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς
διαβεβαίει τὴν Βουλὴν, ὅτι ὁ προλαλήσας βουλευτὴς δὲν ἐκθέτει
τὴν ἀλήθειαν, διότι πᾶν ὅ,τι ἐζήτησεν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ μέρους
τῆς κυβερνήσεως ἐχορηγήθη αὐτῇ πλήρως· σήμερον μόνον ἐπὶ ἡλ-
θεν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ διαφωνία τις, καθόσον ὀλίγοι τινὲς ἐπέμε-
νον νὰ μεταβάλλουν τὴν ἐπιτροπὴν εἰς σῶμα ἐξελεγκτικὸν πι-
στώσεων, δοθεῖσων ἤδη εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς,
καὶ νὰ διακρινώσιν οὕτω τὴν ἀποστολὴν της· ἀπορεῖ δὲ πῶς ἡ
Βουλὴ ἀνέχεται τόσῃ ἀργαπορίᾳ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπι-
τροπῆς.

Μετά τινες δὲ ἄλλας ἀμφισβητήσεις περὶ τῶν καθηκόντων
τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς
πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας αὐτῆς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα
ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὥρισεν ὡς ἐποχὴν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ ὑπουρ-
γοῦ τῶν στρατιωτικῶν εἰς τὰς ἀπειθυνθείσας αὐτῷ ἐπερωτήσεις
μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δη-
μοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς κατέθετο νομοσχέδιον περὶ ἀπο-
νομῆς συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου κ.
Λώπσιον, ὅπερ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἐτέθη κατόπιν εἰς δευτέραν συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ κυ-
ρώσεως συμβάσεως πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν
καὶ Πειραιῶς καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτόν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ παρεπέμφθη εἰς τὴν
ἐπιτροπὴν τῶν ἐσωτερικῶν τὸ περὶ ἐπιβολῆς ἐκτάκτων φόρων
εἰς τοὺς δήμους πρὸς περίθαλψιν τῶν Κρητῶν νομοσχέδιον.

Ἀκολουθῶς ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἰδιοκτησίας
Κερκύρας νομοσχεδίου, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπανέλαβε τὴν
χθὲς ὑποβληθεῖσαν παρ' αὐτοῦ πρότασιν ἀπαλείψεως τοῦ ἀρθρου
29, ὡς ἐπιβλαβὸς εἰς τὰ συμφέροντα τῶν δῆμων Κερκύρας.
Μηδευμῆς δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν
ἀπαλείψιν.

Ἀναγνωσθὲν εἶτα τὸ ἐπόμενον ἀρθρον 30, ἥδη μεταβληθὲν
εἰς 29, ἐγένετο δεκτόν κατὰ τὸ σχέδιον, μεταβληθεισῶν μόνον
τῶν λέξεων «τῶν ἀρθρων 25 καὶ 26» εἰς τὰς λέξεις «τῶν
ἀρθρων 25, 26 καὶ 28».

Ἐπίσης ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα ἀρθρα 31, 32 καὶ 33,
ἥδη μεταβληθέντα εἰς 30, 31 καὶ 32, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς
ἔχουσι, προστεθεισῶν μόνον ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 32 μετὰ τὴν λέ-

ξιν ἀπαλείψιν τῶν λέξεων «ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς δεκαοκτωμῆρου
πρὸςβιμίας».

Ὁμοίως ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει καὶ τὸ ἐπόμενον ἀρθρον 34,
ἥδη μεταβληθὲν εἰς 33, δηλώσαντος ἐνταῦθα ἐνὸς τῶν βουλευ-
τῶν Κερκύρας ὅτι αὐτὸς ἐπαναλαμβάνει καὶ ἐπὶ τοῦ 2 ἐδαφίου
αὐτοῦ τὰς ἐνστάσεις, ἃς ἐπὶ τῷ ἀρθρου 11, διότι
θεωρεῖ καὶ τοῦτο ἀντιβαῖνον εἰς ρητὴν διατάξιν τοῦ Συντάγ-
ματος.

Ἀκολουθῶς ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα ἀρθρα 35, 36,
37, 38 καὶ 39, ἥδη μεταβληθέντα εἰς 34, 35, 36, 37 καὶ 38
ὡς ἔχουσι, μεταβληθεισῶν μόνον ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 36 τῶν λέξεων
αὐτῶν 35 ἐπὶ τοῖς 0|0, εἰς τὰς λέξεις τῶν 25 ἐπὶ τοῖς 0|0».

Ὁμοίως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κατόπιν ἀρθρον 40, μετα-
βληθὲν νῦν εἰς 39, ἐξηγηθέντος ἐνταῦθα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ
ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὅτι τὸ ἀρθρον τοῦτο δὲν
μεταβάλλει πρὸς τοὺς γενικοὺς τοῦ Κράτους νόμους περὶ
ἐκκλησιῶν καὶ διορισμοῦ ἐφημερίων.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτὰ ἀνευ ἀντιρρήσεως καὶ τὰ ἐφεξῆς
ἀρθρα 41, 42 καὶ 43, μεταβληθέντα ἥδη εἰς 40, 41 καὶ 42,
προστεθεισῶν μόνον ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 41, τῇ προτάσει τινός,
μετὰ τὰς λέξεις «οἱ ὑποκρύπτουσαι» τῶν λέξεων «ἡ καθοστε-
ρουμένην πρόσδορα».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀρθρου 44, ἥδη μεταβληθέντος εἰς 43,
ἐπρότεινέ τις τὴν ἀπαλείψιν αὐτοῦ ὡς περιττοῦ, διότι ἡ ἐν
αὐτῷ καθιερωμένη ἀρχὴ περιέχεται καὶ εἰς τοὺς ἰονίους νόμους,
καὶ διότι ἡ ἐνταῦθα ἐπαναληψὶς αὐτῆς θέλει γεννήσῃ περιπλο-
κὰς καὶ διέξας. Τῆς προτάσεως ταύτης ἀντικρουθείσης πρὸς
ἄλλων, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἀρθρον τοῦτο ὡς ἔχει, ὡς
καὶ τὰ ἐπόμενα ἀρθρα 44 καὶ 45, μεταβληθέντα εἰς 43 καὶ 44.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ἀρθρον 46, μεταβληθὲν ἥδη εἰς 45,
ἐρ' οὗ, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπομένου 47, γενομένου 46, ἐλαβὼν
χώραν μακροὶ συζητήσεις καὶ τροπολογίαι, ἰσχυριζομένων τι-
νῶν ὅτι πρέπει νὰ ἐπιφυλαχθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν τρίτων,
ἄλλων δὲ προτεινόντων νὰ ἐκλείψῃ τὸ «αὐτοῦς» προστιθεμέ-
νου «ἐπὶ τόκῳ 4 τοῖς 0|0».

Μετά μακρὰς δὲ ἀμφισβητήσεις ἐγένοντο δεκταὶ αἱ ἐξῆς
προσθήκαι α. «ἐκτὸς τῶν ἄλλων τομίμων ἀποτελεσμάτων καὶ»
προσθεθεῖσα μετὰ τὴν λέξιν «συνεπάγεται» τοῦ ἀρθρου 45,
β'. «ἀνευ βλάβης τῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος κεκτημένων πραγμα-
τικῶν δικαιωμάτων τρίτων προσώπων». Ἐπειδὴ δὲ τινες ἰσχυ-

ρίζοντο ὅτι αἱ προσθῆκαι αὐταὶ ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῶσι δι' ἰδιαιτέρου ἀρθρου, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν αὐρίον, διέλυσε, συναινέσαι τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὧραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος	Οἱ γραμματεῖς
Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.	Γ. Φλωρεῆς
	Η. Μποῦτος
	Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'.

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐχορηγήθη εἰς τοὺς βουλευτάς ἰω. Μπαλάραν διμνησ ἀποινσίας ἀδεία καὶ Γ. Περωτὴν δύο ἐβδομάδων κατ' αἴτησιν των. Ἀρξάμενης εἰτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐτίθη εἰς τρίτην συζήτησιν καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν αὐτοῦ ἀντιρρήσεως νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως συμβάσεως, ἀφορώσας τὴν κατασκευὴν τοῦ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς σιδηροδρόμου, ἐξηγηθέντος ὅτι τὸ ἄρθρον εἰς τῆς συμβάσεως ἐννεῖ ὅτι οὐδένα ἐγγυᾶται τῶν εἰς τὸν ἐργολάβον κ. Πίκεριγκ. ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον οὕτως.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἀ' Ἐγκρίνεται ἡ μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶ καὶ τοῦ κυρίου Ἐδουάρδου Πίκεριγκ συναμολογηθεῖσα καὶ ὡς συνημμένη ἐξ ὁκτῶ ἀρθρῶν σύμβασις περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ.

Μεταξὺ τῶν ὑπογεγραμμένων κυρίου Ἀλεξάνδρου Κομμουνδούρου προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ἐφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ κυρίου Ἐδουάρδου Πίκεριγκ (Edouarde Pickering) κατοικοῦ Λονδίνου, καὶ προσωρινῶς διαμενοντος ἐν Ἀθῆναις, ἐνεργούντος ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι καὶ ἐν ὀνόματι τῆς παρ' αὐτοῦ συστηθείσης Ἀγγλικῆς ἐται-

ρίας τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου, συνεφωνήθησαν καὶ συναμολογήθησαν τὰ ἑξῆς

Α'. Πρὸς τὸν κύριον Πίκεριγκ παραχωρεῖται τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἰσχυουσῶν διατάξεων τῶν νόμων ΤΖ' τοῦ 1855 ΥΠΕ' τοῦ 1857 καὶ ΡΝΖ' τοῦ 1866 ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν παρούσαν σύμβασιν.

Β'. Ὁ κύριος Πίκεριγκ ὀφείλει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὴν κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ ΤΖ' νόμου περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, τῆς 22 Νοεμβρίου 1855 ὀριζομένην χρηματικὴν ἐγγύησιν τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐντὸς ὁκτῶ τοῦ παλῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διὰ νόμου κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ πρὸ τῆς εἰς αὐτὴν κοινοποιήσεως αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ καταργήσεως τῆς συμβάσεως ταύτης.

Γ'. Ὁ κύριος Πίκεριγκ ὑποχρεοῦται νὰ ποιήσῃ ἐναρξιν τῶν πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασιῶν ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλει κοινοποιηθῇ πρὸς αὐτὴν ἡ ἔγκρισις τῆς παρούσης συμβάσεως, ἄλλως ἀπόλλυσιν αὐτοδικαίως καὶ ἀνευ πινός διατυπώσεως τὴν καταβολὴν τῶν 30,000 δραχμῶν, καὶ δύναται ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός νὰ κηρύξῃ αὐτὸν ἐκπτώτον τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως παραχωρουμένου αὐτῷ δικαιώματος.

Δ'. Ὁ κύριος Πίκεριγκ ὀφείλει ν' ἀποπερατώσῃ τὰς πρὸς σύστασιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐργασίας καὶ θέσῃ αὐτάς εἰς πλήρη ἐνέργειαν ἐντὸς ἐνεκαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως, ἄλλως θέλει ὑπόκεισθαι εἰς πληρωμὴν προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θέλει τῷ δολῇ μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ συμπληρωτικὴ καὶ ἀνυπερέβλητος προθεσμία τριῶν εἰσέτι μηνῶν, λογιζομένη ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνεκαμήνου προθεσμίας πρὸς ἐντελὴ ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ πλήρη ἐνέργειαν τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἐὰν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τελευταίας ταύτης προθεσμίας ὁ κ. Πίκεριγκ δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει ἁκριβῶς πάσας τὰς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις του, ἡ ἔξω δὲν καταβῇ τὸ πρῶτον ἐντὸς ὁκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνεκαμήνου προθεσμίας, ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός κηρύττει αὐτὸν ἐκπτώτον τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ δικαιώματος. Τούτου δὲ γενο-

μένου, τότε ἐκ τριάκοντα χιλιάδων δραχ. ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως καὶ πάντα τὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ληφθέντα ἀκίνητα κτήματα, μὲ πάντα τὰ παρακολουθήματα αὐτῶν, καθὼς καὶ πάντα τὰ οἰαδήποτε ἐκτελεσθέντα ἔργα τοῦ σιδηροδρόμου μεταβαίνουσιν αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος εἰς τὴν πλήρη κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ε'. Ὁ κύριος Πίκεριγκ παραιτεῖται τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐλλ. κυβερνήσεως ἐγγυήσεως ἐλαχίστου τόκου, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΠΕ' τῆς 10 Ἰουνίου 1857.

Σ'. Ὁ κύριος Πίκεριγκ ὑποχρεοῦται νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ καὶ τἀνάπλιν συγκοινωνίαν δι' ὀχημάτων τριῶν τάξεων, ὁμοίων τῶν ἐν χρήσει ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ· τὰ δὲ διόδια ἐν μὲν τοῖς ὀχήμασι 1 καὶ 2 τάξεως θέλει ὀρίζει αὐτὸς κατὰ βούλησιν, ἐν δὲ τοῖς ὀχήμασι τῆς 3 τάξεως ὀρίζονται εἰς λεπτὰ 45 δι' ἕκαστον ἄτομον κατ' ἀνώτατον ὅρον.

Τὰ ὀχήματα ἀπασῶν τῶν τάξεων πρέπει νὰ ὦσιν ἐπαρκῆ πρὸς τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζομένας ἀνάγκας· ἄλλως ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1857 Βασιλ. διατάγματος.

Ζ'. Ὁ κ. Πίκεριγκ ἀναλαμβάνει τὴν μετὰ τῆς ἐκπτώτου, ἐταιρίας Δελαλωρνασὴ καὶ Σπς διαπραγματεύσιν ὅπως τὰ παρ' αὐτῆς ἐκτελεσθέντα ἔργα τοῦ σιδηροδρόμου μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτῶν περιέλθωσιν εἰς αὐτόν, ἐὰν ἐγκρίνη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου, κατὰ τὴν παρὰ τῆς ἐκπτώτου ἐταιρίας προταθεῖσαν, καὶ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐγκριθεῖσαν γραμμὴν.

Η'. Ὁ κ. Πίκεριγκ ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐν τρίτον τῶν μετοχῶν (actions et obligations) τῆς νέας ἐταιρίας τοῦ σιδηροδρόμου ἐν χρονικῇ διαστήματι δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς περὶ τούτου παρὰ τῆς ἐταιρίας ταύτης δημοσιευθεμένης δηλώσεως ἐν τρισὶ τοῦλάχιστον τῶν ἐφημερίδων τῆς πρωτεύουσας. Μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην ὁ κ. Πίκεριγκ θέλει εἶσθαι ἐλεύθερος νὰ διαθέσῃ πάσας τὰς μετοχὰς αὐτοῦ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἣτις θέλει λαβεῖ νόμιμον ἰσχὺν μετὰ τὴν διὰ νόμου κύρωσιν αὐτῆς, ἐγένετο εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 14 Ὀκτωβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ ἐξδόμου σωτηρίου ἔτους.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

E. PICKERING.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον εἰς πρώτην συζήτησιν τοῦ περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου κ. Ἀσιώπιον νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ μουσικὴ ψήφοφορία, κατὰ τὸ ἄρθρον 61 τοῦ κανονισμοῦ διὰ σφαιριδίων, ἐπιτερούντων τῶν βουλευτῶν Ι. Ἰωάννου καὶ Θ. Ῥωμαιοῦ· ἐκ τῆς διαλογῆς δὲ, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν βουλευτῶν ἐξήχθη ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 89 κατὰ 10.

Ἦρξατο μετὰ ταῦτα ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κιρκύρας νομοσχεδίου. Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ἁρθρῶν 45 καὶ 46 ἐπρότεινε τὴν συγχώνευσιν αὐτῶν εἰς ἓν, ἐξαλειφομένης καὶ τῆς λέξεως «ἀτόκως» ἡ πρότασις αὕτη, μηδενὸς ἀντειπόντος, ἐγενετο δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς, τὸ δὲ συγχωνευθὲν καὶ τροποποιηθὲν ἄρθρον ἔχει οὕτως.

Ἄρθρον 45.

« Ἡ ἀκυρότης τῶν συμβάσεων τούτων συνεπάγεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων νομίμων ἀποτελεσμάτων, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὅτι τὸ κτῆμα μένει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰκονικοῦ κτηματολήπτου ἢ πωλητοῦ, ὀφείλοντος εἰς τὸν εἰκονικὸν κτηματοδότῃν ἢ ἀγοραστὴν τὸ ἀρχικῶς καταβληθὲν κεφάλαιον, ὅπερ ἀποδίδεται εἰς δέκα ἐτησίαις δόσεσι, ἐκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ᾖ αἰσῶν τῶν 20 δραχμῶν. »

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 46, ἤδη γενομένου 46, ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὸ σχέδιον, ἀπαλειφθείσης μόνον τῆς τελευταίας αὐτοῦ λέξεως α ὠρισμένα. »

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἐπομένου ἁρθροῦ 49, ἤδη γενομένου 47, ἐπροτάθη παρὰ τινος ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐξῆς.

Ἄρθρον 47.

« Αἱ ἐν τῷ ἁρθρῷ 45 ἀναφερόμεναι ἐπιζήμιοι συνέπειαι δὲν ἐπιφέρουσι ἐλατθὴν τινα εἰς τοὺς καλῇ τῇ πίστει ἔχοντας ἀρχικῶς, ἢ ἀκολουθῶς ἀποκτήσαντας πραγματικά ἐπὶ τοῦ κτῆματος δικαιώματα. »

Μηδενὸς δὲ ἀντειπόντος, ἀπηλείφθη τὸ ἄρθρον τοῦ σχεδίου καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη τὸ ἀρτί εἰρημένον.

Δεκτοῦ δὲ γενομένου κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἀκολουθοῦ ἁρθροῦ 50, μεταβληθέντος εἰς 48, ἐπρότεινέ τις τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἐπομένου ἁρθροῦ 51, μεταβληθέντος εἰς 49, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐξῆς.

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 5

Ἄρθρον 49.

« Αἱ περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἀναγερομένων συμβάσεων ἀγωγαὶ παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. »

Μηδεμίαν δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἀντικαταστήσας ἄρθρον 49, ἐξηγηθέντος, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, ὅτι διὰ τοῦ ἁρθροῦ αὐτοῦ δὲν ἐννοεῖται νὰ ἀναδιώσωσιν ἀγωγαὶ παραγεγραμμένα.

Κατόπιν ἀναγνωσθέντα τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ σχεδίου, 52 53, καὶ 54, ἤδη μεταβληθέντα εἰς 50, 51 καὶ 52, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσι, προστεθεισῶν μόνον ἐπὶ τοῦ ἁρθροῦ 53 μετὰ τὴν λέξιν « συμβάσεις » τῶν λέξεων « ἢ μόνον » καὶ μεταβληθεισῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἁρθροῦ τῶν λέξεων « ὁ δὲ » εἰς τὰς λέξεις « ἀλλὰ καί. »

Ἀναγνωσθέντος εἰτα τοῦ ἐπομένου ἁρθροῦ 55, νῦν γενομένου 53, παρετήρησέ τις ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ καθιερωμένη ἀρχή, καθ' ἣν τὸ κτῆμα περιέχεται εἰς τὸν τὴν μείζονα μερίδα τῆς συνιδιοκτησίας κεκτημένον, ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν τῆς ἐλάσσονος μερίδος κύριον, ὡς καὶ ἡ διὰ τοῦ ἐπομένου, καθ' ἣν τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἴσων μερίδων ἀνήκει εἰς τὸν ἀγροδότην, εἶναι πολὺ ὀλέθριαι διὰ τὴν γεωργικὴν τάξιν τῆς νήσου. Επειδὴ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ προήλθεν εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ὅπως ἀποφυγῇ τὸ ἄτοπον τοῦ κατακερματισμοῦ τῆς ιδιοκτησίας, φρονεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν πρὸς διόρθωσιν ἐνὸς ἀτόπου νὰ περιπέσῃ εἰς ἕτερον ἄτοπον, ὅπερ θελεῖ καταστήσῃ τοὺς γεωργοὺς 25 περίπου χωρίων τῆς ἐπαρχίας Μείσης ἀκτήμονας, καὶ ἐπομένως θέλει ὠθήσῃ αὐτοὺς εἰς ἀτόπους πράξεις. Ὅπως ἐπανορθωθῇ λοιπὸν ἡ προφανὴς αὕτη ἀδικία, υποβάλλει τὴν ἐξῆς τροπολογίαν, συγχωνεύουσαν ἀμφοτέρω τὰ ἄρθρα 53 καὶ 54.

Ἄρθρον 53.

« Διαλυομένης τῆς ἀγροληψίας, αἰτήσῃ ἐνὸς τῶν μερῶν, ὁ ἀγρολήτης ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἢ νὰ λάβῃ ὁλόκληρον τὸ κτῆμα ἀποζημιῶν τὸν ἀγροδότην, ἢ νὰ καταλίπῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἀγροδότην ἀποζημιούμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἐξαιρουμένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπομένου ἁρθροῦ ὁριζομένης περιπτώσεως. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀνέκρουσεν ἄλλος, εἰπὼν ὅτι τὰ ἄρθρα ἔχουσι καλῶς, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀφαιρῶσιν τὰ κτήματα ἐκ μέρους τῶν ιδιοκτητῶν, ἐὰν τύχωσιν αὐτοὶ κατέχοντες τὰς πλείους μερίδας τοῦ κτήματος. Επειδὴ ὁμως αἱ δινηκεῖς ἀγροληψίαι διαίρουσιν εἰς δύο, ἥτοι ἐκεῖναι, ἐφ' ὧν

ὁ ἀγρολήτης ἔχει δικαίωμα συγκυριότητος, καὶ περὶ ὧν πρόκειται ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, καὶ ἐκεῖναι, ἐφ' ὧν δὲν ἔχει, διὰ ταῦτα χάριν σαφηνείας προτείνει μετὰ τὴν λέξιν « ἀγροληψῶν » νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις, « ἐφ' ὧν ὁ ἀγρολήτης ἔχει δικαίωμα συγκυριότητος. »

Ἐπὶ τῶν ἁρθρῶν τούτων ἔλαβε χώραν κατόπιν ἐκτεταμένη συζήτης, καθ' ἣν διάφοροι ἔλαβον τὸν λόγον, ἐπὶ ἐλέους, προταθείσης τῆς ιδέας τοῦ νὰ καθιερωθῇ μόνον ἐν τῷ νόμῳ ἡ ἀρχὴ τῆς μετατροπῆς τῶν εἰς εἶδος ἀποδιδομένων προσόδων εἰς χρηματικὸν κανόνα, ὁ πρόεδρος, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τινῶν, διεκοφθεὶς τὴν συνεδρίαν ἐπὶ 10 λεπτά τῆς ὥρας, ὅπως ἐπέλθῃ συνεννόησις εἰς τὰ ἀμφισβητούμενα μέρη τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος παρελθόντος ἐπανελήφθη ἡ συζήτης, ἀλλὰ τῇ αἰτήσει πολλῶν ἀνεβλήθη ἡ λύσις τοῦ ζητήματος διὰ τὴν αὔριον, διό ὁ πρόεδρος διέλυσεν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδας.

Κ. Μανουσάκης.

Π. Μποῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ'.

Τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραιᾶς καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν εἰτα τὰ ἐξῆς ἔγγραφα.

α'. Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Σ. Σπλιωτάκη ἐπὶ τῆς υποβληθείσης πέραις προτάσεως περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν.

β'. Ὁμοία ἐπὶ τοῦ 80 ἁρθροῦ τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου.

Πα ἐπεμνήθησαν δὲ ἡ μὲν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ἡ δὲ ἔμεινεν ἐκκερμῆς μέχρις αὐτῆς ἡ συζήτης τοῦ 80 ἁρθροῦ ἐξῆς.

γ'. Ἀναφορὰ τῶν ὑποτρόφων τοῦ Μοτζενιγέιου κληροδοτήματος, αἰτούντων νὰ διαταχθῇ ἡ πληρωμὴ τῆς υποτροφίας των.

δ'. Ὁμοία διαφόρων ὑπαλλήλων τῆς πρώην ἀστυνομίας Κεφαλληνίας, αἰτούντων σύνταξιν.

Παρεπέμθησαν δὲ πᾶσαι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναφορῶν. Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ περὶ ἀπογραφῆς ἐκκενρῆς νομοσχέδιον.

Ἐτέθη εἰτα εἰς δευτέραν συζήτησιν τὸ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου κ. Ἀσωπίον νομοσχέδιον, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιρρήσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα διὰ μυστικῆς καὶ διὰ σφαιρεδίων ψηφοφορίας, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν βουλευτῶν Κ. Κωσταντᾶ καὶ Ν. Παγκράτη, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 89 κατὰ 12.

Ἡ ἐξάο ὕστερον ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἰδιοκτησίας Κερκύρας, ἐφ' οὗ λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι τὰ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρα 55 καὶ ἐπόμενα τοῦ σχεδίου ἐδωκαν χώραν χθὲς εἰς διαφωνίαν, ἐξ ἧς ἐρρίφθησαν πολλαὶ γνώμαι, ἰδίως δὲ ἡ μετατροπὴ τῶν ἀγροληψιῶν εἰς χρηματικὰς προσόδους ἀποσβεστέας, καὶ ἐπὶ τούτῳ χθὲς ἀνέβληθη ἡ συζήτησις, ὅπως ἐλθωσιν εἰς ὁμοφωνίαν τὰ διαμαχόμενα μέρη. Ἐν τούτοις, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ συνδιασκεύῃ μὴ ὁμοφωνησάντων τῶν συνελθόντων, αὐτὸς, παραδεχόμενος τὴν μετατροπὴν, ἥτις προτάθη ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν βουλευτῶν τῆς πόλεως Κερκύρας, διευτύπωσε τὴν ἰδέαν ταύτην εἰς δύο ἄρθρα, τὰ ὑποῖα καταθέτει πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἁρθρῶν 55—63 τοῦ σχεδίου, ἔχουσι δὲ οὕτως.

Ἄρθρον 55.

« Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διάλυσις τῶν ὑφ' ὑσταμένων ἀγροληψιῶν καὶ ὑπαγροληψιῶν γίνεται, μετατροπομένης τῆς ἀγροληπτικῆς προσόδου εἰς ἐτησίους χρηματικοὺς κανόνας, κατὰ τὰ ἐγγώρια ἔθιμα Κερκύρας. »

Ἄρθρον 56.

« Ὁ ἀγρολήπτης δύναται πρὸ τῆς μετατροπῆς τῆς ἀγροδοτικῆς μερίδος εἰς ἐμρτυτευτικὸν χρηματικὸν κανόνα, νὰ παραιτηθῇ παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑπὲρ τοῦ ἀγροδότου. Ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει οὗτος ἀποβάλλει πᾶν δικαίωμα κατὰ τοῦ ἀγρολήπτου λόγῳ καθυστερούντων ἐκ τῆς ἀγροληψίας. »

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι χθὲς μεταξὺ ἄλλων ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸν λόγον, οὐχὶ διὰ νὰ ἀποκρούτῃ τὸ κείμενον, ἀλλὰ νὰ ἀναιρέσῃ διαφοροὺς γνώμας ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκφρασθείσας. Καὶ χθὲς καὶ σήμερον δὲν ἀφίσταται τοῦ νομοσχεδίου, καὶ θεωρεῖ ἀτίπον καὶ ἀνακόλουθον, ἀφ' οὗ πάντες ἔμειναν σύμφωνοι εἰς

ὅτι διευτύπωσιν ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ συντάξασα τὸ νομοσχέδιον, νὰ μὴ ὑποκύψωσιν εἰς αὐτό. Ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι πρόκειται περὶ ἰδιοκτησίας, ἥτις πανταχοῦ ἐστὶν ἱερὰ, καὶ ὅτι αἱ παραχωρήσεις αἱ γινόμεναι χάριν πολιτικῆς ἀνάγκης δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι πᾶν μέτρον. Ἀληθῶς χθὲς κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς συνήλθον μετὰ τοῦ προλαλήσαντος ἰδιαιτέρως, ἀλλὰ παρατηρήσας ὅτι ἡ ἀρμονία καὶ ἡ συνάφεια τοῦ νομοσχεδίου κατεστρέφοντο, ἐὰν τῷ ὄντι τὸ περὶ ἀγροληψιῶν μετερρύθμιζέτο ἄλλως ἢ κατὰ τὸ σχέδιον, διεφώνησε πρὸς αὐτόν. Ἐλπίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τῆς ὅτι ἡ ἀγροληψία εἶναι ἐν συμβόλαιον ἐπιβάλλον ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἀγρολήπτην ὑπὲρ τοῦ ἀγροδότου, θέλει ἀπορρίψει πάσας τὰς τροπολογίας τοῦ προλαλήσαντος καὶ θέλει ἐμμένειν εἰς τὸ κείμενον.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας ὅτι ὁ προσγορεύων προσηπάθησε δι' ὅσων εἶπε νὰ καλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, διότι ἡ ἀγροληψία δὲν εἶναι συμβόλαιον ἐπιβάλλον μόνον ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἀγρολήπτην ἀνευ δικαιωμάτων, ἀλλ' εἶναι ἐν εἶδος ἐταιρίας, καθ' ἣν ὁ ἀγρολήπτης εἶναι συνιδιοκτήτης εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιώματά του, ἅτινα ἐπεβάσθη καὶ αὐτὸς ὁ Ἀστυκὸς Κώδικς. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὅλων ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς δικανικοῦς τύπου, ἀλλὰ τὸ δίκαιον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ καὶ νὰ σκεφθῇ μᾶλλον ὑπὸ κοινωνικὴν ἐποψίν. Συναινᾷ τάχα τὸ ἔθνος νὰ ριφθῶσιν εἰς τὰς ὁδοὺς ἄστεγοι καὶ ἀκτήμονες πολυπληθεῖς οἰκογένειαι; ἅς τὸ πράξῃ, ἔχουσιν ὅμως καὶ οὗτοι ὕστερον τὸ δικαίωμα νὰ κηρύξωσι τὸν πόλεμον κατὰ τῆς κοινωνίας, ἥτις δὲν ἐπεβάσθη τὴν ἐργασίαν αὐτῶν τε καὶ τῶν προγόνων των. Ἐπιμένει ἄρα εἰς τὴν τροπολογίαν του, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπορρίψεως αὐτῆς, ὑποβάλλει ἐτικουρικῶς τὴν ἐφεξῆς.

« Ἡ διάλυσις τῶν ἀγροληψιῶν γίνεται, διανεμομένης τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς νομῆς κατὰ τὰ ἔθιμα Κερκύρας. »

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι αἱ τροπολογίαι τοῦ προλαλήσαντος βουλευτοῦ Κερκύρας ἀντιβαίνουν εἰς τὰ ἄρτι ἀποφασισθέντα, διότι τὸ ἄρθρον 54, ὅπερ παρεδέχθη ἤδη ἡ Βουλὴ, καθιεροῖ τὴν διάλυσιν τῶν ἀγροληψιῶν, ἐν ᾧ ἡ μετατροπὴ αὐτῶν εἰς χρηματικὰς προσόδους δὲν διαλύει, ἀλλὰ διασυνιστᾷ τὰς σχέσεις ὑπὸ ἄλλον τρόπον. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ διότι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ παρὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν παρ' αὐτῆς διαχαράχθεισαν ὁδὸν τῆς διαλύσεως τῶν μεταξὺ ἀγροδοτῶν καὶ ἀγροληπτῶν σχέ-

σεων, αποκρούει τὰς τροπολογίας καὶ ὑποστηρίζει τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ὧν αἱ διατάξεις εἶναι δικαιοτάται.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας, ὅτι καὶ οὗτοι ζητοῦσι τὴν διάλυσιν τῶν ἀγροληπτῶν, οὐχὶ ὅμως δικανικῶς, ἀλλὰ κοινωνικῶς, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς ἡ ἰδιοκτησία πρέπει νὰ ᾖ οὐδαστή. ἀλλ' ἡ ἐν Κερκύρᾳ δὲν ἀνήκει εἰς τὰς ἰδιοκτησίας ταύτας, διότι αὕτη δὲν ἀπεκλήθη ὡς ἀλλαγῶν, ἀλλ' ἡρπάγη διὰ τῆς βίας ὑπὸ τῶν πραγμάτων τῶν σημερινῶν ἀγροληπτῶν, καὶ περὶ ὧν εἰς ὀλίγους λεγομένους ἀγροδότας. Εἶναι λοιπὸν συμφέρον καὶ πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς νὰ νομοποιηθῇ σήμερον ἡ ἀρπαγὴ, καὶ πλῆθος λαοῦ νὰ καταστῶσιν ἀκτήμονες καὶ φερόικοι; Τὸ καθ' ἑαυτὸν ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας, διότι αὕτη συμβιβάζει καὶ τὰ δύο μέρη κατὰ τὰ ἔθιμα τῆς Κερκύρας.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐτέθη ἡ πρώτη τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κωνσταντῆ εἰς ψηφοφορίαν δι' ἀναστάσεως. Μὴ διακριθείσης δὲ ταύτης, ἐγένετο κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τοὺς ψήφους λέκτας Α. Γόντικα καὶ Θ. Ρωμαῖον, ἐξ ἧς ἐξήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ᾔτον εἰς ἀπαρτίαν, κατὰ συνέπειαν ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 3 1/2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖς.

Γ. Ἀποστολίδης.

Π. Μποῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθη πρότασις διαφόρων βουλευτῶν περὶ συστάσεως ἑρπετίου εἰς Σύρον καὶ παραπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμόν.

Παραλθὼν τις ὕστερον ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν κακηνυγμένων ληστῶν Πλούρη καὶ Νεοφωτίστου συνετάχθη, ὡς ἤξευρε, πρωτοκόλλον, δι' οὗ ἐβεβαιώθη ἡ πράξις καὶ ὠρίσθησαν τὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἐδικαιούντο νὰ μετάρχωσι τῆς ὠρίσμενης ἀποζημιώσεως. ἤκουσεν ὅμως ὅτι τὸ πρωτοκόλλον τοῦτο μετερρύθμισθη ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ

ἄλλων μὲν ἠυξήθη ἡ ἀποζημιώσις, ἄλλων δὲ ἡλαττώθη, καὶ, τὸ δὴ χεῖριστον, προσετέθησαν πρόσωπα μὴ λαβόντα οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον μέρος. Ἐπιθυμῶν λοιπὸν, εἶπε, νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ ἂν τὰ ἀδόξενα ᾖσιν ἀληθῆ, καὶ ποῦ σπαρξόμενον τὸ ὑπουργεῖον προέβη ἀναρμοδίως εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ πρωτοκόλλου, ἐξ ἧς ἐδικηθήσαν άτομα, τὰ ὅποια προτίθενται νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἰπέλαθεν ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ λόγον διὰ διοικητικὴν ὁλως πρᾶξιν ἂν δ' ἐκ ταύτης νομίζωσι τινὲς ὅτι ἡδικήθησαν, ἡ δικαιοσύνη δύναται νὰ τοὺς ἱκανοποιήσῃ.

Βιπόντων δὲ τινῶν ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἔχει καθήκον νὰ δώσῃ οὐχὶ λόγον, ἀλλὰ πληροφορίαν εἰς τὸν ἐπερωτήσαντα, ἡ δὲ ἀρνησις αὐτοῦ δὲν εἶναι νόμιμος, ἄλλοι ἀντέλεξαν ὅτι οὔτε καθήκον, οὔτε ὑποχρέωσιν ἔχει νὰ ἀπαντᾷ εἰς τοιαύτας ἐπερωτήσεις, αἱ ὅποια οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἔχουσιν· ὁ δὲ πρωθυπουργὸς προσέθηκεν ὅτι εἰς ἄλλην ἡμέραν δύναται νὰ λύσῃ ἡ Βουλὴ τὸ ζήτημα, ἂν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑποχρεοῦται ἡ κυβερνήτης νὰ ἀπαντήσῃ.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἡ Βουλὴ ἀνέβαλεν εἰς ἄλλην ἡμέραν τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ἀρξαμένης εἰτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐτέθη εἰς τρίτην συζήτησιν νομοσχεδίον περὶ ἀπονομῆς ἰσοδίου συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀτῶπιον· ψηφοφορίας δὲ μυστικῆς καὶ διὰ σφαιριδίων κατὰ τὸν κανονισμόν γενομένης, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν βουλευτῶν Α. Κορριωτάκη καὶ Ἀθ. Γόντικα, ἐξήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρέδεχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 95 κατὰ 8, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον μόνον.

Ὁ καθηγητὴς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων κ. Κωνσταντῖνος Ἀτῶπιος τίθεται ὑπὸ συντάξιν ἰσόδιον δραχμῶν πεντακοσίων πενήκοντα (550) κατὰ μῆνα, ἴσων πρὸς τὸν μισθὸν καὶ τὸ ἐπιμίσθιον αὐτοῦ, πληρωτέον δὲ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, διατηρουμένου συνάμα αὐτῷ καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ κακτικοῦ καθηγητοῦ μετὰ τῶν παρομαρτουσῶν τιμῶν καὶ δικαιωμάτων.

Ἐπανελήφθη ὕστερον ἡ κατὰ τὴν προτερείαν ἐκφραγὴς μείνισα ψηφοφορία ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Κωνσταντῆ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀρθρῶν 55—63 τοῦ περὶ ἰδιοκτησίας νομοσχεδίου. Γενομένης δὲ ταύτης κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν

ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Γόντικα καὶ Γ. Μπουκίδην ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὡςδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήρων 59 κατὰ 25, ἀρνηθέντων ψήρων 9.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Π. Κωσταντᾶ, ὅτι ἡ διάλυσις τῶν ἀγρολειτουργικῶν γίνεται διανερούμενης τῆς ἰδιοκτησίας ἢ τῆς νομῆς κατὰ τὰ ἐθίμα Κερκύρας.

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Ἀντ. Σ. Μήτσας	Ν
Ἄνδρ. Μιχαλόπουλος	Ν	Π. Γουζούσσης	Ν
Αἰκμὸς Λογιωτατίδης	Ο	Δημ. Τσιτσάρας	Ο
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ν	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν
Μιχ. Δ. Καίρης	Ο	Πάνος Μανωλίδης	Ο
Ν. Π. Καίρης	Ν	Δημήτριος Ζώτος	Ν
Δημ. Τσώκης	Ν	Κων. Λομβάρδος	Ο
Δ. Δαμπρινίδης	Ν	Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ν
Κωνστ. Μανουσάκης	Ο	Σπυρ. Λιονταράκης	Ν
*Θωμ. Μικρυγιάννης	Ν	Ἰωάννης Πλαίσιος	Ν
Περ. Ἀ. αρ. Πετράκης	Ο	Ἄνδρ. Γαίτας Φωσκάκης	Ο
Δημ. Κυλλιφρονᾶς	Ν	Λυκοῦργος Κρεστενίτης	Ο
Παναγ. Κυριακὸς	Ν	Στέρ. Στεφανόπουλος	Ν
Αριστ. Μπαλάνος	Ο	Χ. Στεριόπουλος	Ν
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ο	Ἀλ. Βιλαέτης	Ν
Ἄνδρ. Στράτος	ἀρν.	Ἀλέκος Ἀχολός	Ν
Δημήτριος Γρίβας	Ν	Λουκάς Κατσίνος	Ν
Γ. Γεροθανάσης	Ν	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν
Παν. Πετιμεζῆς	Ν	Πέτρος Ζάνος	Ν
Εὐθ. Διληγιάννης	ἀρν.	Ἰωάννης Βλαδιανός	Ν
Γ. Πλαπούτας	Ο	Σπυρ. Μαλασπίνης	ἀρν.
Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Κωνστ. Πεταλᾶς	Ν
Ἄθην. Γόντικας	Ο	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	Ν
Χ. Σακελλαριάδης	Ν	Ἰωάννης Ζαῦτης	Ο
Ἡ. Β. Μαυρομιχάλης	Ν	Σωτ. Πετιμεζῆς	Ν
Α. Πετροπουλάκης	Ν	Διων. Πετιμεζῆς	Ο
Χρ. Μαστραπᾶς	Ν	Ἄνδ. Οἰκονομόπουλος	Ο
Ἰω. Σαφάκης	Ν	Ἰω. Παπαδόπουλος	Ο
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ο	Ἰωάννης Φλέσσας	Ν
Γ. Ζουμπουλάκης	ἀρν.	Περ. Μαυρομιχάλης	Ο

Γ. Περωντῆς	Ν	Ἰω. Α. Κορριωτάκης	Ν
Κωνσ. Δημητριάδης	Ο	Α. Κορριωτάκης	Ν
Ἀλ. Κοντόσταυλος	Ν	Γεώργιος Λάμπας	Ν
Ἰω. Μπαλάφας	Ο	Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος	Ο
Τριαντ. Αζαρέτος	Ο	Ἀλέξ. Σταματόπουλος	Ν
Κωνστ. Κυπριάδης	Ν	Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	Ν
Στ. Παδοῦδης	Ν	Γερ. Σέρβος	Ο
Σωκράτης Κουρῆς	Ο	Δημήτριος Τσαμόπουλος	Ν
Θεόδωρος Ζερβός	Ν	Δημήτριος Παπαλουκάς	Ν
Νικόλαος Καρύδης	Ν	Γεώργιος Μπουκίδης	Ν
Νικ. Παγκράτης	Ν	Χρῆστος Α. Χριστόπουλος	Ο
Πολ. Κωνσταντᾶς	Ν	Βασ. Δημητράκοπουλος	Ο
Μεθόδωρος Ῥωμαῖος	Ν	Αναγν. Σπυρόπουλος	Ν
Νικ. Λουῆρος	Ν	Σπυρίδων Οἰκονομίδης	Ο
Γερ. Μαυρογιάννης	Ο	Αθανάσιος Σιανιώτης	Ν
Νικ. Γεωργακάτος	Ν	Ἀσπ. Ζατουνίτης	Ν
Ἀναστ. Ἄνιος	Ν	Ξενοφών Λογοθέτης	Ν
Δημ. Τσουγανάτος	Ο	Ἰωάννης Ἀλεξίου	Ν
Γεράσ. Ἀντύπας	Ο	Ἐπ. Διληγιώργης	Ο
Ἀντώνιος Ζερβός	Ο	Χαρίλαος Τρικυπῆς	Ο
Γεώργιος Φλωρίδης	Ο	Ἀλέξανδρος Κουμουνοῦρος	Ο
Γ. Ἰακωβάτος	Ν	Περ. Μποῦτος	Ο
Χ. Ἰακωβάτος	Ν	Π. Καλαμαριώτης	Ν
Γ. Λεβιάδης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ο
Ἀναστ. Δημητριάδης	Ο	Π. Μοδινός	Ο
Ἄνδρ. Νοταρᾶς	Ν	Ἀρσιεὶδης Ῥαυτοπούλος	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ο	Ἐμ. Ναυπλιώτης	Ο
Ἰω. Γ. Ἰωάννου	ἀρν.	Ν. Κονταράτος	Ν
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν	Ν. Φαρμάκης	Ν
Γεώργιος Ἀρώνης	Ν	Ἰω. Πρωτοπαπῆς	Ο
Ἐμμανουὴλ Κοντολέων	Ο	Ν. Καναβός	Ν
Κοσμᾶς Πανάρετος	Ν	Γ. Ὑψηλάντης	Ν
Δημ. Βροντίσης	ἀρν.	Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος	Ο
Χαρ. Α. Χριστόπουλος	Ν	Τηλέμαχος Ῥούκης	Ν
Σπ. Παπαδόπουλος	ἀρν.	Κίμων Χριστοδούλου	Ν
Δημ. Παπανικολάου	Ν	Ἀντών. Α. Μαυρομιχάλης	Ν
Ἰω. Βαλασόπουλος	Ο	Ἰω. Κατσάκος	Ο
Σπ. Σπηλιωτάκης	Ο	Π. Λεωτσάκος	ἀρν.
Σπ. Κοπανίστας	Ν	Ἀλ. Α. Κουμουνοῦράκης	Ν
		Χ. Χριστόπουλος	Ο

Κ. Κανελλόπουλος	Ο	Μιχ. Παρίσης	Ν
Κ. Οικονομόπουλος	Ο	Σωτ. Σωτηρόπουλος	Ο
Δημ. Μακρής	Ν	Αθ. Γρηγοριάδης	Ν
Ευθύμιος Κεχαγιᾶς	Ν	Τσίκος Μαυροειδής	Ν
Λουκάς Καραλίστας	Ν	Β. Σκαλτσούδης	Ν
Σπυρ. Κρεμζής	Ν	Δημ. Βότσαρης	Ν
Α. Ρεγγόπουλος	Ν	Σπύρος Καραμάνος	Ν
Μπενιζέλος, Ρούφος	Ν	Σταμ. Κορυζής	Ν
Α. Μπουκαρούς	Ο	Δημ. Βούλγαρης	Ο
Θάνας Κανακάρος	Ο	Θ. Κουντουριώτης	Ο
Άθαν. Μισυρλής	Ο	Ι. Καλογιάννης	Ο
Κωνστ. Δαρειώτης	Ν	Τασ. Πλαίσας	Ο
Ιω. Δουλιδής	Ν	Άθ. Χατζόπουλος	Ο
Κωνστ. Μελαχροινός	Ν	Α. Τσιριμώκος	Ο
Γεώργιος Μπαμπουλής	Ν	Α. Χατζίσκος	Ο
Δημ. Θιαγάρης	Ν	Α. Κριεζώτης	Ο
Κωνστ. Πλατὺς	Ο	Ν. Βουδούρης	Ο
Άγιλλεύς Μεταξᾶς	Ο	Λύγ. Ἀβέρωφ	Ο
Μιλτιάδης Κανάρης	Ο	Δημ. Βαλαμπάνος	Ο
Ιάκωβος Παξιμάδης	Ο	Γ. Σταματάρας	Ν
Ματθαῖος Γιαννούλης	Ν		

Προκειμένου δ' εἶτα νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ δευτέρα ἐπι-
κουρική τροπολογία τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ, παρελθὼν ὁ πρωθυ-
πουργὸς ἐξηγήθη ὅτι τὸ ζήτημα δύναται νὰ λυθῇ μᾶλλον
διὰ τρόπου συμβιβάζοντος ἀμφότερα τὰ διαμαχόμενα μέρη, καὶ
τοῦτο κατορθοῦται ἐὰν ἀρεθῇ εἰς αὐτοὺς τοῦς ἐνδιαφερομένους
ἀγρολήπτας, ἐὰν ἔχωσι τὴν ἐλάσσονα μερίδα ἐπὶ τοῦ κτήμα-
τος, νὰ δεγθῶσιν ἀποζημιώσεις ἢ νὰ κρατήσωσι τὸ ἐπιβάλλον
αὐτοῖς μέρος αὐτοῦσιν. Ὅθεν ἐπρότεινε, μετὰ τὰς λέξεις αὐτῶν
ἐπομένων ἄρθρων, νὰ προστεθῇ ἡ ἐξῆς περίοδος. « Δύνα-
ται ὅμως οὗτος νὰ λάβῃ αὐτοῦσιν τὴν μερίδα του ἐὰν τὸ
προτιμᾷ ».

Τῆς τροπολογίας ταύτης γενομένης δικτῆς παρ' ὅλων ἀνευ
ἀντιρρήσεως, ὑπεστήριξε τις τὴν παρ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν χθὲς
προσθήκην ἔχουσαν αὕτως. « Ἐφ' ὧν δὲν ἔχει συγχυμίσματα ὁ
ἀγρολήπτης ». Ἐπειδὴ δὲ τινες ἀπέκρουσαν αὐτὴν ὡς περιττὴν
μὲν ἐὰν πῦεται ὅπως σαφηνίσῃ τὸ ἄρθρον, ὅπερ εἶναι σαφέστα-
τον καὶ δὲν λαλεῖ ἢ περὶ ἀγρολήτων διηγετικῶν, ἐφ' ὧν καὶ ὁ
ἀγρολήπτης ἔχει συγχυμίσματα, ὡς ἄσκοπον δὲ ἐὰν ζητεῖται

ἡ οὐσιαστικὴ τροποποίησις αὐτοῦ, διότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐδέχθη
τὴν προσθήκην, καίτοι ὑποβληθεῖσαν τότε παρὰ τινος. Παρα-
τηρήσαντος δὲ τοῦ προτείναντος, ὅτι διὰ τῆς προσθήκης δὲν ἐν-
ναεῖ ἄλλο τι ἢ νὰ διασαφηνίσῃ τὸ ἄρθρον, περὶ οὗ πρόκειται, καὶ
ταῦτα χάριν τινῶν, οἵτινες νομίζουσιν ὅτι δὲν εἶναι σαφές, τὸ
καθ' ἑαυτὸν φρονῶν, ὅτι τὸ ἄρθρον εἶναι σαφές, ἀποσύρει τὴν
τροπολογίαν του.

Μετὰ τὰ λεγθέντα ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 55, ἥδη γενο-
μενον 53 τοῦ σχεδίου μετὰ τῆς εἰρημένης προσθήκης τοῦ πρω-
θυπουργοῦ.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἄρθρου 56, ἥδη μεταβληθέντος
εἰς 54 ἐζήτησαν τινὲς μὲν, ὅπως καθιερωθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐν
τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀρχή, ἄλλοι δὲ, ὅτι τὸ ἐκλεκτικὸν δικαί-
ωμα πρέπει νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν ἀγρολήπτην, διότι οὗτος ἔχει μείζον
δικαίωμα τοῦ ἀγροδότου, ὡς ἔχων καὶ τὴν νομὴν, καὶ ἄλλος ὅτι
ἡ κυριότης εἶναι δικαίωμα ἐπικρατέστερον τῆς νομῆς. Παρατηρή-
σαντος ὁμοῦ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ καθιε-
ροῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι ὁ ἀγρολήπτης ἔχει τὴν μείζονα μερίδα τοῦ
κτήματος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαράττει εἰς τὸν ἀγροδότην (ὡς καὶ ἐν
τῷ προηγουμένῳ εἰς τὸν ἀγρολήπτην) ἢ νὰ λαμβάνῃ αὐτοῦσιν
τὴν μερίδα του, ἢ νὰ καταλίπῃ αὐτὴν ἐπὶ ἀποζημιώσεως εἰς τὸν
ἀγρολήπτην· τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, ἐπίσης
δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον 57 ἥδη μεταβληθὲν εἰς 55.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 58, ἥδη μεταβληθέντος εἰς 56, παρετή-
ρησέ τις, τί μέλλει γενέσθαι περὶ τῶν διαφόρων οἰκοδομῶν, τὰς
ὁποίας ὁ ἀγρολήπτης, εἰ μὴ ὦν ὑπόχρεως ἐκ τοῦ συμβολαίου,
ὁμοῦς οἰκοδομήσιν ἐντὸς τοῦ κτήματος; Ἡ παρατήρησις αὕτη
ἐδόκε χώραν εἰς διαφόρους ἐξηγήσεις, καθ' ἃς γινώμην πολλαὶ
ἐξετέθησαν, ἐπὶ τέλους δὲ ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ ἀξία τῶν τοιού-
των οἰκοδομῶν, καθ' ὅσον αὐταὶ δὲν συσχετίζονται μὲ τὴν καλ-
λιέργειαν, νὰ συνυπολογίζεσθαι ὑπὲρ τοῦ ἀγρολήπτου ἐννοεῖται
δὲ ὅτι καὶ τὰ ἐλαιοτριβεῖα δὲν θεωροῦνται ὡς συσχετιζόμενα
μὲ τὴν καλλιέργειαν. Ἐπὶ τὴν ἐννοίαν ταύτην τὸ περὶ οὗ πρό-
κειται ἄρθρον 56 ἐτροποποιήθη ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον 56.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 55 ὁριζομένη ἀποζημιώσις συνιστάται
εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν ἀξίαν τοῦ λαμβανόμενου μεριδίου τοῦ
κτήματος τοῦ κατὰ τὰ ἐγγράφια εἶμα εἰς τὸν ἀποζημιωθῆσο-
μενον ἀνήκοντος. Πρὸς ἐκτίμησιν δὲ τοῦ κτήματος λαμβάνεται
ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως ἀξία αὐτοῦ συνυπολο-

γίζομένης ὑπὲρ τοῦ ἀγρολήπτου τῆς ἀξίας τῶν παρ' αὐτοῦ γενομένων οἰκοδομῶν, τῶν μὴ σχετιζομένων πρὸς τὴν καλλιέργειαν.»

Κατόπιν ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 59, 60, 61, 62, καὶ 63 ἐγένοντο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον μεταβληθέντα εἰς 57, 58, 59, 60 καὶ 61.

Ἐπὶ τοῦ ἁρθροῦ 64, μεταβληθέντος εἰς 62, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπρότεινε τὴν ἐφεξῆς αὐτοῦ τροποποίησιν.

Ἄρθρον 62.

«Ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις ἐμφυτεύσεων καὶ ἐδαφονομῶν εἴτε προσωρινῶν εἴτε διηνεκῶν, ὑποκειμένων ὅμως εἰς διάλυσιν τῶν τελευταίων τούτων, κἂν ὑφίστανται ἤδη, κἂν ἐπὶ τὸ μέλλον συστηθῶσιν, αἰτήσῃ τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἡ ἐδαφονομέως.»

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ τροποποίησις αὕτη δὲν εἶναι λογικὴ, διότι καθιστᾷ τὰς διηνεκεῖς ἐμφυτεύσεις προσωρινωτέρας τῶν προσωρινῶν, προέτεινεν ἄλλος νὰ τεθῇ καὶ ἡ λέξις ἀγροδότης μετὰ τὴν λέξιν αἰτήσῃ καὶ τοῦτο διὰ τὸν λόγον τῆς ἰσότητος. Καὶ τῆς προσθήκης δὲ ταύτης ἀποκρουσθείσης, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη οὔτε τὴν ἀνωτέρω τροποποίησιν τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, οὔτε τὴν προσθήκην τοῦ βουλευτοῦ Κερκύρας, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον ὅπως ἔχει ἐν τῷ σχεδίῳ.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ σχεδίου 65, 66, 67, 68, καὶ 69 καὶ ἐγένοντο δεκτὰ μεταβληθέντα εἰς 63, 64, 65, 66, καὶ 67, προστεθέντος μόνον, τῇ συναινέσει πάντων, τοῦ ἐξῆς ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 67. «Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀτυχῶν ἐδαφονομῶν.»

Ἐνταῦθα παρελθὼν τις ἐζήτησε νὰ προστεθῶσι δύο ἐτι ἄρθρα πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἀφαιρέσεως τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν βαρῶν, τὰ ὅποια ἐπιβαρύνουσι τὰ εἰς χρήματα μετατρέπομενα προϊόντα. Ἐπειδὴ δὲ ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ παραδεχθέντος ἤδη ἁρθροῦ 64, ἐγένετο πρότασις ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, ἣν καὶ παρεδέχθη ἡ Βουλὴ μηδενὸς ἀντειπόντος.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ πρωθυπουργὸς ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι κατ' ἐπισήμους εἰδήσεις, τὰς ὅποιας ἄρτι ἔλαβεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, οἱ γάμοι τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐτελέσθησαν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν· παρεκάλεσε δὲ τοὺς κ. κ. βουλευτὰς νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν αὔριον κατὰ τὴν 11 ὥραν π. μ. γεννησομένην δοξολογίαν ἐν τῇ Μητροπόλει.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΝΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Κ. Π. Μανουσάκης.

Περ. Μποῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ'.

τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μετημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἀντιβασιλέως μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ προεδρείου ὅπως συγχαρῇ αὐτῷ διὰ τοὺς γάμους τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως προσεφώνησε τὰ ἐξῆς.

Ῥ' ψ η. ἰ ό τ α τ ε !

«Ἐν ὀνόματι τῆς Βουλῆς τὸ προεδρεῖον αὐτῆς ἀναπέμπει τὰς εὐχαριστίας του εἰς τὸν ὕψιστον διὰ τὸ αἰσιαν γιγονὸς τῶν γάμων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου μετὰ τῆς Βασιλισσῆς Ὀλγας.

Εὐχεται δὲ εἰς τὸ σπῆτον αὐτῶν ζευγὸς μακροβιότητα, εὐτεκνίαν, εὐμερίαν καὶ πᾶν ἀγαθόν, καὶ πέποιθεν ὅτι οἱ γάμοι οὗτοι θὰ συντελέσωσι πρὸς δόξαν τοῦ θρόνου καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν εὐχῶν τοῦ ἔθνους.»

Ἡ δὲ Α. Υ. ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἀπήντησε τὰδε.

«Παρακαλῶ τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὸ τὸ Σῶμα αὐτῆς τὰς ἐγκαρδίας εὐχαριστίας μου καὶ τὴν πεποίθησίν μου, ὅτι οἱ γάμοι τοῦ Βασιλέως θὰ συντελέσωσιν ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους.»

Ἀγγεληθέντος εἰτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἰδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν παρελθούσαν συνεδρίαν ὁ βουλευτὴς Νισσολλογγίου ἐξέφερεν ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ψηφισθέντος ἁρθροῦ 64, ἔνεκα δὲ τούτου, τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀνε-

ελήθη η συνεδρίασις· ὅθεν νομίζει ἀναγκαῖον νὰ δηλωθῇ σήμερον ὅτι ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἐκείνῳ ἀναγε-
ρομένου κανόνος ἐνεργῆται οὐχὶ κατὰ τὴν τρέχουσαν ἀγοραϊαν
τιμὴν τοῦ εἵδους, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀξίαν τὴν παριστώσαν τὸ κε-
φαλαιον ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἀποδίδεται ὁ κανὼν. Ἄν τῶντι τὸ
ἄρθρον ἐννοῇ τὴν τρέχουσαν ἀγοραϊαν ἀξίαν τοῦ εἵδους, ἀναντιρ-
ρήτως προσγίνεται ἐντεῦθεν μεγίστη ζημία εἰς τοὺς γεωργούς ὡς
δε πλασιαζομένου τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου.

Ἀπάντησεν ἄλλοι, ὅτι ἀπ' ἐνὸς μὲν θεωρεῖ ἄτοπον καὶ ἐπι-
βλαβὲς συνάμα νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ ἐκ νέου εἰς συζήτησιν ἀρ-
θρων ἐψηφισμένων, διότι τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμόν,
ἀπ' ἑτέρου δὲ ἡ ἰδέα τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι τὸ ἄρθρον 64
ἐννοεῖ τὴν ἀρχικὴν ἀξίαν τοῦ κανόνος καὶ οὐχὶ τὴν ἀγοραϊαν
ἀξίαν τοῦ ἀποδιδόμενου εἵδους, εἶναι ἐσφαλμένη, τοσοῦτοι
μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ δίκαιον καὶ ἡ λογικὴ ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃ
τὸ δεύτερον, διότι σήμερον πρόκειται νὰ ἐξαγορασθῇ κανὼν εἰς
εἶδος ἀποδιδόμενος, οὐχὶ δὲ νὰ ἐξευρεθῇ ἀξία κεφαλαίου πρὸ
ἀμνημονεύτων χρόνων συνομολογηθέντος.

Ἐπανέλαθεν ὁ προλαλήσας ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παραβι-
άσεως τοῦ κανονισμοῦ, διότι προχθὲς ἐπὶ τούτῳ, κοινῇ συναι-
νέσει, ἀνεβλήθη ἡ συνεδρίασις. Ἐπὶ τῆς οὐτίας δὲ παρατηρεῖ
ὅτι ἡ μετατροπὴ τοῦ εἰς εἶδος ἀποδιδόμενου κανόνος εἰς χρη-
ματικὴν ἀξίαν δὲν πρόκειται σήμερον κατὰ πρῶτον νὰ γίνῃ,
ἐπειδὴ ῥητῶς προβλέπεται καὶ παρὰ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος
καὶ τῶν ἐθίμων Κερκύρας, καθιερούτων τὴν ἀρχικὴν ἀξίαν τοῦ
συμπεφωνημένου κεφαλαίου. Ὅπως δὲ μὴ ἐγείρωνται φωναὶ
κατὰ τῆς παραδίσεως τοῦ κανονισμοῦ συναινέει νὰ ἐξηγηθῇ ἡ
ἐννοια τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρου διὰ προσθέτου διατά-
ξεως ἔχουσας οὕτως.

Ἄ11 διὰ τοῦ ἄρθρου 64 ὁριζομένη ἐκτίμησις τοῦ κανόνος
ἐνεργεῖται κατὰ τὰ ἐθῆμα τῆς Κερκύρας.

Ἀπάντησεν ἐν μέρος τῆς συγκαλέσεως τὸ νομοσχέδιον ἐπι-
τροπῆς ὅτι ὅταν κατανοηθῇ ἡ ἐννοια τοῦ ἄρθρου 64 καλῶς,
θίλει ἐκλείψει πᾶσα ἀμφιβολία, τὸ προσθετὸν δὲ ἄρθρον καθι-
σταται περιττόν, ὡς ἀντιφάσκον πρὸς τὰ ἐψηφισμένα. Κατὰ
τὴν γνώμην του τὸ ἄρθρον ἐννοεῖ τὸν κανὼνα καὶ οὐχὶ τοὺς
καρπούς τοὺς ἀποτελοῦντας αὐτόν· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀξία τοῦ κα-
νόνος εἶναι γνωστὴ ἐκ τῶν προτέρων, καθόσον καὶ διὰ μετα-
βιβάσεως καὶ πλειστηριάσεως πολλάκις ἐδηλώθη ἐν Κερκύρᾳ,
εἶναι περιττὴ πᾶσα ἀμφισβήτησις, τοσοῦτω μᾶλλον καθόσον

διὰ τοῦ ἐναντίου αἱ σχέσεις τῶν ἀγοροδοτῶν καὶ ἐμφυτευτῶν
δὲν λύονται κατὰ δίκαιον τρόπον.

Ἀπάντησεν ἕτερον μέλος τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἀπορεῖ
πῶς ἐγείρονται ἀμφιβολίαι ἐπὶ ἄρθρου τόσο σαφούς. Κατὰ τὴν
γνώμην του, δι' αὐτοῦ δὲν ἐννοεῖται ἄλλο τι παρὰ ἡ τρέχουσα
ἀγοραϊα ἀξία τοῦ εἵδους· ἴσως τὰ αποφανισθέντα δὲν εἶναι δι-
καία, ἀλλὰ πᾶσα κατ' αὐτῶν ἀντιρρήσις ἐπρεπε νὰ γίνῃ ἐν
καιρῷ ἐξ' ἄλλου μέρους φρονεῖ, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης
οὐδεὶς ἐπέρχεται κίνδυνος, ἐπειδὴ οἱ ἐμφυτευταί, εἰς οὓς ἐπα-
τρέπη νὰ προτείνωσι, ἐὰν θέλωσι, τὴν ἐξαγορὰν τῶν κανόνων
δύνανται νὰ ἐκλέγωσι πρὸς τοῦτο ἐποχάς, καθ' ἃς τὸ εἶδος εἶ-
ναι εἰς ὑποτίμησιν. Προτείνει λοιπὸν νὰ μὴ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ
εἰς τὰ ἐψηφισμένα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐπανελήθη ἡ συζήτησις τοῦ κατὰ τὴν
παρελθούσαν συνεδρίασιν ὑποβληθέντος καὶ ἀναβληθέντος παρὰ
τινος τῶν βουλευτῶν Κερκύρας προσθέτου ἄρθρου 68, ἔχοντος
οὕτως.

Ἄρθρον 68.

« Κατὰ τὴν μετατροπὴν τῶν εἰς εἶδη κτηματικῶν προσόδων
ἀφαιρεῖται ὑπὲρ τοῦ κατόχου τὸ ποσὸν τῶν δημοσίων καὶ
δημοτικῶν θαρῶν, ἅτινα ἐπιδαρύνουσι τὰ εἰς χρήματα μετατρε-
πόμενα προϊόντα καὶ ὁ πρὸς 6 0|0 τοκος τοῦ κεφαλαίου, ὅπερ
προκύπτει ἐκ τοῦ συμβολαίου ὅτι ἐδώθη ὑπὸ τοῦ κτηματο-
λήπτου εἰς τὸν κτηματοδότην κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτοῦ. »

Τοῦ ἄρθρου τούτου ἀναπτυχθέντος ὑπὸ τοῦ προτείναντος, ἐξε-
θκεν ἄλλος ὅτι θεωρεῖ αὐτὸ περιττόν, ἐπειδὴ τὰ μὲν θάρη,
ἢτοι οἱ φόροι, προαφαιρούνται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκτι-
μήσεως, ὡς ἀγοραίας ἀξίας θεωρουμένης τῆς παρὰ τῶν ἐμπό-
ρων εἰς τὰ προϊόντα προσεφερομένης τιμῆς, οἱ δὲ ἔμποροι εἶναι
γνωστὸν ὅτι ἀφαιροῦσι τοὺς φόρους, οὓς εἶναι ὑπόχρεοι νὰ
πληρῶνωσι κατὰ τὴν ἐξαγωγήν. Τὰ δὲ λεγόμενα ἐμβατικά, ἢτοι
τὰ παρὰ τινων κτηματοληπτῶν χορηγηθέντα εἰς κτηματοδό-
τας κεφάλαια, πάντως κοινῇ συναινέσει, θέλουσι ἀφαιρεθῇ.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προτείναντος ὅτι δέχεται τὰς δηλώσεις
τοῦ προλαλήσαντος καὶ ἀνακαλεῖ διὰ τοῦτο τὴν πρότασιν του,
ἀνεγνώσθη τὸ ἐπόμενον 70 ἄρθρον τοῦ σχεδίου, ἤδη γενόμενον,
68, καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει ἀνεῖ ἀντιρρήσεως. Ὁμοίως ἀνα-
γνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα 71 καὶ 72 ἄρθρα τοῦ σχεδίου ἐγέ-
νοντο δεκτά ὡς ἔχουσι, μεταβληθέντα εἰς 69 καὶ 70.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 73, μεταβληθέντος εἰς 71, ἐπρότεινέ τις νὰ

προστέθη μετά την λείξιν ἀποδίδει· ἡ λέξις ἀποηγούμενος ὅπως μὴ ἀφαιρῶνται τὰ κτήματα παρὰ τῶν γεωργῶν ἀναγκαζομένων εἶτα νὰ κινῶσιν ἀγωγὰς ἵνα ἀποζημιῶνται διὰ τὴν αὐξησιν τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος. Ἀντεπὸντος δὲ τινος ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι ὅπως περιττή, διότι οὗτοι δύνανται ἀναγωγικῶς νὰ ἀπικτήσωσι τὰ δικαιώματά των, ἐπὶνέγκεν ἄλλος ὅτι δὲν εἶναι παντάπασιν περιττὸν νὰ δηλωθῇ ῥητῶς, ὅτι οἱ γεωργοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως τοῦ κτήματος μέχρι οὗ ἀποζημιωθῶσι διὰ τὰς βελτιώσεις αὐτοῦ. Μετὰ τὰ λεγθέντα ἡ Βουλὴ συνήνεσε νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ 71 τὰ ἐξῆς· «φυλαττομένου ὑπὲρ τοῦ κτηματολήπτου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως τοῦ κτήματος».

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 74, γενόμενον ἤδη 72, ἐφ' οὗ λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπρότεινε τὴν ἀπάλειψιν τῶν λέξεων. «ἀγρολήπτην καὶ ἀγροληπτικῶν·» διότι, εἶπαν, ἐπὶ τῶν ἀγροληψίων δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα οἱ ἀγροληπταὶ νὰ ἀποζημιῶνται διὰ τὰς εἰς τὸ κτήμας γενομένας βελτιώσεις, ὡς ῥητῶς ἐξαγεται ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ἰονίου Κώδικος, ὅστις εἰς τοὺς ἐμφυτευτάς καὶ ἐδαφονομείς ἀπονέμει τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχουσι καὶ ὑποθέσεις ἐκδικασθεῖσαι καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀνατραπῇ τὸ δεδικασμένον, μήτε διὰ νόμου νὰ καταργηθῶσι τὰ τυχὸν συμπεφωνημένα.

Ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος ἔδωκε χώραν εἰς μακρὰν συζήτησιν, καθ' ἣν τινὲς μὲν ἰσχυρίσθησαν, ὅτι ἡ προτεινομένη ἀπάλειψις εἶναι καταστρεπτικὴ διὰ τοὺς γεωργοὺς, οἵτινες κατέβαλον ἐξ ἰδίων κεφάλαια καὶ ἐβελτίωσαν τὰ κτήματα, καὶ οἱ δύνανται ἀληθῶς νὰ ἐξαιρεθῶσι τὰ δεδικασμένα καὶ τὰ συμπεφωνημένα, ἄλλοι εἶπον, ὅτι τὰ κτήματα τὰ δοθέντα εἰς ἀγροληψίαν δὲν ἦσαν ἰδιοκτησία τῶν ἀγοδοτῶν, ἀλλ' ἀνήκον εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ διὰ τῆς βίαι, ἡ διαφόρων ἄλλων μέτρων, ἠρπάγησαν παρὰ τῶν εὐγενῶν, ἐπομένως πρέπει νὰ ἀποζημιώσωσιν οἱ τελευταῖοι οὗτοι, ἢ οἱ ἀπόγονοί των τὰς βελτιώσεις αὐτῶν, καὶ ἄλλοι τέλος ὑπεστήριξαν διὰ διαφόρων ἐπιχειρημάτων τὴν ἀπάλειψιν.

Μετὰ τὰς γενομένας ἀμφισβητήσεις ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε μὲν τὴν προταθείσαν ἀπάλειψιν, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον 72 μὲ τὴν ἐξῆς εἰς τὸ τέλος προσθήκην· «ἐκτὸς ἰὰν ἀπεγασθῇ διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων τὸ ἐναντίον, ἢ ἰὰν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία τῶν μερῶν.»

Ἀκολουθῶς ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 75, 76, καὶ

77, μεταβληθέντα ἤδη εἰς 73, 74 καὶ 75, ἐγένοντο ἄνευ ἀτιμώσεως δεκτὰ, προστεθείσης ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 73, μετὰ τὴν λέξιν «ἀποδεδειγμένα» τῆς λέξεως «δικαστικά».

Ἐνταῦθα παρελθὼν τις ὑπέβαλε πρότασιν περὶ προσθήκης δύο ἐδικῶν ἀρθρῶν, ἀντικείμενον ἐχόντων α'. Τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐμφυτευτικῶν καὶ ἐδαφονομικῶν κανόνων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ μεταγραφῆς νόμου. β'. Τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐπὶ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου προνομίων εἰς τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον καὶ γ'. τὴν ἐκ νέου μεταγραφὴν τῶν ἤδη μεταγεγραμμένων ἀγροληψίων, ἐμφυτεύσεων καὶ ἐδαφονομῶν.

Τὴν πρότασιν ταύτην οὐδεὶς ἀπέκρουσεν, ἀλλὰ κατ' ἀρχὴν ἀπεδέχθησαν πάντες. Προτεινάντος ὁμοῦ τοῦ πρωθυπουργοῦ νὰ συζητηθῶσι καὶ ἐπιψηφισθῶσι τὰ κατόπιν ἄρθρα, νὰ καταρτισθῇ δὲ ἡ ἀνω εἰρημένη πρότασις καθαρώτερον καὶ νὰ λάβῃ θέσιν κατ' ἀλλήλον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συνόλου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη· ἐπομένως ἀνεγνώσθησαν τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου 78 καὶ 79, καὶ τὸ μὲν ἄρθρον 78 ἀπελείφθη, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐπειδὴ ὑπεβλήθη ἤδη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ περὶ ἐκτιμῆσεως τοῦ ἐλαιοκάροπος νομοσχεδίον, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐκεῖνο προέβλεπεν, ἐγένετο δὲ δεκτὸν τὸ ἄρθρον 79, ἡδὴ μεταβληθὲν εἰς 76, ὡς ἔχει ἐν τῷ σχεδίῳ, μεταβληθειῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς καὶ συναινέσει τῆς Βουλῆς, τῶν λέξεων «κατὰ Μάρτιον τοῦ 1868» εἰς τὰς λέξεις «μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ 1868».

Προκειμένου δὲ νὰ ἀναγνωσθῇ τὸ τελευταῖον ἄρθρον 80, λαβὼν τις τὸν λόγον εἰσήγαγε τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ, διότι σκοπεῖ νὰ μελετήσῃ τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἰονίους νήσους, ἵνα φέρῃ τὰς δεούσας παρατηρήσεις. Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν ἀποφανθεῖσα ὅπως συνπραματογηθῶσι τὰ ἤδη ἐψηφισμένα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΝΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φωριᾶς,

Γ. Ἀποστολίδης,

Περ. Μποῦπος.

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς 4 περιόδου) 6

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'.

Τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περί τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ ἀνεβλήθη μὲν διὰ τὴν ἐπιούσαν ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περί ἐκτιμῆσεως ἐλαϊοκάρπου Κερκύρας, ἐτέθη δὲ εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ περί ἐκτάκτων δημοτικῶν πόρων πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ Κρήτης προσφύγων· ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 αὐτοῦ ἐγένοντο ἀνευ ἀντιρρήσεως δεκτὰ ὡς ἔχουσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον 4, ἀπαλειφθεῖσάν μόνον ἐκ τοῦ 3, τῇ προτάσει τινῶν καὶ τῇ συναίνεσι τοῦ πρωθυπουργοῦ, τῶν λέξεων «ἡ αὐξήσῃ καὶ ἡ προσέσῃ».

Ἀναγνωσθέντος εἰτα τοῦ 4 ἁρθρου, ἐπροτάθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ πρωθυπουργοῦ νὰ ἐπιβληθῇ δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς ἐπαρχ. ταμίας ἡ εἰσπραξις τοῦ δασμοῦ. Τὴν πρότασιν ταύτην ἀπέκρουσεν ἄλλος εἰπὼν ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἔχουν ἐκ τοῦ νόμου οἱ δημοτικοὶ εἰσπράκτορες, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως πρέπει νὰ προτιμηθῶσιν οὗτοι, καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσβληθῇ ἡ φιλοτιμία των, ἄλλως τε δὲ εἶναι καιρὸς νὰ συνειθίσωσι καὶ οὗτοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθηκόντων των.

Ἀπαντήσαντος δὲ τινος ὅτι καὶ ἐπὶ ἄλλων δημοτικῶν ἐσόδων ἡ εἰσπραξις γίνεται ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων, ὥστε δὲν πρόκειται σήμερον νὰ γίνῃ ἀρχή, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι αἱ διατάξεις τῶν νόμων, καὶ ἐπὶ ἀπειρῇ τῶν μεγαλειτέρων ποινῶν ἀκόμη, παραβιάζονται ἀπὸ τοὺς δημοτικούς εἰσπράκτορας, καὶ παράδειγμα φέρει τὸν δῆμον Ἀθηναίων ὡς πρὸς τὸ πεμπτημόριον τῶν ὀφειλῶν του· δὲν εἶναι καλὸν λοιπὸν νὰ θέσῃ ἡ Βουλὴ εἰς ἀμφιβολίαν τὴν καθημερινὴν σχεδὸν τροφὴν τῶν προσφύγων, ἀναθέτουσα τὴν φύλαξιν τῶν χρημάτων εἰς ἀνθρώπους ἐπηρεαζομένους ὑπὸ ἀπείρων σμυρόνων.

Μετά τὰ λεχθέντα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ πρωθυπουργοῦ ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 4, ὅπερ τροπολογηθὲν ἔχει οὕτως.

Ἄρθρον 4.

«Τὸ ἐκ τοῦ δασμοῦ τούτου εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ταμία ποσὸν κατατίθεται ἐν τῷ ἐπαρχιακῷ ταμείῳ καὶ

διατίθεται ἀποκλειστικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ Κρήτης προσφύγων.

Ἀναγνωσθέντος ὑστερον τοῦ 5 ἁρθρου, ἠρώτησέ τις ἂν ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ψηφίσματα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀπάντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ ἐπικυρόνειν ἡ ἀκυρόνειν αὐτὰ ἔχει μόνον ὁ νομοάρχης, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τοῦ μεταρρυθμίζειν. Ὅθεν ἐγένετο δεκτὸν ἀνευ ἀντιρρήσεως καὶ τὸ 5 ἁρθρον, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα 6 καὶ 7.

Ἀκολουθῶς ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 1.

«Ἐπιτρέπεται εἰς πάντας τοὺς δῆμους τοῦ Κράτους νὰ ἐπιβάλλωσι προσωρινῶς καὶ ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς περιθάλψεως τῶν ἐκ Κρήτης προσφύγων ἑξακτον δασμὸν ἐπὶ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενων ὀνίων μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 2 τοῖς 0|0 ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἰννα, ὑποκείμετα εἰς τὸν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δασμὸν, θεωροῦνται·

α'. Τὰ ἐν τοῖς ἐδαφ. α' καὶ β' τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847 νόμου περί δημοτικῶν φόρων ὀριζόμενα, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἁλτος,

β'. Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ, τὰ ἄλευρα καὶ τὰ ἄλλα ἐμπορεύματα.

Ἄρθρον 3.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἑξακτος δημοτικὸς δασμὸς ἐπιβάλλεται διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὑποκειμένου εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐχούτης τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς ὀριζόμενους φορολογικοὺς ὅρους καὶ ν' ἀφαιρέσῃ φορολογητέα ἀντικείμενα.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου προσδιορίζεται καὶ ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τοῦ ἐκτάκτου τούτου δασμοῦ.

Ἄρθρον 4.

Τὸ ἐκ τοῦ δασμοῦ τούτου εἰσπραττόμενον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ταμία ποσὸν κατατίθεται ἐν τῷ ἐπαρχιακῷ ταμείῳ καὶ διατίθεται ἀποκλειστικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως, πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐκ Κρήτης προσφύγων.

Άρθρον 5.

Ο τρόπος τῆς διαχειρίσεως ὁρίζεται διὰ ψήφισματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὑποκειμένου εἰς τὴν ἐγκρίσιν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς.

Άρθρον 6.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν άρθρων 3, 9, 10 καὶ 11 τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847 νόμου περὶ δημοτικῶν φόρων.

Άρθρον 7.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ προκαλέσασα αὐτὸν ἑκτακτος ἀνάγκη.

Παρελθὼν εἶτα ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ ἐξομοιώσεως τῶν θαλαντῶν τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὰ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους, ὅπερ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμόν. Συγχρόνως παρεπέμφθησαν εἰς μὲν τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐσωτερικῶν τὸ περὶ ἀπογραφῆς, εἰς δὲ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τὸ περὶ κλήρου νομοσχέδιον.

Ἰπομνήσαντος δὲ τινος τὴν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν γενομένην ἐπερώτησίν του καὶ ὀρίσαντος τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν συζητήσεως, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀνέβαλεν τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργοῦ μετὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐκτμήσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου.

Ἀνεγνωσθὲν ὕστερον νομοσχέδιον περὶ τῆς εἰς τὸν στρατὸν ἐπανόδου τοῦ πρώην λοχαγοῦ Δ. Χρυσοβέργη.

Εἰπόντος δὲ τινος ὅτι, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου τούτου, πρέπει νὰ παρίσταται καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἵνα χορηγῇ τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίες, καὶ ζητήσαντος τὴν ἀναβολὴν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Ἀκολουθῶς ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως εἶναι ἡ τρίτη συζήτησις τοῦ περὶ ἐκτμήσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδας

Π. Μποῦτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'.

Τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνωσθῆσαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθη νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως περὶ συστάσεως διαρκοῦς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν διδακτικῶν βιβλίων καὶ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμόν.

Παρελθὼν τις κατόπιν ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τοῦ πρώην δικαστικοῦ κλητῆρος Σταυροπούλου, παραπονομένου ὅτι ἐπαύθη ἀδίκως ἐν τῇ θέσει του, καὶ ἐπρότεινε νὰ συσταθῇ αὐτῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν ὅπως ἐπαναφέρῃ τὸν ἀπολυθεῖτα εἰς τὴν θέσιν του, ἀφ' οὗ καὶ υἱὸς ἀγωνιστοῦ εἶναι καὶ οὐδὲν ἐγκλημα ἐπραξεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ εἰρημένου Σταυροπούλου εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης μετὰ τὴν ἀπαιτούμενην σύστασιν.

Λαθὼν τις ἀκολούθως τὸν λόγον, δὲν ἀγνοεῖ, εἶπεν, ἡ Βουλὴ τὴν θλιβερὰν κατάστασιν εἰς ἣν διατελεῖ πρὸ πολλοῦ ἡ ἐπαρχία Φθιώτιδος, μαστιζομένη ἀπὸ ἀπειραρίθμους ληστρικὰς συμμορίας. Ἡ κατάστασις αὕτη, εἶπεν, ἦν χειροτέρευσε καὶ ἐσχάτως μάλιστα χωρίον ὀλόκληρον ἤχμαλωτίσθη. Μία τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων, συγκινοῦσα ἕκαστον, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἐφελέκυσθῃ τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Λαμίας, ὅπερ συνελθὼν συνέταξε πράξιν, δι' ἣς παρίστα τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἱκετευτικῶς ἐπικαλέσθη τὴν συνδρομὴν τῆς. Ἀντυχῶς διὰ τὸ βῆμά του τοῦτο ἡ κυβέρνησις προεκάλεσε τὴν διάλυσίν του. Ἐπερωτῶ λοιπὸν τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν καὶ πρωθυπουργόν· α'. ἂν ἡ καταχωρηθεῖσα ἐν ταῖς ἐφημερίαις πράξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Λαμίας ᾖ γνησία· β'. ἂν τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν αὐτῇ ᾖ ἀληθῆ καὶ γ'. διὰ ποίους λόγους τὸ συμβούλιον τοῦτο διελύθη; Συγχρόνως νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἐπὶ τῆς προκειμένης υποθέσεως ἔγγραφα.

Ἰπολαβόντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἐπειδὴ ζητοῦνται καὶ ἔγγραφα, καλὸν ἦεν εἶσθαι νὰ δεισθῇ ἡμέρα ἀπαντήσεως, ἄλλως καὶ σήμερον, ἐὰν ἐπιθυμῇ ἡ Βουλὴ, εἶναι πρόθυμος νὰ ἀπαντήσῃ· ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐπερωτήσεως

είναι τοιαύτη, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἀναβολῆς, ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις, σκεπθεῖσα καὶ μελετήσασα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, προέβη εἰς ἐν τοιοῦτον μέτρον.

Ἀντειπόντος δὲ τινος ὅτι δὲν βλέπει ἐν τῇ ἐπερωτήσει ταύτῃ τὸ κατεπείγον οὐδὲ ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἀπειλούμενον τινὰ κίνδυνον κατὰ τοῦ Κράτους, παρελθὼν ὁ πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι εἶναι πρόθυμος καὶ ἤδη νὰ ἀπαντήσῃ τὰ ἐξῆς εἰς τὴν ἐπερωτήσειν τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος. Ἀλλ' ὡς, προτέθηκε, διελύθη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας· δὲν ἐξετάζει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἂν ἡ κυβέρνησις ἔχῃ ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἢ ὑπὸ περιορισμούς τινας, διότι δὲν πρόκειται περὶ ταύτου· διελύθη ὅμως διὰ δύο σπουδαίους λόγους· ἁ, διότι ἐξῆλθε τοῦ κύκλου τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένων αὐτῷ καθηκόντων, καὶ ὑπερβάν τὴν τοπικὴν ὁλως ἀποστολὴν του μετεβλήθη εἰς πολιτικὴν ἀρχήν, ἀντιδρῶσαν πρὸς τὴν κεντρικὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Κατὰ τὴν γνώμην του σημεῖον καλλῆς διοικήσεως καὶ εὐνομίας ἑνὸς κράτους εἶναι ὁ περιορισμὸς ἐκάστου πολίτου καὶ ἐκάστης ἀρχῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὅποια οἱ νόμοι διαγράφουσιν, ἂν δὲ ποτε ἐξέλθωσι ταύτων, ἐπέρχεται ἡ σύγχυσις ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τὸ δὲ δημοτικὸν τοῦτο συμβούλιον, ἐκτραπὲν εἰς πράγματα ξένα τῆς δικαιοδοσίας του ἔπρεπε νὰ διαλυθῇ. Ἐκτὸς δὲ τοῦ νομικοῦ τούτου λόγου ἡ κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν διάλυσιν αὐτοῦ, διότι ἐβιβαίωσεν διὰ τῆς πράξεώς του ἐν ψεῦδος, δι' οὗ προσέβαλε τὴν πατρίδα. Οὐδεὶς ἄγνοεὶ σήμερον ὅτι ἡ ληστεία ἐκδιωχθεῖσα ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ Κράτους περιωρίσθη εἰς τὰ μεθόρια, πρὸ πολλοῦ δὲ καὶ ἐκεῖθεν ἤθελεν ἐξαλειφθῇ ἐὰν ὑπάλληλαί τινες τῆς γείτονος ἐπικρατείας δὲν ὑπέθαλπον διαφόρους ληστρικὰς συμμορίας, αἵτινες ἐν γνώσει καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν εἰσελεύοντο ἐντὸς τοῦ ἡμετέρου Κράτους, ὥπως λαφυραγωγῶσι καὶ αἰχμαλωτίζουσιν τοὺς κατοίκους. Τὸ συμβούλιον τοῦτο, μολονότι ἐγνώριζε πάντα ταῦτα, μολονότι δὲν ἤγνοε ὅτι ἐντὸς τοῦ Κράτους οὐδεμία ἐμφωλεύει ληστρικὴν συμμορίαν, μολαταῦτα ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως ἴσως πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἔκρυψε τὴν ἀλήθειαν, ἢ δὲ κυβέρνησις θεωρήσασα τὴν διαγωγὴν του ταύτην ὡς προδοσίαν κατὰ συμφερόντων ὑψηλοτέρων τῆς πολιτείας, προὐκάλεσε τὴν διάλυσίν του.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι τὸ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος συμβούλιον δὲν παρενόμηνε ποσῶς, ἀλλ' ἐνήργησε συμφωνῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἐπιτρέποντος εἰς αὐτὸ νὰ ζη-

τῇ βοηθῆσαν, ὅπως ἀπομακρύνῃ πᾶσαν κατὰ τοῦ δήμου προσβολὴν, ἐξ ἐναντίας ἡ κυβέρνησις, μηδενὸς νόμου συγχωροῦντος αὐτῇ νὰ διαλύῃ αὐθαίρετως τὰ δημοτικὰ συμβούλια, ἐπράξε παρανομίαν. Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἐπερίμενον ἀπὸ μίαν πατρικὴν κυβέρνησιν νὰ παρηγορήσῃ τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους του ἀπέναντι τῶν δεινῶν, τὰ ὅποια ὑφίστανται, δυστυχῶς ἡ ἀπάντησις τοῦ πρωθυπουργοῦ τὸν ἐλύπησεν εἰς ἄκρον, ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις ὤφειλεν, ὥπως μὴ ἀποθαρύνῃ τὸν λαόν, νὰ φανῇ ἐπιεικὴς πρὸς δημοτικούς συμβούλους, οἱ ὅποιοι στενοχωρηθέντες, ἀπὸ τὰς γοητὰς τῶν πασχόντων φωνάς, εἶπον μίαν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἂν παρέλειψαν νὰ κηρύξωσι τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ. Πεισθὼς δὲ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐτέφθη καλῶς, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς τοὺς λαοὺς τῶν μεθωρίων καὶ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ταχέως σύντονα μέτρα, ὥπως ἐπανελθῇ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν κατοίκων. Ἐπικουρικῶς δὲ καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς τῆς προτάσεώς του ταύτης, προτείνει νὰ ἐκλέξῃ ἡ Βουλὴ ἐπιτροπὴν ἐιδικὴν, ἥτις μεταβᾷ εἰς τὰ μεθόρια ἐξετάσῃ καὶ φέρῃ θετικὰς πληροφορίες περὶ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τοῦ τόπου.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας, περὶ ἧς πρόκειται, εἶναι εἰς καεῖττανά θείσιν παντὸς ἄλλου, καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ προλαλήσαντος μὴ ἐξελθόντος πρὸ πολλοῦ ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης, νὰ παραστήσῃ τὴν κατὰστασιν αὐτῆς, ἥτις ἀληθῶς εἶναι δεινὴ, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐπράξε πᾶν τὸ ἐπ' αὐτῇ ὅπως θεραπεύσῃ αὐτήν.

Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ληστρικαὶ συμμορίαι ὑποβάλλονται ἀπὸ τὰς ὀθωμανικὰς ἀρχὰς τῆς Θεσσαλίας, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοσχερῶς ἡ μάστιξ αὕτη. Ὡς πρὸς τὸ ἀπολυθὲν δημοτικὸν συμβούλιον, φρονεῖ, ὅτι δικαίως διελύθη, διότι ἡ διαγωγὴ του ἀπεδείχθη φατριαστικὴ, ὑπεκινήθη μάλιστα ἵνα προβῇ εἰς ἐν ἔθνος, τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα καὶ αὐτὸ ἠγνόη.

Ἐπένεγκεν ἄλλος ὅτι οἱ προλαλήσαντες, περιορισθέντες εἰς λόγους δημοσίας ἀσφαλείας, ἐξστράφησαν τοῦ κυρίου ζητήματος, τὸ ὅποιον κατ' αὐτὸν ἐγκατεῖται εἰς τὸ ἂν ἔχῃ ἢ ὄχι δικαίωμα ἡ κυβέρνησις νὰ διαλύῃ δημοτικὰ συμβούλια. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν δὲν δύναται τις δικαίως νὰ κατηγορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ καθ' ἑαυτὸν μάλιστα χρεώσται

νά κηρύξη ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐπραξε τὸ καθήκον της, ὡς μαρτυροῦσι τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς ἐξοντώσεως τῆς ληστείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος. Δὲν ἔχει οὕτως ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὸ νομικὸν ζήτημα τῆς διαλύσεως. Εἰς τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο φρονεῖ ὅτι ἡ κυβέρνησις παρηνόμησε, διότι ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς δὲν ὑπάρχει τις νόμος ἐπιτρέπων εἰς αὐτὴν νά διαλύῃ τὰ δημοτικά συμβούλια, ἀφ' ἑτέρου ἡ πράξις αὐτοῦ δὲν ἀντιβαίνει εἰς ἀπαγορευτικὸν τινα νόμον. Ὅθεν νομίζει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ἀσθενέστερα ὑπερασπίσθη ἑαυτὸ, παρενόμησεν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι, τὸ φρονεῖν, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νά διαλύῃ τὰ ἐξοκέλλοντα δημοτικά συμβούλια, εἶναι καθαρὸς παραλογισμὸς, καθόσον τὸ ἄρθρον 59 τοῦ δημοτικοῦ νόμου εἶναι περιλαμπές, καὶ ἀπορεῖ πῶς τινὲς τῶν προλαλήσαντων ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἄγνοιαν ταύτην. Ἐχούσα ἄρα ἡ κυβέρνησις τὸ δικαίωμα, εἶχε καὶ τὸ καθήκον συναμα νά διαλύσῃ ἐν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἀγνόν φατριασμόν διέστρεψε τὰ πράγματα, εἰπὼν σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι ἀνεχώρησαν πολῖται εἰς τὴν ἑλλοδαπήν, ὅπερ εἶναι ἐν καθαρὸν ψεῦδος. Τούτων οὕτως ἐχόντων θεωρεῖ τὴν πρότασιν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορευσαντος συναδέλφου τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ὡς ἀσκοπον καὶ ματαίαν.

Ἀντεῖπεν δ' ἄλλος ὅτι ἡ κοινωνία χρηρηγήσασα τὰ μέσα εἰς τὴν παρῴσαν κυβέρνησιν, ὑποσχεθείσαν νά ἀποδώσῃ δι' αὐτῶν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, δὲν δύναται ἐπὶ πλέον νά ἀνέχεται αὐτὴν, ἀποδειχθείσαν ἐκ τῶν πραγμάτων ἀνίκανον καὶ ἀνεπιτήδειον· δικαίως ἄρα καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας ἐκήρυξεν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του τὰ ἀνεπιτυχῆ μέτρα τῆς κυβερνήσεως. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως, κατὰ τὴν γνώμην του, δὲν δύναται πᾶν ὑπουργεῖον, στηριζόμενον καὶ παρεξηγοῦν τὸ γράμμα τοῦ νόμου, νά καταστρέφῃ διὰ μιᾶς μονοκοιδυλίας τὰ δικαιώματα ἑνὸς δήμου, διότι τὸ σύστημα τοῦ ἐπαναφέρει τὸ παρελθόν, κατὰ τοῦ ὑπολοίπου σύμματα ἐξανέστη ἡ Ἑλλάς. Συμπεραίνει λοιπὸν ἰσχυρίζομενος ὅτι ἡ πράξις τοῦ ὑπουργείου εἶναι ἐντελὴς παράνομος.

Οὕτω δὲν ἐξηκολούθησεν ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ μακρῶν, καθ' ἣν πολλοὶ ἐλαβον ἀλληλοδιαδόχως τὸν λόγον ἰσχυρισθέντες πρὸς τοὺς ἄλλους ὅτι τὸ συμβούλιον, περὶ οὗ πρόκειται, ἐτιμωρήθη, ὡς ἐξάγει ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ πριθυπουργοῦ, οὐχὶ τόσον δι' ὅσα εἶπεν, παρέλειψε νά εἴπῃ, καὶ τοῦτο

εἶναι λίαν περιέργον, ὅτι τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα εἶναι ἡ καθαρὰ ἀλήθεια, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἔχει τὰ αὐτὰ σταθμὰ καὶ μέτρα δι' ὅλους, ἀλλὰ πῶς μὲν, ὡς ἐν Κερκύρα, ὑποχωρεῖ, πῶς δὲ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὑπερπερὶ τὰ ἐσκαμμένα, ὅτι ἐκ τῆς διαγωγῆς ταύτης τῆς κυβερνήσεως οἱ δημοτικοὶ θεσμοὶ διατρέχουσι σπουδαῖον κίνδυνον, ἐπομένως ἡ Βουλὴ ὀφείλει νά περιφρουρήσῃ οὐ μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ της. Ἐπὶ τέλους δὲ, λαβὼν τὸν λόγον καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ἀπήντησεν ὅτι οἱ προλαλήσαντες ἀληθῶς κατώρθωσαν καλλιπεῶς νά λαλήσωσι, δὲν κατώρθωσαν ὅμως νά εἰπωσι πράγματα. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰς ἀντιρρήσεις ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ἄρθρον 59 χορηγεῖ αὐτῇ ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως τοῦ μέτρου τούτου, ἡ δὲ Βουλὴ ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νά ἐξελέγξῃ τὴν μὴ καλὴν χρῆσιν αὐτοῦ, δὲν δύναται ὅμως νά ἀρνηθῇ ποτὲ ὅτι ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐκφράζεται. Ἡ κυβέρνησις ἄρα ἐξήσκησε τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως ἐν συμβούλιον ἐκτραπέν τῆς ἀποστολῆς του λόγῳ ἀντιπολιτεύσεως πρὸς τὴν κεντρικὴν ἐξουσίαν, χωρὶς νά λαβῇ ὑπ' ὄψιν του τὰς ἐνεργείας, τὰς ὁποίας καταβάλλει αὐτὴ καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, ἴσα ἴσα πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ τόπου ἐκείνου ἐκ τῶν ληστρικῶν συμμοριῶν. Δὲν δύναται τις πρὸς τοὺς ἄλλους νά κατακρίνῃ τὴν κυβέρνησιν ὡς ἔχουσιν δύο μέτρα δικαιοσύνης, διότι τὸ παράδειγμα τῆς Κερκύρας, ὅπερ τῶν προαγορευσάντων τις ἐπεκαλέσθη, δὲν ἔχει σχέσηιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τοσούτω μᾶλλον, ὅσα ἐν Κερκύρᾳ τὸ συμβούλιον δὲν προέβη εἰς ἐπίκρισιν ὑποθέσεως ἐγγιζούσης μεγάλᾳ συμφέροντα τοῦ τόπου, τὰ ὁποῖα ἡ κυβέρνησις ἐκλήθη νά προστατεύσῃ κατὰ παντός, ὅστις δι' οἰονδήποτε λόγον ἐπιχειρεῖ νά τὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τῶν δημοτικῶν ἐλευθεριῶν, τὸν ὁποῖον ὑπηνίκατό τις τῶν προλαλήσαντων ἀπαντᾷ, ὅτι οὐδένα κίνδυνον διατρέχουσιν αὐταί, ἐν ὅσῳ προΐστανται τῶν δημοτίων ἄνδρες συγκαλοῦντες τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν καὶ πρὸ τοῦ προσήκοντος καιροῦ, καὶ μὴ ἀποφύγοντες νά συνεργάζωνται μετ' αὐτῶν, ἐξ ἐναντίας πιθανὸν νά κινδυνεύσῃ τὸ πᾶν ἐὰν οἱ προκαθήμενοι ἀποφεύγῃσι τὴν μετὰ τοῦ ἔθνους κοινοπραξίαν, ὅπερ ἐπὶ τῆς παρούσης κυβερνήσεως δὲν λαμβάνει ποσῶς χώραν.

Μετὰ τὰ λεχθέντα πολλῶν αἰτούντων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι παρήλθεν ἡ ὥρα, ὁ πρόεδρος,

ἀναβαλὼν τὴν ἐξ ακολούθησιν διὰ τὴν ἐπιούσαν, διελυσιν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

ΙΩΝ. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ

Οἱ γραμματεῖς

Π. Μπουττός.

Γ. Ἀποστολίδης.

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Παρελθὼν τις εἰσα ἐξέθηκεν ὅτι, ὡς μανθάνει, τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἐληπατεύθη· τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἶναι ἀρκατὰ περίεργον καὶ δύναται ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ δέουσα ἐπιτήρησις· ἐκτὸς ὅμως τῶν χρημάτων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ταμείῳ καὶ τιμαλφῇ πράγματα καὶ σκεύη, ὡς καὶ ἐγγράφω μεγίστης σπουδαιότητος· τί γίνονται ἀρά γε ταῦτα; φυλάττονται μετὰ προσοχῆς ἢ ὄχι; ἐρωτᾷ λοιπὸν τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν τί ἐνηργήθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ πληροφρήσῃ τὴν Βουλὴν.

Μετὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην, ἐφ' ἧς οὐδεμία ἀπόφασις ἐλήφθη, λαβὼν ἄλλος τὸν λόγον ἡρώτησε διὰ τί τὸ προεδρεῖον ἀφίνει ἐκκρεμὴ τὴν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἀκόμη Συνόδου παρὰ τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐκπεραιωθεῖσαν ὑπόθεσιν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Σερκίερου κατὰ τοῦ βουλευτοῦ Σακαλλαριάρχου ἀποδοθεισῶν μομφῶν, ἐν ᾧ ἡ ἐκθεσις τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς ἔκτοτε ἐτυπώθη, χάρις δὲ εἰς τὰς ὑπεκφυγὰς τοῦ πρώην προέδρου, ἀνεβλήθη ἡ ἀνάγνωσις τῆς;

Ἀπήτησεν ἄλλος ὅτι ὡς πρόεδρος τῆς παρελθούσης Συνόδου ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν προαλήσαντα ὅτι ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἐκθεσις ἐτυπώθη καὶ διανεμήθη ἑταῖοι, οὐδὲν μέλλει τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης εἰσῆγαγεν αὐτὴν κατὰ τὸν καγονισμὸν, ἢ ἐζήτησε καὶ νὰ τεθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν κατὰ συνέπειαν τὸ τότε προεδρεῖον δὲν ἐνέκρινε νὰ λάῃ τὴν πρωτοβουλίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ προαλήσαντος ἵνα ἀναγνώσθῃ ἡ ἐκθεσις εἰς τὴν προσεχῇ συνεδρίασιν, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Οὕτω δὲ λαβὼν τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς χθεσινῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ ἀπαντῶν προκατηρικτικῶς εἰς τινὰ ἐκφρασιν παρὰ τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀπευθυνθεῖσαν, ὅτι δηλ. διατί ἡ Βουλὴ καταλιπούσα τὸ ζήτημα τῆς Κερκύρας ἀσχολεῖται εἰς τόσον μακρὰς συζητήσεις ἐπὶ μιᾷ διαλύσεως ἐνὸς δημοτικοῦ συμβουλίου, εἶπεν ὅτι οὐδεὶς ἀρνεῖται τὰ δικαιώματα τῆς νόσου ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ τὸ ζήτημα, περὶ οὗ πρόκειται, εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων, οὐ μόνον διότι πρόκειται περὶ τῶν δημοτικῶν ἐλευθεριῶν, ἀλλὰ καὶ διότι συνδέεται καὶ μετ' ἄλλου τινός, τὸ ὁποῖον σήμερον παραλείπει νὰ ἐξετάσῃ. Καὶ τοι μὴ ἀκούσας τὴν ἀγόρευσιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, συμπεραίνει ὅμως, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως ἐστήριξεν εἰς τὸ ἄρθρον 59 τοῦ δημοτικοῦ νόμου· ἀληθῶς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐκδοθέν ἐπὶ ἀπολύτου μοναρχίας, ἐκφράζεται ἀπολύτως κατὰ γράμμα, διότι ἡ τότε ἐξουσία, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν ἐν τῷ Συντάγματι καθιερουμένων ἐλευθεριῶν, ἐποθεῖο πᾶσαν ἐνδεχομένην ἐλευθερίαν ἐκφρασιν τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, τὰ ὅποια ἦσαν τότε αἱ μόναι συνελεύσεις τοῦ λαοῦ. Ἐν ταῦτοις αὐτὸς φρονεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο κατηργήθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος· ὅταν δὲ οὐδεὶς κυβέρνησις διενεθῇ ποτὲ νὰ κωλύσῃ ἢ τιμωρήσῃ τὰς δημοσίας εἰτε προσωρικὰς εἰτε ἐγγράφους ἐκφράσεις τῶν πολιτῶν, ἐν τίνι δικαιώματι ἐτιμωρήθῃ τὸ συμβούλιον Λαμίας, ἐξασκήσαν ἔν πολλυσημέριον τῶν ἐν τῷ Συντάγματι καθιερουμένων δικαιωμάτων; Ἀλλ' ἴσως τὸ γράμμα τοῦ ἁρθρου τοῦτου δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διάλυσιν· εἰν ὅμως ἐξετάσῃ τις τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐμβαλύνων εἰς τὴν προηγουμένην ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν ἐρμηνείαν αὐτοῦ, θέλει πεισθῇ ὅτι δι' ὠρισμένους μόνον λόγους προκαλεῖται ἡ διάλυσις τῶν συμβουλίων. Ἐπὶ τῆς παρελθούσης βασιλείας, τρεῖς μόνον ἐφημέρῃσθαι ἡ διάταξις τοῦ ἁρθρου 59, καὶ κατὰ τὰς τρεῖς δὲ ταύτας περιστάσεις ἐφημέρῃσθαι μόνον διὰ λόγους δημοτικῶν συμφερόντων, παραγνωριζομένων ἀπὸ τὰ διαλυθέντα δημοτικά συμβούλια. Καὶ ἡ παρὰ τοῦ νομοδασκάλου Ἀργυροπούλου ἀκαδημαϊκῶς δοθεῖσα ἐρμηνεία ἀπαριθμεῖ εἰδικὰς μόνον περιστάσεις, ἐφ' ὧν διαλύονται τὰ συμβούλια· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐ μόνον οὐδεμία τούτων ὑπῆρξεν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἀκυρώσιμος κατὰ τὴν γνώμην τοῦ εἶναι ἡ

πράξεις. Δεν έχει άρα ή κυβέρνηση απόλυτον δικαίωμα, τὸ δὲ τυχόν περιορισμένον δὲν τὸ ἐφήρμοσε δεόντως. Ούτε ή ιδέα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, ὅτι τὸ συμβούλιον τοῦτο ἐδλαψε τὰς διαπραγματεύσεις, εἶναι ὀρθή, διότι αὐτὸς φρονεῖ ὅτι ή πράξις αὐτοῦ ἐρχομένη ἐν καιρῷ ἠδύνατο μάλλον νά ἐνισχύσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως.

Καταλείπων δὲ τὸ ζήτημα τῆς δημοσίας ασφαλείας, μετ' οὗ συνδέεται ή ἐπερώτηση, ὡς μὲ ὄντος σήμερον τοῦ ἀρμόζοντος χρόνου, λέγει ἐν παρόδῳ ὅτι οὔτε ή ληστεία εἰσέτι δὲν ἐξηλείφθη, οὔτε ή διαχειρίσις τῆς δικαιοσύνης ἐγένετο πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους. Περαιῶν δὲ ἰσχυρίσθη ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας οὐδὲν ἐπραξε ταιούτου, ὥστε νά θεωρηθῇ δικαίως διαλυθὲν, ὅθεν ἡ πράξις τῆς κυβερνήσεως δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον.

Ἐνταῦθα ἐρωτήσαντός τινος ἂν ή κυβέρνηση συνέστησεν ἐπιτροπὴν τινα πρὸς θεαύωσιν τῶν ἐγκληματικῶν στοιχείων τῆς πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ εἰς ποίας φράσεις αὐτοῦ ἐρειδόμενον τὸ ὑπουργεῖον προέβη εἰς τὴν διάλυσιν του, ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργός, ὅτι αὐτοὶ δὲν συνειθίζουσι νά διοικῶσι τὸν τόπον δι' ἐπιτροπῶν.

Ἐπὶνεγκεν ἄλλος ὅτι ή διάλυσις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου θεωρεῖται κατὰ τὴν γνώμην του μείζων τῆς διαλύσεως μιᾶς Βουλῆς, διότι αὕτη μὲν εἶναι πολιτικόν ὅλως ζήτημα καὶ ἐνίοτε δύναται νά ἀποδῇ ὠφέλιμον εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, ἐκείνη δὲ ἐπιφέρει συνεπίαις μεγαλειτέρας. Διὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον τὰ δημοτικὰ συμβούλια εἰσιβάσθησαν καθ' ὅλας τὰς πολιτικὰς τῆς Ἑλλάδος ἐποχάς, ὡς παρὰ γόμενα κατ' εὐθείαν ἀπὸ τοὺς δήμους καὶ ὡς ἔχοντα ἀποστολὴν ὅλως τοπικὴν μόνον δὲ ὅταν ἤθελον προβῇ εἰς διοικητικὰ καθήκοντα διαλύονται ἵνα μὴ ὑπάρξῃ κράτος ἐν κράτει. Ἐρωτᾷ ὁμῶς, ἂν τυχόν ἤθελον ἐκφρασθῇ πολλὰ δημοτικὰ συμβούλια, ἤθελον ἄρα γε διαλυθῇ; θεδαιῶς ὄχι καὶ δικαίως, διότι γομίζει ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νά ἐκφρασθῶσιν, ὅταν αἱ ἀνώτερα διοικητικαὶ ἀρχαὶ καὶ ή Βουλὴ δὲν μεριμνῶσι.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι, καὶ τοὶ μὴ ἀρνούμενος εἰς τὴν κυβερνήσιν τὸ δικαίωμα νά ὑπερασπίσῃ ἐαυτὴν κατὰ τὸ δοκοῦν. ὁμῶς μετὰ λύπης ἀναλαμβάνει τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἀποφεύγων ὅσον δύναται τὸ ζήτημα τῆς δημοσίας ασφαλείας, ὡς συνδεόμενον μετὰ τῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως, πολιτικῆς, ἥτις μέλλει ὅσον οὕτω νά

τεθῇ ὑπὸ ἑλεγχον. Πρῶτον καὶ κύριον δικαιολόγημα τοῦ ὑπουργείου εἶναι τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ άρθρου 59, ἀλλ' εἶναι ἄρα γε τοιοῦτον τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ θὰ ἐπέλθῃ ἐποχὴ ἐξομωίσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλίων πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, ή θὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ἀνάγκη νόμου περὶ μονιμότητος τῶν δημοτικῶν συμβουλίων; Τὸ καθ' ἑαυτὸν φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ πολὺ περιορισμένον, καὶ τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ αὐ μόνον ή ἐρμηνεία ή δουεῖσα ἐπὶ τῆς τριακονταετοῦς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος, ἀλλὰ ή ἐν ἄλλοις ἐνομούμενοις ἔθνει διδομένη ἐρμηνεία εἰς παρομοίας περιπτώσεις. Ἰτως εὐφυνέστερος εἶναι ὁ ἕτερος λόγος, ὅτι τὸ συμβούλιον ἐτιμωρήθη δι' ὑπερβασιν τῶν καθήκόντων του ἐν τούτοις ἔαν ἐξετάσῃ τις τὰ ἀρθ. 49 καὶ 50 τοῦ δημοτικοῦ νόμου, πείθεται ὅτι ή πράξις τοῦ συμβουλίου δὲν ἀντιβαίνει εἰς αὐτὰ, καὶ πρέπει νά κατέχεται τις ὑπὸ συμφέροντος οὐχὶ ἐπαινετοῦ ὅπως ὑποστηρίξῃ τὸ ἐναντίον. Κατὰ τὴν γνώμην του τὸ συμβούλιον Λαμίας ἤθελεν εἶναι οὐτιδανόν καὶ ἄξιον διαλύσεως ἔαν ἐσιώπα καὶ δὲν ἐξέθετε δημοσίᾳ τὰ παθήματα τῶν συνδημοτῶν του.

Τοιαύτας δὲ ἔχοντα καὶ ἐγγυρίους καὶ ξένας ἐρμηνείας ή κυβέρνησις κακῶς ἐπραξε διαλύσασα τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας, ὅπερ τὸ καθήκον του καὶ μόνον ἐξετέλεσε. Μὴ ἐπιθυμῶν νά ἀπασχολήσῃ ἐπὶ πλέον τὴν Βουλὴν καὶ θεωρῶν τὸ καθ' ἑαυτὸν τὰ πόσωπα ὑποδεέστερα τῆς ἐφ' ἑκταμοῦ τῶν νόμων, παύει τὸν λόγον πεποινῶς ὅτι καὶ ή Βουλὴ δὲν θέλει ἐπιδοκιμάσει τὴν πράξιν ταύτην τοῦ ὑπουργείου.

Ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργός, ὅτι εὐχαρίσως ἄπαντ' εἰς τὸν προλαλήσαντα ὡς εἰς βουλευτὴν ἔχοντα τὸ δικαίωμα νά ἐκθέσῃ ἐν πρόγραμμα. Η ἀγανάκτησις ὁμῶς, μετ' ἧς ἐλάλησε κατὰ τῆς διαλύσεως κατὰ μιᾶς νομίμου πράξεως τῆς κυβερνήσεως, ποῦ ἦτον ὅταν ὡς μέλος μιᾶς παρελθούσης κυβερνήσεως ὑπέγραφε διακρίσεις δῆμιον ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ νά καταργηθῶσι μὴ φίλαι δημοτικαὶ ἀρχαὶ καὶ νά ἐκλεχθῶσι φίλαι αὐτῷ; Ἐν τούτοις δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τοῦ ἀπολύτου ή περιορισμένου δικαιώματος τῆς διαλύσεως, διότι δὲν ἡμφισβητήθη σπουδαίως δὲν πρόκειται μάλιστα οὔτε περὶ τῆς διαλύσεως καὶ τοῦ συμβουλίου, διότι τοῦτο εἶναι μία ἀφειρητὴ ἀναπτύξεως δύο πολιτικῶν συστημάτων, τοῦ μὲν πρεσβευομένου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, τοῦ δὲ ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, μεταξύ τῶν ὁποίων ή Βουλὴ θὰ κρίνῃ καὶ θὰ ἐκλέξῃ ποῖον προτιμᾷ. Η κυβέρνηση καὶ οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὴν φρονοῦσιν ὅτι ἐκάστη ἀρχὴ πρέπει νά

περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς μὴ ἐπεμβαίνουσας εἰς τὰ δικαιώματα τῆς ἄλλης φρονούσιν ὅτι τὰ δημοτικά συμβούλια ὀφείλουσι νὰ περιορίζωνται εἰς τὰ καθαρῶς ἐπιτόπια αὐτῶν συμφέροντα καὶ νὰ μὴ ἐκτείνωσι τὰς ἐνεργείας των πέραν τῶν ὁρίων τοῦ δήμου, διότι τότε αἱ δημοτικαὶ ἐλευθερίαι ἐδραιούνται. Ἡ ἀντιπολίτευσις φαίνεται φρονεῖν τὸ ἐναντίον, ὅτι δύνανται ταῦτα νὰ ἐκφράζωνται καὶ περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐράπτωνται τῶν δημοτικῶν· ἀλλὰ τότε ποῦ ἡ ἀσφάλεια τῶν δημοτικῶν ἐλευθεριῶν; ἐν τῇ συγχύσει βεβαίως δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων. Τὸ καθ' ἑαυτὸν οὐδέποτε θέλει ἀκολουθήσει τὸ σύστημα τοῦτο, διότι εἶναι ὀλέθριον εἰς τὸν τόπον, ὡς ἀπιδείχθη ἐπὶ τῇ προηγουμένης βασιλείας, καθ' ἣν ἐπικράτει, καὶ ὅτι ἡ μὲν Βουλὴ κατέστη ἄφωνος, τὰ δὲ δημοτικά Συμβούλια ἀνέλαβον νὰ ἐκφράζωσι τὴν θέλησιν τοῦ ἔθνους, πίπειθε δὲ ὅτι μήτε ἡ Βουλὴ θέλει ἀνεχθῆναι νὰ παραχωρήσῃ τὴν νόμιμον καὶ συνταγματικὴν δυνάμιν τῆς εἰς ἄλλους. Ἡ κυβέρνησις δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν μετατόπισιν τῶν ἐξουσιῶν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον διέλυσε τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας, θελήσαν νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ νόμος περιώρισεν αὐτό. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς διαφωνίας ταύτης διαφωνοῦσι καὶ εἰς ἄλλο τι, εἰς τὸ ἐκθέτειν ἥλθ. οὐχὶ τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων, διότι ἡ ἀντιπολίτευσις πρεσβύει τὴν ἀρχὴν νὰ ἐξογκῇ ἑκάστην γιγνόν, ἢ μᾶλλον νὰ ἐπισωρεύσῃ πολλῶν ἐποχῶν συμβεβηκότα εἰς μίαν, καὶ νὰ παρίσθῃ οὕτω τὴν Ἑλλάδα ὡς μὴ ἐπιδεκτικὴν προόδου. Τὸ σύστημα τοῦτο ἡ κυβέρνησις ἀποκρούει ὡς ἐπιβλαβὲς εἰς τὸ ἔθνος, διότι θέλει ἑκάστη ἐποχὴ νὰ παρίσταται ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς κατὰστασιν εἴτε καλὴν εἴτε κακὴν.

Ἐπὶ τῶν δύο τούτων συστημάτων ἡ Βουλὴ θέλει κρίνει σήμερον, καὶ πίπειθεν ὅτι ἡ κρίσις τῆς πάντοτε θέλει εἶσθαι σύμφωνα μετὰ τὴν ἀληθῆ συμφέρον τοῦ ἔθνους.

Πρακτικῶς δὲ τις εἶναι ὅτι δὲν εἶναι ἡ Βουλὴ δικαστὴς ἀλλ' ὁ ἀνώτατος ἀρχὴν, ὁ Βασιλεὺς, καὶ εἰπόντος ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Λαμίας διέλυθη ἂν οὐχὶ παρανόμως, ἀλλ' αὐθαίρετως, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐκφρασις τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ παρελθούσα κυβέρνησις διῆρσε δήμους ὅπως ἐπαναληφθῶσιν αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαί, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἡ διαίρισις τῶν δήμων γίνεται κατ' αἰτήσιν τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ. Τοιαύ-

τας λοιπὸν αἰτήσεις ἡ κυβέρνησις ἐκείνη, δικαίως οὕτως καὶ νομίμως, δὲν ἠδύνατο νὰ παραγνωρίσῃ.

Μετὰ τὰ λεχθέντα, κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς συζητήσεως, ἔλαθε χώραν ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ψηφοφορητοῦ θέματος μικρὰ ἀμφισβήτησις, ἐπὶ τέλους ἐτέθη συναινέσει πάντων τὸ ἐξῆς θέμα.

«Ἡ Βουλὴ ἐκφράζει τὴν λύπην τῆς διὰ τὴν παράλογον καὶ ἀδικον διέλυσιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Λαμίας».

Γενομένης κατὰ συνέπειαν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τοῦ ψηφοδέκτα: Ἀθ. Γόντικαν καὶ Ἀθ. Χατζόπουλον, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὸ εἰρημένον θέμα διὰ ψήφων 83 κατὰ 41.

Ἀκολουθῶς ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης.

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀγγελλθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτης τοῦ περὶ ἐκτιμῆσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ καὶ ἐγένετο δεκτὸν ἀνευ ἀντιρρήσεως κατὰ τὸ σχέδιον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 2 ἀπαλειφθείσης μόνον ἐξ αὐτοῦ τῆς λέξεως κῶπην κατὰ πρότασιν τινὸς ἰσχυρισθέντος ὅτι παρέλκει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἁρθροῦ τοῦ σχεδίου, ὑπέβαλε τις πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τροπολογίαν, ἥτις, μαθεὶς ἀντεπὶντος, ἐγένετο δεκτὴ ἀντὶ τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ σχεδίου ἀπαλειφθέντος· ἔχει δὲ ἡ παραδεχθεῖσα τροπολογία οὕτως.

Ἄρθρον 3.

«Ἐν περιπτώσει παντελοῦς φθορᾶς τοῦ ἐλαιοκάρπου, τὸ ἐφετινὸν Κερκύρας ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσις προσ-

διορισμού μεριδίων ως καταστραφείσης της συγκομιδής. Η απόφασις αὕτη ἐκδίδεται αἰτήσῃ ἐνός ἢ πλείονων δημοτικῶν συμβουλίων τῶν ἐπαρχιῶν Ὁρίου, Μέσης ἢ τῶν δήμων τῶν παρακειμένων νησιδίων δι' ἀναφορᾶς ἐπιδιδομένης εἰς τὸν δήμαρχον Κερκυράς.

«Ἡ ἀναφορά αὕτη ἐκδικάζεται τὴν πρώτην δικασίμον μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν πέντε ἀπὸ τῆς εἰς τὸν δήμαρχον Κερκυραίων ἐπιδόσεως ἀνευ πράξεως τοῦ προέδρου τῶν ἐφετών».

Ἀνεγνώσθη εἴτα τὸ ἄρθρον 4 τοῦ σχεδίου, ὅπερ καὶ ἐγένετο δεκτὸν, μεταβληθείσης μόνον τῆς λέξεως «πέντε» εἰς τὴν λέξιν «ἑξ» καὶ προστεθεισῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ 3 ἐδαφίου τῶν λέξεων «καὶ τὸ πληροτέμενον μερίδιον».

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, γενομένη ἀποδεκτὴ ἀνευ ἀντιρρήσεως, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ πρόθετον ἄρθρον 5 ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 5.

Ὁ ἀγρολήτης ἢ μισθωτὴς, ὅστις συνεπεία τῆς γενομένης αὐτῷ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσκλήσεως, προτίθεται νὰ διωρίσῃ τὸν πραγματογνώμονά του, ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ ἀγροδότου ἢ ἐκμισθωτοῦ νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τούτους τὸν ὑπ' αὐτοῦ διοριζόμενον πραγματογνώμονα, συνάμα δὲ καὶ τὸν ἀντίκλητὸν τοῦ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς συνεπείαις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου, ἂν ὁ ἀγρολήτης ἢ μισθωτὴς δὲν κατοικῇ εἰς τὴν ἔδραν τοῦ εἰρηνοδικοῦ, ἐνθακ εἰνται τὰ ἐκτιμητέα ἐλαιόδενδρα.

Κατόπιν ἀναγνώσθην τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 5 τοῦ κειμένου γενομένου ἥδη 6 παρεδέχθη τροπολογηθὲν ἀνευ ἀντιρρήσεως οὕτως.

«Οὐδεὶς γενομένης ἀντιρρήσεως δύναται νὰ διωρίσῃ πρὸς πραγματογνώμων ὑπαγόμενος εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 324, § 5, 2, 6, 7 καὶ 9 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητας τῆς πραγματογνωμοσύνης.

Ἐὰν τὴν ἐξαίρεσιν προτείνει ὁ ἀγρολήτης, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως.

Ἐὰν δὲ τὴν ἐξαίρεσιν προτείνῃ ὁ ἀγροδότης, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν διὰ κλήσεώς του ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ διορισμοῦ πραγματογνώμονος ὑπὸ τοῦ ἀγρολήτου ἢ μισθωτοῦ. Τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ πραγματογνώμονος κλήσεως, γίνεται ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις καὶ ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδικοῦ κατὰ τὰ ἐν τῷ

ἄρθρῳ 8 ὑφιστάμενα. Ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις ἀπορρίψῃ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικοῦ ὁ προτείνας αὐτὴν καταδικάζεται εἰς πρόστιμον δραχ. 25 καὶ εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ ἀντιδίκου.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ σχεδίου, μεταβληθὲν ἥδη εἰς 7 καὶ ἐγένετο δεκτὸν, ἀπαλειφθέντος τοῦ δευτέρου ἐδαφίου καὶ ἀντικατασταθέντος διὰ τοῦ ἑξῆς.

Ἐνεκα κακοκαιρίας, κωλυούσης τὴν πρόδον τῆς ἐκτιμήσεως, ἀναβάλλεται αὕτη εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην καλοκαιρίας ἡμέραν».

ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς κατηρτίσθη οὕτως.

Ἄρθρον 7.

«Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν οἱ πραγματογνώμονες, ἐπιδειχθέντων αὐτοῖς τῶν ἐκτιμητέων ἐλαιόδένδρων, ἐνεργούσι τὴν ἐκτίμησιν, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἀμφοτέρους τοῖς διαφερομένοις.

Ἐνεκα κακοκαιρίας, κωλυούσης τὴν πρόδον τῆς ἐκτιμήσεως, ἀναβάλλεται αὕτη εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην καλοκαιρίας ἡμέραν».

Κατόπιν ἀναγνώσθην καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 7 τοῦ σχεδίου, μεταβληθὲν ἥδη εἰς 8, ἐγένετο δεκτὸν τροπολογηθὲν τῇ προτάσει τινός οὕτως.

Ἄρθρον 8.

«Ἐὰν ὁ πραγματογνώμων τοῦ ἀγρολήτου ἢ μισθωτοῦ δὲν ἐμφανισθῇ ἐνεργαῖ τὴν ἐκτίμησιν μόνος ὁ τοῦ ἀγροδότου ἢ ἐκμισθωτοῦ, ὁ δὲ ἀγρολήτης ἢ μισθωτὴς ἂν δὲν παραδέχεται τὴν ὑπὸ τούτου γενομένην ἐκτίμησιν, ὀφείλει ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης κοινοποιήσεως τῆς ἐκτιμήσεως νὰ προκαλέσῃ διὰ κλήσεως τὸν διορισμὸν τριῶν πραγματογνώμων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδικοῦ τῆς περιφέρειᾶς ἐν ἣ καῖνται τὰ ἐκτιμηθέντα ἐλαιόδενδρα.

«Ἡ κλήσις αὕτη, δι' ἧς, περιεχούσης τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς συζητήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὁρισθῇ προθεσμία μεγάλη-τέρα τῶν τριῶν ἡμερῶν, κοινοποιῇται τῷ ἀντιδίκῳ ἢ τῷ ἀντίκλητῳ αὐτοῦ, ἢ, τοιοῦτου μὴ διοριζέντος, τῷ γραμματεῖ τοῦ εἰρηνοδικείου κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ ἄρθρ. 4, §, 6, τοῦ παρόντος νόμου.

«Ὁ εἰρηνοδικὴς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει παραχρῆμα καὶ παρόντων τῶν διαδίκων ἀπαγγέλλει αἰτιολογημένην ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν καταχωρεῖ μόνον εἰς τὰ πρακτικά, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐνδίκου τινός μετῴς, ἐν περιπτώσει κατ'

(Πρακτικά Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς 4 περὶόδου). Τ

ἢν τις τῶν διαδίκων δὲν ᾔθελεν εἶσθαι παρὼν κατὰ τὴν παραχρῆμα γενομένην δημοσίευσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, οὐχ ἦττον ἢ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς δημοσιευθεῖσα καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀπόφασι προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς δευτέρας ἐκτιμήσεως ἐντὸς τὸ πολὺ τετραήμερου προθεσμίας.

«Κατὰ τὸν ὁρισθέντα πρὸς ἐκτίμησιν χρόνον μὴ ἐμφανισθέντος οὐδενὸς τῶν πραγματοποιησάντων, ἐάν μὲν τοῦτο εἰλαθε χωρὶν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀγρολήπτη μὲν ὁριστικὴ ἡ πρώτη ἐκτίμησις, ἐάν δὲ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀγροδότη τότε τὸ ὀφειλόμενον μερίδιον προσδιορίζεται δι' ὅρκου ἐπιβαλλομένου εἰς τὸν ἀγρολήπτην. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν παρουσιασθῶσιν ἅπαντες οἱ πραγματοποιήμονες, ἐμφανισθῶσι δὲ μόνον εἰς ἡ δὲ αὐτῶν, προβαίνουσιν οἱ ἐμφανισθέντες εἰς τὴν ἐκτίμησιν, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας πᾶν τὸν τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

«Ἐν τῇ ἐκτίμησει δὲ ταύτῃ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐν τῷ μεταξύ τῶν δύο ἐκτιμήσεων πεσὼν καὶ χαμαὶ κείμενος καρπός.»

Ἀνεγνώσθη ὕστερον τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 8 τοῦ σχεδίου, γενομένου ἤδη 9, ὅπερ τροπολογιθὲν τῇ προτάσει τινὸς ἐγένετο δεκτὸν, ἐπίσης δὲ, τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ, προσετέθη καὶ ἑτέρον ἄρθρον 10. ἔχουσι δὲ ἀμφότερα τὰ ἐπιψηφισθέντα ἄρθρα 9 καὶ 10, ὡς καὶ τὸ ἐπίσης τροπολογιθὲν καὶ παραδεχθὲν 9 ἄρθρον τοῦ κειμένου, μεταβληθὲν ὅμως εἰς 11 ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον 9.

«Ἐάν οἱ διορισθέντες πραγματοποιήμονες δὲν συμφωνήσωσι περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτιμήσεως καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν συμφωνήσωσι περὶ τοῦ διορισμοῦ τρίτου πρὸς λύσιν τῆς διαφωνίας, συντάσσεται ἐκθεσις περιέχουσα τὴν γνώμιν ἐκάστου τῶν διαφωνησάντων πραγματοποιησάντων καὶ τὸν τρίτον διορίζουσιν οἱ πραγματοποιήμονες. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ πραγματοποιήμονες δὲν συμφωνήσωσιν εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ τρίτου, ὁ ἀγροδότης ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν προκαλεῖ τὸν διοριστὴν ὑποδιαιτητοῦ, παρὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδικοῦ, ὅστις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς καὶ ἀνεπὶ τῆς συμπράξεως τῶν διαφωνησάντων, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερβῇ οὔτε τὸν ἀνώτερον, οὔτε τὸν κατώτερον ὅρον τῆς γενομένης ἐκτιμήσεως. Τὰ ἔξοδα τῆς δευτέρας ταύτης ἐκτιμήσεως ἀποβαρύνουσιν ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους.»

Ἄρθρον 10.

«Ἐάν ἐνεκα τῆς περὶ τὴν ἐκδοσιν τῶν ἀποφάσεων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀμελείας τοῦ εἰρηνοδικοῦ ἐπανεγθῇ ἐλά-θη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, καθίσταται ὑπόλογος πρὸς τὸν ζημιωθέντα ἐπὶ ἀνορθώσει πάσης ζημίας καὶ προστίμου δραχμῶν 50—100 ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου.»

Ἄρθρον 11.

«Οἱ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικοῦ διοριζόμενοι πραγματοποιήμονες ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου, ἡ δὲ περὶ ἐξαιρέσεως αἰτήσις, ἥτις δὲν δύναται νὰ προταθῇ, εἰμὴ μόνον ὑπὸ τῶν διαδίκων αὐτῶν καὶ οὐχὶ τῶν πληρεξουσίων των, γίνεται ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀποφάσεως, ἀμφισβητηθέντος δὲ τοῦ λόγου τῆς ἐξαιρέσεως ἐπιβάλλεται ὅρκος εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προτείναντος τὴν ἐξαιρέσιν, ὅστις γίνεται δεκτὸς ἢ ἀντεπαγάζεται καὶ δίδεται ἀμέσως. Ἐάν δὲ ὁ καθ' οὗ ἐπροτάθη ἡ ἐξαιρέσις δὲν ᾔηται παρὼν ἐπιβάλλεται ὅρκος εἰς τὸν προτείνοντα, ὅστις ὀφείλει νὰ δώσῃ αὐτὸν παραχρῆμα καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἰδίας γνώσεως μὴ δυνάμενος νὰ τὸν ἐπαναγάγῃ.

«Ἐάν ἡ ἐξαιρέσις γίνῃ δεκτὴ ὁ εἰρηνοδικὴς διορίζει ἄλλον ἀντὶ τοῦ ἐξαίρεθέντος καὶ καταδικάζει τὸν ἡττηθέντα εἰς τὰ ἔξοδα.»

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ σχεδίου 10, 11, 12, 13, 14, 15 καὶ 16, μεταβληθέντα ἤδη 12, 13, 14, 15, 16, 17 καὶ 18 καὶ ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον ὑπὸ τὰς ἐξῆς μεταβολὰς, ἐπανεγχείσας, προτάσει τινὸς, ὑπὸ τῆς Βουλῆς. α. Ἐκ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 10 καὶ ἤδη γενομένου 12 ἐξηλείφθησαν αἱ λέξεις «*ἰδίαν καὶ μίαν*» καὶ ἐτίθησαν ἀντ' αὐτῶν αἱ λέξεις «*μίαν καὶ μόνην*» β. Ἐπὶ τοῦ ἑκτοῦ ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου μετὰ τὴν λέξιν «*πραγματογνώμονες*» προσετέθησαν τὰ ἐξῆς «*ἐκτὸς τοῦ ὡς εἴτερον διοριζομένου διὰ τῆς ἀνωτέρω ἄρθρου 10»* ἀντὶ δὲ τῶν λέξεων αὐτοῦ ἄρθρου 329» ἐτίθησαν αἱ ἐξῆς, στὰ ἄρθρα 288 καὶ 335» καὶ γ. εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἄρθρου 11 καὶ ἤδη γενομένου 13 προσετέθησαν τὰ ἐξῆς. «*Αἱ τοιαῦται ὅμως ἐκθεσεὶς δὲν προδικάζουσιν τὸ περὶ κυριότητος καὶ κατοχῆς ζήτημα*».

Ἀναγνώσθη ὕστερον τὸ ἄρθρον 17, μεταβληθὲν ἤδη εἰς 19, ἐγένετο δεκτὸν τοῦ μὲν πρώτου ἐδαφίου αὐτοῦ ἀντικατασταθέντος διὰ τοῦ ἐξῆς.

«Ἐάν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου, ἐνεκα τυχηρῶν γεγονότων

οιονδήποτε (θεομηνίας) έπισυμβή μεγάλη ρθορά του προεκτι-
μηθέντος ελαιοκάρπου της νήσου, τότε τὸ έφετεῖον Κερκύρας δύ-
νεται νά αποφανθῇ περὶ της ακυρότητος τῶν γενομένων έκτι-
μήσεων καὶ νά απαλλάξῃ τοὺς άγρολήπτας ἢ μισθωτάς της
πληρωμῆς τῶν άγροδοτικῶν δικαιωμάτων, ἢ, κατὰ τὰς περι-
στάσεις, νά ελαττωσῇ τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν καθ' ὃ μέτρον ἡ-
θελε θεωρηθῇ δίκαιον. Εάν ἡ ὁλάρθη αὕτη συμβῇ ἐπὶ τινος κτη-
ματικῆς περιοχῆς, τότε τὸ έφετεῖον ἀποφαίνεται κατὰ τὰ ἀ-
νωτέρω ἐπὶ τῇ προτάσει ἐνός ἢ πλείονων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ
ταύτῃ δῆμων. Ἡ διαδικασία αὕτη, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ
ἐδαφίῳ περιπτώσεων, ἐνεργεῖται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 ὥρισμένα».

Επὶ δὲ τοῦ 2 ἐδαφίου μεταβλήθησαν αἱ λέξεις αὐτοῦ «*Ἄρειος
Πάρος*» εἰς τὰς λέξεις αὐτοῦ «*ἐφετεῖον*» καὶ ἀπαλειφθῆσαν ὁ-
λοσχερῶς τὰ ἐδάφια τρίτον καὶ τέταρτον.

Ενταῦθα γενομένης παρὰ τινος ἐνστάσεως, ὅτι πολλοὶ βουλευ-
ται ἀνεχώρησαν καὶ δὲν ὑπελείπετο ἀπαρτία, ἀνεγνώσθη κατὰ
τὸν κανονισμὸν ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὗρέθησαν παρόντες
βουλευταὶ ἐλάττωνας τῆς ἀπαρτίας. Κατὰ συνέπειαν ὁ προεδρεύων
ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Ι. ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΛΑΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Ἀποστολίδης

Γ. Φλωρίας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῇ 30^ῃ Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μετεμθερίαν, ἀνεγνώ-
σθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως καὶ ἐνε-
κρίθησαν.

Ἀνεγνώσθησαν εἰς τὰς ἐξῆς ἑγγραφαι.

α. Πρότασις νόμου τοῦ βουλευτοῦ Σ. Στεφανοπούλου περὶ ἀ-
παλλαγῆς τῶν μέχρι τοῦ 1865 καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον
ἐκ τόκων ὑπερημερίας. Παρεπέμφθη δὲ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν
οἰκονομικῶν.

β. Νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
δημοσίας ἐκπαιδεύσεως περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ βοτανικοῦ κήπου,
ὅπερ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμὸν.

Ἀρξαμένης εἰς τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ νο-
μοσχεδίου περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ ελαιοκάρπου Κερκύρας, ἀνε-
γνώσθη τὸ ἄρθρον 18 αὐτοῦ, μεταβλήθην εἰς 20, καὶ ἐγένετο
δεκτὸν κατὰ τὸ σχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα 19, 20, 21
καὶ 22, μεταβληθέντα εἰς 21, 22, 23 καὶ 24.

Ἀναγνωσθέντος εἰς τὸ ἐπομένον ἄρθρον 23, μεταβληθέντος
ἤδη εἰς 25, ἐπροτάθη καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἄνευ ἀντιρρήσεως ἡ
ἀπάλειψις καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐξῆς.

Ἄρθρον 25.

«Αἱ ἐκτιμήσεις τοῦ ελαιοκάρπου ὡς πρὸς τὸ ἐνεστὼς ἔτος
γίνονται, λαμβανομένων τῶν πραγματογνωμόνων ἐκ τοῦ τε-
λευταίου συνταχθέντος καταλόγου ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπιχωρίου
συμβουλίου.»

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἡ
προσθήκη τῶν ἐξῆς ἄρθρων.

Ἄρθρον 26.

«Οἱ εἰρηνοδίκαι τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν ἀπὸ τὴν 10
Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ὀφείλουσι πρὸς ἐκδίκασιν
τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὀριζομένων ἀντικειμένων νά συνεδριά-
ζουν καθ' ἐκάστην ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξαφαιρούμενων ἑορ-
τασίμων ἡμερῶν.»

Ἄρθρον 27.

«Αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερόμεναι προθεσμίαι διπλασιά-
ζονται ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν παρακειμένων νησιδίων,
ἅπερ ὑπάρχοντα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀν-
τικείμενα, εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Ἴρους.»

Κατόπιν ἀναγνωσθέν τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 24 τοῦ σχεδίου,
μεταβλήθην ἤδη εἰς 28, ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, ἐπίσης καὶ τὸ
ἀκροτελεύτιον ἄρθρον 25, μεταβλήθην εἰς 29, ἐγένετο δεκτὸν
τροποποιηθὲν ὡς ἐξῆς.

Ἄρθρον 29.

«Ὁ παρῶν νόμος ἰσχύει διὰ τὴν νήσον Κέρκυραν καὶ τὰ ἐ-
ξαρτήματα αὐτῆς, πᾶς δὲ προηγούμενος περὶ τοῦ προκειμένου
θέματος νόμος καταργεῖται.»

Μετὰ ταῦτα συναρμολογηθὲν καὶ ἀναγνωσθέν τὸ σύνολον τοῦ
ἀνωτέρω νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς
ἐπεται.

Ἄρθρον 1.

Καθ' ἑκάστην ἔτος καὶ πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας, πᾶς ἀγροδότης ἢ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ εἰς αὐτὸν ὀφειλόμενον μερίδιον ἐλαίου κατὰ τοὺς ἑρσιμούς τοῦ παρόντος ὅμου, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' αἷς αἱ ἰδιαιτερίαι μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων συμφωνοῖται ὀρίζουσιν ἄλλως, περὶ τοῦ χρόνου ἢ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ἐκτιμήσεις ἀρχοῦνται μετὰ τὴν 20 Ὀκτωβρίου πλὴν ἂν, ἕνεκα τῆς ποιότητος τοῦ καρποῦ, θεωρηθῇ ἀναγκαίᾳ ἀναβολή, ὃ νομάρχης δύναται, τῇ προτάσει τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἢ καὶ τῇ θάσει ἄλλων πληροφοριῶν, ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐναρξίν τῶν ἐκτιμήσεων, τὸ πολὺ, μέχρι τῆς 10 Νοεμβρίου.

Ἡ περὶ τῆς ἀναβολῆς πράξις τοῦ νομάρχου κοινοποιεῖται πρὸ τῆς 20 Ὀκτωβρίου διὰ τοιχοκαλλήσεως ἐν τοῖς δημοτικαῖς καταστάσεσιν, καὶ δι' ἀναγνώσεως ἐν ταῖς ἐνοριακαῖς ἐκκλησίαις ἐκάστου χωρίου.

Ἄρθρον 3.

Ἐν περιπτώσει παντελοῦς φθορᾶς τοῦ ἐλαιοκάρπου, τὸ ἐφετεῖον Κερκύρας, ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωσης προσδιορισμοῦ μεριδίων, ὡς καταστραφεῖσθαι τῆς συγκομιδῆς.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκδίδεται αἰτῆσει ἐνὸς ἢ πλεόνων δημοτικῶν συμβουλίων τῶν ἐπαρχιῶν Ὁρους Μέσης, ἢ τῶν δήμων τῶν παρακειμένων νησιδίων δι' ἀναφορᾶς ἐπιδιδομένης εἰς τὸν δήμαρχον Κερκυραίων.

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἐκδικάζεται τὴν πρώτην δικάσιμον μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν πέντε ἀπὸ τῆς εἰς τὸν δήμαρχον Κερκυραίων ἐπιδόσεως ἀνευ πράξεως τοῦ προέδρου τῶν ἐφετών.

Ἄρθρον 4.

Ἐκάστος ἀγροδότης ἢ ἐκμισθωτὴς εἰς ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως ἐπιδίδωσι διὰ κλητῆρος τῷ ἑαυτοῦ ἀγρολήπτη ἢ μισθωτῇ κλῆσιν περιέχουσαν.

1. Τὸ ὄνομα ἑαυτοῦ, τοῦ ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ.
2. Τὴν ἡμέραν τῆς γενεσσομένης ἐκτιμήσεως.
3. Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλαιοδένδρων, τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ταῦτα κείνται καὶ τὸ πληροπρόμενον μερίδιον.
4. Τὸν ὑπ' αὐτοῦ διορισθέντα πραγματογνώμονα.
5. Τὴν πρόσκλησιν τοῦ ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ, ἵνα παρευρεθῇ ἐν τῇ ὁρισθείσῃ ἡμέρᾳ μετὰ τοῦ ἰδίου πραγματογνώμονας.
- 6) Τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου, κατοικοῦντος ἐν τῇ ἐδρᾷ τοῦ

εἰρηνοδικοῦ, ἐνθα κείνται τὰ ἐκτιμητέα ἐλαιοδένδρα, εἰς τὸν ὁποῖον δύναται νὰ γίνωσιν ἅπασαι αἱ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμεναι τοῖς ἀγρολήπταις καὶ μισθωταῖς κοινοποιήσεις καὶ ἐπιδόσεις.

Ἐὰν δὲ τοιοῦτοι ἀντίκλητος δὲν διορισθῇ, αἱ ἐπιδόσεις καὶ κοινοποιήσεις γίνονται ἐγκαίρως εἰς τὸν γραμματεῖα τοῦ ἰδίου εἰρηνοδικοῦ, ὅστις φυλάττει τὰ ἐπιδιδόντα αὐτῷ ἐγγράφα, ἵνα παραδῶσιν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγροδότην, ἢ ἐκμισθωτὴν ἢ τοὺς ἀντικλήτους τούτων, εἴναι αἰτήσεις ταῦτα.

Ἄρθρον 5.

Ὁ ἀγρολήπτης ἢ μισθωτὴς, ὅστις, συνέπειά τῆς γενομένης αὐτῷ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσλήσεως, προτίθεται νὰ διορίσῃ τὸν πραγματογνώμονά του, ὀφείλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ ἀγροδότη ἢ ἐκμισθωτοῦ νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τούτους τὸν ὑπ' αὐτοῦ διορισμένον πραγματογνώμονα, συνάμα δὲ καὶ τὸν ἀντίκλητόν του ἐπὶ ταῖς αὐταῖς συνέπειαις τοῦ προηγούμενου ἄρθρου, ἂν ὁ ἀγρολήπτης ἢ μισθωτὴς δὲν κατοικῇ εἰς τὴν εἴραν τοῦ εἰρηνοδικοῦ, ἐνθα κείνται τὰ ἐκτιμητέα ἐλαιοδένδρα.

Ἄρθρον 6.

Οὐδεὶς, γενομένης ἀντιρρήσεως, δύναται νὰ διορισθῇ πραγματογνώμων, ὑπαχθόμενος εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἀρθροῦ 321 §§ 2, 6, 7 καὶ 9 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς πραγματογνωμοσύνης.

Ἐὰν τὴν ἐξαίρεσιν προτείνῃ ὁ ἀγρολήπτης ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως.

Ἐὰν δὲ τὴν ἐξαίρεσιν προτείνῃ ὁ ἀγροδότης, ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴν διὰ κλήσεως τοῦ ἐντὸς εἰκοσι τεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ διορισμοῦ πραγματογνώμονος ὑπὸ τοῦ ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ. Τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ πραγματογνώμονος κλήσεως γίνεται ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις καὶ ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδικοῦ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 8 ὁριζήμενα. Ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις ἀντιρρῇ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδικοῦ ὁ προτείνας αὐτὴν καταδικάζεται εἰς πρόστιμον δραχ. 25 καὶ εἰς τὰ ἐξόδα τοῦ ἀντιδίκου.

Ἄρθρον 7.

Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν οἱ πραγματογνώμονες, ἐπιδειχθέντων αὐτοῖς τῶν ἐκτιμητέων ἐλαιοδένδρων, ἐνεργοῦσι τὴν

ἐκτίμησιν, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἀμφοτέροις τοῖς διαφερομένοις.

Ἐνεκα κακοκαιρίας κωλυούσης τὴν πρόδον τῆς ἐκτίμησεως, ἐναλλάσσεται αὕτη εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην καλοκαιρίας ἡμέραν.

Ἄρθρον 8.

Ἐάν ὁ πραγματογνώμων τοῦ ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ δὲν ἐμφανισθῇ, ἐνεργεῖ τὴν ἐκτίμησιν μόνος ὁ τοῦ ἀγροδότου ἢ ἐμισθωτοῦ· ὁ δὲ ἀγρολήπτης ἢ μισθωτὴς, εἴαν δὲν παραδέχεται τὴν ὑπὸ τούτου γενομένην ἐκτίμησιν, οὐδεὶς ἐντὸς τεσσαρῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς γενομένης κοινοποιήσεως τῆς ἐκτίμησης νὰ προκαλέσῃ διὰ κλήσεως τὸν διορισμὸν τριῶν πραγματογνομόνων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου τῆς περιφέρειας, ἐν ᾗ κεῖνται τὰ ἐκτιμητέα ἐλαιόδενδρα.

Ἡ κλήσις αὕτη, δι' ἧς, περιεχούσης τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς συζητήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὀρισθῇ προθεσμία μεγαλύτερα τῶν τριῶν ἡμερῶν, κοινοποιεῖται τῷ ἀντιδίκῳ, ἢ τῷ ἀντικλήτῳ αὐτοῦ, ἢ, τοιοῦτου μὴ διορισθέντος, τῷ γραμματεῖ τοῦ εἰρηνοδικείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ ἄρθρ. 4 § 6 τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ εἰρηνοδικὴς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει παραχρῆμα καὶ παρόντων τῶν διαδίκων ἀπαγγέλλει ἡτιολογημένην ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν καταχωρεῖ μόνον εἰς τὰ πρακτικά, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐνδίκου τινὸς μέσου. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τις τῶν διαδίκων δὲν ᾔθελεν εἶσθαι παρὼν κατὰ τὴν παραχρῆμα γενομένην δημοσίευσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, οὐχ ἥττον ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς δημοσιευθεῖσα καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει προσδιορίζεται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς δευτέρας ἐκτίμησεως ἐντὸς τοῦ πολὺ τετραήμερου προθεσμίας.

Κατὰ τὸν ὀρισθέντα πρὸς ἐκτίμησιν χρόνον μὴ ἐμφανισθέντος οὐδεὶς τῶν πραγματογνομόνων, εἴαν μὲν τοῦτο ἐλατὸς χώραν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀγρολήπτου, μένει ὀριστικὴ ἡ πρώτη ἐκτίμησις, εἴαν δὲ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀγροδότου, τότε τὸ οὐφειλόμενον μερίδιον προσδιορίζεται δι' ὅρκου ἐπιβαλλομένου εἰς τὸν ἀγρολήπτην. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν παρουσιάσθωσιν ἅπαντες οἱ πραγματογνώμονες, ἐμφανισθῶσι δὲ μόνον εἰς ἡ δὺ ἐξ αὐτῶν, προβαίνουν οἱ ἐμφανισθέντες εἰς τὴν ἐκτίμησιν, ἥτις εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας πρᾶττονται τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

Ἐν τῇ ἐκτίμησει δὲ ταύτῃ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἐν τῷ

μεταξὺ τῶν δὺ ἐκτίμήσεων πεσὼν καὶ χαμαὶ κείμενος καρπός.

Ἄρθρον 9.

Ἐάν οἱ διορισθέντες πραγματογνώμονες δὲν συμφωνήσωσι περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκτίμησεως, καὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δὲν συμφωνήσωσι περὶ τοῦ διορισμοῦ τρίτου πρὸς λύσιν τῆς διαφωνίας, συνάπτεται ἐκθεσις περιέχουσα τὴν γνώμην ἐκάστου τῶν διαφωνησάντων πραγματογνομόνων, καὶ τὸν τρίτον διορίζουσιν οἱ πραγματογνώμονες. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ πραγματογνώμονες δὲν συμφωνήσωσιν εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ τρίτου, ὁ ἀγροδότης ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν προσκαλεῖ τὸν διορισμὸν τούτου παρὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου, ὅστις ἀποφαίνεται ὀριστικῶς καὶ ἀνευ τῆς συμπράξεως τῶν διαφωνησάντων μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερβῇ οὔτε τὸν ἀνώτερον οὔτε τὸν κατώτερον ὅρον τῆς γενομένης ἐκτίμησεως. Τὰ ἐξοδα τῆς δευτέρας ἐκτίμησεως ἐπιβαρύνουσιν ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους.

Ἄρθρον 10.

Ἐάν ἔνεκεν τῆς περὶ τὴν ἐκδοσιν τῶν ἀποφάσεων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἀμελείας τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπισυμβῇ βλάβη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, καθίσταται ὑπόλογος πρὸς τὸν ζημιωθέντα ἐπὶ ἀνορθώσει πάσης ζημίας καὶ προστίμου δραχ. 50—100 ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου.

Ἄρθρον 11.

Οἱ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου διοριζόμενοι πραγματογνώμονες ὑποκείνται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου, ἢ δὲ περὶ ἐξαιρέσεως αἵτησις, ἥτις δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰμὴ μόνον ὑπὸ τῶν διαδίκων αὐτῶν καὶ οὐχὶ τῶν πληρεξουσίων των, γίνεται ἅμα τῇ δημοσίευσιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀποφάσεως. Ἀμφισβητηθέντος δὲ τοῦ λόγου τῆς ἐξαιρέσεως ἐπιβάλλεται ὅρκος εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προτείναντος τὴν ἐξαίρεσιν, ὅστις γίνεται δεκτὸς ἢ ἀντεπαύγεται καὶ δίδεται ἀμέσως.

Ἐάν δὲ ὁ καθ' οὗ ἐπροτάθη ἡ ἐξαίρεσις δὲν ᾔναι παρὼν, ἐπιβάλλεται ὅρκος εἰς τὸν προτείνοντα, ὅστις οὐδεὶς νὰ δώσῃ αὐτὸν παραχρῆμα καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἰδίας γνώσεως μὴ δυνάμενος νὰ τὸν ἀντεπαύγῃ.

Ἐάν ἡ ἐξαίρεσις γίνῃ δεκτὴ, ὁ εἰρηνοδικὴς διορίζει ἄλλον ἀντὶ τοῦ ἐξαίρεθέντος, καὶ καταδικάζει τὸν ἡττηθέντα εἰς τὸ ἐξοδα.

Ἄρθρον 12.

Οἱ πραγματογνώμονες σαντάσσουσιν ἐγγράφως, καὶ ἂν ὡς τρεῖς κατὰ πλειονοψηφίαν, μίαν καὶ μόνην ἐκθεσιν περὶ τῆς

ἐκτιμήσεως τῶν ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ ἐλαιοδένδρων ἐκάστου ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ.

Ἡ ἐκθεσις πρέπει νὰ ἀναφέρει ἰδιαίτερος τὴν ἐκτίμησιν ἐκάστης μερίδος, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως, καὶ νὰ ᾖ ὑπογεγραμμένη ὑφ' ἀπάντων τῶν πραγματογνομόνων.

Ἐάν τις τῶν πραγματογνομόνων δὲν γινώσκῃ γράμματα, ἡ ἐκθεσις συντάσσεται ὑπὸ τοῦ εἰδότος, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ καὶ γίνεται ἐν αὐτῇ μνεία περὶ τοῦ μὴ εἰδότος γράφειν. Ἐάν ἅπαντες δὲν γινώσκωσι γράφειν, τὴν ἐκθεσιν συντάττει εἰς τῶν κλητῶν, ἐπὶ τούτῳ καλούμενος ὑπὸ τοῦ ἀγροδότη τοῦ ἵνα παρευρεθῇ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὑπογράφει αὐτὸς τε καὶ δύο μάρτυρες, καὶ ποιεῖ μνείαν τῆς αἰτίας ταύτης.

Τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταχθεῖσαν ἐκθεσιν ἐγχειρίζουσιν ἅπαντες ὁμοῦ οἱ πραγματογνομόμενοι εἰς τὸν εἰρηνοδίκην τῆς περιφερείας, ἐνθα κεῖνται τὰ ἐκτιμηθέντα κτήματα. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου τρίτου ἑδαφίου λαμβάνει μέρος εἰς τὴν ἐγγίμειν καὶ ἐ συντάξας τὴν ἐκθεσιν κλητῆρ. Ἡ ἐγγείμειν πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς δώδεκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκτιμήσεως.

Ὁ εἰρηνοδίκης, λαβὼν τὴν ἐκθεσιν ταύτην, ἀναγινώσκει ἅπασαν καθαρῶς καὶ μεγαλοφώνως ἐνώπιον τῶν πραγματογνομόνων ἀπάντων, καθὼς καὶ ἐνώπιον τοῦ κλητῆρος, τοῦ συντάξαντος ταύτην κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ τρίτου ἑδαφίου, καὶ ἀμφοτέρων ἢ τοῦ ἑνὸς τῶν μαρτύρων. Ἀφ' οὗ δὲ ἅπαντες αὗτοι βεβαιώσωσι τὸ γνήσιον καὶ ἀληθές τῆς ἐκθέσεως, συντάσσει παρὰ πόδας ταύτης ἐκθεσιν ἐγχειρίσεως, ἣν ὑπογράφουσιν οἱ γινώσκοντες γράμματα πραγματογνομόμενοι, γενομένης μνείας τῶν μὴ γινώσκόντων, καὶ ὁ κλητῆρ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἰδίου τρίτου ἑδαφίου μετὰ τοῦ μάρτυρος ἢ τῶν μαρτύρων.

Συγχρόνως οἱ μὲν πραγματογνομόμενοι, ἐκτὸς τοῦ ὡς τρίτου διοριζομένου δυνάμει τοῦ ἀνωτέρου ἀρθροῦ 9, ὀρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ τὰ ἀρθρα 288 καὶ 325 τῆς πολ. δικονομίας, ὅτι τιμῶς καὶ εὐσυνειδήτως ἐνήργησαν τὴν προκειμένην πραγματογνομοσύνην, ὁ δὲ κλητῆρ, ὁ μάρτυς ἢ οἱ μάρτυρες, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ εἰρημένου τρίτου ἑδαφίου, ὀρκίζεται ὡσαύτως ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσα καὶ ὑπ' αὐτοῦ συνταχθεῖσα ἐκθεσις εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν πραγματογνομόνων αὐτῶν ὑπαγορευθεῖσα.

Ἡ περὶ ὀρκωμοσίας ἐκθεσις ἐγγράφεται ἐπίσης ὑπὸ τὴν ἰδίαν

ἐκθεσιν τῶν πραγματογνομόνων, καὶ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ὑπὸ τῶν γινώσκόντων γράφειν πραγματογνομόνων, γενομένης μνείας τῶν μὴ γινώσκόντων, καὶ ὑπὸ τοῦ κλητῆρος μετὰ τοῦ μάρτυρος ἢ τῶν μαρτύρων ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει τοῦ ἰδίου τρίτου ἑδαφίου. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τοῦ ἑδαφίου πρώτου τοῦ ἀρθροῦ 8 καὶ τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τοῦ ἀρθροῦ 9 ὁ εἰς πραγματογνομίων παραδίδει τὴν ἐκθεσιν, καὶ πρᾶττονται τὰ ἐν τῇ πρᾶντι ἀρθρῳ.

Ὁ εἰρηνοδίκης, λαβὼν τὰς ἐκθέσεις ταύτας τὰς μονογραφεῖ ἐφ' ἐκάστης σελίδος, τὰς φυλάττει ἀσφαλῶς ἐν ἰδίῳ φακέλλῳ καὶ δίδωσιν ἀντιπεφωνημένον ἀντίγραφον ἐκάστῳ τῶ αἰτήσαντι ἐκ τῶν διαφερομένων.

Ἀρθρον 13.

Αἱ κατὰ τὰ προηγουμένα ἀρθρα γινόμεναι καὶ παραδιδόμεναι ἐκθέσεις ἀποτελοῦσι πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἐκτιμήσεως ὡς δημοσία ἐγγράφα, ἐκτὸς ἂν προσβληθῶσι καὶ ἀποδειχθῶσι ὡς πλαστοί. Αἱ τοιαῦται ὅμως ἐκθέσεις δὲν προδικάζουσι τὸ περὶ κυριότητος καὶ κατοχῆς ζήτημα.

Ἀρθρον 14.

Οἱ πραγματογνομόμενοι, οἱ νομίμως κλητευθέντες καὶ ἀδικαιολογητῶς μὴ ἐμφανισθέντες πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἐκτιμήσεως τιμωροῦνται ἀνεκλήτως μὲ χρηματικὴν ποινὴν 50 μέχρι, 100 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένην παρὰ τοῦ ἀρμοδίου εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ κεῖνται τὰ ἐκτιμητέα ἐλαιόδενδρα, τῇ αἰτήσῃ τοῦ προκαλέσαντος αὐτοῦς, καὶ καθίστανται ἐπίσης πολιτικῶς ὑπεύθυνοι πρὸς ἀνθρώπων πάσης ἄλλης ζημίας τούτου.

Ἀρθρον 15.

Αἱ ἐκθέσεις τῶν πραγματογνομόνων καὶ αἱ ἐξώδικαι κλήσεις ἢ κοινοποιήσεις καὶ τὰ πρὸς ἐπίδοσιν τούτων ἐπιδοτήρια γράφονται ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου, τὰ δὲ εἰς τοὺς διαφερομένους διδόμενα ἀντίγραφα τῶν ἐκθέσεων ἐπὶ ἐπισήμου χάρτου δευτέρας κλάσεως.

Ἀρθρον 16.

Ἄπασαι αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐπιδόσεις γίνονται ἢ διὰ δικαστικῶν κλητῶν ἢ δι' ἄλλων κλητῶν ἐπὶ τούτῳ, ἕνα μῆνα πρὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου διοριζομένην ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἐν ἐκάστῃ εἰρηνοδικακῇ περιφερείᾳ ἐκ καταλόγου πεμπομένου αὐτῷ ἐκ τῶν διαφόρων δημάρχων πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ διορισμοῦ των. Τὰ ὀνόματα τῶν διοριζομένων τούτων κλητῶν γνωστοποιῶνται τῇ παραγγελίᾳ τοῦ νομάρχου διὰ τοι-

χρηκόλλησεως ἐν τοῖς εἰρηνοδικείοις, ἐν τοῖς δημαρχείοις καὶ ἐν τοῖς παρεδρείοις τῶν σχετικῶν περιφερειῶν παρ' αἷς διωρίσθησαν.

Ὁ κλητὴρ λαμβάνει λεπτά δεκαπέντε δι' ἐκάστην ἐπίδοσιν, καὶ ἐάν παυρεσθῇ εἰς τὴν ἐκτίμωσιν καὶ εἰς τὴν ἐγγείρισιν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 3 καὶ 4 δραχμὴν μίαν δι' ἐκάστην δῖον ἀσφαλὴν ὑπὸ τοῦ ἀγροδότου ἢ ἐκμισθωτοῦ προκαταβάλλομένην.

Ἄρθρον 17.

Οἱ κλητῆρες παραγγελλόμενοι τὴν ἐπίδοσιν καὶ ἀμελήσαντες τὴν ταχεῖαν καὶ ἐμπρόθεσμον κοινοποίησιν τῶν ἐπιδότηων ἐγγράφων τιμωροῦνται ἀνεκκλητῶς, τῇ αἰτήσῃ τοῦ παραγγελλαντος, ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, παρ' ᾧ εἰσὶ διωρισμένοι, μετὰ χρηματικὴν ποινὴν δρ. 20—100 ἐπιφυλαττομένης πάσης ἄλλης κατ' αὐτῶν ἀποζημιώσεως τοῦ παραγγελλαντος ἕνεκα τῆς ἀμελείας τῶν.

Ἄρθρον 18.

Ἐάν ἀποδειχθῇ δικαστικῶς ὅτι ὁ ἀγρολήπτης ἢ μισθωτὴς συνέλεξε τὸν περὶ τὸν ἢ κρεμάμενον καρπὸν ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ἐκτιμήσεως ἀνευ ἀδείας τοῦ ἀγροδότου ἢ ἐκμισθωτοῦ, ἰσχύει ἡ ὑπὸ τοῦ πραγματογνώμονος τῶν τελευταίων τούτων γενομένη ἐκτίμησις.

Ἄρθρον 19.

Ἐάν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου, ἕνεκα τυχηρῶν γεγονότων οἰωνοῦντες (θεομηνίας) ἐπισυμβῇ μεγάλη φθορὰ τοῦ προσεκτιμηθέντος ἐλαιοκάρπου τῆς νήτου, τότε τὸ ἐφετεῖον Κερκύρας δύναται νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἀκυρότητος τῶν γενομένων ἐκτιμήσεων καὶ ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς ἀγρολήπταις ἢ μισθωτὰς τῆς πληρωμῆς τῶν ἀγροδοτικῶν δικαιωμάτων, ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν, καθ' ὃ μέτρον ἤθελε θεωρηθῇ δίκαιον. Ἐάν ἡ ἐλάβῃ αὕτη συμβῇ ἐπὶ τινος κτηματικῆς περιουχίας, τότε τὸ ἐφετεῖον ἀποφασίζεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ τῇ προτάσει ἐνός ἢ πλειόνων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ βῆμων. Ἡ διαδικασία αὕτη, ἐκτός τῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἐδαφίῳ περιπτώσεων, ἐνεργεῖται κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ὁρισμένα.

Ἐάν ἡ ἐλάβῃ ἐπισυμβῇ ἐπὶ τινος ἢ ἐπὶ τινων κτημάτων, τότε οἱ ἐλαφθέντες αἰτοῦσι τὴν ὁλοσχερῇ ἀπαλλαγὴν τῶν ἢ τὴν μερικὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀγροληπτικοῦ μεριδίου, εἰσάγοντες τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν τῶν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας· τοῦ δικαιώματος τούτου ἀποκλείονται ἐκεῖνοι, ὧν τὰ κτήματα περιλαμβάνονται ἐν ταῖς

περιφερείαις περὶ ὧν ὁπωσδήποτε εἰδικασε τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὰ προηγούμενα ἀ.θ.ρ.

Ἄρθρον 20.

Πᾶσα ἐκτίμησις γενομένη παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐκτός τῶν ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῶν διαφορομένων γενομένων, εἶναι ἄκυρος· ἀκυρωθεῖσης δὲ δικαστικῶς τῆς ἐθέσεως τῶν πραγματογνώμωνων, τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ ὁρκου τοῦ μὴ ὑπαιτίου τῆς ἀκυρώσεως, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης ἀποδείξεως, ἐκτός τῆς ἐγγράφως δεδομένης ὑπὸ τινος τῶν διαφορομένων πρὸς τὸν ἕτερον· ὅταν δὲ ὁ ἀγροδότης οὐδαμῶς προεκάλεσε τὴν ἐκτίμησιν, ἀποφασίζει τὸ ὀφειλόμενον μόνος ὁ ὁρκὸς τοῦ ἀγρολήπτου ἢ μισθωτοῦ.

Ἄρθρον 21.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 4 καὶ 5 καὶ ἄρθρον 8 καὶ 9 τοῦ παρόντος νόμου διοριζόμενοι πραγματογνώμονες ὑπὸ τῶν διαφορομένων ἢ ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου λαμβάνονται ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα ὁριστικοῦ καταστάλλοντος καταλόγου τῶν πραγματογνώμωνων, ἐκτός αὐτῶν· ῥητῶς οἱ διαφορομένοι προσλάβωσιν ἄλλους κοινῇ συαινέσει, ἀποδεικνυμένη μόνον ἐγγράφως ἢ δι' ὁρκου.

Ἄρθρον 22.

Καθ' ἑκάστον μῆνα Μαΐου ἑκάστος εἰδικὸς παρόντος συντάσσει κατάλογον ἀπάντων τῶν ἐν τῷ οἰκίῳ παρεδρείῳ οἰκούντων δημοτῶν, τῶν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐχόντων τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκπληρώσῃ μετ' ἀκριβείας τὸ καθήκον τοῦ πραγματογνώμονος καὶ μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐξαιρέσιν τοῦ ἀρθροῦ 324 § 8 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου ὁ κατάλογος συντάσσεται ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἢ ὑπὸ τοῦ δημαρχικοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 23.

Οἱ κατάλογοι οὗτοι ἐκτίθενται ἐν τοῖς παρεδρείοις καὶ ἐν τῷ δημαρχικῷ καταστήματι τοῦ δήμου ἀπὸ τῆς 15 μέχρι τῆς 31 Μαΐου· ἑκάστος δὲ δημότης δύναται νὰ λάβῃ τὰς ἐνστάσεις τοῦ ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ δημάρχου περὶ ἐγγράφως ἀνικάνων ἢ παραλείψεως ἱκανῶν. Τὰς ἐνστάσεις ταύτας ὑποβάλλει ὁ δήμαρχος μετὰ τῶν καταλόγων εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκτός τῆς πρώτης δεκαημέριος τοῦ προσεχοῦς ἰουνίου, ὅπῃ διορθοῖ αὐτοὺς, ἀκοῦσαν καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ δημάρχου.

Οἱ λόγοι τῆς παραδοχῆς ἢ ἀπορρίψεως ἐκτίθενται συντόμως καὶ εὐκρινῶς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ συμβουλίου.

Άρθρον 24.

Τοὺς εἰδικούς τούτους καταλόγους, οἷτοι διορθωθέντας, συγχαυνεύει ὁ δήμαρχος εἰς ἑνα γενικὸν κατάλογον, διαιρούμενον κατὰ παρεδρείαι, καὶ ἐκθέτει μετὰ τῶν πρακτικῶν τοῦ συμβουλίου εἰς τὸ δημογραφικὸν κατάστημα καὶ ἐν ταῖς εἰδικαῖς παρεδρείαις ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου. Κατὰ τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἐνοστάσεων δύνανται οἱ προσπαγόντες αὐτάς, νὰ κάμνωσιν ἐφесιν ἐνώπιον τοῦ νομάρχου μέχρι τῆς 12 Ἰουλίου, ἐπιδίδοντες αὐτὴν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δημάρχου, καὶ λαμβάνοντες τὴν περὶ ἐπιδόσεως ἐγγράφον ἀποδείξιν.

Ὁ δήμαρχος, μετὰ τὴν 15 Ἰουλίου, ὑποβάλλει ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸν γενικὸν κατάλογον, τὰ πρακτικὰ τοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῶν ἐνοστάσεων, καὶ τὰς ἐρέσεις μετὰ τὴν παραταρξέων του εἰς τὸν νομάρχον, ὅστις παραδέχεται ἢ ἀπορρίπτει τὰς ἐρέσεις ὑπολογισμένως, ἐκδίδων τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ μέχρι τῆς 5 Σεπτεμβρίου, ἄλλως ὁ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου διορθωθείς κατάλογος καθίσταται ὁριστικός.

Ὁ κατάλογος οὗτος τυπύται ὑπὸ τοῦ νομάρχου δημοτικῇ δαπάνῃ καὶ πέμπεται εἰς τὸν δήμαρχον, εἰς τὸν εἰρηνοδίκην καὶ εἰς τοὺς εἰδικούς παρεδρούς, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς ἐκτεθειμένους ἀπὸ τῆς 25 Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἐν ταῖς καταστάματιν αὐτῶν πρὸς κοινὴν γνῶσιν.

Άρθρον 25.

Αἱ ἐκτιμήσεις τοῦ ἐλαιοκάρπου ὡς πρὸς τὸ ἐνιστῶς ἔτος γίνονται λαμβανομένων τῶν πραγματογινωμένων ἐκ τοῦ τελευταίου συνταχθέντος καταλόγου ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπιχωρίου συμβουλίου.

Άρθρον 26.

Οἱ εἰρηνοδίκαι τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν ἀπὸ τῆς 10 Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ὀφείλουσι πρὸς ἐκδίξασιν τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὀριζομένων ἀντικειμένων νὰ συνεδριάξωσι καθ' ἑκάστην ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξαιρουμένων ἐορπασιμῶν ἡμερῶν.

Άρθρον 27.

Αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερόμεναι προθεσμίαι διπλασιάζονται ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν παρακειμένων νησιδίων, ἀπερ' ὑπάρχονται καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀντικείμενα εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον ὄρους.

Άρθρον 28.

Οἱ παρεκλήσαντες τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα δήμαρχοι, δημοκριτικοὶ παρεδροὶ καὶ δημοτικοὶ σύμβουλοι τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ νομάρχου με

πρόστιμον 50—209 δραχμῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ με πρόστιμον 100—500 ἐπιφυλασσομένης πάσης ἄλλης κατ' αὐτὸν αἰτήσεως ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν βλαπτομένων.

Άρθρον 29.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει διὰ τὴν νῆτον Κέρκυραν καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῆς. Πᾶς δὲ προηγούμενος περὶ τοῦ προκειμένου θεμάτων νόμος καταργεῖται.

Ἀκολουθῶς, προκειμένου νὰ ἀναγνώσθῃ τὸ συναμολογηθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν ἐν Κερκύρᾳ ἀκινήτων ἀπὸ τῶν ἐπιβαρυνόντων αὐτὰ βαρῶν, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξηγήτατο νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν τὸ ἀκροτελευτίον ἀρθρον τοῦ σχεδίου, ἐφ' οὗ ὑπέβαλε τὴν ἐξῆς τροπολογίαν.

Άρθρον 79.

«Τὰ ἀρθρα 1—23, 57, 63 καὶ 67—72 τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν λοιπὴν Ἑπτανήσον.»

Τὴν πρότασιν τοῦ παρεκλήσαντος ἀπέκρουσεν ἄλλος ἰσχυρισθεὶς ὅτι ὁ νόμος, περὶ οὗ πρόκειται, ἀφορᾷ μόνον τὴν νῆσον Κέρκυραν, οὐδὲ δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσιν αἱ σχέσεις τῶν ἄλλων νήσων πρὸς τὰς τῆς εἰρημένης ἄλλως τε δὲ οὐδὲ κἂν ἐπέφθικαν περὶ τούτων οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν, οἵτινες ἐπιφύλαττονται νὰ εἰσαγάγῃσι τάχιστα καταλλήλους ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτάσεις.

Ἰπολαβόντος δὲ τοῦ προτείναντος ὅτι τὸ προεδρεῖον ὀφείλει νὰ θέσῃ ὑπὸ συζήτησιν τὸ εἰρημένον ἀρθρον καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαν του, ἡ δὲ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα εἴτε νὰ τὸ ἀποδεχθῇ εἴτε νὰ τὸ ἀπορρίψῃ, παρτήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ πρότασις αὕτη δύναται νὰ γενήσῃ ἐκτενεῖς συζητήσεις, τὸ δὲ ζήτημα τὸ Κερκυραϊκὸν κατεπείγει.

Ἐπὶ ναιγκιν ἄλλος ὅτι διὰ τῆς ἀρτί ἀναγνωθείσης τροπολογίας, ἢν καὶ αὐτὸς συμπεγράψῃ, δὲν ἀκοποῦν ἄλλο τι ἢ νὰ ζητήσουν α'. Τὴν κατάργησιν τῶν τιμαριῶν, ἥτινα οὐχὶ μόνον τὴν Κέρκυραν κατεπίεσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς νήσους κατέλιπον ἰσχνὴν δυσάρεστα, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ καταργηθῶσι μὲν ἐν Κερκύρᾳ νὰ ἀπολειφθῶσι δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις νήσοις, β'. Τὴν ἐξαγορὰν τῶν ἐμπορευτικῶν κανόνων καὶ ἐδαφονομῶν ὡς καὶ τῶν ἀγροληπτικῶν μερίδων διὰ τοῦ ἐπικικοῦς τόκου 6 τοῖς 0/0, ὡς καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ παραίτησιν αὐτῶν καὶ γ'. τὴν κατάργησιν τῆς περὶ ἐπανελεύσεως διατάξεως τοῦ περὶ ἀφομοιώσεως νόμου. Οὐδὲν δίκαιότερον τῶν αἰτίσεων τού-

των καὶ ἐπομένως ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει λόγους νὰ μὴ παραδεχθῇ αὐτάς.

Ἀντειπὼντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, ὅτι καθόσον αὐτὸς γινώσκει, οὐδαμοῦ τῶν λοιπῶν νήσων ὑφίστανται τιμάρια, αἱ δὲ ἀγροληπτικαί, ἐμφυτευτικαὶ καὶ ἐδαφονομικαὶ σχέσεις στηρίζονται ἐπὶ ἄλλων βάσεων, καὶ προσθέσαντος ὅτι ἕτερος νόμος θέλει κανονίσει αὐτάς, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ ἀνωτέρω τροπολογία καὶ ὅν ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς μὴ ἀναστάσης. Ἐπὶ τῇ προτέτῃ δὲ τινος ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ὡς ἀκροτελεύτεον ἄρθρον 77 τὸ ἐξῆς.

Ἄρθρον 77.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει διὰ τὴν νῆσον Κέρκυραν καὶ ἐξαρτήματα αὐτῆς· πᾶς δὲ προηγούμενος νόμος, ἀντιβαίνειν εἰς τὸν παρόντα, καταργεῖται.

Κατόπιν ἀναγνωσθὲν τὸ σύνολον τοῦ συναρμολογηθέντος νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἐφεξῆς.

Α'. Τιμαριωτικὰ κτήματα.

Ἄρθρον 1.

Ἄπαντα τὰ ἐν Κερκύρᾳ τιμαριωτικὰ κτήματα, τὰ μὴ τυχὸν εἰσέτι ἀπαλλαγέντα τῶν τιμαριωτικῶν δεσμῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ἀπαλλάσσονται αὐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, οἱ δὲ κύριοι αὐτῶν δύνανται νὰ διαθέσωσιν αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν.

Ἄρθρον 2.

Πᾶσα δινηκεῖς, εἰς καρποὺς συνισταμένη πρόσοδος (ἐξαιρουμένων τῶν δώρων ὑπὸ τὸ ὄνομα συγκυάτειαι καὶ κανίσκια, ἅτινα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου καταργοῦνται), ὀφειλομένη λόγω ἐμφυτεύσεως, ἐδαφονομῆς ἢ ἀγροληψίας ἐπὶ τιμαριωτικῶν κτημάτων μετατρέπεται εἰς χρηματικὴν πρόσοδον.

Ἄρθρον 3.

Ἡ εἰς χρήματα ἀναγωγὴ τῆς ἐν τῷ προηγούμενῳ ἁρθρῷ ἀναφερομένης δινηκεῖς πρόσοδος ἐπὶ ἐμφυτεύσεων καὶ ἐδαφονομῶν, ὅταν αὕτη εἴναι ὀρισμένη εἰς καρποὺς, γίνεται ὡς ἐξῆς.

Ὅριζεται ἡ ἐν τῷ καιρῷ τῆς συστάσεως τῆς ἐμφυτεύσεως ἢ ἐδαφονομῆς ἀξία τῆς εἰς καρποὺς πρόσοδος· ὁ προσδιορισμὸς δὲ οὗτος γίνεται κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἀρχικοῖς συμβολαίοις ὀριζομένην ἀξίαν τοῦ περὶ τὴν πρόσοδον ἀναλογούντος κεφαλαίου, ἢ,

ἐν ἐλλείψει τοιοῦτου προσδιορισμοῦ, δυνάμει ἄλλων συγγρόνων συμβολαίων τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ἢ δυνάμει τῶν παλαιῶν ἀνταγραφῶν, ἂν αὗται κριθῶσιν ἰσχυραὶ παρὰ τῶν δικαστηρίων, ἢ δυνάμει ἀποδείξεων παραλαβῆς τῶν παλαιῶν κυρίων τοῦ τιμαρίου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, πειθόντων τὸ δικαστήριον περὶ τῆς εἰρημένης ἀξίας. Ἀφοῦ ὀρισθῇ οὕτως ἡ τῆς πρόσοδος ἀξία, τὸ προκύπτον ἐξ αὐτῆς κεφάλαιον, ἐάν τοῦτο δὲν ὀρίζεται ἐν τοῖς ἀρχικοῖς συμβολαίοις, εὐρίσκεται λογιζομένης τῆς διαληφθείσης ἀξίας ὡς τόκου κατὰ λόγον 4 τοῖς 0/0.

Ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀφαιρεῖται· α'. τὸ τέταρτον αὐτοῦ καὶ β'. τὸ κεφάλαιον, τὸ προκύπτον ἐκ τῶν 2/3 τοῦ φόρου, ὃν ὁ πρῶν τιμαριούχος ἐπλήρουν εἰς τὴν ἐγγώριον κυβέρνησιν, λογιζομένου τοῦ φόρου τούτου ὡς τόκου κατὰ λόγον 4 ἐπὶ τοῖς 0/0.

Ὁ πρὸς 4 ἐπὶ τοῖς 0/0 τόκος ἐπὶ τοῦ μετὰ τὰς ἀφαιρέσεις ταύτας ὑπολοίπου ἀποτελεῖ τὴν ἐτήσιαν ἢ τὴν κατὰ διετίαν χρηματικὴν πρόσοδον, τὴν ἀντικαθιστῶσαν τὴν εἰς καρποὺς συνισταμένην καὶ κατηργημένην δινηκεῖ πρόσοδον.

Ἄρθρον 4.

Ἐπὶ ἀγροληψιῶν ἢ εἰς χρήματα ἀναγωγὴ τοῦ μεριδίου τῶν πρῶν τιμαριωτικῶν κτημάτων γίνεται ὡς ἐξῆς.

Ἐκτιμάται τὸ ὅλον κτῆμα κατὰ τὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς γενησομένης ἐκτιμήσεως ἀξίαν αὐτοῦ, ὀρίζεται τὸ κατὰ τὰ ἐγγώρια ἔθιμα εἰς τὸν ἀγροδότην ἀνήκον μέρος τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἐπιφυλασσομένων ἀκεραίων τῶν δικαιωμάτων τῶν μερῶν ὡς πρὸς τὴν ὀφειλομένην τιμαριωτικὴν ἀγροληπτικὴν μερίδα, ἐξ αὐτοῦ γίνονται αἱ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἁρθρῷ ἀναφερόμεναι δύω ἐκπτώσεις, ὁ δὲ πρὸς 4 τοῖς 0/0 ἐτήσιος τόκος τοῦ υπολοίπου ἀποτελεῖ τὴν κατ' ἔτος ἢ κατὰ διετίαν πληρωτέαν χρηματικὴν πρόσοδον.

Ἄρθρον 5.

Οἱ ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν καὶ κατὰ τοὺς ὁρίτους τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1830 ΚΣ. νόμου τοῦ τρίτου κοινοβουλίου ἀπαλλαγέντες τῶν τιμαριωτικῶν δεσμῶν καὶ ὑποχρεώσεων πρῶν τιμαριούχοι λαμβάνουσι πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγροληπτοῦ, ἐμφυτευτοῦ ἢ ἐδαφονομῆς πληρονοῦμένην πρόσοδον, καὶ λόγω ἀποζημιώσεως παρὰ τῆς ἐγγωρίου διοικήσεως κατ' ἔτος ἢ κατὰ διετίαν τὸν πρὸς 4 τοῖς 0/0 τόκον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, εἰς ὃ ἀναβαίνουσιν αἱ ὑπὲρ τῶν ἀγροληπτῶν, ἐμφυτευτῶν ἢ ἐδαφονομῶν ὀρισθεῖσαι ἐκπτώσεις.

Άρθρον 6.

Ο προσδιορισμός των εισηγμένων χρηματικών προσόδων γίνεται, επί ποινή ακυρότητας, ή διά συμβολαιογραφικής πράξεως, ή διά δικαστικής απόφασεως.

Άρθρον 7.

Αι διά δικαστικής απόφασεως ορισθίσαι χρεωστικαί πρόσοδοι πληρώνονται κατά Δεκέμβριον εκάστης, διευτίας εάν προέρχονται εξ ελαχιστάσιων κατά Νοεμβριον δι' εκάστου έτους, εάν προέρχονται εξ άλλων κτημάτων.

Άρθρον 8.

Παρελθούσης άνωφελώς της προθεσμίας της πληρωμής, οι πρώην τιμαριούχοι δικαιούνται να εισπράξωσι τας όφειλομένας αυτοίς προσόδους, κηρύττοντες έκτελεστόν το συμβόλαιον ή την απόφασιν.

Πρός πληρωμήν δε αυτών έχουσι προνόμιον επί τε των τιμαριωτικών κτημάτων και επί των καρπών αυτών κατά το άρθρον 941 εδάριον 5 της πολ. δικο. ομίας.

Άρθρον 9.

Εάν εντός δύο έτων από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου ο πρώην τιμαριούχος δέν εισαγάγη την προς τόν προσδιορισμόν της χρηματικής προσόδου άγωγήν αυτού, απόλλυσι πών δικαίωμα εισπράξεως εκ των πρώην τιμαριωτικών κτημάτων, διατηρουμένου μόνου του δικαίωματος της κατά το άρθρον 4 εις χρήματα αναγωγής· ή απώλεια αυτή ως προς τοις εν τω άρθρω 5 αναφερομένους πρώην τιμαριούχους έκτείνεται και εις την διά του αυτού άρθρου ώρισμένην απόζημίωσιν.

Η εν τοιαύτη περιπτώσει υποχρέωσις του κατόχου του ακινήτου προς πληρωμήν των ορισθισμένων χρηματικών προσόδων άρχεται από της επιδόσεως της άγωγής, δεής επιδιώκεται ή εις χρήματα αναγωγή από του αυτού δε χρόνου άρχεται ως προς τοις εν τω άρθρω 5 αναφερομένους πρώην τιμαριούχους και ή διά του αυτού άρθρου ώρισμένην απόζημίωσις.

Άρθρον 10.

Ο κάτοχος του πρώην τιμαριωτικού κτήματος δύναται να εξαγοράσθ ην επί του κτήματος μετατραπείσαν πρόσοδον του πρώην τιμαριούχου συνεπεία συμφωνίας, μεταξύ αυτών γενισομένης, και περί της συντάσσεται συμβολαιογραφική πράξις, ή καταβάλλον το αντίστοιχόν επί της κατ' έτος αναλογούσης χρηματικής προσόδου κεφάλαιον, λογιζομένης της προσόδου ταύτης ως τόκου προς 6 επί τοις 0|0. Ωσαύτως υπάγονται εις εξα-

γοράν και αι εις χρήματα άρχικώς συνομολογηθείσαι πρόσοδοι αφ' ου ενεργηθώσιν αι υπό του 3 άρθρου όριζόμεναι έκπτώσεις.

Άρθρον 11.

Οι εν άρθρω 5 αναφερόμενοι πρώην τιμαριούχοι, ενεργουμένης της άνωτέρω εξαγοράς, λαμβάνουσι παρά μέν του κατόχου του κτήματος το εν τω άνωτέρω άρθρω ώρισμένον κεφάλαιον, παρά δε της έγγωρίου διοικήσεως το κεφάλαιον το αντίστοιχόν εις την κατά το αυτό άρθρον πληρωνομένην αυτοίς απόζημίωσιν, λογιζομένην ως τόκον προς 6 τοις 0|0.

Άρθρον 12.

Το προς εξαγοράν κεφάλαιον δύναται να πληρωθῃ υπό του κατόχου ή της έγγωρίου διοικήσεως, κατά την σχετικήν εκάστου υποχρέωσιν, εις δέκα έτησις δόσεις. Εκάστη δε δόσις δέν δύναται να ήναι ελάσσων των είκοσι δραχμών.

Άρθρον 13.

Ο τιμαριούχος έχει προνόμιον κατά το άρθρον 941 εδάφ. 5 της πολ. δικον. επί του κτήματος και των καρπών μέχρι πληρωμής των δόσεων ταύτων μετά των τόκων αυτών.

Άρθρον 14.

Πρός πληρωμήν των εν τοις άρθρ. 5 και 10 αναφερομένων απόζημιώσεων ή έγγωρίος διοικήσεως δύναται να εκποίηση μετα προηγουμένην απόφασιν της διαχειριστικής επιτροπής, έγκειμένην υπό του νομάρχου, τα προσερχθέντα υπό των άπαλλαγμένων πρώην τιμαριούχων κτήματα. Προς τόν αυτόν δε σκοπόν δύναται να μεταχειρισθῃ και τα δυνάμει του άρθρου 5 του από 1|13 Μαΐου 1840 νόμου του 7 κοινοβουλίου τυχόν όρειλόμενα.

Εάν τα ούτως αποκτηθέντα χρηματικά κεφάλαια δέν επαρκώσιν εις την προκειμένην απόζημίωσιν, το έλλείπον αναπληρούται εκ των εισοδημάτων των δήμων Κερκύρας.

Άρθρον 15.

Εάν μετά προηγουμένην έπιταγήν ή έγγωρίος διοικήσεως δέν καταβάλλη τα δυνάμει του παρόντος νόμου όρειλόμενα, δύναται ο δικαιούχος ν' απόζημιωθῃ εκ πάσης εισοδησάσης φύσεως προσόδου αυτής, μη άπαγορευομένης και της κατασχέσεως και εκποιήσεως της κινήτης της διοικήσεως ταύτης περιουσίας.

Άρθρον 16.

Εάν ο αποχωρισμός της μερίδος του πρώην τιμαριούχου έγδενετο δυνάμει διανομής του κτήματος, αι υποθήκαι ή τα προ-

νόμια, τὰ ἐπιβαρύνοντα τὴν ἀδιαίρετον μερίδα τῶν ἐνεχομένων, μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως ἐπὶ τοῦ εἰς ἕκαστον τούτων ἀνήκοντος μεριδίου τοῦ κτήματος· ἂν δὲ ἡ ἐξαγορὰ ἐγένετο διὰ χρηματικῶν ποσῶν, κατατίθεται τοῦτο εἰς τὸ ἐν Κερκύρα ἐνεχυροδανειστήριον, καὶ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τῆς καταθέσεως καταχωρίζεται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως ἢ εἰς ἄλλην, διὰ Β διατάγματος ὁρισθησομένην, ἕκαστος δὲ τῶν ἐνυποθήκων ἢ προνομιούχων δανειστῶν διατηρεῖ τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τῆς καταθέσεως αἰτίας. Ἐὰν τὸ πληρωτέον χρηματικὸν ποσὸν ἀνήκῃ εἰς πρόσωπα, ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντα κατατίθεται τοῦτο εἰς τὸ ἐνεχυροδανειστήριον, ἀσφαλίζεται δὲ καὶ διατίθεται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἀστυκικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 17.

Οἱ ἐνυπόθηκοι ἢ προνομιούχοι πιστώνται δὲν δύνανται νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὰς μεταξὺ τοῦ πρώην τιμαριούχου καὶ τῶν κατόχων τοῦ τιμαριωτικοῦ κτήματος δίκας, οὐδὲ ν' ἀνακύψωσι τὰς ἐκδοθεῖσας ἀποφάσεις, ἐκτὸς ἂν ἀποδειχθῇ ὁλόως.

Ἄρθρον 18.

Δυνάμει τῆς ἐξαγορᾶς, τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου, καὶ τῆς εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως, τὸ κτῆμα ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποθήκης καὶ παντὸς προνομίου, ὑπάρχοντος εἰς βάρος τοῦ πρώην τιμαριούχου.

Ἄρθρον 19.

Ἐπὶ διενέξεων, ἀναφυομένων κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν προσόδων τούτων καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ διὰ τὴν ἐξαγορὰν ὀφειλομένου ποσοῦ, εἶναι ἀρμόδιον τὸ πρωτοδικεῖον Κερκύρας.

Ἄρθρον 20.

Κάτοχοι διαφορῶν τιμαριωτικῶν κτημάτων κειμένων εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν δῆμον, δύνανται νὰ ἐνάξωσι καὶ νὰ ἐναχθῶσι κοινῶς πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν παρ' ἑκάστου τούτων ὀφειλομένων χρηματικῶν προσόδων.

Ἄρθρον 21.

Τὸ πρωτοδικεῖον δικάζει συνοπτικῶς. Πᾶσα περὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων ὡς καὶ περὶ ὀφειλομένων μεριδίων καὶ κανόνων τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ δίκη συζητεῖται καὶ διαρκουσῶν τῶν δικαστικῶν διακοπῶν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν (προστιθεμένης τῆς προθεσμίας τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 195, 196 καὶ 541 τῆς πολ. δικον.) ἐγ-

γραφομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ δελτίον ἀνευ πράξεως τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 22.

Ἡ αὐτὴ διαδικασία λαμβάνει χώραν καὶ κατ' ἐφεσιν. Ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ὁμῶς ἐφεσις γίνεται ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 752 τῆς πολ. δικον. γενομένης ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 23.

Τὰ περὶ ἀντικειμένων, προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου δικόγραφα, ὡς καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν δικαστηρίων συντάσσονται ἐπὶ χαρτοσήμου 50 λεπτῶν, τὰ δὲ πρωτότυπα τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ χαρτοσήμου δύο δραχμῶν.

Β'. Κτῆματα τῆς πώρην ἐγχωρίου κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 24.

Αἱ διαρκεῖς πρόσοδοι, αἱ εἰς καρποὺς ὀφειλόμεναι ἕνεκα ἀγροληψίας, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐδαφονομῆς ἐπὶ ἀκινήτων ἀνηκόντων εἰς τὴν πώρην ἐγχωρίων κυβερνήσιν, ἀνάγονται εἰς χρηματικὰς κατὰ διετίαν πληρωτέας προσόδους, ἂν πρόκηται περὶ ἀποδόσεως ἐλαίου, ἐτησίως δὲ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Ἄρθρον 25.

Αἱ ἐξ ἀγροληψιῶν πρόσοδοι ἀνάγονται εἰς χρηματικὰς προσόδους ὡς ἐξῆς.

Ὅριζεται ἡ κατὰ μέσον ὅρον εἰς τὴν ἀγροδάτην ἀνήκουσα πρόσοδος ἐπὶ τῇ εἰσῆσει τῆς παραγωγῆς τῶν τελευταίων εἰκοσιν ἐτῶν, ἀποδεικνυομένης διὰ τῶν παρὰ τῇ πώρην ἐγχωρίῳ κυβερνήσει ὑπαρχόντων βιβλίων ἢ καταστίχων, ἢ ἐνταλμάτων ἐκτιμήσεως, ἢ καὶ δι' ἄλλων νομίμων μέσων· ὁ μέσος οὗτος τῆς παραγωγῆς ὅρος τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν ἀγοραίας αἰτίας τῶν καρπῶν.

Ἐκ τοῦ οὗτω πως παραχθέντος ποσοῦ ἐκπίπτονται 25 ἐπὶ τοῖς 0/0, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀποτελεῖ τὴν χρηματικὴν δόσιν, τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγροληπτῆρος κατὰ διετίαν ἢ καὶ κατ' ἔτος, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα, ὀφειλομένην χρηματικὴν πρόσοδον.

Ἐὰν ἐκ τῶν εἰρημένων βιβλίων καὶ καταστίχων δὲν ἐξάγεται ἡ διαληθρεῖσα παραγωγή, ἢ πρόκειται περὶ μὴ κλλιεργημένων κτημάτων, ἐκτιμᾶται ἡ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως ἀξία τοῦ κατὰ τὰ ἐγχώρια ἔθιμα Κερκύρας εἰς τὴν πώρην ἐγχωρίων κυβερνήσιν ἀνήκοντος μέρους τοῦ ἀγροληπτικοῦ κτήματος καὶ ὁ πρὸς 4 τοῖς 0/0 τόκος ἐπὶ τῆς ἀξίας ταύτης ἀπο-

τελεί την έτησίαν ή κατά διετίαν πληρωτέαν χρηματικὴν πρόσδοον.

Άρθρον 26.

ΑΙ ΕΞ ΕΜΦΥΤΕΥΣΕΩΝ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΩΝ ΕΙΣ ΚΑΡΠΟΥΣ ΟΡΕΙΛΟΜΕΝΑΙ ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΝΑΓΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥΣ, ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΕΘΙΜΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΜΦΥΤΕΥΤΙΚΗΣ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ ΕΚ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΑΥΤΟΥ Ο ΠΡΟΣ 4 ΤΟΙΣ 0/0 ΤΟΧΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ή ΚΑΤΑ ΔΙΕΤΙΑΝ ΠΛΗΡΩΤΕΑΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΟΔΟΝ.

Άρθρον 27.

ΟΙ ΑΓΡΟΛΗΠΤΑΙ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΑΙ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΙΣ ΟΡΕΙΛΟΥΣΙΝ ΕΝΤΟΣ 6 ΜΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΝΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΩΣΙ ΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΗΤΗΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΜΑΡΧΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ ΑΚΡΙΒΗ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΕΓΧΩΡΙΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΑΝΗΚΟΝΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ, ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΑΥΤΟΙ ΕΙΣΙΝ ΑΓΡΟΛΗΠΤΑΙ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΑΙ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΙΣ ΕΜΦΑΙΝΟΝΤΑ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ, ΤΑ ΘΡΙΑ ΑΥΤΩΝ, ΤΑ ΕΝ ΑΥΤΟΙΣ ΔΕΝΔΡΑ ή ΟΙΚΟΔΟΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑΝ ή ΔΙΕΤΗ ΠΡΟΣΟΔΟΝ ΑΥΤΩΝ.

Άρθρον 28.

ΕΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙ ΜΗ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΙΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ, ή ΑΝ Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΕΝ ΉΝΑΙ ΑΚΡΙΒΗΣ, ΟΙ ΜΕΝ ΑΓΡΟΛΗΠΤΑΙ ΣΤΕΡΟΥΝΤΑΙ ΤΗΣ ΕΛΑΤΤΩΣΕΩΣ ΤΟΥ 25 0/0, ΟΙ ΔΕ ΕΜΦΥΤΕΥΤΑΙ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΙΣ ΠΛΗΡΟΝΟΥΣΙ ΠΡΟΣΟΔΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΝ ΟΥΧΙ ΕΠΙ ΤΗ ΘΑΣΕΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣ 4 ΕΠΙ ΤΟΙΣ 0/0 ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 25 ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΧΟΥ, ΑΛΛΑ ΕΠΙ ΤΗ ΘΑΣΕΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ 6 0/0.

Άρθρον 29.

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΕΝΤΟΣ 18 ΜΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΣ ΝΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 25, 26 ΚΑΙ 28 ΤΗΝ ΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΩΓΗΝ ΤΗΣ ΥΠ' ΕΚΑΣΤΟΥ ΑΓΡΟΛΗΠΤΟΥ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΟΥ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΩΣ ΟΡΕΙΛΟΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΕΓΧΩΡΙΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ. ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΤΑΥΤΗΣ ΕΠΙΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΗΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ, ΕΙΣ ΕΚΑΣΤΟΝ ΑΓΡΟΛΗΠΤΗΝ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΗΝ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΤΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΕΠΙΚΥΡΩΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΤΟΙΑΥΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ, ΗΤΙΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΤΑΙ ΕΝ ΤΩ ΑΠΟΔΕΚΤΙΚΩ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ.

Άρθρον 30.

Ο ΑΓΡΟΛΗΠΤΗΣ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΗΣ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΥΣ, ΛΑΘΩΝ ΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΝ ΤΑΥΤΗΝ, ΚΑΙ ΕΧΩΝ ΤΥΧΟΝ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΥΤΗΣ, Ο-

ΦΕΙΛΕΙ ΕΝΤΟΣ 38 ΗΜΕΡΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΣ, ΝΑ ΠΡΟΒΑΛΗ ΑΥΤΗΝ ΔΙ' ΑΝΑΚΟΠΗΣ, ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗΣ, ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΤΟΥΤΟΥ ΔΕ ΜΗ ΓΙΝΟΜΕΝΟΥ, ή ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΑΠΡΟΣΒΛΗΤΟΣ.

Άρθρον 31.

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΕΙ ΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥΤΩ ΣΥΝΤΑΓΘΗΣΑΜΕΝΟΝ ΕΙΔΙΟΝ ΤΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΝΟΜΟΥ, ΩΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΠΡΟ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΕΓΧΩΡΙΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ, ΟΡΕΙΛΟΜΕΝΑΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥΣ, ΑΙΤΙΝΕΣ ΕΙΣΠΡΑΤΤΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝΤΩΝ ΝΟΜΟΥ, ΠΡΟΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΙΩΣ ΤΟΥ ΕΙΡΗΜΕΝΟΥ ΕΙΔΙΛΙΟΥ.

Άρθρον 32.

ΕΑΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ 18 ΜΗΝΩΝ, ΤΗΣ ΕΝ ΑΡΘΡΩ 30 ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗΣ, ΔΕΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΡΟΛΗΠΤΗΝ, ή ΕΜΦΥΤΕΥΤΗΝ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΤΑ ή ΔΙΑΠΛΗΡΘΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΙΣ, ΠΑΥΕΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΛΗΞΕΩΣ ΤΗΣ 18 ΜΗΝΟΥ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ή ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΗΣ ΕΙΣ ΚΑΡΠΟΥΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΦΥΤΕΥΤΗΝ, ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΤΑ ή ΑΓΡΟΛΗΠΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΩΣ· Ο ΔΕ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝ ΤΗΣ ΕΝΤΕΥΘΕΝ ΠΡΟΣΕΛΘΟΥΣΗΣ ΖΗΤΙΑΣ.

Άρθρον 33.

Ο ΑΓΡΟΛΗΠΤΗΣ, ΕΜΦΥΤΕΥΤΗΣ ή ΕΔΑΦΟΝΟΜΕΥΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΕΓΧΩΡΙΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΑΝΗΚΟΝΤΟΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣΗ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΛΙΟΥΘΕΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ, ΠΛΗΡΟΝΩΝ ΤΗΝ ΑΞΙΑΝ ΑΥΤΟΥ ΤΗΝ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΣΑΝ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΩΗΜΕΝΗΣ, ή ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ή ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΝΟΜΩΝ ΘΕΤΗΣΙΣ ή ΘΕΙΣΘΗΣΟΜΕΝΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ή ΚΑΤΑ ΔΙΕΤΙΑΝ ΘΩΣΕΩΣ, ΛΟΓΙΖΟΜΕΝΗΣ ΩΣ ΤΟΧΟΥ ΠΡΟΣ 6 ΤΟΙΣ 0/0.

ΤΟ ΠΡΟΣ ΕΞΑΓΟΡΑΝ ΚΕΦΑΛΙΩΝ ΠΛΗΡΟΝΕΤΑΙ ΕΙΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΘΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΝ ΤΩ ΑΡΘΡΩ 12 ΑΚΡΙΒΕΣΤΕΡΟΝ ΩΡΙΣΜΕΝΑ.

Άρθρον 34.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΞΑΓΟΡΑΣΤΟΥ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ, ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΔΙΚΑΙΣΕΩΣ, ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΡΘΡΟΙΣ 17—23 ΩΡΙΣΜΕΝΑ.

Άρθρον 35.

ΤΟ ΛΟΓΩ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΠΛΗΡΟΝΟΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣΩΝ ΚΑΤΑΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ ΕΝΕΧΥΡΟΘΑΝΕΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙ ΤΟΧΟΥ 4 0/0. ΕΑΝ ΔΕ ΤΟΥΤΟ

δὲν ἔχη ἀνγκηὴν χρημάτων, ἢ διεύθυναι αὐτοῦ συνεννοούμενη μετὰ τοῦ νομάρχου, μεταβιβάζει αὐτὸ εἰς τινὰ τῶν ἐγγχωρίων Τραπεζῶν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τοῦλάχιστον τόκῳ.

Γ'. Κτήματα ἐκκλησιαστικά.

α. Ἐνοριακὰ καὶ μοναστηριακὰ.

Ἄρθρον 36.

Αἱ ἐπὶ ἐνοριακῶν κτημάτων ἕνεκα ἀγροληψίας ἢ εἰς καρποὺς ἕνεκα ἐμφυτεύσεως, ἢ ἐδαφονομῆς πρόσδοι μετατρέπονται εἰς ἐτησίαις ἢ κατὰ διετίαν χρηματικὰς δόσεις, κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 25 καὶ 26 τοῦ παρόντος νόμου ὠρισμένα, ἀνευ ὅμως τῆς ἐκπτώσεως τῶν 25 ἐπὶ τοῖς 0/0

Ἄρθρον 37.

Ἡ πρὸς τὴν εἰς χρηματικὰς δόσεις ἀναγωγὴν τῶν εἰς εἶδη προσόδων, τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἐλευθερίας τοῦ κτήματος, τὰ πρόνομια πρὸ ἐξασφάλισιν τῶν ὀφειλομένων δόσεων καὶ τὴν εἰς τὸ ἐνεχυροδανειστήριον καταθέσιν αὐτῶν, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν ἄρθρ. 34 καὶ 35 ὠρισμένα· ὁ τόκος ὁ ὑπὸ τοῦ ἐνεχυροδανειστήριου ἢ τῆς Τραπεζῆς πληρονόμενος χρησιμεύει, ὡς μέχρι τοῦδε ἡ πρόσδοσις, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνοριακῶν γαδῶν ἢ τῶν νογῶν.

β'. Κτητορικὰ.

Ἄρθρον 38.

Τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 34—37 ὠρισμένα ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ κτητορικῶν κτημάτων, ὁ δὲ τόκος ὁ ὑπὸ τοῦ ἐνεχυροδανειστήριου ἢ τῆς Τραπεζῆς πληρωθησόμενος λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὸν κτήτορα, ὅστις χρᾶται αὐτῷ, ᾧ τρόπῳ μέχρι τοῦδε ἐχρᾶτο τῇ προσόδῳ, ἐπιφυλαττομένων τῶν ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τυχόν δικαιωμάτων τῶν κτητόρων ὡς καὶ παντὸς ἄλλου.

γ'. Ἐφημεριακὰ.

Ἄρθρον 39.

Τὰ ἐν ἄρθρ. 34—37 ὠρισμένα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ κτήματα τὰ βιβαιομένα δι' ἀγροληψίων, ἐμφυτεύσεων ἢ ἐδαφονομῶν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ μερίδιον ἢ ὁ κανὼν ἀνήκει διαδοχικῶς εἰς ἐφημερίου, ὠρισμένων ἐκκλησιῶν. Ὁ τόκος ὅμως τοῦ τιμήματος τῆς ἐξαγορᾶς, ὅπερ μένει παρὰ τῷ ἐνεχυροδανειστήριῳ, ἢ τῇ Τραπεζῇ πληρονοῦται εἰς τὸν κατὰ καιροῦ ἐφημέριον τῆς ἐκκλησίας, εἰς ὃν καὶ ἀπολλευστικῶς ἀνήκει.

Ἄρθρον 40.

Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὀφείλει ὁ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 36, 38 καὶ 39 ἀναφερομένων κτημάτων ἀγροληπτικῆς, ἐμφυτευτικῆς ἢ ἐδαφονομικῆς νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς τὴν εἰς χρήματα μετατροπὴν τῆς προσόδου. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀνωφελοῦς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης τὸ εἰς τὸν ἀγροδότην ἢ κτηματοδότην πληρονόμενον μερίδιον ἢ ὁ κανὼν διπλασιάζεται μέχρις οὗ ὁ ἀγροληπτικῆς, ἢ ἐμφυτευτικῆς ἢ ἐδαφονομικῆς ζητήσῃ τὴν ὡς εἴρηται μετατροπὴν.

Δ'. Ἀγροληψίαι, ἐμφυτεύσεις, ἐδαφονομίαι, καταχρηστικαὶ καὶ εἰκονικαὶ ἐπὶ ἐξωνήσει πωλήσεις,

Ἄρθρον 41.

Καταχρηστικαὶ ἀγροληψίαι, ἐμφυτεύσεις ἢ ἐδαφονομίαι καὶ εἰκονικαὶ ἐπὶ ἐξωνήσει πωλήσεις εἰσὶν αἱ ὑπὸ τοιοῦτον τύπον γινόμεναι εἰκονικαὶ συμβάσεις, αἱ ὑποκρύπτουσαι ἢ καθυστερομένην πρόσδοσιν, ἢ ἐξόφλησιν δανείου.

Ἄρθρον 42.

Αἱ τοιαῦται συμβάσεις, αἱ ἀπὸ τοῦ 1797 καὶ ἐφεξῆς γεγνησιν εἰσὶν ἄκυροι, κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ νόμου 33 τῆς 12 Μαΐου 1825 τοῦ Β'. Κοινοβουλίου.

Ἄρθρον 43.

Ὡσαύτως ἄκυροι εἰσὶν αἱ εἰκονικαὶ ἐπὶ ἐξωνήσει πωλήσεις, αἱ σκοποῦσαι τὴν ἐξασφάλισιν δοθέντος δανείου.

Ἄρθρον 44.

Ἡ εἰκονικότης τῶν τοιούτων συμβάσεων ἀποδεικνύεται ἢ ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τοῦ περὶ αὐτῶν συνταχθέντος συμβολαίου, ἢ ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ κανόνος δυσαναλόγου πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος, ἢ ἐκ τῆς μικροτάτης ἀξίας τοῦ διδέναι πωληθέντος κτήματος, ἢ ἐξ ἄλλων νομίμων μέσων.

Ἄρθρον 45.

Ἡ ἀκυρότης τῶν συμβάσεων τούτων συνεπάγεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων νομίμων ἀποτελεσμάτων, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὅτι τὸ κτῆμα μένει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰκοικοῦ κτηματολήπτου ἢ πωλητοῦ, ὀφείλοντος εἰς τὸν εἰκονικὸν κτηματοδότην ἢ ἀγοραστήν τὸ ἀρχικῶς καταβληθέν κεφάλαιον, ὅπερ ἀποδίδεται εἰς δέκα ἐτησίαις δόσεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ᾖται ἐλάσσω τῶν 20 δραχμῶν.

Ἄρθρον 46.

Ὁ εἰκονικὸς κτηματοδότης ἢ ἀγοραστής πρὸς ἀξασφάλισιν

τοῦ ὀφειλομένου αὐτῷ κεφαλαίου ἔχει ἐπὶ τοῦ εἰκονικῶς ἀγορασθέντος, ἢ εἰς ἀγροληψίαν, ἐμφυτεύσιν ἢ ἐδαφονομίην δοθέντος κτήματος προνόμιον κατατασσόμενον μετὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 940 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἄρθρον 47.

Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 45 ἐπιζήμιοι συνέπειαι δὲν ἐπιφέρουσι βλάβην τινὰ εἰς τοὺς καλῶς τῇ πίστει ἔχοντας ἀρχικῶς ἢ ἀκολούθως ἀποκτείναντας πραγματικὰ ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιώματα.

Ἄρθρον 48.

Τὴν ἐπὶ ἀκυρότητι τῶν εἰρημένων συμβάσεων ἀγωγὴν δύναται νὰ εγείρῃ οὐ μόνον ὁ ἀληθὺς κύριος τοῦ κτήματος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγοροδότης, κτηματοδότης ἢ ἐμφυτευτὴς ἂν τὸ κτῆμα ὑπέκνιτο εἰς ἀγροληψίαν, ἐμφυτεύσιν ἢ ἐδαφονομίην.

Ἄρθρον 49.

Αἱ περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἀναφερομένων συμβάσεων ἀγωγαὶ παραγράφονται μετὰ περὶ ἐλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 50.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν προηγουμένων ἄρθρων δὲν ὑπόκεινται ὅσα κτῆματα ἐδόθησαν εἰς ἀγροληψίαν, ἐμφυτεύσιν ἢ ἐδαφονομίην, ἀπὸ περιήλθον εἰς τὸν ἀγοροδότην, κτηματοδότην ἢ ἐμφυτευτὴν δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἢ κατεκυρώθησαν εἰς αὐτὸν δυνάμει δημοσίου πλειστηριασμοῦ.

Ἄρθρον 51.

Αἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τοιαῦται συμβάσεις, οὐ μόνον εἰσὶν ἀκυροὶ, ἀλλὰ καὶ ὁ εἰκονικὸς κτηματοδότης ἢ ἀγοραστὴς ἀποβάλλει καὶ τὸ κεφάλαιον, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ὁποίου συνήψε τοιαύτας συμβάσεις.

Ε'. Κοινὰι ἀγροληψίαι ἐμφυτεύσεις καὶ ἐδαφονομίαι.

α. Ἀγροληψίαι.

Ἄρθρον 52.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀπαγορεύεται ἡ συναφὴς διηγετικῶν ἀγροληψιῶν· αἱ δὲ ὑπάρχονσαι διαλύονται τῇ αἰτήσει τοῦ ἀγοροδότου ἢ τοῦ ἀγρολήπτου.

Πᾶσα ἐναντίον τῆς παρούσης διατάξεως συναφθελασμένη διηγετικὴ ἀγροληψία εἶναι ἀκυρὴ, ὁ δὲ εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ περὶ αὐτῆς συμβολαίου συμπράξας συμβολαιογράφος ἀπολύεται τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 53.

Ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ἰονίου Κώδικος διηγετικῶν ἀγροληψιῶν, τὸ ἀγροληπτικὸν κτῆμα κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἀγροληψίας περιέρχεται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα τοῦ κεκτημένου τὴν μεζονα μερίδα τῆς συνιδιοκτησίας ἐπὶ ἀποζημιώσει τοῦ ἔχοντος τὴν ἐλάσσονα μερίδα κατὰ τοὺς ὁρισμούς τῶν ἄρθρων 56 καὶ 59· δύναται ὅμως ὁ ἔχων τὴν ἐλάσσονα μερίδα νὰ λαβῇ αὐτοῦσιν τὴν μερίδα τοῦ ἐάν τὸ πιστιμῶν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Ἰονίου Κώδικος συναφθελῶν ἀγροληψιῶν καθ' ὅς ὑπάρχει ρητὴς συμπερινημένη ἢ συγκυριότης τοῦ ἀγρολήπτου.

Ἄρθρον 54.

Ἐπὶ ἴσων μεριδίων ὁ ἀγοροδότης ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἢ νὰ λάβῃ αὐτοῦσιν τὸ ἕμισυ τοῦ κτήματος, ἢ νὰ καταλίπῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἀγρολήπτην ἐπὶ ἀποζημιώσει κατὰ τοὺς ἐπομένους ὁρισμούς.

Ἄρθρον 55.

Ἐάν ὁ αὐτὸς ἀγοροδότης ἔχῃ πλείονα κτῆματα παρὰ τῷ αὐτῷ ἀγρολήπτῃ ἢ διάλυσιν τῆς ἀγροληψίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ οὕτως, ὥστε τινὰ μὲν ἐξ αὐτῶν νὰ περιελάβῃ ὁλόκληρα εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα τοῦ ἀγοροδότου, ἕτερα δὲ εἰς τὴν τοῦ ἀγρολήπτου κατὰ τὴν ἐκάστου αὐτῶν ἐναγὴν εἰς τὴν συγκυριότητα.

Ἄρθρον 56.

Ἢ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 53 ὁριζούμενη ἀποζημιώσει συνίσταται εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν ἀξίαν τοῦ λαμβανόμενου μεριδίου τοῦ κτήματος τοῦ κατὰ τὰ ἐγγήρια ἔθιμα εἰς τὸν ἀποζημιωθεσάμενον ἀνήκοντος. Πρὸς ἐκτίμησιν δὲ τοῦ κτήματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἢ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως ἀξία αὐτοῦ, συνυπολογιζομένης ὑπὲρ τοῦ ἀγρολήπτου καὶ τῆς ἀξίας τῶν πρὸ αὐτοῦ γενομένων οικοδομῶν, τῶν μὴ σχετιζομένων πρὸς τὴν καλλιέργειαν.

Ἄρθρον 57.

Ὁ ἀγρολήπτης δύναται νὰ παραιτηθῇ παντὸς ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαιώματος ὑπὲρ τοῦ ἀγοροδότου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὗτος ἀποβάλλει πᾶν δικαίωμα κατὰ τοῦ ἀγρολήπτου λόγῳ καθυστερούντων ἐπὶ τοῦ κτήματος μεριδίων.

Ἄρθρον 58.

Ἐάν ὁ ἀγρολήπτης δὲν ἔχῃ συγκυριότητος δικαίωμα, λαμβάνει κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἀγροληψίας τὴν ἐν τῷ καιρῷ

αὐτῆς ἐπελθοῦσαν ἐκ τῆς καλλιέργειας αὐξήσιν τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης βελτιώσεως, ἐὰν τὴν διάλυσιν ζητήσῃ ὁ ἀγροδότης, τὸ εἰκοστὸν τῆς ἐν τῷ καιρῷ τῆς διαλύσεως ἀξίας τοῦ κτήματος, ἐκτὸς ἐὰν ἡ κατάστασις τοῦ κτήματος μετεβλήθῃ ἐπὶ τὸ χεῖρον.

Ἄρθρον 59.

Αἱ κατὰ τὰ προηγούμενα 56 καὶ 58 ἄρθρα ὀφειλόμενα ἀποζημιώσεις δύνανται νὰ πληρωθῶσιν εἰς ἐτησίαις δόσεις μετὰ τόκου πρὸς 6 τοῖς 0|0 κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 12 ὁρισμένα.

Ἄρθρον 60.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισμένα γίνεται καὶ ἐπὶ ὑπαγροληψίων ἡ ἐκκαθάρισις τῶν δικαιωμάτων ἐκάστου τῶν ἐνεχομένων.

Ἄρθρον 61.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῶν δυνάμει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὀφειλομένων ἔχει ὁ πιστωτὴς προνόμιον ἐπὶ τε τοῦ ἀκινήτου καὶ τῶν καρπῶν αὐτοῦ μετὰ τὸ ἐδάφιον 8 τοῦ ἄρθρου 940 τῆς πολ. δικονομίας, τὰ δὲ δικαιώματα τῶν ἐνυποθήκων ἢ ἄλλων δανειστῶν τοῦ πιστωτοῦ ἐνασχοῦνται ἐπὶ τοῦ εἰς τοῦτον πληρωτέου ποσοῦ, κατατεθειμένου εἰς τὸ ἐν Κερκύρᾳ ἐνεχυροδανειστήριον, καὶ καλουμένων τῶν δικαιούχων πρὸς ἐνάσκησιν τῶν ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος δικαιωμάτων αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 16.

Β'. Ἐμφυτεύσεις καὶ ἐδαφονομίαι.

Ἄρθρον 62.

Ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις ἐμφυτεύσεων καὶ ἐδαφονομιῶν, ὑποκειμένων ὅμως εἰς διάλυσιν τῶν τε ἤδη ὑφισταμένων καὶ τῶν ἐν τῷ μέλλοντι συστηθησομένων, αἰτήσῃ τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἢ ἐδαφονομίου.

Ἄρθρον 63.

Ὁ αἰτῶν τὴν διάλυσιν ἐμφυτεύσεως ἢ ἐδαφονομίας, ὀφείλει πρὸς ἀπχλληγὴν τοῦ κτήματος ἀπὸ τῶν βλαβῶν τούτων νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν δικαιούχον τὸ κεφάλαιον τοῦ κανόνος, λογιζομένου τούτου ὡς τόκου τοῦ κεφαλαίου πρὸς 6 τοῖς 0|0.

Ἄρθρον 64.

Ἐὰν ὁ κανὼν συνίσταται εἰς καρπὸν, ἢ εἰς χρήματα μετατροπῇ αὐτῶν γίνεται ἐκτιμώμενον τοῦ κανόνος κατὰ τὴν ἐν καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως ἀξίαν, τὸ δὲ ποσὸν ὅπερ προκύπτει ἐκ τῆς ἀξίας ταύτης, λογιζόμενον ὡς τόκος, κατὰ λόγον τοῦ 6

ἐπὶ τοῖς 0|0, ἀποτελεῖ τὸ κεφάλαιον τὸ εἰς τὸν κτηματοδότην ἢ ἐμφυτευτὴν πληρωτέον.

Τὸ ἐνεκα διαλύσεως ὀφειλόμενον ποσὸν δύνανται νὰ πληρωθῇ εἰς δόσεις κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 ὁρισμένα.

Ἄρθρον 65.

Περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς πληρωμῆς τοῦ ὀφειλομένου κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων, περὶ τῶν δικαιωμάτων τρίτων κατὰ τοῦ κτηματοδότου, τῶν ἐνασχομένων ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου κεφαλαίου, τῆς καταθέσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐνεχυροδανειστήριον, τῆς διαδικασίας κτλ. ἰσχύουσιν οἱ ὁρίσμοι τῶν ἄρθρ. 16—23.

Ἄρθρον 66.

Οἱ πρὸ τοῦ παρόντος νόμου ὑπάρχοντες ἐμφυτευταὶ ἢ ἐδαφονομίαι δύνανται, ἐντὸς ἑτοῦς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸ κτῆμα εἰς τὸν κτηματοδότην καὶ, ἐὰν μὲν ὑπάρχωσι βελτιώσεις γινόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐμφυτευτοῦ ἢ τοῦ ἐδαφονομίου μὴ συνιστάμεναι εἰς τὴν ἀπλὴν καλλιέργειαν ἢ τὴν συντήρησιν, δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐγκαταλείψεως ἀξίαν αὐτῶν, ἂν δὲ τὸ κτῆμα κατέστη χεῖρον ἐκ πταίσματος τοῦ ἐδαφονομίου ἢ ἐμφυτευτοῦ, ὑποχρεοῦται οὗτος εἰς ἀνόρθωσιν τῆς βλάβης.

Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἀστυκῶν ἐδαφονομιῶν.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 67.

Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1866 PN νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν περὶ ἐπανελεύσεως τῶν κτημάτων ὁρισμῶν τοῦ Ἰονίου Κώδικος· ἀλλ' ἡ εἰς τὸν κτηματοδότην ἐπανελεύσις τοῦ κτήματος, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἀγρολήπτου, ἐμφυτευτοῦ ἢ ἐδαφονομίου περὶ τὴν καταβολὴν τῶν μεριδίων, ἢ τοῦ κανόνος, χωρεῖ, ἐὰν ἡ καθυστέρησις αὕτη παραταθῇ ἐπὶ 3 συνεχῇ ἔτη, ἢ ἐπὶ δύο συνεχεῖς συγκομιδὰς, ἐὰν πρόκειται περὶ κανόνος ἢ μεριδίου καταβαλλομένου κατὰ διετίαν.

Ἡ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένη προθεσμία τῶν τριῶν ἐτῶν ἢ τῶν δύο συγκομιδῶν ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 68.

Ὁ ἀγρολήπτης, ἐμφυτευτὴς ἢ ἐδαφονομίας δύνανται, ἀνευ βλάβης τοῦ ἰδίου δικαιώματος, νὰ ἐκποιήσῃ εἰς ἄλλους τὰ ἐπὶ τοῦ ὑποτελοῦς κτήματος δικαιώματά του.

Άρθρον 69.

Επί επανελεύσεως ὁ κτηματοδότης ἀποδίδει εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν, ἀγρολήπτην ἢ ἐδαφονομέα τὴν ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ κτήματος ἐπελθούσαν αὐξήσιν τῆς ἀξίας αὐτοῦ, φυλαττομένου ὑπὲρ τοῦ κτηματολήπτου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως τοῦ κτήματος.

Άρθρον 70.

Ἡ ἐκ τῆς καλλιέργειας τοῦ κτήματος ἐπελθούσα αὐξήσις τῆς ἀξίας αὐτοῦ καταβάλλεται εἰς τὸν ἀγρολήπτην, ἐμφυτευτὴν ἢ ἐδαφονομέα καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ 1866 δικαστικῶς διαταχθεισῶν επανελεύσεων ἀγροληπτικῶν, ἐμφυτευτικῶν καὶ ἐδαφονομικῶν κτημάτων, ἐκτὸς ἐὰν ἀπεφασίσθῃ διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων τὸ ἐναντίον, ἢ ἐὰν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία τῶν μερῶν.

Άρθρον 71.

Μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἐτελέσεως τῆς περὶ επανελεύσεως τελεσιδικίου δικαστικῆς ἀποφάσεως ὁ ἐμφυτευτὴς, ἀγρολήπτης ἢ ἐδαφονομέας, δύναται νὰ ἀποτρέψῃ τὴν επανελεύσιν καταβάλλων τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ τὰ ὀφειλόμενα λόγῳ κανόνος ἢ μεριδίου μετὰ τοῦ τόκου καὶ τὰ προσκόντως ἀποδεδειγμένα δικαστικὰ ἐξόδα.

Άρθρον 72.

Τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 19, 21 καὶ 23 ὁρισμένα ἰσχύουσι καὶ εἰς τὰς περὶ διαλύσεως τῶν ἀγροληπτικῶν, τῶν ἐμφυτεύσεων καὶ ἐδαφονομιῶν καὶ περὶ επανελεύσεων δίκας.

Άρθρον 73.

Πᾶσα προγενεστέρᾳ τοῦ παρόντος νόμου ἀπαίτησις, μὴ ἐπιδικασθεῖσα τελεσιδικίᾳ, ἐνεκὰ κακογεωργησίας ἢ ἀγεωργησίας, καταργεῖται.

Άρθρον 74.

Τὰ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὀριζόμενα προνόμια, ἐγγραφόμενα, καθ' ὃν καὶ αἱ ὑποθήκαι τρούπον ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑποθηκοφυλάκων, εἰς εἰδικὸν παρ' αὐτῶν κρατούμενον βιβλίον, παρακολουθοῦσιν, ἀπὸ τῆς ἐγγγραφῆς αὐτῶν, τὸ κτῆμα εἰς οἰκονομήσειν ἐξουσίαν μεταξὺ.

Άρθρον 75.

Τὰ δυνάμει τῶν προγενεστέρων νόμων ὑφιστάμενα προνόμια καὶ πᾶσαι αἱ ὑποθήκαι, ὅπως διατηρήσωσι τὴν ἰσχύν αὐτῶν, ἐγγράφονται ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἀνω βιβλίον, ἄλλως ἀπόλλυται τὴν ἰσχύν αὐτῶν.

Άρθρον 76.

Πᾶσα ἐξ ἀγροληπτίας, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐδαφονομῆς προγενεστέρᾳ τοῦ παρόντος νόμου ὀφειλὴ, εἰς χρήματα ἢ καρποὺς συνισμένη, ὡς καὶ πᾶσα ὀφειλὴ πηγάζουσα ἐκ τῶν λεγομένων πάκτων καὶ προστυχίων, δικασθεῖσα ἢ μὴ, πληρύνεται εἰς δέκα ἴσας δόσεις, ἐκάστη τῶν ὁποίων ὅμως δὲν δύναται νὰ ᾔῃαι ἐλάττων τῶν εἴκοσι δραχμῶν. Εἰάν ἡ ἀρχικὴ ὀφειλὴ προκύπτῃ ἐκ καρπῶν, ἀποδίδονται οὗτοι αὐτοῦσι.

Ἡ πρώτη δόσις εἶναι πληρωτέα μέχρι τέλους Δεκεμβρίου τοῦ 1868 ἔτους, αἱ δὲ λοιπαὶ κατὰ Μάρτιον ἐκάστου ἔτους.

Καθυστεροῦντος τοῦ ὀφειλέτου τρεῖς διαδοχικᾶς δόσεις γίνονται αὐτοδικαίως ἀπαιτητὴ ἅπασα ἡ ὀφειλὴ.

Άρθρον 77.

Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει διὰ τὴν νῆσον Κέρκυραν καὶ τὰ ἐξαιτήματα αὐτῆς. Πᾶς δὲ προηγούμενος νόμος ἀντιβαίνειν εἰς τὸν παρόντα καταργεῖται.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη εἰς διευτέρᾳ συζήτησιν νομοσχέδιον, περὶ ἐξομοιωσεως τῶν θαλασσιδίων Ἀττικῆς πρὸς τὰ τοῦ λοιποῦ Κράτους, καὶ ἐγένετο δεκτὸν αὐτοῦ ἀντιρρήσεως ὡς ἔχει.

Ἐτέθη ὕστερον ὑπὸ συζήτησιν, κατ' αἰτήσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἡ ἐπερώτησις τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου, ὅστις προσκλήθε· νὰ διατυπώσῃ αὐτὴν καὶ λαβὼν τὸν λόγον ἰσχυρίσθῃ ὅτι δὲν ἔχει τινα ἀφορμὴν προσωπικὴν, οὔτε ὡς πρὸς τοὺς προβιβασθέντας βαθυμοφύρους, οὔτε κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἀλλὰ μόνον ὑπὲρ τοῦ νόμου προτιθεταὶ νὰ συνηγορήσῃ. Ἐπανελάθε ὅθεν καὶ διατύπωσεν ἐκ νέου ἐν γενικότητι τὰς κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ κατηγορίας του. Ἀντιπρόεδρος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὅτι εἰς γενικότητα δὲν ἔχει τί ἄλλο νὰ ἀπαντήσῃ, εἰμὴ ὅτι δὲν ἀληθεύουσιν, ἐπιφλάττεται δὲ ἐάν ἀκούσῃ ῥητὸς κατηγορίας εἰδικῶς καὶ νὰ ἀπαντήσῃ, ἐγένετο πρότασις περὶ διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως ἐπὶ 10 λεπτά τῆς ὥρας μέχρις οὗ προετοιμάσῃ ὁ ἐπερωτήσας τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καθέκαστα τῆς ἐπερωτήσεως του, ἧτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ, μηδενὸς ἀντιπρόδόντος.

Ἐπαναληψθεῖσαι τῆς συνεδριάσεως, παρελθὼν ὁ βουλευτὴς Οἰτύλου ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἀ. ἐξεμεταλλεύθη τὸν περὶ φαλαγγικῶν νόμον, ἐπειδὴ πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῇ οὗτος εἶχεν ἐκδοθῇ διάταγμα τι περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν φαλαγγα πολλῶν φαλαγγιτῶν προικοδοτηθέντων. Τὸ διάταγμα τοῦτο οὐ μόνον ἠγνῶσι ἡ Βουλὴ ὅτι ἐψήφισε τὸν

νόμον, ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθῇ, οὐτε πρὸ τοῦ νόμου, οὐτε μετ' αὐτόν, τοῦτο μὲν διότι παρεβιάζε τὸν νόμον τοῦ 1856, τοῦτο δὲ διότι ἀντέκειτο εἰς τὸν τελευταῖον νόμον, καθ' ὃν οἱ προβιβάσμοι διανέμονται ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς προικοδοτημένους καὶ ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς ἐνεργοὺς φαλαγγίτας· β'. παρεβιάζε τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, μὴ διατηρήσας εἰς τὴν ἀνάκλησιν 7 ταγματάρχων εἰς ἐνέργειαν τὴν ὀρισμένην ἀναλογίαν ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν χηρευσουσῶν θέσεων, οὐδὲ διαφυλάξας τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, καθ' ὃν τὸ ἡμισυ τῶν προβιβαστέων δίδεται εἰς τοὺς ἐν ἐνέργειᾳ ἀξιωματικοὺς, πρὸς δὲ τούτους μετέθεσέ τινες τῶν ἀνακληθέντων εἰς ἐνέργειαν ὡς προγυμναστάς ἐν τῇ ἐθνοφυλακῇ, ἐν ᾧ αἱ θέσεις αὗται δὲν εἶναι νομοθετημέναι· καὶ ταῦτα ἐπραξεν οὐχὶ χάριν δημοσίου συμφέροντος ἢ τῶν προσώπων τῶν προβιβασθέντων, ἀλλὰ χάριν ἀτομικῶν συμπαθειῶν εἰς ἄλλα πρόσωπα· γ'. παρεβιάσε ῥητὰς διατάξεις τοῦ νόμου προβιβάσας 5 ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς ὅπως πληρώσῃ χηρευούσας θέσεις, μετὰ θέσας τὸν περιττόν εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν, τοῦτο δὲ ἐπραξεν ὅπως προβιβάσῃ πρόσωπον, πρὸς τὸ ὅποιον εἶχε συμπάθειαν, ἀδικήσας καὶ ζημιώσας οὕτως ἄλλον ἀξιωματικόν· δ'. παρεβιάσε τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τῆς χωροφυλακῆς προβιβάσας τὸν ταγματάρχην καὶ βουλευτὴν Πλέτσαν εἰς ἀντισυνταγματάρχην, ἐν ᾧ, ἐκτὸς τῆς τοῦ ὑπουργοῦ, οὐδεμία θέσις κενὴ καὶ νομοθετημένη ὑπάρχει ἐν τῇ χωροφυλακῇ· διὰ τοῦ προβιβασμοῦ δὲ τούτου προσέβαλε τὰ συμφέροντα καὶ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ προβιβασθέντος, ὅστις δὲν θὰ ἔχῃ θέσιν καθ' ἣν ὦραν δὲν θὰ ᾔηται βουλευτής.

Ἐκθέσας ἀκολουθῶν ὁμοίους παραβιάσμούς τοῦ νόμου ἐπὶ τῶν γενομένων προβιβασμῶν εἰς τὸν ὑγειονομικὸν καὶ οἰκονομικὸν κλάδον, μετέβη εἰς τὸν κατ' ἐκλογὴν προβιβασμὸν ἀπὸ λοχαγοῦ εἰς ταγματάρχην τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν Δ. Γρίβα ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἐνταῦθα ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἐν ᾧ εὐρέθη εἰς ἀντίφασιν πρὸς ὅσα ἐνήργησε κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου πρὸ τῆς μεταπολιτείας τοῦ 1862, δὲν ἐφύλαξε καὶ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, καθ' ὃν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἀπενεμήθη εἰς τὸν ὑπουργὸν διὰ σκοποὺς κοινωφελείας, οὐχὶ δὲ πρὸς ἐξάσκησιν ἀτομικῶν συμπαθειῶν. Εἰς τοιοῦτους προβιβασμούς ὁ ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καθ' ὃ ἀνταμειβεταὶ ἡ ἐξουχία ἰκανότης καὶ αἱ ἐκτακτοὶ γνώσεις τῶν προβιβιζομένων, οἵτινες πάντες πρέπει νὰ ἀντίκωσιν εἰς τοὺς

ἐν ἐνέργειᾳ ἀξιωματικοὺς. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀπάντων, ἵνα γίνῃ προαγωγή κατ' ἐκλογὴν κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτεῖται καὶ ἡ περὶ πάντων γνώμη ἐνός ἐπιθεωρητοῦ, ἐξαίρεσει τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου, τῶν ὑπασιπιστῶν καὶ διαγγελέων τοῦ Βασιλείου. Ἐν τούτοις οὐδεὶς τῶν ὄρων τούτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐτηρήθη, παρὰ μόνη ἡ πρὸς τὸ παρανομεῖν τάσις ὤθησε τὸν ὑπουργὸν νὰ προῦλῃ εἰς ὄψιν, ὅμοιον τοῦ ὁποίου ἐν μόνον ἀπαντᾷται ἐπὶ τῆς παρελθούσης δυναστείας, δικαιολογούμενον καὶ τοῦτο ὑπὸ δημοσίου συμφέροντος, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐτε ἡ δικαιολογία αὕτη ὑφίσταται.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ ἄλλαι, τὰ ὅποια παραλίπει, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ ὑπουργὸς παρεβιάσε ῥητοὺς νόμους, ἐβλάψε τὴν ὑπηρεσίαν, ἐζημίωσε τὰ δημόσια τομεῖον, ἐκλόνησε τὴν πειθαρχίαν ἐν τῷ στρατῷ, καὶ πρὸ πάντων κατέστρεψε τὴν ἰδέαν καὶ τὴν πρόληψιν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν πρέπει νὰ διευθύνεται ἀπὸ εἰδικότητος, διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπιθυμῶ, ὥστε ἡ Βουλὴ, χωρὶς παντάπασιν νὰ ἀκυρώσῃ τὰς ἤδη γενομένας πράξεις, νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς νόμους καὶ νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τοιαύτας παρανομίας, αἵτινες καταστρέφουσι τὴν πειθαρχίαν τοῦ στρατοῦ, ἀποφαινομένη, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἀφ' ἐνός μὲν παρηνόμησεν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἔκαμει κακὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, ἀπερ τῷ ἐχορήγησεν ὁ νόμος.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὡς πρὸς τὴν κατηγορίαν ὅτι ἐξεμεταλλεύθη τὸν περὶ φαλαγγιτῶν νόμον ὅτι τὰ διατάγματα, περὶ αὗτο ὁ προλαλήσας ἐλάλησεν, οὐχὶ μόνον δὲν ἐξεδόθη ἐν τῷ κρυπτῷ, ὡς διίσχυρίσθη, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα προεκλήθη ὁ νόμος αὗτος, καὶ ὁ προαγορεύσας ἡκιστα πάντων τὸ ἡγνῶν· ἄλλως τε καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀφ' οὗ οὐδεὶς ἤρνετο αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακαλῇ φανερά τοὺς προικοδοτημένους φαλαγγίτας εἰς τοὺς ἐνεργοὺς. Τῆς πρώτης ταύτης κατηγορίας ἀνυποστήσας οὗτης, ἐπιλαμβάνεται δεύτερον τῆς ἐπομένης, καθ' ἣν δὲν ἐτήρησε τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον καὶ δὲν διεφύλαξε τὴν ἀναλογίαν αὐτοῦ ὡς πρὸς τοὺς προβιβασμούς. Ἐν τῷ ὄντι ἦτον ἀληθὲς ταῦτα, θὰ ἦτο μᾶλλον πάντων ἀσύγγνωστον, ἐπειδὴ αὐτὸς συνέταξε τοὺς νόμους, οὗς ὁ προλαλήσας ἐπεκατέστη· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀληθές, ὁ δὲ βουλευτὴς Οἰτύλου ἐπελάβετο ὑπολογίσας τὸ σῶμα τῆς ἐθνοφυλακῆς ὡς εἰδικὸν ὄπλον ὑπαγόμενον εἰς τὴν αὐτὴν πρὸς τὰ ἄλλα ἐκτίμησιν δὲν ἔχει ὅμως οὕτως,

διότι εἰς τὰ εἰδικὰ ὅπλα ἐγίνοντο κατ' ἀναλογίαν οἱ προβι-
βασμοὶ πρὸς τοὺς ἀνακληθέντας· ἡ δὲ διαμφισβήτησις ὅτι τὸ
δικαίωμα τοῦ διαθέτειν καὶ τοποθετεῖν τοὺς ἀξιωματικούς δὲν
ἀνήκει εἰς τὸν ὑπουργὸν δὲν εἶναι ὀρθή, διότι οὐδεὶς δύναται
νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν νὰ τοποθετῇ ἕκαστον
ἀξιωματικὸν κατὰ τὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἀνάγκην τῆς ὑπη-
ρεσίας, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐπιφυλαχθῶσι τοῦτω τὰ δικαιώματα τῆς
ἐνεργείας. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει πρὸς ὅσα εἰδικῶς ὁ προαγο-
ρεύσας ἀπερίθμησε.

Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὸν προβιβασμὸν τοῦ βουλευτοῦ Πλέσσα
ὀφείλει μὲν νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὑπάρχει ἄρθρον τι τοῦ νόμου κω-
λύνον τὸν προβιβασμὸν εἰς μὴ νομοθετημένην κενὴν θέσιν, ἐλη-
σμονίσεν ὁμῶς ὁ προλαλήσας ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ βουλευτοῦ
ἀξιωματικοῦ εἶναι κατάστασις διαθεσιμότητος, θεωρουμένη,
καὶ δικαίως, ὡς ἐνέργεια ἄνευ θέσεως, διότι ἄλλως οἱ τυγχά-
νοντες εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην θὰ ἔχονον τὰ δικαιώματα τῆς
ἀρχαιότητος των καὶ τὰ εἰς ταύτην παρακολουθοῦντα προνό-
μια. Ὅτι δὲ οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸ σύνταγμα αὐτὸ τὸ
ἀπέδειξε ὁρίσαν ῥητῶς ἀκόμη καὶ τὸν κατ' ἐκλογὴν προβιβα-
σμὸν τῶν βουλευτῶν, καθόσον προεῖδεν ὅτι τοῦτο ἦν ἐνδιχο-
μενον καὶ πολὺ δίκαιον ἐνίοτε. Οὕτω λοιπὸν ἐξηγῶν τὸν νό-
μον δὲν ἠδύνατο νὰ παρίδῃ, τυγχούσης εὐκαιρίας, τὰ δικαιώ-
ματα τοῦ εἰρημένου βουλευτοῦ, ὡς δὲν παρεμέλησε καὶ πολλῶν
ἄλλων παρακαθήμενων βουλευτῶν, καὶ τοὶ τὰ ἀντίθετα τῷ
ὑπουργεῖω φρονούντων, ἀλλ' οὔτε κἀν ἔπρεπε νὰ γίνῃ λόγος τις
περὶ τοῦ ἀτόμου τούτου, ὅπερ καὶ κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἀκόμη
ἐξοδὸν τοῦ Μεσσαλογγίου ἔφερε τὸν αὐτὸν ὃν ἔχει νῦν βαθμὸν.

Ἐρχόμενος νῦν εἰς τὸ τελευταῖον ζήτημα, τὸν προβιβασμὸν
τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν Δ. Γρίβα, παρατηρεῖ ὅτι ἀληθῶς
ὑπάρχει ἐν διάταγμα ἐκτελεστικὸν τοῦ νόμου, λόγον ποιοῦν
περὶ τῶν προσόντων τῶν κατ' ἐκλογὴν προβιβαστέων, ἀλλὰ τοῦτο
δὲν εἶναι νόμος, ὁ δὲ νόμος δὲν ἔχει τοιαύτην ἔννοιαν, ὡς αὐ-
τὸς τοῦλάχιστον τὸν ἠνέχσεν, ἠδύνατον μάλιστα, ἐάν ᾔθελε, νὰ
προκαλέσῃ ἕτερον διάταγμα ἐρμηνευτικὸν τοῦ νόμου, ἀλλὰ
δὲν τὸ ἐπραξε. Τῷ ὅντι ἡ γνωμοδότησις ἐπιθεωρητοῦ εἶναι
ἐνίοτε ἀνγκυαία εἰς τὸν στρατὸν, ἀλλ' οἱ ἐξαιρέσεις ἐπίσης εἶ-
ναι ῥητοί. Ὅταν δὲ ὁ νόμος εἰσέρχεται τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουρ-
γείου, τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς διαγγελεῖς τοῦ βασιλέως, πῶς
θέλετε, εἶπε, νὰ ὑπαγάγητε τοὺς ὑπουργοὺς, οἱ ὅποιοι διοικοῦν
τὸν τόπον, εἰς γνωμοδότησιν ἐπιθεωρητῶν; ὁ νόμος θέσας τὴν

εἰδικωτέραν ἐξίτησιν ὑπενόησαν ἀναντιρρόητως τὴν γενικωτέραν.
Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ικανότητα τοῦ προβιβασθέντος, αὕτη δὲν
πρέπει νὰ κριθῇ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἐνὸς βραχίονος, διότι
ὑπάρχουν ἀπείρα παραδείγματα περὶ τοῦ ἐναντίου, ἐκεῖνο ὅμως
ὅπερ ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ λάβῃ ὑπόψιν εἶναι ὅτι, ὁ προβιβα-
σμός οὗτος δὲν ἀργήσας θέσιν ἐν τῇ στρατῇ ἐνῷ παντός ἄλλου
προβιβασμός· ἐμελλεν ἐξ ἀνάγκης νὰ ἀφαιρέσῃ θέσιν κατεχο-
μένην.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ νόμος περὶ καταστά-
σεως τῶν ἀξιωματικῶν ἐτηρήθη πληρέστατα, τὰ δὲ δικαιώματα
ἐκαστοῦ οὐδ' ὅλως προσεβλήθησαν· κατὰ συνέπειαν αἱ ἀποστο-
φαὶ τοῦ προλαλήσαντος περὶ τοῦ κλονισμοῦ τῆς πειθαρχίας κτλ.
οὐδ' ὅλως ἔχουσι τὸν τόπον των, ἐνταῦθα ἡ δὲ Βουλὴ δὲν ἔχει,
κατὰ τὴν γνώμην του, νόμιμον αἰτίαν νὰ ψκίσῃ τὴν πρότα-
σιν αὐτοῦ.

Μετά τὰ λεγθέντα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἀνα-
βὰλλον τὴν σύζητησιν ἐπὶ τὴν αὐρίον διέλιπε, συναίνεσι τῆς
Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΝΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Ἀποστολίδης.

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1867.

Πλήρως γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνε-
γνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορά τοῦ Ἀναστασίου Μυρακιερᾶλου ζητοῦν-
τος τὴν ὡς οἶόν τε ταχίον πραγματοποιήσιν τῆς περὶ αὐτοῦ
ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἀγώνος, παρεπέμφθη δὲ κατὰ
τὸν κανονισμὸν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν.

Ὁσαύτως ἀνεγνώσθη ἐτέρα ἀναφορά τοῦ Καλοδοῦκα ζητοῦν-
τος ἵνα ἡ Βουλὴ πρὸνοιῃ περὶ αὐτοῦ ὡς ὑποδικηγόρου Ζακύνθου.

Ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης λαθὼν ἀφορμὴν ὁ ἐπὶ τῆς δι-
καιοσύνης ὑπουργὸς ἐζήτησε νὰ τιθῶσιν εἰς τὴν ἡμερησίαν διά-
ταξιν νομοσχέδια τινὰ, ἅτινα κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον

υπέβαλεν καὶ ἀνεγνώσθησαν δις, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ τὸ περὶ ὑποδικηγόρων· ἡ Βουλὴ συνήνεσεν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν πρότασις νόμου βουλευτῶν τινῶν περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ΝΧΒ' νόμου, ἧτις παρετέμφθη εἰς τύπωσιν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει βουλευτῶν τινῶν ἡ Βουλὴ παρετέμφθη ἵνα ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ συνελθῇ τάχιον καὶ ἀκριθῇ ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν ἤδη ἀναφορῶν.

Μετὰ ταῦτα ἤρξατο ἡ ἐξακολουθήσις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου, ἐφ' ἧς λαοὶν τὸν λόγον ὁ ἐπερωτήσας ἐξέθηκεν ὅτι διὰ τῶν γενομένων προβιδιασμῶν τῶν φαλαγγιτῶν, οὓς ἐνήργησεν ὁ ὑπουργὸς προβιδιασῶν τὸν περὶ τοῦτου νόμον, διότι οὗτος ῥητῶς διετάσσει ὅτι τὸ ἡμῖς τῶν προβιδιασθησμένων φαλαγγιτῶν πρέπει νὰ λαμβάνηται ἐκ τῆς προικοδοτημένης φαλαγγος, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐλαβεν ὡσαύτως ἐκ τῆς ἐνεργου, διότι οἱ ἀνακληθέντες εἰς ταύτην διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 19 Μαρτίου δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δυνάμει τοῦ νόμου ἀνακληθέντες.

Ὡσαύτως κακῶς ἡρμήνευσεν ὁ ὑπουργὸς τὴν περὶ καταστάσεως τῶναξιωματικῶν νόμον καὶ ἐσύγχυσε τὰ πράγματα, διότι εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν τοποθέτησιν ἐκάλεισεν ἴσον ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν ἐκ τῶν τῆς ἀρχίας· ὁ δὲ νόμος δὲν ἐνείκει, ὥστε ἡ ἀνάκλησις ἐκ ταύτης ἀπὸ τῆς τοποθέτησιν καὶ προβιδιασμὸν νὰ χοιριζῶνται διὰ μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μισολέχσαντος τοιοῦτου δῶω μνημῶν, ἀλλ' ἀπαιτεῖ τὸ συγχρονον, τοῦ ὑπὲρ ἐξέγεται σαφῶς καὶ ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, μετὰφρασις τοῦ ὁποίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι καὶ ὁ ἡμέτερος. Ἀλλως τε ἡ ἐνεργηθεῖσα τοποθέτησις δὲν ὑπεργερίθη ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν μετὰ τοὺς τοποθετηθέντας ἐρχομένων προσώπων, διότι διὰ τῆς τοποθετήσεως π' χ. τοῦ Σκυροῦ ὡς ἀνωτέρου προσημασίου τῆς ἐθνοφυλακῆς Ἀθηνῶν, οὕτε τὰ συμφέρον τῆς ἐθνοφυλακῆς ἱκανοποιεῖται, ἀλλ' οὕτε καὶ τὸ τοῦ ἀτόμου, διότι ὁ ρηθεὶς ἀξιωματικὸς ἀνέκων εἰς τεχνικὸν ὄπλον, εἰς ὅλος ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἐγκύμανσιν τῆς ἐθνοφυλακῆς, ὡς τὰ πράγματα μαρτυροῦσι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος παραπυνούμενος ἀνέφερε πρὸς τὸν ὑπουργόν.

Ταῦτ' αὐτὸ ἐπραξεν ὁ ὑπουργὸς ἐρμηνεύων τὸ ἀρθρον 72 τοῦ Συντάγματος, προβιδιασας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου τὸν βουλευτὴν Πλέσαν, διότι τὸ Σύνταγμα σκοποῦν

ν' ἀποτρέψῃ πᾶσαν εὐνοίαν τῆς κυβερνήσεως πρὸς ἀξιωματικὸν βουλευτὴν τότε μόνον ἀπέταψε τὸν προβιδιασμὸν τοιοῦτου, ὅταν διὰ τῶν γενομένων προβιδιασμῶν προκρίνεται νὰ ποσοβληθῇ δικαίωμα τοῦ ἀξιωματικοῦ κεκτημένον, ὅπερ νὰ δίδῃ δικαίωμα εἰς ἀγωγήν ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ δημοσίου, ὁ ῥηθεὶς ὅμως ἀξιωματικὸς οὐδὲν τοιοῦτον εἶχεν, διότι οὐδὲν δικαίωμα αὐτοῦ παρεβιάζτο ἔαν ἐγενεν εἰς τὴν διετέλει κατὰστασιν, καθίσταν τὸ σῶμα εἰς ὁ ἀνέκει δὲν ἔχει ὅμοιον βαθμὸν, εἰς δὲν παρεβιάσθη ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος καὶ οὐδεμία ἀνάγκη πρὸς προβιδιασμὸν ὑπῆρχε, τὴν ὁποίαν ἐκόπει τὸ Σύνταγμα νὰ θεραπεύσῃ.

Μεταδὸς εἰς τὸν κατ' ἐλλογὴν προβιδιασμὸν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν εἶπεν ὅτι, ὁ ὑπουργὸς κακῶς ἰσχυρίσθη χθές ὅτι τὸ ἐκτελεστικὸν διάταγμα δὲν ἔχει ἰσχύιν νόμου, ἐξ ἐναντίας αὐτὸς ὁ νόμος ἐν ἀρθρῳ 14 προκαλεῖ ῥητῶς τὸν προσημασμένον τῶν προσόντων διὰ διατάγματος, ἀρα οἱ περιορισμοὶ ἐπιβάλλονται εἰς τὸν ὑπουργόν ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου. Εἰς πρὸς τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἐπιθεωρητῶν, ἦταν τρεῖς ἀρχηγοὶ καὶ ἡδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν. Εἰς δὲ τὴν ἀντιρρῆσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι ἡδύνετο νὰ προτείνῃ προβιδιασμὸν ὑπουργοῦ ἀρτοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ τοὺς ὑπαλλήλους του, ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ νόμος εἶναι ῥητὸς καὶ οἰεῖται ὅτι ἐπὶ τῶν κατωτέρων ἀξιωματικῶν ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις ἐπιθεωρητοῦ, εἰς οὗ τὴν ἐξελεγχθῆν ὑπάρχει. Οὕτε εἶναι ἀληθές ὅτι ἐκ τοῦ προβιδιασμοῦ αὐτοῦ δὲν παρεβιάσθησαν δικαίωματα τρίτων, διότι ἡ κατάστασις τοῦ βουλευτοῦ εἶναι διαβητική, ἀλλ' ὁ βαθμὸς ἰσόθιος καὶ οφείλει ὁ προβιδιασθεὶς νὰ καθέξῃ ὑποχρεωτικῶς τὴν πρῶτην κεινοθυομένην θέσιν ἐν τῷ στρατῷ. Μὴ θέλων νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ σήμερον ὅσα ἐν ἐστάσει ἐξέθετο χθές, συμπεραίνει ὅτι εἰς δύο κατηγορίας διακροῦνται αἱ πράξεις τοῦ ὑπουργοῦ, εἰς παρηνμίαν διὰ τὸν προβιδιασμὸν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν, καὶ εἰς κακὴν χρῆσιν τοῦ δικαίωματος τοῦ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἄλλους προβιδιασμούς· ἐπομένως ὑποβάλλει ὑπὸ τὴν ἐπιψηφίσιν τῆς Βουλῆς τὴν ἐξῆς πρότασιν.

α) Ἡ Βουλὴ ἀποδοκιμάζει τοὺς γενομένους παρὰ τὸν νόμον καὶ αὐτοὺς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας προβιδιασμούς.

Υπέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ βουλευτοῦ εἶσθε μανθᾷ, ὡς ἡ τοῦ προαγορεύσαντος, διότι θέλει στρεφθῇ ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ νόμου καὶ συμπληρώσας τὰς χρεώσεις πρὸς τὸ Σῶμα πηρηγορίας του. Καὶ ὡς πρὸς μὲν

τὸ ζήτημα τῆς φάλαγγος ὁ νόμος ἐξεδόθη μετὰ τὸ διάταγμα, ὅθεν οὐδόλως ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τειλεσμένου ἔργου· ὡς πρὸς δὲ τὸ περὶ καταστατικῶν τῶν ἀξιωματικῶν, δὲν διαγράφη ὁ νόμος, ὡς ἠξίωσεν ὁ προαγορεύσας, διὰ τῆς ἀνακλησεως ἀξιωματικῶν ἐκ τῆς ἀργίας εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν ἢ μεταθέσεως ἐκ ταύτης εἰς τὸν στρατὸν, διότι κατὰ ἐκτὸν αὐθρον τοῦ νόμου τὸ ἥμισυ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ εἰς τὴν ἀνάκλησιν σώματος δύναται νὰ ἀναλάβῃ οἰκονομικὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν τῆς ἐθνοφυλακῆς, εἰς τὴν ἀνακληθῆσαν ἐκ τῆς ἀργίας ἢ μετατεθῆσαν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἀξιωματικοί, ἐνεκεν ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἐποιήσατο μνηστὴρ ὁ προαγορεύσας, ὁ μὲν Καπετανακὴς μετετέθη εἰς τὸν στρατὸν, ὁ δὲ Ἀρβανίτης εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν, ὁ δὲ Σκουρὸς δικαστικῶς εἶχεν ἀποκτήσῃ ἀρχαιότητα, καὶ ὅπως μὴ παραβλαθῇ ἕτερος ἀξιωματικὸς τοῦ σώματός του, οὗ τινος πᾶσαι αἱ θέσεις ἦσαν πεπληρωμέναι, μετετέθη εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν. Δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ μετατεθῇ εἰς χρεώσασαν ταγματάρχου θέσιν ἐν ἄλλῳ σώματι, ὡς ἀνήκων εἰδικῶς εἰς τὸ τοῦ πυροβολικοῦ.

Ὁ προλαλήσας διεσχυσίθη, ὅτι μέτρον τῆς ἐνεργείας τοῦ δῆθεν ὑπῆρξεν ἡ προαίτισις καὶ προαγωγή τῶν φίλων τοῦ κατὰ τῆς μορφῆς ταύτης, ὡς ὅλως γενικῆ, δὲν θέλει ἀπαντήσῃ ἐκτὸς ἐάν ἐκτεθῶσιν εἰδικὰ γεγονότα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐκφορεῖται ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀποδόσεως εὐρείας καὶ ἐγκαίρου δικαιοσύνης κατὰ τὰς θέσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰ καταστατικά τοῦ στρατοῦ· ἡ τοιαύτη ἀπόδοσις, κατ' αὐτὸν, μόνη δύναται νὰ ἐπιναπαύσῃ τὴν φιλοτιμίαν τοῦ στρατοῦ, ἄλλως καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ζῆλον αὐτοῦ συνάψαντος συνάλλαγμα μετὰ τοῦ ἔθνους του, ὅπως ἀπολαμβάνων τὰ ὑπὸ τῶν νόμων χορηγούμενα δικαιώματά του, χύῃ τὸ αἷμά του ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐν τούτοις καὶ χάριν οἰκονομίας καὶ ὅπως ἡ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης ταχέως καὶ περισσευμένῳ ἐπέλθῃ, ἂν καὶ εἴς τις κενὰς θέσεις 109 συνεπλήρωσε μόλαταῦτα μόνον 49, ἐνῶ ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀρτίως ψηφισθεῖσαν αὐξήσιν τοῦ στρατοῦ ἠδύνατο, εἶπε, νὰ πλάσῃ πληθὺν θαυμαλῶγων, ἐάν μὴ παραλαμβάνε ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τοιοῦτους ἐκ τῶν ἄλλων ταγμάτων εἰς τὰ νεωστὶ σχηματιζόμενα.

Ἀπαντῶν δὲ ὡς πρὸς τὸ κατ' ἐκλογὴν προβιβάσθαι, λέγει, ὅτι αἱ προκαλούμεναι ἐπιθεωρήσεις δὲν εἶναι ἀπλαι, ὑπάρχουσι διάφοροι περίοδοι αὐτῶν, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ διατάξῃ ἀπλᾶς

ἐπιθεωρήσεις, ἂν καὶ αὗται οὐδόλως δεσμεύουσι τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργοῦ. Προσθέτει δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ νόμου δὲν ὑπῆρχον τάξεις τινεῖς, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως κἂν τὰς προσέδε, διότι δὲν ἠδύνατο, καὶ τοιαύτῃ εἶναι λόγου χάριν ἡ τάξις τῶν βουλευτῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ὑπάρχουσι καὶ θέσιν δὲν ἔχουσιν ἐν τῷ στρατῷ. Ἦθελε ἔτι εἶθι παραλογισμὸς ἐάν ἐξεδίδοε διάταγμα, κενονίζον τὸν κατ' ἐκλογὴν προβιβασμὸν ὑπουργῶν, ἀφοῦ ἄνευ ἐπιθεωρήσεων (καὶ ἐάν ὑπῆρχον) δικαιούται νὰ προβιβάσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ὑπουργείου. Οὕτως ἐπεκέρθη ὡς πρὸς τὸν προβιβασμὸν εἰς ταγματάρχην τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν. Περαίνων δὲ λέγει ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ δικαιώματος τοῦ προβιβάσθαι παραβιάζεται τότε μάλλον, ἐάν ἐπέλθῃ ἀπ' εὐθείας ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικὸς ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκαιμένου ἡ ἐλαβῇ, εἶναι ἐάν ὑπάρχῃ, ὑποθετικὴ καὶ μέλλουσα.

Μετὰ τὰ λεχθέντα ἐληλύθη περαιωμένα ἡ συζήτησις, ὁ δὲ πρόεδρος ἀνέγνω α. τὸ ὑπὸ τοῦ ἐπερωτήσαντος προταθὲν θέμα, ὡς ἀνωτέρω ἀνεγνώσθη καὶ β'. τὸ πόρισμα τῆς συζήτησεως, παρ' αὐτοῦ διατυπωθὲν καὶ εἰς δύο διακρινόμενα, ἔχον οὕτως.

« *Ἐνῆργησε παρακίμως ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν προβιβάσας τὸν Δ. Γρίβαρ ταγματάρχην, καὶ ἡ ὄχι;* »

« *Ἐχαμε κακὴν χρῆσιν τῶν νόμων διὰ τοῦτο διὰ τοὺς προβιβασμούς, ὅς ἐχαμε ὁ αὐτὸς ὑπουργός, καὶ ἡ ὄχι;* »

Ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ θέματος ἐλαβε χώραν ἀμφισβήτησις, καθ' ἣν τινὲς ἐσχυρίζοντο νὰ τεθῇ ὑπὸ ψευδορίαν τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Οἰτύλου διατυπωθὲν, ἄλλος δὲ, ἐν οἷς καὶ ὁ πρωθυπουργός, δὲν σιγῶν εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ἤθελε προδικάσῃ τὴν ὑπαρξίν περὶνομίας, ἕτερος δὲ προέτεινε νὰ τεθῇ οὕτως « *ἡ Βουλὴ ἀποδοκιμάζει τοὺς γενομένους προβιβασμούς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν* »· ἐπὶ τέλους κοινῇ συναινέσει ἐτέθη τὸ ἐξῆς θέμα.

« *Εἰς τοὺς γενομένους προβιβασμούς ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐνῆργησε παρὰ τοὺς νόμους καὶ ἔχαμε κακὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του, καὶ ἡ ὄχι;* »

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου θέματος ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ διὰ ψευδορίαν, γενομένης κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τοὺς ψηφισθέντας Γ. Μποσνιδῆν καὶ Ι. Κορριωτάκην, ἀπάντησε, κατὰ τὸ ὅδε πρακτικῶμενον πρωτόκολλον ψευδορίας, ἀπορατικῶς διὰ ψήφων 82 κατὰ 35.

• Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

Παραδίδεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν, ὅτι εἰς τοὺς γενομένους παρτίδιασμοὺς ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐνήργησε παρὰ τοὺς νόμους καὶ ἔκαμε κακὴν χρῆσιν τοῦ δικαιωμάτων του, ναι ἢ ὄχι;

Κωνστ. Θεοδώρου Ο	Πάνος Μανωλίδης Ο
Ἄνδρ. Μιχαλόπουλος Ν	Δημήτριος Ζώτος
Λιάκος Λογιωτατίδης Ο	Κωνστ. Λομβάρδος Ο
Ἀναγν. Γιαννουλίδης Ο	Δημ. Ἰω. Πατέλλης Ν
Μιχ. Δ. Καίρης Ν	Σπυρ. Λεονταράκης Ο
Ν. Η. Καίρης	Ἰωάννης Πλαίσιας Ο
Δημ. Τσώκης Ο	Ἄνδρ. Γαίτας Φωσκάκης . . Ο
Δ. Λαμπρινίδης	Λυκούργος Κρεστανίτης . . . Ν
Κωνστ. Μανουσάκης	Στέφ. Στεφαναπουλος Ο
Ὁδων Μακρυγιάννης Ν	Χ. Στεριόπουλος
Περ. Αναρ. Πετράκης Ο	Ἀλ. Βιλαέτης
Δημ. Καλλιφρονάς	Ἀλέκος Ἀχολός Ν
Πανηγ. Κυριακός Ο	Λουκάς Κατσίνας Ν
Ἀριστ. Μπαλάνος Ν	Ἀναγ. Δημητρίου Ο
Σπυρ. Καραϊσκάκης Ν	Πέτρος Ζάνος
Ἀνδρέας Στράτος Ο	Ἰωάννης Βλαδιανός
.	Σπυρ. Μαλασπίνας Ο
Γ. Γεροθανάσης	Κωνστ. Πεταλάς Ο
Παν. Πετιμεζής	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος
Εὐθ. Δεληγιάννης Ο	Ἰωάννης Ζαΐμας Ν
Γ. Πλαπούτας Ο	Σωτ. Πετιμεζής
Α. Ἀντωνόπουλος Ο	Λεων. Πετιμεζής
Λθαν. Γόνδικας	Ἄνδρ. Οἰκονομόπουλος
Χ. Σκελλαριάδης Ν	Ἰων. Παπαδόπουλος Ν
Πλ. Β. Μυρομιγάλης Ο	Ἰωάννης Φλέσσας
Α. Πετροπουλάκης	Περ. Μαυρομιγάλης
Χρ. Μαστραπῆς Ν	Γ. Περωνίης
.	Κωνστ. Δημητριάδης
Νικ. Παπμιχαλόπουλος Ν	Ἀλ. Κοντόσταυλος Ο
Γ. Ζουμπουλάκης Ο	Ἰωάν. Μπαλάφης Ο
Ἀντ. Σ. Μήτσας	Τριαν. Λαζαρέτος Ν
Η. Γουζούσης Ο	Κωνστ. Κυπριάδης
Δημ. Τσιτσάρας	Στ. Παδοβᾶς
Γεώργιος Αποστολίδης Ο	Σωκράτης Κουρῆς

.	Δημήτριος Παπαλουκάς Ο
Θεόδωρος Ζερβός Ο	Γεώργιος Μουκίδης Ο
Νικόλαος Καρύδης Ο	Χρ. Α. Χριστόπουλος
Νικ. Παγκράτης Ο	Βασ. Δημητρακόπουλος Ν
Πολ. Κωνσταντῆς Ο	Ἀναγ. Σταυροπουλος Ο
Θεόδωρος Ρωμαῖος Ο	Σπυρίδων Οἰκονομίδης Ο
Νικ. Λοῦβρος	Ἀθανάσιος Σιναγιώτης Ο
Γεωρ. Μαυρογιάννης Ο	Ἀσημ. Ζαταυνίτης Ο
Νικ. Γεωργακάτος	Σινωφών Λογοθέτης
Ἀναστ. Ἄννινος Ο	Ἰωάννης Ἀλεξίου
Δημ. Τσουγανάτος Ο	Βπ. Αἰληγιώργης Ν
Γερ. Ἀντύπας Ο	Χαρίλαος Τρικoupης Ο
Ἀντωνίος Ζερβός Ο	Ἀλέξανδρος Κουμουνοπούρας . Ο
Γεώργιος Φλωρίδης Ο	Περ. Μποῦτος
.	Π. Καλαμαριώτης
.	Ἰωάν. Προβαλίου Ο
Γ. Αιθιδᾶς Ο	Π. Μοδινός Ο
Ἀναστ. Δημητριάδης Ν	Αριστείδης Ρουσόπουλος
Ἄνδρ. Νοταρᾶς	Ἐλ. Ναυπλιώτης Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος Ν	Ν. Κονταράτος
Ἰων. Γ. Ἰωάννου	Ν. Φαρμάκης
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος Ο	Ἰω. Πρωτοπαπᾶς
Γεώργιος Ἀρώνης Ο	Ν. Καναβός
Ἐμμανουὴλ Κοντολίων	Γ. Ὑψηλάντης
Κοσμάς Πανάγιος Ο	Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος Ν
Δημ. Βροντίσης Ο	Τηλέμαχος Ράκης Ο
Χαρ. Α. Χριστόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου
Σπ. Παπαδόπουλος Ο	Ἀντ. Α. Μανουμιγᾶλης Ν
Δημ. Παπανικολάου Ο	Ἰω. Κατσίκας Ο
Ἰω. Βαλασσόπουλος Ν	Π. Αετωσάκος
Σπ. Σπυλιωτάκης	Ἀλ. Α. Κουμουνοπούρας . . . Ο
Σπ. Κοπανίτης Ο	Χ. Χριστόπουλος Ο
Ἰω. Α. Κορφιοτάκης Ν	Κ. Κανελλόπουλος Ν
Α. Κορφιοτάκης Ο	Κ. Οἰκονομόπουλος Ο
Γεώργιος Λαμπάς Ο	Δημ. Μακρῆς Ο
Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος . . Ν	Εὐθύμιος Κεχρογιᾶς Ο
Ἀλ. Σταματοπούλος	Λουκάς Καραλιάνος
Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης . . Ο	Σπυρ. Κρεμῆζης
Γερ. Σέρβος Ο	Α. Ρηγόπουλος
Δημήτριος Τσαμπόπουλος . . . Ο	Μπενιζέλος Ρούρος

Α. Μπουκαούρης	Ο' Β. Σκαλτσούδης	Ν
Θάος Κανακάρης	Ν Δημ. Βότσαρης	
Αθαν. Μισυρλής	Ο Σπ. Κ. Καραμάνος	
Κωνστ. Δαρειώτης	Ο Σπ. Κορζής	Ν
Ιωαν. Δουλιδής	Ο Δημ. Βουλγαράς	Ν
Κωνστ. Μελαχροινός	Ο Θ. Κωνσταντινίδης	
Γεώργιος Αποστόλινος	Ι. Καλογιάννης	Ν
Δημ. Θεοφάνης	Τασ. Πλέτας	Ο
Κωνστ. Πλάτης	Αθ. Χατζόπουλος	Ο
Αχιλλεύς Μεταξάς	Δ. Τσιριμνίκος	Ο
Μιλτιάδης Κανάρης	Δ. Χατζίσκος	Ν
Γεώργιος Παξιμάδης	Δ. Κριεζιώτης	
Ματθαίος Γιαννούλης	Ν. Βουδούρης	Ν
Μιχ. Παρίσης	Αύγ. Αβερών	Ο
Σωτ. Σωτηρόπουλος	Δημ. Βαλαμπάνος	Ο
Αθ. Γρηγοριδής	Γ. Σταματάρας	Ο
Τσίκος Μαυροειδής	Ο	

Μετά ταύτα ο πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει της Βουλής, την συνεδρίασιν περί ωραν 5 μ. μ.

Ο αντιπρόεδρος
Η. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οι γραμματείς
Γ. Μπουσκιδής,
Γ. Φλωρίδας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Της 1 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης της Βουλής περί την μεσημέριαν, ανεννόησαν τα πρακτικά της προτερείας και ενεκήθησαν.

Παρελθών τις είτα εξεθλκεν ότι είς τόν κατά τό 1856 ψηφισθέντα περί πεζοδρομίων νόμον περιεστέρησε και διάτεξίς τις περί της ζώνης της πόλεως Αθηνών, δι' ης ενθ' α' ενός ηδικήθησαν άπειροι ιδιοκτηταί, ως κωλυθέντες και είσσι κωλυόμενοι να κάμωσιν έλευθέραν χρείαν της ιδιοκτησίας των, αφ' έτέρου έδόθη τροφή είς την καρδύσκοπίαν. Τα παράπονα τών πολιτών άνεκοινώθησαν είς την κυβέρνησιν διά του δημοτικού συμβουλίου, και ή μέν παρελθούσα κυβέρνησις επέτρεψε να σχηματισθ' έν προάστειον περί τό σερρατωτικόν νοσοκομείον, ή δε παρούσα έσχμάτισε τόν προάστειον κατά την όδόν Πατισίων. Έν τούτοις έπειδή έφημερίδες τινές της αντιπολιτεύσεως

εκήρυξαν ότι ο παρούσα κυβέρνησις, επηρεασθεύσα δύναν παρ' αυτού, επέξετε να την ζώνην κατά την όδόν Πατισίων, έν ώ δια της επεκτάσεως ταυτης ύφίσταται ζημίαν μάλλον ή ωφέλειαν τό κτήλα του, παρακαλεί τόν ύπουργόν τών έσωτερικών να ανακαλώσθ τό έκδοθόν περί της επεκτάσεως της ζώνης διάταγμα.

Απάντησεν ο πρωθυπουργός ότι ή κυβέρνησις σκοπόν έχει να κανονίσθ τά περί του άντικειμένου τούτου διά νόμου, όν προτίθεται να είσγάγ' είς την Βούλην, έν τούτοις ή ιδέα αυτού και τών συναδέλφων του είναι, ότι οι κά: και, είτε έντός της πόλεως, είτε εκτός έχουσιν ιδιοκτησίαν δύνανται να οικοδομώσιν, ή δε όρισθητομένη ζώνη ήν θα είε σκοπόν άλλον ή να κανονίσθ τά δικαιώματα και τάς ύποχρεώσεις του δήμου.

Παρελθών ύστερον άλλος και ισχυριθείς, ότι έν Μεσσηνία είετα της διχονοίας και του φαρισμοϋ δεν ύπαρχει ειρήνη και ασφάλεια, και ότι συμβαίνουσιν εγκλήματα καθ' έκαστην, όπωσπμαίνει ότι ή πάλη τών πολιτικών κόμμάτων είναι ζοήρα, προσέθηκεν ότι προκειμένου να γίνη ή προς αντικατάστασιν του παθέντος δημάρχου Θουρίας έκλογή, έτός τών επιμεθεύσεων της εξουσίας, ο νομάρχης έπαυσεν έν μέλος της έφορευτικής επιτροπής παρ' τον νόμον και τοι μή έχον ουδέν προς ταύτο δικαίωμα. Τα γεγονότα ταύτα και πλήθος άλλων αναφέρονται είς τινά επιστολήν, καταχωρηθείσαν άνωνόμως είς τας έφημερίδας (ήν ά-έγνω). Δι' ταύ α πρώτθ τόν ύπουργόν τών έσωτερικών να άπαντήσθ άν είχε δικαίωμα ο νομάρχης να προδ' είς την άρτι ρηθείσαν παξί.

Απάντησεν ο πρωθυπουργός ότι είς μέν τάς άλλας αποστρεφάς δεν άπαντά τι συγγαίρων μόνον τόν προλαλήσαντα και τοίς φίλους του ότι προέδωσαν μέχρι και του θαυροϋ να κάμωσι χρείαν άνωνόμων επιστολών, ως προς τό μέλος όμως της έφορευτικής επιτροπής Θουρίας άπαντά ότι είναι και θα ήναι μέλος διευθύνον την δημοτικήν έκλογήν του δήμου εκείνου.

Ακολούθως παρεπέμφθη είς τύπωσιν νομοσχέδιον συνταγθέν υπό της επιτροπής τών οικονομικών επί τη βάση της προτάσεως του βουλευτοϋ Δ. Χατζίσκου.

Αρξάμενης ύστερον της ημερησίας διατάξεως και προτεθείτης της δευτέρας συζητήσεως της προτάσεως του βουλευτοϋ Αττικής περί τροποποιήσεως άρθρων τινών της παλ. δικονομίας, λαβών τις τόν λόγον εζήτησε να μάθ' άν ο ύπουργός της δικαιοσύνης συνίστασε καμμίαν επιτροπήν εκ νομομαθών όπως γνω-

μοδοτήσῃ ἐπ' αὐτῆς. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ὅτι ὁ πρόεδρος, ὁ ἀντιπρόεδρος, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν προσκληθέντες ἤρνηθησαν νὰ γνωμοδοτήσωσι, προτείναντες νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν ἐφετείων, καὶ προσθέσαντος ὅτι παρέπεμψε τὴν πρότασιν ἐπὶ τούτῳ εἰς ὅλα τὰ ἐφετεῖα τοῦ Κράτους, καὶ ἐλπίζει ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ τῷ σταλῶσιν αἱ διάφοραι γνώμαι αὐτῶν, ὑπέλαθεν ἄλλος ὅτι συμφωνῶν πρὸς τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπουργοῦ προστίθεται, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παραπέμψῃ εἰς τὰ ἐφετεῖα καὶ τὰ ἄλλα ἐκκρεμῆ νομοσχέδια, οἷον περὶ καταργήσεως τῆς ἐφέσεως τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων, περὶ καταργήσεως τῶν ἐμποροδικείων κτλ. ἰδίως ὅμως τὴν πρώτην, διότι δὲν πρέπει τόσον εὐκόλως νὰ μεταβάλλωμεν τοὺς κειμένους νόμους.

Ἀντειπὸντος ἄλλου ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν προλαλήσαντα εἰς τὴν παραπομπὴν καὶ τοῦ περὶ ἐφέσεων νομοσχεδίου, διότι τοῦτο σήμερον σιτηζόμενον εἰς τὴν πύρην εἶναι μία ἀνάγκη τῆς κοινωνίας, πιεζομένης ὑπὸ τῶν στρεψοδικιῶν καὶ τῶν διαιωνίσεων τῶν δικῶν, προσέθηκεν ὁ προαγορεύτας ὅτι μόνον τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἀφορᾷ τὸ νομοσχέδιον, ὥστε κατὰ τὴν γνώμην του τὸ ἀντίθετον θέλει διακρινεῖ τὰς δίκας, ὥστε ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ γνωμοδότησις τῶν ἐφετείων εἶναι χρεῖσμοι.

Μετά τινες δὲ ἄλλαι ἀντιβρῆσεις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν ἐφετείων οὐ μόνον ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Μπαλάνου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐκκρεμῶν νομοσχεδίων τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης.

Ἐτέθη ἀκολούθως εἰς τριττὴν συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ τῶν θαλασιῶν Ἀττικῆς καὶ ἀναγνωσθέν ἐγένετο δεκτὸν αὐτοῦ ἀντιβρῆσεως τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἔχον ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον μοναδικόν.

α Τὰ θαλασιὰ τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ τῆς Κέας, Λακωνίας καὶ Ἀκερδαίμονος ὡς πρὸς τὸν ἐπιβλητέον ἐπ' αὐτῶν ἔγγειον φόρον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος. »

Ἐτέθησαν ὑπερὸν εἰς πρώτην συζήτησιν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ μετὰ προαγομένην ἀνάπτυξιν ἐκάστου, τὰ ἑξῆς νομοσχέδια.

α'. Περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς σφραγίσεως τῶν ζώων τῶν δῆμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

β'. Περὶ συστάσεως διαρκοῦς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

γ'. Περὶ τοῦ βοτανικοῦ κήπου.

Μετά ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέκλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος.

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖς.

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΥ'

Τῆς 2 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραιᾶς καὶ ἐνεκρίθησαν.

Λαβὼν τις τὸν λόγον παρήγγειλεν ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν χθεσινῇ συνεδρίᾳ λειχθέντων ὑπὸ τινος τῶν συναδελφῶν του βουλευτῶν Ἀττικῆς, ὅτι οὐτε τὸ περὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον πρᾶστατον ἐκκλονίσθη, οὐτε ἡ ζώνη τῆς πόλεως ἐπιξέταθη πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἐπὶ τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1862 προσκλήθη διάταγμα τι κανονίζον τὸ μέρος ἐκεῖνο πρὸς τὸ συμφέρον τῶν χωρικῶν.

Παρελθὼν ἄλλος ἐπανέλαβε τὴν εἰς προαγομένην τινὰ συνεδρίασιν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν του, ὅπως τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον διορισθείσης πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τοῦ Σακελλαριάδου, ὡς βουλευτοῦ ἀποδοθεῖσιν μνημῶν. Παρατηρήσαντο δὲ τινες ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ συστηθῇ καὶ ἄλλη ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν ἀποδιδουμένων μνημῶν καὶ κατ' ἄλλων βουλευτῶν, ὑπέλαθεν ὁ βουλευτὴς Χ. Σακελλαριάδης ὅτι ἡ διαγωγὴ του εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀποκρούσῃ τὰς συκοφαντίας τῶν ἐχθρῶν του, ἀφοῦ δημοσίως τὰς ἀνέχεσε καὶ οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἀναιρέσῃ τὴν ἀπάντησιν του· ἄλλως πέρυσιν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν συνεστήθη ὅπως ἐξέστη τὴν διαγωγὴν του, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τοῦ βουλευτοῦ Λευκάδος Σταματοπούλου· ἐπὶ τούτους ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει δικαιδοσίαν ἐπ' αὐτοῦ οὐδὲ δύναται νὰ ἐπιληφθῇ ὑποθέσεως, ἣν μόνον τὰ δικαστήρια εἶναι κεκλημένα νὰ λύσωσιν.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐ μόνον ἡ Βουλὴ ἐτήρησεν ἐναντίον τοῦ ἁρθροῦ 37 τοῦ κανονισμοῦ, λέγουσα ὅτι

ἐν περιπτώσει κατηγορίας κατὰ τινος βουλευτοῦ καλεῖται ἡ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπὴ νὰ γνωμοδοτήσῃ, ἀλλ' οὐδὲ κἄν τακτικὴ κατηγορία κατετέθη ἐν τάξει. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀπορεῖ καὶ αὐτὸς πῶς δύναται σήμερον νὰ προσκληθῇ συζητήσις ἐπὶ γενομένων παρατύπων, καὶ νὰ τεθῇ ὑπὸ ἐξελεγκτῶν βουλευτῶν, καθ' οὓς αὐδαίμα κατηγορία ἀπεδόθη, διότι τὰ ὑπὸ τοῦ Σερπιδίου εἰς τὰς ἐφημερίδας γραθέντα ἢ δὲ πρέπει ἡ Βουλὴ, κληθεμένη τῶν προομιῶν τις, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἐπομένως προτείνει τὸ ἀπαρδεκτὸν τῆς πρυτανείας, τοσούτω μᾶλλον, ὅσω ἡ περὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὑπερέβη τὴν δικαιοσύνην τῆς, ἢ μᾶλλον ἐνέργησε κατὰ τὸ δίκαιον.

Ἐπανέλαθεν ὁ ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν ὅτι μετὰ ἀπορίαν τοῦ βλέπει κατακρινομένην τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο ἐπραξεν παρὰ μόνιν τὴν ἐντολὴν τῆς Βουλῆς ἐξετάσειν, διότι ἄλλως πρὸς τί ἡ Βουλὴ τὴν ἐκάλεσεν εἰς τοιοῦτον ἔργον, εἰ μὴ ἐσκόπη νὰ τὴν ἐκθέσῃ;

Ἐπένεγκεν ἕτερον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀνακρίσεων, ἃ, ἐνέργησεν ἡ ἐπιτροπὴ, ἐγεννήθη τὸ ζήτημα ἂν ὤρκειον νὰ φέρωσι γνώμην, κατὰ δὲ πλειονοψηφίαν ἀπεφασίσθη νὰ συντάξωσιν ἐκθεσὶν σήμερον ἡ Βουλὴ, κατ' αὐτὴν, εἶναι ἐλευθέρῃ νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ.

Μετὰ τινος δὲ ἄλλος ἀντιρρήσεις λαβὼν τὸν λόγον ὁ ὑποβαλὼν τὴν πρότασιν εἶπεν ὅτι ἀπ' οὗ ὁ κ. Σακελλαριδὴς καὶ οἱ τὴν γνώμην του ἀκολουθοῦντες ἀποφεύγουν τὴν συζήτησιν, ἀνακαλεῖ τὴν πρότασιν του.

Ἀνεκοινοήθησαν ἀκολουθῶν τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

α. Ἀναφορὰ τῶν πολιτῶν Φράγκου καὶ Μπισλίου, αἰτούντων νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἂν ἀνθρώποι μὴ δόντες τὰς νιομισμῆνας ἐξετάσεις ἔχουσιν τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχωνται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου παρὰ τοῖς πρωτοδικαῖς.

β. Ὁμοίᾳ τοῦ μουσικοδιδασκάλου Λεοβίου, αἰτούντος νὰ συμπεριλάβῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ προσεχοῦς ἔτους πρὸς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, διδάσκοντος τὴν μουσικὴν παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις σχολαῖς δωρεάν.

Ἡ δὲ Βουλὴ τὴν μὲν πρώτην παρέπεμψε εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναρῶν, περὶ δὲ τῆς δευτέρας ἀπεφάνθη νὰ διαδικασθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. διὰ τὰς περαιτέρω.

Παραβλῶν εἰς τὰς ἀνέγνω ἀναφορὰν κατοίκων τινῶν τοῦ χωρίου Δερβέν φινύρας τῶν μεθορίων, δι' ἧς ἀναφέροντο εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐπλήρωσαν 16 χιλιάδας δραγμῶν εἰς

τοὺς ληστὰς ὡς λύτρα, καὶ ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα ἐδανείσθησαν καὶ ἀδυνατοῦν νὰ τὰ πληρώσωσι. Ζητοῦσι τὴν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπρότεινε δὲ ὁ εἰσαγὼν τὴν ἀναφορὰν νὰ συσταθῇ αὐτῇ εἰς τὴν κυβερνήσιν, ἢ ἐκ τῶν ἐνόντων συνδράμη τοῖς ἀναφερομένοις.

Εἰπόντος δὲ τινος ὅτι δὲν πρέπει νὰ συσταθῇ, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, ὅστις ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦ τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου ἃ: πράξῃ ὅ,τι ἂν θεωρήσῃ εὐλογον, ἡ Βουλὴ παρέδωκε νὰ διευθυνηθῇ ἀπλῶς ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν.

Λαβὼν ὑπερὸν ἄλλος τὸν λόγον ἠρώτησε τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τινος λόγον ἐπαύθη ὁ δῆμαρχος Θουρίας, συγχρόνως δὲ νὰ κατατεθῇ τὰ ἐπὶ τῇ προκειμένῃς ὑποθέσει ἐγγράφα, ὅπως ἐξ αὐτῶν μαθῇ καὶ αὐτὸς καὶ εἰ τις ἄλλος τῶν βουλευτῶν ἂν ἐβλήτῃ τὰς αἰτίας τῆς παύσεως αὐτοῦ. Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι μετὰ τὴν εἰς αὐτὸν κοινοποίησιν τῶν πρακτικῶν θέλει δώσει εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀκούσας πληροφορίας, ἐπανέλαθεν ὁ ἐρωτήσας ἐπιμένων ὅπως ἡ Βουλὴ ἀποφάνθῃ περὶ τῆς καταθέσεως τῶν ἐγγράφων. Ἀντιπῶντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἐν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι οὐδαίμα ἀνταρῆσις ἐξεφάσθη παρὰ τινος, ἡ Βουλὴ πρέσβη εἰς τὴν ἡμερησίαν διατάξιν.

Κατὰ συνέπειαν ἐτέθη εἰς τρίτην συζήτησιν νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν περὶ τῶν βαλανιδίων τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δικτὶν ἄνευ ἀντιρρήσεως τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἀρθρον εἶρον ὡς ἔπεται.

Ἄρθρον μοναδικόν.

α. Τὰ βαλανιδία τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ τῆς Κίης, Λακωνίας καὶ Λακεδαιμονίας ὡς πρὸς τὴν ἐπιβλητέον ἐπ' αὐτῶν ἐγγειον φόρον διὰ τὸ ἐνεσιῶς ἔσται.

Ἐπίσης ἐτέθησαν εἰς δευτέραν συζήτησιν καὶ ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ ἀντιρρήσεως τὰ ἐξῆς.

α. Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἐξειδικιστικῆς ἐπιτροπῆς τῶν διδασκτικῶν ἐκδόσεων.

β. Ὅμοιον περὶ τοῦ βοτανικοῦ κήπου.

γ. Πράξεις περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς υποχρεώσεως τῆς σφραγίσσεως τῶν ζώων τῶν δειμῶν Ἀθηνῶν καὶ Παιραιῶς.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τινῶν ὠρίσθη ὡς ἡμέρα συζητήσεως τοῦ περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου τὸ προσεχὲς σάββατον (ἡ τρίτην-τος μηνός).

Προκειμένου δὲ νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν τὸ περὶ ἐπαναφορᾶς τοῦ πρῶτον λοχαγοῦ Χρυσόδεργη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ παρετή-
της τις ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐράπτεται τοῦ ζητήματος
συγκρούσεως δικαιοδοσιῶν καὶ πρέπει νὰ σταλῇ εἰς τινὰ ἐπι-
τροπὴν ὅπως μελετηθῇ ἐμβριθῶς. Εἰπόντος δὲ τοῦ πρωθυπου-
ροῦ ὅτι συναινεῖ εἰς τὴν παραπομπήν του καὶ διὰ τὸν λόγον
ὅτι κανονίζει καὶ ἀρχαιότητα, ἐπρωτάθη ὡς ἀρμοδία ἡ ἐπιτροπὴ
τῶν στρατιωτικῶν. Μετὰ τινὰ δὲ παρατήρησιν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ
αὕτη δύναται μόνον τὸ περὶ ἀρχαιότητος ζήτημα νὰ ἐξετάσῃ,
τὸ δὲ περὶ συγκρούσεως τῆς δικαιοσύνης τῆς Συνελεύσεως καὶ
τῆς Βουλῆς ζήτημα μόνον ἡ ἐπιτροπὴ τῆς δικαιοσύνης δύναται
νὰ ἐξετάσῃ, ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τινος παρέπεμψε τὸ προ-
κειμένον νομοσχέδιον εἰς ἀμφοτέρας τὰς εἰρημένους ἐπιτροπὰς,
ὁρίσασα αὐταῖς πενθήμερον προθεσμίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρεσβύτων ἀντιπρόεδρος δυνέυσει, συναινέσει
τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὧραν 2. μ. μ.

Ὁ πρεσβύτων ἀντιπρόεδρος

Η. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΥ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φίλωριος

Γ. Α. Ποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 3 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνε-
γνωσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν εἴτα.

α'. Ἐγγραφοὶ τῆς πρυτανείας τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου,
ἐγκαιρίστους τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐπιψηφίσιν τοῦ νομοσχε-
δίου περὶ τῆς συντάξεως τοῦ γηραιοῦ καθηγητοῦ Κ. Ἀσωπιοῦ.
Παραπέμφθη δὲ εἰς τὰ ἄρχεια τῆς Βουλῆς.

β'. Πρότασις διαφόρων βουλευτῶν περὶ τροποποιήσεως τοῦ
75 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ.

γ'. Νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ ὁρ-
γανισμοῦ τῆς διόλιθνης.

δ'. Ὁμοίον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης περὶ καταργήσεως
τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ΠΝ. νόμου.

ε'. Ὁμοίον τοῦ αὐτοῦ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 81-88
τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Παραπέμφθησαν δὲ εἰς τύπωσιν καὶ διανομὴν κατὰ τὸν κα-
νονισμὸν.

Ἀνήγγειλεν ἀκολουθῶς ὁ πρόεδρος ὅτι κατετέθησαν εἰς τὸ
γραφεῖον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ πρωθυπουργοῦ
τὰ ἀφορῶντα τὴν παῦσιν τοῦ δημάρχου Θουρίας ἔγγραφα.
Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τινῶν ἐγένετο κλήρωσις δεκαμελοῦς πρε-
σβείας πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μεγαλειότητων καὶ ἔλαχον
οἱ ἑξῆς Α. Ῥηγόπουλος, Ζ. Μαυροειδής, Ἐμ. Ναυπλιώτης, Γ.
Ζουμπουλάκης, Α. Βιλαέτης, Μ. Κανάρης, Σ. Κοπανιτζῆς, Ι.
Ἰωάννου, Ι. Παπαδόπουλος καὶ Εὐθύμιος Κανελλόπουλος,
ἐκληρώθη δὲ ὡς παραπληρωματικὸς, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας
τινος, ὁ κ. Πλατὺς.

Ἀεθῶν τις εἶτα τὸν λόγον καὶ ἐκθέσας ὅτι, καθ' ἣς ἔχει
τελεγραφικὰς εἰδήσεις ἐκ Καλαμῶν, εἰς Θουρίαν συνέδη σύγ-
κρουσις, ἕνεκα τῆς ἐπεμβάσεως τῶν αὐτόθι διοικητικῶν ἀρχῶν,
καθ' ἣν ἐπληρώθησαν ἡ ἐφρονεύθησαν τινές, καὶ ὅτι ἀπεκλείσθη
ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ ἐκλογὴ ἐνερ-
γεῖται ἢ ἢ μὲ δύο μέλη καὶ ἓνα παραπληρωματικόν, ἠρώτησε
τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν καὶ πρωθυπουργὸν ἂν ᾔται
ἀληθῆ τὰ ἀνωτέρω καὶ τί γνωρίζει ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι προσπάθειαι ἐγένοντο ἐν-
ταῦθα, ἵνα ἡ ἐκλογὴ τῆς Θουρίας λάβῃ πολιτικὸν χαρακτῆρα,
πολλὰ δὲ ἐπιστολαὶ ἐπέμπευσαν ἐκεῖ πρὸς διεκδικησὸν τοῦ
τόπου, καὶ ταῦτα ὅπως εὗρεθ' ὄρθεν εἰς ἀνωμαλίαν ὁ τόπος
κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Βασιλέως. Ἀληθῶς λοιπὸν συνέδη σύγ-
κρουσις τις, ἀλλ' αἱ ἀρχαὶ ἐπέφερον τὴν τάξιν αὐτοῦ οὐδενὸς
δυστυχήματος ἀποδιώξασαι πάντας τοὺς ἐκεῖ εὐρεθέντας ἐτερο-
δημῶτας, οἵτινες περιεπόλουν ἐνοπλοὶ καὶ ἤδη ᾔρξατο ἡ ἐκλογὴ.

Ἀν τῷ ὄντι συνέδησαν ἢ συμβῶσι παρανομίαι, κατὰ τὴν
ἐνέργειαν τῆς ψηφοφορίας, ταῦτα πάντα θὰ δικάσῃ ἡ ὑπὸ τοῦ
νόμου κεκλημένη ἀρχὴ ἡ κυβερνήσις δὲν ἔχει οὐδεμίαν δικαιο-
δοσίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Παρελθὼν κατόπιν ἄλλος, ἀφ' οὗ πρῶτον εἶπεν, ὅτι οἱ νόμοι
καταπατοῦνται καὶ ὅτι εἰς Πίλειαν δὲν ὑπάρχει δικαστικὸς
κλητῆρ, ὅπως ἐπιδώσῃ εἰς τὸ ἀντίθετον κόμμα κλήσεις, διότι
ἀντικατεστάθησαν δύο ἐκ τούτων, ἐξήτησεν εἶτα νὰ κατα-
θέσῃ ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης α. τὰς ἐκθέσεις τῶν εἰρηναδι-
κῶν Μανουσάκη καὶ Ρουσσοπούλου περὶ τοῦ παυθέντος καὶ πᾶ-

(Πρακτικά Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 10

λιν διορισθέντος γραμματέως του εἰρηνοδίκειου Φλεσιάδος Ἀγ-
σιλάου Οἰκονομοπούλου, καὶ β'. τὰ ἔγγραφα, τὰ ἀποδεικνύοντα
τὴν ἐνοχλὴν τοῦ δημάρχου Θαλπούσης Καφετζῆ εἰς τὴν ὑπό-
θαλψιν ληπτῶν ἢ φυγοδικῶν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ κυβέρνησις
ἐνέργησεν ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης ὑποθέσεως ὅ,τι ἔπρεπε,
διότι ἔπαυσε τὸν ἐπαρχὸν καὶ μετέθεσε τὸν εἰσαγγελέα, ὅστις,
φαίνεται, δὲν ἠγάσθη μετὰ ζήλου, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι δὲν
εἶναι ἀληθὴ ὅσα ὁ προλαλήσας εἶπε περὶ δικαστικῶν κλητῶν
ἐν Ἠλείᾳ, διότι ὅσους ὀνομαστὶ ὡς παυθέντας ἀνέφερεν, οὗτοι
εἰσὶν ἤδη ὑπηρετοῦντες εἰς τὰς θέσεις των.

Ἐπὶ τούτῳ ἄλλος, ὅτι κατὰ τοῦ δημάρχου Θαλπούσης Κα-
φετζῆ ἐξεδόθη ἐντάλμα συλλήψεως, ὑπῆρξε δὲ καὶ πράξις τοῦ
δημοτικοῦ συμβουλίου καταγγέλλουσα τὸν δήμαρχον εἰς τὸ
ὑπουργεῖον. Ἐν τούτοις κατὰ τοῦτου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ
συγγενοῦς τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιο-
σύνης, οὐδόλως ἐξετελέσθη ὁ νόμος, οὐδὲ καὶ, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ
παυθῇ ἐπαύθη, ἀκόμη. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὅπως ἀποδείξῃ τὰς
φατριαστικὰς ἐργείας τοῦ εἰρημένου γεν. γραμματέως, ἀναφέ-
ρει τὸν εἰρηνοδίκην Λαγκαδίων ὅστις, ἐν ᾧ προσέβη εἰς ἐκνόμους
ἐνεργείας καταλύσας τὸν γραμματέα του, μετετεθῇ παραγωγῇ-
κῶς ἀντὶ νὰ παυθῇ.

Ἀπῆντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι τὸ καθ' ἑαυτὸν οὐδόλως θέ-
λει κάμει χρῆσιν εἰς παῦσιν δημάρχων τῶν μέσων, τὰ ὅποια
ὁ προλαλήσας ἐξέθηκε, τούτέστιν οὐδέποτε θέλει παῦσαι δή-
μαρχον ἐπὶ ἀπλῶ ἐντάλματι, ἐὰν δὲν ἀποδειχθῇ ἢ μαρτυρηθῇ,
ὅτι φυγοδικεῖ, ἢ ἐν ὅσῳ δὲν ἐκδοθῇ κατ' αὐτοῦ βούλευμα δι-
καστικόν. Πολὺ δὲ ὀλιγώτερον θέλει στερηθῇ εἰς πράξεις δι-
μοτικῶν συμβουλίων, διότι τῶν πλείστων δημοτικῶν συμβου-
λίων τοῦ Κράτους ἀντιπρατινῶν κατὰ τῶν δημάρχων των,
ἐὰν καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ προλαλήσαντος, ἐντὸς 24 ὥρων
οὐδεὶς δήμαρχος θὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του.

Μετὰ τινὰς δὲ ἄλλας ἀπαντήσεις καὶ ἀνταπαντήσεις, ἡ Βουλὴ
προέβη εἰς τὴν ἡμετέραν διάταξιν.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε
δύο νομοσχέδια α'. περὶ τροποποιήσεως 2 ἀρθρῶν τοῦ δημοσίου
λογιστικοῦ καὶ β'. περὶ χρημῆας πιστώσεως ἀρ. 57,000 τῆς
χρήσεως τοῦ 1867 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀμφό-
τερά δὲ παρεπέμθησαν κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἐτέθη ἐπομένως εἰς τρίτην συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ ὁδο-

ποιίας, καὶ ἀνευ ἀντιρρήσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.
Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ ἀνευ ἀντιρρήσεως τὰ ἄρθρα
1 καὶ 2 αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἀρθροῦ ἀναγνωσθέντος ἔλαβε χώραν μακρὰ συ-
ζήσεις, τῶν μὲν αὐφειδαιλόντων περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ, τῶν
δὲ προτεινόντων ἢ τὴν ἀπλοποιήσιν ἢ τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ,
καὶ ἄλλων ἰσχυρίζομένων ὅτι ὁ παλαιὸς νόμος ἦτο σαφέστερος.
Ἐπὶ τέλους, γενομένης προτάσεως περὶ ἀναβολῆς τῆς συζήτη-
σεως τοῦ ἀρθροῦ εἰς τὴν ἐπαύριον, συνένευσεν ὁ πρωθυπουργός,
ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ
ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Π. Ε. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Γ. Μπουκίδης,

Γ. Φλωρεῖας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

Τῆς 6 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρως γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνε-
γνωσθῆσαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, ἡ δὲ
ἐπικύρωσις αὐτῶν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τινὸς αἰτήσαντος τὴν προ-
σέβηκεν τῆς ἀγορεύσεώς του, ἀνεδιέθη διὰ τὴν ἐπομένην συνε-
δρίαν.

Ἀνιγνωσθῆσαν εἰτα τὰ ἑξῆς ἔγγραφα.

α. Ἀναφορὰ Κωνστ. Ἀσωπίου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστη-
μίου, ἐκφράζοντος τὴν εὐγνωμοσύνην του εἰς τὴν Βουλὴν διὰ
τὴν ἀπονειμμένην αὐτῷ ἰσοδύναμον προσωπικὴν σύνταξιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη αὐτῷ δικαιοῦτε-
ρον ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἢ τε εἰσαγαγοῦσαν
τὴ περὶ συντάξεως τοῦ ἀναφερομένου νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ ἐπὶ
τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἀπεφάνετο νὰ καταχωρηθῇ ἡ προ-
κειμένη ἀναφορὰ ἐν τοῖς πρακτικοῖς. ἔχει δὲ οὕτω.

Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ αἰδοστὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων, τῆς ὁποίας ἐπικεῖναι προ-
εδρεύετε, προγονικὴν ἀρετὴν ἀνασώζουσα, ὑβίλησε νὰ τιμῇ
καὶ ἐλαφρύνῃ συγχρόνως ἐν' ἐμοὶ τὰ δυσχερῆ γρατεῖα, διὰ

τῆς γενναίας αὐτῆς ὑπὲρ ἐμοῦ πράξεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πράξις αὕτη εἶναι ἐκ τῶν μοναδικῶν, μοναδικὴ καὶ ἡ ἐμὴ ὑποχρέωσις. Παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς νὰ ἐξηγήσῃτε τὴν ἐκθεσὶν τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τοὺς κυρίους βουλευτάς, διὰ τὴν τόσον εὐνοϊκὴν αὐτῶν πρὸς με διάθεσιν.

Δὲν ἀμφισβῆλλω, κύριε πρόεδρε, ὅτι οἱ νεώτεροι ἀγωνισταὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῆς παιδείας, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τοιαῦτα ἐλατήρια, ὅποια δὲν εἶχον ἡμεῖς οἱ πρεσβύτεροι εἰς δυσχερεῖς καιροὺς τρανόντες, θέλουσι δειχθῆ προθυμότεροι εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα.

Ἐγὼ δὲ μετὰ τῆς εὐγνωμοσύνης μου δὲν διατάζω νὰ ὁμολογήσω καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἵνα παραταθῇ ὁ βίος μου, ἕως οὗ ἴδω ἐπιτελούμενα κατὰ μικρὸν τὰ ὑπὸ τῆς πατριωτικῆς Βουλῆς πρὸς δοξάν καὶ μεγαλίαν τῆς πατρίδος σχεδιαζόμενα, καὶ πραγματοποιούμενα τὸ ἐκ νεαρᾶς μου ἡλικίας ὄνειρον, νὰ ἴδω Ἕπαιρον καὶ Θερσαλίαν ἐν τῷ περικαλλεστάτῳ καὶ τῆς ἀγίας ἐλευθερίας, μετὰ τῆς Ἑλλάδος συνμονούσας τὸν ὕψιστον ὑπὸ τὸ σκήπτρον τοῦ μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου Α'.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2. Νοεμβρίου 1867.

Πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς Κύριον

Ἰάκωβον Παξιμάδην

Ὁ εὐπειθέστατος γηραιὸς διδάσκαλος

Κ. Ἀσώπιος.

Ε. Πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Λεϊβαδῆ περὶ τακτοποιήσεως τῶν ἐν Ἐπιανήσῳ καὶ ἰδίως ἐν Κεφαλληνίᾳ ἰδιωτικῶν χρῶν.

Υ. Ὁμοίᾳ τοῦ αὐτοῦ περὶ καταναγκαστικῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς δανείου ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ οἰσμοῦ παθόντων Κεφαλλήνων.

Παραπέμφθησαν δὲ κατὰ τὸν κανονισμόν ἐπίσης παρεπέμφθη, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Ι. Ἀλεξίου περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασχίσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν βουλευτῶν.

Ἀρξαμένης εἴτα τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ ἀρθρον 3 αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ 2 ἐδαφίου αὐτοῦ τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαιμόνος, ἔχουσα οὕτως.

«Ἡ κατασκευὴ τῶν ἐπαρχιακῶν ὁδῶν ἀποφασίζεται, μετὰ

προηγουμένης τεχνικᾶς ἐξετάσεως, γνωμοδοτήσει τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως».

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ προηγουμένη σχεδιογράφησις τῶν ὁδῶν εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος ἡ δὲ καθιέρωσις τοιαύτης διατάξεως θέλει ἔχει ἀποτέλεσμα τὴν μὴ κατασκευὴν οὐδεμιᾶς ὁδοῦ δημοτικῆς, ἐπὶνεύκειν ὁ προτείνων ὅτι ὡς ἔχει τὸ ἀρθρον ἐν τῷ σχεδίῳ ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, διότι ἡ μὲν προηγουμένη γνωμοδότησις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων εἶναι μία ἀνωμαλία, οἱ δὲ Β. ἐπίτροποι εἶναι ἀπλῶς εἰσηγηταί, μὴ ἔχοντες οὔτε γνώμην, οὔτε ψῆφον. Ἐκτὸς δὲ τούτου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ σχεδιογράφησις τῶν ὁδῶν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης, καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τούτων νὰ γνωμοδοτήσωσι τὰ δημοτικά συμβούλια καὶ νὰ ἀποφασίσωσιν ὁριστικῶς τὰ ἐπαρχιακά, διότι ἄλλως ἢ θὰ συμβῶσι καταχρήσεις, ἢ θὰ ψηφίζωνται ὁδοί, ἀνεκτέλεστοι ἕνεκα τῆς ἀπαιτουμένης ὑπερὸ γκου δαπάνης.

Ἀντιπρόεδρος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς δαπάνης λύεται ἀπὸ τὸν νόμον περὶ πόρων ὁδοποιίας, ὑπέλαβεν ἄλλος ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος βουλευτοῦ εἶναι ὀρθή, οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλλος λόγος, διότι ἡ μὲν γνώμη τῶν δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων περὶ κατασκευῆς μιᾶς ὁδοῦ εἶναι μία ἰδέα ἀπλή, ἣτις ἀναλυομένη περιλαμβάνει ἀπείρους λεπτομερείαι, πρὸς ἐξομαλύνειν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἀναγκαιῶς νὰ προηγηθῇ ἡ σχεδιογράφησις καὶ ὁ ὑποθετικὸς προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης, ἐξ ὧν θέλει φωτισθῇ καὶ τὸ δημοτικὸν καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον. Τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην ταύτην, ὅσο καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Βελγίῳ τοιαύτη νομοθεσία ὑπάρχει.

Ἀντίπρην ἄλλος ὅτι οὐδεὶς φόβος δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὡς πρὸς τὴν δαπάνην, διότι θὰ δαπανηθῶσι τόσα, ὅσα κατ' ἀναλογίαν ἀνήκουσιν εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ὁδοποιίας ὡς πρὸς δὲ τὴν σχεδιογράφησιν, τοιαύτη εἶναι ἀδύνατον νὰ προὑπάξῃ, ἀφ' οὗ δὲν προὑπάχῃ ἀρχή, διευθύνει καὶ τέλος τῆς ὁδοῦ, τὰ ὅποια μόνον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ.

Μετὰ τινὰς δὲ ἄλλας παρατηρήσεις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἀρθρον 3 ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ ἐπομένου ἀρθροῦ 4, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξεθέκεν ὅτι τὸ 3 εἶδον αὐτοῦ ἀφαιρεῖ ἐκ τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν ἐν δικαίῳμα χορηγούμενον αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ νόμου, τούτεστι ἀνατίθῃ τὸν χαρακτηρισμὸν μίαις ὁδοῦ ὡς δημοτικῆς εἰς τὸν νομάρχην, ὅπερ εἶναι ἀτοπον, καὶ οὐ μόνον δύναται νὰ φέρῃ καταχευαίς, ἀλλὰ καὶ αὐθαίρετάς ὑποδείκνυσι. Νομίζει λοιπὸν δίκαιον νὰ ὁρισθῇ ῥητῶς ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, τούτο δὲ γίνεται ἐάν προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν, κατασκευῆς αἱ λέξεις καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τούτων δὲ μᾶλλον ἐπιθυμῇ τούτο, καθ' ὅσον γνωρίζει ὅτι ἡ κλιθεμὸνία τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν ἐκ μέρους τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐπ' ἐνεργείᾳ πλείστα ὅσα ἀτοπα, τὰ ὅποια ἀποφεύγει νὰ ἀπαριθμῇ ὡς γνωστά.

Παρετήρησαν ἄλλοις ὅτι συμφωνεῖ μὲν εἰς τὴν παρά τοῦ προλαλήσαντος ἐκφρασίαν ἰδέαν, διότι καὶ αὐτὸς ἐπιθυμῇ τὴν χειραφέτησιν τῶν δήμων, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνατίθῃ ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδῶν εἰς τὴν διηλεκτὴ θέλησιν τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, τὰ ὅποια πιθανόν νὰ ἀρνηθῶσι πᾶσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκφρασίαν. Διὰ ταῦτα ἄξιόν ἐστι μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς, προστεθῇ ἐν τῷ ἀρθρῷ ὅτι, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, νὰ ἐπέρχεται δικαιοματικῶς ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ καὶ νὰ πράττῃ ὅ,τι ᾔρνηθησαν τὰ δημοτικά συμβούλια νὰ πράξωσιν, ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς τῶν ὁδῶν εἶναι κατεπεύγουσα.

Εἰπόντος δὲ τινος ὅτι ἡ διεύθυνσις τῶν ὁδῶν, τὰ πλάτος αὐτῶν καὶ πᾶν ἄλλο σχετικὸν τεχνικὸν ἔργον δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, ἀλλὰ τῶν γεωμετρῶν, προσέθηκεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ μὲν ἀναπλήρωσις τῆς ἀρνήσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν προβλέπεται ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον, ἡ δὲ προσθήκη τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς οὐ μόνον δὲν ἐπιτυγχάνει τὸν σκοπὸν, ὅτι προτίθεται οὗτος, διότι ὁ νομάρχης ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀτοπον δύναται νὰ φέρῃ, ὅτι αἱ πρωτεύουσαι τῶν δήμων, εἰς αἷς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνέκουσι τὰ δημοτικά συμβούλια, θέλουσι παραμελεῖν τὰ συμφέροντα τῶν χωρίων.

Ἐν τούτοις δὲν ἀποκρούει ὁλοσχερῶς τὴν προσθήκην, ἐπειδὴ

θεωρεῖ αὐτὴν ὡς ἐγγύησιν ὑπὲρ τῶν δήμων καὶ χαλινὸν εἰς τὰς ὑπερβάσεις τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν.

ὑπολαβόντος δὲ τινος ὅτι ἡ ἰδέα τοῦ χαρακτηρισμοῦ ἐμπεριέχεται εἰς τὴν λέξιν κατασκευῆς τοῦ εἰσαφίου τούτου, ἡ πούλῃ ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προτείναντος τὴν προσθήκην ἀπεφάνθη νὰ ἐξηγηθῇ, ὅτι ἐκτὸς χαρακτηρίζει τὰς δημοτικὰς ὁδοὺς καὶ δικαίωμα ὃν τῶν δημοτικῶν συμβουλιῶν, ἐμπεριέχεται εἰς τὸ 3 εἶδον τοῦ ἀρθροῦ τούτου. ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἐγένετο δεκτὸν τὸ ῥηθὲν ἀρθρον, προστεθεισὸν μόνον εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀρθροῦ, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, τῶν ἐξῆς λέξεων· ἀπὸ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις ὑπάκουνται εἰς ἔφεσιν.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Πυλίας ὁ πρωθυπουργὸς ἐξηγήσεν ὅτι τὸ ἀρθρον 3 ἀντιφρόνως περὶ κυβερνήσεως, ἐννοεῖ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν προκαλοῦν Β. διάταγμα.

Ἀναγνωσθέν κατόπιν τὸ ἀρθρον 5 τοῦ σχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ ἀντιρρήσεως, ὡς ἔχει, ἐξηγηθέντος, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, ὅτι διὰ τῆς λέξεως ἀποκοιμίσας ἐννοοῦνται ἀγροτικαὶ συνοικίαι. Ἐπίσης ἄνευ ἀντιρρήσεως ἐγένοντο δεκτὰ ἀναγνωσθέντα κατὰ σειράν καὶ τὰ ἐπόμενα ἀρθρα 6, 7, 8 καὶ 9, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ σχεδίῳ, μετατραπείσων μόνον, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 8 τῶν λέξεων α τῶν ὁδικῶν γυρίων καὶ εἰς τὰς λέξεις ἀπὸ ὁδικῶν πόρων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 10 ἀρθροῦ, λαβὼν τις τὸν λόγον ἀπέκρουσε τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν τῶν πολιτῶν, οὐ μόνον διότι εἶναι ὀχληρὰ ὡς ἀπασχολοῦσα αὐτοὺς τῶν κυρίων ἐργῶν τῶν, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι ἐν εἶδος φόρου ἀδίκου, διότι ἐπιβάλλεται οὐχὶ ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ἄλλως τε εἶναι προτιμότερον, εἰπὲν, ὁ πέρις ψήφισθαι εἰδικὸς φόρος ὑπὲρ τῶν ὁδῶν νὰ ἐπαυξήσῃ κατὰ τι, ὅπερ εἶναι ἥττον ἐπαισθητὸν, παρ' ἐάν ὑποβληθῇ ἕκαστος πολίτης εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν, ἧς ἡ ἀξία σχετικῶς πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν πολιτῶν.

Ἀπάντησεν ἄλλος ὅτι, καὶ τοι συμφωνῶν πρὸς τὸν προλαλήσαντα, φρονεῖ ὁμοῦς ὑπ' ἑτέρου ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία διὰ τὰ ἀπλὰ ἔργα εἶναι ὀρελιμωτάτη διὰ ταῦτα αὐτὸς θεωρεῖ καλὸν νὰ ἀφεθῇ εἰς τὰ δημοτικά συμβούλια· ἐάν ὁ δήμος τῶν εὐπορῇ, νὰ προκαταβάλλωσι τὴν δαπάνην τῶν ἀπλῶν ἐργῶν ἐκ τῶν δημοτικῶν πόρων, καὶ οὕτω νὰ ἀπαλαττωνται οἱ συνδημῶτες τῶν ἐκ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, τούναντίον δὲ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ εἰς ἕκαστον δῆμον ἀναλογουσα ποσότης ἐκ τοῦ ὀδικοῦ πόρου μόλις θὰ ἐπαρκέσῃ ἐνίοτε διὰ τὰ τεχνικά ἔργα μιᾶς ὁδοῦ διὰ τὸν λόγον τοῦτον προτετέθη καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία, ἥτις ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ ἐτροποποιήθη οὕτως, διότι ἐπεβλήθη οὐχὶ κατὰ λόγον τῶν ἀτόμων μιᾶς οἰκογενείας, ἀλλὰ κατὰ λόγον τῆς περιουσίας ἐκάστου. Ἐπειδὴ δὲ ἄλλως οἱ πολῖται ἐπιθυμοῦν νὰ ἐργασθῶσι προσωπικῶς, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀπολεσθῶσιν οἱ κόποι των, παραμεινόντων τῶν ὁδῶν, δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ, καθόσον γίνεται ὑπὲρ τῆς συγκοινωνίας καὶ τῆς εὐκολίας τοῦ ἐμπορίου.

Ἐπ' αὐτῷ ὁ πρωθυπουργὸς, ὅτι δὲν σιναίνει εἰς τὴν ἀπάλειψιν τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, δὲν ἀποκρούει ὁμῶς τὴν ἰδέαν, καθ' ἣν, ἐάν τὸ δημοτικὸν ταμεῖον ἐπαρκεῖ καὶ δύναται νὰ προκαταβάλῃ ἀντὶ ἐργατῶν χρήματα ὅπως μισθωθῶσι τοιοῦτοι, νὰ ἀπαλλάττονται ἐκ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας οἱ δημόται τοῦ δήμου ἐκείνου, ἀλλὰ τότε καὶ μόνον, τότε νὰ ἀπαλλάττονται, ὅταν ἡ ἀξία τῶν ὀφειλομένων ἡμερομισθίων προκαταβληθῇ εἰς χρήματα ἐκ τῶν πόρων τοῦ δήμου.

Εἰπόντος δὲ τινος, ὅτι δύναται ἕκαστος δῆμος νὰ ὑποδείξῃ εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τὰ ποσά, ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς δῆμος εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξαγοράσῃ διὰ χρημάτων τὴν ἐκ τῶν δημοτῶν τοῦ ὀφειλομένην προσωπικὴν ἐργασίαν, οὐδ' αὐτὸς ἀκόμη ὁ τῶν Ἀθηνῶν, ὥστε ἂν ἀφαιρεθῇ ἡ προσωπικὴ ἐργασία, ὅσοι δὲν θὰ κατασκευασθῶσιν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι ἡ προσωπικὴ ἐργασία εἶναι ἡ ἑασις τοῦ νομοσχεδίου, ἡ δὲ ἀντικατάστασις αὐτῆς διὰ χρημάτων πρέπει νὰ μὴ εἶναι ὑποθετικὴ, ἀλλὰ πραγματικὴ, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασις περὶ ἀπαλείψεως τῆς προσωπικῆς ἐργασίας καὶ δὲν ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς μὴ ἀναστάσης.

Προκειμένου εἴτα νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς περὶ τῆς διὰ δημοτικῆς δαπάνης ἀντικαταστάσεως τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, παρετηρήθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ὅθεν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ π. οὐδριὺν ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης,

Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τὴν 7 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Παρελθὼν εἴτα ὁ πρωθυπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων, ὅπῃ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμόν.

Λαβὼν τις ὕστερον τὸν λόγον ἐπρότεινε νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον δις ἐπιψηφισθῇ καὶ ἤδη ἐκρεμῆς νομοσχέδιον περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, διότι, εἶπεν, ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ δικαιοδοτοῦσι σήμερον ἄνθρωποι πολὺ ἀπέχοντες ἀπὸ τοῦ νὰ ὦσιν ἱκανοὶ διὰ τὴν λειτουργίαν ταύτην.

ὑπολαβόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, ὅτι τὸ νομοσχέδιον περὶ οὗ πρόκειται διατελεῖ ὑπὸ ἀνθεώρησιν ἐπιτροπῆς συγχειμένης ἐκ νομομαθῶν καὶ ἐντὸς ὀλίγου πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, ἀπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης συγκαλεσθείσης ἀπὸ πέρισι, ὡς ἀνήγγειλε τότε ὁ ὑπουργός, παράδοξον εἶναι διὰ τί ἄχρι τοῦδε δὲν ἐπῆλθεν ἐν ἀποτέλεσμά· διὰ ταῦτα φρονεῖ, ὅτι δεόν νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ εἰσαγωγή τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον θέλει συντελέσει εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας.

Ἐχορηγήθη κατόπιν εἰς τὸν βουλευτὴν Ὑδρας Ι. Καλιγιάνην μνησιαία ἀδεια ἀπουσίας κατ' αἰτίαν του.

Ἀνεγνώσθη εἴτα ἀναφορὰ δύο μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐπιτροπῆς αἰτούντων ἀπὸ τῶν μελῶν τινὰ διὰ τοὺς κόπους οὓς κατέβαλον ἐργαζόμενοι ἀπὸ δύο ἐτῶν, καὶ διότι ἐνεκα τῆς ἐν Ἀθήναις διαμονῆς των ὑπεβλήθησαν εἰς ἑτακτα ἐξόδα.

Τὴν αἴτησιν ταύτην, λαβὼν τις τὸν λόγον, ὑπετίθηκεν ὡς δικαίαν καὶ ἐπρότεινε νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ἵνα ἐκ τῶν βοηθημάτων χορηγηθῇ αὐτοῖς ἀνάλογος ἀποζημίωσις. Εἰπόντος δὲ τινος, ὅτι δὲν διαφωνεῖ μὲν εἰς τὸ νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, παρατηρεῖ ὁμῶς, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις δεόν νὰ χορηγηθῇ μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης πληροφορεῖ τὴν Βουλὴν, ὅτι τὸ τακτικὸν τμήμα τῆς ἐπιτροπῆς, εἰς δ' ἀνήκουσι οἱ ἀναφερόμενοι, ὡς καὶ τὸ στρατιωτικόν, ἔφερον εἰς πέρας τὴν ἐντολήν των, καὶ μόνον τὸ πο-

λιτικὸν καθυστερεῖ, ἀγνοεῖ διὰ πλείους λόγους ὑπολείπετε ἐν τοῦ-
τοις ἀκόμη ἢ ἐξελεγχῆς τῶν αἰτίσεων διακηρυγμένων τινῶν ἀ-
γωνιστῶν, αἰτίνας ἀπαφασίσθη νὰ ἐξελεγχθῶσιν ἐνώπιον τῆς
ὁλομελείας τῆς ἐπιτροπῆς, ὥστε ἡ ἀποζημιώσις πρέπει νὰ χο-
ρηγηθῇ ἀπὸ τοῦδε εἰς τοὺς αἰτούντας, ὡς καὶ εἰς ἄλλους τινὰς
ἔχοντας τὰς αὐτὰς ἀνάγκαις.

Ἀντίειπεν ἄλλος ὅτι ἐὰν ὁ ὑποσπράξας τὴν ἀναφορὰν ἐπρό-
τεινεν ἵνα παρακληθῇ ἡ κυβέρνησις νὰ φέρῃ νόμον περὶ ἀπο-
ζημιώσεως τῶν ἀπέρων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς τὸ πρῶγμα θά
ἦτον εὐνόητον, ἀλλ' ἡ πρότασις τοῦ νὰ συστήνῃ ἡ Βουλὴ εἰς
τὴν κυβέρνησιν νὰ κάμῃ τοιάνδε ἢ τοιάνδε χρῆσιν τῶν δο-
θημάτων εἶναι σόλοικος, διότι ἡ κυβέρνησις ἔχει οὐλοθὲν τὸ
δικαίωμα νὰ παρέχῃ δοθῆναι τινα χρηματικὴν εἰς ὅν τινα ἂν
κρίνῃ ἄξιον εἶναι, ἐπομένως προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς προ-
τάσεως τοῦ βουλευτοῦ Σπετζῶν ὡς κατὰ τύπους καὶ κατ'
οὐσίαν σόλοικον.

Ἰπολαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Σπετζῶν ὅτι δὲν ὑπέβαλε
πρότασιν ἀλλ' ἐζήτησε μόνον τὴν σύστασιν τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ
ὕπουργεῖον, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι οἱ ἀνατρεφόμενοι ἀποζημιώ-
θωσαν καὶ ὡς ἀγωνισταὶ καὶ μεταδοτοὶ τῶν ἀδικημάτων, ἐν ᾧ ἄλ-
λοι τὰ αὐτὰ ἔχοντες, δικαιώματα δὲν ἔλαβον οὐδὲ μικρὸν τι
μέρος ἀποζημιώσεως, ἄλλως τε δικαιούνται μόνον εἰς ἀποζη-
μιώσιν εἰς αὐτοὺς ἀπορίας οἱ ἀναφερομένοι, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλα
μέλη, καὶ τότε, ἀνοιχθείσης τῆς θύρας ταύτης, ἀδύνατον εἶναι
ποῦ θὰ σταματήσει τὸ πρῶγμα. Καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι πρέ-
πει καὶ τι νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς, καὶ παντὶ ἄλλῳ ἀτόμῳ ἐκ
τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὅτι ἂν χορηγηθῇ, δεῖν νὰ μὴ
ᾔναι ὑποχρεωτικόν, ἀλλ' ἔκτακτον καὶ κατὰ λόγον τῆς ἀνά-
γκης ἐκάστου.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι τὸ ζήτημα παρεξηγήθη, διότι οὐδεὶς
εἶναι ἐναντίος νὰ δοθῇ μικρά της βοηθεία εἰς τὰ ἀπορὰ μέλη
τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦτο δὲν θὰ γίνῃ σήμερον κατὰ πρῶτον,
διότι ἐνίοτε ἡ κυβέρνησις ἐδίδοι βοηθήματα εἰς τινὰς ἀπόρους
ἐξ αὐτῶν, ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ μετὰ λύπης παρατηρεῖ, εἶναι ὅτι
ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δικαιώνει τὴν ὑπαρξίν της, διότι τινὰ τῶν
μελῶν της οὐδὲν ἔργαζονται, μάλιστα δὲ τὸ πολιτικὸν τμή-
μα, ὡς παρὰ τινος προαγορεύσαντος ὡμολογήθη, οὐδὲν ἔκ-
πληροῖ τὴν ἐνταλὴν του· διὰ ταῦτα θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ
ὅτι ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ μέτρα ὅπως ἔλθῃ τάχιστα
εἰς ἐν πέρας ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη.

Μετὰ τὰ λεγόμενα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συστήνῃ εἰς τὸ
ὕπουργεῖον ἡ προκειμένη ἀναφορὰ μὲ ἀπόσπασμα τῶν πρα-
κτικῶν.

Ἀνεκοινώθησαν κατόπιν τὰ ἑξῆς ἐγγράφα.

α. Πρότασις νόμου ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Γ. Λιβαδοῦ περὶ με-
τεβολῆς τῶν περὶ κλειστοκρατοῦ διαταγῶν τῆς πολ. διοικου-
μένης.

β. Νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν περὶ κυρώ-
σεως δώμ. Β. διαταγμάτων, ἐκδοθέντων ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βου-
λῆς περὶ τροποποιήσεως τοῦ τελωνιακοῦ δασμολογίου.

Παραπέμφθησαν δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν.

Ἐτέθη ἀκολουθῶς ὑπὸ συζήτησιν πρότασις περὶ τροποποιή-
σεως τοῦ άρθρου 75 τοῦ κανονισμοῦ, ἐν ᾧ ἔστι λαθὼν τις τὸν λό-
γον παρετήρησεν ὅτι τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς δὲν κατεργάσθη
καλῶς, διότι παρεξηγήθη ὁ κανονισμὸς καὶ ἐπομένως δὲν ἔλα-
βον μέρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὰς πα-
ρελθούσας συνόδους. Κατὰ τὴν γνώμην του δὲν ὑφίσταται ἀνά-
γκη νὰ τροποποιηθῇ ὁ κανονισμὸς σήμερον, ἀλλὰ νὰ ἐξηγηθῇ
ὅτι ὑπὸ τὴν λέξιν προεδρεῖον ἐννοεῖται ὁ πρόεδρος, οἱ ἀντιπρό-
εδροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

Εἰπόντος δὲ τινος ὅτι δὲν πρέπει νὰ σπεύσῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ
τοῦ προκειμένου, διότι καταγεγραμμένου τοῦ γραφείου, προσέβα-
λεται ὁ πρόεδρος, ὅστις μάλιστα δὲν εἶναι παρὼν, καὶ μάλιστα
ἀναπολόγητος, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐκ τῆς παραπομπῆς τῆς
πρότασεως δὲν προσβάλλεται οὔτε ὁ πρόεδρος, οὔτε ἄλλο τι
μέλος τοῦ προεδρείου, διότι ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τρο-
ποποιῇ τὸν κανονισμὸν της.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου ὅτι δὲν θεωρεῖ ποσῶς ἀνα-
γκαῖαν τὴν πρότασιν, διότι νομίζει ὅτι ὁ κανονισμὸς ὑπὸ τὴν
λέξιν «προεδρεῖον» ἐννοεῖ καὶ τοὺς ἀντιπροέδρους, ὑπέλαθεν
ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι ὅπως ἐργεῖται ἡ πρότασις εἰς αἰ μίᾳ μορφῇ
κατὰ τοῦ προεδρείου καὶ ἐπομένως δὲν δύναται σήμερον νὰ
συζητηθῇ χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ καὶ ὁ πρόεδρος· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἡμέ-
ρα τῆς συζήτησεως, τότε θελεῖ ἀποδείχθῃ οὐ μόνον ὅτι οἱ ἀν-
τιπρόεδροι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τὸν καταρτισμὸν
τοῦ γραφείου ἀλλὰ καὶ διὰ τί δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι μέρος.

Μετὰ τινὰς δὲ ἐξηγήσεις τινῶν μὲν ὅτι οἱ ἀντιπρόεδροι εἶ-
ναι μόνον ἀναπληρωταὶ τοῦ προέδρου, ἀπόντος ἢ ἀσθενούντος,
ἐπομένως ὅτι τὸ προεδρεῖον σύγκειται ἀπὸ τὸν πρόεδρον (ἢ
τὸν νόμιμον ἀναπληρωτὴν του) καὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, ἄλ-

λων δὲ ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι λεληθμένον ἐκ τῆς συνθέσεως, ἥτις καθιερώθη κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν σύνοδον, καθ' ἣν καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἔλαβον μέρος ὡς μέλη τοῦ προεδρείου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ὑπὸ τινων προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως μεταβάσας εἰς τὴν ἡμεροσίαν διάταξιν.

Ὅθεν ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 10 τοῦ περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου καὶ ἐπανελήφθη ἡ ψήφοφορία τῆς ἐπ' αὐτοῦ προσηθείας τοῦ βουλευτοῦ Ἀττικῆς, ἥτις καὶ ἐγένετο δικτὴ δι' ἀναστάσεως, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 10. Κατὰ ταύτην προτετέθησαν μετὰ τὴν λέξιν «ὡφέλειαν» αἱ λέξεις «ἐκτός ἐὰν τὸ δημοτικὸν ταμιεῖον καταβάλῃ εἰς τὸ ταμιεῖον τῆς ὁδοποιίας τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων ἡμεροκαματῶν».

Κατόπιν ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ἐφεξῆς ἄρθρα 11 καὶ 12 ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ἐπὶ δὲ τοῦ 13 πασιελθὼν ὁ πρωθυπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι εἰς τῶν λόγων οἵτινες ματαίουν τὸν ζῆλον τῶν μηχανικῶν εἶναι καὶ ἡ μὴ ἐπαρκὴς ἀποζημίωσις τῶν κόπων τῶν ἐπιθυμῶν δὲ ἤδη νὰ ἐνισχύσῃ αὐτοὺς κατὰ τι, ὅπως ἐπέλθουν εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ἐπιδεικνυσμένων ταχύτερον τῶν ἔργων, προτείνει τὴν ἐπομένῃν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου, συμπεριλαμβάνων ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἰδέαν τινῶν ὅτι δηλ. ἡ ἀποζημίωσις νὰ χορηγῆται τῇ προηγουμένῃ γνωμοδοτήσῃ τῶν ἀρμοδίων συμβουλίων.

«Ἐκ τῶν κεφαλαίων τούτων δύναται νὰ προσδιορισθῇ, προηγουμένη γνωμοδοτήσῃ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀνάλογος ἀμοιβὴ πρὸς τοὺς εἰς τὴν σχεδιογράφειαν καὶ κατασκευὴν ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν ἐπιτυχῶς ἐργασθέντας μηχανικούς κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματος ὁρισθόμενα».

Μηδεμιᾶς δὲ ἀντιρρήσεως γεινομένης, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρ. μετὰ τὴν ῥηθείσαν προσθήκην. Ἐπίσης, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 14 κατὰ τὸ σχεδίον μετὰ τὰς ἐξῆς μεταβολάς: α. ἀπαληφθεισῶν τῶν λέξεων «ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων δημοτῶν» καὶ ἀντ' αὐτῶν τεθεισῶν τῶν ἐξῆς: «πολιτῶν λαμβανομένων διὰ κλήρου ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων» β'. ἐξηγηθέντος ὅτι ἐν ἐλλείψει ἐνόρκων, ἀναγκάτων εἰς τὸν δῆμον, λαμβάνονται σχετικῶς ἐκ τῆς ἐπαρχίας καὶ γ'. τροποποιουθέντος τοῦ δευτέρου ἐδαφίου καὶ προσκολληθέντος εἰς τὸ πρῶτον. ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη οὕτως.

Ἄρθρον 14.

«Οἱ ἰδιοκτῆται κτημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἢ παρὰ τοῖς ὁποίοις διέρχεται ἐθνικὴ, ἐπαρχιακὴ, δημοτικὴ ἢ ἀγροτικὴ ὁδὸς συνεισφέρουσιν ἐράπαξ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς προσγινομένης αὐτοῖς ὡφελείας τὴν δὲ ἀναλογίαν ταύτην κανονίζει εἰς χρήματα τὸ ἀρμοδίον δημοτικὸν συμβούλιον μετὰ ἰσαριθμῶν πρὸς τὰ παρόντα μέλη αὐτοῦ πολιτῶν, λαμβανομένων διὰ κλήρου ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων. Οὐδεὶς δὲ εἴτε σύμβουλος, εἴτε ἐνόρκος μετέχει τῆς ἀποφάσεως, δι' ἣς πρόκειται νὰ ὁρισθῇ τὸ εἰς τὸ οἰκείον κτῆμα ἐπιβαλλόμενον ἔαρρος».

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 15, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο πρότασις νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένη ἐπιτροπὴ οὕτως, ὥστε νὰ καταστῇ ἐπαρχιακὴ ἢ νομαρχιακὴ, συγχρόνως δὲ ἡ ἐκκλησις νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν ἐπαρχον ἀντὶ τοῦ νομάρχου, καὶ ταῦτα πάντα πρὸς εὐκολίαν τοῦ λαοῦ. Μετὰ βραχείαν ἀντιρρήσιν, ἐτέθη ἀντὶ τοῦ νομάρχου ὁ ἐπαρχος, ἀντὶ δὲ τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου, ἐνθα δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, ὁ εἰρηνοδίκης τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας. Ὡς πρὸς τὰς τροπολογίας δὲ ταύτας ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 15.

«Αἱ οὕτως ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις κοινοποιούνται πάραυτα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἰδιοκτῆτας. Δύνανται δὲ οὗτοι νὰ ἐκκαλεσθῶν αὐτὰς ἐντός 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἐνῶπιον ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου, καὶ, ὅπου δὲν ὑπάρχει πρωτοδικεῖον, ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας, καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις ἀποφαίνεται ὁριστικῶς. Π ἔφεσις ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἐπαρχον».

Ἀνεγνώσθη ὑστερον τὸ ἄρθρον 16, ἐφ' οὗ περιλθὼν τις κατέθετο τροπολογίαν.

«Ἄρθρον 16. Πᾶς κάτοικος τοῦ δήμου, ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους τῶν ἀμέσων φόρων ἢ ἔχων περιουσίαν τινά, ἐκμισθωτῆς ἐθνικῶν ἢ ἰδιωτικῶν κτημάτων ἢ προσόδων, ἢ μετερχόμενος ἐπαγγέλματι μὴ ὑποκείμενον εἰς φόρον, ὄρφνος φύλου, ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπληρωμένων καὶ οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 60 ἐτῶν ὀφείλει νὰ προσφέρῃ κατ' ἔτος τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν εἰς τὴν ὁδοποιεῖν ἀναλόγως τῆς περιουσίας του».

Ἐάν δὲ ᾖναι κάτοικος δύο διαφόρων δήμων προσφέρει τὴν

προσωπικὴν ἐργασίαν ἐνθα ἔχει τὴν σημαντικωτέραν βιομηχανίαν του ἢ τὴν διαρκεστέραν διακονήν του.

Ἀρχηγοὶ οἰκογενεῶν ἢ βιομηχανικῶν καὶ γεωπονικῶν καταστημάτων ὑπόκεινται εἰς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν οἰουμένην φύλου καὶ ηλικίας αὐτῶν.

Ἐξαιρούνται ἄ. οἱ κληρικοὶ, οἱ δέμαχοι, οἱ δημοτικοὶ καὶ εἰδικοὶ πάρεδροι· β'. οἱ ἰσὺν ὑπὸχοι, οἱ μὴ κικλιμένοι ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ἐν τῷ δήμῳ ἢ μὴ ἐξασκούντες ἐν αὐτῷ ἐπάγγελμα· γ'. οἱ ἐκκατωματικῶν ἢ διανοητικῶν παθήματος ἀνέκωντες πρὸς ἐργασίαν.

Τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἀναπτυχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ἀπέκρουσεν ὁ πρωθυπουργὸς εἰπὼν ὅτι κατ' οὐδὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ νομοσχέδιον, εἰμὴ καθόσον ἐξαιρεῖ τοὺς ἐργάτας, ὡς ἐν μὴ ἢ ἐργασία ὑπῆρχε περιουσία· ἀλλὰ διὰ τοῦτο μᾶλλον θεωρεῖ αὐτὴν ἀπορρίπτειαν, καθόσον ἐν Ἑλλάδι ἐργάται εἰσὶ πάντες οἱ χωρικοὶ, οἱ ἔχοντες περιουσίαν. Ἀντιπάντος δὲ τοῦ προτεινόμενου ὅτι καὶ εἰς Γαλλίαν οἱ τοιοῦτοι ἐξαιρούνται, ἐπειδὴ ἡ προσωπικὴ ἐργασία, οἷον εἰς τῆς ἀγγαρίας, θεωρεῖται ὡς καταπιέζουσα καὶ ἐξαιτελιζούσα τὸ ἄτομον, ἀπάντησεν αὐτῷ ὅτι τοῖναντιον ἡ ἐργασία ἀντὶ τῆς ἐξαιτελιζήσεως τῶν ἀνθρώπων.

Μετά τινος δὲ ἀμυνομένης, μὴ γινόμενης δεκτῆς τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Ἀνατολίας, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον μὲ τὰς ἐξῆς τροπολογίας ἐπιτελεστέας, συναινέσει τοῦ πρωθυπουργοῦ· ἄ. ἀντὶ τῆς λέξεως «ὁδὸν πάλαι» ἀπαλειφθεῖσας, ἐτέθησαν αἱ ἐξῆς κατασκευαὶ τῶν δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν ὁδῶν· β'. εἰς τὸ ἐβ. ε. μετὰ τὴν λέξιν «οἱ» προστέθησαν αἱ ἐξῆς ἐπαγγελλόμεναι τὸ 70 ἔτος τῆς ηλικίας τῶν καὶ οἱ α.

Κατόπιν ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου 17, 18, 19 καὶ 20 ἐγένετο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον, ἐλαττωθέντων μόνον ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 τῶν ἡμερησίων ἀπὸ 12, 9, 6 καὶ 3 εἰς 8, 6, 4 καὶ 2.

Ἐνταῦθα, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις τῶν ἁρθῶν 21—25 τοῦ σχεδίου δια τὴν ἐπομένην συνεδρίαν καὶ ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν τὸ ἄρθρον 26, ὅπερ καὶ ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, τροποποιουμένων μόνον τῶν λέξεων «ἐκ τοῦ εἰδικοῦ φόρου τοῦ ἀναλογουμένου» εἰς τὰς λέξεις «ἐκ τῶν εἰδικῶν φόρων τῶν ἀναλογουμένων». Ὁμοίως ἐγένετο δεκτὰ αὐτοῦ ἀντιφρόσιν· ὡς ἔχουν καὶ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου 27, 28, 29, 31 καὶ 32, προστεθεισῶν μόνον εἰς τὸ τέλος

τοῦ ἁρθρου 31 τῶν λέξεων «κατὰ δὲ τὰς ἐπαρχιακὰς ὁδοὺς προηγείται πρᾶξις τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου».

Ἐνταῦθα, τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐξῆς πρόσθετον ἄρθρον 33.

Ἄρθρον 33. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ παραχωρῇ εἰς δήμους, κοινότητας, ἐπαρίας ἢ ἰδιώτας τὴν σύστασιν γεφυρῶν ἐπὶ τῇ ἀπολαύῃ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀριζομένων διόδων κατὰ τὰ εἰδικώτερα περὶ τούτου διὰ Β. διατάγματος ὁρισθημένα.

Μετά ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναβλήων τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν αὐρίον διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φλωρίδης
Γ. Ἀποστολίδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 9 Νομβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτερείας καὶ ἐκυρώθησαν. Ὁμοίως ἀναγνώσθησαν καὶ τὰ πρακτικά τῆς συνεδριάσεως τῆς 4 Νομβρίου ἐνεκοίθησαν.

Παραβάν εἰτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πρωθυπουργοῦ ἀνέγνω ἐκθεσιν τῆς πλειονότητος ἐπὶ τῶν παραπεμπθεισῶν αὐτῇ πρὸς προεξιλεγχὴν διαφόρων πιστώσεων τῆς χρησιμῆς τοῦ 1867, ἥτις παρεπέμφθη εἰς τύπωσιν κατὰ τὸν κανονισμόν, δηλώσαντος ἑτέρου μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ὡς εἰσηγητὴς τῆς μειονοτηρίας ἀπολαύεται εἰς σύνταξιν ἐκθέσεως, ἣν θέλει υποβάλλει ταχιστα.

Ἀγγελλέντος, ἐπομένως ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ταύτης εἶναι ἡ ἐξικολουθήσεως τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ ἰσοποίας νομοσχεδίου, ἀναγνώσθη τὸ ἄρθρον 21, ὁμοῦ δὲ καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ προσβληθεῖσα αὐτοῦ.

Ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ εἰσπράττει τὸ ἀντίστοιχον τῶν ὑφαιρουμένων ἡμερησίων καὶ καταθέτει ταῦτα κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἰσοποίας, δίδει δὲ λόγον περὶ τούτου εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν ταμάρχην ἢ τὴν ἐπὶ τὴν τὴν πρώτην ἰουλίαν ἐκάστου ἔτους· θεωρεῖται ὅτι ὡς προτερείστας δημοσίων χρημάτων οἱ ὅσοι ἐκ τῶν τοιούτων εἰσπρά-

ξων ποσά θέλει δαπανήσει εις άλλας ανάγκας είτε δι' εντάλματος του δημάρχου είτε άνιυ τούτων.

« Διά Β. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως των δημοτικών και επαρχ. συμβουλίων, προκαλουμένου θέλει κανονισθῇ τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς εἰσπράκτορας ποτοστῶν ».

Μηδεμιᾶς δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης, παραδέχθη τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς ῥηθείσης προσθήκης.

Ακολουθῶς ἀνεγνωσθέντα καὶ τὰ ἐφεξῆς ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου 22, 23, 24 καὶ 25 ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ σχέδιον, προσθεσιῶν μόνον ἐπὶ τοῦ ἁρθρου 23 μετὰ τὴν λέξιν « σύμβουλοι » τῶν λέξεων « δημοτικοὶ εἰσπράκτορες καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 λαμβάνοντες μέρος ἐνορκίῳ ».

Ἐνταῦθα ἀναστὰς τις ἠρώτησε ὁποῖαν σημασίαν θὰ ἔχει ἡ ἐν τῷ ἁρθρῳ 31, χθὲς ψηφισθέντος, πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Ἀπήντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι θὰ ἔχει ἣν σημασίαν ἔχουσι πᾶσαι αἱ πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, αἱ ἐπιβαλλοῦσαι φόρους, τούτέστι θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ, δυναμένη νὰ μεταρρυθμισθῇ, πάντοτε ὅμως ἐπὶ ἑλαττον.

Ἐπίσης ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ ἰδίου ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ἁρθρου 27 διόδια ἂν ἐν αὐτοῖς συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ τῶν γεφυρῶν, ἀπάντησεν ὁ πρωθυπουργὸς καταφατικῶς προσθεὶς ὅτι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἁρθρῳ ὑπελογίσθη ὁ ἀνώτατος ὅρος τῶν διόδων.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 33 τοῦ νομοσχεδίου, γινόμενον ἤδη 34, ἐφ' οὗ λαβὼν τις τὸν λόγον ἰσχυρίσθη ὅτι οἱ ἐκτιμηταὶ πολλὰς εἰς τὸ παρελθὼν ἑκατον καταχρήσεις, ποὺ μὲν αὐξήσαντες, ποὺ δὲ ἐλαττώσαντες τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν. Εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον καὶ μὲν ἐτέθη ἡ ἀναλογία τοῦ εἰσυδήματος, ἀλλὰ πρέπει κατὰ τὴν γνώμην του μὴ εἶσθαι ἀμετάβλητος, καὶ ὡς τοιαύτην προτείνει τὸ 5 τοῖς 0/0, προσθεμένων εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῶν ἐξῆς λέξεων « ἀπολογισθέντων ἐπὶ τῇ βάσει 5 ἐπὶ τοῖς 0/0 ».

Προσέθηκεν ἄλλως ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου τούτου καταστρέφουσι τὸν περὶ παροδίων πέρυσι ψηφισθέντα νόμον καὶ ἐντεῖθεν φοβεῖται μήπως διὰ τὰς ἐκ τῶν πόλεων διερχομένας δημοτικὰς ὁδοὺς ὑπόκεινται εἰς ἀποζημιώσεις οἱ δῆμοι φρονεῖ ὅθεν δίκαιον νὰ μὴ καταστραφῇ ἡ σωτηρία ὑπὲρ τῶν δόμων διατάξεις τοῦ περυσικοῦ νόμου.

Ἀντειπόντως δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι αἱ ὁδοὶ τῶν πόλεων εἶναι συνέχεια τῆς ἐπαρχιακῶν ἢ ἐθνικῶν ὁδῶν, οὐδέποτε δὲ δη-

μοτικῶν ἢ ἀγροτικῶν, καὶ προσθέσαντος ὅτι οἱ διατάξεις περὶ σχεδίου τῶν πόλεων μένουσιν ἀνέπαροι, καὶ κατ' αὐτὰς κανονίζονται αἱ ἐντὸς τῶν πόλεων ἀνοιγόμεναι ὁδοί, ἐπήνεγκεν ἄλλος ἦτι τοῦ ἁρθρου λόγον ποιούντος μόνον περὶ γαιῶν, τίς θὰ ἀποζημιώσῃ τὰς φυτείας καὶ τὰς ἐπὶ τῶν γαιῶν οἰκίας; Εἰς ταῦτα ἀπαντῶν ὁ πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι ὑπὸ τὴν λέξιν « γαιῶν » καὶ ταῦτα πάντα συμπεριλαμβάνονται, δεχεται ὅμως νὰ τεθῇ καὶ ἡ λέξις « καὶ κτημάτων » πρὸς περισσώτερον σαφήνειαν.

Ἐνταῦθα ἔλαβε χώραν μακρὰ συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, καθ' ἣν πολλοὶ ἰσχυρίσθησαν ὅτι εἶναι ἐναντίον τοῦ Συντάγματος νὰ ἀφαιρῶνται τὰ κτήματα τῶν πολιτῶν ἄνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως, ὥς ἀποζημιώσεις νὰ ἀδυνατεῖ πολλάκις ὁ δῆμος νὰ πληρώσῃ, καὶ ἐντεῦθεν θὰ ἀθραγκάζονται οἱ πολῖται νὰ κενώσιν ἀγωγὰς ματαίως κατὰ τῶν δόμων, ὅτι τούτου ἕνεκα δικαιοτέρον εἶναι νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς ἰδιοκτῆτας, ὁ δὲ πρωθυπουργὸς ἀπάντησεν ὅτι τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἀποζημιώσιν ἀποκρούει οὐ μόνον ὡς δυναμένην νὰ ἐξαντλήσῃ τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀδίκαν, διότι δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ δημοσίων συμφερόντων. Ὁ δὲ φόβος, εἶπε, τῶν ἰσχυριζομένων ὅτι θὰ λαμβάνονται αἱ ἰδιοκτησίαι τῶν πολιτῶν ἄνευ προηγουμένης ἀποζημιώσεως, εἶναι μάταιοι, διότι ἐάν μὲν προκαταβάλλῃ ὁ δῆμος τὴν ἀποζημίωσιν ἔχει καλῶς, ἄλλως αἱ ὁδοὶ δὲν θὰ κατασκευασθῶσι, τὰ δὲ κτήματα θὰ μὲνωσιν ἀνέπαρα.

Μετὰ τινὰς δὲ παρατηρήσεις τινῶν ὅτι ἐν περιπτώσει πίεσεως τῶν κτηματιῶν δικαιονῶνται οὗτοι νὰ ἀντικατασταθῶσιν εἰς τὴν ἀραίρεσιν τῶν ἰδιοκτησιῶν των, ἐγένετο πρότασις ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπολείπετο πλήρως κατὰ συνέπειαν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διεύρυνεν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος.
Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φλωρίδης.
Γ. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

Τῆς 10 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περί τῆς μεσημβρίας, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτείας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐπαναληφθεῖσα κατόπιν τῆς συζητήσεως τοῦ ἀρθροῦ 33 τοῦ περί ὁδοποιίας νομοσχεδίου, παρελθὼν ὁ πρωθυπουργὸς ὑπέβαλε προσθήκην περί τοῦ τρόπου τῆς ἐκτιμήσεως τῶν γαιῶν, τῶν χάριν τῶν ὁδῶν καταλαμβανόμενων, ἔχουσιν οὕτως.

«Αἱ ὑπὸ τῶν ὁδῶν καταλαμβανόμεναι γαῖαι καὶ κτήματα ἐκτιμῶνται ὑπὸ δύο πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ὀφειλόντος τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν αὕτη ὀρεῖται.

«Ἐν τὰ μέρη προσκαλούμενα ἀρμοδίως νὰ διορίσωσι τοὺς πραγματογνώμονας αὐτῶν, δὲν πράττει τούτο ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, θέλει διορίξει αὐτοὺς ὁ οἰκείος ἐπαρχος. Οἱ πραγματογνώμονες δὲ ὑπολογισμένης ἀποφάσεως, ὀρίζουσι τὴν ἀξίαν καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ μέρη, ἀφού ὁ πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν κηρύξῃ αὐτὴν ἐκτελεστέην.

«Διαφωνούντων τῶν πραγματογνωμόνων, τὸ πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ καίενται αἱ ἀπαλλοτριούμεναι γαῖαι καὶ κτήματα, προσδιορίζει ἀνεκκλήτως τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἐντὸς εἰκοσι ἡμερῶν».

Μηδემίας δὲ ἀντιρρήσεως γενομένης ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὸ ἀρθρον 33 τοῦ σχεδίου γενομένου 34 ὑπὸ τὰς ἐξῆς τροπολογίας. α. ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου πρώτου προστεθήσαν μετὰ τὴν λέξιν «γαίων» αἱ λέξεις «καὶ κτημάτων» β. τὸ δευτέρον ἐδάφιον ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν ἑξῆς ἐνστάσιν τοῦ βουλευτοῦ Σπάρτης, οὕτως: «ἡ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας αὐτῶν πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ὁδοῦ καὶ ἀναλόγως τοῦ εἰσοδήματος, ὑπολογιζομένου πρὸς 5 ἐπὶ τοῖς 0/0.» γ. ὡς τρίτον ἐδάφιον προστεθῇ ἡ ἀνωτέρω παραδεχθεῖσα προσθήκη τοῦ πρωθυπουργοῦ. ἔχει δὲ τὸ ἀρθρον οὕτως.

Ἄρθρον 34.

«Ἡ πρόσκτησις τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχικῶν ὁδῶν καταλαμβανόμενων ἰδιωτικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται εἰς βάρος τοῦ ταμείου τῆς ὁδοποιίας καὶ τῶν ὁδικῶν τῶν ἐπαρχιῶν φόρων. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κώμας τμη-

ματα αὐτῶν, ὧν τὸ ἐδάφος ἀποζημιούται κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἑμπορεύσεως τῶν πόλεων καὶ κωμῶν διατάξεις. Αἱ δὲ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν καταλαμβανόμεναι γαῖαι, εἰν μὲν εἶναι ἐθνικαί, παραχωροῦνται δωρεάν, εἰν δὲ ἰδιωτικαὶ ἢ πρόσκτησις αὐτῶν ἐπιβαρύνει τοὺς ὁδούς.

«Ἡ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας αὐτῶν πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ὁδοῦ καὶ ἀναλόγως τοῦ εἰσοδήματος, ὑπολογιζομένου πρὸς 5 ἐπὶ τοῖς 0/0.»

«Αἱ ὑπὸ τῶν ὁδῶν καταλαμβανόμεναι γαῖαι καὶ κτήματα ἐκτιμῶνται ὑπὸ δύο πραγματογνωμόνων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ὀφειλόντος τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν αὕτη ὀρεῖται.

«Ἐν τὰ μέρη προσκαλούμενα ἀρμοδίως νὰ διορίσωσι τοὺς πραγματογνώμονας αὐτῶν δὲν πράττει τούτο ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, θέλει διορίξει αὐτοὺς ὁ οἰκείος ἐπαρχος. Οἱ πραγματογνώμονες δὲ ὑπολογισμένης ἀποφάσεως ὀρίζουσι τὴν ἀξίαν καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ μέρη, ἀφού ὁ πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν κηρύξῃ αὐτὴν ἐκτελεστέην.

«Διαφωνούντων τῶν πραγματογνωμόνων, τὸ πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποῦ καίενται αἱ ἀπαλλοτριούμεναι γαῖαι καὶ κτήματα, προσδιορίζει ἀνεκκλήτως τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἐντὸς εἰκοσι ἡμερῶν.»

Ἐπὶ τῇ παρελθόντι ὁ ἐπὶ τῶν νομοτικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλεν νομοσχέδιον περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου τῆς συντάξεως τῶν νομοτικῶν ὑπαλλήλων, ὑπερπεριεμῆ κατὰ τὸν κανονισμὸν.

Ἀναγινωθὲν κατόπιν τὸ ἀρθρον 34, γενομένου 35, ἐγένετο δεκτὴν ἡ ἀντιρρήσις. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρθροῦ 35 τοῦ σχεδίου, γενομένου 36, ἐλαβὲ χώραν ἐκτετατὴν συζήτης, καθ' ἣν τινες μὲν ἐκτίκασαν τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ὡς καταπιστευτικοῦ καὶ ἀσφαλοῦς, ἄλλοι δὲ ὑπεστήριξαν αὐτὸ ὡς καλῶς ἔχον ἐπὶ τέλους, ὑποστηρικτῶς, κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐξῆς τροπολογίας α. ἀπαλειφθεὶς ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς πρώτης «ὡς νομαρχίας μέχρι τέλους» β. ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐδαφίου προστεθῶν μὲν μετὰ τὴν λέξιν ἰσοκλήτου, ἡ κατέχου ἐθνικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων μεταβληθεῖσιν δὲ τῶν λείων αὐτῶν ἀνεκκλήτως εἰς τὰς λέξεις ἀποκαταμνησ εἰς ἑξῆς ἐκτελεστέην τοῦ ἐπαρχίου.»

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περί κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ ἐν Λογδίᾳ Παύσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κατόχων τῶν ὑπολογίων τοῦ δα-

νείου τῶν 1824—1825 συμβάσεως περί ἀναγνωρίσεως αὐτῶν. Μετὰ μακρὰν δὲ ἀνάπτυξιν τῶν ὁρῶν τῆς συμβάσεως ἡ Βουλὴ παρέπεμψεν αὐτὸ κατὰ τὸν κανονισμόν.

Κατόπιν ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 36 τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει, μεταβληθὲν εἰς 37.

Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη ἡ ἐξ ἧς τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Ηλείας Α. Βιλαέτου.

Ἄρθρον 37.

«Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν, τῶν διευθυνομένων πρὸς πόλεις ἢ λιμένας προτιμᾶται».

Ἄρθρον 38.

«Οἱ κατὰδικοι ἐργάζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς ὁδοὺς».

Ἀποκρουθεῖσων δὲ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἡ Βουλὴ δὲν παρέδωκεν αὐτάς μὴ ἀναστᾶσα.

Ἐπὶ τέλος ἀναγνωσθὲν τὸ τελευταῖον ἄρθρον 37, γενόμενον 38, ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, προστεθεισῶν μόνον αἱ μετὰ τὴν λέξιν αὐτοῦ τῶν λέξεων αὐτὰς πᾶς ἄλλος νόμος ἀντιβαίνειν εἰς τὸν παρόντα», καὶ β'. μετὰ τὴν λέξιν «καταργουμέναι», προστεθείσων αἱ λέξεις «καθόσον δὲν παραβιάζονται κεκτημένα δικαιώματα».

Κατόπιν παρελθὼν τις, ἀφ' οὗ ἐξέθηκε τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξενείου ἠρώτησε τὸ ὑπουργὸν διὰ τί ἀφίνει κενὴν τὴν θέσιν ταύτην πρὸς καταστροφὴν τῶν ἐλληνικῶν συμφερόντων; Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι τὸ προξενεῖον ἐκεῖνο διευθύνεται ἐπιτηδῶς ὑπὸ τοῦ προξένου Καίρου, ἀνεγνώσθη εἰς τρίτην συζήτησιν καὶ ἐγένετο διάναστασις δεκτὰ τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ βοτανικοῦ κήπου, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Ὁ βοτανικὸς κήπος, ἀποτελὼν ἐπιστημονικὸν περὶ τὸν ἑθνικὸν Πανεπιστημίου, χρησιμεύει ἰδίως μὲν εἰς τὴν σπουδὴν τῶν φοιτητῶν τῆς βοτανικῆς, ἐν γένει δὲ εἰς τὴν μελέτην παντὸς ἐπιστήμονος βοτανικοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ βοτανικοῦ κήπου καὶ ἡ πρὸς μελέτην χρῆσις αὐτοῦ εἶναι ἐλευθέρη, κανονισθήσεται δὲ εἰδιώτερον διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρον 3.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ βοτανικοῦ κήπου ἀποτελοῦται·

1. Εἰς ἑφορὰς.

2. Εἰς ἐπιμελητὴς, ἔχων μισθὸν καὶ βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως Β'. τάξεως.

3. Εἰς ἑρχικτοῦρὸς καὶ εἰς κηπουροὺς, ἔχοντες μισθὸν ὁ μὲν πρῶτος ἐκατὸ εἴκοσι, ὁ δὲ δευτέρως ὀγδοήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 4.

ἑφορὰς τοῦ βοτανικοῦ κήπου εἶναι ὁ ἐν τῷ ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητὴς τῆς βοτανικῆς, ἔχει δὲ τὴν ἀνωτάτην ἐπιστημονικὴν καὶ τεχνικὴν τοῦ κήπου διεύθυνσιν.

Ἄρθρον 5.

Ὁ ἐπιμελητὴς, ἐπιτεταμμένος τὸ τεχνικὸν ἰδίως μέρος τῶν ἐν τῷ βοτανικῷ κήπῳ ἐργασιῶν, δύναται νὰ ἦναι καὶ ἀλλοδαπός. Διατελεῖ δὲ ὑπὸ τὰς ἀμεσοὺς τοῦ ἐφόρου διαταγὰς καὶ ὑποχρεοῦται νὰ ἐργάζεται προσωπικῶς ἐν τῷ κήπῳ.

Ἄρθρον 6.

Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουσιν ὁρισθῇ εἰδικώτερον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου, τὰ καθήκοντα ἐκάστου τῶν ὑπαλλήλων τοῦ βοτανικοῦ κήπου, αἱ πρὸς ἀλλήλους σχέσεις αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ περὶ καλλιέργειας ἐν γένει τοῦ κήπου.

Εἰς τὴν ἀναγνωσθὲν εἰς πρώτην συζήτησιν νομοσχέδιον περὶ βιβλιοθήκης ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ ἀντιρρήσεως.

Παραπεμφθῆσαν δὲ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης δύο νομοσχέδια α' περὶ συμβολαιογράφων καὶ β' περὶ ὑποδικηγόρων.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Ἀποστολίδης.

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΒ'.

Τὴν 16 Νομβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν εἰς τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

α. Ἀναφορὰ Α. Περίδου, ἐξαιτουμένου παρὰ τῆς Βουλῆς, ὥπως

δοθῶσι δραχμαὶ ἐξακόσαι τῷ ἐργοστασίᾳ τῃ Βασιλείᾳ πρὸς ἀγορὰν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος ὀρινοῦ πυροβόλου.

Ε'. Ἀναρρὰ Β. Γουργούρη, ἀποστράτου, παρὰπονημένου, ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐτέθη ἐν ἀποστρατείᾳ. Παρεπλήρην δὲ ἀμφότεραι αἱ ἀποφασεῖς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀναρρῶν.

Γ'. Ἐκθεσίς τῆς ἐπιτροπῆς τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ περὶ συμβολαιογράφων νόμου.

Δ'. Πρότασις νόμου ὑπὸ τῶν βουλευτῶν Παναρέτου καὶ Ἀρσένου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Κιθύρων εἰς τὸν νόμον Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας. Παρεπλήρην δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν.

Παρελλόν εἶτα ὁ εἰσχηγὴς τῆς μειονουλήτης τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἀνέγνω ἐκείσιν ἐπ' αὐτῶν, ἧτις παρεπλήρην εἰς τύπωσιν.

Κατόπιν προσεβλήθη ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε τὰ ἐξῆς νομοσχέδια. Α'. Περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ ναυτολογίας καὶ στρατολογίας διὰ τὸ ἔτος 1868. Β'. Περὶ συστάσεως θέσεως συμβουλίου τοῦ δικαστικοῦ τμήματος τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν. Οὗ δὲ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργῶς εἰσαγαγὼν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων τῆς ἑπαρχίας ἐλαιῶν, ἐτέθησαν ὅτι φορολογουμένου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν μόνου τοῦ ἐλαίου, οὐχὶ δὲ τῆς ἐλαιᾶς, ἐλαττοῦνται κατὰ πολὺ αἱ ἐκ τοῦ φόρου αὐτοῦ εἰσπράξεις, διὸ συνίστησι πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ καταπέιγον τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου. Ἀπαντα ὅτε ταῦτα τὰ νομοσχέδια παρεπλήρην κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν.

Μετὰ ταῦτα ἐτέθη εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ περὶ διδασκτικῶν βιβλίων νομοσχέδιον, ὅπερ, μηδεμίαν ἀντιρρήσιν γενομένης, ἐγένετο δεκτὸν, ἔχον οὕτως

Ἄρθρον 1.

«Διδασκτικὰ βιβλία θεωροῦνται ὅσα κατὰ τὰ περὶ μέσης ἐκπαίδευσιν νομοισμένα εἰς τὴν ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις καὶ τοῖς γυμνασίοις διδασκαλίαν. Οὐδὲν βιβλίον, ἐκτὸς τῶν καμμένων τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων ποιητῶν καὶ λογογράφων ὡς καὶ τῶν κλασικῶν συγγραμμάτων τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, δύναται νὰ διδασκῇ ἢ νὰ χρησθῇ εἰς διδασκαλίαν ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ τοῖς ἰδιωτικοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τοῦ Κράτους, ἂν μὴ ἐγκριθῇ πρότερον ὑπὸ τῆς ἐξεταστικῆς τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς, καὶ ἂν ἀφορᾷ εἰς τὴν διδασκαλίαν ἱερῶν μαθημάτων, ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 2.

«Τὴν ἐξεταστικὴν τῶν διδασκτικῶν βιβλίων ἐπιτροπὴν συναποτελοῦσι εἰκοσιτέσσαρα μέλη, διαιρούμενα ἀνά ὁκτώ εἰς τρία τμήματα.

«Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Α' τμήματος ὑποβάλλονται πάντα τὰ φιλολογικὰ, ἀρχαιολογικὰ, ἱστορικὰ, μυθολογικὰ καὶ τὰ σχετικὰ πρὸς ταῦτα βιβλία.

«Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Β' τμήματος ὑποβάλλονται πάντα τὰ φυσικομαθηματικὰ φιλοσοφικὰ καὶ τὰ τοῖς ὁμοία.

«Εἰς τὴν ἐξέτασιν δὲ τοῦ Γ' τμήματος ὑπάγονται τὰ εἰς διδασκαλίαν νεωτέρων γλωσσῶν ἀναφερόμενα.»

Ἄρθρον 3.

«Τὰ μέλη ἐκάστου τμήματος διορίζονται ἐπὶ πενταετίαν διὰ Βασιλικῶν διατάγματος.»

Ἄρθρον 4.

«Τὴν ὁριστικὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν, εἰς ἧς τὴν κρίσιν παρπέμπεται τὸ βιβλίον διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσιν, ἀποτελοῦσιν ἐκάστοτε τρία τοῦ οἴκειου τμήματος μέλη, κληρούμενα κατὰ τὰ περὶ τούτου διὰ Βασιλικῶν διατάγματος ὁρισθησόμενα.»

«Οὐδὲν τῶν μελῶν δύναται νὰ κρίνῃ περὶ βιβλίου, οὗτινος ὁμοειδὲς συνέγραψεν ἢ ἐξέδωκε κληρούμενον δὲ, ἀναπληροῦται διὰ νέας κληρώσεως.

Ἄρθρον 5.

«Πᾶς συγγραφεὺς ἢ ἐκδότης βιβλίου ὑποβάλλων τὸ βιβλίον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιτροπῆς, προκαταβάλλει εἰς αὐτὴν, ὡς ἀμοιβὴν τῶν κόπων αὐτῆς, πέντε δραχμὰς δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον.»

«Εἰς χειρογράφων λογίζονται, ὡς τυπογραφικὸν φύλλον 15 σελίδες ὁγδοῦ σχήματος ὡς ἐκάστη δὲν δύναται νὰ περιλαμβάνῃ πλείους τῶν τριῶν πέντε σειρῶν.»

Ἄρθρον 6.

«Τὸ ἀρμόδιον τμήμα, εἰς οὗ τὴν ἐξέτασιν παρεπλήρην τὸ βιβλίον, ὁρεῖται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον ἐντός τριῶν μηνῶν τὴν κρίσιν αὐτοῦ διδασκαλογικῆν, γνωμοδοτοῦν συγχρόνως καὶ περὶ τῆς δικαίας τοῦ βιβλίου τιμῆς.»

Ἄρθρον 7.

«Οὐδὲν διδασκτικὸν βιβλίον δύναται νὰ τυπωθῇ ὡς τοιοῦτον παρὰ τοῦ ὑπουργείου κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν ὁμοειδῶν αὐτῶ,

οὕτε συστήθην νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐντὸς τοῦ σχολικοῦ ἔτους τὰ ἡγορασμένα ἤδη ὑπὸ τῶν μαθητῶν βιβλία».

Ἄρθρον 8.

«Πᾶς διδάσκαλος χρώμενος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ βιβλίον μὴ ἐγκριμένον, ἐὰν μὲν ᾖναι δημόσιος τιμωρεῖται διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς 50—150 δραχμῶν, ὑποχρεούμενος συνάμα νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς μαθητὰ τὸ ἀντίτιμον τῶν κατ' εἰσήγησιν αὐτοῦ ἀγορασθέντων παρ' αὐτῶν βιβλίων, καὶ ἐν ὑποτροπῇ παύεται τῆς ὑπηρεσίας, ἐὰν δὲ ᾖναι ιδιωτικὸς ἀφαιρεῖται τὴν ἀδειαν τοῦ διδάσκειν ἐπὶ ἓν ἔτος».

Ἄρθρον 9.

«Βασιλικὸν διάταγμα θέλει κανονίσει εἰδικώτερον τὰ περὶ παραπομπῆς τῶν βιβλίων εἰς κρίσιν, τὰ περὶ τῆς κρίσεως, τῆς ἀμοιβῆς τῶν κριτῶν καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργοῦ».

Ἀναβληθείσης δὲ διὰ τὴν ἐπιούσαν τῆς συζητήσεως τῆς περὶ συστάσεως ταμείων τῆς ἐθνοφυλακῆς προτάσεως, ἀνεγνώσθησαν εἰς δευτέραν συζήτησιν α'. τὸ περὶ ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ Νομισματικοῦ Μουσείου νομοσχέδιον, β'. τὸ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 69 καὶ 70 τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ νομοσχεδίου, παραπεμφθὲν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ὅπως ὑποβάλλῃ τὴν προσήκουσαν ἐκθεσιν καὶ γ'. τὸ περὶ μισθοδοσίας τοῦ Γενικοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξένου, παραπεμφθὲν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιτροπὴν.

Ἐνταῦθα παραστήσαντός τινος τὸ κατεπείγον τῆς προσαγωγῆς ἐκθέσεως τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ κλήρου, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη, ἵνα ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ὑποβληθῇ ἡ ἐκθεσις πρὸς συζήτησιν.

Ἐτέθη ἀκολουθῶς εἰς πρώτην συζήτησιν τὸ περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 37,500 νομοσχέδιον διὰ τὴν σύστασιν τῶν πρώην γερουσιαστῶν, ἐφ' οὗ λαφύων τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, παρετήρησεν ὅτι περιττὴ ἀποβαίνει ἡ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν παραπομπὴ τοῦ νομοσχεδίου, ἀφοῦ ὁ Ἄρκιος Πάγος ἀπεφάσισεν ὅπως καταλογισθῇ καὶ τὸ ἐκ δρ. 1800 ἐπιδομα ἐν τῇ ἀπονομῇ τῆς ἀνταξίως ἐπὶ τῆς ὁποίας φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀλλοιῶσίς τις. Ἀντίειπεν ἕτερος ὅτι διὰ τὸν λόγον τοῦτον θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παραπεμφθῇ τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπὴν καὶ οὐχὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς ἰσχυρίζονται ἕτεροι, ὅπως, εἰδικώτερα αὖσα ἢ ἐπιτροπὴ αὕτη, γνωμοδοτήσῃ ἂν ὀρθῶς ἢ μὴ ἀπεφάσισεν ὁ

Ἄρκιος Πάγος, θεωρήσας τοὺς πρώην γερουσιαστὰς ὑπαλλήλους. Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρέπεμψε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ περὶ καταργήσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ΡΝ' νόμου, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 81 καὶ 87 τῆς πολ. δικονομίας εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ἵνα ὑποβάλλῃ ἐν τάχει ἐκθεσιν ἐπ' αὐτῶν.

Ἐνταῦθα παρελθὼν ὁ ὑπουργός τῆς δικαιοσύνης ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὅπερ παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν.

Ἐπαναληφθείσης δὲ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, πρόβη ἡ Βουλὴ καὶ παρεδέχθη εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν τὸ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ δασμολογίου κατὰ τὰ ὑράσματα νομοσχεδίου, ὡς καὶ τὸ περὶ προσόντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπερ παρέπεμψεν εἰς τὰς οἰκείας ἐπιτροπὰς.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγεῖλας τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς ἐπιούσης, ἔλασε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὧραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης.

Γ. Μπορούκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΓ'.

Τῆς 17 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενιμένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν εἰς τὰ ἐξῆς ἔγγραφα.

1. Πρόγραμμα παρουσιάσεως ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῶν βουλευτῶν καὶ λοιπῶν ἀρχῶν.

2. Ἀναφορὰ κατοίκων Ἠλείας ζητούντων νότον ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν περὶ προικοκτησίας νόμον καὶ ἀπαλλαγθῶσιν οὕτω τοῦ δυσαναλόγου φόρου τοῦ σταφιδοκαρποῦ, ἥτις παρ' ἐπέμψθη εἰς τὴν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπὴν.

Προσελθὼν εἰς τὸν ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαίδεως, ὑπέβαλε τὰ ἐξῆς νομοσχέδια 1. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου, 2. περὶ συστάσεως ἀκαδημίας, αἵτινα παρεπέμφθησαν κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν.

Λαβὼν ἀκολουθῶς τὸν λόγον εἰς τῶν βουλευτῶν Ἡλείος εἶπεν 1. ἵνα προσαγῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν τὴν ἀναφοράν τοῦ Στεριοπούλου, περὶ τοῦ νομοσχεδίου ἀλαταποθήκης, ἣν διαύθυνε πρὸς τὸν εἰσαγγελεὰ τῶν πρωτοδικῶν Πατρῶν.

2. Ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης τὰς ἐκθέσεις τῶν εἰρηνοδικῶν φιλεσιῶδος Ρουσῆα καὶ Μανίου ἀλλ' περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ γραμματέως Ἀγγελιάδου Οἰκονομοπούλου.

3. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τὰς ἐκθέσεις τοῦ ἐπάρχου καὶ ὑπομνησχοῦ Γόρτινο, καὶ τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Ὠλιπύτης περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ δημάρχου τοῦ αὐτοῦ δήμου.

4. Νὰ ἀναγγέλλῃ πρὸς τὴν Βουλὴν ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν πόσα γράμματα ἐκλάπησαν ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου καὶ τί ἐξήχθη μέχρι τοῦδε ἐκ τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνακρίσεων.

5. Ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ἵνα προσαγῇ τὰς ἐκθέσεις τοῦ νομάρχου καὶ ἐφόρου Λαμίας περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ διαχειρίσεως τοῦ ἀλαταποθηκείου Λαμίας Χατζοπούλου.

Προβάσας κατόπιν τῆς Βουλῆς εἰς τ' ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἐτέθη εἰς τριτὴν συζήτησιν τὸ περὶ ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ Νομισματικοῦ Μουσείου νομοσχέδιον, τοῦ ὅπου ἀναγνωσθέντα κατὰ σειράν ἐγένετο δεκτὰ τὰ ἀρθρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 9, ἀντὶ ἀντιθέσεως.

Αναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἀρθρ. 10, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, πεισθῆς ὅπως τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον διπλάσιον τοῦ ἀντικείμενου βραχυθῇ καὶ δ' ἀπείξεως τοῦ ὑπουργοῦ, ὑποβαλλομένων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων παρὰ τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης.

Αναγνωσθῆσαν ἀκολουθῶς τὰ ἀρθρ. καὶ ἐγένετο δεκτὰ, ὡς εἶχαν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προκαταβῆναι ἵνα ἐπιψηφισθῇ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, παρατηρήσας τις ὅτι θεωρεῖ ἐπ' ἀνάγκης νὰ προστεθῇ ἐν τέλει αὐτοῦ ὅτι τὰ κείμενα τῶν νομισμάτων πρέπει νὰ περιέχωσι τρεῖς κλίθδας, κρατούμεναι παρὰ τοῦ Πρωτανεως τοῦ πανεπιστημίου, τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῶν νομισμάτων ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἀπάντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι τούτο ἀνάγκη νὰ ὀφείλῃ δ' αὖ Βασιλικῷ διατάγματι καὶ εἶναι περὶ τὴν νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀποφανθείσης δὲ τῆς Βουλῆς ἵνα ἡ ἀπάντησις αὕτη σημειω-

θῇ ἐν τοῖς πρακτικαῖς ἀνεγώθη καὶ ἐγένετο δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἐχο' οὕτω.

Ἄρθρον 1. Ἡ δημοτικὴ βιβλιοθήκη καὶ ἡ πανεπιστημιακὴ, διαμένουσιν ὡς ἔστιν, ἡ μὲν τοῦ δήμου, ἡ δὲ τοῦ Πανεπιστημίου ἐνοικίαι τοπικῶς καὶ διοικητικῶς εἰς μίαν βιβλιοθήκην, καλλιεργεῖν ἰδιωτῶν, καὶ ἔχουσι κοινὴν καταλόγον διηκρίοντα ὅμως τὰ βιβλία ἑατέρως καὶ ἐν αὐταῖς τοῖς κοιναῖς καταλόγοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Περὶ πλουτισμοῦ τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη πλουτίζεται.

1. Διὰ τῶν πρὸς ταῦτα ἀρθρῶν γινομένων τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ἐφόρου καὶ τῶν καθηγητῶν τῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

2. Διὰ τῶν εἰς αὐτὴν γινομένων δωρεῶν.

3. Διὰ τῶν εἰς ἑκάστου ἐκδοθῆσαν βιβλίου κατατιθεμένου ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν περὶ τούτου νόμον ὅπως ἀντιτύπων.

4. Δι' ἀνταλλαγῶν.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἐν τῇ 3 ἐδαφίᾳ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ὅπως ἀντίτυπα ὑποχρεοῦνται νὰ κρατῇ καὶ παραδίδῃ ἐπὶ ἀποδείξει ἐν μὲν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Κράτους εἰς τὸν ἐφορον τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης ὁ ἐκτυπὼν τὸ βιβλίον τυπογράφος ἐν ὅς δέ αὖ ἑτέρων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, ὑποκείμενος ἐν παρατίθει εἰς χρηματικὴν ἀποζημίωσιν ἔσται πρὸς τὸ δικαπλοῦν τῆς τιμῆς τοῦ ἐκδοθέντος βιβλίου καὶ εἰσπραττομένων κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων διατάξεις τοῦ νόμου ἐκτὸς δὲ τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν τοπικὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἥ ἐν ἐλλείψει ταύτης τὴν δημοτικὴν ἥτις ὑποχρεοῦται νὰ διαβιβάσῃ ἀντὶ ἀναβολῆς τὰ βιβλία εἰς τὸν ἐφορον τῆς βιβλιοθήκης, ὅστις ἀποστέλλει τὴν περὶ παρατίθῃ ἀποδείξιν, ἵνα ἐγγειοθῇ τὸ ἐκτυπώσαντι τὸ βιβλίον.

Ἄρθρον 4. Βιβλία τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης διπλὰ ἢ περιστέρα καὶ ἀρχαῖα δίνονται ν' ἀνταλλαχθῶσι πρὸς ἄλλα, προτάσει τοῦ ἐφόρου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 5. Ἡ χρῆσις τῆς βιβλιοθήκης εἶναι διττή.

1. Ἑσωτερικὴ, γινομένη ἐν τοῖς ἀναγνωστικοῖς αὐτῆς.

2. Ἐξωτερικὴ, γινομένη διὰ δανεισμοῦ τῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 6. Ἡ ἐξωτερικὴ τῆς βιβλιοθήκης χρῆσις δύναται νὰ ἀνασταλῇ ἐπὶ ὠριμένον χρόνον διὰ Βασιλικὸν διατάγματος.

Ἄρθρον 7. Ἐν οὐδεμίᾳ περιστάσει καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύνανται νὰ δανεισθῶσιν ἐκ τῆς βιβλιοθήκης χειρόγραφα καὶ βιβλία πολύτιμα, σπάνια καὶ πολυτελῆ, οἷον περιέχοντα εἰκόνας, πίνακας, χάρτας καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἄρθρον 8. Διὰ τοῦ κανονίσοντος τὴν χρῆσιν τῆς βιβλιοθήκης Βασιλικὸν διατάγματος θέλει ὀρισθῇ τίνες καὶ καὶ ἐπὶ τίσιν ἐγγυήσεσι δύνανται νὰ δανειζῶνται βιβλία αὐτῆς.

Ἄρθρον 9. Πᾶς δανειζόμενος βιβλίον δηλοῖ ἐγγράφως καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον θέλει κρατῆσαι αὐτὸ εἰς δάνειον. Κατὰ τὴν λήξιν δὲ τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὸ ἀνυπερθέτως. Οὐδὲν ὅμως βιβλίον δύναται νὰ μείνῃ ἀδανεισμένον πλεόν τοῦ μηνός. Ἐάν δὲ παριστῇ ἀνάγκη ἀνανεοῦται ἡ ἄδεια.

Ἄρθρον 10. Εἰς τὸν μὴ ἐπιστρέφοντα τὸ δανεισμένον βιβλίον ἀκριβῶς κατὰ τὴν λήξιν τῆς παρ' αὐτοῦ δηλωθείσης προθεσμίας, καταγνώσκειται παρὰ τοῦ ἐφόρου πρόστιμον μιᾶς δραχμῆς δια πᾶσαν ἡμέραν θραδύτητος, ἂν δὲ καὶ τὴν πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς λήξεως τὸ βιβλίον δὲν ἐπιστρέφῃ, εἰς τῶν κλητῶν τῆς βιβλιοθήκης ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ τὸ τε βιβλίον καὶ τὸ πρόστιμον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης διπλασιάζεται, τὸ δὲ βιβλίον ἀπαιτεῖται διὰ τῆς ἀστυνομίας, καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τῆς εἰσαγγελίας.

Ἄρθρον 11. Τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον πρόστιμα, εἰσπραττόμενα κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων φόρων διατάξεις τοῦ νόμου καὶ κατατιθέμενα ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐφόρου εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν, χρησιμεύουσιν εἰς πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 12. Ὁ δις διὰ προτίμου τιμωρηθεὶς, ἢ ὁ διὰ τῆς ἀστυνομίας ἢ τῆς εἰσαγγελίας ὑποχρεωθείς νὰ παραδώσῃ τὸ βιβλίον, σημειοῦται εἰς ἴδιον βιβλίον κρατούμενον ἐπὶ τούτῳ, καὶ οὐδέποτε πλέον δύναται νὰ δανεισθῇ βιβλίον ἐκ τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 13. Περὶελθόντος ἐπὶ ματαίῳ ἐνὸς μηνός ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ἐπιστροφήν τοῦ βιβλίου προθεσμίας, ὁ δανεισθεὶς αὐτὸ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ διπλάσιον τὸ ἀντίτιμον ὁλοκλήρου τοῦ σώματος, οὗτινος τὸ βιβλίον ἀποτελεῖ μέρος.

Ἡ ἐξωτερικὴ τῆς βιβλιοθήκης χρῆσις λεπτομερέστερον καὶ ἐν γένει ἡ ἐσωτερικὴ κανονισθήσεται διὰ Βασιλικὸν διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ διοικήσεως τῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 14. Τὸ προσωπικὸν τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης ἀποτελοῦσιν.

1. Εἰς ἔφορος, ἔχων βαθμὸν καὶ μισθὸν νομάρχου.

2. Δύο βιβλιοφυλάκες ἔχοντες βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως.

3. Δύο βοηθοὶ ἔχοντες βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραφέως α' τάξεως.

4. Δύο βοηθοὶ ἔχοντες βαθμὸν καὶ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραφέως β' τάξεως καὶ

5. Δύο κλητῆρες ἔχοντες ὁ μὲν δραχ. 70 κατὰ μῆνα, ὁ δὲ 60.

Ἄρθρον 15. Οἱ ἐν τοῖς ἐπαρίοις 1 καὶ 2 τοῦ προηγούμενου ἁρθρου διορίζονται διὰ Βασιλικὸν διατάγματος, οἱ δὲ ἐν τοῖς 3—4 διὰ διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως προτάσει τοῦ ἐφόρου τῆς βιβλιοθήκης.

Ἄρθρον 16. Ὁ ἐφορος ἔχει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῆς βιβλιοθήκης καὶ εἶνε ἰδίως προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τοῖς ἁρθροῖς 5—14 τοῦ παρόντος νόμου διατασσόμενων.

Ὁ ἀνώτερος τὸν βαθμὸν ἢ ὁ ἀρχαιότερος βιβλιοφυλάξ εἶναι ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἐφορὴν προϊστάμενος καὶ ἀναπληροῖ αὐτὸν ἀπόντα.

Τὰ καθήκοντα τοῦ τε ἐφόρου καὶ τῶν βιβλιοφυλάκων θέλει ὀρίσει ἰδικώτερον Βασιλικὸν διατάγμα.

Οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῆς βιβλιοθήκης διατελοῦσιν ὑπὸ τὰς ἀμέσους τοῦ ἐφόρου διαταγὰς καὶ ἐκτελοῦσιν ἀπροσάειπτος καὶ ἀκριβῶς τὰς παραγγελίας αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου.

Ἄρθρον 17. Τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον θεωρούμενον παράρτημα τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐν ἰδίᾳ αὐτῆς αἰθούσῃ ἀπο-

τεθειμένον συναπολείται ἐκ τῆς νῦν ὑπαρχούσης νομισματικῆς συλλογῆς καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀποκτητέρας καὶ τῆς ἰδιαιτέρας τιαύτης τοῦ ἐθνικοῦ παπιστημίου.

Ἀρθρον 18. Τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον διεθύνει εἰς νομισματογνώμων ἔχων ἐκθρόνον καὶ μισθὸν ὑπουργικῆς γραμμᾶς, ἁ. τάξεως, διορίζομενος δὲ διὰ Βασιλικῆς διατάξεως καὶ τολῶν ὑπὸ τῆς διαταγῆς τοῦ ἐφόρου τῆς ἐθνικῆς ἐκκλησίας.

Ἀρθρον 19. Ὁ νομισματογνώμων εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος ἐπὶ τῇ ἀκριβοίᾳ ἐκτελέσει τῶν περὶ Νομισματικοῦ Μουσείου διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐπὶ τῇ διαχειρίσει τῆς εἰς αὐτὸν διαπεπιστευμένης περιουσίας.

Ἀρθρον 20. Τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον πλουτίζεται.
α. Διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀγορῶν εἴτε τοῦ δημοτίου εἴτε τοῦ Πανεπιστημίου.

β. Διὰ προσφορῶν.

γ. Δι' ἀνταλλαγῆς.

Ἀρθρον 21. Οὐδεμία ἀγορὰ οὔτε ἀνταλλαγή δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ προτάσεως τοῦ νομισματογνώμονος ἐγκριμένης παρὰ τοῦ ἐφόρου τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐν τῇ ἐθνικῇ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας.

Ἀρθρον 22. Ἡ ῥῆσις τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου ἐπιτρέπεται μόνον χάριν ἐπιστημονικῆς μελέτης, καὶ κατὰ τὰ εἰδικώτερον περὶ τούτου διὰ Βασιλικῆς διατάξεως ὁρισθῆναι.

Ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει καὶ δι' οὐδὲν λόγον ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τοῦ Μουσείου ἐξαγωγή νομισμάτων, νομισματοσμήμων, διακτυλιολίθων καὶ ἄλλων τοιούτων κειμηλίων τῆς ῥηχίας τέχνης.

Ἀρθρον 23. Διὰ Βασιλικῆς διατάξεως θεῖται κανονισθῆ λεπτομερέστερον ἐπὶ τῇ ἑσσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου τὰ περὶ διατάξεως καὶ χρήσεως τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου.

Μετὰ ταῦτα ἐτάθη εἰς συζήτησιν συζήτησιν κατ' ἐγένετο δεκτὸν τὸ περὶ ἐκδοτῆς ῥήσεως τῶν ἐξαγομένων ἐλαίων νομισματικῶν.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγεῖλλας ὅτι τὴν προσεχῆ δευτέραν θέλει συζητηθῆ καὶ ἡ περὶ δευτεῶν προτάσις τοῦ κ. Χατζίσκου, συναιεσάμενος τῆς Βουλῆς, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ γραμματεῖς

ΙΑΚ. ΠΑΣΙΜΑΛΗΣ.

Γ. Φλωρίδας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΔ.

Τῆς 20 Νομβρίου 1867.

Πλήρως γενόμενης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν ἀνεγνώθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτερίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀνεκρινώθησαν εἴτα τὰ ἑξῆς ἐγγράφα.

1. Ἀπαρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας Νικολάου Φωκᾶ Γεωργακάτου, δι' ἧς αἰτεῖ κατ' ἐπανάληψιν ἰν' ἀπασφαλῆ τῶν βουλευτικῶν αὐτοῦ καθκόντων.

2. Ὁμοίᾳ τοῦ Γεωργίου Μενδικάρδη, ζητοῦντος ἵνα ἡ Βουλὴ συστήσῃ εἰς τὴν κυβερνήσιν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐκθροῦ τοῦ ὡς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ.

3. Ὁμοίᾳ τῶν ἐν Τούλτζῃ ὑπάρχων ἑλλήνων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποπροξένου Νικολαΐδου ὡς καταχρησμένου τῆς ἐξουσίας του.

Ἡ Βουλὴ τὴν μὲν πρώτην ἀπεδέχθη, ἐγκρίνας τὴν παροίτησιν τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας Γεωργακάτου, τὴν δὲ δευτέραν παρέπεμψε εἰς τὴν ἐπι τῶν ναυτικῶν ἐπιτροπὴν. Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης παροίτησιν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι τὰ κατὰ τοῦ αἰρημένου ὑπαλλήλου παύσαντα, γινόμενα καὶ πρὸς αὐτὸν, ἀπεδείχθησαν ἐκ τῶν διεργηθῆσαν ἀναχρίσεων ἀνυπόστατα καὶ ἀβάσιμα, δύναται δὲ νὰ καταβῇ εἰς τὸ προεδρεῖον, ἔνν' ἐξηγητῇ, τὴν περὶ τούτου ἐκθεσίαν.

Ἀνεκρινώθη ὡσαύτως πρότερος βουλευτοῦ τινος περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ναυτικῶν συντάξεων, ἥτις παρεπέμθη εἰς τύπωσιν.

Κληρωθεῖσα κατόπιν κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ προεδρεθέντος κατ' ἐκλογὴν βουλευτοῦ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Βονίτσας καὶ Εὐλ. μέρους, γινόμενη ἐκλογὴ ἐλάχεν εἰς τὸ Β'. τμήμα.

Ἀναγνώσθην εἴτα εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ τέλους τοῦ ἐλαιοκάρπου τῶν ἰονίων νήσων, ἐγένετο διακόν, μηδεμίαν ἀντιρρήσειν· γινόμενης ἔχει δὲ οὕτως.

Ἀρθρον μοναδικόν.

Ἐπὶ τοῦ διὰ θαλάσσης μεταφορμένου ἡ ἐξαγομένου ἐλαιοκάρπου τῶν ἰονίων νήσων εἰς ῥάτταται ὁ δασμός λεπτῶν 1 1/2 ἐφ' ἐκάστης ὀκάδου.

Προκειμένου μετὰ ταῦτα νὰ τεθῶσιν εἰς πρώτην συζήτησιν

αἱ διάφοροι ἔκτακτοι καὶ ἀναπληρωτικοὶ πιστώσεις τῆς χρήσεως 1867 μακρὰ ἠγέρθη συζητήσις, καθ' ἣν πολλοὶ ἀλληλοδιαδόχως ἐλάτουν τὸν λόγον, ἰσχυριζόμενοι, οἱ μὲν ὅτι ἡ προκειμένη συζήτης δέον ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐρχομένην τεταρτην, καθόσον διὰ τὴν ἐξετασθῇ ἡ πολιτικὴ ἐν γένει τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν γενομένων δαπανῶν, ἀνάγκη ὅπως ἀπὸ τῆς τωπώτεως καὶ διανιμῆς τῆς περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως τῆς μειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς παρέλθῃ ἀνάλογος χρόνος διὰ τὴν μελετήσασθαι καὶ ἀντιπροβαδάλωσιν αὐτὴν πρὸς ἐκείνην τῆς πλειονοψηφίας, ζητήσασθαι τὰς δεύσας πληροφορίες καὶ οὕτω δυνηθῶσι νὰ σχηματίσῃσι πεποιθὲς ἐδραῖον περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, τόσῳ σπουδαίου διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου. Ἐκ τούτου δέον νὰ περιμείνῃ ἡ Βουλὴ, καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ὃν ὀφείλει ἡ κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνόδου τῆς Βουλῆς, δὲ νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν πολιτικὴν καὶ ἐὰν ἔκτακτοι δαπάναι θέλουν ἐπιβαρύνῃ τὴν χρῆσιν τοῦ 1868, ἄλλως τε ἡ σημερινὴ συνεδρίασις προώρισταὶ κατ' αἴτησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς νομοσχεδίου, καὶ εἰς τούτου τὴν συζήτησιν πρέπει νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς ὃ καὶ οἱ βουλευταὶ προπαρασκευάσθησαν. Οἱ δὲ ὅτι αἱ ζητούμεναι πιστώσεις, ὑποβλήθησιν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς Βουλῆς καὶ βασανισθεῖσαι ἐπὶ πολὺν καιρὸν παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς, κατέστησαν ἤδη ὥριμαι πρὸς συζήτησιν, καθόσον ἐντὸς τοῦ παρελθόντος χρονικοῦ διαστήματος ἡδύνατό τις νὰ συλλέξῃ πάσας τὰς δυνατάς πληροφορίας καὶ μελετήτῃ ἐπισταμένως τὸ ζήτημα, οὐδὲ πρέπει νὰ περιμείνῃ ἡ Βουλὴ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, καθόσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀναβάλλεται ἐπ' ἄπειρον ἡ συζήτης τῶν πιστώσεων, τοῦτ' ὅπερ σπουδαίως θέλει ἐλάτῃ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ ἀκρυπτον ἀποβαίνει, διότι αἱ ζητούμεναι πιστώσεις, οὐδὲ μίαν σχεδὸν ἔχουσι μὲ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, ὅτε στηρίζονται ἐπὶ νόμου ψηφισθέντος ἤδη κατὰ τὴν παρελθούσαν σένοδον καὶ ὑπὸ μόνων τῶν προσόδων τοῦ ἔτους 1867 τακτικῶν τε καὶ ἐκτάκτων καλυπθασόμεναι.

Παρατηρήσεις δὲ γενομένης ὅτι ἡ συζήτης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πιστώσεων δὲν ἐτεθῇ οὔτε εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καθόσον ἡ περὶ τούτου σημειώσις ἔχει παρεισχθῇ εἰς τρόπον παρέχοντα δισταγμὸν ἂν συναινέσει τῆς Βουλῆς ἐγένετο ἡ πα-

ρειαγωγή, καὶ ἐπιμενόντων τινῶν νὰ ἐρωτηθῇ αὐτὴ ἂν ἡ ἡμερησία διάταξις ἔχῃ καλῶς.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Π. Καίρη καὶ Μιχ. Καίρη, παρεδέχθη διὰ ψήφων 88 κατὰ 49, κατὰ τὸ ὡς προσαρτώμενον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ ἡμερησία διάταξις ἔχει καλῶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ἂν ἡ ἡμερησία διάταξις τῆς 20 Νοεμβρίου 1867 ἔχῃ καλῶς, ναὶ ἢ όχι;

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Γ. Ζουμπουλάκης	Ν
Ἀνδρ. Μιχαλόπουλος	Ο	Ἀντ. Σ. Μήτσας	Ν
Αἰάκος Λογιωτιάδης	Ν	Μ. Γουζούασης	Ν
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ν	Δημ. Τσιτσάρας	Ν
Μιχ. Δ. Καίρης	Ο	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ν
Ν. Π. Καίρης	Ν	Πάνος Μανωλίδης	Ο
Δημ. Τσιώκης	Ν	Δημήτριος Ζώτος	Ο
Δ. Λαμπρινίδης	Ο	Κων. Λομβάρδος	Ν
Κωνστ. Μανουσάκης	Ν	Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ο
Ὁθων Μακρυγιάννης	Ο	Σπυρ. Λεονταράκης	Ν
Περ. Ἀναρ. Πετράκης	Ν	Ἰωάννης Πλαίσας	Ν
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀνδρ. Γαῖτας Φωσλάδης	Ν
Παναγ. Κυριακός	Ν	Λυκούργος Κρεστενίτης	Ο
Ἀριστ. Μπαλάνος	Ο	Στέφ. Στεφανόπουλος	Ν
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ο	Χ. Στεριόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Στράτος	Ν	Αἰλ. Βιλαέτης	Ν
Γ. Γεροθανάσης	Ν	Ἀλέκος Ἀχολός	Ο
Δημήτριος Γρίβας	Ν	Λουκάς Κατσίνης	Ο
Παν. Πετμεζής	Ν	Ἀναγ. Δημητρίου	Ν
Εὐθ. Δελιγιάννης	Ν	Πέτρος Ζάνος	Ν
Γ. Πλαπούτας	Ν	Ἰωάννης Βλαβιάνος	Ν
Α. Ἀντωνόπουλος	Ν	Σπυρ. Μαλασπίνης	Ν
Ἀθαν. Γόνδικας	Ο	Κωνστ. Πεταλάς	Ν
Χ. Σακελλαριάδης	Ο	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	Ν
Πλ. Β. Μαυρομιχάλης	Ν	Ἰωάννης Ζαῖμης	Ο
Α. Πετροπουλάκης	Ν	Σωτ. Πετμεζής	Ο
Χρ. Μαστροπάς	Ο	Λεων. Πετμεζής	Ο
Ἰω. Σιφάκης	Ν	Ἀνδ. Οἰκονομόπουλος	Ο
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ο	Ἰω. Παπαδόπουλος	Ο

Ιωάννης Φλέσσας	Σπ. Σπηλιωτάκης	Ο
Περ. Μαυρομιχάλης	Σπ. Κοπανίτσας	Ν
Γ. Περωνίτης	Ιω. Α. Κορβιωτάκης	Ο
Κωνσ. Δημητριάδης	Α. Κορβιωτάκης	Ν
Αλ. Κοντοστάυλος	Γεώργιος Λάμπας	Ν
Ιω. Μπαλάφας	Βασίλειος Α. Σφυρόπουλος	Ο
Τριαντ. Λαζαρέτος	Αλεξ. Σταματοπούλος	Ο
Κωνστ. Κυπριάδης	Αριστοτέλης Βαλαωρίτης	Ν
Σπ. Παδοβάς	Γεράσ. Σέρβος	Ν
Σωκράτης Κουρής	Δημήτριος Τακμόπουλος	Ν
Θεόδωρος Ζερβός	Δημήτριος Παπαλουκάς	Ν
Νικόλαος Καρύνης	Γεώργιος Μπουκίδης	Ν
Νικ. Πάγκρατης	Χρίστος Α. Χριστόπουλος	Ν
Παλ. Κωνσταντίνος	Βασ. Δημητριάδης	Ο
Θεόδωρος Ρωμάτος	Αναγ. Σταυρόπουλος	Ν
Νικ. Λούβρος	Σπυρίδων Οικονομίδης	Ν
Γερ. Μαυρογιάννης	Αθανάσιος Σινανιώτης	Ν
Νικ. Γεωργιάδης	Άσημ. Ζατουνίτης	Ν
Αναστ. Άννης	Ξενοφών Λαγοθέτης	Ν
Δημ. Τσουγιαννάτος	Ιωάννης Αλεξίου	Ν
Γεράσ. Αντόπας	Έπ. Δεληγιώργης	Ο
Αντώνης Ζερβός	Χάρης Τρικούκης	Ν
Γεώργιος Φλωρίδης	Αλέξανδρ. Κουμουνοπούρος	Ν
Γ. Αλιδάδης	Περ. Μπούτος	Ν
Αναστ. Δημητριάδης	Π. Καλαμαριώτης	Ν
Ανδρ. Νοταράς	Ιω. Προβελγίτης	Ν
Ευθ. Κανελλόπουλος	Π. Μοδινός	Ν
Ιω. Γ. Ιωάννου	Αριστομένης Ραυτοπούλος	Ν
Ευστ. Οικονομόπουλος	Εμ. Ναυπλιώτης	Ο
Γεώργιος Αρώνης	Ν. Κονταράτος	Ν
Εμμανουήλ Κοντολιών	Ν. Φαρμάκης	Ν
Κοσμάς Πενάρετος	Ιω. Πρωτοπαπάς	Ν
Δημ. Βροντίσης	Ν. Καναλός	Ο
Χαρ. Α. Χριστόπουλος	Γ. Ύψηλιντης	Ν
Σπ. Παπαδόπουλος	Κωνστ. Εύθυμιόπουλος	Ο
Δημ. Παπανικολάου	Τάλεμαχος Ρούκας	Ο
Ιω. Βαλασόπουλος	Κίμων Χριστοδούλου	Ν
	Αντ. Α. Μαυρομιχάλης	Ο
	Ιω. Κατσάκης	Ν
	Π. Λεωτσάκος	Ο

Αλ. Α. Κουμουνοπούρας	Ν	Ιάκωβος Παξιμαδής	Ν
Χ. Χριστόπουλος	Ν	Ματθαίος Γιαννούλης	Ν
Κ. Κανελλόπουλος	Ο	Μιχ. Παρίσης	Ν
Κ. Οικονομόπουλος	Ν	Σωτ. Σωτηρόπουλος	Ν
Δημ. Μακρής	Ν	Άθ. Γρηγοριάδης	Ν
Ευθύμιος Κεχαγιάνης	Ν	Τσίκος Μαυροειδής	Ν
Λουκάς Καραλιβάνος	Ν	Β. Σαλτσόδημος	Ο
Σπυρ. Κρεμλίζης	Ν	Δημ. Βύσσαρης	Ν
Α. Ρηγοπούλου	Ν	Σπυρ. Καραμάνος	Ν
Μπενιζέλος Ρούφος	Ο	Σταμ. Κορυζής	Ν
Α. Μπουκαούρης	Ν	Δημ. Βούλγαρης	Ο
Θάνος Κανακάρης	Ο		
Άθαν. Μισυράκης	Ν	Τασ. Πλαίσας	Ν
Κωνστ. Δαρειώτης	Ν	Άθ. Χατζόπουλος	Ν
Ιω. Δουλιδής	Ν	Δ. Τσιριμώκος	Ν
Κωνστ. Μελαχροινός	Ν	Δ. Χατζίκος	Ο
Γεώργιος Μπούμπουλης	Ν	Δ. Κριεζιώτης	Ν
Δημ. Θουχάρης	Ν	Ν. Βουδούρης	Ο
Κωνστ. Πλατής	Ο	Αύγ. Λέκκων	Ν
Αχιλλεύς Μεταξάς	Ν	Δημ. Βαλαμπάνας	Ν
Μιλτιάδης Κανάρης	Ο	Γ. Σταματάρας	Ν

Γενουμένης δ' έτέρως αίτησαι τινών επί της περί αναβολής της συζητήσεως των πιστώσεων προτάσεως ψηφοφορίας κατ' όνομαστικήν κλήσιν υπό τους ψηφοδέκτας Β. Σφυρόπουλου και Δημ. Βροντίσην, εζήχθη κατά τό επίσης προσαρτώμενον ώδε πρωτόκολλον, ότι ή Βουλή δέν παρεδέχθη την πρότασιν ταύτην διά ψήφων 88 κατά 48.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας των βουλευτών

Παραδέχεται ή Βουλή την πρότασιν περί αναβολής της συζητήσεως των πιστώσεων, και ή όχι :

Κωνστ. Θεοδώρου	Ο	Δ. Λαμπρινίδης	Ν
Ανδρ. Μεγαλόπουλος	Ν	Κωνστ. Μανουσάκης	Ν
Αϊκάς Λογιωτατίδης	Ο	Όθων Μακρυγιάννης	Ν
Αναγ. Γιαννουλίδης	Ο	Περ. Αναρ. Πετράκης	Ν
Μιχ. Δ. Καίρης	Ν	Δημ. Καλλιφρονάς	Ο
Ν. Π. Καίρης	Ο	Παναγ. Κυριακός	Ο
Δ. Τσώρης	Ν	Αριστ. Μπαλάνος	Ν

Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ν	Σωτ. Πατιμεζάς	Ν
Ἀνδρέας Στράτος	Ο	Λεων. Πατιμεζάς	Ν
Δ. Γρίβας		Ἀνδρ. Οἰκονομόπουλος	Ν
Γ. Γεροθανάσης	Ο	Ἰω. Παπαδόπουλος	Ν
Παν. Πατιμεζάς	Ο	Ἰωάννης Φλέσσας	
Εὐθ. Δελγιάννης	Ο	Περ. Μαυρομιχάλης	Ν
Γ. Πλαπούτας	Ο	Γ. Περωτής	
Α. Ἀντωνόπουλος	Ο	Κωνστ. Δημητριάδης	Ν
Ἀθαν. Γόνδικας	Ν	Ἀλ. Κοντόσταυλος	Ο
Χ. Σκελλαριάδης	Ν	Ἰω. Μπαλάρας	Ο
Ἠλ. Β. Μαυρομιχάλης	Ο	Τριαντ. Λαζαρέτος	Ν
Α. Πετροπουλάκης		Κωνστ. Κυπριάδης	
Χρ. Μαστραπᾶς	Ν	Στ. Παδοβάς	
Ἰω. Σαφάκης		Σωκράτης Κουρής	Ν
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	Ν		
Γ. Ζουμπουλάκης	Ο	Θεόδωρος Ζερβός	Ο
Ἀναστ. Μήτζας		Νικόλαος Κορύθης	
Π. Γουζιούσης	Ο	Νικ. Παγκράτης	Ο
Δημ. Τσιτσίκας		Πολ. Κωνσταντᾶς	Ο
Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ο	Θεόδωρος Ῥωμαῖος	Ο
Πάνος Μανωλίδης	Ν	Νικ. Λούβρος	Ο
Δημήτριος Ζώτος	Ν	Γερ. Μαυρογιάννης	Ο
Κων. Λομβάρδος	Ο	Νικ. Γεωργακάτος	
Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ν	Ἀναστ. Ἀννινός	Ο
Σπυρ. Αεονταράκης	Ο	Δημ. Τσουγανάτος	Ο
Ἰωάννης Πλαίσας	Ν	Γεράσ. Ἀντύπας	Ο
Ἀνδρέας Γαῖτας Φωσκάδης	Ο	Ντάνιος Ζερβός	Ο
Λυκούργος Κρεσενίτης	Ν	Γεώργιος Φλωρίδης	Ο
Στέρ. Στεφανόπουλος	Ο		
Χ. Στεριόπουλος	Ο		
Ἀλ. Βιλαέτης	Ο	Γ. Λεβιθαδᾶς	
Ἀλέκος Ἀγυλός	Ν	Ἀναστ. Δημητριάδης	Ν
Λουκάς Κατοίνας	Ν	Ἀνδρ. Νοταράς	
Ἀναγν. Δημητρίου	Ο	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Πέτρος Ζάνος		Ἰω. Γ. Ἰωάννου	Ο
Ἰωάννης Βλαβιανός		Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Σπύρος Μαλασπίνας	Ο	Γεώργιος Ἀρσένης	Ο
Κωνστ. Πεταλάς	Ο	Εμμανουὴλ Κοντολέων	Ν
Ἀναστ. Μιχαλόπουλος		Κοσμάς Πανῆρετος	Ο
Ἰωάννης Ζαῖμης	Ν	Δημ. Βρόντισης	Ο

Χαρ. Α. Χριστόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ο
Σπ. Παπαδόπουλος	Ο	Ἀντών. Α. Μαυρομιχάλης	Ν
Δημ. Παππανικολάου		Ἰω. Κατσάκος	Ο
Ἰω. Βηλασόπουλος	Ν	Π. Λεωτσάκος	Ν
Σπ. Σπηλιωτάκης	Ν	Ἀλ. Α. Κουμουνδουράκης	Ο
Σπ. Κοπανίτσας	Ο	Χ. Χριστόπουλος	Ο
Ἰω. Α. Κορφιοτάκης	Ν	Κ. Κανελλόπουλος	Ν
Α. Κορφιοτάκης	Ο	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο
Γεώργιος Λάμπας	Ο	Δημ. Μακρής	Ο
Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος	Ν	Εὐθύμιος Κεχαγιάς	Ο
Ἀλέξ. Σταματόπουλος	Ν	Λουκάς Καραλίδανος	Ο
Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	Ο	Σπυρ. Κρεμζής	
Γεράσ. Σίρβος	Ο	Α. Ῥηγόπουλος	
Δημήτριος Τσαμόπουλος	Ο	Μπενιζέλος Ῥούφας	Ν
Δημήτριος Παπαλουκάς	Ο	Α. Μπουκαούρης	Ο
Γεώργιος Μπουκίδης	Ο	Θάνος Κανακάρης	Ν
Χρῖστος Α. Χριστόπουλος	Ο	Ἀθαν. Μισυρλής	Ο
Βασ. Δημητράκοπουλος	Ν	Κωνστ. Δικραιώτης	Ο
Ἀναγν. Σταυρόπουλος	Ο	Ἰω. Δουλίδης	Ο
Σπυρίδων Οἰκονομίδης	Ο	Κωνστ. Μελαχροινός	Ο
Ἀθανάσιος Σινανιώτης	Ο	Γεώργιος Μπούμπουλης	
Ἄσχημ. Ζατουνίτης	Ο	Δημ. Θεοχάρης	
Ξενοφών Λογοθέτης		Κωνστ. Πλατῆς	Ν
Ἰωάννης Ἀλεξίου		Ἀχιλλεὺς Μεταξᾶς	
Ἐπ. Διληγιώργης	Ν	Μιλτιάδης Κανάκης	Ν
Χαρίλαος Τρικούπης	Ο	Ἰάκωβος Παζιμάδης	Ο
Ἀλέξανδρος Κουμουνδούρος	Ο	Ματθαῖος Γιαννούλης	Ο
Περ. Μποῦτος		Μιχ. Παρίσης	Ο
Π. Καλαμπαριώτης		Σωτ. Σωτηρόπουλος	
Ἰω. Προδελέγιος	Ο	Ἀθ. Γρηγοριάδης	Ο
Π. Μοδινός	Ο	Τσίκος Μαυροειδής	Ο
Ἀριστείδης Ῥαυτοπούλος		Β. Σκαλτσοδήμος	Ν
Εμ. Ναυπλιώτης	Ν	Δημ. Βότσαρης	Ο
Ν. Κονταράτος	Ο	Σπυρ. Καραμάνος	
Ν. Φαρμάκης	Ο	Σταμ. Κορυζής	
Ἰω. Πρωτοπαπᾶς		Δημ. Βούλγαρης	Ν
Ν. Καναβός	Ν		
Γ. Ὑψηλάντης			
Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος	Ν	Τασ. Πλέσσας	Ο
Τηλέμαχος Ῥούκης	Ν	Ἀθ. Χατζόπουλος	Ο

Δ. Τσιριμώκος	Ο	Λύγ. Ἀβέρωφ	Ο
Δ. Χατζόπουλος	Ν	Δημ. Βαλαμπάκος	Ο
Δ. Κριεζώτης		Γ. Σταματάρας	Ο
Ν. Βουδούρης	Ν		

Οὕτως ἀναγνωσθέντων εἰς πρώτην συζήτησιν τῶν ἐξῆς νομοσχεδίων.

1. Περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 1,000,000 τῆς χρήσεως 1867 τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ὑπὸ τὸ κεφάλαιον 23, «Προμήθεια ὑλικού».

2. Περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 1,600,000 τοῦ κεφαλαίου αἰνιχὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

3. Ὁμοίως περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν 4,500,000 τῆς χρήσεως 1867 τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

4. Ὁμοίως περί χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχμῶν 400,000 τῆς χρήσεως 1867 τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ κεφαλαίου αἰνιχὰ μέτρα ἀσφαλείας καὶ

5. Νομοσχέδιον περί κυρώσεως ἐκτάκτων πιστώσεων ἐκ δραχ. 1,640,000 τῆς χρήσεως 1867. Λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ πρώτου ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν ὅτι οἱ λόγοι, οἵτινες ἐξετέθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον χορηγηθείσης πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἐνὸς ἑκατομμυρίου, αὐτοὶ οἱ λόγοι δικαιολογοῦσι καὶ τὴν αἰτουμένην, καθόσον ἡ ψηφισθεῖσα τότε πίστωσις δὲν ἐπὶ ἤρχεσεν εἰς τὴν σκοπούμενην προμήθειαν τοῦ ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ἐνταῦθα παρὰ τὴν ἡσυχίαν γενομένης ὅτι ὁ τρόπος τῆς συζητήσεως τῶν πιστώσεων ἀναβαίνουσιν εἰς δέκα σχεδὸν ἑκατομμύρια δραχμῶν πρέπει νὰ κανονισθῇ, διότι ἐν αὐταῖς θέλει ἐξελεγχθῇ ἡ πολιτικὴ πορεία τῆς κυβερνήσεως, ἐπομένως ὁ πρωθυπουργὸς οὐδεὶς κατὰ τὴν υπόσχεσιν, ἣν ἔδωκε κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν, νὰ ἐκθέσῃ τὴν πολιτικὴν ἣν ἠκολούθησεν καὶ τὴν ὁποῖαν μελετᾷ ν' ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ μέλλον, ἡ δὲ γενομένη ἀχρι τοῦδε συζήτησις εἶναι ὅλως ἀνώμαλος, ὁ πρόεδρος παρελθούσης τῆς ὥρας, ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, ἔλυτε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 5 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Γ. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ,

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΕ΄.

Τῆς 21 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν ἀνεγνωσθῆσαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ χορηγίας ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως 1867, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρωθυπουργός, χαίρει, εἰπὼν, ὅτι λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ἐκπληρώσῃ ἤδη τὴν υπόσχεσιν ἣν ἔδωκεν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται νομοσχεδίων, καὶ νὰ ἐκθέσῃ αὐτῇ τὴν πολιτικὴν, ἣν ἠκολούθησεν κατὰ τὸ παρελθόν, ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, καὶ ἣν προτίθεται ν' ἀκολουθήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἐάν αὐτὸς θέλῃ ἀπολαμβάνει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς νὰ διευθύνῃ τὰ τῆς πολιτείας, καὶ δὴ ὅταν ἀνέλθῃ, εἰπὼν, τὴν διευθύνειν τῶν πραγμάτων, εἰς εἰς πλείστα μέρη τοῦ Κράτους δεσποζοντας τοὺς ληστὰς ἢ τοὺς κακούργους καὶ φυγοδίκους, ἐντεῦθεν ἀσφάλεια πλήρης δὲν ὑπῆρχε, διότι οἱ πολῖται δὲν ἐτόλμων νὰ ἐξέλθωσι τῶν πόλεων τὰ κακὰ ταῦτα, χάριν τῶν προσπαθειῶν τῆς κυβερνήσεως, καὶ τοῦ φιλονόμου καὶ φιλοπύχου πνεύματος τοῦ λαοῦ, σχεδὸν ἐξέλιπον καὶ σήμερον δύναται τις ἀσφαλῶς νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας του, νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ νὰ περιέλθῃ ὅπου ἂν θούληται. Ἐάν δὲ εἰς τινὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καὶ ἰδίως τὰς μεθούρας, ἐξακολουθῇ ἔτι ὑφισταμένη ἡ ληστεία, τοῦτο προέρχεται, ὡς εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ἐκ τῆς περιθάλψεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν τοῦ γειτονικοῦ Κράτους, ἐφ' ὧν ἔλαβεν ἡ κυβέρνησις τὰ κατάλληλα μέτρα ὥσπαστως ἡ κατὰ τὰς τοῦ ταμείου ἦτον ἀβλῖα καὶ, σχεδὸν εἰπὼν, ἡ χρέωκοπία ἔκρουε τὴν ὕψαν αὐτοῦ, διότι ἐν αὐτῷ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ δὲν ὑπῆρχεν οὔτε λεπτὸν καὶ χρέος ἀπαιτητὸν ἐκ τισσάρων περίπου ἑκατομμυρίων, ὁφειλόμενον εἰς μισοὺς ὑπαλλήλων ὑπῆρχαν, ἤδη τὸ ταμεῖον ἐξῆλθε τῶν δυσχερειῶν τούτων καὶ εἶναι ἐνήμερον εἰς τὰς πληρωμὰς του. Ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἐπίσης διαταράσσεται σπουδαίως ὑπὸ τινῶν ἀτομικῶν ἀδικημάτων, ἀμαχόντων καθ' ἣν ἐπιγὴν ἀνέλαβον τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους καὶ ἡ κατὰ τὰς αἰτίαι ἐβελτιώθη, διότι τὸ ἐγκλημα καταδιωχθέν δραστηρίως περιωρίσθη εἰς τὸ τρίτον σχεδόν, ὡς θέλει ἀναβαλεῖν ἡ ἱστορία ἐκ τῆς παρουσιασθενομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ στατιστικῆς, ὡς

δύναται τις μετὰ παρήγορας νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ τόπου, παραβαλλομένη πρὸς τὴν προλαβοῦσαν διοίκησιν, εἶναι βελτίστη, διότι καὶ ἡ ληστεία, ὡς εἶπον, σχεδὸν ἐξέλιπε, καὶ αἱ δυσχερεῖαι αἱ οἰκονομικαὶ δὲν ὑφίστανται καὶ τὰ Κερκυραϊκὰ ἐκονομίσθησαν διὰ ἐπιψηφίσεως καταλλήλου νόμου. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως. περὶ δὲ τῆς ἐξωτερικῆς, ἐπὶ ἡγεῖται ὁ πρωθυπουργός, ὅτι ἀπέναντι αὐτῶν εὖρε ζήτημα συγκινοῦν καὶ θερμαίνον πᾶσαν καρδίαν ἐλληνικὴν, εὖρε ἀδελφούς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, τὴν Κρητικὴν δηλονότι ἐπανάστασιν. Καὶ ὡς ἰδιώται καὶ αὐτοὶ ἐθερμαίνοντο καὶ ἐνῆργουν πᾶν ὅ,τι ἡδύνατο νὰ συντελέσῃ πρὸς εὐδωσίαν τοῦ ἀγῶνος τούτου, ὡς ἐξουσία ὅμως τῆς Ἑλλάδος, εἶχον καθῆκον ἀνώτερον ἐκείνου νὰ διατηρήσωσιν οὐδετερότητα ἀπέναντι τῶν διαμαχομένων, οὐδετερότητα ὅμως θαρραλέαν καὶ εἰλικρινῆ, καὶ ἂν μὲν ὑπὸ ταύτης διεκωλύετο πᾶσα ἀμεσὸς ἐνέργεια πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ· οὐχ' ἦτιον ὅμως δὲν ἔλλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐνεργῶσιν ἀμέσως καὶ ἔθικῶς καὶ ἰδοὺ ἐνῶ ἡ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἦτον τὸ κατ' ἀρχάς ἀπότομος καὶ τραχεῖα, διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν κατῴρθωσαν νὰ μεταβάλῃσιν αὐτὴν εἰς ἐπιεικὴ καὶ φιλάνθρωπον, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων εἶναι, ὥστε καὶ μετὰ παρέλευτον ὀλοκλήρων δέκα μηνῶν ὁ κρητικὸς ἀγὼν νὰ ἀκμαΐζῃ καὶ χιλιάδες κρητικῶν οἰκογενειῶν νὰ διασωθῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἑλλάδος. τοῦ θ' ὅπερ μεγάλως ὠφέλησε τὸν ἀγῶνα. Καὶ εἶναι ἀληθές, εἶπεν, ὅτι τὸ φιλάνθρωπον τοῦτο ἔργον πύξησε τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, ἀλλὰ ἡ Ἑλλὰς τοιαύτην θυσίαν οὐδέποτε πρέπει νὰ συλλογίζηται, διότι ἐκπληροὶ καθῆκον, ἀνώτερον τοῦ τῆς οὐδετερότητος. Τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο, προσέθηκεν ὁ πρωθυπουργός, συνδέεται μὲ ἄλλην κατάστασιν ὑπάρχουσαν ἤδη ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἡ Ἑλλὰς εὐρισκομένη ἐν τῷ μέσῳ λαῶν συνταραττομένων ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐθνικοτήτων, δύναται νὰ εὐρεθῇ ἐν μέσῳ ποικίλων δυσχερειῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ προπαρασκευασθῇ, ἵνα μὴ ὅταν αἱ ἰδέαι αὗται κατασταθῶσιν ἀληθεῖαι, ἀσθενὴς καὶ ἀπροπαρασκευάστος εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπικαλῆται καὶ πάλιν τὴν εὐμένειαν τῶν δυνατῶν, καὶ δίκην ἐπαίτου, νὰ ζητῇ προστασίαν. Ἐκ τῶν ἰδεῶν τούτων, ἐπιδοκιμασθεῖσιν καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν μέσων ὁρμώμενοι, καὶ τὸν στρατὸν κατὰ τὸ δυνατόν διωργάνωσαν, καὶ τὸ ἀναγκαῖον δι' αὐτὸν ὕλικόν ἐπρομήθευσαν, οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων

προϋνόησαν ἀγοράσαντες καὶ παραγγελλαντες νὰ ναυπηγηθῶσι κατάλληλα πλοῖα.

Ἀντικρούων τὸν πρωθυπουργόν εἰς τῶν βουλευτῶν ἐξέθηκεν ὅτι γαίρει καὶ αὐτός, διότι ἐκπληρώσας τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ὁ πρωθυπουργός, ἐθεσεν οὕτω εἰς εὐκόλον θέσιν τὴν ἀντιπολίτευσιν, ὥστε νὰ δυνηθῇ ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τὰς ἐνεργείας του καὶ ἐκφέρῃ τὰς παρατηρήσεις τῆς, λυπεῖται ὅμως, διότι διὰ τῶν ἀνωτέρω οὐδὲν νεώτερον τῶν ἐν τῷ προγράμματί του ἐξέθηκεν, ἐνῶ ὠφελεῖ νὰ φέρῃ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν τῆς καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν, ἵνα οὕτω κατασταθῇ δυνατόν νὰ συγκριθῇ ἡ διοίκησις αὐτοῦ πρὸς τὴν προλαβοῦσαν· ἐσχυρίσθη ὅτι ἡ ληστεία ἐξέλιπε, καὶ ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν δρακοντίων ἐκείνων νόμων τῆς ληστείας, τῆς ἐκτοπίσεως, τῆς ζωοκλοπῆς καὶ διαλύσεως τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἡ κατάστασις τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος τὸ ἐναντίον μαρτυρεῖ χειροτέρα οὕσα ἐκείνης, ὅτε ἡ ἀντιπολίτευσις διεύθυνε τὰ τῆς πολιτείας· οὐδὲν πλεύτερον κατῴρθωσεν ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις ἢ νὰ φυγαδεύσῃ κακοῦργους τινάς, ὅπερ ἐξασθενεῖ τὸν ζῆλον τῶν ἀρχῶν. Οὕτε περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως δὲν πρέπει νὰ καυχᾶται ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις, διότι ἐάν σήμερον εὐρίσκειται εἰς καλλιτέραν κατάστασιν τὸ Ταμεῖον, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν φόρων καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ δανείου, οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τὸ γόνιμον τῶν μηνῶν· μεμπτέα μᾶλλον εἶναι ἡ παρούσα κυβέρνηση, ἐάν ληθῇ ὑπ' ὅψιν ὅτι τὰς εἰσπράξεις τοῦ παρελθόντος ἐξῴδωσε πᾶσας, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τὰς φυλάξῃ ὡς ἐφόδιον τῶν ἐρχομένων στείρων μηνῶν, καὶ μάλιστα νῦν ὅτε αἱ πηγαὶ καὶ τούτων τῶν στείρων μηνῶν, αἱ εἰσπράξεις δηλ. τῶν τελωνείων, θέλουν ἀποδίδεσθαι εἰς τὴν Τράπεζαν κατὰ τὸν περὶ δανείου νόμον, ὡσαύτως καὶ ἡ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης δὲν ἐβελτιώθη, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐχειροτέρευσε, διότι κατήντησε φαρμακτικῇ, συντελοῦσα εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῶν ἀδικημάτων, μὴ ἐχόντων τῶν πολιτῶν τὴν πεποθηκοῖν ἐκείνην ἢν πρέπει νὰ ἔχουσιν εἰς τὴν ἀπονουὴν τῆς δικαιοσύνης, ἀπόδειξις τοῦτου εἶναι ὅτι καθ' ἐκάστην φόνου ἐπὶ φόνων συμβαίνουν καὶ μάλιστα εἰς τινα ἐπαρχίαν. Περὶ δὲ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως παρατηρεῖ ὅτι δὲν εἶναι εἰλικρινῆς, διότι πολλὰ ἐπαγγελθεῖσα, ἐκτὸς τῆς ἐξουσίας εὐρισκομένη, καὶ οὐδὲν ἔπραξε ἀναλαβοῦσα τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, ἡ δὲ συνδρομὴ τοῦ κρητικοῦ ἀγῶνος δὲν ἦτον ἐπιτυχεστέρα ἐκείνης ἣν παρέσχεν ἡ προλαβοῦσα κυβέρνησις, ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅτι

τότε ἔρρευσεν τὸ χρυσὸν πρὸς τὸν ἀγῶνα, ἐυσταθήσαν. διάφορα κόμματα ἐν ταῖς μεγαλειτέrais πόλεσι καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς πρωτοευσταῖς τῶν μεγάλων δυνάμεων, καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ δημοσιογραφία ἀνέλαβε τὴν ὑποστήριξιν τῶν δικαίων τῶν ἀδελφῶν Κρητῶν παρὰ τῇ κοινῇ γνώμῃ τῆς Εὐρώπης. Οὐτε πρέπει ν' ἀντιπληῖται ἡ ἐνστάσις κυβερνήσεως ὡς ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τῆς τὴν μεταφορὰν τῶν γυναικοπέδων, διότι αἱ δυνάμεις αἱ ἀναλαβούσαι τὸ φιλάνθρωπον αὐτὸ ἔργον, ἔχουν καὶ αὐταὶ ὑπαλλήλους καὶ ἀρχάς ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, καὶ τὴν κατάστασιν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ χριστιανῶν καλῶς γινώσκουσι. Καθόσον ἀφορᾷ τὸν περιορισμὸν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἀνατολῇ παρατήρησεν ὅτι οὐδεὶς διεφιλανείκησεν αὐτόν, καὶ ἀπόδειξις εἶναι ὅτι καὶ πρότερον ἐγένοντο προπαρασκευαί, ὥστε οὐδὲν νέον ἡ ἐνστάσις κυβερνήσεως ἀνεκάλυψε, μάλιστα μεμπτέα εἶναι, διότι αἱ προπαρασκευαί τὰς ὁποίας ἔκαμε δὲν εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ φρόδος ὑπάρχει μὴ, παρουσιαζομένης ἀνάγκης, εὐρεθίμεν ἀπροπαρασκευάστοι.

Ἐπὶνεγκεν ἕτερος ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε παρουσιάσθη τοσαύτον κρίσιμωτέρα στιγμή διὰ τὸ ἔθνος, στιγμή διηλ. καθ' ἣν ἀπὸ τοῦ ὅγκματος τῆς Βουλῆς πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἡ πορεία τῆς κυβερνήσεως καὶ εἰ μὲν ἔσφαλε κατὰ τὴν ἐνεργειαν τῆς νὰ κατακριθῇ, εἰ δὲ ἐνέργηκε καλῶς νὰ ἐνθαρρυνθῇ, πρέπει πλέον νὰ πάσῃ ἡ πολιτικὴ τῶν αἰθουσῶν καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ πολιτικὴ τοῦ ὅγκματος. Συνεπῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην παρατήρει ὅτι ἡ ἐνστάσις κυβερνήσεως ἐξεμεταλλεύθη τοὺς ἐθνικοὺς πόθους ἀνακηρύξασα ἐν τῷ προγράμματι τῆς ἀρχάς, τὰς ὁποίας ἀναλαβούσα τὴν ἐξουσίαν δὲν ἐπραγματοποίησεν, ὡχυρωθεῖσα ὅπισθεν τῶν ἀπλῶν τύπων, καὶ οὐδὲν ἐξετάσασα τὸ ζήτημα κατ' οὐσίαν, οὐδεμίαν διάστασιν δώσασα αὐτῷ εἴτε ἐσωτερικῶς εἴτε ἐξωτερικῶς καὶ οὕτω, ἀρνήθεισα τὰς ἀπαγγελίας τῆς ἀπειναντίας μάλιστα καταστῆσασα τὸ πῦρ, ὅπερ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τις εἰς τὴν ἐξουσίαν ὑπῆρχεν ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐγκατέστησε τὴν τάξιν εἰς τὸν τόπον, τὰ πράγματα ὅμως τὸ ἐναντίον μαρτυροῦσι, διότι καὶ ὁ δικαστικὸς κλάδος δυν. ἀφίθη ἢ συχορ, εἰσαχθέντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν προσώπων ἀκαταλλήλων, καὶ οἱ πολῖται συλλαμβάνονται καὶ ἀπάγονται ὑπὸ τῶν ληστών ἐναντίον τῶν προσδοκῶν τοῦ ἔθνους, καὶ τὰ δυσανάλογα πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ μέγα, τὰ ὅποια ἐχορήγησεν εἰς τὴν παρούσαν κυβερνήσιν, οὕτε ἐξωτερικῶς ἐπολιτεύθη καλῶς, διότι ἂν σήμερον ὑφίσταται ὁ ἀγῶν τῆς Κρήτης,

ὑφίσταται ἀπομεμονωμένος ὑπὸ τῆς διπλωματικῆς, τοῦθ' ὅπερ μαρτυρεῖται διὰ τοῦ ἐναρκτητηρίου λόγου τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων καὶ τῆς ἐγκυκλίου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ῥωσσίας, καὶ μόνον διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως τῶν ἀδελφῶν Κρητῶν ὑπάρχων. Ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ ὡσαύτως ἔχουσι, διότι ἂν καὶ ἐξεδόθη τὸ περὶ ἐφεδρείας διάταγμα, οὐχ' ἦσαν ὅμως αὕτη δὲν συνεκαλέσθη, οὕτε ὁ στρατὸς συνεκεντρώθη διὰ ν' ἀρχίσῃ τὰς ἀσκήσεις του, καὶ μετ' αὐτὴν ἀκούη τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων ταγμάτων τῶν εὐζώνων. Περὶ δὲ τῶν ναυτικῶν μαρτυρεῖ αὕτη ἡ ἀποδοκιμασία τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἀποσταλέντων πρὸς παραλαβὴν τῶν ἀγορασθέντων πλοίων.

Ἀπήνησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι ἐξ ὧν ἐρρήθησαν μέχρι τοῦδε, οὐδεμίαν διαφωνίαν ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ τῆς κυβερνήσεως, ἂν δὲ τις ὑπάρχῃ, αὕτη εἶναι μόνον φράσεων, οὐχὶ δὲ τῆς οὐσίας. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποῖον παρατηρεῖ εἶναι, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις κατηγοροῦσα τῆς κυβερνήσεως οὐδεμίαν ἀπόδειξιν προσάγει, ἀλλ' ἀπλῶς εἰς λόγους περιορίζεται καταδιβαζούσα οὕτω τὴν συζήτησιν ἀπὸ τῆς σοβαρότητος, ἥτις ἀρμόζει αὐτῇ ἐν τοιαύταις κρίσιμοις στιγμήσι· μεμφονταί τῆς κυβερνήσεως, ὅτι ἡ διουχείρισις τῆς δικαιοσύνης ἐχειροτέρευσε, ὅτι εἰσέχρησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρόσωπα ἀκαταλλήλα ἐπιδοκίματα μὲ δικαστικά βουλευματα, καὶ ὅμως οὕτε ταῦτα καταδικνύει καὶ ἐκ τῆς στατιστικῆς τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης (ἣν καὶ κατέθεσεν εἰς τὸ προεδρεῖον) ἐξάγεται ὅτι τὰ ἀδικήματα περιορίσθησαν εἰς μέγαν βαθμόν. Κατακρίνουσιν, εἰπὲν, αὐτῆς ὅτι ἄλλα ὡς ἀντιπολίτευσις ἐπηγγέλλετο καὶ ὡς κυβερνήτης ἄλλα ἐπραξεν, ἐπομένως ὅτι εἶναι ἀσυνεπῆς συγχίζουσιν ὅμως οὕτω τὸ πρόγραμμα τῆς ἀντιπολιτεύσεως μὲ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν μιᾶς κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ὡς τοιαύτη ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ, διότι ἡ ἀντιπολίτευσις ὡς μὴ οὕτω ἀρχὴ δύναται νὰ ἐνεργῇ καὶ πράττῃ, ὅτι κρίνει ὑπερήλπιον καὶ ἐθνικόν καὶ νὰ βοηθῇ τὴν κυβερνήσιν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐνεργείας τῆς, ὅπερ ἀρνεῖται ἡ σήμερον ἀντιπολίτευσις νὰ πράξῃ καὶ τὸ ὅποῖον ἡ ἐνστάσις κυβερνήσεως ὡς ἀντιπολίτευσις ἐπραξε. Τοῦτο ὁ βουλευτὴς κ. Βαυλαρνης, ὡς πρόεδρος τῆς τότε κυβερνήσεως, ἀπέκρουσεν ἰσχυρισθεὶς ὅτι οὐδέποτε ἔλαβε χώραν συνεννόησις τις μεταξὺ τῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κυβερνήσεως καὶ τῆς τότε ἀντιπολιτεύσεως, διότι πᾶσι ἀπέχουσιν αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τότε ἀντιπολιτεύσεως, ἐπειδὴ ἐν-

ταῦθα ὁ πρωθυπουργὸς κ. Κουμουνδούρος ἰσχυρίσθη ὅτι τοιαύτη συνενόησις ἐλαβε χώραν μεταξὺ τῆς ἀντιπολιτευσεως καὶ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν κ. Ζυμβρακάκη, ὁ κ. Βούλγαρης ἐπανέλαθεν εἰπὼν ὅτι, καὶ ἂν ἐλαβε χώραν συνενόησις τις τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ὅπερ πιστεύει, ἦτον ἐνέργεια ἀτομικὴ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ τότε ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ ὁποίου ἤδη μόνον λαμβάνει γνῶσιν, ἐν ᾧ αὐτὸς ὡς πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ἐκάνονε καὶ διεύθυνε τὴν πολιτικὴν αὐτῆς.

Ἐπανέλαθεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν, πᾶν τὸ ἐνεργούμενον ὑφ' ἑνὸς μέλους τοῦ ὑπουργείου, φρονεῖ ὅτι εἶναι ἐν γνῶσει ἀπάσης τῆς κυβερνήσεως, διότι οὕτως ἐργάζεται τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κουμουνδούρου ὑπουργεῖον καὶ μάλιστα ἐπὶ τόσῳ σπουδαίῳ ζητημάτων.

Περαιῶν τὸν λόγον του, κύχθη ἵνα ἡ ἀντιπολίτευσις εἰς τὸ ἐξῆς συζητῇ μὲ πρόγραμμα καὶ ἰδέας καθαρὰς καὶ οὐχὶ ἀφηρημένας.

Παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἔλυσεν τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 1/2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΑΚΩΚΟΣ ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φ. Λ. ω ρ ι ᾶ ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α΄.

Τῆς 22 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἀρξάμενης εἰς τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως περὶ χορηγίας ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως 1867, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι, ἐνόμιζεν ὅτι κυβέρνησις, ἥτις σεμνύνεται ὅτι ἡ πορεία τῆς στηρίζεται εἰς πράγματα, ἤθελε φέρει πρὸς δικαιολογίαν αὐτῆς πράγματα καὶ οὐχὶ λόγους πομπώδεις καὶ ἀνωφελεῖς. Καυχᾶται ἡ ἐνεπίστα κυβέρνησις, εἰπὼν, ὅτι ἀναλαβούσα τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς πολιτείας εὖρε τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν κατεστραμμένην, τὴν ληστεϊάν ἀκμάζουσαν, τὸ ταμεῖον κενόν, καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς Ἑυρώπης δυσμενῆ πρὸς τὸν κρητικὸν ἀγῶνα, καὶ ὅτι ὅλα ταῦτα κατώρθωσε νὰ θεραπεύσῃ ἢ βελτιώσῃ, καὶ μόνον εἰς τινὰς ἐπαρχίας περισσῶνται ἐτι ἔχνη τινὰ ληστείας, καὶ τοῦτο

ἐνεκα τῆς ὑποτάλψεως τῶν ἀρχῶν τοῦ ὁμόρου Κράτους. Τὰ πράγματα ὅμως τὸ ἐναντίον μαρτυροῦσι, διότι ἀσφάλεια οὐδόλως ὑπάρχει, μὴ τολμώντος οὐδενὸς νὰ ἐξέλθῃ τῶν πόλεων, καὶ ἀπόδειξις εἶναι ἡ σύλληψις καὶ αὐτοῦ τοῦ βουλευτοῦ Φλέσσα, γενομένη τελευταῖον, καὶ ἡ σύγχρονος αἰχμαλωσία τοῦ Καρζῆ, ληστεία δὲ θρασεῖα καὶ εἰς μεγάλον ἀριθμὸν μαστίζει πολλὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ αὐτῆς τῆς Πελοποννήσου· τὸ δὲ ἐπιχείρημα τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ὅτι ἡ ληστεία ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ὁμόρου κράτους, εἶναι ἑσλόν, διότι οὐδέποτε ἔπαυσεν ἡ ὑπόθαλις αὐτῇ ἐκ μέρους τῶν εἰρημένων ἀρχῶν, καὶ ὅμως ποτὲ μέχρι τοῦδε δὲν ὑπῆρχαν τοσαῦτα τὰ θύματα τῆς, ὅσα ὁ τύπος μνημονεύει· (ἐνταῦθα ἀνέγνω ἐκθεσιν αὐτῶν λεπτομερῆ καταχωρημένη εἰς τινὰ ἐφημερίδα)· ὀφείλεται δὲ ἡ τοιαύτη κατάστασις εἰς αὐτὴν τὴν πρὸς τοὺς ληστές διαγωγὴν τῆς κυβερνήσεως, ἥτις τῇ ἔδωκεν ἐπίσημον χαρακτῆρα ἐλθούσα καὶ εἰς συνθηκολόγησιν μετ' αὐτῆς, ἐνῶ ὤφειλε νὰ τὴν καταδιώξῃ ἐντόνως. εἰς πρὸς δὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ δημοσία τάξις ἐδραιώθη, τῶν ἐγκλημάτων περιορισθέντων εἰς τὸ τρίτον, ἔπρεπε μὲν πρὸς ἀπόδειξιν ὁ πρωθυπουργὸς στατιστικὴν τινὰ, ἀλλὰ μόνον τῶν καταδιωχθέντων ἐγκλημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν διαπραχθέντων, τὰ ὅποια οὐδόλως ἀναλογοῦν πρὸς ἐκεῖνα, καὶ εἰς πολὺ μεγαλειότερον ἀριθμὸν ἀναβαίνουνσι μὴ καταγγελλόμενα, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς πεποιθήσεως πρὸς τὴν δικαιοσύνην, ἀφοῦ αὕτη ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῶν φίλων τῆς κυβερνήσεως, ὁ δὲ κακοῦργος εἶναι βέβαιος ὅτι θέλει διαφύγει τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου, εἴτε κατὰ τὰ στάδια τῆς δίκης, ἢ καὶ μετ' αὐτὰ διὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς χάριτος, γενομένης ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως μεγάλης καταχρήσεως τοῦ ἱεροῦ ταύτου προνομίου· ἀφοῦ δύνатаι δι' ἑνὸς ταλλήρου ν' ἀνοίξῃ τὰς φυλακάς τοῦ δεσμοτηρίου καὶ νὰ ἐξέλθῃ, ἀφοῦ τέλος δικαστικοὶ ὑπάλληλοι μετεβλήθησαν εἰς ταχυδρόμους μετατιθέμενοι, διότι δὲν ὑπῆκουσαν εἰς θελήσεις ἰσχυρῶν. Ἀλλ' ὁ πρωθυπουργὸς σεμνύνεται περιπλέον ὅτι ἐνῶ τὰ ταμεῖα ἦσαν κενὰ, ἤδη οὐ μόνον εἶναι ἐνήμερα εἰς τὰς πληρωμὰς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1867 ὑπῆρχον εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους 1,887, 100 δραχμαί· καὶ ὅμως καὶ μετὰ τὴν αὐξάνσιν τῶν φόρων καὶ τὴν ἐπιψέφισιν τοῦ δανείου, πάλιν τὸ λεγόμενον τοῦτο πείσσευμα εἶναι φαντασιώδες, διότι διὰ τοῦ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ὑπάρχοντος ποσοῦ ἐξ 1,800,000 ἔπρεπε νὰ πληρωθῶσιν αἱ δαπάναι τοῦ μηνὸς ταύτου ἀναβαίνουσαι εἰς 2,500,000, ὥστε

τούναντίον παρουσιάζεται και έλλειμμα περί τὰς 700,000, και τινες πληρωμαί καθυστερούνται ακόμη από τοῦ Ιουλίου μηνός (ένταῦθα προσήγαγε και ανέγνωσεν ἐπιστολὴν δικαιοῦ- γου παραπονουμένου, ὅτι οὕτε τὸ μηνιαῖον τοῦ Ιουλίου δὲν ἔλαβε)· ἀλλὰ και ἡ δέουσα παρασκευὴ δὲν ἐγένετο ἐπαξίως, διότι ἐδαπανήθη μὲν ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν εἰς προμηθεῖαν νέου ὀβλοῦ, ἀλλ' ἀπειδείχθη ἀγρηστον και ἀνωρελὲς διὰ τὸν στρατόν. Επίσης δύο ἑκατομμύρια εἰς ἀγορὰν πλοίων κατα- δρομικῶν, τὰ ὅποια θελήσασα νὰ τὰ μετατρέψῃ εἰς μάχιμα κατέσφαιψεν ὅλως, ματαιωθείσης και τῆς ταχύτητος αὐτῶν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς κυβερνήσεως μετεβλήθη εἰς συμπάθειαν και συνδρομὴν ἡ πολι- τικὴ τῆς Εὐρώπης, τὰ πράγματα ἐνδεικνύουσιν ὅτι ὅταν ἡ πα- ροῦσα κυβέρνησις ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τοῦ κράτους, ἡ Εὐρώπη ἦτον ἐνθουσιῶσα ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων, και αὐτὸς ὁ Ἀγγλικὸς τύπος ἔγραφεν ὑπὲρ αὐτῶν, ἐνῶ σήμερον, και μά- λιστα μετὰ τὴν ἀπυστολὴν τῶν πρέσβεων, ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐ- τὸς ἐξέλιπεν, ὁ δὲ ἐν Ἀμερικῇ πρέσβης τῆς Ἑλλάδος περιηγεῖ- ται τὰς πόλεις τῆς Ἀμερικῆς ματαιωθείσης πάσης περὶ προ- μηθεῖας θωρακωτῶν ἐλπίδος, ἢ ἄλλης παρὰ τοῦ ἐγγενούς τού- του ἔθνους συνδρομῆς. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν τῆς ἀν- τιπολιτεύσεως, ἂν και δὲν ᾔναι ὑποχρεωσις νὰ δώσῃ πρόγραμμα, μ' ὅλα ταῦτα λέγει ὅτι αὕτη εἶναι ἡ τήρησις και ἐνίσχυσις τῶν νομῶν, ἡ ἐμπέδωσις τῆς δημοσίως ἀσφαλείας, ἡ οἰκονομία και ἡ μετὰ φρονήσεως, τιμιότητος και εὐσυνειδήτους παρασκευὴ ἀνυπόλογος τῶν μέσων τοῦ Κράτους και τῶν περιστάσεων.

Παρατηρήσαντος τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ὅτι αἱ ἀπονεμθεῖσαι ὑπὸ τῆς παρούσης κυβερνήσεως κατὰ τὰς τρεῖς ἐπισήμους ἐορτὰς εἰς καταδίκας χάριτες εἶναι περὶ τὰς 200 ὀλιγώτεροι τῶν ἀπονεμθεῖσων κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ὑπὸ πῶν ἡμέσως προλαβούσων κυβερνήσεων, και αὗται ἐγένοντο προ- πάσαι τῶν ἀρμοδίων εἰσαγγελῶν και οὐχὶ νὰ περιποιηθῇ τοὺς φίλους τῆς ἡ κυβερνήσεως, ἥτις τὸ πλεῖστον μέρος τῶν προτά- σεων τούτων ἀπέρριψεν ὅλως· ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης κ. Δεληγεώργη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀ- γαρύσαντος ἡ διασάφησις ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπουρ- γείας αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὡς ἡ κυβέρνησις ἐργαζομένη μετὰ τῆς Βουλῆς, καθήκον ἔχει νὰ ἐκθέσῃ τὰς ἀρχάς τῆς, οὕτω και ἡ ἀντιπολίτευσις ὡς

ἀρχὴ ἡδίκη ἐν τῇ πολιτείᾳ, καθήκον ἔχει νὰ ἐκθέσῃ τὸ πρόγραμ- μά τῆς, διὰ νὰ γνωρίζῃ και ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις και τὸ ἔθνος πῶς θέλουν κυβερνήσῃ οἱ διαδεχόμενοι τὴν παρούσαν· ἐξ ὅσων ὅμως ἐρρήθησαν ἄχρι τοῦδε οὐδὲν πρόγραμμα ἐξάγεται, οὐδεμία πορεία πολιτικὴ ἐχαραχθῇ ἀπεναντίας ἐκ τῶν ἀγο- ρεύσεων τῶν ῥητόρων αὐτῆς ἀντίφασις καταδεικνύεται, τινῶν μὲν ἀποδεχόμενων τὴν ἐκτακτοῦ τοῦ ἔθνους παρασκευὴν, τινῶν δὲ ἐπιθυμούντων νὰ ἐνασχοληθῇ τὸ ἔθνος εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν οἰκονομίαν κλπ.

Παρατηρήσαντος τοῦ βουλευτοῦ Μεσολογγίου, μέλους τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις οὐ μόνον ἔχει τὸ πρόγραμμά τῆς, ἀλλὰ και ὑπεσχέθη ὅτι θέλει ἀκυλοῦθῃ αὐτὸ ἡ παρούσα κυβέρνησις, ὡς ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερι- κῶν εἶπεν ἄλλοτε, ἐπομένως ἡ ἀντιπολίτευσις ἔχει πρόγραμμα.

Ἐπανέλαθεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ἡ ἐνεστῶ- σα κυβέρνησις ἐνέκρινε τὴν πρὸς τοὺς ξένους πολιτικὴν τῆς προλαβούσης και ὅτι διὰ νὰ ὑπάρξῃ συζήτησις περὶ τῆς πο- ρείας τῆς κυβερνήσεως, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σαφὲς τὸ πρό- γραμμα τῆς ἀντιπολιτεύσεως διὰ νὰ δυναθῇ τις νὰ κρίνῃ ἀσφαλῶς περὶ τῆς πολιτικῆς ἐκάστης μερίδος, και εἰς τοῦτο τὴν προκαλεῖ. Κατέκρινεν, εἶπεν, ὁ προλαβὼν τῆς κυβερνή- σεως διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς ληστείας, μὴ ἀποδεχθεῖς τὴν ὑπό- βαλψιν αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ τότε ἐρωτᾷ αὐτὸν πρὸς τί εἰσήγαγε και ὑπεστήριξε τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνθήκην; Μεταθέσει πολλάι, λέγουν, γίνονται τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων και ὅμως οὐδε- μία ἀποδείξις προσάγεται. Κατέκριναν τὰς προμηθείας, και ὅμως ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἡ μειονοψηφία λέγει ὅτι περιμένει νὰ φωτισθῇ. Ὅσον περὶ τῆς αἰτιάσεως ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κυβέρνησις ἔχασε τὰς συμπάθειας τῆς Εὐρώπης, παρατρεῖ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκατόχου ὑπουργοῦ ἐδόθησαν διακαινώσεις λέγουσαι ὅτι, ἂν ἡ Ἑλλὰς ἐξακολοῦθῃ πολιτευομένη ὡς πολιτεύεται, ἡ Ἀγγλία θέλει ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν εἰς τὴν τύχην τῆς, ἐνῶ σήμερον ἡ Γαλλία ἔγραφεν εἰς τὴν Πύλιν νὰ λαβῇ ὑπ' ὄψιν τὰς εὐχὰς τοῦ χρητικοῦ λαοῦ, και γυναικόποδα καθ' ἐκάστην ἐκ τῆς Κρή- τῆς μεταφέρονται, και ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικοτήτων ἀνεγνωρίσθη και ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἥτις αἴσια προσδοκᾷ ἐξ αὐτῆς.

Ἀντιλεξεν ἄλλος ὅτι κατακρίθη, διότι ἀνέκων πρότερον εἰς τὴν φάλαγγα τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατατάχθη ἥδη εἰς τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὰς τάξεις οἱ λόγοι ὅμως οἱ πείσαντες αὐτὸν

εἰς τοῦτο, καὶ δι' οὗς κατηγορεῖ τῆς κυβερνήσεως εἶναι ὅτι ὁ σεβασμὸς τῶν νόμων ἐξέλιπε, διότι ὁ νόμος περὶ ληστείας κατεπεστήθη, ἡ ἐλευθερία τοῦ πολίτου παρεβιάσθη, ἡ παρουσία του ἐναντίον τοῦ Συντάγματος ἀφαιρεῖται ἀνευ ἀποζημιώσεως, ἡ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης δὲν εἶναι εὐλαβής καὶ ἐν συνόλῳ εἰπεῖν ὁ τόπος διοικεῖται μεροληπτικῶς, τοὺς λόγους του δὲ τούτους στήριζει εἰς παραδείγματά τινα, τὰ ὅποια ἀνέφερε. Περὶ δὲ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ἐκφράζων τὴν ἀτομικὴν αὐτοῦ γνώμην, εἶπεν ὅτι προέβη εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως, εἰπὼν ὅτι αὕτη δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, διότι δὲν εἶναι καταλλήλως παρεσκευασμένη, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον δι' ὃ προώρισται. Περαινῶν δὲ τὸν λόγον του πύχθη ἵνα ὁ Βασιλεὺς λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ πράγματα καὶ ἐξετάζων τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου καὶ τὴν πορείαν ἐν γένει τῆς κυβερνήσεως, κρίνῃ καὶ ἀποφασίσῃ ὅ,τι ὠφέλιμον καὶ συμφέρον τῇ πατρίδι.

Παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 5 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος καὶ α. α. ὁ ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΖ'.

Τῆς 23 Νομβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, ἡ δὲ ἐπικύρωσις αὐτῶν ἀνεβλήθη διὰ τὴν αὔριον.

Ἀνεκοινώθη εἴτα ἀναφορὰ τοῦ Ἀναστασίου Μαυροκεφαλίου αἰτοῦντος τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐπιτροπῆς· προτείναντος δὲ τινος ἵνα ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ τι πρὸς βοήθειάν του μέχρις οὗ ἡ κυβερνήσις ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα, ἀπεφασίσθη νὰ συστήθῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἀρχαίμενης κατόπιν τῆς συζητήσεως περὶ χορηγίας ἐκτάκτων καὶ ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ 1867, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι κατηγορεῖται ἡ κυβερνήσις παρὰ τῆς ἀντιπολιτευσεως ὡς

πολιτευθεῖσα ἀντισυνταγματικῶς, ἐνῷ ἂν συγκριθῶσι πρὸς ἀλλήλους ἀποδεικνύεται ὅτι αὕτη μᾶλλον ἢ τὸ ὑπουργεῖον παρεβίασε τὰς συνταγματικὰς ἀρχάς, καὶ κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ὡς ὑπουργεῖον καὶ κατὰ τὴν πορείαν τῆς, κυβερνήσεως τὸν τόπον ἀνευ τῆς Βουλῆς ἐναντίον τῶν συνταγματικῶν ἐθίμων, τὰ ὅποια, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ἀπαιτοῦσιν ἢ τὴν παραίτησιν τοῦ ὑπουργείου ἢ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς. Δὲν ἐκήρυξε τὸ πρόγραμμά του, λέγουσι, τὸ παρὸν ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὁ πρόεδρος αὐτοῦ, ἅμα ἀναλαβὼν τὴν ἐξουσίαν, ἐξέθηκεν αὐτὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τὸ ἔθνος κρίνει ἤδη αὐτὸ, τοῦθ' ὅπερ ἡ ἀντιπολίτευσις δὲν ἐπραξεν, οὔτε ὅτε ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς πολιτείας, οὔτε ἐνώπιον τῆς Βουλῆς συνελθούσης, οὔτε ἀπεσύρθη. Δὲν εἶναι δὲ, ὡς λέγουσι, τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ ἀσαφές, διότι τὸ ἐναντίον στηρίζεται εἰς ἀρχὰς καθαρὰς ἀποδεικνυμένας διὰ τῶν ζητουμένων πιστώσεων καὶ τῶν λεγθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ δανείου, διατείνονται ὅμως ὅτι καὶ αὐτοὶ ἀποδέχονται τὴν παρασκευὴν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐκτακτον, ἐνῷ οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβον, οὔτε περὶ παρασκευῆς ἐνέργειαι· τινες δὲ, ὡς ἡ ἐλάττωσις τοῦ στρατοῦ, τὸ ἐναντίον μαρτυροῦσι. Δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν ἡ Ἑλλὰς νὰ ὑποστῇ σήμερον τοιαύτας δαπάνας, εἰπέ τις, ἀλλ' ἂν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχῃ ἀληθῶς πόρους ὑλικούς τοιούτους, ὥστε νὰ παρασκευασθῇ ἐπαξίως ἀπέναντι μίαις μεγάλης δυνάμεως, οὐχ' ἥτιον ἔχει κεφάλαια θηκὰ πολὺ μεγαλειότερα ἐκείνων, τὰ ὅποια δύναται νὰ παρουσιάσῃ ἄλλο τι πολέμιον Κράτος· καὶ ἂν ποτε δυνάμεις τις διὰ διακοινώσεως εἶπεν αὕτη ὅτι τὴν ἐγκαταλιμπάνει εἰς τὴν τύχην τῆς, καθ' ἣν περίπτωσιν εὑρεθῇ εἰς θέσιν πολέμου κατὰ τῆς Τουρκίας, τέσσαρες ἄλλαι δυνάμεις εἶπον εἰς ταύτην τὰ ὅμοια, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ τῶν συμβουλῶν τῶν· οὐδὲ εἰπέ ποτε τῇ Ἑλλάδι ἡ Ἀγγλία, ἐγγυηθεῖσα τὴν ἀκεραιότητά της, νὰ μὴ φροντίσῃ πλέον περὶ μέλλοντος. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως εἶπεν ἀπὸ τοῦ θήματος τούτου ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικότητων ἤρχισε νὰ συνταράττῃ τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ λαοὺς, καὶ ὅτι ὅταν αὕτη καταστῇ ἀληθὴς, οὐδεὶς θέλει ἐμποδίσαι τὴν πραγμάτωσιν αὐτῆς, ἥτις ἐνδεχόμενον νὰ γίνῃ καὶ διὰ πολέμου· ὑπὸ τοιούτων σχέσεων κατεχόμενοι ἀπεφασίσαν νὰ προπαρασκευάσωσι τὸ ἔθνος καὶ καταστήσωσιν αὐτὸ ἑτοιμον, ὥστε εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν του· καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι θέλει ὑποβληθῇ ὁ λαὸς εἰς δαπάνας ἐκτάκτους, ταύτας ὅμως εἰς αὐδὲν λογίζεται ἀπέναντι τῶν διακαῶν πόθων

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 13

του καὶ τῶν ἀναλλοιώτων δικαίων του. Αὐτὴν τὴν πολιτικὴν λέγουσιν τινὲς ὅτι δὲν τὴν ἐννοοῦν, καὶ οὐχ' ἤττον θέλουσιν τὴν παρασκευὴν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἔκτακτον· ἄλλοι δὲ ἀνακηρύττουν ὡς πρόγραμμά των τὴν εὐνομίαν, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥστε τὰς ἀρχὰς ταύτας νὰ μὴ ἔχη καὶ ἡ ἐνιστάσα κυβερνήσις, ἀφοῦ τὰς εὐρίσκη τις καὶ εἰς τὸν ἔσχατον τῶν ἀνθρώπων. Εἶχον, λέγουσιν, τὴν ἀποστολὴν νὰ βελτιώσωσι τὰ οἰκονομικά τοῦ Κράτους, καὶ νὰ φέρωσι τὴν ἰσορροπίαν μεταξὺ ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο κατέσχευον διότι ὡς ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐκθέσεώς των, ἐνθα τὰ μὲν κακὰ μεγαλύνονται, τὰ δὲ καλὰ ἐλαττοῦνται, πολλὰ δὲ ποσά, ἅπερ ἐδίκκιοντο λαμβάνειν τὸ ἔθνος, οὔτε ἐσημειώθησαν, πάλιν τὸ ἰσοζύγιον δὲν ἐπῆλθε καὶ μόνον τὴν περικοπὴν θέσεών τινων ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ κατέσχευον, προζενήσαντες οὕτω ζημίας ἀντὶ ὠφελείας, ἐλαττωθέντων τῶν ἐσόδων· καὶ τοι δὲ ἐν τοιαύτῃ θέσει εὐρισκομένων τῶν οἰκονομικῶν, οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβον καὶ ἀπέκρουον τὴν ἀρχὴν τῶν δανείων, ἐνῷ καθυστέρουν ἀφ' ἑτέρου τέσσαρα περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν διὰ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν· τὰ ἐσοδα δὲν ἐκάλυπτον τὰ ἐξοδα, ἔλλειμμα ἐκ τριῶν περίπου ἑκατομμυρίων παρουσιάζετο, οὐδεμία ὥθησις εἰς τὴν εἰσπραξὶν ἐδίδετο καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα ἐφρόνουν ὅτι θέλουσι φέρει εἰς ἰσοζύγιον τὸν προϋπολογισμόν καὶ ἐφοδιάσει τὸν στρατὸν μετὰ ἀναγκαῖα. Τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἐπιθυμοῦν νὰ θεραπεύσῃ τὸ παρὸν ὑπουργεῖον· ἐζήτησε τὴν αὐξήσιν τῶν φόρων, καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὥθησιν περὶ τὴν εἰσπραξὶν των ἔδωκεν ἀποτέλεσμα δὲ τῶν μέτρων τούτων εἶναι τὸ νὰ ὥσι σήμερον τὰ ταμεία ἐνήμερα εἰς τὰς πληρωμὰς των.

Κατακρίνουσι τῆς κυβερνήσεως ὅτι ἐν τινι ἐπαρχίᾳ οἱ ὑπάλληλοι καταπιέζουσι τὸν λαὸν περὶ τὴν εἰσπραξὶν τῶν φόρων, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι οὐδεμία καταπίεσις ἔλαβε χώραν καὶ μόνον ἡ ἐγκαίριος καὶ ἀμερόληπτος βεβαιώσεις καὶ εἰσπραξις τῶν φόρων ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς δυστροποῦντας ὑφείλετας τοῦ δημοσίου νὰ παραπονῶνται ὅτι δῆθεν καταπιέζονται.

Ἐκ τούτου δὲ προέκυψαν ὅτι αἱ βεβαιώσεις καὶ εἰσπράξεις πολὺ ὑπερέβησαν ἐκείνας τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ὅτι ἡ ὠλιγοπρίτω ἡ εἰσπραξὶς ἡ παρεχόμενον αἱ πρόσδοι εἰς ἀρετῆς γούους, ὅπερ αὐτὸς οὐδὲν ἐπέτρεψε, καὶ ἐκ τούτου ἡ αὐξήσις. Ἐπικαλεσθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν μαρτυρίαν διαφόρων ση-

μειώσεων καὶ ἀριθμῶν, οὗς παρέδωκε πρὸς τὴν παρούσαν διαχείρισιν, παρστήρησάν τινες ὅτι ἡ παρουσιαζομένη αὐξήσις προέρχεται ἐκ τῆς ἐφορείας τοῦ ἔτους καὶ ἐκ τῆς τῶν φόρων προσθήκης. Ἄλλος δὲ τις ἐζήτησε τὴν προσαγωγὴν καταλόγου τῶν ἐν τῇ Ἠλείᾳ ὑφείλετων. Ἐξηκολούθησε δὲ λέγων ὁ ὑπουργός ὅτι ὁ φόρος τὸν ὅποιον ἀνέφερον οὐδὲν δύναται νὰ ἐπιφέρει μισθὸν κατὰ τῆς κυβερνήσεως, διότι καὶ ἄλλως ἠδύναντο νὰ συμβῇ· μεμπτεῖα δὲ ἤθελε εἶναι αὕτη, ἂν πληροφορηθεῖσα περὶ τοῦτου δὲν ἤθελε καταδιώξει τοὺς αὐθυπογούς, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπράξεν. Ἰσαύτως δὲν εἶναι ἀληθές καὶ ἡ ἑτέρα αἰτίασις, ὅτι παρενέβη εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τῆς τιμωρίας κατηγορούμενόν τινα ἐπὶ νοσηρισμῷ δημοσίων χρημάτων καὶ ὅτι ἐπαυσε τὸν καταγγεῖλαντα ὑπάλληλον ὅπως εὐχαριστήσῃ τοὺς φίλους τῆς, διότι ἡ κυβερνήσις ἀπλῶς ἔδωκε πληροφορίας εἰς τὴν ἀρμοδίαν εἰσαγγελιακὴν ἀρχὴν περὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν εὐρίσκεται ἡ ὑπόθεσις, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἐπέμῃ εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καθήκοντα οὐδὲ νὰ διακωλύσῃ αὐτὰ, ὡς τινες ισχυρίσθησαν. Ἐνταῦθα ἐζήτησεν τις νὰ προσαχθῶσι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγγραφα, ὡς καὶ ἡ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως δικογραφία, ὁ δὲ ὑπουργός ἐξηκολούθησε λέγων ὅτι ὁ καταγγείλας τὴν ὑπόθεσιν ὑπάλληλος μετατέθη ὑποβιβασθεὶς, διότι γενόμενος ὄργανον τοπικῶν παθῶν ἠρκέσθη εἰς τὴν καταγγελίαν τοῦ προειρημένου, ἐνῷ εἰς τὴν περιφέρειάν του ἦσαν καὶ ἄλλοι πολλοί, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ γενικοῦ πίνακος τῶν ὑπολόγων πρὸς τὸ δημόσιον, τὸν ὅποιον καὶ κατέθεσεν εἰς τὸ προεδρεῖον. Ἐρωτήσαντος δὲ τινος ἂν οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ ἀναφερόμενοι ὑπόλογοι κατεδιώχθησαν καὶ ποινικῶς ὡς ἀπιστήσαντες περὶ τὴν δημοσίαν διαχείρισιν, ἀπήντησαν ὁ ὑπουργός ὅτι τοῦτο δὲν ἐγένετο, διότι οἱ ὑπόλογοι καὶ μετὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ καταγνώσιν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου συμβαίνει νὰ ἔχουσι λόγοι τινὰ ἀποκλείοντα τὴν ποινικὴν καταδίωξιν, ὡς λ. χ. ὁ προμνησθεὶς ἀλαταποθηκάριος ισχυρίζεται πλημμύραν, ὁ πρῶτον τελώνης Πειραιῶς πυρκαϊάν καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατεκρίθη τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου ὅτι διὰ διατάγματος ἀπηγόρευσε τὴν εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων εἰς τὴν ὑποτελωνσίαν, ἐνῷ δὲν ἐξέτελεσεν εἰμὴ τὸ καθήκον του, διότι μαθὼν ὅτι εἰς τὸ εἰρημένον ὑποτελωνεῖον ἐγένετο εἰσαγωγή μὴ καταναλισκουμένων εἰδῶν, νῆθελε διὰ τοῦ διατάγματος τούτου νὰ ἐμποδίσῃ τὸ λαθρεμπόριον, ἀπαγορεύσας τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιτρέψας αὐτὴν διὰ νέου διατάγματος ἐπὶ τινων

μόνων εἰδῶν ἐκ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων, καταναλισκομένων ἐπιτοπίως· χαίρει, προσέθηκε, διότι ἐπέστη ὁ καιρὸς, ἵνα ἀναίρεσθ ἀπὸ τοῦ ἐθήματος τούτου καὶ τινὰ συκοφαντίαν προσαφθεῖσαν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου, ὅτι δὴθεν ὁ πρόεδρος τῆς νῦν κυβερνήσεως τῷ ἐδώρῃσι γαίης ἐθιχάς πρὸς ἐκμετάλλευσιν· ἀλλ' ὑπάρχει νόμος κείμενος, ὅστις δίδει τὸ δικαίωμα εἰς πάντα πολίτην νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν πρὸς ἐκμετάλλευσιν οὐ μόνον ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν. Ἐπὶ τῇ ἑσῇ λοιπὸν τοῦ νόμου τούτου, καὶ πρὶν ἢ λάθῃ μέρος εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου, ἐζήτησε μετὰ καὶ ἄλλων πολιτῶν τὴν τοιαύτην ἀδειαν, ἥτις δὲν τῷ ἐδόθη· ἐκτοτε, διότι ὁ νόμος ἔπρεπε νὰ τροποποιηθῇ ὡς ὀρίζων μέρος τοῦ συμβουλίου τὸν πρόεδρον τῆς γεραυσίας, μὴ ὑπάρχοντα ἤδη. Ἐπελθούσης τῆς τροποποιήσεως διὰ νόμου ψηφισθέντος κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον, ἔλαθε τότε καὶ αὐτός ὡς καὶ ἄλλοι πολῖται τὴν ἀδειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως· οὐδεμία ἄρα ὥρεά ἐγένετο, οὔτε νόμος τις τοῦ Κράτους παρεβιάσθη καὶ πᾶσα κατ' αὐτοῦ ἢ τοῦ πρωθυπουργοῦ αἰτίαις εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὴν γενομένην ἐρώτησιν ἂν αἱ ζητούμεναι πιστώσεις θέλουν καλυφθῇ ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀνευ τῆς χρήσεως τῶν ἐσόδων τοῦ ἐπομένου ἔτους 1868, ἐξέθηκεν ὅτι τὰ τακτικά καὶ ἑκτακτά ἐσοδα τῆς τρεχούσης χρήσεως θέλουσιν ὑπερβῇ κατὰ δύο ἡμισὶ περίπου ἑκατομμύρια τὰ ἐσοδα τῆς αὐτῆς χρήσεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ζητουμένων ἤδη πιστώσεων, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ δύο πινάκων τοὺς ὁποίους εἰς τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν κατέθεσε· τὸ δὲ περίσσευμα τοῦτο θίγει καλύψει τὰ διὰ τὴν ὁδοποιίαν ὀφειλόμενα καὶ τοὺς τόκους τοῦ πραγματοποιηθέντος δανείου, καὶ τοι φαίνοντο ὡς ἐξαντληθέντος ὁλοκλήρου, τὸ πλεῖστον μέρος προκατεβλήθη εἰς ἐξοδα μελλούσης χρήσεως, ὡς ἡ πληρωμὴ τοῦ τόκου τοῦ δανείου, μέρος δὲ ἐδαπανήθη εἰς τὴν προμήθειαν τοῦ ὕλικου διὰ τὸν στρατὸν καὶ δὲν ἐγχοσίμωσαν εἰς πληρωμὴν δαπανῶν τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, ὡς τινες ἰσχυρίσθησαν ἀπεναντίας· μάλιστα αὕτη συνετέλεσε καὶ εἰς περιθάλψιν πολλῶν κρητικῶν οἰκογενειῶν.

Παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 4 καὶ 1/2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῖας.

Γ. Μπουκίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΗ΄.

Τῆς 24 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραιᾶς καὶ ἐνεκρίθησαν.

Παρελθὼν ἐν πρώτοις ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1868, ἐκθεὶς ὅτι κατὰ τοὺς ὑποβαλλομένους πίνακας τὰ ἐξοδα ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 33,521,404, διαιρούμενα εἰς τακτικά καὶ ἑκτακτά, τὰ δὲ ἐσοδα εἰς δραχμὰς 46,745,000 διαιρούμενα καὶ ταῦτα εἰς τακτικά καὶ ἑκτακτά.

Προέβη εἴτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολουθήσασιν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων συζητήσεως, ἐφ' ᾧ ὡν λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι οὐδόλως προστίθετο νὰ λαλήσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐὰν μὴ ἐλάμβανεν ἀντίθετον τροπὴν, ἢ ἔπρεπε νὰ λάθῃ· ἐνῷ ἡ κυβερνήσις ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὸ πολιτικὸν αὐτῆς πρόγραμμα καὶ θέσῃ εὐθὺς τῶν πράξεων τῆς, περιωρίσθῃ εἰς ἀντεγκλήσεις κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ἣν διεδέχθη, ἡ δὲ τακτικὴ αὕτη ἀναμφιδόλως εἶναι ἐπιβλαβὴς, διότι οὕτω δυνάμεθα νὰ προδῶμεν καὶ εἰς ἀντεγκλήσεις καθ' ἑτέρων παρελθόντων ὑπουργείων καὶ καταστάσεων τὴν Βουλὴν παλαιστραν διαπληκτισμῶν. Ἄλλως τε δὲν ἐδικαιούτο ἡ παρούσα κυβερνήσις νὰ προσέλθῃ εἰς τοιοῦτον ἔημα, ἀφ' οὗ αὕτη αὕτη κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον διεκήρυξεν ὅτι ἀσπαζέται ὁλοσχερῶς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου. Τὸ ὑπουργεῖον ἀποδείχθεν τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς ἀντεγκλήσεως προέβη νὰ δυσφημίσῃ τὸ ἔθνος δι' ἀπαριθμήσεως τοσούτων ληστειῶν, ἐνῷ ὤφειλε, καὶ ἂν εὗρισκε τοιαύτην τὴν κατὰστασιν τοῦ ἔθνους καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τῆς κυβερνήσεως, ν' ἀποσιωπήσῃ αὐτὴν ἤδη, ὅτε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ὑπὸ δικαίων ἐλπίδων ἐλαυνόμενον, ἐξαιτεῖται τὴν συναρῶν τῆς Εὐρώπης. Καὶ τὴν μὲν ἐσωτερικὴν διοίκησιν ὁ πρωθυπουργὸς παρέστησεν ἀκμαίαν καὶ ἀνθηρὰν, εἰπὼν ὅτι μόλις σπέρματά τινα τῆς ληστείας ὑφίστανται ἔτι εἰς τὰς μεθορίους ἐπαρχίας, ἐνῷ οὔτε ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ ὑπῆρχεν ἀσφάλεια ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου, πρὸς δὲ ὅτι τὸ ταμίον κατέστη ἐνήμερον εἰς τὰς πληρωμὰς αὐτοῦ. Βεβαιῶς ὁ πρωθυπουργὸς στηρίζει τὴν ἐξάλειψιν τῆς ληστείας εἰς τὰς ἑπτακοσίας χιλιάδας δραχμῶν, αἵτινες ἐδόθησαν ὡς

λύτρα εἰς ἓνα νομὸν τοῦ Κράτους, διότι οὕτω αὐτὸς, οὔτε πάντες ὑμεῖς βλέπετε σπέρματα μόνον ληστρικά, ἀπ' ἐναντίας αἰχμαλωτίζαι καὶ ἀρπάζει μαστιζοῦν τὸν τόπον. Καὶ ἡ ληστεία δὲν προέρχεται ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὰς μεθορίας ἀρχάς, ὡς φρονεῖ ἡ κυβέρνησις, ἀλλὰ, καὶ ἂν τοῦτο ὑποτεθῇ, ἐρωτᾷ τὴν παρούσαν κυβέρνησιν, πῶς ἐξετέλεσε συνθήκην, ἣτις οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παλὴς κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, θρασυδύουσα ἦδη; Διατί νὰ μὴ ἀνάβληται τούτην ἕως οὗ εὐκρινέστερον ἐξετάζεται, ἕως οὗ ἀνεκάλυπτε τὰς διαθέσεις τῆς γειτόνος ἐπικρατείας;

Ὡς πρὸς τὴν ἀνθρωπὴν δὲ οἰκονομικὴν κατῴκησιν, ἣν διὰ ζωηρῶν χρωμάτων ἠθέλησε νὰ ζωγραφίσῃ ὁ πρωθυπουργός, ἐπαρκῆ, ἀπῆντησεν, θεωρεῖ ὅτι πολλοὶ πρὸ πολλῶν μηχανῶν στεροῦνται τοῦ μισθοῦ ἢ τῆς συντάξεώς των, ὅτι ὑπάρχουν ἐλλείμματα πολλὰ καὶ μεγάλα. Ἀλλ' ἔστω, εἶπεν, ὅτι ἀνθεὶ ἡ οἰκονομικὴ κατῴκησις ἡμῶν δὲν πρέπει ἄρα τοῦτο νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν αὐξήσει τῶν φόρων, εἰς τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐφορείαν, ἀφοῦ ἰσχυρὰς ἔχομεν ἀποδείξεις ὅτι ἡ οἰκονομία δὲν προετάρχθη ὡς ἀρχὴ τῆς πολιτικῆς τῆς παρούσης κυβερνήσεως;

Τὸ ὑπουργεῖον δὲν περιορίσθη νὰ παραστήσῃ λυπηρὰν τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ἔθνους κατῴκησιν πρὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ εἰς τὰ πράγματα. Τὸ ὑπουργεῖον προσεπάθησε νὰ ἀποδείξῃ καὶ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ κατῴκησιν ἀθλίαν· ἀλλ' ἄρα γε ἐκράγεις ὁ ἀγὼν τῆς Κρήτης, ἐρωτᾷ τοὺς κυρίους ὑπουργοὺς, ὥφειλε νὰ περιορισθῇ, ἢ ὥφειλε νὰ ἐκταθῇ ἐντεῦθεν εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας; Ἀφοῦ 200 κομητάτα ἅμα τῇ ἐκρήξει του συνεστήθησαν, ἀφοῦ ὁ χρυσὸς ἄφρονος ἔρρεεν ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος, ἀφοῦ πάντες ἐνόμισαν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀναγεννᾶται ἐν τούτοις ἢ κακῇ χρῆσις ἐματαιώσεν ἅπασας τὰς ἐθνικὰς καὶ δικαίας αὐτὰς ἐλπίδας. Ὀφείλει ἀναμφιβόλως νὰ ληφθῇ μέριμνα ὑπὲρ τῆς συστάσεως τῶν ἐπιτροπῶν, ὥφειλεν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ταύτας νὰ ἐμφωλευθῇ ἡ εἰδικότης, ὥφειλε νὰ σκέπτονται ἐν αὐταῖς ἄνδρες πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοί. Ἐν τούτοις ἡ παρούσα κυβέρνησις ἐνθάρρυνόμενη, ὅτι ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐλευσεως τῆς μετηνέχθησαν ἐκ Κρήτης γυναῖκόπαιδα, συμπραίνει ἐκ τούτου τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς πολιτικῆς, ἐνῶ, ὡς γνωστὸν, πρὸ αὐτῆς εἶχε διατάζει ἀνάγκη τις τὴν μεταφορὰν.

Τὸ ὑπουργεῖον, προσέθηκε, ζητεῖ πρὸς τούτοις νὰ χρηρῇ ἡ ἀντιπολιτεύσις τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα τῆς

ἀντιπολιτεύσεως εἶναι γεγραμμένον εἰς τοὺς βράχους τῆς ἀγίας Λαύρας, τὸ πρόγραμμά τῆς εἶναι ὁ ὅρκος τοῦ 1821, εἶναι ἡ ἐθνικὴ φωνὴ ἡ ἀντιχρῶσα εἰς τὰ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ ἑλλ. Κράτους. Ἡ ἀντιπολιτεύσις δὲν ἀντικρούει τὰς προπαρασκευὰς· εἰς πόθος κατέχει τὴν ἀντιπολίτευσιν, εἰς πόθος τὴν συμπολίτευσιν, εἰς πόθος ὁλόκληρον τὸ ἔθνος ἢ τοὺς ὁμογενεῖς, εἰς οὗς ἐνυπάρχει ἀγνὸς πατριωτισμός. Ἡ ἀντιπολιτεύσις ἀπαῖεται τὰς προπαρασκευὰς, ἀλλὰ προπαρασκευὰς ἀγνάς, εἰλικρινεῖς, καὶ ἀμώμους, ἀπορραϊζομένας δι' ἐπιτροπῶν, οὐχὶ ὅπως δόξη ἐκάστῳ ὑπουργῷ. Τότε πέποιθεν ὅτι καὶ οἱ ὁμογενεῖς θέλουσι διπλασιάσει τὸν ζῆλον αὐτῶν. Ἡ ἀντιπολίτευσις μὴ ἀποκρούουσα τὰς προπαρασκευὰς δὲν δισμεύεται ἐμβαλεῖς εἰς τὸ νὰ μὴ κάμῃ λόγον καὶ περὶ τῆς ποιότητος αὐτῶν, περὶ ἧς πολλὰ διεδόθησαν. Βριθομεῖ διὰ τοῦτο νὰ διαφυσθῶσιν αἱ διαδόσεις ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου· αὐταὶ σπουδαίως ἀνταρχοῦσι τὴν κοινωνίαν, ἄλλως τε, προσέθηκεν, ὅτι ἡ καλὴ χρῆσις ἐγένετο, καὶ τότε οὐδεὶς φόβος πρὸς καταθέσιν τῶν ἐγγράφων, ἢ κακί, καὶ τότε ἀναμφιβόλως ὀφείλει ἡ κυβέρνησις εὐθύνας.

Δὲν ἐννοεῖ δὲ τοὺς παρισταμένους ὑπὸ τινων φόβους, ἐάν ἐκδηλωθῇ ὅτι ἐτοιμαζόμεθα, διότι καὶ τὴν εἰρήνην ἂν θέλωμεν, ὀφείλομεν νὰ παρασκευασθῶμεν.

Ἐξέβληκεν ἕτερος ἐπὶ πλάνῃ λέγουσιν, ἡ συμπολίτευσις, καίτοι δὲ γνωρίζουσα τοῦτο δὲν τολμᾷ νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς πλάνης αὐτῆς· ἡ τέχνη τῆς κυβερνήσεως συντελεῖ εἰς τοῦτο· ἀλλ' ἡ παρούσα κυβέρνησις δὲν συνέτεινεν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὅγκου τῆς συμπολιτεύσεως· ἡμεῖς αὐτοὶ ἐκ τῶν ἐπαρχίων ὑπεδείξαμεν ταύτην μετὰ τῶν κηρυγμάτων καλίστα ἦδη ἡμᾶς ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς πλάνην. Τίς δὲ ἡ πλάνη αὕτη; ἐπίτυχον ἄρα οἱ διατεινόμενοι νὰ καταδείξωσι ταύτην; διότι ἐμβαλεῖς τότε μόνον ἡδύνατο νὰ ἐλπίσωσι, τότε ἤθελεν ἀνακύψει ἡ συμπολίτευσις ἐκ τοῦ ληθάργου, ὃν τῇ ἀποδίδουσιν. ἔχομεν, λέγει ἡ ἀντιπολιτεύσις, κατηγορίας μαύρας κατὰ τῆς κυβερνήσεως· προκηρύττουσι δὲ τοῦτο ὅμως ἐκ τῶν σεβαστῶν μελῶν αὐτῆς, ἅτινα ἐκυβέρνησαν τὸ ἔθνος, προσεδόκα ἐπομένως ἡ συμπολίτευσις κατηγορίας παραβαλλομένας μετὰ τὸ ὕψος τοῦ ἀντικειμένου, περιέμεινε νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ἀληθῶς ἡ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως διεκινδύνευσε τὴν πατρίδα, ὅτι ἡ διαχείρησις ἐγένετο κακῇ, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ὑπῆρξεν ἀθλία καὶ ὅτι ἐπῆλθε καταπτώσις ἐντελῆς τῆς δημοσίας πίστεως. Καὶ ὅμως ὁ μὲν βουλευτὴς Ἰλιᾶς ἀπέστη εἰπὼν, ὅτι εἰς εἰς-

πράκτωρ κατέπιασε και ὅτι ἕτερος ἀλαταποθηκάριος ἐνοσηφίσθη τῶν δημοσίων χρημάτων, ὁ δὲ βουλευτὴς λακεδαιμόνος ἀνέγνω κατάλυον τῶν κατὰ καιροὺς φανευθέντων ἢ αἰχμηλωτισθέντων ὑπὸ ληστῶν, καὶ ἐνῷ παρίστανται ζωηρῶς ὅτι τὰ κακουργαδικαῖα ἐκπληροῦσι κακῶς τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα, ἐπιτίπτει ἐν τούτοις κατὰ τῆς γενομένης ἀπονομῆς Β. χάριτος· ἐπομένως θέλει νὰ πέμπωνται εἰς λαίμητόμον, ἢ νὰ τήκωνται εἰς ἰσθμία δεσμὰ ἄνθρωποι καταδικασθέντες ὑπὸ τοιούτων κακουργοδικαίων, ἢ περιπεσόντες εἰς ἀδίκημα κατὰ τὸ διάστημα τῆς μεσοβασιλείας, ἐνῷ τὰ πολιτικά πάθη ἦσαν τότε ὁ μοχλὸς τῶν τοιούτων ἀδικημάτων, καὶ ἐνῷ ὑπεβλήθη ἄλλοτε, ἂν ἐνθυμῆται ὁ βουλευτὴς λακεδαιμόνος, πρότασις ἀμνηστίας περὶ αὐτῶν παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς πτέρυγος τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ἀνήκει.

Τοιαύτας κατηγορίας ἀνέπτυξεν ἡ ἀντιπολίτευσις, ἐνῷ πρόκειται ἐξέλεξις τῶν πράξεων μιᾶς κυβερνήσεως διοικησάσης τὸν τόπον, εὐρισκόμενον εἰς κλονισμοὺς ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς. Κατηγόρησαν τὴν συμπολίτευσιν ἐπὶ πλάνῃ, καὶ ἐν τούτοις αὐτὴ ἐζήτησεν οὐχὶ ἅπαξ νὰ δικασθῇ ἡ κυβέρνησις· αἱ πιστώσεις πρὸ μηνὸς ἔχουσιν εἰσαχθῇ, καὶ ἐν τούτοις τίς προέτεινε τὴν ἐναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτῶν; Κατηγόρησαν τὴν συμπολίτευσιν, καὶ ὁμως αὕτη παρουσιάζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς μετ' πολιτικὴν ἐκπεφρασμένην· δὲν ἀποδοκιμάζει ἀπλῶς τὴν πολιτικὴν, μὴ ἐκθέτουσα καὶ τὴν ἑαυτῆς, ὡς πράττει ἡ ἀντιπολίτευσις, ἀποκρούει δὲ ὁλοσχερῶς τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἄποροι ὄντες, ὀφείλουσι νὰ ᾧσι μικροί, διότι φρονεῖ ὅτι ἔχουσι καρδίαν, ἔχουσιν αἰσθήματα, καὶ ταῦτα ἀρκοῦσι. Δὲν ὀρέγεται ἡ συμπολίτευσις νὰ παλινοδρομήσῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ πολιτικὸν σύστημα τῆς παρελθούσης, ὡς ἤλθωσεν εἰς τῶν προαγουρευσάτων, ἀλλ' ἡ θέλησις αὕτη, προσέθηκεν ὁ ἀγορεύσας, πέποιθεν ὅτι εἶναι ἀτομικὴ, ὅτι ἀποδοκιμάζεται παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερίδων τῆς Βουλῆς.

Ἀντίπεν ἕτερος ὅτι δὲν ἐννοεῖ πολιτικὴν ἄλλην ἢ τὴν πολιτικὴν τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ὅτι τὸ καθήκον τῶν δημοσίων ἀνδρῶν εἶναι ἡ πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους εὐλάβεια, ἣν δικαιούται πᾶς βουλευτὴς νὰ ἀπαιτῇ παρὰ τῶν κυβερνώντων. Ἀποκρούει ἐπομένως τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ δημοσίοι ἄνδρες δύνανται νὰ λέγωσιν « ἔχω δικαίωμα », διότι οἱ δημοσίοι ἄνδρες ἔχουσι μόνον καθήκοντα. Ἐν ὅσῳ λοιπὸν δὲν ἀποδείκνυται ἡ εὐλάβεια αὕτη, ἐν ὅσῳ δὲν δικαιολογοῦσιν οἱ ὑπουργοὶ τὰς ἑαυτῶν πράξεις, δὲν δύνανται νὰ ἀνακράζωσι « μὴ μᾶς συκοφαντῇ »

τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ὑποβάλλοντες πιστώσεις τοσούτων ἑκατομμυρίων, πρόσθετον τούτῳ προϋπολογισμόν, λέγουσιν « *ὑπερέβημεν τὸν προϋπολογισμόν* ». Τοιαῦτα καθήκοντα ἔχοντες οἱ ὑπουργοὶ δὲν πρέπει εἰς ἀντεγκλήσεις νὰ καταφεύγωσιν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας νὰ δίδωσι λόγον, ἐὰν δὲν θίλῃσι νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεκφεύγοντες. Ἡ δὲ Βουλὴ μὴ δελεαζομένη ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν τῶν ὑποβαλλομένων πιστώσεων, ὡς τὰς περὶ δημοσίας ἀσφαλείας, περὶ ναυπηγίας κτλ. ἔχει καθήκον νὰ ἀναλογισθῇ ὅτι αἱ αἰτούμεναι πιστώσεις οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν, ἢ νέοι φόροι· ἐπομένως ὀφείλει μετὰ τῆς προσηκούσης ἐξελέγξεως νὰ προῇ εἰς ψήφισιν αὐτῶν, ἐπαναπαυομένη εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ἑλεγκτικὸν συνέδριον θέλει ἐξελέγξει κατὰ τοὺς ἀπολογισμοὺς τούτους· ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἰδανικὴ, καθότι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1857 δὲν ὑπεβλήθη οὐδεὶς ἀπολογισμός. Ἄλλως τε τίς ἡ ἀσφαλεστέρα ἐξέλεξις, τῶν μελῶν τοῦ ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἥτις εἶναι ὅλως τυπικὴ ἡ τῆς Βουλῆς; Φρονεῖ ἐπομένως ὅτι οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν πίστωσιν προμηθείας ὑλικοῦ ἀπαιτεῖται ἡ λεπτομερὴς ἐξακριβώσις τῶν δαπανηθέντων, συνεπεία τῆς χορηγηθείσης πύρου σχετικῆς πιστώσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς περὶ ναυπηγίας ἡ καταθέσεις τῶν παραστατικῶν ἐγγράφων τῶν διαπραγματεύσεων· οὐδένα δὲ ἐμβλέπει κίνδυνον ἐπικείμενον εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, ἂν ἐπιβῇ ἀκριβὴς ἐξέτασις. Ἡ αἵτησις δὲ περὶ προϋποθέσεως δὲν ὁρμάται ἐκ πνεύματος κατὰ τῶν προπαρασκευῶν, ὡς ἤλθωσάν τινες, οὐδὲ σπουδαῖος εἶναι ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὸν νόμον περὶ δανείου διὰ ναυπηγίαν κτλ. περιπίπτουмен εἰς ἀντίρρῃσιν, ζητοῦντες σήμερον λόγον καὶ πλανῶνται οἱ διατείνόμενοι ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου προδικάζεται ἡ ἐπιψήφισις τῶν πιστώσεων· ἄλλως τε καὶ τὰ χρήματα εἶναι μέσον προπαρασκευῆς καὶ ἐφοπλισμοῦ εἰς ἐπικείμενον πόλεμον.

Ἐκτὸς ὁμως τῆς καταθέσεως τῶν παραστατικῶν ἐγγράφων, ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι διώκησε καλῶς τὸ Κράτος, ἵνα ἐπέλθῃ καὶ ἡ πεποιθῆσις ὅτι καλῶς θέλει διαχειρισθῇ τὰς ζητούμενας πιστώσεις. Ἀντὶ τούτου ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, προῖας εἰς ἀντεγκλήσεις, οὐδ' ὅλως ἀπέδειξε τὴν καλὴν διοίκησιν· ἀπ' ἐναντίας καὶ περὶ δοσιλόγων ἐξεφράσθη ὅτι δὲν κατεδίωξε τούτους, ἐπειδὴ καὶ οἱ προγενέστεροι αὐτοῦ ὑπουργοὶ δὲν προέβησαν εἰς καταδίωξιν, καὶ περὶ ἀπολογισμῶν ὡμολόγησεν ὅτι δύο μόνον ἔτων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1857 ὑπεβλήθησαν ἐναντίον ῥητοῦ ἀθροῦ τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦντος

τὴν κατ' ἔτος εἰσαγωγὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ. Προσέθηκε δὲ ὁ ἀγορεύων ὅτι οὐδὲ ἡ θεοβίασις τῶν φόρων, οὐδὲ ἡ εἰσπραξις αὐτῶν ἐγένετο ὅπως ἐπρεπεῖν, ἕνεκα πιέσεων πολιτικῶν, μὴ τηρηθέντος ἀκριβῶς καὶ τοῦ ἀρτίως ἐκδοθέντος νόμου περὶ προ-θεσμιῶν· μάλιστα δὲ οἱ ἔσραροι Μεγαλοπολέως καὶ Καλαβρύ-των ἐπαύθησαν, θελήσαντες νὰ ἐκπληρώσωσιν ἀκριβῶς τὸ κα-θόντων.

Ἐνταῦθα ἀντειπόντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὅτι ὁ ἔσραρος τῶν Καλαβρύτων διατηρεῖται, ἐξεδήκεν ὁ ἀγορεύων ἑτέρα γεγονότα, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν κακὴν διοίκησιν καὶ τὴν διάσωσιν τοῦ λησταρχοῦ Λύγκου, λυμαινομένου τὴν Πελοπόν-νησον, ἕνεκα τῆς διατηρήσεως νομάρχου ἀδρανῶς ἐν Ἀργολίδι. Τὴν κακὴν διοίκησιν ἐμύλεται, προσέθηκε, καὶ εἰς τὰς συχὰς μεταθέσεις καὶ ἀντικαταστάσεις τῶν δικαστῶν, οὐκ οὐχὶ ἡ γλισχρότης τῶν μισθῶν, ἀλλὰ τὸ αἰκίνητον τοῦτο παρασύρει τῆς πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἑαυτῶν καθήκοντων· ἡ γλισχρό-της ὑπῆρχε καὶ πρότερον, ἐν τούτοις τὰ δικαστήρια ἦνθον· ἥδη δὲ εἰς ὅποιαν κατάστασιν εὐρίσκονται γνωρίζετε πάντες· τοῦτο δὲ μόνον λέγω ὅτι ἡ δικαιοσύνη κινδυνεύει νὰ καταστῇ κακόσχημος· τις ἰδέα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς κοινωνίας. Πῶς θέ-λετε τέλος νὰ ὑπάρχῃ ἔχνος καὶ καλῆς διοικήσεως, ἀφοῦ καὶ τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῆς χάριτος ἐξοσκλήθη ὑπὲρ ἀνθρώπων, πρὸς οὓς ὀρεῖται νὰ μὲνῃ ἀνάληγτος καὶ ἀσυμπαθὴς ἡ κοινωνία, ὡς διαπραξάντας τὸ στυγερὸν τῆς δολοφονίας ἐγκλημα, ἀφοῦ χάρις ἀπενεμήθη, παρὰ τὰς παραστάσεις τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγ-γελέως καὶ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων, εἰς τοιοῦτόν τινα δολο-φόνον ἐκ χωρίου τινὸς τῆς Ναυπλίας. Ἐάν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης προσῇγεν ἀληθῆ στατιστικὴν τῆς διαχειρίσεως αὐ-τῆς, ἤθελε κατανοῇ ἡ Βουλὴ τὴν ἐπικρατοῦσαν χαλάρωσιν τῶν νόμων καὶ τὴν ἠθικὴν ἐκπτώσιν τῶν δικαστηρίων· ἄνδρες ἀγαθεῖς, ἄμειροι ἐπιστῆμες, κατέχουσιν ἔδρας προέδρων πρω-τοδικῶν, ἐνῶ εἰς οὐδὲν εὐνομούμενον ἔθνος ἡ θέσις αὕτη διδε-ται εἰς μὴ νομομαθῆ.

Ἐν τούτοις, καίτοι ἡ κακὴ διοίκησις ἀποδοτέα εἰς τὴν κυ-βέρνησιν, περαινὼν τὸν λόγον δὲν δύναται ἢ νὰ διακηρύξῃ ὅτι πάντα τὰ κακὰ εἰς τὴν Βουλὴν ἀποδίδονται, κατ' αὐτῆς στρέ-φονται τὰ ὄργανα τῆς κυβερνήσεως, προσέθηκεν· οἱ γενικοὶ γραμματεῖς τῶν ὑπουργείων εἰσὶν οἱ πράκτορες τῶν συκοφαν-τιῶν τούτων· δὲν ἀφίονται, λέγουσιν, ἐλεύθεροι παρὰ τῶν βου-λευτῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑαυτῶν καθήκοντων. Ἀνάγκη

ἐπομένως νὰ πεισθῇ ἡ κοινωνία ὅτι ἡ Βουλὴ αὕτη μακρὰν τοῦ νὰ ἐγχειρίξῃ εἰς ὑπουργούς, ὡς διαδίδεται, καταλόγους, ὅπως διορίζονται ὑπ' ἄλληλοι, ὅτι μένει ἀπαθὴς, ψυχρὰ, ἐμπνέ-ουσα τὴν ἰδέαν ὅτι ἀληθῶς μεριμνᾷ ἐκπληροῦσα ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρέαστως τὰ καθήκοντα τῆς ἐξελέξεως καὶ ἐπιτηρήσεως τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν. Ἦδη ἡ κοινωνία, τὸ πᾶν καταλογί-ζουσα εἰς τὴν Βουλὴν, πᾶσαν νίκην τῆς κυβερνήσεως ἐξηγεῖ ὡς ποινὴν φοβεράν κατὰ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἔθνους. Κατα-λήγων δὲ συνεπέρανε ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους, κατ' αὐ-τὸν θέλει ψηφίσει κατὰ τῶν πιστώσεων.

Ἐνταῦθα, διακοπέσας τῆς συζητήσεως ἕνεκα θαυροῦ γενο-μένου ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις, ὁ πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι θέλει ἐξετάσει καὶ ἐνεργήσει τὰ δέοντα πρὸς τιμωρίαν τῶν παραι-τίων· ἀποδοκιμάζει δὲ τὰς τοιαύτας τοῦ ἀκροατηρίου ἐπι-δείξεις, εἴτε ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς μέρους, εἴτε ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου γίνονται.

Συμφωνούσης δὲ τῆς Βουλῆς μετὰ τινα ἐτι συζήτησιν περὶ τὰ αὐτὰ περιστραφεῖσαν, ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὡς ἀντικείμε-νον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζήτη-σεως περὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν σιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Μ. ΠΟΥΚΙΔΗΣ.

Π. ΦΛΩΡΙΔΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΔΘ΄.

Τῆς 25 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνω-σθσαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐν πρώτοις ἀνεκοινώθη ἐγγράφον τοῦ πανεπιστημίου περὶ τῆς πρὸς ἐλίδουσιν τῶν ἐναιουσιῶν ἀρχῶν αὐτοῦ τελετῆς, ὅπως παρευρεθῶσιν ὅσοι τῶν κ. κ. βουλευτῶν προαφύονται.

Εἶτα ὑπέμνησεν ὁ πρόεδρος πρὸς τὰ ἀκροατήρια, ἕνεκεν τῶν χθὲς γενομένων ἐν αὐτοῖς θαυρῶν, τὰ περὶ εὐταξίας τῶν ἀκροα-τηρίων ἄρθρα τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Παρετήρησε δὲ τις ὅτι καὶ πρὸς τὴν φρουρὰν αὐτῆς ἀνάγκη νὰ ἀναμνησθῶσι τὰ ἑαυτῆς καθήκοντα, ἐπερώτησας ἅμα περὶ τε τοῦ χθὲς ἐν τοῖς

ἀκροατηρίοις προσβληθέντος πολίτου καὶ περὶ Μπαμπίνῃ τινὸς πυροβολήσαντος ἐν τῷ καφενεῖῳ τῆς Βουλῆς καὶ μένοντος ἀκαταδιώκτου.

Παρελθὼν κατόπιν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς προὐκάλεσε τὸν βουλευτὴν Βάλτου, μετὰ τὰ χθὲς παρ' αὐτοῦ λεχθέντα, ὅπως ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι γνωρίζει περὶ τῆς προμηθείας ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ, προσέθηκε δὲ ὅτι τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ τιμὴ τῆς κυβερνήσεως, τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων, εἰς οὓς ἀνετέθη μέγα μέρος αὐτῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔθνους προσφέροντος τόσους φόρους.

Ἀπήντησεν ὁ προκληθεὶς βουλευτὴς οὐδὲν δύναται νὰ θεσπισθῇ ἢ ἀρνηθῇ τι τῶν ἀδομένων πρὸ τῆς καταθέσεως τῆς καταστάσεως τοῦ ἀγορασθέντος ὑλικοῦ· ἀναγγέλλει δὲ ἀπλῶς, καθ' ὃ ἤκουσεν, ὅτι καὶ ἡ πυρίτις ἡγοράσθη καθ' ὑπερτίμησιν πρὸς 2, 40, ἐνῷ εἰς Παρισίους ἐπωλεῖτο πρὸς 1, 60, καὶ ὅπλα ἄχρηστα καὶ οὐχὶ νέας ἐφευρέσεως πρὸς 36 φράγκα, προθεῖς καὶ ἄλλα τινά. Εἰς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἐπανέλαβεν ὅτι θέλει ἀπαντήσῃ ὁπόταν δώσῃ λόγον τῆς στρατ. διαχειρίσεώς του.

Προβάσας τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων συζητήσεως, ἐξέθηκέ τις ὅτι ὑπὸ δύο ἐπόψεις ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τῶν προπαρασκευῶν. Ἡ μάχη τῆς Σαδούας τοσαύτην ἐπίδρασιν ἔσχεν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς Εὐρώπης, ὥστε καὶ τὰ ἐλάχιστα κράτη αὐτῆς μετεβλήθησαν εἰς ἐργοστάσια καὶ στρατόπεδα, ὅπως ἀντιπαλαίουν κατὰ χειμᾶρρον ἐπαπειλοῦντος τὴν εὐρωπαϊκὴν τάξιν. Καὶ τῆς Σερβίας τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα ἀενάως ἐργάζονται, καὶ ἡ ἀκροτηριασθεῖσα Δανία διατηρεῖ δυσαναλόγους δυνάμεις. Δὲν ἠθελεν ἐπομένως, ἐξηκολούθησεν, ἐπιτρέψῃ ποτὲ ἀσύγνωστον ἀμέλειαν περὶ τὴν κατάρτισιν δυνάμεων· εἰς πάντων τὰ στέρνα, πέποιθεν, ὅτι πάλαι ὁ αὐτὸς παλμός· ἐάν δὲ τὰ πάντα, ἀνεξάρτητα τῆς ἡμετέρας θελήσεως, ἐξηράνισαν, ὅτι ἡ ἑλλάς εἶχεν οικονομίαι, οὐδεὶς ἀναμφιβόλως διανοεῖται ὥς ἐπαίται νὰ ἐπαυτῶμεν ἀσφάλειαν ἐχειλίσαντος τοῦ χειμᾶρρου. Ἐπ' ἀνάγκης ὅθεν νὰ μὴν ὀρκεσθῶμεν εἰς ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ ἐξασφάλις εἰρήνης· ὀφείλομεν νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ἐφικτὴν πραγματοποίησιν παντός ἐν πολέμῳ ἀπαραιτήτου.

Καὶ ἐν ἀκόμῃ ἐσωτερικῶν αἰτίων ὑπαγορεύει τὰς σκέψεις ταύτας. Ἡ Κρήτη ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἀναπόσπαστος τοῦ Ἑλλην. ἔθνους. Εἰς οἰκονόμητον θυσίαν ὑπὲρ αὐτῆς προθυμοποιεῖται τὸ

ἔθνος, ὁ δὲ ἰδιαίτερος ὀβολὸς ἡμῶν συγκρατεῖ τὴν ἀγῶνα αὐτῆς. Καὶ δὲν εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι ἀτομικὴ μου μόνον πεποιθήσις, εἶναι ἐθνικὴ πεποιθήσις, εἶναι πεποιθήσις ὑπερβάσα καὶ τὰ ὅρια τοῦ Ἑλλ. Κράτους· τί ἐξέφερε προχθὲς εἰς τὸν Σουλτάνον ὁ Ἀλῆ πασᾶς, ἡ ὅτι ἐπικρατοῦντος τοῦ αἰσθήματος τῶν ἐλλήνων, τὸ ζήτημα τῆς Κρήτης ἀποβαίνει δυσχερές; Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ παρασκευασθῶμεν ὅπως ὑπερφάνως ζητήσωμεν ὅ,τι ἀνήκει ἡμῖν; Ἀλλῶς τε ὑπὲρ τοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ ἔθνους, καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἄλλοτε ὑπῆρξε θερμὸς θιασώτης. Εὐθυμείσθε ὅσοι ἐξ ἡμῶν διετελέσατε πληρεξούσιοι τῆς Συνελεύσεως τὴν περὶ ἀγορᾶς δύο θωρηκτικῶν πλοίων πρότασιν ὑπουργοῦ τινος τῶν ναυτικῶν.

Ἀλλ' ἡ ἀντιπολιτεύσεις δὲν ἠρέσθη νὰ κατακρίνῃ τὴν ὑπαρξιν παρασκευῶν, καὶ τὴν ποιότητα τῶν γενομένων καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν διαχείρισιν, ἔθετο, κύριοι, θέμα τῶν ἐπικρίσεών της· ἐπιμόνως ὅθεν ἐζήτησε νὰ προσαγάγῃ κατὰστασιν ὁ ὑπουργὸς τῶν γενομένων προπαρασκευῶν. Ζητεῖ τοῦτέστι νὰ μαθῇ ὅτι εἰς οὐδὲν εὐνομούμενον ἔθνος ἐκδύλουτε τὸν ἐθνικὸν ὀπλισμόν. Ἀλλ' ἐάν ἡ ἀντιπολιτεύσεις ἀμφιβάλῃ, δὲν εἶναι ἐθνικώτερον νὰ ἐκλέξῃ ἡ Βουλὴ ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν καὶ ἐκείνη νὰ παρέχῃ τὴν αὐτῆς ἐμπιστοσύνην. Ἀλλῶς τε οἱ ἀποσταλέντες ἀξιωματικοὶ εὐθύνονται μόνον περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὑλικοῦ, οὓς καὶ ἐκάκισεν ἡ ἀντιπολιτεύσεις.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ δὲ τίνος, ἂν ἐπέκρινε πράγματι ἡ ἀντιπολιτεύσεις τοὺς ἀξιωματικούς, ἀπήντησεν ὁ ἀγορεύων ὅτι κατακρίσεως τῆς ποιότητος τοῦ ὑλικοῦ συγκατερίθησαν καὶ οἱ ἀξιωματικοί.

Ἡ ἀντιπολιτεύσεις, προτέθηκεν, ἐποιήσατο λόγον καὶ περὶ τῶν πιστώσεων διὰ τοὺς πρόσφυγας, ἐπέκρινε δὲ τὰς ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως ἐπιτροπὰς ὧν ἐν μέλος ὑπάρχει καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, διατελέσας τοιοῦτος καὶ κυβερνήσεως τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τίνος ὅτι οὐδεὶς κατηγορήσεν αὐτάς, ὑπέδειξεν ὁ ἀγορεύων τὴν ἐκθεσιν τῆς μειονοφηφίας τῆς ἐπὶ τῶν πιστώσεων ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἀντιπολιτεύσεις ἐκτρεπομένη τοῦ κυρίου θέματος τῶν πιστώσεων κατέκρινε καὶ τὴν ἐν γένει διοίκησιν τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἀμφιβάλει, ἐξηκολούθησεν, ἂν δύναται νὰ καυχᾶται ἐκείνη ἐπὶ τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ τῆς κατὰ τὴν διοίκησιν αὐτῆς ἐσχίσθη ἑλληνικὴ σημαία καὶ οὐδεμία ἱκανό-

ποίσεις ἐπῆλθον, ἐπαύθη διοικητικὸς λειτουργὸς δι' ἀπλᾶ προξένου παράπονα· ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης ὁμῶς κυβερνήσεως οὐ μόνον δὲν εἰσηκούσθησαν παράπονα παρὰ τινος, ἀλλὰ καὶ διεκόπησαν σχέσεις πολιτικαὶ ἐν Λαμία χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἐν Δαρίσῃ προξένου. Περὶ δὲ τῆς δημοσίας ασφαλείας, ἀρκεῖ νὰ εἴπῃ, προσέθηκεν, ὅτι πλείστοι λησταὶ ἐξεπατριίσθησαν καὶ πλέον τῶν 150 διατελοῦσιν εἰς τὰς φυλακάς, ἐνῷ καὶ ἐν Ἀκαρνανίᾳ καὶ ἐν Φθιώτιδι καὶ ἐν Ἀττικῇ καὶ ἐν Κορινθίᾳ διήρχοντο λησταὶ λυμαινόμενοι τὰ πάντα, πρὸ τῆς ἐλευσίως τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως. Πρὸς δὲ τὰ κατασταλὲν ἤδη, ἀλλ' ἐπικρατοῦν τότε ἐπαναστατικὸν πνεῦμα εἰς τινὰς νομοῦς, μετέτρεπε τὴν τάξιν εἰς ἀτάξιαν καὶ ἀπενέκρου πᾶσαν ἐμπορικὴν συναλλαγὴν.

Ὡς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, ἰσχυρίσθησαν ὅτι ἀνθεὶ ἔνεκα τῆς προσθήκης τῶν νέων φόρων. Ἀλλὰ διατὶ τότε νὰ μὴν ὑποβάλλῃ καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις εἰς τὴν Βουλὴν ἐπιπροσβίτους φόρους; Κατὰ δὲ τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης, ἡ ἐνεστώσα κυβερνήσις προσπνέχθη ὅπως καθ' ὅλους τοὺς κλάδους. Μεταβίσεις ἀπλᾶ ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ἐνηργήθησαν, οὐδεμία δὲ παῦσις δικαστοῦ. Περαινῶν τὸν λόγον δὲν δύναται, προσέθηκεν ὁ ἀγορεύων, ἢ νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τινων περὶ Βουλῆς ἐκφράσεων τοῦ βουλευτοῦ Κορινθίας. Προσεπάθησαν καὶ προσπαθοῦσιν, εἶπε, νὰ μεδενίσωσι τὴν ὑπόληψιν τῆς Βουλῆς. Ἡ ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἐπελθοῦσα δυσἀρέσκεια τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς διαίρεσως τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐπελθοῦσα ἄλλοτε συνεχὲς καὶ ἡμέρας μόνον μετροῦσα ὑπουργικὴ μεταβολή, ὑπῆρξαν οἱ δύο μοχλοὶ ἐφ' ὧν στηριχθεῖσαι αἱ προσπάθειαι αὗται ἐν μέρει εὐδοκήμησαν, οὐχὶ δὲ, ὥς ἰσχυρίσθη ὁ βουλευτὴς Κορινθίας, γενικοὶ γραμματεῖς ὑπουργείων, εἰς οὓς δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ τοσαύτην ἀξίαν.

Ἐπῆνευκεν ἕτερος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ ἀντὶ ὧς ὤφειλον νὰ περιορισθῶσι κατὰ τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἐπὶ τῆς διαχείρισεως αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς αὐτὸ πολιτικὸν χαρακτῆρα, προελθόντες εἰς ἀνοίκεια κατηγορητήρια κατὰ τῆς προκατόχου κυβερνήσεως καὶ μάλιστα κατ' ἀπόντων θεωρεῖ ἐπομένως ἀναγκάσιον νὰ ἐπαναγάγῃ τὸ ζήτημα εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ θέσιν. Ὁ πρωθυπουργὸς ἐνῆλκεν ἀγορεύων ὅτι ἐκθέτει τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεώς του, ἐνῷ οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ προφανὲς ἀπάτη, ἥτις δύναται νὰ διακυβέσῃ τὴν πατρίδα· εἶναι ἀπλᾶ ἀφήγησις τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, ἐννοεῖ τις τὸ κατὰ

τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον τῆς Βουλῆς προκηρυχθέν πρόγραμμα τῶν ἀρχῶν τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως. Τιμῶντι πέρυσιν ἀνήγγειλεν, ἀναλαβοῦσα τοὺς οἴκους τῆς πολιτείας, ὅτι θελεῖ κυβερνᾶσαι διὰ νέων δανείων, διὰ νέων φόρων· ἀλλ' ἤδη τί λέγει ὁ πρωθυπουργός; ἀφηγείται ἀπλῶς ἐξοντώσεις ληστῶν, ἐκθέτει τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἔθνους. Ἀς μάθῃ ὁμῶς ὅτι ἡ καταδίωξις τῆς ληστείας, ἡ ἐνίδρυσις τῆς δημοσίας ασφαλείας, δὲν αποτελοῦν προγράμματα συνταγματικῶν κυβερνήσεων. Ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἐπιβλέπεται καὶ παρὰ τυραννικῶν κυβερνήσεων, καὶ σκμᾶζει πολλάκις ἐν αὐταῖς, καὶ ὁμῶς οἱ ὑπ' αὐτὰς λαοὶ ποθοῦσι καὶ τείνουσιν εἰς ἕτερα πολιτεύματα.

Ἐν τούτοις, καὶ τοὶ ἀναλαβὼν ὁ πρωθυπουργός νὰ παραστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐν γένει διοίκησιν, περιωρίσθη εἰς μόνους τοὺς κλάδους τῆς δημοσίας ασφαλείας καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους, περὶ ἧς ἀρίνει εἰς ἄλλους ἐιδικωτέρους αὐτοῦ νὰ λαλήσωσιν.

Ἐπανέλαβε πολλάκις ὁ πρωθυπουργός ὅτι κατέστρεψε τὴν ληστείαν· ἀλλ' ἐάν ἡ κυβερνήσις τοῦ ἐφάνη πράγματι τυχερὰ κατὰ τῆς ληστείας, εἰς μόνην τὴν Πελοπόννησον, ὥφειλε νὰ ἀναλογισθῇ ὅτι οὐδεμία ἑλληνικὴ κυβερνήσις ἐπόθητο ποτὲ τὴν ληστείαν, ὅτι τὰ εὐάρεστα κατ' αὐτῆς ἀποτελέσματα ἐπῆλθον, ἐγερθέντος τοῦ λαοῦ, ἔνεκα τῶν ληστρικῶν καταπίεσεων, καὶ πλείστων κατοικίων Νεμεσῶν καὶ Ἀργεῶν φονευθέντων.

Οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ὁ πρωθυπουργός ἠθέλησε νὰ μᾶς εἴπῃ μίαν καὶ ἀλήθειαν· ἐνῷ ἀνακηρύττει οὐδετερότητα, διανοεῖται ἐν τούτοις πόλεμον· ἐνῷ κατασβεῖναι δι' ὑπαλλήλων τὴν ἐπανάστασιν τῆς Θεσσαλίας, ὑπαινίττεται προγράμματα, ἅτινα δὲν τολμᾷ νὰ ἀποκαλύψῃ, καθόσον ἔχει ἀπέναντί του ἄλλα πρόσωπα· ὑπαινίττεται προγράμματα τοιαῦτα εἰς ἐσχάτην καθ' ἣν ἀτάξιαν, ληστείαν, φόνοι περιζωννύουσιν ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα· ἐννοεῖ, λέγων ταῦτα ὅτι χάνει μέρος τῆς δημοτικότητός του, παρηγορεῖται ὁμῶς ἀναμνησκόμενος τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο τοῦ Φωκίωτος λόγιον, ἐρωτηθέντος παρὰ τινος δημογγωγοῦ ἂν θέλῃ τὸν πόλεμον· αὐτὰν οἱ μὲν νέοι φρουρῶσι τὴν τάξιν, οἱ δὲ πλούσιοι συνεισφέρωσι, καὶ οἱ ῥήτορες πύσωσι καταχρώμενοι τῶν δημοσίων.

Περὶ Κρήτης ὁ πρωθυπουργός ἀντιποιούμενος τὴν δόξαν τῶν τροπαίων τοῦ Κορωναίου καὶ Κόρυκα, ἀντιποιούμενος τὴν ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν καὶ τῆς Εὐρώπης παραμυθίαν καὶ ἐνέχουσιν τοῦ κρητικῆς ἀγῶνος, λέγει ὅτι ἐπὶ

τῶν ἡμερῶν τῆς κυβερνήσεώς του ἤνθησε καὶ ἐνισχύθη ὁ κοι-
τικὸς ἀγὼν· δὲν ἐσκέφθη ὅμως ὅτι τὸ ζήτημα τῆς Κρήτης
εἶναι ζήτημα ὀλοκλήρου τοῦ ἑλληνισμοῦ, εἶναι ζήτημα τοῦ
αἰῶνος. Πῶς δύνανται ὅμως νὰ ἀποκαλῶνται αἱ προσφοραὶ
τοῦ λαοῦ κυβερνητικὸν ἔργον, τοῦτο ἀπόκειται εἰς μόνον τὸν
πρωθυπουργὸν νὰ λύσῃ· ἀφετε τὴν Κρήτην, προσέθηκε, νὰ μά-
χεται μετὰ τῶν τέκνων τῆς καὶ τῶν ἀπανταχοῦ φιλελλήνων
καὶ ἐθελοντῶν, ἀφετε τὴν δόξαν τοῦ καέντος Ἀρχαδίου νὰ
χρησιμεύσῃ ὡς αἰώνιον μνημεῖον τῆς ἑλληνικῆς δόξης, ἀφετε
νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παραμυθία τοῦ ἐπιζῶντος γηραιοῦ Δημοκρο-
πούλου, ὅστις ἔσχεν υἱὸν τὸν γενναῖον φρούραρχον αὐτοῦ.

Μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς συνδέει ὁ πρωθυπουργὸς τὰς
αἰτουμένας πιστώσεις. *Μὴ ἱρσυνάτε, ἐπομένως ἀνακρόϊει, ποῦ
κατηγαλώθησαν ἢ θὰ καταναλωθῶσι, οὕτω προδίδετε τὰ συμ-
φέροντα τοῦ ἔθνους.* Ἡ ἐποχὴ ὅμως τοῦ μυστικισμοῦ παρήλθε
διὰ παντός· καὶ ἀφοῦ ὅλα τὰ καταστήματα τῆς Εὐρώπης ἔ-
μαθον ἢ πρόκειται νὰ μάθουν τὸ ὕλικόν μας, δὲν θέλει ἀρεσθῆ
ἀναμφιβόλως ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς λόγους τοῦ πρω-
θυπουργοῦ, ὅπως μὴ ἐξετάσῃ αὐτὸ, οὔτε θέλει συστήσει ἐπι-
τροπὴν, ὡς ἑτεροὶ εἶπον, διότι οὐδέποτε Ἕλληνας θέλει ψηφίσαι
πιστώσεις, ἀνευ ἐξελέγξεως καὶ θεσπισέως ἰδίας. Ἀλλως,
προκειμένης ψήφισεως πιστώσεων τόσων ἑκατομμυρίων, ὀφεί-
λουσιν οἱ ὑπουργοὶ νὰ ἐκθέσωσι καὶ τοὺς φόρους, ἐφ' ὧν θέλουσιν
ἀντλήσει ταύτας· ἔπειτα τίς ἡ ἀνάγκη προπαρασκευῶν καὶ
προπαρασκευῶν μάλιστα, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀξίας, ἀνευ οὐδενὸς
σκοποῦ; εἰς τί θέλουσι συντελέσει αἱ προπαρασκευαί ὀλιγα-
ρίθμου στρατοῦ, ἐνῶ θὰ ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ ὀπλισθῇ τὸ ἔθνος
ὅλον; Ἄν εἶναι ἄρα προτιμώτερον νὰ παρασκευαζώμεθα δι' ἀπο-
θέσεως χρηματικῶν κοιμηλίων;

Μεταβαίνων ἤδη νὰ ἀναπτύξῃ τὴν κακὴν διοίκησιν τῆς ἐνε-
στάσης κυβερνήσεως ἐσωτερικῶς, ἐξέθηκεν ὁ ἀγορευτὴς, ὅτι ὁ
πρωθυπουργὸς ἀντικατέστησε τὴν διοίκησιν διὰ τοῦ πατριασμοῦ,
ποῦ μὲν διὰ τοῦ δεινὰ φίλου του κομματάρχου, ποῦ δὲ δι' ἐτέ-
ρου· ὥστε αἱ ἐπαρχίαι τῆς Ἑλλάδος κατέστησαν ὡς Ῥωμαϊκαὶ
ἐπαρχίαι· ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι, ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας
κατέστησε κομματάρχην τὸν πενθερὸν αὐτοῦ.

Σειρὰ γεγονότων ἀποδείκνυσιν ὅτι καὶ κατ' αὐτῆς τῆς δημο-
τικῆς ἐλευθερίας προσέβη ὁ πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐ-
σωτερικῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ κομματάρχου τούτου· ἐπαυσε
τὸν δήμαρχον Θουρίας, ἀριθμοῦντα ἀλληλοδιαδόχους συλλήψεις

φυροδικίων καὶ ληστῶν διὰ τῶν ὀλίγων ἐθναρχαίων τοῦ δήμου
τοῦ· ἐν δὲ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἀνέγνω καὶ κατέβητο ὁ ἀγο-
ρευτὴς εἰς τὸ προεδρεῖον, συνεπέραναν ὅτι σαφὲς καταδελαινοῖται
ἡ ἐπὶ κορυφῇ τῆς παύσεως τοῦ δημαρχοῦ ἀποσταλὴ εἰς Κιλικί-
αν δὴν νομαρχίαν, διαδραχέντων ἀλλήλων. Τέλος ἐπαύθη ὁ
δήμαρχος· κατὰ δὲ τὴν νέαν ἐκλογὴν ὀλοκλήρως ἡ ἐπιτροπὴ
ἀπεχώρησε τοῦ τόπου τῆς ψηφοφορίας, μεταλθούσας τῆς ἐξου-
σίας πάντα τὰ μέσα ἐκεῖνα, ἅτινα κατέβριψαν ὀλοκλήρως πε-
ρελῶν.

Καὶ ὅπως ἐν τῷ νομῷ Ἀρχαδίας ἀπεκτόμεν δήμαρχον κα-
ταγορεύμενον δι' ἐντάλματος ἐπὶ λησταποδογῇ καὶ διὰ πρῶ-
της δημοτικῆς συμβουλίας καὶ ἐν ταῦτοις οὔτε εἴς ἐπὶ τῇ
εἰς δίκην· δὴν δὲ εἰδικὸν παρέδραν ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ ἐν ἡμεῖς ἔ-
τας ἀνέβλεθε, παραλείπει δὲ, προσέθηκεν ὁ ἀγορευτὴς, τὰς συ-
χνὰς καὶ ἀπίστους ἐκτοπίσεις, ἃς δυνάμει τοῦ ἀρτίως ψηφισθέντος
περὶ ληστείας νόμου μετῴρε καὶ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ ὁ πρωθυ-
πουργὸς ὡς καὶ εἰς ἄλλους· ἐνῶ ἀρ' ἐτίμου ἐν τῷ νομῷ Κο-
ρινθίων ὁ δημοτικὸς ἀστυνόμος Τραγίας Νάξιν καταγεγραμμένος
δι' ἄνεκα πράξεις, ἃς καὶ ἀπεκρίμασεν, διατελεῖ ἀναπόκλητος.

Κατέβη, παρελθούσας τὰς ὥρας, διέκοψεν ὁ ἀγορευτὴς τὸν
λόγον, ἐπιφυλαγθεὶς νὰ ἐξακολουθήσῃ κατὰ τὴν ἐπιούσαν συνε-
δρίασιν, ἐφ' ᾗ καὶ ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ
ἑρῶν ὁ μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρεῆς,

Γ. Μπουκίδη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ'.

Τῆς 27 Νομβρίου 1867.

Πόλλους γινόμενης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν ἀε-
γνώθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτερίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις ἀγγείλαν ὁ πρόεδρος ὅτι κατέβη ἡ ἐπὶ τῆς
βουλευτικῆς ἐκλογῆς Βινέτζης συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Β' πρι-
ματὸς ἐκείνης καὶ παρεπέμθη εἰς τύπωνιν.

Ἀπεκρίθη εἰς ἀναρχὴν Δ. Ζάνου ἐξαίτουμένου ὅπως συ-
στῇ ἡ Βουλὴ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν τὴν ἀ-
(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου) 14

μοιβὴν τῶν στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν του, παρεπέμφθη δὲ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιτροπὴν.

Παρατήρησέ τις ὅτι ἐνῶ ἐπὶ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν προηγουμένης τινὸς συνεδριάσεως, μὴ ἐπικυρωθέντων, διεφώνησε μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἀπεφάνισαν ὅπως διορθώσωσι τὰ ἐσφαλμένα μέρη αὐτῶν μετὰ τὴν κατάρτησιν τῶν σχετικῶν στενογραφημάτων, διορθωθέντα ταῦτα μονομερῶς ἐνεκρίθησαν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίαν, καίτοι γενομένης ἀντιρρήσεως παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Κορινθίας, οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ τὰ στενογραφήματα, παμφθέντα παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὸ τυπογραφεῖον πρὸς τύπωσιν, ἀπωλέσθησαν· νέας δὲ μεταφράσεως γενομένης ἐπὶ τῶν χωρίων παρετηρήθη ὅτι παραλείπεται εἰς τὴν ἐκτυπωθεῖσαν ἀγορεύσιν του ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν εἰς τὴν ἐκφράσιν αὐτοῦ ὅτι συνεχάρη τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας ὅταν ἀγγλικὸν πλοῖον μετέφερον γυναικόπαιδα, καὶ ὁ πρέσβυς παρεδέχθη τὰ συγχαρητήρια, ἡ δὲ παραλειφθεῖσα ἀπάντησις εἶναι «τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, διότι καὶ ἐγὼ συνεχάρην τὸν πρέσβυν.» Πρὸς δὲ ἐνῶ ἐν τοῖς στενογραφήμασιν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν παριστῶν ὅτι ἡ Εὐρώπῃ ὑπῆρχε δυσμενὲς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς προκατόχου κυβερνήσεως λέγει, «ἡ ἀγγλικὴ κυβερνήσις ἀπκλύθνε διακοίνωσιν ἀπειλητικὴν, καθ' ἣν αἶρει τὴν ἐγγύησιν, ἅμα ἡ Ἑλλὰς πολιτευθῇ ὡς πολιτεύεται.» ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς ἀπαντᾷ τὴν φράσιν «ὅπως φαίνεται ὅτι πολιτεύεται τότε θέλει ἀφήσει τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν τύχην της». Ἀπάντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ποσῶς δὲν διαφωνεῖ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος νὰ τεθῇ ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς ὅτι καὶ ἐν τοῖς στενογραφήμασιν ἐσημειώθη, καὶ ὅτι φρονεῖ τὸ αὐτὸ ὅπως τεθῇ τὸ «ὅπως φαίνεται ὅτι πολιτεύεται» ἢ ἀπλῶς ὁσῶς πολιτεύεται ὅτι δὲν ἐθεώρησεν ἀδύνατον νὰ τεθῇ εἰς τὸ ἀντίγραφον ἡ ἀπάντησις του, ὅτι συνεχάρη τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας.

Κατόπιν παρατήρησέ τις διατὶ δὲν ἐτιμωρήθη εἰσέτι ὁ ὑπερβὰς τὰ καθήκοντά του ἐνωματάρχης κατὰ τὸν συμβάντα ἐν τοῖς ἀκροατηρίοις θόρυβον, καὶ ὅτι στρατιώτης τις ἠπέλεισε τὸν ἐκδότην τοῦ ἐθνοφύλακος κατακρίνοντα τὰ ἀγορασθέντα ὅπλα καὶ τὴν πυρίτιδα, προσέθηκε δὲ ὅτι ἀνάγκη ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὅπως μὴ συμβαίνει τοῦ λοιποῦ τοιαῦτα δυσάρεστα ἐκ μέρους τινῶν, ἐνῶ ἐν γένει ὁ ἐθνικὸς στρατὸς διακρίνεται ἐπὶ πειθαρχίᾳ καὶ κοσμιότητι. Ἀπάντησεν ἕτερος ὅτι ὁ στρατιώτης οὗτος, καθ' ὃ ἐ-

πληροφροσθῇ θέλησε ν' ἀνασκιάσῃ ἀπλῶς τὰ ὑπὸ τοῦ ἐθνοφύλακος περὶ ὅπλων λεγθέντα, ὁ δὲ διοικητὴς τοῦ σώματος, μαθὼν τοῦτο, ἐπετίμησεν αὐτὸν καὶ ὀλίγου δεῖ νὰ τὸν διαγράψῃ τῆς τάξεως τοῦ στρατοῦ.

Παρατηρήσαντος εἴτα ἐνός τῶν βουλευτῶν Νάξου ὅτι ὁ κατὰ τὴν ἀγορεύσιν τοῦ βουλευτοῦ Γόρτυνος μνημονευθεὶς δημοτικὸς ἀστυνομὸς Τραγκαῖς καὶ ὁ διορισθεὶς ὁδηγὸς ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῆς ζωακλοπῆς εἰσὶν οἱ ἐνισχυόντες αὐτὴν, ὅτι δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ πρώτου ἀρτίως ἐφόνευσε γέροντα τινά, προσεκάλεσε τοῦτον ὁ ἕτερος βουλευτὴς Νάξου νὰ εἴπῃ ἂν μετὰ τὴν διορισμὸν αὐτοῦ κῆρυξε ἡ κλαττώθῃ ἡ ζωακλοπὴ καὶ ζωακτονία, ἢ ἐλαττόριον εἰσὶν τὰ πολιτικά πάθη.

Μετὰ ταῦτα προβάσας τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἐξηκολούθησε τὴν ἀγορεύσιν αὐτοῦ ὁ διακόψας αὐτὴν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίαν βουλευτὴς Γόρτυνος. Συμπληρῶν, εἶπε, τὴν ἀγορεύσιν του, ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ἐνεστῶσα κυβερνήσις ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς πολιτικὴν δὲν διέγραψεν ἴδιον πρόγραμμα, ἀλλὰ διὰ μυστικισμοῦ θέλησε ν' ἀπαντήσῃ, ἐνῶ τοῦτο ἀπεκρούει τὸ πολίτευμα καὶ ἡ ἐποχὴ· πρὸς δὲ ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, μεγάλως ἐλπίδας ἐκφράσας κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκ-ἀκτῶν ἀπεσταλμένων, οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐπέτυχεν δι' αὐτῶν· οὐδεμίαν συμμαχίαν ἐπέδειξεν εἰς ἡμᾶς· μάλιστα δὲ διατείνεται καὶ αὐτὴ ἡ ὑπαρξὶς συμμαχίας μετὰ τῆς Σερβίας. Προσέθηκε δὲ καὶ ταῦτα ὅτι καὶ μεταξὺ Ἀυστρίας καὶ Γαλλίας συνετάχθη σύμβασις περὶ ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας· συνεπέρανε δὲ ὅτι ἀποῦ δὲν ὑπεσχεθῶσαν αἱ δυνάμεις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυβερνήσιν, δὲν πρέπει αὕτη νὰ διακυβεύσῃ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Βουλῆς τὴν τύχην τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας νὰ ἐκφράσῃ τὰ φρονήματα αὐτῆς.

Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως ἐπήνεγκεν ὅτι διὰ πρωτοφανὸς χάριτος πολιτικῶς νεορρὶ ἐπὶ ἐν ἑτοῦς διορίσθησαν καὶ διορίζονται, ἐνῶ μόνον, παρελθούσης τῆς ὑπὸ τῶν δικαστηρίων προθεσμίας, δύνανται οὗτοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὡς πρὸς δὲ τὸν διοικητικὸν κλάδον ἀπήτησε πάντοτε καὶ ἀπαιτεῖ ὅπως μὴ οἱ ὑπουργοὶ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, τὸ ἄσυλον τοῦτο τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τοῦ πολίτου. Δὲν παραπονεῖται δέ, εἰάν ἔννεα ὅλους εἰρηναϊκῶς διώρυσεν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐν Γορτυνίᾳ, συστάσει ἐνός τῶν συνδεσφῶν του βουλευτῶν, οὐχ ἥττον ἡμει-

πιπνύτως θέλει αποδείξει ότι ο αὐτὸς ὑπουργὸς ἐπενέβη εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, διότι διέταξεν ἔγγραφα ἀνακρίσεως μὴ περαιωθίσαις νὰ υποδληθῶσι δις εἰς τὸν εἰσαγγελεὰ τῶν ἐφετῶν Ναυπλίας, ὅπως ὑποβάλῃ ἔκθεσιν περὶ ἐνοχῶν τοῦ δημοάρχου Ναυφασίας ποῖα πείρα διοικητικὴ ἢ νομικὴ ἐπιτροπῇ, ὁποῖας συνήθως συμβούλευσαι, ἐδίδασκεν αὐτὸν καὶ τίς τῇ ἐδωκε δικαίωμα νὰ παραβιάξῃ τὴν διοικητικὴν ἐχεμύθειαν πρὶν ἐκδοθῇ βούλευμα, δὲν ἐννοεῖ ὁ ἀγορεύων. Τοῦτο μόνον γνωρίζει ὅτι οἱ ἀδίκως προσυλακισθέντες βασανίζονται ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ μέχρι τούτου δὲν ἐπεραιώθη ἡ ἀνάκρισις αὐτῶν· ὁ αὐτὸς δὲ ὑπουργὸς ὠθούμενος παρὰ τοῦ ἐπιτόπια ἐν Γορτυνίᾳ συμπεριόντα ἔχοντας γενικοῦ αὐτοῦ γραμματέως ἐτηλαγράφησεν εἰς τοὺς δικαστὰς Τριπόλεως περὶ τῆς ταχείας διεξαγωγῆς τῆς κατὰ τοῦ δημοάρχου Ναυφασίας δίκης, διότι ὅθῃν μετέρχετο τὸν ἱατρὸν. Πρὸς τούτοις ὁ εἰρηνοδίκης Παλούμπας ἐπεμψεν ἐπὶ νυκτοκλαπῇ δίδων καταγορευμένους πλείστους αἰῶνας πολίτας εἰς Τρίπολιν. Ἐν τούτοις ἐνῶ οὗτοι ἀπελύθησαν, ἐζήτασε λόγον ὁ ὑπουργὸς διατὶ ἀπελύθησαν· εἰρηνοδίκης δὲ ἕτερος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας καίτοι πρωτο-αλλήλας τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ, ἐνέργησε μετὰ δύο ἡμέρας ἀνακρίσει, εἰς τὴν αὐτὴν τόπον. Ἐντὺς δὲ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετετέθη καὶ ἐπανήλθεν ὁ αὐτὸς εἰσαγγελεὺς καὶ πάλιν μετετέθη, διότι δὲν εὐρίσκετο πρόθυμος εἰς τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν. Ἐν γένει δὲ ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας ἡ διοίκις ἀντικατέστη διὰ πατρίας, πλείστους διορισμοὺς καὶ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ καὶ ἀλλαγῇ ἐνεργησάσης τῆς κυβερνήσεως χάριν τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ.

Περαιῶν τὸν λόγον ἐπήνεγκεν ὅτι εὐχεται καὶ θὰ συγχαρῇ ὁλόκληρον τὴν Βουλὴν (αν μὴ δεσμευμένη ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ λειποτάκτου ἐκ τινος συστήματος, εἰς ὃ εὐρέθη πρὸ πολλοῦ, διότι ἡ πολιτικὴ λειποταξία δὲν εἶναι ἐγκλημα, ὡς ἡ στρατιωτικὴ, χάριν τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος, ἀποκρούσῃ τὰς πιστώσεις.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος βουλευτὴς Γόρτυνος, ὅτι ὁ δημοάρχος Καρρεζῆς, περὶ οὗ ὁ προλαλήσας ἐκαμὲ λόγον, διατελεῖ τοιοῦτος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1836, εἰάν δὲ ἦτο λησταποδῆχος ᾗθελε εἰςβαίως παυθῇ, ὅτι αἱ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ δὲν ἐνεργήθησαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν φιλικῆς αὐτῷ κυβερνήσεως, ὅτι οὐδένα διωρισεν αὐτῷ, ἀλλ' οἱ ὑποδεικνυόμενοι παρὰ τοῦ προλαλήσαντος διωρίσθησαν, ὡς ἔχοντες ἀρχαιότητα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ὅτι συστάθη εἰς Παλούμπα εἰρηνοδικεῖον περιλαμβανόν 28 χωρία, ὅτι οἱ μνημονευθέν-

τες καταγορευόμενοι ἀπελύθησαν, ὡς μὴ προφυλακιστέοι, πλανηθέντος τοῦ ἀνακριτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἤδη βούλευμα, καὶ τελευταῖον ὅτι ὁ προλαλήσας προήλθε κυρίως εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς κυβερνήσεως μορφάς, ἐπειδὴ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διατελὼν γραμματεὺς εἰρηνοδικεῖου ἀπελύθη τῇ προτάσει τοῦ εἰσαγγελεῖος. Ἐνταῦθα ἐπανελάθει ὁ προλαλήσας ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπελύθη μόλις χθές, ἐνῶ πρὸ πολλοῦ διατελεῖ ἀντιπολιτευόμενος. Ἐξέβηκεν ἕτερος τῶν βουλευτῶν Φθιώτιδος· ποῦ εἶναι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἀντιπολιτευσως, ποῦ τὸ πρόγραμμα αὐτῆς μᾶς ἐπανελάθειν ἀλληλοδικῶς οἱ κύριοι ὑπουργοί, μὴ ἀναμνησθέντες· ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς, αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐλαβὸν ὑπαρξιν, ἀφ' ἧς ἐνεγράφη ἀντιπολιτευσαις ἐν τῷ συνταγματικῷ κόσμῳ· αὕτη δὲ συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐξελέγχῃ πᾶσαν παρανομίαν, πᾶσαν ἀντισυνταγματικὴν πράξιν τῆς κυβερνήσεως· ἀσκόπως ὅμως δὲν ἀπκλύθουν τὰς ἐρωτήσεις ταύτας· τί παραδοξὸν, ἐσκέφθησαν, νὰ ἔλθῃ νὰ φέρῃ ἡ ἀντιπολιτευσαις πρόγραμμα καὶ τότε συζητοῦντες ἐπ' αὐτοῦ ἀνακόλλομεν τὴν συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου· ἡ ἑσῶς, εἶπεν, ἀνεγνώρισαν τὴν πληνυμελὴ πολιτικὴν αὐτοῦ καὶ ᾗθελήσαν νὰ ἐπελθῇ ἄλλη.

Ἐπικαθόμενος δὲ τῆς ἐν γένει τοῦ ὑπουργείου πολιτικῆς, ἐπὶ πᾶν ὅτι αὕτη τίθεται ὑπὸ συζήτησιν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐκάστης συνόδου, ὁπότε οἱ βουλευταὶ ἐρχόμενοι ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἀγνωτέρας καὶ πληρεστέρας ἰδέας ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων ἐν γένει τοῦ τόπου. Καὶ ὅμως ἀνεβλήθη ἐπὶ δύο μῆνας παρὰ τῆς κυβερνήσεως. Φρονεῖ δὲ ὅτι συζήτησις γενικῆς προκειμένης τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος ἐπικαλεῖται τὴν συγκέντρωσιν ὅλων· ἐπὶ δὲ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς πέποιθεν ὅτι αὕτη ὀφείλει νὰ ᾖναι προπαρασκευαστικὴ ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ προδευτικὴ· δὲν ἀρεῖται ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουσιν ἀνωθεν ἐντολὴν ἢν εκπληροῦσιν ἐν δέοντι χρόνῳ· ἡ ἱστορία τῶν ἐθνῶν ἐπιβεβαιῶναι τοῦτο· ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι οὐδὲν ἔθνος προτρέχει· προπαρασκευάζεται μόνον, ἐκτελεῖ καὶ προνοεῖ λεληθότως· καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει ἀνωθεν ὑψηλὴν ἐντολὴν, ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου, ὅταν κατανοήσῃ τὴν ἀληθῆ θέσιν αὐτοῦ, ὅταν τὸ ἄτημον συναισθανθῇ τὴν ἀξίαν του, μόνον δὲ εἰάν πρόκηται νὰ παρεξηγηθῇ τὸ ὑφαιόμενον ἐθνικὸν αἶσθημα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, μόνον ἂν προκληθῶμεν χωρὶς νὰ προκαλέσωμεν ἐπιτρέπεται ἄλλη πολιτικὴ· εἶναι δὲ ἐξῆς ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὁ φιλόπατρις τῆς Ἑλλάδος λαὸς θέλει ἐπιδείξει εἰς τὴν Εὐρώπῳ νῆα Μεσολόγγια, νῆα Ἀρκαδία.

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως ἐξέθηκεν ὅτι ἐνῷ πᾶσα εἰς τὴν κυβερνήσιν συνδρομὴ ἐδόθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπικαλεῖται τὴν συνειδήσιν τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ὑπάρχον πανταχοῦ ἀσφάλεια, εἰς τὴν ὑπάρχον τάξιν. Καὶ ἐν τῷ τύπῳ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ καθ' ἑκάστην ἐπαναλαμβάνεται ὅτι τὰ πράγματα μας ἔχουσι κακῶς, οἱ δὲ ξένοι εἰς τὰς αἰτίας τῶν διακοινοῦσι τοῦτο, καὶ ἐν τούτοις ἅπαντες κατορθοῦμεν νὰ φαινόμεθα ἀθῶοι, γράφοντες μάλιστα καὶ ἐκθέσεις περὶ τῆς ἀθωότητος ἡμῶν. Τοιαύτην ἐπίπλαστον ἀθωότητα ὑπεδείξαμεν καὶ ἄλλοτε διὰ μεγάλου συμβεβηκότος, ἡδὴ ὁμῶς παρὰ ποτε ἡ κατάστασις μας εἶναι κακὴ. Ἡ ἀνόρθωσις ἐξαρτᾶται ἀπ' ἡμῶν, εἰς προσπάθειά μας νὰ ἀπεκδυθῶμεν τὰς ἐλλείψεις ἡμῶν, εἰς οἱ μὲν βουλευταὶ μὴ ἐπιβιάσωσιν ὅρους πολιτικοῦ διαζυγίου χάριν ἀτομικῶν ἀπαιτήσεων, ὁ λαὸς προσέχει εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ, οἱ δὲ ὑπουργοὶ κτυπήσωσι μὲ σιδηρὰν θέλησιν τὸ κακὸν ὅπου ἂν τὸ εὕρωσιν. Εἶναι δὲ ἀσυγχώρητος ἄλλη πολιτικὴ εἰς ὑπουργοὺς πολλάκις περιελθόντες εἰς τὴν ἐξουσίαν, οἵτινες οὐδὲν ἄλλο κερτίζουσιν οὕτως, ἢ τὴν κατάκρισιν, τὸν ἐλεγχον τῆς συνειδήσεως ὡς πράττοντες τὰ πολλὰ διὰ πίεσεως καὶ τὴν στέρησιν πολιτικῶν φίλων. Ὅτι δὲ ἡμεῖς πταίομεν ἐξάγετε καὶ ἐκ τούτου· ἔχομεν τὸ ὠραιότερον πολίτευμα τῶν συνταγματικῶν ἐθνῶν πρόφορον νὰ εὐτυχήσῃ ἐν ἔθνῳ, ἀλλ' ἄρα γὰρ ἐτελέσθησαν αἱ βουλευτικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ διὰ τῆς προσηκούσης πρὸς τοὺς νόμους εὐλαβείας; δὲν ἀπεδείχθη οὐδεμία βουλευτικὴ ἐκλογὴ παράνομον; δὲν ὑπεστηρίχθησαν ἀπολεσθέντα προσόντα βουλευτῶν; ἀλλ' εἰς ἐτελέσθησαν εὐλαβῶς, ἐπέρχεται ἡ ἐλασφημος καὶ μὴ λογικὴ ἰδέα ὅτι πταίει τὸ πολίτευμα· εἰς ὅμως ὅχι, ἡμεῖς πρέπει νὰ τιμωρηθῶμεν.

Περαιῶν τὸν λόγον ἐσύστησε προπαρασκευὰς ἀναγκαίας διὰ τῶν ἐνόντων μέσων, πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀδελφοὺς ἐντὸς τῶν ὁρῶν τῶν συνθηκῶν καὶ ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Τοῦτον ἀντικρούων ἕτερος ἐπήνεγκεν ὅτι σφάλλει ὁ προλαλήσας φρονῶν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνόδου ἔφερε τὴν περὶ τῆς ἐν γένει πολιτικῆς τοῦ συζήτησιν, τοῦτο ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας εἰσήγαγε τὰς πτωσώσεις εἰπόν ὅτι ἐγκλίει εἰς αὐτάς τὴν πολιτικὴν του, προέκασέ τις τὴν συζήτησιν τῶν; ἀπορεῖ, προσέθηκε, πῶς παλεῖται τὸ ὑφ' ὅλου τοῦ ἔθνους ἐγκριθέν πέρυσι πρόγραμμα προπαρασκευῶν κτλ. τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως, ὑπὲρ κατὰ

γράμμα ἠκολούθησε καὶ ἀκολοῦθει, ἐνῷ οὐδεμίαν ἄλλην καὶ πολιτικὴν παραθέτουσιν οἱ ψέγοντες ἐκεῖνη, κατέρχονται δὲ εἰς ἐλλείψεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς προπαρασκευὰς βασιζόμενοι εἰς τὴν κακὴν φήμην, ἐνῷ οὐδὲ τὴν γενναιοῦτητα ἔχουσι ν' ἀναδεχθῶσι τὴν βεβαίωσιν τῶν ἀδομένων· ἄλλως ἢ πολιτικὴ τῶν προπαρασκευῶν εἶναι ἀσχετος τῶν ἐλλείψεων αὐτῶν. Πρὸς δὲ καὶ ὁ κερτικὸς ἀγὼν, συνταράσσων τὴν Εὐρώπην ὅλην, ὑπὲρ ἄλλῃ αἰτία ὑπὲρ τῶν προπαρασκευῶν, πρὸς αὐτὸν δὲ ἡ κυβερνήσις καὶ θέσιν οὐδετερότητος ἔλαβε καὶ προστασίαν παρέσχεν, ἐπιτυχόσα νὰ διατηρήσῃ τὸν ἀγῶνα ἀκμαζόντα.

Κατηγοροῦσιν, ἐξηκολούθησε, τὰ ἀγορασθέντα πλοῖα· κατηγοροῦσι τὰ ὄπλα, τὴν πυρίτιδα, καὶ ἐν τούτοις οὔτε τὰ μὲν ἔφθασαν, οὔτε τὰ δὲ εἶδομεν. Κατηγοροῦσι τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν ὅτι δὲν κατέθεσε τὰ παραστατικά ἐγγράφα τῆς διαχειρίσεως τοῦ, καὶ ὁμῶς παρατηρήσαντος τοῦτου ὅτι ἀρνεῖται τὴν κατάθεσιν, διότι θέλει προδοθῇ ἡ ἐθνικὴ δύναμις εἰς τοὺς ἐναντίους, ὅτι δὲ, εἰς ἐπιμένωσιν, εὐχαρίστως πράττει τοῦτο, οὐδεὶς τὰ ἐζήτησε. Κατηγοροῦσι τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι δὲν ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν διπλωματικὴν ἀλληλογραφίαν περὶ Κρήτης, καὶ ὁμῶς εἰς οὐδὲν εὐνοούμενον ἔθνος ἐκκρεμῆς τοιαύτη ἀλληλογραφία φέρεται εἰς τὴν δημοσιότητα.

Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀποτελοῦσι γενικὴν διοίκησιν πράξεις ἰδιωτῶν ἢ ὑπαλλήλων, αἵτινες μόνον τὴν παραδίωσιν τῶν νόμων ἐμφαίνουσι. Τοιαῦτα πράξεις ἐνεργοῦνται ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου· εἰς δὲ μείνωσιν ἀτιμώρητοι, ζητεῖται λόγος παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, οὐδέποτε ὁμῶς τίθενται ἀντικείμενον γενικῆς τοῦ ὑπουργείου πολιτικῆς.

Ἡ ληστεία περὶ τῆς τόσον ἢ ἀντιπολίτευσις ἔκαμε λόγον οὐδέποτε ἔπαυσεν ὑπάρχουσα ἐν Ἑλλάδι· σχετικῶς ὁμῶς πρὸς ἄλλας ἐποχὰς, ἡδὲ ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως οὔτε ὁ ἀνθρώπος ὁ ἐμπνέων τὸν φόβον ἐν Ἀττικῇ ὑπάρχει, οὔτε ὁ Λαφαζάνης ἐν Πελοποννήσῳ μετὰ τῆς συμμορίας τοῦ, τὸ δὲ λοιπὸν κράτος, ἐκτὸς τῆς Φθιώτιδος, εἶναι ἀπληλαγμένον σχεδὸν τῆς μαστιγῆς τῆς ληστείας. Ἐν Φθιώτιδι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ληστῶν καὶ πρὸ τῆς νῦν κυβερνήσεως ὑπάρχον· εἶλον συγκεντρωθῇ ἀπὸ τὰ μεθόρια δι' ἐπανάστασιν· ἀνθρώποι δὲ τῆς γείτονος χώρας ἐτροφοδοτήσαν αὐτοὺς, τοὺς ὑπέβαλσαν καὶ ἐστειλαν εἰς Ἑλλάδα.

πουργοί λησμονησαντες την θέσιν αὐτῶν ὡς ὑπολόγων ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὴν διαχειρίσιν των, κατέστρεψαν, λέγουσι, τὴν ἀναρχίαν καὶ ληστείαν, ἐνθ' 280 λησταὶ λυμαίνονται δύο νομοὺς καὶ εἰς τὰ κέντρα τῆς Πελοποννήσου ἀπάγονται ἄνθρωποι. Κατηγοροῦσιν ἄνδρες καταστήσαντας ἄλλοτε ἀφανῆ τὴν ληστείαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος.

νά σπαύσωμεν, θυνάμεθα νά μακρυνθώμεν τῆς πληρώσεως τῶν γλυκυτέρων ἡμῶν πόθων.

Ἄν ἀποκρούει τῆς προπαρασκευῆς, ἀποκρούσει μόνον ἐντά-
κτους καί θρασυτέρους, αἵτινες ὡς πολέμικαί, προϋποθέτουσι
τὴν ἐτοιμασίαν στρατοῦ ἐνταξημένου κατὰ τέχνην καί ἐπι-
στήμην, σκόλου ἐπὶ τῇ ἔσσει σχεδίου τινός, πόλεμον ἐπιθετικόν
ἢ ἀμυντικόν ἀνάγκη νά γνωσθῶσι τὰ σημεία τῆς πάλης, ἢ ποι-
ότης τῶν πλοίων καί τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἐχθροῦ, καί νά μὴ γίνων-
ται αἱ προπαρασκευαί αὐταὶ ἐν ἀγνοίᾳ πάντων.

Οἱ ὑπουργοὶ εἰήτησαν νά μείνῃσι τὴν πολιτικὴν τῆς ἀντι-
πολιτεύσεως ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς καταστάσεως, ἀπομά-
κρυνσι τὸν κοινὸν, ἰδοὺ ἡ ἐκπεφρασμένη πολιτικὴ αὐτῆς. Εἰς
πρὸς δὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου, εἶπεν, ὅτι αὐτὴ δὲν
πρέπει νά κανονισθῇ ἀγέτωι τῆς πολιτικῆς τῆς Εὐρώπης, διότι
πάντα τὰ ἔθνη προσπαθεῖσι νά συνδύνωνται μὲ τὰ συμφέροντα
ἐτέρων. Εἰς δὲ τὸν σύδικον αὐτὸν καί προσοχὴ καί φρόνησις
ἀπαιτεῖται, ἰδίως εἰς τὰ μικρὰ ἔθνη παραδειγμα. Ἐτίωσαν τὰ
ἀποτελέσματα τῆς πολιτικῆς τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος κατὰ
τὸ 1858.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν παρώτρυνεν ἡμᾶς νά μὴ λη-
σῶμεν ἡσῶμεν τὰς πράξεις καί τὴν μνήμην τῶν πατέρων μας·
οὕτως ὅμως λησμονεῖ αὐτὴν, διότι εἶναι ἡ μόνη τοῦ Ἕλληκος
δόξα. Ἀλλ' οὐ γὰρ εἰς τὰ ἔργα ἐμιμνήθησαν τοὺς πατέρας ἡμῶν
οἱ λέγοντες ταῦτα; δὲν συνινύθησαν μὲ ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπο-
τατος εἰς ἐκτέλειον σπουδαίῳ πραγμάτων; δὲν διετάξαν γε-
νικαίως ἡμιμαχτεῖ; νά περιάγωνται μετὰ τούτων; Οἱ γονεῖς ἡ-
μῶν διὰ τῆς ἀρετῆς μαχόμενοι καὶ ὑπομένοντες πάντα κίνδυνον
ἐτήρχοντο κρατοῦντες τὸ ἔθνος τῆς ἐλευθερίας λαῶσaron.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τινὰ φράσιν τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ
τῶν ἐξωτερικῶν εἶπεν, ὅτι ἡ ἀντιπολιτεύσις πεπεισθεῖα, ὅτι
ἡ Εὐρώπη μένει καὶ θά μένῃ εἰς αἱ εἰδὴς εἶχε, οὐδέποτε
ἤταθη τοὺς ἀποσταλέντας Πρέσβεις, ἀλλ' αὐτὴν τὴν κυβέρνη-
σιν, παραδούσαν νά θυμῶται εἰς τὰ μειδιώματα τῆς Εὐρώπης.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τινος τί φρονεῖ περὶ Κρήτης εἶπεν ὅτι
τὸ περὶ ταύτης ἔσκημα δὲν προκειται ὑπὸ συζητήτων, ὅτι δὲ
ὡς ἀτομικὸν φρονεῖ ὅτι καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ ἔθνος ἀνάγκη
νά συντρέχωσιν ὑπὲρ αὐτῆς.

Ἐπιλαμβάνοντος δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τῆς δι-
καιοσύνης αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πιστώσεως περὶ προμήθειας ὀπλοῦ, ἐ-
ξέθηκεν ὅτι ἄλλοτε ἐγένετο προμήθεια αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐπισήμων

ἐργοστασίῳ τῆς Γαλλίας· τοῦτο δὲ ἦτο μεγίστη εὐκολία, διότι
ἐκ Γαλλίας παρελάβοντο ὅλην τοὺς στρατιωτικὰς κανονισμοὺς
καὶ ἐγγράφην περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὀπλοῦ ἡδὲ, ἀρνηθίσαντες
τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως, εἶπε διότι δὲν ἔχει περιστόν, εἴτε
καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων, προσέτις δὲ ἀγορὰν ὀπλοῦ τοῦ
πυρρῶδικοῦ εἰς τὸ μόνον ἐργοστάσιον τῆς Γαλλίας, τὸ ἔχον
προμήθειαν διὰ τὴν κατασκευὴν ὀπλοῦ τοιαύτου δυστυχῶς εἰ ἂν
γορασθέντες διευθίται τοῦ πυρρῶδικοῦ εἶναι κακῆς ποιότητος,
ὃ καὶ ἐργοστασιαρχὸς μαθὼν ταῦτα προθυμαιοῦνται νά ἀπο-
δώσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Ἐδῶκε δὲ παραγγέλματα, εἶπε, δι' ὅπλα
τῆς ἀρχαιότερας μεθόδου, καίτοι ἀναγνωρίζει τὰ πλεονεκτήματα
τῆς νέας, εἰπειθὲ εἰς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ πυρρῶδικοῦ ὀπλοῦ ὑπερ-
χον ἑλλείψεις, καὶ ὥρμητο νά συμπληρώσῃ, καὶ πιστώσῃ νά
ὀπλίσῃ τὴν τε τακτικὴν καὶ ἐκτακτὸν ὄψιν. Ἡ πίστις
τοῦ ἐξῆς ἐκαταμυρίου, ἐὰν παραγγέλων ὅπλα τῆς νεωτέρας
μεθόδου, οὐδῶπως εἴρηκε πρὸς τὰς ἀνάγκας ταύτας, διότι τὰ
ἑπὶ ταῦτα ὑπερτιμῶνται ἄλλως τοῦ δὲν εἶναι ἀγέτωι τὰ νῆς
παλαιῆς μεθόδου, καὶ οἱ εὐρωπαϊκοὶ στρατοὶ θὰ τὰ ἔχουσιν
ἐπὶ πόρῳ χρόνον. διότι εἶναι ἀδύνατον νά ἀποβρῶθῃσιν ἐκα-
τομυρία τοιαύτων ὀπλῶν. Ἀλλὰ μακρὸς δὲν δύναμις νά με-
ταποιήσωμεν ταῦτα εἰς ὅπλα τῆς νέας μεθόδου, κατὰ τὸ ὑπερ-
σφοδρὸν ἀντήκει, ἐν ἑσχατῇ ἀνταστήματι καὶ διὰ μικρότερας
δαπάνης ἐκείνης, ἢ ἡδύλομεν κόμει ἀγοράζοντες τὰ; πρὸς
ταῦτους κατὰ τὴν ἐλευσίαν τοῦ εἰς τὸ ὑπουργεῖον μάλιστα ἀνταγ-
ρίζετο ἡ ὑπεροχὴ τῶν βελωνιτῶν ὀπλῶν καὶ οὕτως πωλητὴν
θα εὕρισκε. Μὴ νομίστητο δὲ ὅτι ἡ ἀξία τῶν νέων ὀπλῶν εἶναι
πραγματικῇ ἢ ἀξία τῶν ἑνείκειται ἐν τῇ ἐπιχείρει.

Προβῶντα, ἐξεκολλήσας, παρέγγειλε τοῦ νεωτέρου γαλλικοῦ
συστήματος Παρατηρήσαντες δὲ τινες ὅτι μὴ προσέληται 200
ἢ 300 δραχ. δι' ἐκτακτὸν πόλιν καὶ νά προμηθεύθῃ διαρκέστερα,
ἀπάντησεν ὅτι ἴσως ὁ βουλευτὴς Βάλτου εἰναι τὰ εἰς χάλυβος,
ἀτινα, ἀπὸ κατασκευασθέντα ἄχρονστα, μένουσι τοιαῦτα διὰ παν-
τός. Ὁ αὐτὸς βουλευτὴς, προσέθηκεν ὅτι εἰδῶκε παραγγέλων
ὁ ἀγορεύων περὶ ἀγορᾶς ὀπλῶν πρὸς 20 δραχ. καὶ ἐν τῇ εἰδή-
σει ὅτι ἐπωλούντο ἑτέρα πρὸς 20 δραχ. καὶ ἡ παραγγελία
εἰδῶκε ἀλλ' οὐδῶπως ἔβρισαν τοιαῦτα ὅπλα, ὥστε θὰ ἀδυνα-
τοῖ, διότι ἀνεπάρκει ἡ ἀποστέλλη των ὡς ἀπαιτηγόν. Οὗτο δὲ ἀν-
θὲς εἶναι ὅτι παραγγέλλει πυρρῶδικο ὀπλοῦτα εἰδῶκε. Ἀντιθέτως ὁ
βουλευτὴς Βάλτου τὰ παραγγέλλονται ὡς ἑστὸ μετὰ των στυ-
λόντων παρ' ὁμογενῶν. Περὶ δὲ τῆς πιστώσεως, ἡ ἀντίρρηση,

αὐτὴ διετάχθη μετὰ ταῦτα νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἐχορηγῆθαι παραγωγελία περὶ πυρίτιδος. Ἡ πυρίτις μετ' ἀποτυχούσας προσπάθειαν παρὰ τῇ Γαλλικῇ κυβερνήσει ἠγοράσθη ἐκ δημοσίου πυριτοποιείου ἄλλης κυβερνήσεως· ἠδυνάμεθα καὶ ἐκ Βελγίου νὰ προμηθευθῶμεν ἐπὶ ἀνεπισητόνῳ κατὰ τὴν ἀγορὰν διαφορά, ἀλλ' ὑπὸ ὅρους καὶ μὲ μεγάλα ἐξόδα τῆς διὰ τοῦ ὠκεανοῦ μεταφορᾶς· ἡ τοῦ ἐμπορίου πυρίτις οὐδεμίαν παρέχει ἐγγύησιν περὶ τῆς ποιότητος.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκεισιν, εἶπεν, ὅτι ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἀπέχει πόρρω τῆς πρὸς δέκα μηνῶν, ὅτι δὲν ὑφίστατο ἡ παρούσα κυβερνήσις· οὐδὲν ἔτολμα νὰ ἐξέλθῃ τις τῶν Ἀθηναίων· ἐάν δὲ μεμονωμένα ἐγκλήματα διεπράχθησαν, ταῦτα δὲν ἀρκοῦσι νὰ ἀποδείξωσι τὴν κακὴν τοῦ τόπου διοίκησιν. Ἐνῶνθη ἡ δημοσία ἀσφάλεια κατὰ μέγα μέρος, ἐκτὸς τῆς Φθιώτιδος, διὰ λόγους ἐκτεθέντας ἄλλοτε.

Περὶ δὲ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ὡς μὴ εἰδικός, τοῦτο μόνον λέγει ὅτι πέρυσιν μετὰ δυσχερείας ἐγένετο ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερησίων αὐτοῦ ἀναγκῶν.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀποτυχούσης ἐπαναστάσεως τῶν μεθορίων, δι' ὃ κατηγοροῦσι τὴν κυβερνήσιν, ὅτι κατέσβεσεν αὐτήν, ἐν ᾗ ὡς ἀντιπολίτευσις τὴν ὑπεκίνησεν, ἐξήθηκεν ὅτι, ἐκτραγέας τοῦ ἀγῶνος τῆς Κρήτης, ἐπαυσε πᾶσα ἀντιπολίτευσις, ὅτι ἡ ἐπανάστασις τῶν μεθορίων ἔσχε τὰς αὐτὰς ἀφορμὰς τῆς Κρήτης, ὅτι ἐξεργάγη ἐπὶ τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως, ἥτις φέρει τὴν τε εὐθύναν καὶ τιμὴν τῶν συμβάντων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὅτι μῶλις κατὰ τὸν Ἰούλιον διέταξεν ἡ κυβερνήσις τὴν μὴ εἰσδοὺν ἐνόπλων σιφῶν ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων, διότι ἐπὶ μακρόν ἡ καινῶνία ἐκεῖ εἶχε καταστῆ μίγματος ἀκατανόητον· ἄλλως, ἂν δὲν διέτατε τοῦτο, ἡ ἀποτυχούσα ἐπανάστασις ἦθελεν ἀπολήξαι εἰς βάρος τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Περαιῶν, προσέθηκεν, ὅτι ἦλθεν ἰσως ἐπὶ ἐποχὴ τῆς διακρίσεως τῶν κομμάτων κατ' ἀρχάς. Ἡ ἐνεστῶσα κυβερνήσις προσέειπεν οὐχὶ μόνον ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικόν προορισμὸν, κατὰ πάντα προϋπολογισμὸν θέλει προτείνει αὐτῇσιν στρατοῦ, θέλει προσπαθῆσαι νὰ συνδεδῇ ἡ Ἑλλάς μετ' ὅλων τῶν χριστιανικῶν φυλῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ νὰ καταστῇ κέντρον ἐνεργείας. Δὲν εἶναι δὲ προκλητικὴ εἰς πόλεμον ἡ πολιτικὴ ἡμῶν, ἀλλὰ πολεμικὴ. Ἡ πολιτικὴ ἡμῶν φθάνει μέχρι λόγων, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τούτου ἀνέγνω ἐγγράφον τινα περὶ παραγγελιών.

Ἐνταῦθα παρετήρησάν τις ὅτι, ἐκτὸς τοῦ Ράινερ ἀποσταλέντος, ὑπῆρχε καὶ ἕτερος ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, ὅτι ἡ αἵτησις τῆς πιστώσεως τοῦ ἐνὸς ἐκατομμυρίου μετὰ ἐκθέσεως τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν εἶχον ἐτοιμασθῇ παρὰ τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως· ἐξήτησε δὲ νὰ κατατεθῶσι τὰ ἐγγράφα ταῦτα, ἐξ ὧν ἰσχυρίσθη, θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι οὐδὲν πλέον ἐπρότεινεν ἡ ἐνεστῶσα κυβερνήσις ὅσων ἀναφέρονται εἰς τὴν αἵτησιν ταύτην. Ἐπὶ τούτων ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ὅτι ὁ μὲν ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ ἐστάλη ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Βουλγαρίας, περὶ δὲ τῆς αἵτησεως καὶ ἐκθέσεως, ὅτι δὲν ἔχει γινῶσιν αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος.

1. ΠΑΡΕΙΣΤΑΣΙΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ΄.

Τῆς 29 Νοεμβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν δύο προηγουμένων καὶ ἐπεκυρώθησαν. Ἀνεγνώσθη εἰτα ἐπιστολὴ τοῦ πρώην Ἀντιβασιλέως τῆς Ἑλλάδος Πρίγκιπος Ἰωάννου πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἔχουσα οὕτω.

Κύριε πρόεδρε τῆς Βουλῆς,

Ἄ πρὶν ἢ ἀφάσω τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος σὰς ἀποχαιρετῶ καὶ αὐτίς. Ἐπεθύμουν τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς αὐτοῦ διαμονῆς μου νὰ σὰς ἐπισκερθῶ, πλὴν ὅση μεγάλη καὶ ἐν ὑπῆρξεν ἡ ἐπιθυμία μου αὕτη, θὰ πιστεύητε, ἐλπίζω, ὅτι ὁ μόνος λόγος ὅστις μὲ ἐμπόδισεν, ἦτον ἡ ἄκρα καλυσὺν τόσων προσώπων, ἅτινα μὲ ἐπισκέπτοντο μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, ὥστε δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐξέλθω τῶν ἀνακτόρων.

Ἄ λελθῆτε ἤδη τοὺς εἰλικρινεῖς ἐγκαρδίους ἀποχαιρετισμούς μου καὶ εὐαρεσθητέ νὰ προσφέρῃτε τὰς ἐγκαρδίας προσήσεις μου εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Βουλῆς. Εὐαρεσθητέ νὰ τὰ διαβεβαιώσητε περὶ τῶν αἰσθημάτων μου καὶ τῆς βαθύς θλί-

κηρύξῃ ὅτι δὲν περιέχονται εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν. Ἡ πολιτική των μακρύνεται τοῦ πολέμου, ἀνακραζοῦσιν, ἀλλὰ τότε πρὸς τί αἱ προπαρασκευαί; δὲν ἐμφαίνουσιν ἄρ' ὅγε αὐταὶ κάτι τι; ὅποια δὲ τέλος ἡ πολιτικὴ των;

Καυχῶνται διὰ τὴν ἰδέαν τῶν προπαρασκευῶν, ἀλλ' ἄρνοῦνται ὅτι τὰ σχέδια αὐτῶν παρέλαβον ἐκπερὶ παρὰ τῆς κυβερνήσεως Βουλγαρίᾳ;

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις μετ' αὐξάνει τοῦ φόρου τῶν ζώων, τοῦ ἐγγεῖου, τοῦ τελωνιακοῦ καὶ ἄλλων, μετὰ παροχὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ 1/3 τοῦ ψηφισθέντος πέρυσι θαιείου ἐξ 25 ἑκατ. φράγκων, εἶπετο θεθαίως ὅτι ἤθελεν εἰσθαι ἀνθρωπότερα. Ἄλλ' οἱ εἰσπράξεις πῶς ἐηργήθησαν; διὰ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τῶν φορολογουμένων.

Τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης παρέστῃσιν ἀνθρώρην ὁ ὑπουργὸς αὐτῆς· πῖναξ συγκριτικὸς τῆς β'. ἐξαμηνίας τοῦ 1866, καὶ τῆς α'. τοῦ 1867 ὑπῆρξεν ἡ μόνη του βίας. Καὶ τί περιέχει οὗτος; μόνον τὰ καταγγελλόμενα ἐγκλήματα, ἅτινα δύνανται νὰ συνέδωσαν ἐν ἄλλῃ ἐποχῇ, ἐνῷ ὥφειλεν ὁ ὑπουργὸς νὰ καταθέσῃ πίνακα τῶν ἐκτελεσθέντων ἐγκλημάτων, ἐπιδοκνόντων ἢ μὴ εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἐνῷ ὥφειλε νὰ παραλάβῃ τὰς αὐτὰς ὥρας τῶν ἐτῶν 1866 καὶ 1867, διότι ὡς γνωστόν τὸ ἐὰρ ἐκτελοῦνται πλείω ἐγκλήματα. Περὶ δὲ τῆς ἀπονομῆς χαρίτων δὲν ἤρκει νὰ ἐπιδείξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ ὑπουργὸς διαφοράν ἐπὶ ἑλαττον· ὥφειλε νὰ καταθέσῃ πίνακα, ἐξ οὗ ἤθελε καταδειχθῇ ὅτι πολλαὶ τούτων ἀπενεμήθησαν εἰς ἀδικήσαντας κατὰ τὴν μεσοβασίλειαν, ἐποχὴν πολιτικοῦ ὀργασμοῦ. Ἄλλως τε αὐταὶ ἐγένοντο καὶ ἐπὶ τῆς προηγουμένης κυβερνήσεως τοῦ ὑπουργείου Βουλγαρίᾳ.

Διακόψαντες ἐνταῦθα τὸν λόγον τοῦ ἀγορευόντος καὶ παρατήρησαντος τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι πρὶν ἢ Βουλὴ προῦῃ εἰς τὰς πιστώσεις, δεῖν νὰ τεθῶσιν εἰς ψηφοφορίαν αἱ ἐκφρασθεῖσαι ἰδέαι περὶ πολιτικῆς τῆς τε κυβερνήσεως καὶ ἀντιπολίτευσως, ἀντεπαρετήρησεν ὁ ἀγορευτὴς ὅτι θέμα περὶ πολιτικῆς δὲν ἐτέθη, ἀλλ' αἱ πιστώσεις εἰσὶ τὸ θέμα· ἀλλ' ὡς τε ἐγκριθέντων ἢ μὴ τῶν πιστώσεων, ἐγκρίνεται ἡ πολιτικὴ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων.

Ἐπανελάθεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι θεωρεῖ τὰς πιστώσεις ὡς μέσον τῆς ἐπιδοκιμασίας ἢ μὴ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ· ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ ἀνά-

πτυξις τῆς Ἑλλάδος, οὐχὶ δὲ προπαρασκευαὶ ἐρίκται, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάγκην τῆς ὑπερσείας ἀρρωθῶσαι· ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀθελήρων κρητῶν νὰ μὴ δισμεύηται ἡ κυβέρνησις ὑπὸ πιστώσεων, ἀλλὰ νὰ θανεῖται ἐν ἀνάγκῃ.

Ἀντίπερ ἕτερος [ὅτι, ὡς ἐξηράσθη καὶ κατ' ἄλλην συνεδρίασιν, προπαρασκευὰς ἐννοεῖ διὰ τῶν ἐνόντων πρὸ πάντων μέσων, οὐχὶ δὲ, ὡς ἡ κυβέρνησις, (καὶ ἐν τούτῳ ἐγκτεται ἡ διαφορά), με συνεπείας ἀναποφύκτου καὶ ταχυτάτης χρεωκοπίαις.

Ἐπὶ-εγκτεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις φρονούσα, ὅτι ἐξ Ἑλλάδος θέλει ἐκπορεύσει ἡ δύναμις τῆς ὅλης ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, ὅτι πρὸς τοῦτο μέγισται θυσιᾶι καὶ ὑψίστη μεγαλοφυῖα ἀπαιτεῖται, οὐχὶ δὲ ὁκάδες τινὲς πυρίτιδος καὶ ὀλίγα ὅπλα, πέποιθεν ὅτι τὸ ἀσφαλέστερον μέσον εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἡ παρασκευὴ, ὡς ἐμπρέπει εἰς συνετὴν πολιτείαν. Ἀποκρούει ὅθεν τὰς ἐκτάκτους παρασκευὰς ὡς πολιτικὴν καὶ ὑλικὴν κακόν, καθὼς ἀνευ μελέτης, σκοποῦ καὶ θιαίως γινόμενας, μία κακὴ παρασκευὴ, ἀνέκραξε, δύνεται νὰ κινδυνύσῃ ἐν καιρῷ τὴν ὅλην πατρίδα· φρονεῖ δὲ ὅτι οὐδόλως συμφέρει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ μία ἢ ἡ ἕτερα πολιτικὴ ἐπὶ ζητημάτων συνδεομένων μετὰ τὸ συμφέρον τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τοῦ ὅλου, ὅφειλε τις πολλὰ νὰ πράττῃ, πολλὰ νὰ ἐννοῇ, ἀλλ' οὐδόλως νὰ ἐκφράξῃ αὐτά· ἡ ἐκφρασις δύνεται νὰ ἔγῃ συνεπείας ἀκαταλογίστους.

Ἀπῆντησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ συμβουλὴ τῆς ἐσωτερικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἀγνοεῖ πῶθεν πηγάζει· ἀλλ' αἱ μᾶθῃ ὁ προλαλήσας ὅτι ἔθνη σκοποῦντα νὰ τελέσωσι προορισμὸν τινα δὲν ἀρχοῦνται εἰς τοιαύτας ἐξώθεν συμβουλάς· ἀναλαμβάνουσιν κινδύνους, ὑξίστανται θυσιάς, ἵνα ἐξέλθωσι τῆς μικροσκοπικῆς αὐτῶν θέσεως· δὲν ἐπιθυμεῖ ἡ Ἑλλὰς νὰ προσαγορεύηται τόπος μόνον παντοπωλείων, δὲν ποθεῖ νὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν περιουσίαν ἀθλιότητά της· εὐν δὲ εἰς τὰ ἐνόντα περιορισθῇ, τὰ ἐνόντα ταῦτα ἀενάως θέλουσιν εἶσθαι ἐλλείμματα. Ἡ ἀντιπολίτευσις φρονεῖ ὅτι αἰεὶ πολέμου αἱ προπαρασκευαὶ μάταιαι· πόλεμος δὲν προκαλεῖ ἡ κυβέρνησις του, πέποιθεν ὅμως ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη τῶν ἐθνῶν, εἰς ἣν καταφεύγουσι παρασκευασμένα, ὅταν ἡ τιμὴ κινδυνεύει· τὰ ἔθνη δὲν ἐτοιμάζονται μόνον ὅταν θέλουν τὸν πόλεμον, ὑπὸ τοιαύτην πολιτικὴν θεωροῦμεν τὰς εἰσαχθείσας πιστώσεις· συμπεραίνει ὅθεν ὅτι ἡ καθυποδοχὴ αὐτῶν ἐπιφέρει τὴν ἐγκρίσιν τῆς πολιτικῆς του.

Λαβὼν εἶτα τὸν λόγον ὁ διακόψας αὐτὸν εἰσηγητὴς τῆς μει-
εψήφιας τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκεν
ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐδικαιούτο νὰ ἐξελεγχῇ τὰς πιστώσεις ὡς ἐκ-
τάκτους, ἵνα ἡ Βουλὴ, πεποιθὺς περὶ τῆς ἀκριβοῦς διαχειρίσεως
αὐτῶν, χορηγήσῃ ἐν συνειδήσει εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὰς ἀπο-
ρώσας μέλλουσιν χρῆσιν. Εἰσήτησεν ἐπομένως, ἀλλὰ τῇ ἐδόθησαν
πληροφορίαι ἀτελεῖς. Ἐπὶ τῶν δύο πιστώσεων « συνδρομαὶ
προσφύγων » τὰ δοθέντα σιελέγῃ τῶν ἐνταλμάτων καὶ ἀπο-
σπάσματα εἰσὶν ἀτελῆ. Ἐπὶ δὲ τῆς χρήσεως τῶν πιστώσεων
τούτων παραβιάσθη ὁ λογιστικὸς νόμος, μὴ διορισθέντων τῶν
ἐπιτετραμμένων πρὸς ἐξέλεγχιν. Ἄλλως τε οὐδὲ κατάλογος τῶν
προσώπων καθ' ἑλικίαν καὶ γένος ἐγένετο, οὐδὲ ὑπῆρξεν ὁρισμέ-
νον ποσὸν διδόμενον.

Ἐνταῦθα καὶ αὐτὸς διακόψωντος τὸν λόγον, εἰσήτησεν ἕτερος,
ἵνα ἡ συζήτησις ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὔριον, παρελθούσης τῆς ὡ-
ρας, διότι φρονεῖ ὅτι, πολλὰ εἰπόντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατι-
ωτικῶν περὶ προμηθείας ὑλικοῦ, δικαιούται ἡ ἀντιπολίτευσις νὰ
φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, πρὶν ἡ Βουλὴ
προβῇ εἰς τὴν καθ' ἑκαστα συζήτησιν. Ἀντειπόντος ἄλλου ὅτι
πρὸ 10 ἡμερῶν ἤρξατο ἡ συζήτησις αὕτη, ἡ δὲ τακτικὴ τῆς
ἀναβολῆς ἐκ μέρους τῆς ἀντιπολιτεύσεως διακωλύει τὸ πέρας
τῆς συζητήσεως, λαβὼν τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι ἤρχετο τὸ
αἰσθημα τῶν προπαρασκευῶν νὰ ἀνεπτύσσεται πρὸ πολλῶν
ἔτων, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν, καίτοι ἔχοντες γλίσχρα μέσα, ἐγ-
καρτέρησαν θυσιάσαντες τὰ πάντα, πολλῶ δὲ μᾶλλον ὀφειλομέν
ἡμεῖς ἔχοντες καὶ πλείοντα μέσα καὶ βαθυπλούτους ὁμογενεῖς
οὐδεμία δὲ ἰδέα εἶναι ἐπὶ τοσούτον ἰσχυρὰ, ὥστε χάριν αὐτῆς
νὰ λέγῃ τις « ἂς στεναῶσιν οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ». Αἱ προπαρα-
σκευαὶ εἴτε διὰ σήμερον, εἴτε δι' αὔριον χρησιμεύουσιν, ἀπόλυ-
τος ἀνάγκη νὰ τελεσθῶσιν. ἔχομεν πλείστας ἐλλείψεις ἐν τῇ
στρατῷ καὶ τῇ ναυτικῇ στερουμένθα κατρητισμένων ἀνδρῶν,
διότι οὐδὲ ὁ στρατὸς ἐπλάσθη πρὸς καταδίωξιν ληστείας καὶ
τὸ ναυτικὸν ἀπαιτεῖται νὰ ᾔῃ ἐν κινήσει, νὰ γυμνάζεται
ἀλλὰ δι' ὅλα ταῦτα ἀπαιτοῦνται δαπάναι. Δὲν εἶναι ἀληθὲς
ὅτι αἱ γενόμεναι προμήθειαι τῶν ὀπλῶν καὶ τῆς πυρίτιδος ὑ-
πῆρξαν ἀτυχεῖς· ἐτέθησαν ὑπὸ δονιμῶν καὶ εἰς τοῦτο συνετέλεσαν
αἱ ἐγερθεῖσαι κατακρίσεις· ἀτυχὲς ὑπῆρξεν ἡ τῶν πλοίων μόνον
προμήθεια. Ἰέλως δὲ εἶπεν ὅτι ὁ θελὼν τὴν εἰρήνην ἀνάγκη νὰ
ἐτοιμάζῃται εἰς πόλεμον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν
συνεδρίαν περὶ ὥραν 6 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φλωρίδας,
Γ. Ἀποστολίδης.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην τοῦ μηνὸς Νοεμ-
βρίου τοῦ 1867 ἔτους καὶ ἐν τῇ βουλευτηρίῳ, συνεδριάζουσας
τῆς Βουλῆς, προσελθὼν ὁ ἀρτι ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Βονί-
τσας καὶ Σηρομέρου ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ἐξῆς
ὅρκον.

ἐθιμνῶμαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ θεοουσίας καὶ ἀδαι-
κρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς
τὸν Συνταγματικὴν Βασιλεῖα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ
πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδή-
τως τὰ καθήκοντά μου.

Ἐπὶ τούτου συνστάχθη τὸ παρὶν ὑπερ ἀνεγνώσθη καὶ ὑπε-
γράφη ὡς ἔπεται.

Ὁ ὀρκισθεὶς
Α. ΓΡΙΒΑΣ

Ὁ πρόεδρος
Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Ὁ ἱερεὺς
Χαραλ. ἱερομ. Φωιδᾶς.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φλωρίδας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ΄.

Τῆς 30 Νομβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνε-
βλήθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν διὰ τὴν ἐπισΰναν.

Ἐἶτα ἐξέθηκε τις ὅτι ἡ ἐπιβριθεῖσα μομφὴ ἀπὸ τοῦ συνα-
δελφου αὐτοῦ βουλευτοῦ Καρυσιᾶς, ὅτι ἐνεκα τοπικῶν συμ-
φερόντων ἡ συμπολίτευσις στηρίζει τὴν κυβέρνησιν, εἶναι ὅπως
ἀνυπόστατος, ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν οὐδὲ εἰς εἰρηνοδίκης διωρί-
σθῃ τῇ συντάξει αὐτοῦ, ἡ δὲ ἀπονεμηθεῖσα χάρις εἰς τὸν Ἀγα-
γιωτὴν ἐγένετο μετὰ σύστασιν τῶν κατὰ καιροῦ εἰσαγγε-
λέων· ὁ δὲ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπάνεικεν ὅτι χαίρει
ἐφ' οἷς εἶπεν ὁ προλαλήτας καὶ θέλει καταθέσει ἐν δέοντι ἐγ-

γράφα ἵνα ἐν πλάτει ἀναπτυχθῶσι τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης.

Ἐπερώτησεν εἰτα ἕτερος τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργόν, διὰ τίνα λόγον διατάχθη ἡ συγκάλεισι τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Μονεμβασίας ἐν τῇ ὁμονύμῳ πόλει καὶ οὐχὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας; ἐννοεῖ ὅτι κατὰ νόμον δύναται νὰ ὁρισθῇ καὶ ἄλλος τόπος, ἐνεκὰ λόγων σπουδαίων, ἀλλ' ἂν τὸ συμβούλιον συνεκαλείτο εἰς Μολάους, πρωτεύουσάν τῆς ἐπαρχίας, ἡ προσέλευσις τῶν συμβούλων ἔθελεν εἶσθαι εὐχερής· ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάνθη, ὅπως ἀπαντήσῃ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργός μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν πιστώσεων.

Προβάσας εἰτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐξακολουθητὴν τῆς συζήτησεως ἐπὶ τῶν ἐκ-άκτων πιστώσεων, ἐξέθηκε τις ὅτι ἐνῶ πάντα τὰ ἔθνη παρασκευάζονται, ἐνῶ ἡ Σερβία εἶναι ἐτοιμὴ καὶ ἡ Κρήτη ἀγωνίζεται, ἡμεῖς ἀπρακτοῦντες φέρομεν εἰς τὸ ὄμμα τὴν ρητορείαν καὶ σοφιστείαν. Ἐρίζομεν ἀείποτε περὶ ἐξουσίας, ἐνῶ τὸ ἔθνος ἀπὸ τῆς 10 Ὀκτωβρίου ἀτεινίζει πρὸς ἡμᾶς. Ἀποβλέπων εἰς ἀντιπολίτευσιν μόνον τῶν πραγμάτων θέλει περιορισθῇ εἰς ὅτι τὸ ἔθνος ζητεῖ καὶ αἰσθάνεται. Εἰς δύο τινα ἐλπίζει τὸ ἔθνος, τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἐνέργειαν. Ἐν τούτοις μὴ διοργανωθέντων τῶν διαφόρων κλάδων τῆς διοικήσεως κατὰ τὰ ἔθνη καὶ τὴν φύσιν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἡ διοίκησις ὑπῆρξε καὶ ὑπόσχει κακὴ, ἡ αἰτία τῆς ὁποίας πρέπει ν' ἀποδοθῇ προσέτι εἰς τὰς περιελθούσας εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων μερίδας, ἡ δὲ ἐξωτερικὴ ἐνέργεια τῆς κυβερνήσεως ἀντὶ ἀρυσμένη ἐκ τῆς πείρας, νὰ τεῖνῃ εἰς τὴν ἐκδίασιν τῆς εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας ἡπατήθη καὶ περιέστη ἥδη ἡ Κρήτη εἰς περιπετείας. Ὁ μὲν αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων ἀνακηρύττει τὴν σφαιρότητα τῆς Τουρκίας καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν χριστιανῶν, ἥτις, ὡς γνωστὸν, ἐπ' ὅσπερον παραπέμπεται, ἡ δὲ συλλήβδην διακοίνωσις τῶν 4 δυνάμεων διακηρύττει ὅτι θέλει στερεῖν τὴν Τουρκίαν τῆς ἡθικῆς αὐτῆς συνδρομῆς, καὶ ἐν τούτοις ἡ Εὐρώπη μένει ἀπαθής, καὶ ἡ Ρωσσία φοδουμένη ἐνδεχομένης περιπλοκῆς οὐδόλως ἐπεμβαίνει. Ἐν τούτοις, μὴ ἐξαναγκάσαντες, κατεστρέψαμεν προσέτι καὶ τὰ σπέρματα ἐκείνα τῆς Θεσσαλικῆς ἀναστασίας, ἐνῶ ὠρελάμεν ν' ἀναπτύξωμεν αὐτὰ, καὶ οἱ ἔχοντες ἱστορικὸν ὄνομα νὰ τρέξωσιν ἐκεῖ, οὐδὲν δὲ σχέδιον ὑπῆρξεν εἰς τὸν κρητικὸν ἀγῶνα. Ἄν ἐν Κρήτῃ ὑπῆρχον 6,000 ἀνδρῶν, ὅτε ὁ Ὁμὲρ ἔφθασεν τῇ ὁλῳ περικλείσει αὐτὸν

εἰς τὰ φρούρια, καὶ σθενυμένης τῆς τελευταίας ἐλπίδος τῆς Τουρκίας, ἡ Εὐρώπη ἔθελεν ἐκδισαθῇ εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς Κρήτης.

Περὶ προπαρασκευῶν, φρονῶν ὅτι, ἀρξαμένης τῆς λύσεως τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος πρέπει νὰ ἦναι ἐκτακτοί, διατάζει περὶ τῆς καλῆς χρήσεως τῶν γενομένων, διότι πέποιθεν ὅτι ἐκτός τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἰδίᾳ ἐπιτροπὴ ὠρεῖται νὰ ζητήσῃ λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις. Ἄλλως τε ἀμφιβάλλει καὶ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς τόσο ἀναγκαίας ἐθνικῆς προπαρασκευῆς, διορῶν στασιμότητα μόνον, στάσιν κινήσεως, καὶ οὐχὶ κίνησιν· οὐδὲν δὲ σχέδιον ἀπάντησε καὶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν κυβερνήσιν· ἐν μόνον ὑπόμνημα ἀνεῖ ἔργων· εἰς ἐπίμετρον δὲ οὐδὲ συνεκάλεσε τὴν Βουλὴν προκειμένου περὶ ζητημάτων τοῦ γένους, ἐνῶ αὕτη πρόθυμον ἔθελε παρᾶσχῃ τὴν συνδρομήν. Δὲν ἀπατάται ὁ λαὸς πλέον, καὶ ἐννοεῖ ὅτι σήμερον λήγει ἡ τριακονταετής σχολή, ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι τὸ ἐπιστέγασμα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1862. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὐδόλως μέχρι τούδε προετοιμάσθημεν τὰ πάντα πρὶν ἀπεδίδαμεν εἰς τὸν Ὀθίωνα· ἐν τούτοις οὐδεὶς ὑπουργός παρητήθη. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ 1862 τίς προετοιμασία ἐγένετο ἡθικὴ ἢ ὕλική; Ἐστάλησαν καὶ πρόξενοι τίμιοι καὶ νοήμονες ὡς ἀπόστολοι;

Περαιῶν τὸν λόγον, εἶπεν ὅτι τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ εἶναι ἡ διοργάνωσις ὁλῶν τῶν κλάδων, διότι ἡ νομοθεσία τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀπέφρυσεν ἐκ τοῦ ἔθνους ἔχοντος ἰδίαν ἰδιοσυγκρασίαν, ἴδιον κλίμα, ἴδιον χαρακτῆρα. Διοικήσεις συντελοῦσα εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀνάπτυξιν, κατ'ἀλληλοὶ καὶ ἐκτακτοὶ προπαρασκευαί, οὐχὶ δὲ προκλητικὸς πόλεμος. Πρὸς δὲ ἐνίσχυσιν τοῦ κρητικοῦ ἀγῶνος. Διπλωματικὴ ἐνέργεια παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς, εἰς τὸ νὰ ἀποτελεσθῇ ἡ ὁλῳ ἐθνικὴ ἐνότης, οὐχὶ δὲ διανομή ἑλληνικῆς γῆς· καὶ ἐπὶ τέλους, εἴτε κύριον μέλημα πάσης κυβερνήσεως, ἡ ἐθνικὴ ἠθικοποίησις ἀφ' ἧς τὰ πάντα πηγάζουσιν.

Ἐπὶ τῇ ἐξωτερικῇ ἐνέργειᾳ τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως, φρονεῖ ὅτι ἐνταυτῷ ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸν προλαλήσαντα. Διαφωνῶν ὁ προλαλήσας ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικὴν ἐγκρίνει ὁλοσχερῶς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν αὐτῆς. Ἀλλὰ τίς δύναται γνωρίζων τὰς δυνάμεις τῆς πατρίδος του, συνειδῶς ὅτι αὐταὶ δὲν αὐτοσχεδιάζονται, ν' ἀνακηρύξῃ, ὡς κυβερνήσις μάλιστα, τὴν μεγάλην ιδέαν, τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα; Ἐν τούτοις ὁ ὑπουργός τὸν οἰ-

κυνομικῶν, ἀγνοῶν ὅτι εἰς σπουδαίας καὶ σοβαρὰς κυβερνήσεις, ἰδίως μάλιστα μικρὰς ἐπικρατείας, οὐδέποτε ἀνευρίσκει τις προγράμματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἐκάλισε τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βουλγαρῆ, ὅτι εἰσῆλθεν ἀνεὺ τοιοῦτου προγράμματος· ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἐκείνη πεποιθεῖται ὅτι τότε μόνον ἔπλεον ἐμπνεύσει πίστιν, κατὰ τὰς δυσκόλους ἐκείνας περιστάσεις, ἐὰν ἀπεδείκνυσεν ὅτι εἰσῆρχετο ἀνεὺ οὐδεμιᾶς προκαταλήψεως, ἠναγκάσθη νὰ ἐκφρασθῇ ὅτι ἀποκρούει καὶ τὴν ἐκπεφρασμένην πολιτικὴν, ἣν ἐπρέσβευεν ἰσχυροτάτη μερὶς, ἥτις εἶδεν εὐθὺς μετ' ὀλίγον καὶ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἐν Κρήτῃ Γάλλου προξένου Dergé, καὶ γαλλικὰ πλοῖα συνοδεύοντα τὰ μεταφέροντα τουρκικὰ ἐπιβλητὰ ἐκ Κρήτης. Ἡ κυβέρνησις ἐκείνη ἔβλεπεν εἰς τὸ παρελθόν, ὅτι ἡ ἐπιδεικτικὴ πολιτικὴ ἀπέληξε πάντοτε εἰς δυσμενεῖας, εἰς δυσπιστίας. Ὁ Ὀθων οὐδὲν ἐνέργησεν εἰς τὰς ἐμὲν ἐπαρχίας χωρὶς ἡ Ἑλλὰς ν' ἀλυσσοδεθῇ καὶ αὐτὸς νὰ ταπεινωθῇ. Ἦθελε πρὸς τοῦτοις ἀδικήσει τὴν Κρήτην ἐὰν ἀνεκέρυττε τὴν μεγάλην ἰδέαν, ἐὰν προεκέρυττε τὴν λύσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος. Οὐδὲν ἄλλο ἤθελε πράξει, ἢ ἐντὸς τῶν σαθῶν τοῦ ζητήματος τούτου νὰ ἐγκλείσῃ καὶ τὴν τύχην τῆς Κρήτης. Ἀλλ' ἡ Κρήτη ἔχει ἐξαιρετικὴν θέσιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα· εἰς τὰ εὐδάρη της ἠγωνίσθη· ἡ δὲ γῆ τῆς Ἑλλάδος ἐποτίσθη ἀφθόνην αἵματι αὐτῆς. Ἐνθὺ δὲ ὡς μέλος τῆς Ἑλλήν. πολιτείας διετέλη, ἡ διπλωματία ἀπέσπασεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν, παραδοῦσα εἰς τὴν Τουρκίαν, ἐνῶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε τρεῖς πρέσβεις ἐξέφερον ἐναντίαν τῆς παραδοσεως ἰδέαν. Εἷς δὲ μέγας ἀνὴρ, ὁ Παλμεστρον, ἀνεκέρυξε τὸ ἀπάνθρωπον καὶ ἀντιπολιτικὸν τῆς πράξεως. Τοῦτο ἀναγνωρίζουσα καὶ ἡ διπλωματία εἶπε πρὸς τὴν Τουρκίαν ἐσυλλογίζουσα ὅτι δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ δεσπόσῃ τῆς Κρήτης εὐκόλως, πρέπει νὰ δώσῃ πρὸς αὐτὴν προνόμιον.

Καὶ τοι δὲ μὴ προκηρύξαντες ἐν ἀρχῇ πρόγραμμα, ἐξήλθον ὅμως τῆς κυβερνήσεως μετὰ προγράμματος· ὁ ἥρωϊσμός τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ χριστιανικοῦ καὶ πεπολιτισμένου κόσμου ὑπῆρχαν αἱ κρηπίδες τῆς ἡμετέρας ἀνεξαρτησίας· εἰς ἀμφοτέρω ἐστρέφμεν τὴν προσοχὴν καὶ ἐπετύχμεν τὴν πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως· δὲν ἀνεκέρυξαμεν θεωρίας ἢ ἀρχὰς ἐθνότητων, ἀλλ' ὁ πρωθυπουργὸς πομπόδως ἐκέρει· ἀνταλλαγὰς καὶ ἰδιοτελεῖς σκοποὺς ἀνεύρομεν εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς Ἰταλίας καὶ Γερμανίας. Προσηνέχθημεν μάλιστα καὶ ὑπὲρ τὸ δέον σκληροί, μὴ ἀγνο-

οῦντες ὅτι ἤθελον εὐρεθῇ ῥήτορες νὰ εἰπῶσιν ὅτι ἐμποδίσαμεν τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας· κατὰ πᾶν ὅρμημα ἡμῶν ἐτείνομεν εἰς τὸ νὰ ἐμπνεύσωμεν πίστιν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐνθὺ ἡ Τουρκία διεμαρτύρετο ὅτι ἐν Κρήτῃ ἡ Ἑλλὰς φανερά πολεμεῖ, καὶ κατὰ πᾶσαν ἔλευσιν ἀξιωματικοῦ ἢ στρατιώτου διαμαρτυρήσεις καὶ διακινώσεις ἐπέμποντο, αἱ κραυγαὶ τῆς Τουρκίας ἐναυάγου, διότι δὲν ἦσαν πεποιθήσεις τῶν δυνάμεων.

Περὶ δὲ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὃν παρήγαγεν ὁ ἀγὼν τῆς Κρήτης, ἀρκεῖται νὰ εἰπῇ ὅτι ἐταπείνωσεν ἄλλα ζητήματα ἐν Εὐρώπῃ. Ὁ Εὐρωπαϊκὸς τύπος ὑπῆρχεν ὅλως ἐνθους, 500 δὲ ταμεία συνεστήθησαν καὶ συνεισέφερον τὸν ὅσον αὐτῶν ἐκατομμύρια ἐστάλησαν παρ' ὁμογενῶν Ἑλλήνων· κατ' αὐτὴν δὲ ὁ ἐνθουσιασμός οὗτος ὑπῆρξε κατώτερος τοῦ κατὰ τὸ 1821, μάλιστα δὲ ἐντὸς πέντε μηνῶν διέτρεξεν διὰ τὰ στάδια τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως μέχρι τοῦ 1827. Ἡ Εὐρώπη διεύωσε τὸ καθυστάς προτείνουσα ἡγεμονίαν, ἐπειτα παρέλαβε γυναικόπεδα καὶ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1866 ἡ Ρωσσία ὑπέβλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν τὴν περὶ ἐνώσεως τῆς Κρήτης πρότασιν.

Ἰδοὺ ποῖα ὑπῆρχαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιφυλακτικῆς πολιτικῆς ἡμῶν. Ὁ ὑπουργὸς ὅμως τῶν ἐξωτερικῶν ἐξερτά τὴν ἀξίαν τῆς πολιτικῆς ἐκ τῶν λόγων μόνον· ἀδιαφρεῖ δὲ ἀνεύτυχ' ἀποτελέσματα ἐπῆλθον ἐνεκὸν ἐλλείψεως προγραμμάτων, ἢ δυστυχῆ ἐνεκὸν ἀνακηρύσεως ἀρχῶν μεγάλης ἰδέας. Δι' ὑπομνήματός του, οὗ τεμάρια ἀνέγνω ὁ ἀγορεύων, προεκέρυξε τὴν λύσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος, καὶ συνέδεσε τὴν τύχην τῆς Κρήτης μετ' αὐτοῦ, ἐνθὺ ἡ κυβέρνησις Βουλγαρῆ οὐδὲ πρὸς λαόν τινα ἐξομώσε τὴν Κρήτην, οὐδὲ πρὸς φυλὰς τινας, τὰς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον, ἂν διπύρωσεν εἰσέτι τὸ πνεῦμα τῆς ἐξουθερίας. Ἀλλως τε τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα καίτοι ὅπως καὶ πρὸ τεσσάρων αἰώνων, ὅπως καὶ πρὶν ἀκόμη οἱ τοῦρκοι κατακτείνωσι τὴν Κωνσταντινουπόλιν· ἡ δὲ Εὐρώπη, προκειμένης τῆς λύσεως αὐτοῦ, διορᾷ ἐξοστράκισιν τῆς εἰρήνης διὰ πολὺν χρόνον. Τοῦλάχιστον, σκοποῦντες τὴν ἐκτελεσθῆναι τῶσων μεγάλων σχεδίων, ἐλάβανον ὡς υπογραμμὸν τὰ προγράμματα μεγάλων ἀνδρῶν τῆς σημερινῆς ἐποχῆς· δὲν εἶδον ὅτι ἡ Ρωσσία διὰ τῶν διακινώσεων τῆς καὶ τοῦ τύπου, κατῴρθησε νὰ ποίησιν, ὅτι δὲν σκοπεῖ πόλεμον, θ' ἀνέγνω ὁ κόσμος μετὰ τῆς νίκης τῆς Σαδοβάς· Εἷς ἐπίμετρον δὲ καθιστᾷτε καὶ τὰς προπαγα-

σκευὰς δημοσίας, δίδοντες τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐχθρὸν καὶ τοὺς φίλους του νὰ εἰπωσι ἀδὲν ἐπιτρέπεται συζήτῃσι, οἱ σκοποὶ τῶν εἶναι κατὰ δόλῳ. Ὅποια δὲ τὰ ἀπο-ελέσματα τῆς προκηρύξεως ὑμῶν; Ὁ ἐνθουσιασμός ἐξέλιπεν· ἠνένησαν οἱ λαοὶ ὅτι ἡ Κρήτη εἶναι ἀφετηρία πολέμου μακροχρόνιου καὶ, προκειμένου περὶ ἰδίων συμφερόντων, ἀφῆκαν ἐλευθέρως τὰς κυβερνήσεις αὐτῶν νὰ ἐνεργήσωσιν. Ἐδειλιάσαν, ὁ τύπος ἀπεσύρθη, τὸ ἀγγλοελληνικὸν κομητᾶτων διατρέφον μέχρις Αὐγούστου 5000 ψυχῶν ἐπαυσε. Πρὸς δὲ καὶ ἡ τελευταία διακοινώσις τῶν τεσσαρίων δυνάμεων πρὸς τὴν Πύλιν, τί ἄλλο ἐμφαίνει, ἢ ὅτι ἡ Κρήτη ἐγκαταλιμπάνεται μόνη εἰς τὰς ἰδίας αὐτῆς δυνάμεις; Αἱ αὐτῆς ἡ Εὐρώπη σχίζει καθαρῶς τὰς περὶ Κρήτης συνθήκας, τὰς πρὸς αὐτὴν ὑποχρεώσεις τῆς. Εὐτυχῶς ὅμως οὔτε ὅλα αἱ δυνάμεις ὑπέγραψαν, οὔτε εἰς τὸ διπλωματικὰ πράγματα ὑπάρχει ἡ σκληρότης ἡ ἀπαντωμένη εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δὲ πνεύματος τῆς διακοινώσεως ἐμφορεῖται καὶ ἡ περὶ ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας ἐκφρασίς τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων. Ἐν τούτοις μεθ' ὅλα ταῦτα ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐξέθηκεν, ὅτι ἤδη ἀκμάζει ἡ Κρήτη καὶ ὅτι γυναικόπαιδα ματηνέχθησαν μόνον ἀπὸ τῆς ἐλευσεως τῆς ἐνεστώσης κυβερνήσεως. Ὁ ἄγγλος ὁμοῦς πλοίαρχος, ὁ μετενεγκὼν γυναικόπαιδα ἐπὶ τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως, δὲν ἐπραξε ταῦτα ἐν ἀγνοίᾳ τῆς κυβερνήσεώς του, ὡς διατείνεται ὁ ὑπουργός. Ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ νόμοι τηροῦνται αὐστηρότατα, τὸ πρὸς τὴν κυβερνήσιν αἰδᾶς εἶναι ἐγκυκαρφαμένον εἰς πάντας, καὶ οὐδέποτε πλοίαρχος ἠδύνατο νὰ πολιτευθῇ παρὰ τὰς διαταγὰς τῆς κυβερνήσεώς του.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν εἶπεν, ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει παρώτρυνε τὴν Πύλιν εἰς τὴν ἀποστολὴν εἰς Κρήτην διεθνούς ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὴν ἔνωσιν ἅμα ἐζητεῖτο αὕτη παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης. Καὶ ἐὰν τοῦτο θεωρήσῃ πιθανόν, δὲν πιστεύει ὅμως νὰ ἀμφιβάλλῃ πλέον ὁ ὑπουργός ὅτι εἰς ἄλλο σημεῖον ἵσταται σήμερον ἡ Εὐρώπη. Ἄλλως τε ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Μουτιᾶ πρὸς τὸν ἐν ταῦθα πρέσβυν τῆς Γαλλίας τί λέγει; δὲν ἀποκρούει τὸν κρητικὸν ἀγῶνα; δὲν λέγει, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς ἡ Γαλλικὴ κυβερνήσις θέλει δεῖξει τὴν εὐνοίαν αὐτῆς; Ἐπὶ τῆς παρελθούσης ὅμως κυβερνήσεως προέβη μεγάλη δύναμις, ἡ Ρωσσία, εἰς τὴν πρότασιν περὶ ἐνώσεως τῆς Κρήτης. Εἰπόντο; ἐνταῦθα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι δὲν

εἶναι ἀληθές, ἀπήντησεν ὅτι τότε οὔτε τὰ λεγόμενα ὑφ' ὑμῶν εἶναι ἀληθῆ.

Ἐμμένθησαν τὴν παρελθούσαν κυβερνήσιν διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς περὶ τὰς προπαρασκευὰς· ἀλλ' ἐὰν ὅχι ἄλλοι, ὑμεῖς ὅμως, ὡς βουλευταὶ, εἴθε ἐν γνώσει τῶν αἰτίων τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἔθνους. Ἡ προπαρασκευὴ ὤφειλεν ἀπὸ πολλοῦ νὰ λάβῃ ἐναρξίν· πάντες ὅμως οἱ πολιτικοὶ ἐπταίσταμεν καὶ οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ μέμφεται ἑτέρον ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ μεγάλα. Ἐλθόντες ἡμεῖς εἰς τὰ πράγματα, εὗρομεν ἐξηντηλημένον τὸ θάνατον· εἰς κυκλοφορίαν τὰ ἔντοκα γραμματῖα καὶ τεσσαρίων ἑκατομμυρίων ἑλλειμμα αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τί δὲ ἐπραξεν ἡ παρούσα κυβερνήσις, εἰς τὴν ἐδόθησαν ἀρθρα τὰ μέσα καὶ πολλοὶ μῆνες τοῦ ἔτους; Ἐν τούτοις ἐὰν ὁ ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν εὐχεστέτο ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οικονομικῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1866 ἤθελεν εἶδει τί ἐπραξάμεν καὶ ἡμεῖς. Ἀνέγνω δὲ τεμάχια τῆς ἐκθέσεως. Αἱ διαπραγματεύσεις τοῦ ἀναφερομένου ἐκεῖ θανείου ἤρξαντο ἀπὸ τὸν πρῶτον μῆνα τῆς κυβερνήσεως Βουλῆα· κατὰ ταῦτα δὲ διαφέροντες ὅτι ἡμεῖς ἐζητοῦμεν θάνεια διὰ τὴν διαίτησιν, δὲν ἐλέγομεν διὰ προπαρασκευὰς, διότι εἴχομεν πεποιθῆσθαι ὅτι λόγοι τοιοῦτοι εἰλάπτουν, δὲν ὠφελοῦν. Δὲν παρημελήσαμεν δὲ, μεθ' ὅλην τὴν ἀνέχαιαν, οὐδενός. Τὰ ἐκ Σύρου 18 πυροβόλα ὑπῆρξαν ἔργον τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου· τὰ 18 τῶν ὁμογενῶν παραγγελέθησαν ἐφ' ἡμῶν· τὰ 24, ἅτινα ἔφερον ἡ ἐνεστῶσα κυβερνήσις, εἰσὶ τὰ παραγγελέντα ὑφ' ἡμῶν 18, ὧν τὰ 25 ἐκ χάλυβος ἀντικατέστησαν ἡ παρῶσα ὑπὸ 12 ἐκ ὀρείχαλκου. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθές ὅτι ἕνα μόνον ἀπεσταλμένον εἶχεν ἐν Εὐρώπῃ περὶ μηδαιμινῶν πραγμάτων ἡ κυβερνήσις ἐκεῖνη· εἶχε δύο παραγγελλομένους ἀκαταπαύστως περὶ παντός σπουδαίου, καὶ ὀπλῶν οὐχὶ τῆς παλαιᾶς, ἀλλὰ τῆς νέας μεθόδου. Ἄλλως τε μίαν μόνον πίστωσιν περὶ προπαρασκευῶν ἐζήτησε τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον ἐπὶ 11 μῆνας, τὴν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου, καὶ ταύτην ἐν τούτοις εὗρε καταρτισθεῖσαν ὑπὸ τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως. Παρατηρήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὅτι χαρτὶ ἀπλοῦν τεταμμένον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν δὲν θεωρεῖ πίστωσιν, ἀπούσης μάλιστα τῆς Βουλῆς, ἐζήτησεν ὁ ἀγορεύων νὰ καταθέσῃ ὁ ὑπουργός τῶν στρατιωτικῶν τὴν ἐπὶ τῆς πιστώσεως ἐκθεσιν τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν περιέχουσαν τὰς λεπτομερείας τοῦ ὅλικοῦ. Ἐξεκολούθησε δὲ, ὅτι καὶ τὸ προμηθευθὲν ὕλικόν δὲν εἶναι δόκιμον κατὰ τὸν ὑπουρ-

γόν τῶν στρατιωτικῶν. ὡς πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ τὸ παρελθὼν ὑπουργεῖον ἐξέδοτο ὁργανισμὸν περὶ αὐξήσεως αὐτοῦ εἰς 13,500, μὴ ἀπαιτούσης οὐδεμίαν νέαν δαπάνην· τὸ ἐνεστὶς διωργάνησε τὸν στρατὸν εἰς 14,000, ἀλλὰ διὰ 4 τάγματα νέα καταναλίσκει ἐν ἑκαμμύριον· ὡς πρὸς δὲ τοὺς ἐφέδρους, περὶ ὧν καυχᾶται ἡ παρούσα κυβέρνησις, ὑμεῖς, ὅτες ἐξ ἐπαρχιῶν, δύνασθε νὰ βεβαιώσητε πόσοι δύνανται νὰ συλλεγθῶσι μετὰ τὰς νομίμους ἐξαιρέσεις, 800 μόνον. Περὶ ναυτικῆς δυνάμεως μόνον ὡς λογοπαίγνιον δύναται νὰ τεθῇ διατὶ δὲν κατηρτίσανεν στόλον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην· ἄλλως τε ἡ ἐκθεσις τῆς μειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς λέγει καὶ περὶ τῶν ναυπηγηθέντων πλοίων, περὶ τῆς ποιότητος τῶν ὀπλίων οὐδὲ τὰ μέσα πρὸς ἐξέλεγχιν ἐδόθησαν. Ἐνταῦθα παρετήρησε ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἀνακρίσεις.

Περαιῶν ἐξέθηκεν ὁ ἀγορεύων ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν κατὰστασιν ἐρρήθησαν πολλὰ καὶ θεωρεῖ περιττὸν νὰ συζητήσῃ ἐπ' αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 5ην μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Ὁ γραμματεὺς

Γ. Φλωρίδης.

ΣΙΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'

Τῆς 1 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προπαραελθούσης συνεδριάσεως καὶ ἐπακυρώθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν εἰτα.

1. Ἀναφορὰ δύο δικολάβων Πύργου, ἐξαχτουμένων νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑποδικηγόρων Ἑπτανήσου, παρεπεμφθεῖσα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπὴν.

2. Ἀναφορὰ διαφόρων κατοίκων Χελίου ἐκτοπισθέντων ὡς συγγενῶν τοῦ ἀρχιλήστου Λύγκου, καὶ ἐπικαλουμένων τὴν δικαιοσύνην τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τούτοις ἐξέθηκέ τις ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι, διότι μόνον

ἦσαν συγγενεῖς τετάρτου βαθμοῦ τοῦ λήστου Λύγκου ἐξετοπίσθησαν, ἐνῷ οὐδέποτε ὑπῆρξαν ὑπόνοιαι ὅτι περιθάλπουσιν αὐτόν· κατ' ἐπίμονον ἀπαίτησιν τοῦ νομάρχου ἠναγκάσθη τὸ δικαστήριον νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἐκτόπισιν, καὶ πολλοὶ καλλιεργούντες τοὺς ἀγρούς τῶν ἐξετοπισθῶσαν· προσδιωρίσθη δὲ τύπος διαμονῆς ἡ νῆσος Λέγινα· εἰς ἐπίμετρον δὲ μένουσιν εἰς ἀσιτίαν καὶ ἡ ἐκεῖ δημοτικὴ ἀρχὴ ἤλθεν εἰς συνδρομὴν τῶν, ἀλλ' οἱ ἄλλοι, ὡς ἠξέουρετε, ἔχουσι καὶ ἰδίους ἐνδεεῖς νὰ συντρέχωσι· ζητεῖ ἐπομένως νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἀναφορὰν ἵνα χορηγηθῇ διατροφή πρὸς αὐτοὺς παρὰ τῆς κυβερνήσεως. Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι οἱ δυστυχεῖς οὗτοι ποιμένες καὶ γεωργοί, φορολογούμενοι, μὴ εὐνοηθέντες ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος, προεγράφησαν ὡς λησταποδόχοι ληστῶν μὴ ὑπαρχόντων, καὶ τοῦτο, διότι καταικοῦσιν εἰς τόπον ὅπου δυστυχῶς ἐγένοντο ληστρικαὶ πράξεις, δια δὲ τὴν ἐκτόπισιν ταύτην ὁ νομάρχης παρέδωκε καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἐκεῖ δικαστηρίου. Ἐξήτησε δὲ νὰ προσέλθῃ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργός, ὅπως δώσῃ πληρορομίαν· ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργόν.

Παραλθὼν εἰτα ὁ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε δύο νομοσχέδια, τὸ μὲν περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς χρήσεως 1867 ἐκ δραχ. 700,000, τὸ δὲ ἐκ δραχ. 496,500 πρὸς πληρωμὴν τόκων καὶ χρεωλῦτρων τοῦ ἐξ 25 ἑκατομμυρίων ἐθνικοῦ δανείου, ἅτινα παρεπέμφθησαν κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν καὶ διανομὴν.

Ἐπιληφθείσης εἰτα τῆς Βουλῆς τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων συζητήσεως, οὐδὲν παράδοξον, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ἐὰν ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου φρονῇ ὅτι δὲν εἴθισται εἰς σπουδαίας κυβερνήσεις νὰ ἐκδίδωσι προγράμματα· διετέλεσε μέλας κυβερνήσεως οὐδένα ζῆλον ἐπιδειξάσης πρὸς τὸ κοινοβούλιον· ἀρχὴ ἐν ταῦτοις ὑπάρχει ὅτι οἱ κοινοβουλευτικαὶ κυβερνήσεις, ἅμα προσκληθείσαι εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, παρουσιάζονται εἰς τὸ κοινοβούλιον δίδουσαι πᾶσαν ἐξήγησιν περὶ ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ἐπιφυλάττονται δὲ μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐκκρίσεις διαπραγματεύσεις, ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ κυβέρνησις ἐκείνη δὲν ἐπράττει τὸ αὐτό; Αὐτὸς ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου εἶπεν ὅτι αὕτη ἐξερραδοῦς εὐθὺς ἐξ ὑπαρχῆς κατὰ τῆς ἐκπεφρασμένης πολιτικῆς, μετὰ ταῦτα δὲ πληρέστερον δι' ὑπομνήματος πρὸς

τοὺς πρέσβεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, διετύπωσεν τὴν πολιτικὴν αὐτῆς.

Ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου εἶπεν ὅτι, ὡς ὁ ὑπουργὸς τότε τῶν ἐξωτερικῶν ᾔθελεν ν' ἀπομονώσῃ τὸ Κρητικὸν ζήτημα, ἵνα μὴ πνιγῇ ἐντὸς τῶν σαβάνων τοῦ Ἀνατολικοῦ· ἀλλ' εἶχεν ἡ παρσία τοῦ αὐτοῦ σπουδαιότητα; ἐπιστεῦθη παρὰ τινος; Ἡ Εὐρώπῃ οὐδέποτε ᾔθελεν εἶναι τόσον ἀπλῆ, ὥστε νὰ μὴ κατανοῇ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπηράζει τὸ Ἀνατολικόν, ὅτι ἡ λύσις τοῦ δὲν θέλει ἐπέλθῃ συμπτῶνως πρὸς τὰς περὶ Ἀνατολικοῦ ζητήματος ἀρχάς. Αἱ Δυνάμεις συναισθάνονται τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην τῆς Ἑλλάδος, μὴ δυνάμενης ν' ἀκολουθήσῃ ἄλλην πολιτικὴν, ἢ τὴν διαχαράχθεισαν ὑφ' ἡμῶν μετὰ πάσης εὐλικρινείας καὶ παρρησίας. Ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, πρὸς δὲ ἐπεδωκάτε τὸ ὑπόμνημά σας, ἥτο πεπεισμένοι, ἔγραφε πρὸς τὴν κυβέρνησίν του, (κἀγὼ ἐγγράφον αὐτοῦ) ὅτι ὅλαι αἱ ἐνέργειαι τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη τεινοῦσιν εἰς ἐξέγερσιν τῆς μεγάλης ἰδέας, καὶ πῶς ἐν Εὐρώπῃ νὰ φέρῃ συζήτησιν περὶ αὐτῆς, ἡ πολιτικὴ ἡμῶν ὁμῶς δὲν παρεξέκλινεν ἀξιωματῶν ἀναμερισθετήτων.

Μὴ ἀπομακρυνομένη τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ, μὴ ἀποσπῶσα τὴν Κρήτην ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ τοῦτον πάλιν ἀπὸ ἄλλας φυλάς, μεθ' ὧν συνδέει ἡμᾶς ἱστορία κοινῶν παθιμάτων καὶ μεθ' ὧν ἐν τῷ μέλλοντι θελομεν συμβῆσαι ἐν ἐλευθέραις ἐπικρατείαις, ἐσύστησεν ἡ κυβέρνησις, ἥς ἀποτελεῖ μέλος, νὰ δοθῇ ἱκανοποιήσις εἰς τὰς ἄλλας φυλάς, αἵτινες εἶχον ἐκκρεμὴ τινα ζητήματα. Εὐτυχῆσα ἡ Ἑλλὰς ν' ἀναγνωρισθῇ πρώτη αὐτὴ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ οἰκογενείᾳ, νὰ συζητῇ ἐξ ἑσῶν πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, ὁρεῖται νὰ παρίσταται συνήγορος τῶν συνδομένων διὰ κοινῶν παραδόσεων μεθ' ἡμῶν.

Ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου ἀνέκραξε αὐτὴν πλάνην ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικοτήτων τῆς ἐνότητος κατήρτισεν τὴν Ἰταλίαν καὶ Γερμανίαν. Ἀλλὰ τίς ἐπίστευσέ ποτε ὅτι τὰ γιγαντιστὰ ἀποτελέσματα ἐν Γερμανίᾳ ἐπῆλθον ἐνῖκα τοῦ ἀκηρύχτου ὅπλου; Πῶς προηρτήθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ Τοσκάννα, Νεάπολις καὶ Σικελία; Ταῦτα πάντα διέπραξεν ἡ ἀρχὴ τῶν ἐθνικοτήτων, ἥτις, ὡς μὴ ἐπαρκὴς ἐνίστατο μόνον, δέχεται καὶ ὕλικας δυνάμεις.

Ἐπιλαμβανόμενος ἤδη τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πολιτικῆς ἀμοτέρων τῶν κυβερνήσεων, ἐξέθηκεν ὁ ἀγορεύων ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις εἰς τὴν περὶ μεταφορᾶς γυναικοπαίδων ἀποφασίσαντος τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἀπήντησεν ὅτι, εἰς οὐδὲν τοιοῦτον μέτρον δύναται νὰ προβῇ, διότι παραβιάζεται ἡ οὐδέτε-

ρότης. Ὅτι δὲ ἡ μεταφορὰ ᾔθελεν εἶσθαι διακλήρυξις συμπαθείας, ἂν οὐχὶ φανερὰς ἐπεμβάσεως, ἐξ ἐγγράφου δὲ, ὅπερ ἀνέγνω, καταφαίνεται ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐδέχθη τὰς συγχαρητήριους τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν κυρίου Δεληγεώργη, ἀλλὰ προσωπικῶς μόνον, εἰπὴν τῆς αὐτοχρόνως ὅτι ἐνόμιζεν, ὅτι ὁ πλοίαρχος Πῆμ ἐνῆργησεν ἀνεῦ διαταγῶν. Ἐκτὸς δὲ τῆς μεταφορᾶς γυναικοπαίδων ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Πῆμ, ὅστις, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐγγράφου τοῦ Ἀγγλοῦ προξένου πρὸς τὴν κυβέρνησίν του, παρὰ τὰς διαταγὰς αὐτῆς ἐνῆργησεν, ὁ Μέγας Ναύαρχος, πλοῖον ῥωσικόν, παρέλαβε τότε γυναικόπαιδα, ἀλλὰ παύσαντος τοῦ ἀγγλικοῦ, ἐπαυσε καὶ οὗτος τὴν παραλαβὴν, καὶ μετὰ πολλὰς συνεννοήσεις τῆς ἐνεστάσης κυβερνήσεως ἐπετεύχθη ἡ ἐκ νέου μεταφορὰ. Τὰ φρονήματα τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως διετύπωσεν τότε καθαρῶς ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Γαλλίας. Ἡ ἰδέα δὲ τῆς προσαρτήσεως τῆς Κρήτης εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπῆλθε κατὰ τὸ 1867, τὸ δὲ 1866 ἡ περὶ προνομίων, ὑπὲρ ὧν καὶ τὸ ὑπόμνημα Δεληγεώργη συνηγόρει.

Ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου ἐκαυχῆθη ὅτι ἡ κυβερνήσις Βούλγαρη ἀπέκτησεν ἐλευθερίαν ἐνεργείας πρὸς τοῦτο μάλιστα ἐταπείνωσε τὸ κρητικὸν ζήτημα· ἐν τούτοις ἐξ ἐγγράφου δείκνυται ὅτι ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου, μὴ ἀρνήθεις τῷ πρέσβει τῆς Ἀγγλίας πρᾶξιν τοῦ πλοίαρχου τοῦ ἀτμοδρόμου, ὑπεσχέθη τὴν ἐπίπληξιν αὐτοῦ, ἐνῶ ἡμεῖς, πολιτοκρουμένου τοῦ Ἀρκαδίου ὑπὸ τουρκικῶν πλοίων, ἐπέμψαμεν φανερά τὸν ἀτμοδρόμονα, ἵνα ὑπερασπίσῃ τὴν σημαίν.

Ἡ ἡμετέρα δὲ πολιτικὴ ἀνεγνωρίσθη καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβους τῆς Γαλλίας, κατ' ἐγγράφον τοῦ Φουάτ Πασσᾶ, ὅπερ ἀνέγνω· ὁ πρέσβυς οὗτος συνδεδῶν τὸ κρητικὸν μετὰ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος, τῷ εἶπεν ὅτι μόνον ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Κρήτης συντελεῖ πρὸς ἀκεραιότητα τῆς Τουρκίας. Ἡ διακλήρυξις τῶν τεσσάρων δυνάμεων, θρηνηλογηθεῖσα ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεσολογγίου παρηγορηθεῖτος μόνον εἰς τὴν ἑλλειψιν τῆς ὑπογραφῆς τῆς Ἀγγλίας, ἐπιρρίπτει τὴν εὐθύνην εἰς τὴν Πύλιν καὶ στερρεῖ εἰς τὸ μέλλον αὐτὴν πάσης κδικῆς καὶ ὕλικῆς συνδρομῆς. Ἡ οὐδέποτε παρέσχε κατὰ τὸν βουλευτὴν Μεσολογγίου ἡ Εὐρώπῃ εἰς τὴν Πύλιν, λησιμονεῖ ὁμῶς τὴν κατὰ τὸ 1854 καὶ κατὰ τὰ τρία πρῶτα ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν ὕλικὴν συνδρομήν. Διὰ τῆς συνθηκῆς σαφῶς ἀνακηρύσσεται ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἐπεμβάσεως, ἐξ ἧς μεγάλως θέλει ὀφελῆθαι ἡ Ἑλλὰς.

Επιληφθείς τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς, δὲν δύναται, εἶπεν, ἡ ἀναμνήσας τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνεργείας τῶν δυνάμεων, νὰ προσθήσῃ ὅτι ἡ μεταφορὰ ἤδη γυναικοπαίδων διετάχθη πρὸ πολλοῦ δι' αὐτῆς δὲ καὶ ἐνθάδ' οὐνεκ ἐπεδόθη εἰς τὸν Κρητικὸν ἀγῶνα καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ὀθωμαν. δυνάμεων ἀποδίδας τὴν πολιτικὴν τῶν δυνάμεων κατέλιπε τὴν ἀρχήν. Ἀφθονοὶ δὲ δὲν ὑπῆρξαν αἱ τῶν Ἑνίων συνδρομαὶ ὑπὲρ Κρήτης, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου· δὲν κατελείφθησαν δὲ κατὰ τὴν ἐλπίσιν ἡμῶν εἰς τὰ πράγματα. Αἱ ἐν Ἰωσσίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ συνδρομαὶ ἐνηργήθησαν ἐφ' ἡμῶν, αἱ ἐν Ἀμερικῇ ἐπὶ τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως καὶ ἐφ' ἡμῶν. Γενναῖοι δὲ σινηγῶροι διὰ τοῦ τύπου καὶ τότε καὶ ἤδη ὑπάρχουσιν, εὐγλωττοὶς παριστῶντες τὰ δίκαια τῆς Κρήτης, τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπιλαμβανόμενος ἤδη τῶν οἰκονομικῶν καὶ στρατιωτικῶν μέτρων ἀμφοτέρων τῶν κυβερνήσεων, εἶπεν ὅτι εἰς τὴν παρελθούσαν οὐδὲν ἄλλο ἢ σχέδια ἐπὶ χάρτου, ἀνευ ἐκτελέσεως, εἶδε· τείνοντες εἰς τὴν ἐθνικὴν προπαρασκευὴν, χορῶντες πίστεις ἐτελέσαμεν συμβιβασμὸν περὶ τοῦ παλαιοῦ δανείου, ὃν εἶδατε, ἐπιβαρύναντες μὲν ἐπὶ ὀλίγον τὸ ταμεῖον, μὴ ἀποπειραθέντος ἀποτυχόντα συμβιβασμὸν, ὡς ἐπραξεν ἡ κυβέρνησις ἐκείνη, ἀνακυρήττουσα οὕτως ἐθνικὴν χρεωκοπίαν· συνομολογήσαμεν καὶ νέον δάνειον, οὗ τὰ 10 ἑκατομμύρια ἐπραγματοποιήθησαν, ἐνῶ ἡ παρελθούσα ἀπέτυχεν ὁλοσχερῶς εἰς τὴν ζήτησιν τοῦ δανείου. Ἐπηγγέλλησαν πρὸς τοῦτοίς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κινητοῦ χρέους διὰ τῆς πρώτης ἐκθέσεως· ἐκ τῆς δευτέρας· ἐκθέσεως ἐξαγεται ὅτι αἱ εἰσπράξεις μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1866 ἦσαν 12, 442,000, 4 πρὸς τούτοις ἑκατομμύρια εἰσπράχθησαν ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ 1865 καὶ 1 ἑκατομμύριον ἐντόκων γραμματίων τῆς αὐτῆς χρήσεως· αἱ δαπαναὶ δὲ 9 μηνῶν ὑπολογίζονται εἰς πλεόν τῶν 20 ἑκατομμυρίων. Πῶς ἠδύνατο λοιπὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην, ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐσθλαίως, ἡ δι' ἀναστολῆς τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς μῆνας, ἐπαυξανόμενου οὕτως ἄλλου κεφαλαίου τοῦ κινητοῦ χρέους.

Ἡ κυβέρνησις Βουλγαρῇ, κατὰ τὸν βουλευτὴν Μεσολογγίου, νύξῃ καὶ τὸν στρατὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν αὐξήσιν ταύτην ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον βλέπομεν· πράγματι ὁ ἑλλήν. στρατὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦν 8,500 καὶ κατὰ τὰς ἀνακηρυττομένας ὑπὸ τῶν ἐκθέσεων τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς εἰς 11,000 μόνον ἡ-

δύνατο ν' ἀναβιβασθῇ. Ἐάν ἐπραγματοποιεῖτο ὁ ὀργανισμὸς τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ἤθελεν αὐξήσει ὁ στρατὸς ἀνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης, ἰσχυρίσθη ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου, ἀλλ' εἰς τὴν ἤδη αὐξήσιν τῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ κατὰ 4 τάγματα ποία δαπάνη ἐγένετο; μηδαμινή, διότι προσελήφθησαν βαθμοφόροι μισθοδοτούμενοι πρότερον καὶ μὴ ἐργαζόμενοι.

Ἐδόθησαν καὶ παραγγελίαι περὶ προμηθείας ἐπὶ τῆς προλαβούσης κυβερνήσεως, ἀλλ' αὐταὶ ὑπῆρξαν μηδαμιναί, ὀλίγας χιλιάδας δραχμῶν ἀριθμοῦσαι· ἡ δὲ περὶ πυροβόλων παραγγελία ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον εἶχεν ἐνεργηθῇ, ἐνῶ ἂν ἀληθῶς ἐσκόπη νὰ παρασκευασθῇ ἡ κυβέρνησις ἐκείνη, ὥφειλε νὰ συγκαλέσῃ τὴν Βουλὴν, ἵνα ψηφισθῇ ἡ πίστωσις τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου, ἣν ἐναδρύνεται ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου, ὅτι ἀρῆκεν ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον γεγραμμένην.

Συνέπεραν δὲ ὅτι ἡ κυβέρνησις, ἥς ἀποτελεῖ μέλος, διαφέρει τῆς προλαβούσης, διότι αὕτη μὴ ἐμπνέουσα δυσπιστίας καὶ ἀντιζηλίας εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν, μὴδὲ ἀπομακρύνουσα τὸν Ἑλληνισμόν, ἐρχεται καὶ ζητεῖ πᾶσαν ἐκτακτὴν θυσίαν, πᾶν μέτρον, ὅπερ εὐγενὲς πολιτικὴ ἐπιβάλλει.

Ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς Μεσολογγίου ὅτι μὴ ἀκολουθῶν τὴν τακτικὴν τοῦ προλαλήσαντος, ἐπιληφθέντος προσωπικοῦ ζητήματος, ἤθελε συζητήσει πρὸς πάντα ἄλλον, λαβόντα μέρος ἐνεργὸν κατὰ τὴν μεγάλην μεταβολήν, καθ' ἣν ἐτίθησαν αἱ βάσεις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ βίου, καὶ ἀπαξ τοῦλάχιστον λαλήσαντα ὑπὲρ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος· μὴ προκειμένου δὲ ν' ἀναπτύξωμεν αἰσθήματα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὡς ὄντα κοινὰ εἰς πάντας, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐν τῇ ἀγορεύσει τοῦ ὥφειλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου τούτου, δυστυχῶς ὁμῶς διὰ τὴν πατρίδα, ἣν ὡς πολῦτιμον χρῆμα πρέπει νὰ διευθύνωσιν οἱ κυβερνῶντες αὐτήν, ἡ καρδία ὑπῆρξε τὸ ἐλαττήριον τῆς ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς, εἰς στιγμὴν τόσῃ σπουδαίαν, τόσῃ κρίσιμον· δὲν μέλλει δὲ αὐτῷ ἐάν φαίνεται κατώτερος ἀπὸ τοῦ ἔθματος ἐνὸς ἀντιπάλου του, ὅστις καὶ ἐπραξεν καὶ ἐλάλησεν μὲ τὴν καρδίαν. Πέποιθεν ὅτι ὅστις συζητεῖ τὰς ὑποθέσεις τῆς πατρίδος του, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονήσῃ ὅτι εἶναι πολιτικὸς ἀνὴρ, οἱ δὲ πολιτικοὶ ἄνδρες τὴν καρδίαν ὀρεῖλousι νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν κεφαλὴν, οὐδέποτε δὲ τὰ αἰσθήματα· ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος ἐπρεπε νὰ προταχθῇ τῶν οἰκείων περὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς· δὲν οὖν ἐπιτρέπετο εἰς τοιαύτην στιγμὴν νὰ ὀνειρεύσθε, νὰ ὑψοῦσθε εἰς κόσμον ἰδανικόν.

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου). 16

Κατηγορήσεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τὴν πολιτικὴν τῆς παρελθούσης κυβερνήσεως εἰπὼν ὅτι ἐξήτοῦμεν μεταβουλεύσεις ὑπὲρ τῆς Κρήτης, ἐνῶ λησιμονῶν τὴν ἀντίρραψιν, εἰς ἣν πίπτει, προσέθηκεν κατόπιν ὅτι τὸ ὑπόμνημα τούτου ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας, ὥστε παρέσται ἅμα αὐτῷ ἡ ἰδέα τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος. Ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύουσιν οἱ λόγοι οὗτοι ὅτι ἅμα ἡ Ἑλλὰς ἀνοίγῃ τὸ στόμα νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ χριστιανῶν, ἐπέρχεται εὐθύς καὶ ἡ μεγάλη αὐτῇ ἰδέα; Ἐσφάλαμεν ἐπομένως ἐνασχοληθέντες νὰ ἀπομακρύνωμεν τὴν ἰδέαν ταύτην ὡς κίνδυνον μέγαν διὰ τὴν Κρήτην; καὶ δὲν τὸ κατορθώσαμεν, ἀφοῦ εἰς μεταγενέστερον ἔγγραφο, ὁπερ ἀνέγνω ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ αὐτὸς πρέσβυς ἀναγγέλλει ὅτι πέποιθεν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κυβερνήσις δὲν θέλει τὸν πόλεμον; Ἀνέγνω ἔγγραφο ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι ἡ Ἀγγλία ἠπειλήσεν ἡμᾶς, ἀναφώνων, αἰδοῦ ἡ ἐλευθερία τῆς ἐνεργείας; ἦν ἀπέκτισται ἡ παρελθούσα κυβερνήσις ἐν τούτοις οὐδὲν γεγονὸς ἐπῆλθε νὰ διακυλῇ τὰς ἐνεργείας ἡμῶν; οὔτε ἡ ἀνεξαρτησία, οὔτε ἡ βασιλεία, οὔτε οἱ ἐσωτερικοὶ θεσμοί, οὔτε ἀπολύτως τίποτε ἐκινδύνουσι; πόσαι δὲ χιλιάδες ὀπλῶν, πολεμικοῦ ὀπλίου καὶ τροφῶν ἐξήλθον ἐκ λιμένων Ἑλληνικῶν, ὅπως διατηρήθῃ καὶ ἐνισχυθῇ ἡ Κρήτη; Ἀλλως τε αἱ ἐκφράσεις τοῦ Λόρδου Στάνλεϋ, γινώσκει ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν εἰς τί πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν; ἡ πρὸς αὐτὸν πεμφθεῖσα ἐσφαλμένη πληροφορία τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας, ὅτι ὁ ἀτμοδρόμων ἐχορήγησεν ὀπλα καὶ μέσα εἰς τὸ Πανελλήνιον, ὑπῆρξεν ἡ ἀφειρηρία τῶν ἐνοστάσεων τοῦ Λόρδου Στάνλεϋ, ὅστις τὸ πρῶτον μὲν τηλεγραφικῶς ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως Βουλγαρίας, εἶτα δὲ διὰ διακοινώσεως ἐπὶ τῆς παρούσης ἀπέστειλε τὰς ἐνοστάσεις ταύτας. Εἰς δὲ τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εἶπεν ὅτι ἀγνοεῖ τὸ γεγονὸς, ὁπερ, ἂν μάθῃ ὅτι οὕτω συνέβη, θὰ ἐνεργήσῃ νὰ ἐπιπληχθῇ ὁ πλοίαρχος, δὲν συνομιλοῦσιν ἐπομένως, ὥς παρέστησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, τὴν πράξιν τοῦ πλοίαρχου.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, προκειμένου περὶ ἐθνικῶν συμφερόντων, ἐξ ἐφημερίδος τινὸς τῆς Πετροπόλεως κρύπτει τὴν ἔννοιαν τῆς διακοινώσεως τῶν τεσσάρων δυνάμεων. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ διακοινώσις; Ἀνακηρύττουσα ἡ Εὐρώπη τὴν μὴ ἐπέμβασιν ἐπιφυλάττεται (κατ' αὐτὰς τὰς ἐκφράσεις τοῦ Γορτζακῶφ), τὸ δικαίωμα τῆς φιλανθρωπίας, ὡς αὕτη τῇ ἐπιβλήθῃ, ὡς νόμος. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ Κρήτη δὲν δύναται πλέον νὰ πράξῃ

καὶ πάθῃ μεγαλειτέρα, περιμένει ἡ Εὐρώπη ἄλλας πράξεις ἀντιτάκας, ὅπως κεντηθῇ ἡ φιλανθρωπία τῆς! Ἡ παραλαβὴ δὲ γυναικοπαίδων ὁποῖαν ἀξίαν ἔχει πλέον, ὅποτε ἀνακηρύττεται ἡ ἀκεραϊότης τῆς Τουρκίας, καὶ ἡ μὴ ἐπέμβασις μεταξὺ σφαζομένων καὶ θανατῶν; ἐννοεῖ, εἶπεν, ὅταν ὁ πλοίαρχος Πῆμ ἢ ὁ Μέγας Ναύαρχος, μεταφέρει γυναικοπαῖδα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πράξις τῆς μεταφοράς οὐδὲν ἄλλον οὖσα, ἢ ἐπιβάρυνσις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ 500 χιλ. δραχμῶν κατὰ μῆνα, δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ ὡς πολιτικὴ πράξις τῶν δυνάμεων, ἀλλ' ὡς εὐεργεσία μάλλον, τὴν ὁποῖαν ἀσμένως ἀποδέχεται τὸ ἔθνος, ὅθεν τὸν ἀδελφικὸν ἀπακομὸν εἰς τοὺς προσερχομένους ἀδελφούς ἡμῶν.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐρρίψε καθ' ὑμῶν μῶμον ὅτι στερούμεθα γενναίων αἰσθημάτων; εἰς τοῦτο ὅμως ἡ δύνατο νὰ προδῇ, ἂν πρῶτον ὥριζε τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα, ὅπως ἐννοήσῃ ἕκαστος τί διαχωρίζει ἑκάτερον τῶν μερῶν. Τὸ κατ' αὐτὸν Ἀνατολικὸν ζήτημα δὲν εἶναι ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Πείρος, Ἀνατολικὸν ζήτημα ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ τὴν κατάλυσιν τῆς τουρκικῆς δυναστείας, τὴν ἐξοστράκισιν τῆς Τουρκίας ἐκ τῆς Εὐρώπης. Τὸ ὑπόμνημα ὅμως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ὁπερ στερούμενον πάσης σπουδαιότητος, ἀπεκάλυψε σήμερον ἀπλὴν ἐγκύκλιον καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, τί διαλαμβάνει; Ἐν τούτῳ ἦν προκηρύξις ἡν ἐξεδίδετε ἐπιχειροῦντες τὸ ἔργον, ἡ δύνατό τις νὰ εἴπῃ ὑμῖν ὅτι δὲν εἶχετε ἐτοιμασθῇ ἐπαρκῶς, ἢ ἐὰν ᾔθετε ἐτοιμασμένοι, ἡλέατε ἔχει ἐβδαισις τὰς εὐχὰς καὶ τὸν θαυμασμὸν τῆς οἰκουμένης; δι' αὐτοῦ ὅμως ἐπεχείρισαν οἱ κυβερνῶντες νὰ συμβουλευσῶσι τὰς δυνάμεις, εἰπόντες ὅτι διαρκὴς εἰρήνη θέλει ὑπάρξει ἐὰν τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα λυθῇ κατὰ τὰς εὐχὰς τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν, ὡς ἐὰν ἡγνόουν τοῦτο αἱ Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις, εἰς ἐὰν τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀπησχόλη τὸν κόσμον πρὸ τῶσων αἰώνων, ὡς ἐὰν δὲν ἐλύθησαν αἵματα ἐπ' αὐτοῦ.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσω, ὅτι αἱ λύσεις τῶν μεγάλων ζητημάτων δὲν αὐτοσχεδιάζονται, ὅτι τὸ Πεδεμόντιον ἕνεκα τούτου ἠττήθη κατὰ τὸ 1848, ἡ δὲ Ἰταλία μετ' ἐκπλήξεως εἶδεν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῆς Λύσσης ἠττηθείσας τὰς μεγαλειτέρας τῶν Αὐστριακῶν ναυτικῶν τῆς δυνάμεως. Περὶ δὲ τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ δανείου ἠβελήσαμεν, εἶπε, νὰ συνδέσωμεν μὲ νέον δάνειον τὸν συμβιβασμὸν τοῦ παλαιοῦ δανείου διὰ νὰ

καταστήσωμεν εύχερεστέραν καὶ μάλλον αξιοπρεπή τὴν προμήθειαν τούτου, ἀνορθοῦντες δι' ἔργων τὴν δημοσίαν πίστιν.

Κηρυχθείσης ἐνταύθα περαιωμένης τῆς συζητήσεως, ὁ πρωθυπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον· εἶπεν ὅτι μετὰ τὰ λεγθέντα ἐπὶ δύο ἐξδομαδας περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως, ἡ Βουλὴ δέον νὰ προέλθῃ εἰς τὴν ψήφισιν τῆς ἀρχῆς τῶν πιστώσεων, καθόσον ἡ μὲν παραδοχὴ αὐτῆς τεκμηριῶσι τὴν ἐγκρίσιν τῆς ἐν γένει πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου, ἡ δὲ ἀπόρριψις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἀσπάζεται αὐτὴν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ὑπουργεῖον δὲν χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς. Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἐλέγχθησαν πολλὰ τῶν μὲν ὑποστηρίζοντων τὴν πρότασιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, τῶν δὲ ζητούντων τὴν ἰδίαν ἐνός ἐκάστου νομοσχεδίου ψήφισιν τῆς ἀρχῆς κατὰ τὴν καθιερωμένην ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ τάξιν.

Μετὰ τινὰ δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἐπὶνεγκεν ἕτερος ὅτι μετὰ τόσων μακρὰν καὶ σπουδαίαν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξηλέγχθη καὶ κατεκρίθη ἡ τε ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πορεία τοῦ ὑπουργείου, δὲν πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀριθμῶν καὶ δι' αὐτῶν νὰ δώσωμεν πέρασ ἐφ' ἐνός τοιούτου ζητήματος. Θεωρεῖ ἐπομένως ἀπαραίτητον ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφρασθῇ καθαρῶς ἂν ἀσπάζεται καὶ ἐγκρίνῃ ἢ οὐ τὴν πολιτικὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ τὸ θέμα τοῦτο ὑποστηρίζει ὡς ψηφοφορήσει.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διεκρίναντι τινες θεωροῦντες προσφιροτέραν τὴν ψηφοφορίαν τῶν ὑποβληθεισῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἐν αἷς ἄλλως περιλαμβάνονται καὶ αἱ γνώμαι ἀμφοτέρων τῶν μερίδων.

Ἐπὶ ταύτῃ τῇ προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ, εἰπόντος ὅτι μετὰ τὰ λεγθέντα ἀξιοῖ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Βουλὴ, ἂν ἐξακολουθῇ παρέχουσα τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῇ εἰς τὴν κυβερνήσιν, καὶ δι' αὐτῆς ἐννοεῖ ὅτι ἐγκρίνει τὴν πολιτικὴν τῆς, ὁ πρόεδρος ἔθετο τὸ ἐξῆς θέμα.

«Τὸ ὑπουργεῖον χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς ναι ἢ όχι;»

Συναινέσαντων δὲ πάντων ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρεισιν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Θωοχάκη καὶ Ἐμμανουὴλ Ναυπλιώτου, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὡς προσαρτημένον πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δια ψήφων 97 κατὰ 52, ἀποσχόντων τῶν ὑπουργῶν νὰ ψηφοφορήσῃ ἀπάντησεν καταφατικῶς, ἥτοι, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς, ναι ἢ όχι;

Κωνστ. Θεοδώρου	N	Δημήτριος Ζήτας	O
Ἄνδρ. Μιχαλόπουλος	O	Κων. Λομβάρδος	
Λιάκος Λογιωτατίδης	N	Δημ. Ἰω. Πατέλλης	O
Ἄναγν. Γιαννουλίδης	N	Σπυρ. Λιονταράκης	N
Μιχ. Δ. Καίρης	O	Ἰωάννης Πλαίσας	N
N. Π. Καίρης	N	Ἄνδρ. Γαίτας Φωσκαρδῆς . .	N
Δημ. Τσώκης	N	Λουκῆργος Κριστενίτης	O
Δ. Λαμπρινίδης	O	Στέφ. Στεφανόπουλος	N
Κωνστ. Μανουσάκης	N	X. Στεριόπουλος	N
*Θωμ. Μακρυγιάννης	O	Ἀλ. Βιλαέτης	N
Περ. Ἄναρ. Πετράκης	N	Ἀλέκος Ἀγολος	O
Δημ. Καλλιφρονᾶς	N	Λουκάς Κατσίνος	O
Παναγ. Κυριακός	N	Ἄναγ. Δημητρίου	N
Αριστ. Μπαλάνος	O	Πέτρος Ζάνος	
Σπυρ. Καραϊσκάκης	O	Ἰωάννης Βλαδιανός	N
Ἀνδρέας Στράτος	N	Σπυρ. Μαλασπίνας	N
Δημήτριος Γρίβας		Κωνστ. Πεταλάς	N
Γ. Γεροθανάσης	N	Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	
Παν. Πετιμεζῆς	N	Ἰωάννης Ζαΐμης	O
Βύθ. Διληγιάννης	N	Σωτ. Πετιμεζῆς	O
Γ. Πλαπούτας	N	Λεων. Πετιμεζῆς	O
Α. Ἀντωνόπουλος	N	Ἀνδ. Οἰκονομόπουλος	O
Ἄθαν. Γόνδικας	O	Ἰω. Παπαδόπουλος	O
X. Σακελλαριάδης		Ἰωάννης Φλέσσας	O
Π. Β. Μαυρομιχάλης	N	Περ. Μαυρομιχάλης	
Α. Πετροπουλάκης		Γ. Περωνίης	N
Χρ. Μαστραπῆς	O	Κωνστ. Δημητριάδης	O
Ἰω. Σαράκας		Ἄλ. Κοντόσταυλος	N
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος	O	Ἰω. Μπαλάφας	N
Γ. Ζουμπουλάκης	N	Τριαντ. Λαζαρέτος	O
Ἄντ. Σ. Μήτσας		Κωνστ. Κυπριάδης	N
Π. Γουζουάσης	N	Στ. Παδοῦδας	
Δημ. Τσιτσάρας	O	Σωκράτης Κουρῆς	N
Γεώργιος Ἀπαστολίδης	N		
Πάνος Μανωλίδης	O	Θεόδωρος Ζερβός	N

Νικόλαος Καρύδης	N	Χρίστος Α. Χριστόπουλος	N
Νικ. Παγκράτης		Βασ. Δημητράκοπουλος	O
Πολ. Κωνσταντῆς	N	Αναγν. Σαυρόπουλος	N
Μερόδωρος Ῥωμαῖος	N	Σπυρίδων Οἰκονομίδης	N
Νικ. Λούδρος	N	Ἀθανάσιος Σινανιώτης	N
Γερ. Μαυρογιάννης	N	Ἀσπ. Ζατουνίτης	N
Νικ. Γεωργακάτος		Ξενοφών Λογοθέτης	N
Ἀναστ. Ἀννίος	N	Ἰωάννης Ἀλεξίου	N
Δημ. Τσουγανάτος	N	Ἡπ. Δεδεριώτης	O
Γεράσ. Ἀντύπας	N	Χαρίλαος Τρικούπης	
Ἀντωνίος Ζερβός	N	Ἀλέξανδρος Κουμουνοπούρος	
Γεώργιος Φλωρίδης	N	Περ. Μπούτος	
Γ. Ἰακωβάτος		Π. Καλαμαριώτης	N
Χ. Ἰακωβάτος		Ἰω. Προβελίγιος	N
Γ. Λιβαδάς	N	Π. Μοδινός	N
Ἀναστ. Δημητριάδης	O	Ἀριστίδης Ῥαυτοπούλος	
Ἄνδρ. Νοτάρης		Εμ. Ναυπλιώτης	O
Εὐθ. Κανελλόπουλος	O	Ν. Κονταράτος	N
Ἰω. Γ. Ἰωάννου	N	Ν. Φαρμάκης	N
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Ἰω. Πρωτοπαπῆς	
Γεώργιος Ἀρώνης	N	Ν. Καναῖος	O
Ἐμμανουὴλ Κοντολέων	O	Γ. Ὑψηλάντης	
Κοσμᾶς Πανάριτος	N	Κωνστ. Εὐθυμίουπουλος	O
Δημ. Βροντίσης	N	Τηλέμαχος Ῥοῦκας	O
Χαρ. Α. Χριστόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	
Σπ. Παπαδόπουλος	N	Ἀντῶν. Α. Μαυρομιχάλης	O
Δημ. Παπανικολάου	N	Ἰω. Κατσάκος	N
Ἰω. Βαλασόπουλος	O	Π. Λεωτσάκος	
Σπ. Σηλησιτάκης	O	Ἀλ. Α. Κουμουνοπούρας	N
Σπ. Κοπανίστας	N	Χ. Χριστόπουλος	
Ἰω. Α. Κορψιωτάκης	O	Κ. Κανελλόπουλος	O
Α. Κορψιωτάκης	N	Κ. Οἰκονομόπουλος	N
Γεώργιος Λάμπας	N	Δημ. Μακρῆς	N
Βασίλειος Α. Σπυρίδης	O	Εὐθύμιος Κεχαγιᾶς	
Ἀλέξ. Σταματόπουλος	O	Λουκάς Καραλιόανας	N
Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	N	Σπυρ. Κρεμεζῆς	
Γερ. Σέρβος	N	Α. Ῥεγόπουλος	O
Δημήτριος Τσαμπούκος	N	Μπενιζέλος Ῥούφος	O
Δημήτριος Παπαλουκάς	N	Α. Μποκαρούρης	N
Γεώργιος Μπουκίδης	N	Θάνος Κανακῆς	O

Ἄθαν. Μισυρλής	N	Δημ. Βότσαρης	
Κωνστ. Δαρεϊώτης	N	Σπύρος Καραμάνος	
Ἰω. Δουλιδῆς	N	Σταμ. Κορυζῆς	O
Κωνστ. Μελαχροινός	N	Δημ. Βούλγαρης	O
Γεώργιος Μπουμπουλῆς	N	Θ. Κουντουριώτης	O
Δημ. Θεοχάρης	N	Ι. Καλεσιάννης	O
Κωνστ. Πλατὺς	O	Τασ. Παλίστας	N
Ἀγγελεὺς Μεταξῆς	N	Ἀθ. Χατζόπουλος	N
Μιλτιάδης Κανάρης	O	Δ. Τσιριμώκος	N
Ἰάκωβος Παξιμάδης	N	Δ. Χατζίσκος	O
Ματθαῖος Γιαννούλης	N	Δ. Κρεμζώτης	N
Μιχ. Παρίσης	N	Ν. Βουδούρης	O
Σωτ. Σωτηρόπουλος		Αὐγ. Ἀβέρωφ	N
Ἀθ. Γρηγοριάδης	N	Δημ. Παλαμπάνος	N
Γεώργιος Μαυροειδῆς	N	Γ. Σταματάκης	N
Β. Σκαλτσόδημος	O		

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν
1. μ. μ.

ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

ὁ γραμματεὺς
Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ

Τῆς 3 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνε-
βλήθη ἡ ἀναγνώσις τῶν πρακτικῶν διὰ τὴν ἐπιούσαν.

Ἀνηγγεῖλεν ὁ πρόεδρος ὅτι τὸ περὶ ὁδοποιίας νομοσχέδιον,
οἷον κατηρτίσθη κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἐτυπώθη καὶ διανε-
μήθη· νομίζει λοιπὸν ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν
ψήφισιν τοῦ νόμου. Ἀνεγνώσθη οὕτω καὶ μηδεμιᾶς ἀντιρρή-
σεως ὑπαρχούσης, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ὅρισμός καὶ κατάταξις τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρον 1. Αἱ ὁδοὶ τοῦ Βασιλείου διαίρουνται εἰς ἐθνικάς, ἐ-
παρχιακάς, δημοτικάς καὶ ἀγροτικάς.

Ἄρθρον 2. Ἐθνικαὶ ὁδοὶ εἶναι αἱ συνδέουσαι τὰς πρωτευού-
σας.

σας τῶν ἐπαρχιῶν πρὸς ἀλλήλας, ἢ πρὸς λιμένας, ἢ πρὸς πόλεις τοῦ ὁμοῦ Κράτους.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν ἀποφασίζεται ἐκάστοτε διὰ νόμου.

Ἄρθρον 3. Ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ εἶναι αἱ συνδέουσαι τὰς πρωτεύουσας τῶν δήμων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας πρὸς ἀλλήλας, ἢ πρὸς ὁμοίας τῶν δήμων τῶν ὁμοίων ἐπαρχιῶν, ἢ πρὸς ἐθνικὴν ὁδὸν, ἢ πρὸς τινα λιμένα.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἐπαρχιακῶν ὁδῶν ἀποφασίζεται, γνωμοδοτήσει τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρίσει τῆς κυβερνήσεως, ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἢ εἰκοθεν, ἢ τῇ προτάσει τῶν παρ' αὐτοῖς Β. ἐπιτρόπων. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας τοῦ Β. ἐπιτρόπου πρὸς τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἀποφασίζει ἡ κυβέρνησις.

Ἄρθρον 4. Δημοτικαὶ ὁδοὶ εἶναι αἱ συνδέουσαι τὰ χωρία τοῦ αὐτοῦ δήμου πρὸς ἀλλήλα ἢ πρὸς τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ, ἢ πρὸς ἐθνικὴν, ἢ ἐπαρχιακὴν ὁδὸν, ἢ πρὸς ἄλλα καταστήματα, κοινὰς χρήσεις, κείμενα ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου.

Αἱ ἐντὸς τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων ἀγυιαί καὶ πλατεῖαι ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἐξαιρουμένης αἱ ἀγυιαί καὶ πλατεῖαι, αἱ ἀποτελοῦσαι συνέχειαν τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, τῶν διὰ πόλεων καὶ κωμῶν διερχομένων. Αἱ ἀγυιαί καὶ πλατεῖαι αὗται ταυτιζόμεναι πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἢ ἐπαρχιακὰς ὁδοὺς, κατασκευάζονται καὶ συντηροῦνται κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ κατασκευὴ τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἀποφασίζεται ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἐγκρίσει τοῦ νομάρχου, ἢ ἐν ἀρνήσει αὐτῶν, μετὰ προηγουμένην πρὸς τοῦτο πρόσκλησιν, ὑπὸ μόνου τοῦ νομάρχου, τοῦ ὁποῦ αἱ ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρον 5. Ἀγροτικαὶ ὁδοὶ εἶναι αἱ καθιστάμεναι πρὸς χρῆσιν ἐνὸς χωρίου ἢ συνοικίας.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου κατ' αἴτησιν τῶν ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων κατοίκων τοῦ χωρίου ἢ τῆς συνοικίας. Ἡ αἴτησις ὑποβάλλεται δι' ἀναφοράς πρὸς τὸν οἰκείον δήμαρχον, ὁφείλοντα νὰ διαδιδῶσθαι αὐτὴν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν πρὸς τὸν ἐπαρχον, ὅστις, ἐν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν κατοίκων ἀποτελῶσιν ἀριθμὸν πλείονα τοῦ ἡμίσεως τῶν παρόντων ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων, ὁφείλει νὰ ἐγκρίνῃ αὐτὴν ἐντὸς

δέκα ἡμερῶν. Παρελθούσης τῆς τελευταίας ταύτης προθεσμίας ἀνεῖ ἀποφάσεως, ἢ ἐγκρίσεως τοῦ ἐπάρχου θεωρεῖται ἐπελθούσα.

Ἄρθρον 6. Ἡ κατασκευὴ τῶν οὕτω ἀποφασιζομένων ἐθνικῶν ἐπαρχιακῶν, δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν ὁδῶν καθίσταται ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸ δημόσιον, τὰς ἐπαρχίας, τοὺς δήμους, τὰς πόλεις, τὰς κώμας, τὰ χωρία καὶ τὰς συνοικίας. ἐφ' ὅσον εἰς ἑκάστον ἀνήκει, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ κατασκευῆς ὁδῶν.

Ἄρθρον 7. Αἱ ἐθνικαὶ ὁδοὶ κατασκευάζονται δαπάνῃ τοῦ ταμείου τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιίας.

Ἄρθρον 8. Αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ κατασκευάζονται δαπάνῃ τῶν ἐπαρχιῶν ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο προσδιορισμένης ἀναλογίας τοῦ ὁδικοῦ πόρου.

Εἰς τὰ τεχνικὰ ἔργα ἐπὶ τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων, κωμῶν καὶ χωρίων τμημάτων τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἴδιον 6'. τοῦ ἀπορ. 4 τοῦ παρόντος νόμου, δὲν περιλαμβάνονται τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1856 ὑπ' ἀριθ. ΤΝΗ νόμῳ τὰ ἔργα ταῦτα μένουσιν εἰς ἕαρος τῶν παροδίων καὶ τῶν δήμων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου. Τὰ αὐτὰ τεχνικὰ ἔργα ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἐν γένει ὁδῶν ἐπιβαρύνουσι τοὺς παροδίους καὶ οὐχὶ τοὺς δήμους.

Ἄρθρ. 9. Ἐργασίαι τεχνικαὶ ἰδίως εἶναι.

α. Πᾶσαι αἱ πρὸς σχεδιαγράφῃ τῆς ὁδοῦ τεχνικαὶ ἐργασίαι.

β'. Ἡ κατασκευὴ γεφυρῶν, ὄχτων, τοίχων, λιθοστρωμάτων καὶ ξηροτοίχων.

γ'. Ἡ θραῦσις τῶν βράχων.

δ'. Ἡ δι' ἀμαξῶν μετακόμισις τῶν πρὸς θεμελίωσιν καὶ διάστρωσιν τῆς ὁδοῦ λίθων, λιανολίθων καὶ ἄμμου.

ε. Ἡ σταθιοθεσία.

ς'. Ἡ προμήθεια καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν ἐργαλείων.

ζ'. Ἡ ἀναγκαιότατα δαπάνη διὰ τὴν μισθοδοσίαν καὶ λοιπὰ ἐξοδα τῶν διευθυνόντων τὰ ἔργα μηχανικῶν.

Ἐργασίαι ἀπλαῖ ἰδίως εἶναι.

η. Ἡ ἀνόρυξις τῶν τάφρων, ὅταν αὕτη δύναται νὰ ἔλτῃ λεσθῇ δι' αἰζίνης καὶ πτύου.

θ'. Ἡ θεμελίωσις καὶ ἰσοπέδωσις τῆς ὁδοῦ.

ι. Τὰ ἐκχώματα καὶ ἐπιχώματα.

14. Η διὰ μονοτρόχου μετακόμισις τῶν λιανολίθων, καὶ τῆς ἄμμου κτλ.

15. Η θραύσις τῶν λίθων πρὸς μετασχηματισμὸν αὐτῶν εἰς λιανολίθους, ὅπου δὲν εὐρίσκονται φυσικῶς τοιοῦτοι.

16. Η διάστροφισις καὶ καταπίεσις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 10. Τὰ τεχνικὰ ἔργα τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἐκτελοῦνται ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο προσδιορισμένης ἀναλογίας τοῦ ὁδικοῦ πόρου.

Τὰ ἀπλὰ ἔργα τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἐκτελοῦνται τῇ προσωπικῇ ἐργασίᾳ τῶν κατ'οἰκίαν τῶν παρεκκειμένων αὐτοῖς χωρίων ἢ συνοικιῶν, τὰ ὅποια προσδιορίζουσι τὰ δημοτικά συμβούλια, ὑπ' ὧν λαμβάνονται τὴν συμμετοχὴν ἐνὸς ἐκάστου χωρίου, ἢ συνοικίας, εἰς τὴν ἐκ τῆς συστάσεως τῶν τοιούτων ὁδῶν προσγινόμενην ὠφέλειαν, ἐκτὸς ἐάν τὸ δημοτικὸν ταμεῖον καταβάλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ὁδοποιίας τὴν ἀξίαν τῶν διὰ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων ἡμεροκαμάτων. Ἐάν τὰ δημοτικά συμβούλια, καίτοι προσκαλομένην νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ καθῆκον τοῦτο, ὀλιγορήσωσι δι' ὁποιοδήποτε λόγον, ὁ ἑπαρχος ἐκπληροῖ αὐτὸ καὶ γνωστοποιεῖ τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς τὰ ἐνδιαφερόμενα δημαρχεῖα καὶ παρεδρεῖα.

Ἄρθρον 11. Τὰ τυχόν παράπονα περὶ τοῦ ὅτι χωρία τινὰ ἀδίκως ἢ πέραν τοῦ ὀρίοντος ὑπερλήθησαν εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν, ἢ ὅτι ἕτερα χωρία, καίτοι ὠφελοῦμενα, παρελείφθησαν, ἢ δὲν ἐπεβαρύνθησαν ἀναλόγως, ὑποβάλλονται διὰ τῶν δημάρχων ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως διακλύονται δὲ ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως δι' ἡτυλογημένων ἀποφάσεων ὑπὸ μὲν τοῦ ἐπαρχοῦ, ἐν περιπτώσει καὶ ἢν πρόκειται περὶ διανομῆς, ἐνεργηθείσης ἀπὸ τὰ δημοτικά συμβούλια, ὑπὸ δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ἂν ὁ ἑπαρχος ἐνέργησῃ, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ἀπ' εὐθείας τὴν διανομὴν.

Τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπλῶν ἐργασιῶν ἡμεροκάματα πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐν ταῖς πόλεσι, κώμαις καὶ χωρίοις ἀγνῶν καὶ κλασειῶν χορηγοῦσιν οἱ κάτοικοι αὐτῶν καὶ οὐχὶ τῶν δήμων ἐν τῇ περιουσίᾳ τῶν ὑποίων καίνται.

Ἄρθρ. 12. Η κατασκευὴ τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὰ προκαλέσαντα αὐτὴν χωρία ἢ συνοικίας. Ὁ ἀναλογισμὸς τῆς εἰς ἕκαστον τῶν κατ'οἰκίαν ἀναλογούσης καταβολῆς εἰς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν καὶ εἰς χρήματα ἐνεργεῖται κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ πρὸς διαχωρὴν τῶν τε ἐπαρχιακῶν, δημο-

τικῶν καὶ ἀγροτικῶν ὁδῶν ἐξοδα ὡς καὶ ἡμισθοδοσία καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαὶ τῶν διευθυνόντων τὰ ἔργα μηχανικῶν ἐπιβαρύνουσι τὸ δημόσιον. Η δὲμισθοδοσία καὶ τὰ λοιπὰ ἐξοδα τῶν τε ἐργοδηγῶν καὶ ἐπιστάτων πληρόνεται ἐκ τῶν κεφαλαίων, ἐξ ὧν ἐκτελοῦνται τὰ ἔργα.

Ἐκ τῶν κεφαλαίων τούτων δύνανται νὰ προσδιορισθῇ, προϋποκειμένη γνωμοδοτήσει τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀνάλογος ἀμοιβὴ πρὸς τοὺς εἰς τὴν σχεδιογράφειαν καὶ κατασκευὴν ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν ἐπιτυχῶς ἐργασθέντας μηχανικοὺς κατὰ τὰ διὰ Β. διατάγματα ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρ. 14. Οἱ ἰδιοκτῆται κτημάτων διὰ τῶν ὁποίων ἡ παρὰ τοῖς ὁποίοις διέρχεται ἐθνικὴ, ἐπαρχιακὴ, δημοτικὴ ἢ ἀγροτικὴ ὁδὸς συνεισφέρουσιν ἐν ἀρχῇ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς προσγινόμενης αὐτοῖς ὠφελείας. Τὴν δὲ ἀναλογίαν ταυτὴν καθιερώνει εἰς χρήματα τὸ ἀρμοδίον δημοτικὸν συμβούλιον μετὰ ἰσοκρίτων πρὸς τὰ παρόντα μέλη αὐτοῦ πολιτῶν, λαμβανομένων διὰ κλήρου ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων. Οὐδεὶς δὲ εἴτε σύμβουλος εἴτε ἐνόρκος μετέχει τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς προκαταίεται νὰ ὁρισθῇ τὸ εἰς τὸ οἰκεῖον κτῆμα ἐπιβαλλόμενον ἔαρ.

Ἄρθρ. 15. Αἱ αὐτῶς ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις κοινοποιοῦνται πᾶσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἰδιοκτῆταις. Δύνανται δὲ αὐτοὶ νὰ ἐκκαλέσωσιν αὐτὰς, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ ἐπαρχοῦ, τοῦ προέδρου τοῦ πρωτοδικείου, καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχει πρωτοδικεῖον ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις ἀποφαίνεται ὀριστικῶς ἢ ἐφεσὶς ἐπιτίθεται εἰς τὸν ἐπαρχον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ προσωπικῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 16. Πᾶς δημότης συμπληρωμένην ἔχων τὴν ἡλικίαν τῶν 18 ἐτῶν ὀφείλει νὰ προσφέρῃ κατ' ἔτος τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν ὁδῶν, ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὑπάγεται καὶ πᾶς συμπληρώσας τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἑτεροδημότης, ἐάν ᾖναι σταθερῶς ἀπακαταστημένος ἐν ἄλλοτρίᾳ δήμῳ.

Ὁ ἐν ἄλλοτρίῳ δῆμῳ ἐκπληρώσας τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην εἶναι ἀπηλλαγμένος αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ.

Ἐξαιροῦνται.

α. Οἱ κληρικοὶ, οἱ δήμαρχοι, οἱ δημαρχικοὶ καὶ εἰδικοὶ πατέρες.

β. Οἱ μὴ πολῖται Ἕλληνες ὑπάλληλοι τῶν ξένων δυνάμεων.

γ. Οἱ ξένοι ὑπῆκοοι, οἱ μὴ κεκτημένοι ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν ἐν τῷ δῆμῳ, ἢ μὴ ἐξασκούντες ἐν αὐτῷ ἐπάγγελμα.

δ. Ἡ φρουρά.

ε. Οἱ ὑπερδάντες τὸ 70 ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ οἱ ἔνεκα γήρατος ἢ σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ παθήματος ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν.

Αἱ ἐξαίρεσεις ὑπὸ τὰς § § α. δ'. καὶ ε. ἀναφέρονται εἰς τὰ πρόσωπα μόνον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν περιουσίαν τῶν ἐξαίρουμένων.

Ἄρθρον 17. Οἱ δήμαρχοι μετὰ τῶν δημαρχικῶν καὶ εἰδικῶν πατέρων καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου συντάττουσι τὸν ὁριστικὸν κατάλογον ὧν τῶν εἰς τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν ὑποκειμένων, κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον, λαμβάνοντες ὡς βάσιν τοὺς τε στρατολογικοὺς καταλόγους, καὶ τοὺς διὰ τὰς τελευταίας βουλευτικὰς καὶ δημοτικὰς ἐκλογὰς συνταχθέντας, καὶ συμπληροῦντες αὐτοὺς διὰ τῆς προσθήκης ἐκείνων, οἵτινες ὑποκείμενοι εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν, δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς προκειμένους καταλόγους.

Ἄρθρον. 18. Οἱ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένοι διαίρουσιν εἰς τέσσαρας τάξεις ἀναλόγως τῆς χρηματικῆς ἢ κτηματικῆς αὐτῶν καταστάσεως. Καὶ ἡ μὲν πρώτη τάξις ὀφείλει νὰ προσφέρῃ 8 ἡμεροκάματα, ἡ δὲ δευτέρα 6, ἡ τρίτη 4 καὶ ἡ τετάρτη 2 κατ' ἔτος.

Τὰ 2 ἡμεροκάματα ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποχρέου, τὰ δὲ λοιπὰ, δι' ἃ τυχὸν ἐκρίθη ὑπόχρεως, εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ.

Τὴν κατάταξιν ταύτην ἐνεργοῦσι τὰ δημοτικὰ συμβούλια, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φορολογικῶν καταλόγων καὶ ἄλλων πληροφοριῶν, ἐπὶ δὲ τῶν τυχόν ὑποβληθέντων κατ' αὐτῆς παραπόνων ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ὁ ἐπαρχος. Τὰ περὶ τούτου θέλουν κανονισθῆ διὰ βας. διατάγματος.

Ἄρθρον 19. Ἡ ἐργασία χορηγεῖται ἢ προσωπικῶς, ἢ διὰ χρημάτων, κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλόντος αὐτήν. Ἐάν δὲ ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας δὲν ἀποφανθῇ περὶ τούτου ὑποχρεῖται ὁρι-

κῶς εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τῶν παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενων ἡμεροκαμάτων. Τὸ ἀντίτιμον τοῦτο κανονίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καθιστώσης τιμῆς τῶν ἡμερομισθίων, κατὰ τριμηνίαν παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου πρόκειται περὶ κατασκευῆς δημοτικῆς ὁδοῦ.

Οἱ προσωπικῶς ἐργαζόμενοι θέλουν ἐκτελεῖν τὴν εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ὀφειλόμενα ἡμεροκάματα ἀντιστοιχοῦσαν ἐργασίαν ἐπομένως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ὁδοποιίας μηχανικὸν νὰ τοῖς ἐπιβάλλῃ ἐργασίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ ὑπολογισμῷ διαλαμβανομένων ἐκτιμήσεων.

Ἄρθρον 20. Ὁ μὴ ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν ὠρισμένην ὥραν τῆς ἐργασίας ἀποπέμπεται, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοποιίας μηχανικὸς προσδιορίζει εἰς αὐτὸν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὀφείλει ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἐργασίαν του· ἐάν δὲ καὶ αὐτὸς δὲν ἐμφανισθῇ ἐγκαιρῶς, ὑποχρεῖται ἀνεῦ ἀναβολῆς ν' ἀποτίσῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν ὀφειλόμενων ἡμεροκαμάτων. Τὰ πρὸς δῆλωσιν τῆς μὴ ἐμφανίσεως θέλουν κανονισθῇ διὰ β. διατάγματος. Ἡ ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ ὑποχρέου εἰς ἐργασίαν, τοῦ προσωπικῶς παρέχοντος αὐτήν, μέχρι τοῦ τόπου τῶν ἐργασιῶν ἀπόστασις διὰ τε τὴν μεταβάσιν καὶ ἐπάνοδον λογίζεται πρὸς ὄφελος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 21. Κατὰ τῶν δυστροποῦντων εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλόμενων ἡμεροκαμάτων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον νόμων.

Ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ εἰσπράττει τὸ ἀντίτιμον τῶν ὀφειλόμενων ἡμεροκαμάτων καὶ καταθέτει τοῦτο κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ὁδοποιίας, δίδει δὲ λόγον περὶ τούτου εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν νομάρχην ἢ τὸν ἐπαρχον τὴν πρώτην Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους· θεωρεῖται δὲ ὡς σφραγιστὴς δημοσίων χρημάτων δι' ὅσα ἐκ τῶν τοιούτων εἰσπράξεων ποσὰ θέλει δαπανᾷν εἰς ἄλλας ἀνάγκας, εἴτε δι' ἐντάλματος τοῦ δημάρχου εἴτε ἀνεῦ τοιούτου.

Διὰ β. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχικῶν συμβουλίων προκλαυμένου, θέλει κανονισθῇ τὸ ἀνήκον εἰς τοὺς εἰσπράκτορας ποσοστόν.

Ἄρθρον 22. Τὰ διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν ἡμεροκαμάτων εἰς χρήματα γινόμενα ἀπλὰ ἔργα θέλουν ἐκτελεῖσθαι κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κανονισμένα, φυλαττομένης τῆς ἀρμοδιότητος τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, τὰ ὅποια θέλουν συμπράτ-

τε μετὰ τῶν διοικητικῶν ὀργάνων εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν δημοπρασιῶν καὶ λοιπῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διοικητικῶν ἐργειῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ποικίλαι διατάξεις.

Ἄρθρον 23. Δήμαρχοι, δημαρχικοί καὶ εἰδικοί πάρεδροι, δημοτικοὶ καὶ ἐπαρχιακοὶ σύμβουλοι, δημοτικοὶ εἰσπράκτορες καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 λαμβάνοντες μέρος ἐνορκοὶ, ἀμελοῦντες τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῶν ἁρθρῶν 10, 14, 17, 18 καὶ 19 τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς καθήκοντων, ἢ ἀπειθοῦντες, τιμωροῦνται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς πειθαρχικῶς διὰ προστίμου 20 μέχρι 100 δραχμῶν.

Ἄρθρον 24. Πᾶς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 17 καὶ 18 τοῦ παρόντος νόμου ἀρμοδίων πρὸς σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν ὑποχρέων, ὅστις ἤθελε συντελέσει ὁπωσδήποτε ἢ ἀντικαθίστῃ τις, ἢ τινὲς, τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις, ἢ νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐλάσσονας τῶν κατὰ νόμον ὀφειλομένων, τιμωρεῖται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς μετὰ πειθαρχικὸν πρόστιμον 25—200 δραχμῶν καὶ ὑποχρεοῦται συγχρόνως εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἡμεροκαμμάτων, ὧν οὗτος ἐγένετο αἵτις ὑπερμηνῆς.

Ἄρθρον 25. Τὰ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα, εἰσπραττόμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ παρόντος νόμου, λογίζονται εἰς ὄφελος τῆς ὁδοποιΐας τοῦ δήμου, καὶ δαπανῶνται πρὸς καλλωπισμὸν τῶν δημοτικῶν ὁδῶν, ἢτοι πρὸς κατασκευὴν ἐρύσεων, φορέων κλπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ συντήρησης τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρον 26. Ἡ συντήρησις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν γίνεται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιΐας. Αἱ πλὴς συντήρησιν τῶν δημοτικῶν ὁδῶν ἐργάζεται, διακρινόμενα εἰς τεχνικὰς καὶ ἀπλὰς, γίνονται αἱ μὲν τεχνικαὶ ἐκ τῶν ὁδικῶν πόρων τῶν ἀναλογούντων εἰς τὸν δῆμον, αἱ δὲ ἀπλὰὶ διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων, τῶν εἰς τὴν σύστασιν αὐτῶν ἐργασθέντων χωρίων ἢ συνοικιῶν, καθόσον δὲ ἀρκεῖ πρὸς ταῦτα ἢ πρόσθετος τῶν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον διοδίων.

Ἡ συντήρησις τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν γίνεται δαπάνῃ τῶν προ-

καλεσάντων τὴν κατασκευὴν αὐτῶν χωρίων ἢ συνοικιῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 12.

Ἄρθρον 27. Επιτρέπεται ἡ ἐπιβολὴ διοδίων ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν ἅμα μετὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν· τὰ πληροφύμενα διοδία προσδιορίζονται κατὰ στάδιον καὶ κατ' ἀνώτατον ὅρον ὡς ἐφεξῆς:

α'. Δι' ἑκάστον ἵππον, ἡμιόνον μετὰ ἢ ἀνευ φορτίου, μετὰ ἢ ἀνευ ἱππέως μέχρις 1 λεπτοῦ.

β'. Δι' ἑκάστον ὄνον ὡσαύτως μέχρις 1½ λεπτοῦ.

γ'. Δι' ἑκάστον βοῦν πρὸς ἐμπορίαν ἢ κρεουργίαν μέχρις 1 λεπτοῦ.

δ'. Δι' ἑκάστον πρὸς ἐμπορίαν ἢ κρεουργίαν πρόβατον, αἶγα χοῖρον καὶ λοιπὰ μικρὰ ζῷα τὸ ἓν, μέχρις 1¼ λεπτοῦ.

ε'. Δι' ἑκάστον δίδροχον ἢ τετράτροχον ὄχημα συρμένον ὑπ' ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου μέχρις 1 καὶ 1/2 λεπτοῦ.

ς'. Ὅταντως συρμένον ὑπὸ δύο ἵππων μέχρι 2 λεπτῶν.

ζ'. Δι' ἑκάστον περιπλύν ἵππον ἐξευγμένον εἰς τὰ εἰρημνέα ὀχήματα ἀνὰ 1/2 λεπτοῦ.

η'. Δι' ἑκάστην φορτηγὴν δίδροχον ἄμαξαν, συρμένην ὑπ' ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου ἢ δύο βοῶν, εἴν μὲν ἡ ἄμαξα ἢ κενὴ μέχρις 1 λεπτοῦ, εἴν δὲ ἔχῃ φορτίον 1 1/2 λεπτοῦ.

θ'. Δι' ἑκάστην ταιαύτην τετράτροχον ἄμαξαν, συρμένην ὑπὸ δύο ἵππων, ἢ ἡμιόνων, ἢ τεσσάρων βοῶν, εἴν μὲν ἡ κενὴ μέχρις 1 καὶ 1/4 λεπτοῦ, εἴν δὲ ἔχῃ φορτίον 2 1/2 λεπτοῦ.

ι'. Δι' ἑκάστον περιπλύν ἵππον, ἢ ἡμιόνον, ἢ ζευγὸς βοῶν κενῆς τῆς ἄμαξας 1¼ λεπτοῦ, μετὰ φορτίου 1 1/2.

ια'. Δι' ἑκάστον ὄνον ἐξευγμένον εἰς ἄμαξαν 3¼ λεπτοῦ.

Τετράτροχος ἄμαξα, συρμένη ὑπ' ἐνὸς ἵππου, ἢ ἡμιόνου, ἢ δύο βοῶν ἐξομοιοῦται πρὸς δίδροχον.

Ἄρθρον 28. Αἱ εἰς τοὺς γεωργοὺς ἀνήκουσαι καὶ γάρν συγχομιδῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν τὰς ὁδοὺς διερχόμεναι ἄμαξαι, ἵπποι, ἡμιόνοι, ὄνοι καὶ ἐξευγμένοι βόες ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμισίου τῶν ἀνωτέρω ὀριζομένων διοδίων.

Ἄρθρ. 29. Εἴν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ διοδίου πλεονάσῃ κλάσμα λεπτοῦ ὁ φορολογούμενος ἀπαλλάσσεται τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 30. Εἰξαίρουται τῆς πληρωμῆς τῶν διοδίων τὰ αὐτὰ ζῷα καὶ ἄμαξαι αἱ διερχόμεναι τὰς ὁδοὺς πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, οἱ ἵπποι τῆς Αὐλῆς, τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, τῆς χωροφυλακῆς, τοῦ ἱππικοῦ, τῶν ζευγιδίων, πρὸς

δὲ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς, ὅταν διέρχονται τὰς ὁδοὺς χάριν ὑπηρεσίας.

Ἀρθρ. 31. Ἡ ἐπιβολὴ καὶ εἰσπραξίς τῶν διοδίων ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁριζομένων μεγίστων ὧρων καὶ ἐφ' ἐκάστης ἐθνικῆς, ἐπαρχιακῆς καὶ δημοτικῆς ὁδοῦ κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ δημοτικῆς ὁδοῦ, προηγείται πράξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ ὁδός· διὰ δὲ τὰς ἐπαρχιακὰς ὁδοὺς προηγείται πράξις τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου.

Ἀρθρ. 32. Τὰ διοδία εἰσπράττονται διὰ τριετοῦς ἐνοικιάσεως, καὶ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ ἀπ' εὐθείας, πρὸς ὄφελος μὲν τοῦ ταμείου τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιίας, προκειμένου περὶ διοδίων ἐπιβαλλομένων ἐπὶ ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν προκειμένου δὲ περὶ δημοτικῶν πρὸς ὄφελος τῶν σχετικῶν δήμων, ὑποχρέων νὰ δαπανήσῃσι τὸ ἐξ αὐτῶν προσερχόμενον ποσὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἀπλά ἔργα τῆς συντηρήσεως αὐτῶν.

Ἀρθρ. 33. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ παραχωρῇ εἰς δήμους, κοινότητας, εταιρίας ἢ ἰδιώτας τὴν σύστασιν γεφυρῶν ἐπὶ τῇ ἀπολαυῇ διοδίων ὁριζομένων ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ τοῖς ἐν ἀρθρ. 27 τιθεμένοις ὅροις, κατὰ τὰ εἰδικώτερα περὶ τούτου διὰ Β. διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Ἀκροτελεύτιοι ὁρισμοί.

Ἀρθρ. 34. Ἡ πρόσκτησις τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν καταλαμβανομένων ἰδιωτικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται εἰς ἕαρος τοῦ ταμείου τῆς ὁδοποιίας, καὶ τῶν ὁδικῶν τῶν ἐπαρχιῶν φόρων· ἐξαιροῦνται τὰ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κώμαις τμήματα αὐτῶν, ὧν τὸ ἔδαφος ἀποζημιῦται κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ῥυμοτομίας τῶν πόλεων καὶ κωμῶν διατάξεις· αἱ δὲ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν καταλαμβανόμεναι γαῖαι, ἐὰν μὲν ὦσιν ἐθνικαί, παραχωροῦνται δωρεάν, ἐὰν δὲ ἰδιωτικαί, ἡ πρόσκτησις αὐτῶν ἐπιβαρύνει τοὺς δήμους.

Ἡ ἐκτίμησις τῶν γαιῶν καὶ κτημάτων γίνεται ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀξίας αὐτῶν πρὸ τῆς συστάσεως τῆς ὁδοῦ καὶ ἀναλόγως τοῦ εἰσοδήματος ὑπολογιζομένου πρὸς 5 ἐπὶ ταῖς 0|0.

Αἱ ὑπὸ τῶν ὁδῶν καταλαμβανόμεναι γαῖαι καὶ κτήματα ἐκτιμῶνται ὑπὸ δύο πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ὁφείλοντος τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς τὴν αὐτὴν ὀφείλου.

Ἐὰν τὰ μέρη προσκαλούμενα ἀρμόδιως νὰ διορίσῃσι τοὺς πραγματογνωμόνας αὐτῶν δὲν πράξῃσι τοῦτο ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, θέλει διορίσῃ αὐτοὺς ὁ οἰκεῖος ἐπαρχος. Οἱ πραγματογνωμόνες δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως ὁρίζουσι τὴν ἀξίαν καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ μέρη, ἀφ' οὗ ὁ πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν κηρύξῃ αὐτὴν ἐκτελεστέην.

Διαφωνούντων τῶν πραγματογνωμόνων, τὸ πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται, αἱ ἀπαλλοτριούμεναι γαῖαι καὶ κτήματα, προσδιορίζει ἀνεκλήτως τὴν ἀξίαν αὐτῶν ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν.

Ἀρθρ. 35. Εἰς τοὺς κατόχους ἐθνικῶν γαιῶν, ὑπὸ ὁδῶν ἐθνικῶν, ἐπαρχιακῶν, δημοτικῶν καὶ ἀγροτικῶν καταλαμβανομένων ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὸ ἥμισυ τῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ὑπαρχουσῶν τυχόν φυτειῶν.

Ἀρθρ. 36. Ὅλοι οἱ παρόδιοι ἰδιοκτῆται ὀφείλουν, προσκλήσει τοῦ νομάρχου, νὰ φυτεύσῃσι δένδρα καθ' ὅσον τὸ μήκος τῆς ὁδοῦ· αἱ οὕτω σχηματιζόμεναι δειροστοίχαι θέλουσιν ἀπέχει κατὰ ἓν μέτρον τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους τῶν τάρρων.

Ἐν περιπτώσει ἀμελείας τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν τοῦ νὰ ἐνεργῶσιν εἰς ἕαρος αὐτῶν δειροφυτείας, θέλει ἐνεργῇ αὐτὰς ὁ νομάρχης, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται, πλὴν τῆς εἰς τὸ δημόσιον ἀποδόσεως τῶν π.δ. τοῦτο γινομένων δαπανῶν, θέλουσιν πληρώσει, λόγῳ προστίμου, ἀνά μίαν ἡραχμὴν δι' ἕκαστον δένδρον ἐντὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ δημοτίου φυτευθὲν.

Τὸ ὑπ' ἐκάστου ἰδιοκτήτου ἢ κατόγου ἐθνικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων ὀφειλόμενον ποσὸν προσδιορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ νομάρχου, ὑποκειμένης εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου· ἡ δὲ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καταδιωξέως τῶν εἰς τὸ δημόσιον καθυστερούντων. Ἐκ δὲ εἰσπρατιζόμενα ποσὰ εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐθν. ὁδοποιίας ἐξ οὗ γίνεται ἡ καταβολή.

Ἀρθρ. 37. Οἱ παρὰ τὰς ὁδοὺς οἰκοδομοῦντες ὀφείλουν νὰ ἐγείρῃσι τοὺς τε περιβάλους καὶ τὰς οἰκοδομὰς τῶν, δύο τοῦλάχιστον μέτρα μακρὰν τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους τῶν τάρρων, παραλλήλων τῆς διευθύνσεως τῆς ὁδοῦ. Οἱ ἐναντίον τῶν ὧρων τούτων ἐγειρόμενοι περιβάλοι καὶ οἰκισθέντες οἰκοδομαὶ καταδαφιζοῦνται δαπάνῃ τοῦ ἰδιοκτήτου.

Οἱ αὐτοὶ ἰδιοκτῆται, προσκλήσει τῶν ἀρμοδίων διοικητικῶν ἀρχῶν, ὑποχρεοῦνται νὰ κατασκευάσῃσι λιτόδημητα γεφύρια ὅπου ἐπ' αὐτῶν διέρχωνται τὰς τάρρους τῶν ὁδῶν. Ἐὰν μετὰ

τρίμηνον προθεσμίαν ἀπὸ τῆς πρὸς τινὰ τοιοῦτον ἰδιοκτητὴν προσκλήσεως, τὸ περὶ οὗ αὕτη διαλαμβάνει γεφυρίον δὲν κατασκευασθῇ, ὅπερ ἐξακριβοῦται δι' αὐτοψίας ἐνεργουμένης παρὰ τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ καὶ δύο μαρτύρων παρὰ τῆς ἀρχῆς διοριζομένων, καὶ ὁλοῦται διὰ πρωτοκόλλου παρ' αὐτῶν συνταγμένου, ἡ ἀρχὴ διατάσσει τὴν κατασκευὴν τοῦ γεφυρίου, κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κανονισμένα, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης, πλὴν τῆς ἀποδόσεως τῆς πρὸς τοῦτο γινομένης δαπάνης, πληρώνει λόγῳ προστίμου ἀπὸ 10 μέχρις 100 δραχ. ἐφαρμοζομένων κατ' αὐτοῦ τῶν διατάξεων τῶν περὶ καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον νόμων.

Ἡ διάταξις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἀρθροῦ 36 ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἀρθρ. 38. Ὁ περὶ ὁδοποιίας νόμος τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1852 καὶ τὸ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1842 Β. διάταγμα περὶ διωδίων ἐπὶ τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ὁδοῦ καὶ πᾶς ἄλλος νόμος ἀντιβαίνων εἰς τὸν πορόντα καταργοῦνται, καθόσον δὲν παραβλάπτονται κεκτημένα δικαιώματα.

Παρελθὼν εἶτα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι ἀπαντῶν εἰς τὰς ἐπιρροφθεῖσας αὐτῷ, ἐν πρώτοις, μαμπάς ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης καταθέτει τὰ δικαιολογητικά ἔγγραφα τῆς παύσεως τῶν δύο ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, ὧν ἐποιήσατο μνητὴν ὁ βουλευτὴς Ἠλίας. Ζητήσαντος δὲ τινος τὴν προσχώρῃν τῆς ἐλθέσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Πάτραις ἐρετῶν Κωνσταντοπούλου, ἀπήντησεν ὅτι ταύτης, διαλαμβανούσης μυστήρια ὑπηρεσίας, οἰοσάμενος τῶν βουλευτῶν θέλει, δύναται νὰ ἴδῃ ἐν τῷ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου.

Ὡς πρὸς τὸν δολοφόνον δὲ ἐκεῖνον, περὶ οὗ ὁ βουλευτὴς Κορινθίας εἶπεν ὅτι ἐξῆλθε τῶν φυλακῶν διὰ Β. χάριτος, οὗτος μεθ' ἑνὸς ἄλλου κατεδικάσθη οὐχὶ ἐπὶ δολοφονία, ἀλλ' ἐπὶ ἀναιρέσει εἰς εἰρκτὴν δεκαπέντε ἐτῶν. Ἐπεὶ δὲ τοῦ ἑτέρου πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἡλαττώθη ἡ ποινὴ κατὰ 5 ἔτη μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἐν Ναυπλίῳ εἰσαγγελέως τῶν ἐρετῶν, ἐπῆλθε διὰ Β. χάριτος ἡ αὐτὴ ἐλάττωσις καὶ πρὸς τοῦτον μὴ ἐξελθόντα οὕτως εἰς τὴν κοινωνίαν. Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι βουλευματα πλημμελειολογικῶν παρέπεμψαν αὐτὸν ἐπὶ δολοφονία, ἀπήντησεν ὅτι κατεδικάσθη ἐπὶ ἀναιρέσει, καὶ ὡς ὑπουργὸς ὀφείλει τὴν ἀπόφασιν νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς χάριτος.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς προδιδασμούς ἀπὸ εἰρηνοδικῶν εἰς πρωτοδικας, οὗς γενικῶς ἀέρερον ὁ αὐτὸς βουλευτὴς, ἐν μόνον εἰρηνοδικὴν προεδίασεν, εἶπε, καὶ τοι τοιοῦτοι προδιδασμοὶ ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖοι παρὰ τὴν τῶν καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου καὶ ἀνωτέρων λειτουργῶν τῆς θεμίδος· ὁ δὲ πρόεδρος τῶν ἐν Κερκύρᾳ πρωτοδικῶν δὲν προεδίασθη ἀπὸ εἰρηνοδίκου εἰς τὴν θέσιν ταύτην, διετέλεσε πρὸ ἐξαετίας πρωτοδίκης.

Περὶ δὲ τοῦ δημάρχου Νουφασίας, περὶ οὗ ἔκαμε λόγον ὁ βουλευτὴς Γόρτυνος, ἐστάλησαν ἀναγραφαὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ἦτο λησταποδόχος, ὃς διεδίδασεν εἰς τὸν ἀρμοδίον εἰσαγγελεῖα τῶν ἐφεσίων. Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Γόρτυνος ὅτι ἐπέμψθησαν τηλεγραφήματα παρὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης, ὄντος προσωπικοῦ ἐχθροῦ τοῦ ῥηθέντος δημάρχου, πρὸς τοὺς δικάσαντας αὐτὸν δικαστὰς, ἀπήντησεν, ὅτι ἐρευνήσας οὐδὲν τοιοῦτον τηλεγράφημα εὑρίν, ὅτι ὁ εἰρηνοδικὴς τῆς ἰδιαίτης πατρίδος τοῦ βουλευτοῦ Γόρτυνος διωρίσθη τῇ συστάσει αὐτοῦ, ὁ δὲ πρωτοδίκης Γούζαρης μετετέθη τῇ αἰτήσει αὐτοῦ.

Ὁ βουλευτὴς Καραστίας ἐμείλθη τὴν διὰ χάριτος ἀπόλυσιν Ἀγαγιώτου τινός· μετ' αὐτοῦ καταδικασθεὶς ἕτερος ὡς πρωτογράφος τῆς αὐτῆς πράξεως ἐξῆλθε τῶν φυλακῶν. Ἄλλοτε διὰ χάριτος, πολλῷ μᾶλλον ἐδικαιούτο νὰ ἐξέλθῃ μετὰ χρόνον ὁ συνεργός. Προσέθηκε δὲ ὅτι ἐκ τῶν ἀπονεμηθεῖσων χαρίτων ὑπὸ τοῦ παρόντος ὑπουργείου αἱ πλείσται ἀφωρῶσι ἀδικήματα ἐπὶ μετῴκειλαι, ὀλίγισται δὲ ληστείας καὶ τοιαῦτα ἐγκλήματα.

Προτελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ μεταφυτεύσεως ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ὅπερ παρεπεμψήναι εἰς τύπωσιν.

Ἐπείθησαν ἀκολούθως εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν καὶ ἐγένοντο δεκατὰ αἱ ἐξῆς πιστώσεις.

α'. Περὶ κυρώσεως δραχμῶν 400,000, ὑπὸ τὸ κεφ. ιγ'. «Συνδρομαὶ προσφύγων» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν.

β'. Περὶ κυρώσεως δραχ. 1,600,000, ὑπὸ τὸ κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας».

γ'. Περὶ κυρώσεως δραχ. 1,640,000, ὑπὸ τὴν κεφ. η'. τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ια'. τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

δ'. Περὶ κυρώσεως δραχ. 1,000,000, ὑπὸ τὸ κεφ. «Προμηθεὶς ὑλικού» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, γενομένης δεκτῆς τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν προταθείσης ἐλαττώσεως κατὰ 500,000 δραχ.

ε. Περὶ κυρώσεως δραχ. 4,500,000, ὑπὸ τὸ κεφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, «Ναυπηγία» γε ομένης δεκτῆς ἐπίσης τῆς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν προταθείσης ἐλαττώσεως κατὰ 500,000 δραχ.

Κατόπιν ἐζήτησέ τις νὰ κατατεθῇ ἡ ἀλληλογραφία τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν μετὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ Παλάσκα καὶ νὰ ἀναγγεῖλῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ αἷτια τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐντολῆς ἀπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου καὶ τῆς ἀναθέσεως αὐτῆς πρὸς τὸν ἐν Λονδίῳ γενικὸν πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κύριον Σπάρταλην. Ἕτεροι δὲ νὰ καταθέσῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τὰ περὶ προμηθεΐας ὑλικοῦ σχετικὰ ἔγγραφα, αἵτινα ἤρνηθα λόγῳ ὅτι δὲν συμφέρει ἡ κατάθεσις αὐτῶν εἰς τὸ ἔθνος, ἐπειδὴ καὶ ἡ ὁργανικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ εἶναι ἤδη γνωστὴ, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἀπὸ τοῦ ἔθματος ἐξέθηκε λεπτομερείας, ἀπαντῶν εἰς τὰ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Βάλτου λεχθέντα. Ἄλλως τε μὴ ὑπάρχοντος οὐδὲως κινδύνου, πρέπει νὰ μάθῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τίνος σχεδίου εἰργάσθῃ ἡ κυβέρνησις, τίνα ὀπλισμὸν ἐνέκρινεν. Εἰς ταῦτα ὁ μὲν ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀπήντησεν ὅτι ἐκείναις ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν τὸ ποσὸν τῶν 800,000 καταναλωθεισῶν εἰς προμηθεῖαν ὑλικοῦ, δὲν ἀνήγγειλε τὸ ποσὸν καὶ ποιὸν αὐτοῦ, ὅτι δὲ θέλει καταθέσῃ ὅσα ὑπεσχέθη ἔγγραφα· ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ὅτι κατέθετο μὲν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὅσα ἔγγραφα εἶχον φθάσει μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταθέσεως, θέλει δὲ υποβάλλει καὶ ὅσα ἀπαιτοῦνται κατόπιν φθάσονται. Προσέθηκε δὲ ὅτι πρὶν προβῇ εἰς ἀγορὰν πλοίων συνειστήσιν ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδικῶν ἀνδρῶν διαπρεφάντων καὶ εἰς ξένους στόλους, ἧτις προΐκρινε τὴν κατοσκευρὴν πλοίων δευτερευόντων, ἐπειδὴ καὶ οἱ ναῦται εἰσὶν μᾶλλον ἐξοικημένοι περὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, καὶ ἡ ἀπαρὴ ἤθελε εἶσθαι κατωτέρα· παρηγγεῖσθαι ἐπομένως ἡ ναυπηγήσεις ἀμφοβαρίδων θωρακωτῶν μαχομένων ἐκ τοῦ συσταδῆν, φερουσῶν πυροβόλα μεγάλης ὀλκῆς. Τὰ δὲ ἀγορασθέντα πλοία *Boubovina* καὶ *Amgretia* ἐπροτιμήθησαν ὡς ἐλαφρὰ καὶ ἐκτελοῦντα σπουδαιοτάτας ὑπηρεσίας, ὡς εἰδείχθη τοῦτο κατὰ τὸν Ἀμερικανικὸν πόλεμον. Ἐπεισοκίμασθαι δὲ ἡ ἀγορὰ αὐτῶν ὑπὸ τῶν πλοίαρχων Ἀγγλων, ὑπὸ τῶν ἀσφα-

λιστῶν καὶ τοῦ κυρίου Κουμελᾶ, ἀποκτήσαντος τὰς ἐπιμελίδας ἐν τῷ Ἀγγλικῷ στόλῳ· ὡπλίσθησαν δὲ διὰ δύο πυροβόλων μεγάλης ὀλκῆς, διότι σήμερον τὰ ταχύπλοα τοῦ στόλου φέρουσι πυροβόλα μεγάλης ὀλκῆς. Ἐρωτήσαντος δὲ τίνος, ἂν ἐγένετο μεταποίσεις, ἀπήντησεν ὅτι τροποποιήσεις μόνον ἐπὶ τοῦ ὑποστρώματος, ἵνα ἀντίχουν εἰς τὸ ἔσρος τῶν δύο πυροβόλων. Περὶ δὲ τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ κυρίου Παλάσκα εἶπεν ὅτι, ἐκ τῶν κατατεθεισῶν ἐγγράφων θέλει ἐξαχθῇ, ὅτι οὗτος φθάσας ἐν Τεργέστη ἀνήγγειλεν ὅτι ἀνευ ἀξιοχρείου ἀνθρώπου δὲν ἐλπίζει νὰ προβῇ εἰς οἰδημίαν διαπραγματεύσιν περὶ προμηθεΐας. Ἐπομένως ἀνέθηκε τὴν ἐντολὴν εἰς τὸν κύριον Σπάρταλην.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΤ'.

Τῆς 4 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν τριῶν προηγουμένων συνεδριάσεων καὶ ἐπικυρώθησαν.

Ἐτέθησαν ἐν πρώτοις εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν καὶ συζήτησιν τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων τῆς χρήσεως 1867 καὶ ἐγένοντο δεκτά.

Παρελθὼν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ἀπαντῶν εἰς τὴν κατὰ τὴν προλαβούσαν συνεδρίαν γενομένην αἵτησιν ὑπὸ τινος περὶ καταθέσεως τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἐγγράφων τῆς προμηθεΐας τοῦ ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ λέγει, ὅτι γενικοὶ τῆς ἐπικρατείας λόγοι, τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους ἐπιβάλλει αὐτῷ τὴν μὴ προσαγωγὴν ἄλλως τε ἕκαστος βουλευτὴς δύνανται ἰδιαιτέρως νὰ εἶδῃ ταῦτα· ἀλλ' ἐάν ἡ Βουλὴ ἐπιμένῃ, οὐδὲως ἀντίσταται εἰς τὴν κατάθεσιν, ἧτις μάλιστα προσωπικῶς τῷ συμφέρει.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι εἰς οὐδὲν ἔθνος ὀρίζονται ἐκ τοῦ ὑλικοῦ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς πραγματικῆς δυνάμεως

τοῦ στρατοῦ· ὥστε μόνον ὅταν οἱ ὀργανικοὶ νόμοι παριστώσι δύναμιν μεγαλειτέραν τῆς συνήθους ἐν εἰρήνῃ δύναται ἡ ἀπειλουμένη ἐπικράτεια νὰ προῖῃ, εἰς παραστάσεις. Ἄλλως τε ἐκ τῆς δαπάνης ἐμφαίνεται ἡ πασότης τοῦ ἀγορασθέντος ὕλικου· εἶναι δὲ ἀνάγκη μόνον νὰ ἐξευρεθῇ ἂν ὁ ὀπλισμὸς καθιερώθῃ ἐπὶ τῇ βιάσει τῆς νέας ἐπιστήμης· ἂν τὰ ὄπλα παρηγγέλθωσαν εἰς πολλὰ ἐργαστάσια, ἵνα τῆς αὐτῆς ὀλικῆς ἡ πρώτης τάξεως σύγχυσις τῶν ἐφοδίων φέρει σύγκρουσιν ὑπερσείας, καὶ ἡ ἀρχισία αὐτῶν δύναται νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν πατρίδα. Σημειώσατε δὲ ὅτι τὸ πρῶτον ὕλικόν ἀνευρέθη ἀχρηστον· πολλὰ εἶδη τοῦ ὕλικου κατασκευάζονται ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν τούτοις ἀγοράσθησαν ἀντὶ διπλασίας τιμῆς. Ἡ δὲ ἀποζημίωσις τοῦ ἐργαστασίου διὰ τοῖς συνταθέντας διευθύντας, περὶ τῆς εὐρηστικῆς ὁ ὑπουργὸς νὰ κάμῃ λόγον, θέλει ἐπέλθῃ ἅμα σταλῶσιν οὗτοι ἐκεῖ καὶ δαπανηθῶσιν οὕτως ἕτερα ἔξοδα μεταφορᾶς. Ἐνῷ δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ἔθετο ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῆς Βουλῆς τὴν προμήθειαν ὕλικου βαρυτέρου καὶ πολυδαπανητέρου, ἐνῷ ἀπὸ τῆς μεταπολιτευσεως ἐπεκράτησε νὰ διδεται λόγος καὶ δι' ἐλαχίστας πιστώσεις, ἐνῷ ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν διὰ τοῦ πρῶπολισμοῦ ζητεῖ ἕτερα ἑκατομμύρια καὶ προμήθειαν, ἀποφαίνεται ἐν τούτοις ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἐξέλεγχος. Ἐκ δὲ τῆς ἀλληλογραφίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀπισταλμένου αξιωματικοῦ, ἦν ζητεῖ νὰ καταθέσῃ, θέλει ἐξαχθεῖ ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν παρὰ τὰς γνώμας τούτου ἐπραμθεύθη τοιοῦτον ὕλικόν.

Παρατήρησεν ὁ πρωθυπουργὸς ὅτι ἡ προσαγωγή τῆς καταστάσεως συντείνει εἰς τὸν ἐλεγχον τῆς δαπάνης καὶ οὐχὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὕλικου, ἐπομένως ἡ προσαγωγή τῆς καταστάσεως εἶναι ἀνωφελής. Ἐπίσης δὲ δὲν παραδεχεται καὶ τὴν ἀξίωσιν τινῶν τοῦ νὰ συστήθῃ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς πρὸς ἐξέλεγχον τῆς τῶν ὀπλῶν ποιότητος, διότι τοῦτο δὲν ἐμφαίνει καλὴν ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως πίστιν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, διὸ καὶ πέπεισεν ὅτι αὕτη δὲν θέλει τὴν παραδεχθῆ.

Ἀντειπόντος δὲ τινος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ συνταγματικῆς πολιτείας οὐ μόνον προνομικῶς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐγγράφων δικαιολογοῦσι τὰς ἐκυτῶν πράξεις, ὡς ἐπράξε τοῦτο καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, προσαγωγῶν τὰ ἀπαιτούμενα περὶ τῆς διαχείρισεως τοῦ δικαστικοῦ κλάδου ἔγγραφα.

Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ τῆς μειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι θέλουσα αὕτη νὰ μάθῃ ὑπὸ ποίους ἐπιστημονικοὺς ὅρους ἐγέ-

νετο ἡ προμήθεια τοῦ ὀπλισμοῦ, καὶ ἂν οὗτοι συνάδουν πρὸς τὰς κατὰ τὴν παρελθούσαν σύνοδον δοθείσας ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ διαθεσιμότητες ἐξήτησε τὰ ἔγγραφα.

Μετὰ μικρὰν ἐτι συζήτησιν, εἰς μὲν ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ προῖῃ εἰς τὴν ἐξέλεγχον τῶν πιστώσεων, μὴ ἀρκουμένη εἰς τὴν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τινῶν, ἧτις θέλει ἐπέλθῃ μετὰ δεκαετίαν, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἀπήντησεν ὅτι ἡ κυβερνήσις οὔτε ἀποφεύγει τὸν ἐλεγχον, οὔτε φιλονεικεῖ τὴν τιμὴν διαχειρίσιν, καὶ μόνον περὶ ποιότητος τοῦ ὕλικου ἐρρίθησαν ἀμφιβολίαι τινες, προκειμένης δὲ μόνως τῆς δαπάνης τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου, ἀποκρούει τὴν ἀρχὴν περὶ καταθέσεως ἐγγράφων, καθ' ὅσον προτίθεται νὰ ζητήσῃ ἐτι πίστωσιν μεγαλειτέρου ποσού.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι οἱ ὑπουργοὶ, υποκείμενοι κατὰ τὸ σύνταγμα εἰς λογοδοσίαν, δὲν πρέπει νὰ καταφεύγῃσι προχειρῶς εἰς ζητήματα ἐμπιστοσύνης πρὸς ἀπορρίψιν αὐτῆς. Ἄλλως τε, μετὰ τοσαύτας ἀπὸ τοῦ ἔθματος ἐξηγήσεις, δὲν ἐννοεῖ πλέον ὅποιον κίνδυνον δύναται νὰ παρέξῃ ἡ καταθέσις τῶν ἐγγράφων· ἔχει δὲ ἐνδείξεις ὅτι ἡπατήθη ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν παρὰ τῶν ἀπισταλμένων αὐτοῦ, διότι, ἐνῷ πανταχοῦ ἡ πωλείτις πωλεῖται πρὸς 1 20|00, ἀγοράσθη παρ' αὐτῶν πρὸς 2 40|00. Ἀφοῦ δὲ ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν κατέθετο ἤδη τὰ ἔγγραφα καὶ ἡ Βουλὴ θεώρησεν ἀόριστον τὸ μέτρον τοῦτο, δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀντίφασις ἂν ἐθεώρη αἶφνης περιστῆν τὴν καταθέσιν τῶν ἐγγράφων. Τέλος δὲ προκειμένης γενικῆς ἐξοπισσεως, ἐπιδοκιμαζει τὴν προμήθειαν ὀπλῶν εὐθνοτέρων παλαιᾶς μεθόδου, ἀφοῦ μολιστα παρηγγέλθησαν καὶ βελωνιά.

Παρατήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας, ὅτι τὸ ἔθνος ἂν κινηθῇ ὀφείλει νὰ ᾔσῃ ἐν γνώσει τῶν δυνάμεών του, ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς ἀπὸ τοῦ ἔθματος ἄλλοτε ἐθεώρησε τὸν τότε ὀπλισμὸν τοῦ στρατοῦ καταδικασθέντα, ὅτι ὁ ὑπουργὸς οὐδεμίαν ἔχει εὐθύνην ἅμα προσαγὰν τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς αἰτιθεῖσαν καταστάσιν, καὶ ἐπὶ τῇ βιάσει ταύτῃ ἐπεφυλάχθη ἡ μειονοψηφία ν' ἀποφανθῇ.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως ὁ πρόεδρος ἔθετο ὡς πόρισμα τῆς συζητήσεως τὸ ἐξῆς θέμα.

« Ἡ Βουλὴ παραδέχεται τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων περὶ προμήθειας ὕλικου παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ἢ ὅχι; »

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν ὑπὸ τὴν

ἐπιτήρουν τῶν ψηφολεκτῶν Μ. Παρίση καὶ Β. Σπυροπούλου, ἡ Βουλὴ δὲν παρεῖχθη τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων διὰ ψήφων 71 κατὰ 28 κατὰ τὸ ὡς προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφορίας τῶν δουλευτῶν

Παραδίδεται ἡ Βουλὴ ὅπως ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν καταθέσει τὴν ἀλληλογραφίαν περὶ τῆς προμηθείας τοῦ ὕλικου καὶ ἡ ὅχι;

Κωνστ. Θεοδώρου	Ο	Ἀναστ. Μήτζας	
Ἄνδρ. Μιχαλόπουλος		Π. Γουζούσης	
Λεῖκος Λογιωτατίδης	Ο	Δημ. Τσιτσάρας	
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	Ο	Γεώργιος Ἀποστολίδης	Ο
Μιχ. Δ. Καίρης		Πάνος Μανωλίδης	Ν
Ν. Π. Καίρης		Δημήτριος Ζώτος	Ν
Δ. Γεώργης	Ο	Κων. Λουδοῦρδος	Ο
Δ. Λαμπρινίδης		Δημ. Ἰω. Πατέλλης	Ν
Κωνστ. Μανουσάκης	Ο	Σπυρ. Λεονταράκης	Ο
Ὄθων Μικρογιάννης	Ν	Ἰωάννης Πλαίσας	Ο
Περ. Ἀναρ. Πετράκης		Ἀνδρέας Γαβίας Φωσκαράδης	
Δημ. Καλλιφρονᾶς		Λυκούργος Κρεστενίτης	Ν
Πανχρ. Κυριακός	Ο	Στέρ. Στεφανόπουλος	Ο
Ἄριστ. Μπαλάιος		Χ. Στεριόπουλος	Ο
Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ν	Ἄλ. Βιλαέτης	
Ἀνδρέας Στράτος	Ο	Ἀλέκος Ἀγυλός	
Δ. Γεῖδας		Λουκᾶς Κατοΐνας	
Γ. Γερθωνιάδης	Ο	Ἀναγν. Δημητρίου	
Παν. Πετμεζής	Ο	Πέτρος Ζάνος	
Εὐθ. Δεληγιάννης	Ο	Ἰωάννης Βλαδιανός	Ο
Γ. Πλαπούτας	Ο	Σπύρος Μανασσίνης	Ο
Α. Αντωνόπουλος	Ο	Κωνστ. Βεταλᾶς	Ο
Ἄθαν. Γόντικας		Ἀναστ. Μιχαλόπουλος	
Χ. Σκελλαριάδης		Ἰωάννης Ζαίμης	
Π. Β. Μαυρομιχάλης		Σωτ. Πετμεζής	Ν
Α. Παροπουλάκης		Λεων. Πετμεζής	
Χρ. Μιστραπάς		Ἀνδρ. Οἰκονομόπουλος	Ν
Ἰω. Σιφάκης		Ἰω. Παπαδόπουλος	
Νικ. Παπαμιχαλόπουλος		Ἰωάννης Φλέσσας	Ν
Γ. Ζουμπουλάκης		Περ. Μαυρομιχάλης	

Γ. Περωντῆς	Ο	Ἰω. Α. Κορριωτάκης	
Κωνστ. Δημητριάδης	Ν	Α. Κορριωτάκης	
Ἄλ. Κοντοστάυλος		Γεώργιος Λάμπας	Ο
Ἰω. Μπαλάρας	Ο	Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος	Ν
Τριαντ. Λαζαρέτος	Ν	Ἀλέξ. Σταματόπουλος	Ν
Κωνστ. Κυπριαδῆς		Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης	Ο
Στ. Παδόδας		Γεράς. Σιρόβος	Ο
Σωκράτης Κουρῆς	Ο	Δημήτριος Τσαμπόπουλος	Ο
.		Δημήτριος Παπαλουκάς	Ο
Θεόδωρος Ζερβός	Ο	Γεώργιος Μπουκίδης	Ο
Νικόλαος Καρύδης	Ο	Χρίστος Α. Χριστόπουλος	
Νικ. Παγκράτης		Βασ. Δημητρακόπουλος	Ν
Πολ. Κωνσταντᾶς	Ο	Ἀναγν. Σταυρόπουλος	
Θεόδωρος Ῥωμαῖος	Ο	Σπυρίδων Οἰκονομίδης	
Νικ. Λούβρος	Ο	Ἀθανάσιος Σινανιώτης	
Γερ. Μαυρογιάννης	Ο	Ἀσπ. Ζατουνίτης	Ο
Νικ. Γεωργακάτος		Ξενοφών Λογοθέτης	Ο
Ἀναστ. Ἀννίνος		Ἰωάννης Ἀλεξίου	
Δημ. Τσουγανάτος	Ο	Ἐπ. Δεληγιώργης	
Γεράς. Ἀντύπας	Ο	Χαρίλαος Τρικυπῆς	Ο
Ἰωάννης Ζερβός	Ο	Ἀλεξάνδρος Κουμουνοδόρος	
Γεώργιος Φλωριάς	Ο	Περ. Μπούτος	
.		Π. Καλαμαριώτης	Ο
.		Ἰω. Προδελείος	Ο
Γ. Λεβιδᾶς	Ο	Π. Μοδινῆς	Ο
Ἀναστ. Δημητριάδης	Ν	Ἀριστοῦδης Ῥαυτοπούλος	Ο
Ἄνδρ. Νοταράς		Βλ. Ντυπλιώτης	
Εὐθ. Κανελλόπουλος		Ν. Κονταράτος	Ο
Ἰω. Γ. Ἰωάννου		Ν. Φαρμάκης	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Ἰω. Πρωτοπαπᾶς	Ν
Γεώργιος Ἀριάνης	Ο	Ν. Καναδός	
Ἐμμανουὴλ Κοντολέων	Ν	Γ. Ὑψηλάντης	
Κοσμῆς Πανίρατος	Ο	Κωνστ. Κυθουπόπουλος	
Δημ. Βροντιστής		Τηλέμαχος Ῥοῦκης	Ν
Χαρ. Α. Χριστόπουλος		Κίμων Χριστοδούλου	Ο
Σπ. Παπαδόπουλος		Ἀντών. Α. Μαυρομιχάλης	Ν
Δημ. Παπανικολάου	Ο	Ἰω. Κατσάκος	
Ἰω. Βελατόπουλος	Ν	Π. Λεωτσάκος	Ν
Σπ. Σπηλιωτῆκης		Ἄλ. Α. Κουμουνοδοράκης	Ο
Σπ. Κοπανίτης	Ο	Χ. Χριστόπουλος	Ο

Κ. Κανελλόπουλος	Μιχ. Παρίσης	Ο
Κ. Οικονομόπουλος	Σωτ. Σωτηρόπουλος	Ο
Δημ. Μακρής	Αθ. Γρηγοριάδης	Ο
Ευθύμιος Κεχαγιάνης	Τσίκος Μαυροειδής	Ο
Λουκάς Καραλιθάνος	Β. Σκαλτσόδημος	Ο
Σπυρ. Κρεμάκης	Δημ. Βότσαρης	Ο
Α. Ρηγόπουλος	Σπυρ. Καρμανάς	Ν
Μπενιζέλος 'Ρούφος	Σταμ. Κορυζής	Ν
Α. Μπουκκούσης	Δημ. Βούλγαρης	Ν
Θάνος Κανακάκης	Θ. Κωνσταντίνου	Ν
'Αθαν. Μισυρλής	Γ. Καλογιάννης	Ν
Κωνστ. Δικαιώτης	Τασ. Πλέσσας	Ο
'Ιω. Δουλιδής	Αθ. Χατζόπουλος	Ο
Κωνστ. Μελαχροινός	Δ. Τσιριμώκος	Ο
Γεώργιος Μπούμπουλης	Δ. Χατζίσκος	Ο
Δημ. Θεοχάρης	Δ. Κριεζιώτης	Ο
Κωνστ. Πλατής	Ν. Βουδούσης	Ο
'Αχιλλεύς Μεταξάς	Αύγ. 'Αβέρωφ	Ο
Μιλτιάδης Κανάρας	Δημ. Βαλαμπάνος	Ο
'Ιάκωβος Παζιμάδης	Γ. Σταματάρας	Ο
Ματθαίος Γιαννούλης		Ο

Αναγγέλλας μετά ταῦτα ὁ πρόεδρος τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς ἐπιούσης, ἔλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος

Π. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ.

Ὁ γραμματεὺς

Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 5 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρεις γενόμενης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημέριαν, ἀνεβλήθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν ἐπὶ τὴν ἐπιούσαν.

ὑπεβλήθη ἐν πρώτοις ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τῆς παιδείας ἐπιτροπῆς ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τῶν Πανεπιστημίων καὶ περιεπέμφθη εἰς τύπωσιν.

Ἐτέθη εἰτα εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ νομοσχεδίον περὶ χορη-

γίας ἐκτάκτου πιστώσεως δρχ. 400,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. ΠΓ'. «Συνδρομαὶ προσφύγων» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ λαθῶν τὸν λόγον ὁ πρωθυπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν διανομὴν τῶν γενουμένων συνδρομῶν, ἐπειδὴ ἦτον ἀδύνατον νὰ τηρηθῶν αἱ τοῦ λογιστικοῦ νόμου διατυπώσεις, ἀκολούθησε τὸ σύστημα τῆς προκατόγου κυβερνήσεως, τὸ νὰ ἐκδίδωνται τὰ ἐντάλματα τῶν περιθλήσεων ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντεταλμένων παρὰ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν, παρ' ὧν ἐνεργεῖται ἡ διανομή· δὲν ἔχει δὲ δίκαιον ἡ μειοψηφία τῆς ἐπὶ τῶν πιστώσεων ἐπιτροπῆς, ἀπαίτουσα νὰ συλλεχθῶσιν αἱ ἀποδείξεις τῶν διδομένων συνδρομῶν εἰς ἕκαστον τῶν προσφύγων, διότι τοῦτο εἶναι δυσκόλον ἕνεκα τῆς πληθύσεως αὐτῶν· ἄλλως τε ἐκ τῶν στελεχῶν τῶν ἐνταλμάτων, τῶν κατατεθέντων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, τὰ ποσῶντα εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐκθετήματα καταρτίζονται. Ἐπὶ τῇ ἐρωτῇ δὲ τις· ἂν αἱ συνδρομαὶ ἐχορηγήθησαν εἰς μόνους τοὺς κητάς, ἀπάντησεν ὁ πρωθυπουργός· ὅτι τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ περὶ βοηθητῶν κητῶν ἐχρησίμευσε καὶ ὑπὲρ προσφύγων θησαυρῶν καὶ ἡπειρωτῶν, εἰς μεγαλοδωρία· Ἐπτανησίου, εἰς κηδείας, καὶ 17,000 δρχ. εἰς ἐν γένει βοηθείας.

Ἀπάντησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἡ μειοψηφία προτὶν εἰς τὴν ἀπαίτησιν, ἂν ἀντέκρουσεν ὁ πρωθυπουργός, ἐπειδὴ κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς δια Β. διατάγματος χορηγηθείσης πιστώσεως τῶν 200,000 δρχ. εἰς συνδρομὴν προσφύγων, δὲν συνεστήθη ἡ ἀπὸ τοῦ λογιστικοῦ νόμου προνοουμένη ἐπιτροπὴ, δὲν ὤρίσθη δὲ καὶ ἡ πρὸς ἕκαστον πρόσωπον διδομένη συνδρομή, ὥστε ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προσώπων νὰ ἐξάγεται τὸ δαπανηθέν ποσόν, ἀλλ' ἀπλῶς μεγάλαι ποσότητες ἐδόθησαν εἰς πρόσωπα ἵνα τὰς διανεμήσωσιν. Ὅλα δὲ τὰ ἐντάλματα, καὶ οὐχὶ τὰ στελέχη, δὲν κατατέθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Πρὸς τοῦτοίς ἡ κυβερνητικὴ ἀγνοεῖ ποῦ διαμένει ἕκαστος τῶν προσφύγων, ὧν αἱ οἰογένηται εἰσὶ διασκορπισμέναι εἰς διάφορα μέρη. Ἐνῶ δὲ τὸ Β. διάταγμα ἀναφέρει ὡς αἰτιολογικὸν λόγον τοὺς πρόσφυγας κητάς, ἐδόθησαν ποσὰ εἰς ἀλλότρια πρόσωπα.

Ἀπαντήσαντες δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἂν ὑπονοῇται ἐνταῦθα τὸ ὑπὸ τῆς μειοψηφίας αναφερόμενον πρόσωπον, ἡ εἰς αὐτὸ χορηγηθεῖσα ποσότης ἐχρησίμευσε δι' ἀνάγκας τῶν ἐν Τήνῃ καὶ Μήλῳ προσφύγων.

Ανεγνώσθη εἴτα τὸ σύνολον τοῦ νομοτοχεδίου καὶ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

Ἀρθεὶν μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1867 χορηγείται ἐκτακτὸς πίστωσης δραχμῶν 400,000, ἥτοι τετρακοσίων χιλιάδων, καταλογιζομένη ὑπὸ τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον II'. «Συνδρομαὶ προσφύγων».

Ἐτέθη εἴτα εἰς τρίτην συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων δραχ. 1,600,000 καὶ οὐδεμίας ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως ἐγένετο ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δεκτὸν ἔχον οὕτω.

Ἀρθεὶν μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1867 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου χορηγείται ἀναπληρωτικὴ πίστωση δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομυρίου ἑξακοσίων χιλιάδων ἀριθ. 1,600,000, καταλογιζομένη ὑπὸ τὸ κεφ. I'. ἄρθρον 1. «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας».

Προέβη κατόπιν ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τρίτην συζήτησιν τοῦ νομοτοχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτακτοῦ πιστώσεως δραχ. 500,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. «προμήθεια ὑλικοῦ» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

Λαβὼν δὲ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι καθ' ἃ ὁ πρωθυπουργὸς ἐβεβαίωσεν ἀπὸ τοῦ ἔθματος ἐγένετο προμήθεια ὅπλων παλαιοῦ συστήματος· ἐπειδὴ δὲ τὸ σύστημα τοῦτο ὑποδιαιρεῖται εἰς τὰ διὰ πυροβόλων, καψυλλίων καὶ τὰ παρ' ἡμῖν παραδεδεγμένα αὐλακωτά ὅπλα, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τίνα τούτων προστίμησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός· τὰ αὐλακωτά εἶναι τῇ αὐτῇ ἐνεργείᾳ τῶν βελωνωτῶν, καὶ τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως, μόνον δὲ διαφέρουσι, διότι ἐκεῖνα μὲν ῥίπτουσι 2 βολὰς ἀνὰ πᾶν λεπτὸν, ταῦτα δὲ 4. Τὰ δὲ διὰ πυροβόλων καὶ καψυλλίων εἶναι ὅπως ἄριστα, καὶ ἐνώπιον ἐχθροῦ ἢ τοιαύτη ποικιλία ὑλικοῦ ἐπιφέρει τὴν διατάραξιν τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Ἀπήντησεν ὁ μὲν πρωθυπουργὸς ὅτι δὲν ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐλέγχθη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλ' ὅτι τὰ προμηθευθέντα ὅπλα εἶναι τῆς τελευταίας χρήσεως τοῦ παρ' ἡμῖν ισχύοντος συστήματος, ὃ δὲ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός ὅτι ἔφερον ὅπλα τοῦ τελευταίου αὐλακωτοῦ θαλλικοῦ ὅπλισμοῦ, ὁμοιόμορφα καὶ τῆς αὐτῆς ὁλκῆς.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι συζητῶν τὴν πίστωσιν συζητεῖ τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως, ἥτις εἶναι καθαρῶς στρατιωτικὴ.

Τοιαύτην πολιτικὴν ἀπηγγείλατο ὁ πρωθυπουργὸς ἀπὸ τῆς παρελθούσης συνόδου, ἀλλ' ἤδη μόνον ἐβεβαίωσεν ὅτι ἤρξατο τὴν πραγματοποιήσασιν αὐτῆς. Ἀφοῦ δὲ ἡ πείρα καθιέρωσεν ὅτι τὰ ἐθνη ἐκστρατεύοντα δὲν ἀρκοῦνται εἰς μόνον τὸν πατριωτισμὸν τῶν, ἀλλ' ἐπιζητοῦσι καὶ ἀληθὴ ἐξοπλισμὸν, ἐπὶ τῆς νέας ἐπιστήμης στηριζόμενον, τίς ὑπῆρξεν ὁ ἐξοπλισμὸς τῆς κυβερνήσεως; Μὴ κατανοῶν ὁ ὑπουργὸς ὅτι οὐχὶ σωρεῖται ἀθρώπων, ἀλλὰ τακτικὸς στρατὸς, φέρων τὰ μηχανὰς ἐκείνας, αἰτίνης παρέχουσι τὰ πιστά, ὠφελεῖ μᾶλλον ἐν κινδύνοις, ἐξίτητε νὰ ὀπλίσῃ τοὺς πάντας, ἐνῶ οὔτε ὁ τόπος εἰς πλήρη ἐχθροπραξίαν ἦτον, οὔτε εἰς κατάστασιν νὰ ἀντιτάξῃ ἀμυναν· ἐνῶ δὲ ἀπὸ τῆς 11 Ἀυγούστου 1860, ἔκθεσις τῶν ἐνδοξοτέρων στρατηγῶν τῆς Γαλλίας, τῆς πρώτης ταύτης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῶν βελωνωτῶν ὅπλων, ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν εἶπεν ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἦλθεν εἰς τὰ πράγματα δὲν εἶχον εἰσεῖσι ἐν Εὐρώπῃ ἀναγνωρισθῇ τὰ βελωνωτά. Καὶ ὑπάρχει κἀν ἐγγυησίς τις εἰς τὰ προμηθευθέντα αὐλακωτά· ἠγοράσθησαν παρὰ κυβερνητικῶν ὀπλοστασίων ἢ τοῦλάχιστον ἐξελέγχθησαν παρ' αὐτῶν, ἀφοῦ ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἀνέφικτος ἡ ἐξέλεξις ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως στρατ. διοργανίας· ἴσως ὁ ὑπουργὸς ἐπιμένει εἰς μέλλουσαν μεταποίησιν τῶν ὅπλων εἰς βελωνωτά· ἀλλ' εἶναι καὶ αὕτη ἐφικτὴ ἐν Ἑλλάδι· ἐνῶ δὲ τὸ σύστημα τῶν αὐλακωτῶν κατεδιδάχθη ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐνῶ στρατηγοὶ τῆς Γαλλίας, ἣν ἀποκλειστικῶς ὁ ὑπουργὸς παραδέχεται ὡς στρατιωτικὸν τόπον, ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τοῦ νέου συστήματος, συνιστᾷ ἐπιτροπὴν ἵνα γνωμοδοτήσῃ τί τὸ καλλίτερον σύστημα.

Πρὶν δὲ ἡ κυβερνήσις μεριμνήσῃ περὶ τῆς ῥυθμίσεως τῆς ἐμφύρου στρατιωτικῆς δυνάμεως, πρὶν μορφώσῃ τὸ ὑπάρχον, φροτίζει δι' ὑλικὸν ζῆρὸν καὶ ἄχρηστον, ἐνῶ οἱ ἄνδρες εἰσὶν ἐντελῶς ἀνίκαναι, μὴ συγκινητῶντες οὐδέποτε ὅπως ἐξασκηθῶσιν ἀμοιβαίως. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐπηγγείλατο τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ στρατοῦ, ὅτι συνέστησαν 4 εἰδικὰ τάγματα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ φύλαξιν τῆς μεθορίου γρομμῆς ὅπως καὶ πλεον ὁ στρατὸς ἐκτελῶν καθήκοντα ἐναντία τοῦ προσορισμοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ μὲν τάγματα συνεκροτήθησαν, ἐν ἑκατομ. δαπανᾷται, καὶ οὕτε ἐνίσχυσις τῆς δημοσίας τάξεως ἐπλήθυν, οὔτε ἡ πομπῶδ' ἐπαγγελθεῖσα συγκέντρωσις τῶν σωμάτων. Εἶναι δὲ πλήρης ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ μόνον εἰς τὰ χαρτιὰ ἐνυπάρχει αὕτη.

ἀντί 14,000 ἡ πραγματικὴ δύναμις εἶναι 13,721, ἐξ ὧν 1,500 διατάχθησαν νὰ μείνωσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ ἑξέ μηνας πέραν τῆς τριετοῦς αὐτῶν θητείας, διότι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτ. ἠδυνάται νὰ ἐνεργήσῃ κληρονομίαν, ἐνῷ ὤφειλε νὰ προσκαλέσῃ ἄλλους εἰς πλήρωσιν τῶν κενῶν. Τὸ ἡμίταγμα τῶν σκαπανέων διατελεῖ ἐτι διλογίαν, τὸ πυροβολικὸν συγκροτεῖται ἐκ λόχων ἥττον ἐνός, τὸ δὲ ἱππικὸν μόλις 100 ἱπποὺς ἀριθμεῖ. Ἐν τούτοις ὁ ὑπουργὸς μεγίστην αὐστηρότητα ἐπιδεικνύων εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν ἀνθυπαυσιστῶν, εὖς ὑπέβηκε καὶ ὑποβάλλει ὑπὸ ἐξετάσεις, ἀνευ πραγματικῆς αὐξήσεως τοῦ στρατοῦ, ἐνέργησε σωρείας προδιδασκίων, ἀνωτέρων βαθμολόγων, ἐπαγωγῶν σπουδαίας δυσχερείας ἐν τῷ στρατῷ καὶ μαράνας τὸν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ζῆλον. Καίτοι δὲ ἔλαβεν ἐπίσημον παρὰ τῆς Βουλῆς ἐντολὴν περὶ ρυθμίσεως τῆς στρατ. σχολῆς, ἵνα παύσωσιν εἰς τὸ μέλλον αἱ ἀέναοι ἐπ' αὐτῆς μεταβολαί, ὁ ὑπουργ. τῶν στρατ. προέβη εἰς τὴν διάλυσιν αὐτῆς.

Ἀντίπεν ὁ ὑπουργός τῶν στρατ. ὅτι τὰ ὅπλα ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἐργαστασίων ἐξ ὧν προμηθεύεται τὸ πλεῖστον τοῦ ὕλικου ἥτε Γαλλικῇ κυβέρνησιν, ἢ Ἀγγλικῇ καὶ ἢ Ἀμερικανικῇ, ἐνεκρίθησαν δὲ ὑπὸ ὀπλογνομίων τῆς Γαλλ. κυβερνήσεως τῇ ἐπιτήρῃσι τῶν τριῶν ἐντιυθέν ἀπεσταλμένων ἀξιωματικῶν. Ἀπορεῖ δὲ πῶς, ἀποδεχόμενος ὁ προλαλῶν τὸ ἀνέριχτον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ὀπλῶν ἐν Βελγίῃ, προτίεινεν ὁ αὐτὸς κατὰ ἄλλην συνειδήσιν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἐκ τῆς Βουλῆς μάλιστα, πρὸς ἐξελεγχέν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ ὑπάρχει οὐσιώδης διαφορά μεταξὺ τῆς παρελθούσης καὶ ἐνεστῶσης κυβερνήσεως· τότε ὑπελογίζετο εἰς 10,421 ἄνδρες, καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἐκβίσεων τῆς κυβερνήσεως ἐκείνης μόλις ἠδύνατο νὰ ἀναβιβάσθῃ εἰς 11,500. Ἐνταῦθα παρατήρησαν οἱ τινες ὅτι ἡ παρελθούσα κυβερνήσις μετέβη τὸ σύστημα τῶν ἀδελῶν μὴ ἀποκρούσας τὴν παρατήρησιν παύτην ὁ ὑπουργός, ἐπανέλαβεν ὅτι ἤδη ὁ στρατὸς ἀναβαίνει εἰς 13,717 ἀνδρῶν, οὐχὶ ἐκ μεταβολῶν τῶν ὀργανισμῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς προσθήκης τῶν ἡ ταγματῶν καὶ ταῦτα μὲν ἀξιοῖ ὁ προλαλῶν ὅτι ἐπρεπε μέχρι τούδε νὰ φέρωσι πλήρη τὰ ἀποτελέσματα δι' ἃ συνεσιγέθησαν· ἐλπισμόν ποθεν ὅμως ὅτι συνετελεσαν μεγάλως εἰς ἰδρύσιν τῆς τάξεως καὶ ὅτι ὁ χρόνος εἶναι ὁ μόνος παρασκευαστὴς τῶν μεγάλων ἀποτελεσμάτων.

Ὁ προλαλῶν ἐνόμισεν ὅτι, ἐπελθούσης τὴν αὐγούστον 1866 τῆς ἐκθέσεως τῶν γαλλῶν στρατηγῶν περὶ βελονωτῶν, ἤρξατο ἅμα καὶ ἡ ἐφαρμογὴ ἐν τούτοις αὐτῇ ἐπῆλθε πολὺ κατόπιν καὶ

ἤδη μόλις καταρτίζεται σύστημα πλῆρες, καὶ προσπαθεῖται καταβάλλονται πρὸς τελειοποιεῖν λεπτομερειῶν τινῶν. Ἐνῷ δὲ οὕτως ἔχουσι τὰ περὶ τοῦ συστήματος τῶν βελονωτῶν, κατακρίνει τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς· ἀπορεῖ ἐπὶ τέλους πῶς νὰ εὐαρεστήσῃ τῷ προλαλῶντι, διότι εἴτε συνιστῶν ἐπιτροπὰς, εἴτε μὴ, κατακρίνεται πάντοτε παρ' αὐτοῦ.

Περὶ δὲ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς εἶπεν ὅτι ὁ, τι ἐπραξε ἡ θέλει πράξει ἔσται πρὸς βελτίωσιν τῆς σχολῆς, ὅπως ἐπέλθῃ μόνιμον τι, ὅπερ καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς τῇ συνέστασι.

Ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθέν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχέδιον ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1867 χορηγείται ἐκτακτοὶ πιστώσεις δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων ἀριθ. 500,000 καταλογιζομένην ὑπὸ τὸ εἰδικὸν κεφάλαιον 23 σπομνήθεια ὕλικου.

Ἰσαύτως τεθέν εἰς τρίτην συζήτησιν ἐγένετο δεκτὸν, ἀνευ ἀντιρρήσεως, καὶ τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦνται αἱ κατὰ τὸν προσερτημένον πίνακα καὶ διὰ τῶν ἐν αὐτῷ δελαμβανομένων διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς χορηγῆναι ἐκτακτοὶ πιστώσεις ἐκ δραχμ. ἐνός εκατομμυρίου ἑξακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων ἀριθ. 1,640,000, καταλογιζόμεναι εἰς τὴν χρῆσιν 1867 ὑπὸ τὰ ἐξῆς κεφάλαια τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κεφ. II. ὑπουργεῖον ἐσωτερικῶν δραχμ. 200,000

Κεφ. IA. ὑπουργεῖον ναυτικῶν » 1,440,000

Ἐν ὅλῳ δραχμ. 1,640,000

Προβάσκει εἰς τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τρίτην συζήτησιν τοῦ νομοσχ. περὶ χορηγίας ἐκτακτοῦ πιστώσεως δρ. 1,000,000 ἐπὶ τοῦ κεφ. « Ναυπηγία » τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἐζήτησέ τις νὰ καταβῇ ὁ ἀμόδιος ὑπουργός καταστατικὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν λιμεναρχείων τοῦ Κράτους· δὲν δύναται δὲ, εἶπεν, νὰ προβῇ εἰς συζητήσιν ἐπὶ τῆς πιστώσεως, ὡς μὴ κατατεθέντων τῶν αἰτηθέντων παρ' αὐτοῦ ἐγγράφων. Ἐπῆνεγκιν εἰς τῶν ἐπαγγέλτων τῆς μειοναρχίας τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι ἐνῷ παρ' ἄλλοις ἔθνεσι, προκειμένου περὶ ναυπηγήσεως, ἡ μὲν κυβερνήσις ἀνακινεῖ τὸ σχέδιον αὐτῆς εἰς ἐπιτροπὴν, αὕτη δὲ ἐγγράφως γνωμοδοτεῖ ἐπ' αὐτοῦ, εἰτα δὲ ἐ-

πέρχεται ἡ ναυπηγικὴ ἐργασία καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν πλοίων γνωμοδότησις ἰδίων συμβουλίων, ἡ κυβέρνησις, καίτοι ἀποδέχεται ὁ ἀγορευὼν ὅτι πολλὰ τούτων ἦσαν ἀνέφικτα, οὐδένα κανὼν ἔθετο εἰς τὰς ἐνεργείας αὐτῆς περὶ ναυπηγίας. Οὕτως σχέδιον ἀνεκαινώθη εἰς ἐπιτροπὴν, διότι γνωμοδοτήσιν θεωρεῖ μόνον τὴν ἐγγράφον, καὶ ἐνῷ ὑπεσχέθη νὰ ἀποστείλῃ εἰδικούς ἀξιωματικούς ναυπηγούς, ὡς τὸν Τομπάξην, ἠκούσθη εἰς τὰς γνώμας τοῦ γεν. προξένου ἐν Λονδίῳ, οὐδεμιᾶς δὲ σπουδῆς οὐσῆς, ἤγοράσατε τὰ ταχύπλοα Βουδουλίναν καὶ Ἀμφιτρίτην καὶ παρὰ τὸν μόνον προορισμὸν αὐτῶν τῆς ταχύτητος διετάρχη ἡ τροποποίησις τοῦ ὑποστρώματος, ἵνα ἐπιφορτισθῶσι διὰ δύο πυροβόλων μεγάλης ὀκλῆς, ἐνῷ μόλις ἀντείχον εἰς ἑ. Παρατηρήσαντος δὲ τινος ὅτι τὰ μικρὰ πλοῖα εἰσὶ δακτυκὰ μεγάλων πυροβόλων, ἀντιπαράστησεν ὅτι μόνον μικρὰς διαστάσεως πλοῖα καὶ ὑπὸ καμπύλης γραμμῆς εἰσὶν ἐπιδεκτικὰ τούτων· ἄλλως τε προστεθὲν καὶ ὁ ἀνάλογος ὀπλισμός, διότι τὰ πυροβόλα ταῦτα οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ πλωτὴ κανονοστοιχίη. Παρατηρητέον δὲ ὅτι δὲν ἐγένετο χρῆσις τῶν πλοίων τούτων, ναυπηγηθέντων κατὰ τὸν Ἀμερικανικὸν πόλεμον· ἐὰν δὲ διὰ τὰ ἀγοραθέντα ταχύπλοα ἦτον ἀνέφικτον νὰ ὑπάρξῃ σφέλιον καὶ νὰ σταλῶσιν αὐτοὶ, ἂν καὶ οὐδεμία ὑπῆρχε σπουδὴ, καὶ ὠρεῖται ἡ κυβέρνησις νὰ ναυπηγήσῃ νέα, ἐν τούτοις διὰ τὰς ναυπηγουμένας ἤδη δύο ἀτμοβάριδας οὔτε ταῦτα, οὔτε προϋπολογισμός καν τῶν δαπανῶν ἐξετελέσθησαν. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐν Λονδίῳ, ἡ ἐπιτροπὴ ἔμαθεν ὅτι 69,000 λιρῶν δαπανηθήσονται διὰ μόνον τὸ σκάφος, δὲν ἔμαθε δὲ ἂν ναυπηγοὶ Ἕλληνες θέλουσιν ἐπιβλέψαι τὴν ναυπηγίαν· ὑπολαβόντας δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν ὅτι τὸ μὲν σχέδιον αὐτῆς ὑπεβλήθη εἰς πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ἀξιωματικῶν, ἐγνωμοδοτήσαν δὲ καὶ ἀγγλοὶ ναυπηγοὶ ἐξήκολούθησεν ὁ ἀγορευὼν ὅτι τὸ πρῶτον ἀγορεύῃ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲ τοὺς ἀγγλοὺς ναυπηγοὺς ἐξέλεξεν ὁ μὲν εἰδικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος. Ἡ δὲ ἐν Τεργέστη ἀτμοβάρις ναυπηγεῖται καθ' ὅλως νέον σύστημα, ἀντὶ 79,000 λιρῶν.

Ἀπέντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν ὅτι ὁ προλαλήσας ἐβιῶρσεν ἀκατάλληλον τὸν ὀπλισμὸν τῶν ταχύπλοων, ἐνῷ πλοῖαρχοι ὑπὸ τοῦ ναυαρχείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας διορισθέντες ἐνέκριναν αὐτὰ ὡς καὶ τὴν τροποποίησιν τοῦ ὑποστρώματος. Ναυπηγὸς δὲ Ἕλλην, ὁ ἰω. Κουμελῆς ἐστάλη εἰς Λονδίον, ἐπειδὴ ὁ κ. Τομπάξης ἀποδύμει πρὸ πολλοῦ εἰς Βλαχίαν ἐν ἀορίστῳ ἀδείᾳ, ἵνα ἐπιτηρῇ ἐπὶ τῆς ἐκεί ναυπηγουμένης ἀτμοβάριδος.

Ἡ εἰς Τεργέστην δι' ἑλινὴ θωρακωτὴ ἀτμοβάρις ἀπερακίσθη νὰ ναυπηγηθῇ ἐκεῖ, διότι καὶ ἡ ἑλινὴ εἶναι εὐθηνότερα καὶ καλλίτερα καὶ τὰ ἡμερησίαια κατώτερα, ἐπιφορτισθὲν δὲ τὴν ἐπιστάσιν αὐτῆς ὁ ναυπηγὸς Μοστράς.

Ἦσαν ὁ προλαλήσας ὅτι δὲν συνιστήσῃ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῶν ναυπηγουμένων πλοίων, ἀλλὰ τούτο δὲν εἶναι ἀλλήλῃ· ἐβίβρις ὑπ' αὐτῆς ἦεν συνετάχθη, δύνανται ὅμως τὰ μέλη αὐτῆς νὰ δηλώσωσι τὴν γνώμην των καὶ ἐντογράφως, ὡς ἀπέτυχεν ὁ προλαλήσας.

Μετά τινα ἡ συνήλθεν περὶ τοῦ ψηφορορητοῦ θέματος, τῶν μὲν ἰσχυρίζομένων ὅτι πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς ψηφορορίαν αἱ ἐπιβίβρις τῆς το πλειοψηφίας καὶ μεινοψηφίας ἐπὶ τῶν πιστώσεων, τῶν δὲ διατινυμένων ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου τίθεται ἐκαστὸς εἰς ψηφορορίαν καὶ αὕτη πρέπει νὰ ψηφορορηθῇ, καθύστερον οὐδεμία πρότασις νὰ ὑπεβλήθη, ἀπερακίσθη νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς πιστώσεως, καὶ ἡ οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀντίρρησης, νὰ γένη δὲ ἡ ἐξήγηση ὅτι ψηφορορορῶντων τῶν καθ' ἕκαστον τῆς πιστώσεως, ἡ μεινοψηφία, καὶ ἀντιρρῶσα, ἐννοεῖ ὅτι δέχεται τὴν ἐν τῇ ἐκτίσει τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην τῆς πλειοψηφίας αὐτῆς.

Γενωμένης οὕτω δεκτῆς τῆς ἀρχῆς, ἐτίθη εἰς ψηφορορίαν τὸ ἐξ ἑλθὼν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, δι' ἀποκατακτικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν τῶν ψηφορορορῶν Μ. Παρίση καὶ ἰω. Κορροκιάδη, ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφους 91, κατὰ 38, κατὰ τὸ ὅδε προσετῶμενον πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφορορίας τῶν βουλευτῶν.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστισιν ἐκ ἀρχῆς 4.000,000 τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν περὶ ναυπηγίας, καὶ ἡ ὁμοῦ

Κωνστ. Θεοδώρου	Ν	Δημ. Καλλιπρονῆς	Ν
Ἀνδρ. Μεγαλόπουλος	Ν	Παναγ. Κυριακὸς	Ν
Λεωντ. Λογιαστακίδης	Ν	Ἀριστ. Μπαλάνος	Ν
Ἀναγν. Γεωργουλίδης	Ν	Σπυρ. Καραϊσκάκης	Ο
Μιχ. Δ. Καίρης	Ο	Ἀνδρέας Στράτος	Ν
Ν. Π. Καίρης	Ν	Δημήτριος Γεῖρας	Ν
Δημ. Τσούκρης	Ν	Γ. Γεροθανάσης	Ν
Α. Αθανασίου	Ο	Παν. Πατριάρχης	Ν
Κωνστ. Μανωλάκης	Ν	Εὐθ. Δελφινάκης	Ν
Θεοφ. Μπαλαμάνης	Ν	Γ. Παπαδόπουλος	Ν
Περ. Ἀναγ. Πατράκης	Ν	Α. Ἀντωνόπουλος	Ν

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς ἀ' περιόδου) 18

Άθαν. Γόνδικας Ο
 Χ. Σκελλαριάδης Ν
 Ηλ. Β. Μυρομιχάλης Ν
 Α. Πετροπουλάκης Ν
 Χρ. Μαστραπής Ν
 Ιω. Σαφάκης Ν
 Νικ. Παπμιχαλόπουλος Ο
 Γ. Ζουμπουλάκης Ν
 Άντ. Σ. Μήτσας Ν
 Π. Γουζούσης Ν
 Δημ. Τσιτσάρας Ο
 Γεώργιος Αποστολίδης Ν
 Πάνος Μανωλίδης Ο
 Δημήτριος Ζώτος Ο
 Κωνστ. Λομβάρδος Ν
 Δημ. Ιω. Πατέλλης Ο
 Σπυρ. Αεονταράκης Ν
 Ιωάννης Πλαίσας Ν
 Άνδρ. Γαίτας Φωσκάκης Ν
 Λουκούργος Κρεσενίτης Ο
 Στέφ. Στεφανόπουλος Ν
 Χ. Στεριόπουλος Ν
 Άλεξ. Βιλαέτης Ο
 Άλέκος Άχολος Ο
 Λουκάς Κατσίνης Ν
 Άναγ. Δημητρίου Ν
 Πέτρος Ζάνος Ν
 Ιωάννης Βλαδιανός Ν
 Σπυρ. Μαλασπίνης Ν
 Κωνστ. Παταλάς Ν
 Άναστ. Μιχαλόπουλος Ν
 Ιωάννης Ζιζιμής Ο
 Σωτ. Πετιμεζής Ο
 Αεων. Πετιμεζής Ο
 Άνδρ. Οικονομόπουλος Ο
 Ιων. Παπαδόπουλος Ο
 Ιωάννης Φλέσσας Ο
 Περ. Μυρομιχάλης Ν
 Γ. Περιώτης Ν
 Κωνστ. Δημητριάδης Ο

Άλ. Κοντόσταυλος Ν
 Ιωάν. Μπαλάφας Ν
 Τριαν. Αζαρέτος Ο
 Κωνστ. Κυπριάδης Ν
 Στ. Παδοδάς Ν
 Σωκράτης Κουρής Ν
 Θεόδωρος Ζερβός Ν
 Νικόλαος Καρύδης Ν
 Νικ. Παγκράτης Ν
 Πολ. Κωνσταντάς Ν
 Θεόδωρος Ρώμας Ν
 Νικ. Λεϊδρος Ν
 Γεωρ. Μαυρογιάννης Ο
 Νικ. Γεωργακάτος Ν
 Άναστ. Άννινος Ν
 Δημ. Τσουγανάτος Ν
 Γερ. Άντύπας Ν
 Άντώνιος Ζερβός Ν
 Γεώργιος Φλωριάς Ν
 Γ. Ίακωβάτος Ν
 Χ. Ίακωβάτος Ν
 Γ. Αειθαδής Ν
 Άναστ. Δημητριάδης Ο
 Άνδρ. Νοταράς Ν
 Εύθ. Κανιλλόπουλος Ν
 Ιων. Γ. Ιωάννου Ν
 Εύστ. Οικονομόπουλος Ν
 Γεώργιος Αρώνης Ν
 Εμμανουήλ Κονταλέων Ο
 Κωσμάς Πανάρετος Ν
 Δημ. Βροντίσης Ν
 Χαρ. Α. Χριστόπουλος Ν
 Σπ. Παπαδόπουλος Ν
 Δημ. Παπανικολάου Ν
 Ιω. Βαλασόπουλος Ο
 Σπ. Σπηλιωτάκης Ν
 Σπ. Κοπανίτσας Ν
 Ιω. Α. Κορφιωτάκης Ο
 Α. Κορφιωτάκης Ν

Γεώργιος Λάππας Ν
 Βασίλειος Α. Σπυρόπουλος Ο
 Άλεξ. Σταματόπουλος Ο
 Άριστο-έλης Βαλαωρίτης Ν
 Γερ. Σέρβος Ν
 Δημήτριος Τσαμύπουλος Ν
 Δημήτριος Παπαλουκάς Ν
 Γεώργιος Μουκίδης Ν
 Χρ. Α. Χριστόπουλος Ν
 Βασ. Δημητράκοπουλος Ο
 Άναγ. Σταυρόπουλος Ν
 Σπυρίδων Οικονομίδης Ν
 Άθανάσιος Σινανιώτης Ν
 Άσημ. Ζατουνίτης Ν
 Ξινοφών Λογαθέτης Ν
 Ιωάννης Άλεξίου Ν
 Επ. Αεληγιώργης Ο
 Χαρίλαος Τρικούπης Ν
 Άλέξανδρος Κουμουνδούρος Ν
 Περ. Μπούτος Ν
 Π. Καλαμχιώτης Ν
 Ιωάν. Προβαλέγιος Ν
 Π. Μοδινός Ν
 Άριστείδης Ραυτόπουλος Ν
 Εμ. Ναυπλιώτης Ο
 Ν. Κονταράτος Ν
 Ν. Φαρμάκης Ν
 Ιω. Πρωτοπαπής Ο
 Ν. Καναβός Ο
 Γ. Ύψιλάντης Ν
 Κωνστ. Εύθυμίου Ν
 Τηλεμαχος Ρούκης Ν
 Κίμων Χριστοδούλου Ν
 Άντ. Α. Μυρομιχάλης Ο
 Ιω. Κατσάκος Ν
 Π. Αεωτάκης Ο
 Άλ. Α. Κουμουνδουράκης Ν
 Χ. Χριστόπουλος Ν
 Κ. Κανιλλόπουλος Ο
 Κ. Οικονομόπουλος Ν

Δημ. Μακρής Ν
 Εύθυμιος Κεχαγιάνης Ν
 Λουκάς Καραλίδανος Ν
 Σπυρ. Κρεμάζης Ν
 Α. Ρηγόπουλος Ν
 Μπενιζέλος Ρούφος Ο
 Α. Μπουκαούρης Ν
 Θάνος Κανακάρης Ο
 Άθαν. Μισουράς Ν
 Κωνστ. Δερσιώτης Ν
 Ιων. Δουλιδής Ν
 Κωνστ. Μελαχροινός Ν
 Γεώργιος Μπομπουλάκης Ν
 Δημ. Θιογαράς Ν
 Κωνστ. Πλατύς Ν
 Άχιλλεύς Μεταξάς Ν
 Μιλτιάδης Κανάρης Ο
 Ίακωβος Παξιμαδής Ν
 Ματθαίος Γιανούλης Ν
 Μιχ. Παρίσης Ν
 Σωτ. Σωτηρόπουλος Ν
 Άθ. Γρηγοριάδης Ν
 Τάικος Μαυροσιδής Ν
 Β. Σκαλτσοδήμος Ν
 Δημ. Βότσαρης Ν
 Σπυρ. Καραμάνος Ν
 Σταμ. Κερζής Ν
 Δημ. Βούλγαρης Ν
 Θ. Κονταριώτης Ο
 Γ. Καλογιάννης Ο
 Τασ. Πλέσσας Ν
 Άθ. Χατζόπουλος Ν
 Α. Τσιριμώκος Ν
 Α. Χατζίσκος Ο
 Α. Κριζιώτης Ν
 Ν. Βουδούνης Ν
 Λύγ. Αδερφ Ν
 Δημ. Βαλαμπάνος Ν
 Γ. Σταματάρας Ν

ἔχει δὲ οὕτω.

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1867 χορηγεῖται ἑκτακτοῖς πιστώσεις ἐκ δραχμῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἀριθ. 4,000,000, καταλογιζομένη ὑπὸ τὸ κεφάλαιον Α' Ἀναπηγία.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάζει σημειούμενα, ἔλυσε, συναινέσει τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίαν περὶ ὧραν 3 μ.μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος.

Π. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 8 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μετεμύριαν, ἀνγνωσθῆσαν τὰ πρακτικά τῶν δύο προηγουμένων συνεδρίων καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεκρινώθη ἐν πρώτοις ἔγγραφον παρατήρησης ἐκ τῆς βουλευτικῆς τοῦ βουλευτοῦ Θόδωρου Ιω. Ζάνου, διορισθέντος γυνικοῦ προξένου Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἣν ἀπεδέχθη ἡ Βουλὴ.

Εἰς τὸν βουλευτὴν Ἀργεῖος Δ. Τσώλην ἐχορηγήθη δεκαπενθήμερος ἀδεια ἀπουσίας.

Παραβάν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργίς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 40,000, ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου αἰξόδα ἀπρόβλεπτα καὶ ἀποσφαλὶ ἑκτακτοῖς τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ὑπουργείων τῶν ἐξωτερικῶν.

Κατόπιν παρετήρησέ τις ὅτι ἐν τινι συνεδρίᾳ ἐγένετο ὑπὸ τινος ἐπερώτησις πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν περὶ καταχραστοῦ τινος ὑπαλλήλου ἐν Ἀμ. α, ὃν εἶχε καταγγεῖλαι ὁ ἀγορεύων, ὁ δὲ ὑπουργὸς ὑπέσχετο νὰ προσάγῃ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα. Καὶ τοι δὲ μὴ προκαλέσας αὐτὸς τὴν ἐπερώτησιν, οὐχ ἥττον ὑποστηρίζει τὴν κατάθεσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφων, ζητῶν νὰ ὀρισθῇ ἡ προσεχὲς δευτέρα πρὸς συζήτησιν, διότι ἐπιθυμεῖ, ἢ ὁ ὑπαλλήλος οὗτος ν' ἀπαλλαγῇ τῆς κατηγορίας, ἐν ᾧ ἀδίκως κατηγορήθη, ἢ νὰ μὴ μὲν εἰς αὐτὸν ἡ μεμφὴ τοῦ αἰσίου κατηγοροῦ ἐφ' ᾧ ζητεῖ ν' ἀποσταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρα-

κτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἡ Βουλὴ δόισα τὴν προσεχὴ δευτέραν ὡς ἐμμέραν συζητήσεως, προέβη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Οὕτω δὲ ἐτέθησαν εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως 1. Τὸ περὶ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου νομοσχέδιον. 2. Ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Δ. Θεοχάρη καὶ 3. Ἡ περὶ ὑπαγωγῆς τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν Κυθέρων εἰς τὸν νομὸν Ἀργολίδος.

Ἐτέθη εἶτα εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν ἡ περὶ καταργήσεως τοῦ άρθρου 2 τοῦ ΡΝ' νόμου πρότασις ἐνός τῶν βουλευτῶν Ζακύνθου, προτείναντος δὲ τινος νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης, ὅπως ἀποφανθῇ αὕτη, διότι ἡ συνεχὲς μεταβολὴ τῶν νόμων ἐξασθεῖ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ὑπέλαβον ἕτεροι ὅτι παράπαν σοφὰ ὑφίστανται κατὰ τὰς βῆ νήσους, ἐκτός τῆς Κερκύρας, περὶ ἧς ἐλήφθη πρόνοια, διότι ἀνασταλείσκει τῆς ἐπαναλεύσεως ἐπὶ ἀμφισβητῶν ἐνοχῶν, δύναται ὁ ἕτερος τῶν συναλλαττομένων νὰ καταπατῇ ἐπὶ ἐλάβῃ τοῦ ἄλλου τὸς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ΡΝ' νόμου τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαναλεύσεως δὲν καταργήθη, ἀλλ' ἀνεστάλη ἀπλῶς μέχρις οὗ γίνωνται αἱ ἐπελήψεις ἡδὴ ἐν Κερκύρᾳ μεταρρυθμίσεις. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν, συνεπὲς πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς, πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνὰ χεῖρας προτάσεως, ἥτις ἄλλως εἶχε παραπεμφθῇ καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης. Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ πρότασις αὕτη εἰς πρώτην ἀνάγνωσιν.

Ἐἶτα ἐτέθη εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν τὸ περὶ μεταφυτεύσεως ἀγροελαίων νομοσχέδιον, ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν ἐπίσης δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ δὲ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ἐνέκρινεν ἡ Βουλὴ τὴν ἀνατύπωσιν τῶν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ φυτειῶν υποδληθέντων κατὰ τὴν ἀ' σύνοδον νομοσχεδίων.

Ἀκολούθως προέβη τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τρίτην συζήτησιν τῆς περὶ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσαγωγὸς αὐτὴν, εἶπεν ὅτι ἡ ἀναβολὴ ἀπὸ τῆς Β' συνόδου ἐπὶ τὴν ἐνεστῶσαν τῆς τρίτης συζητήσεως ὑπῆρξεν ἐπωφελὴς, διότι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ σκεψάμενα ἐπήνεγκε σπουδαίας παρατηρήσεις, καὶ διάφοροι βουλευταὶ τριπολογίας, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν προσήγαγε πίνακα τῶν ἀπὸ τοῦ 1833—1865 ὀφειλουμένων 58,205,185. Ἐν οὗτῳ εἶπεν ἡ Βουλὴ ὀφειλέτας οὐχὶ φορολογουμένους, ἀλλὰ τὰς τινὰ ἀνθρώπων συνεισίσασαν νὰ καθυστερῇ τὸν δη-

μόσιον πλούτον, τάξιν προτιμώσαν τὰ ἴδια τῶν γενικῶν συμπε-
ρόντων. Ἐκ τούτου καὶ τὸ ἀκατόρθωτον ἐθνικοῦ στόλου, καὶ ἡ
ἐλλείψις προπαρασκευῆς καὶ προμηθείας ὑλικοῦ. Τὰ χρήματα
δύνανται νὰ πραγματοποιήσων τοὺς πόθους ἡμῶν. Διὸ συνί-
στησι τὴν ἐπιψήφισιν τῆς προτάσεως, ἵνα τὰ ὑπολογιζόμενα
ἔσοδα καταστήσῃ πλέον ἀλγύθια καὶ ἐπέλθῃ εἰσπραξίς καὶ τῶν
ὀφειλομένων. Ἀντίπερ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὅτι ἐκ τοῦ
πίνακος καταφαίνεται ὅτι, οὐχὶ μία τάξις, ἀλλὰ τὰ 9/10 τῶν
φορολογουμένων εἰσὶν ὀφειλέται, ὥστε προκειμένου διὰ τῆς προ-
τάσεως ν' ἀραιώσῃ ἡ Βουλὴ τὰ ἐν τῷ Συντάγματι ἀναγραφό-
μενα πολιτικά δικαιώματα ἐκ τοσαύτης πληθύος, (περὶ τοῦ
ἀμφιβάλλει, ἐάν δύναται) ὀφείλει σπουδαίως νὰ σκεφθῇ, ἀφοῦ
μάλιστα ἡ πρότασις ὁρίζει ποινάς, πρὶν ὁρίσῃ τὸν τρόπον τῆς
ἐκκαθαρίσεως καὶ εἰσπραξείας τῶν καθυστερούντων.

Ἐπήνεγκιν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ ὁ φορολογικὸς νόμος φορολο-
γεῖ ἐν πολλοῖς αὐτὴν τὴν πρὸς παραγωγὴν δαπάνην, καὶ συ-
νάμα ὑπάρχει ἐλλείψις εὐχερῶς συγκοινωνίας ἐν Ἑλλάδι, καὶ
αἱ κοινωνίαι σπεύδουσιν εἰς ἀπόλαυσιν πλείονος πολιτικῶν
δικαιωμάτων, οὐχὶ δὲ καὶ στέρησιν, ὑπέβαλεν ἄλλοτε πρότα-
σιν περὶ δωρεᾶς τῶν τόκων τῆς ὑπερμερίως καὶ μακρῶν προ-
θεσμιῶν εἰς ἀπότισιν τῶν καθυστερούντων. Δύναται λοιπὸν, μετὰ
τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως, νὰ ἐπέλθῃ ἡ τοῦ Βουλευτοῦ
φθιώτιδος περὶ ποινῶν τῶν μὴ συμμορφωθησομένων πρὸς τὰς
ἐν τῇ προτάσει αὐτοῦ εὐεργετικὰς διατάξεις.

Προσθέντος δὲ τινος νὰ καθιερωθῇ μεταξὺ τῶν καθυστε-
ρούντων καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 1821 εἰς δημόσια, δημοτικά
καὶ ἐγγύρια ταμεῖα ὀφειλόμενα ἐπανέλαβεν ὁ βουλευτὴς
φθιώτιδος ὅτι οὐχὶ τὰ 9/10, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ ὑπουργὸς
τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλ' οἱ βουλευταὶ, οἱ στρατιωτικοὶ καὶ
ὑπάλληλοι θέλουσι στερεῖσθαι τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ
μετὰ τρίμηνον μάλιστα χορηγομένην αὐτοῖς προθεσμίαν. Ἐπὶ
τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἂν ἡ προκειμένη πρότασις
σκοπῇ τὰ μέχρι τοῦδε καθυστεροῦντα ἢ μέλλοντας ὀφίοντες καὶ
ὑποχρεώσεις, ἀπήντησεν αὗτος ὅτι ἀφορᾷ τὸ μέλλον, καθ' ὅσον
περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ προθεσμιῶν τῶν καθυστερούντων ὑπάρ-
χουσιν εὐεργετικοὶ νόμοι, καὶ ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπ' ἑτέρου πρότα-
σις, εἰς ἣν, ἐάν συμμορφωθῶσιν οἱ ὀφειλέται, θέλουσιν ὑπαχθῇ εἰς
τὰς διατάξεις τῆς προτάσεως αὐτοῦ· προσέη δὲ εἰς τὰ περὶ ποι-
νῶν μέτρα, διότι ἡ εὐθύνη τῶν ταμίων ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξὶν
οὐδετεροῦται, ἀπέναντι ἀπαιτήσεων ἰσχυρῶν. Ἄλλως τε ἡ πρό-

τασις αὐτοῦ, ματαιοῦσα ἀρδὴν πᾶσαν ὑπεκφυγὴν τῶν φορολο-
γουμένων πρὸς ἀπότισιν, καθίστασι τοὺς αὐτοὺς ἀκριβεῖς καὶ τιμίους.

Ἀντέλεξεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὅτι ἡ πρότασις πε-
ριηριζομένη εἰς μόνους τοὺς βουλευτάς, τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ
ὑπάλληλους, μὴ προνοήσας δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκκαθρί-
σεως καὶ εἰσπραξείας τῶν καθυστερούντων, στερεῖται σπουδαί-
τητος, διὸ προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτῆς κατὰ
τὴν περὶ συστάσεως χρεωλυτικοῦ ταμείου συζήτησιν.

Παρατήρησας δὲ τινος ὅτι ἐάν ψηφισθῇ ἡ πρότασις αὐτοῦ
περὶ προθεσμιῶν κτλ. οὐδεμίαν ἀξίαν θέλει ἔχει ἡ σύστασις
χρεωλυτικοῦ ταμείου, ἀπήντησεν ὅτι θέλει μεριμνᾷ ἰδία ἀρχὴ
ἔχουσα εὐθύνην.

Ἐπήνεγκιν ἕτερος ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἐλλείψις νόμου ὡς
πρὸς τὴν εἰσπραξὶν τῶν καθυστερούντων, ἀλλὰ θελήσεως. Νόμοι
ὑρίστανται, ὁ τοῦ 1858 καὶ τοῦ 1861, ἐν δὲ πιστήγητο ὀνο-
μαστικός κατάλογος τῶν ὀφειλετῶν ἠθέλεν [ἐξαχθῇ κυρίως
ὅτι οἱ ἐν τέλει, οἱ ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελοῦντες, εἰσὶν ὀφειλέται.
ἐάν δὲ ὑπάρχῃ δυσχερὲς ἡ προταγὴ πίνακος ὅλων τῶν ὀφει-
λετῶν, ζητεῖ νὰ προταθῇ τοῦλάχιστον τοιοῦτος πίναξ ὀφει-
λετῶν ἀπὸ 1000 δραχμῶν καὶ ἀνωτέρω καὶ νὰ ὑποβληθῇ
παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ εἰδικὸς νόμος περὶ ἐκκαθαρίσεως, ἐάν τυ-
χόν οἱ πρότεροι νόμοι θεωρῶνται ἀνεπαρκεῖς, συνδυαζόμενος
μετὰ τῆς περὶ συστάσεως χρεωλυτικοῦ ταμείου προτάσεως.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ πρότασις ὑπὸ ἐπιψήφιν ἡδικὴν καὶ
πολιτικὴν εἶναι ψηφιστέα κατ' ἀρχήν, οὐδὲ ἀντιβαίνει εἰς τὸ
Σύνταγμα, ὅπερ περὶ βουλευτικῶν προσόντων παρέπεμψεν εἰς
τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον· ἄλλως τε ἐάν τὰ 9/10 τῶν φορολο-
γουμένων ἀπολείωνται διὰ τῆς προτάσεως, ὅπερ δὲν ἀποδέχ-
ται, τόσῳ μᾶλλον εἶναι παραδεκτέα, ἵνα τιμῇ πραγμάς τις εἰς
τὴν κατακράτησιν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεων· δὲν ἐν-
νοεῖ δὲ πῶς ἡ πολιτεία ἔχουσα τὸ δικαίωμα τῆς πρωτοπαιχ-
κητέσεως διὰ χρῆσιν πρὸς τὸ δημόσιον, δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ
τὸ ἥτιον ἐκτὸς μέτρον, καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης εἰσάγεται εἰς δίκην
μετὰ τρίμηνον προθεσμίαν, ἵνα ἀναγνωρισθῇ ὅτι καὶ τοὶ δυνάμε-
νος δὲν ἐξοφλεῖ τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ· ἄλλως ἀναγνωρίζομένης ἀνι-
καϊότητος πρὸς ἀπότισιν ἀπαλλάσσεται οὗτος.

Τὰ αὐτὰ δὲ ἀναπτύξας ἄλλος καὶ ἀντικρούσας τὴν ἐπέκτα-
σιν τῆς προτάσεως εἰς τὰ ἀπὸ τοῦ 1821 ὀφειλόμενα, διότι
ὑπάρχουσι ψηφίσματα Συνελεύσεων περὶ ἐκκαθαρίσεως αὐτῶν,
κατέκρινε τὰ περὶ δωρεᾶς τῶν τόκων καὶ περὶ προθεσμιῶν λε-

παιθεν ὅτι ἀνορθοῦται τὸ ἔθνος. Διὸ κηρύττεται ὑπὲρ τῆς ὑποβουλῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως χρεωλυτικοῦ ταμείου εἰς εἰδικὴν ἐκ νομιμαζῶν ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ καθαρτίσῃ αὐτὸ ἐπὶ τὸ τελειότερον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι παρ' ἅπασιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπάρχουσιν καθυστεροῦντα ἢ διαφορά δὲ τοῦ ἡμετέρου φορολογικοῦ συστήματος, συνιστάμενου ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἀμείνων φόρων, καὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως, ἐπιφέρει τὴν αὐξάνει τῶν καθυστερούντων. Ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ 6/7 τῶν φόρων εἰσὶν ἔμμεσοι, ἐν Γαλίᾳ ἐπίσης· καὶ ἐκεῖ μὲν ὁ ἔγγειος φόρος εἶναι υστριώτατος καὶ σπνρίζεται εἰς τὰς δηλώσεις τῶν φορολογουμένων, ἐν δὲ Γαλίᾳ 5/100 ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος καὶ ἡ θεδαίωσις δὲν γίνεται ἐτησίως, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ὡς ἐτησίως. Ἐν Ἑλλάδι ὅμως ὁ ἔγγειος φόρος εἶναι 10/100 ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ἡ ἐτησία θεδαίωσις αὐτοῦ εἶναι πηγὴ πολλῶν πιέσεων καὶ καταχρήσεων, καὶ ἡ ἐνοικίαισι φέρει ὅλα τὰ παρακολουθοῦντα κακὰ, τοὺς ἐπὶ πιστώσει δανειζοῦντα, ἂν ὅμως δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφύγωμεν, ἵνα μὴ ἀδικήσωμεν μεγάλην τῆς κοινωνίας τάξιν, θέλουσαν νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν δημοσίων προσόδων. Ἐν τῷ εἰσαχθέντι πίνακι τῶν καθυστερούντων θέλατε ἴδει 23,210,000 εἰς ἀμείνων φόρων, ἐκ δὲ τῶν ἐμμέσων μόνον 840,000 ἐκ τελωνιακῶν, καὶ ταῦτα καθ' ἡν ἐποχὴν ἐχορηγοῦντο προθεσμίαι.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ φθιώτιδος ἡ ἐπιτροπὴ τῶν οἰκονομικῶν, ἥς ἀποτελεῖ μέλος, περιορίσας τὴν ποινὴν εἰς τὸ μέλλον, ὡς μὴ ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, καὶ κατὰ μόνον τῶν βουλευτῶν, τῶν στρατιωτικῶν καὶ ὑπαλλήλων. Ἐπερύλαξε δὲ τὸ δικαίωμα, ἐὰν ἡ Βουλὴ θώσῃ προθεσμίας καὶ εὐκολίας εἰς τοὺς πρὶν ὑφειλέτας καὶ οὗτοι διχθῶσι, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς ποινάς, ἐὰν δὲ μὴ, εἰς τὰς διατάξεις τῶν προτέρων νόμων· φρονεῖ ὅμως ὅτι ἡ πρότασις οὐδεμίαν πρακτικὴν ἀξίαν θελεῖ ἔχει, ὡς ἀποβλέπουσα οὐχὶ τὰς κυριώτερας τῶν ὑφειλιτῶν τάξεις.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου δὲ περὶ συστάσεως χρεωλυτικοῦ ταμείου, σκοποῦντος κυρίως τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δανεισμάτων τοῦ ἔθνους, οὐχὶ δὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν καθυστερούντων, κρίνει περὶ τῆς τῶν ἐπιστημένων συζητήσεων, ἀπὸ προσώπου τελωνιακοῦ παρεδόθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν πρὸς τὴν ἐπιδικαστέμενην ἐξασφάλισιν. Τέλος συμπεραίνει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ περὶ καθυστερούντων προτάσεις εἰς εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶνεγκεν ἕτερος ὅτι ἡ καθιέρωσις εὐεργετικῶν νόμων παρέχει τὴν ἐλπίδα εἰς τοὺς ὑφειλέτας, ὅτι θέλουσιν ἐπέλθει καὶ ἑτέροι, ἐξ οὗ ἐνισχυθήσονται ἔτι μάλλον· διὸ πρέπει νὰ τιθῇ φραγμὸς τις ἵνα προθυμηθῶσι νὰ ἐξοφλήσωσι τὰς ὑφειλῆς τῶν, ἀπὸ μάλιστα ὀλίγισται εἶναι ἐκ τῶν κυρίως φορολογουμένων, καὶ οὗτοι κατέστησαν ἀφιεργῶναι. Διὸ προτείνει νὰ ἐκτιριθῶσιν οἱ μέχρις 100 δραχμῶν ὑφειλέται καὶ οἱ ἀκτήμονες.

Προτείναντος δὲ τινος, ὅπως ὁ πρόεδρος ἐκλήξῃ δεκαπέντα-μελὴ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀμειντέρων τῶν μεριδίων, ἵνα λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς περὶ καθυστερούντων προτάσεις, ὑποβάλῃ ἐκθεσιν, ἡ Βουλὴ ἀπεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην προδύσα εἰς ἑτέρα ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Οὕτω δὲ ἐτέθησαν εἰς ἀ. ἀνάγνωσιν καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ νομοσχεδία περὶ χορηγίας πιστώσεων, ἀ. ἐκ δραχ. 700,000 ὑπὸ εἰδικῶν κεφάλ. ἀποδόσας κεφαλαιῶν ὀθιοποιίας τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ 6. ἐκ δραχμῶν 496,500 διὰ χρεωλυτικὸν καὶ τόκους τοῦ ἐξ 25 ἑκατομμυρίων φράγκων ἑθνικοῦ δανείου.

Ἐτέθη εἰτα εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν ἡ περὶ ὑπαγωγῆς τῶν δικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν Κυβερνῶν εἰς τὸν νομὸν Ἀργολίδος πρότασις καὶ ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως· εἰς τρίτην δὲ συζήτησιν ἀπεδέξατο ἐπίσης δι' ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ τὸ περὶ μεταφυτεύσεως ἀγριελαιῶν νομοσχεδίον, ἔχον οὕτω.

Ἀρθρον 1.

«Ἐπιτρέπεται πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως ἡ ἐκρίζωσις τῶν ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν, ὅσαι δὲν παρεχωρήθησαν πρὸς ἐγκέντρους κατὰ τὸν ἀπὸ 16 Οκτωβρίου 1856 νόμον, ἡ δὲν συνέχονται μετὰ διαθεσίμων ἐθνικῶν ἐλαιοδένδρων».

Ἀρθρον 2.

«Ἡ ἐκκοπὴ ἀγριελαιῶν πρὸς ἄλλην πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μεταφυτεύσεως χρήσιν συναπάγεται τὰς προβλεπομένας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὰ δάση γινομένων ἀνομιμάτων νόμῳ ποινὰς καὶ ἀποζημιώσεις».

Παρελθὼν εἰτα ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὑπέβαλε πίστωσιν ἐκ δραχ. 100,000 διὰ βουλευτικὰς ἀποζημιώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως 1868, ἥτις ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως. Ἐπίσης ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν διέβηκε περὶ προσθήκης δραχ. 528,491·81 εἰς τὸ κεφ. ἀξιοδὰ κεκλεισμένων χρήσεων παραπεμφθεῖσαι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐνταῦθα ὁ προεδρεύων ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ

Άρθρον 1.

Επιτρέπεται ἡ σύστασις ταμείων τῆς ἐθνοφυλακῆς κατὰ τάγματα πρὸς τὸν ὀπλισμὸν πρὸ πάντων καὶ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τῶν ἀπόρων ἐθνοφυλάκων.

Άρθρον 2.

Εἰς τὰ ταμεία ταῦτα θέλουν κατατίθεσθαι ἅπαναι αἱ ἐκούσαι ὑπὲρ τῆς ἐθνοφυλακῆς προσφοραὶ, καθὼς καὶ τὰ πρόστιμα, τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς τοὺς ἀνδρας τῆς ἐθνοφυλακῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Άρθρον 3.

Ὁ ταμίας ἐκάστου τάγματος ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ καὶ δίδει τὴν κατὰ νόμον ἀξιοχρεῖων ἐγγύησιν, οὐδεμίαν δὲ λαμβάνει ἀμοιβήν, ἐκτὸς τῆς διὰ τὴν γραφικὴν του ὑπηρεσίαν ἀπαιτουμένης· καὶ πᾶσαν πληρωμὴν θέλει ἐνεργεῖ κατ' ἐγγράφον διαταγὴν τοῦ διοικοῦντος τὸ τάγμα, ἥτις καὶ αὕτη θέλει στηρίζεσθαι εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τάγματος.

Άρθρον 4.

Ὁ ταμίας θέλει δίδει ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεώς του εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τάγματος, ὅστις ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς, νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐξέλεξιν τῶν λοχαγῶν, κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπαίων ἐκάστος ἀνὴρ τῆς ἐθνοφυλακῆς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἐφισιν ἐνώπιον τῆς νομαρχίας, δικαζούσας ἐπ' αὐτῆς ἀποκλήτως.

Άρθρον 5.

Εἰς τὰ ταμεία τῆς ἐθνοφυλακῆς θέλουν κατατίθεσθαι αἱ συνδρομαὶ τῶν οἰκείων δόμων, ὑπὲρ τοῦ ὀπλισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκῶν τῆς ἐθνοφυλακῆς.

Άρθρον 6.

Οἱ κλυττόμενοι ὑπόλογοι ταμίαι ἢ διοικηταὶ τῶν ταγμάτων ὑπόκεινται εἰς ὅλας τὰς συνεπίαις τῶν δημοσίων ὑπολόγων.

Άρθρον 7.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ταμίου τοῦ τάγματος διαρκεῖ ἐφ' ὅσον καὶ ἡ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐθνοφυλακῆς.

Άρθρον 8.

Ἰδιαίτερος κανονισμὸς, συνταχθεὶς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, θέλει κανονίσει τὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ διαχειρίσεως τῶν ταμείων τῆς ἐθνοφυλακῆς.

Εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν ἀκολούθως τεθεῖσαι ἐγένοντο δεκταὶ

δι' ἀναστάσεως αἱ πιστώσεις· 1. ἐκ δραχμ. 700,000 καταλογηζομένη ὑπὸ εἰδικῶν κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργ. τῶν οἰκονομικῶν. ἀπόδοσις κεφαλ. ὑδοποιήσις. ἐκ δραχμ. 2,496,000 διὰ χρεώλυτρον καὶ τόκους τοῦ ἐξ 25,000,000 δραχμ. ἐθνικοῦ δανείου· εἰς πρώτην δὲ ἀνάγκην ἐγένοντο δεκτὸν ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως τὸ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου νομοσχέδιον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, συναίνεσι τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ προεδρεύων

Π. Β. ΚΩΣΤΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Μπουκίδης.

Γ. Φλωρίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ΄.

Τῆς 13 Δεκεμβρίου 1867.

Πλῆρως γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτερείας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεκοινώθησαν.

1. Ἀναφορὰ τῶν πρώων ἀστυνομικῶν χωροφυλάκων τῆς Ἑπτανήσου, ἐξαιτουμένων ὥπως χορηγηθῇ αὐτοῖς σύνταξις· παρεπέμφθη δὲ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν.

2. Ἀναφορὰ φοιτητῶν τῆς νομικῆς, ἐκτεθεμένων παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, παρεπεμβεῖσθαι εἰς τὴν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπὴν.

3. Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Π. Πετιμεζῆ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἥτις παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν καὶ διζμονήν.

Παρελθὼν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλεν, ἀντὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, νομοσχέδιον περὶ μεταβιβάσεως πρὸς τὸ δημόσιον τῆς οἰκίης Γ. Παπαδοπούλου, ὅπου παρεπέμφθη κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν καὶ διζμονήν.

Προβέβηκεν κατόπιν τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰς τὴν εἰς δευτέραν ἀνάγνωσιν τὸ περὶ ναυτι-

καὶ ἀπομαχικοῦ τριμίσου νομισματίου καὶ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως. Ἐπειτα εἰς δευτέραις ἀνάγκαις παρεδόθη ἡ Βουλὴ σκευθίσια καὶ τῇ, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τριμίσου πρότασιν τὰς βουλευτικῆς Συνέταξης Δ. Βουλή.

Ἀκολούθως ἐβλήθη εἰς δευτέραν ἀνάγκαν ἡ περὶ συντάξεως τοῦ πρώην λοχαγοῦ Δ. Χρυσοβέργη πρότασις νόμου, καὶ γεννηθεὶς δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ τὸ ἄρθρον 62 τοῦ κανονισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀπριλικῶν Δ. Τσαμικῆ καὶ Ν. Εὐαγγέλου, ἀριθμήσαντες ὡς καίτοι πρὸς τὰ ψηφίσματα καὶ ἐβλήθησαν ἰσὺν ἀκ. Περὶ δὲ τῆς ἀριθμῆσεως συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδόθη τὴν ἐκτίσιν, ἐπὶ τῶν προτάσεων νόμου, διὰ ψήφων 88 κατὰ 12.

Τελόντας δὲ εἰς δευτέραν ἀνάγκαν τὸ περὶ διαρραγισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου νομοσχέδιον, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ τινὸς, ὅπως προεβλήθη ὁ ὑπουργὸς εἰς ἀποκρίσεις, τὴν περὶ τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου πρὸς τὸν γεννηθέντος τοῦ συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου, κατέθετο καὶ τὸ ὑπουργὸς, ὅτις παρεπόμεθα εἰς τύπῳ. ἀναγινώθης ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Προβλὴ κατέστη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τρίτην ἀνάγκαν τῆς περὶ τῶν ἐκ δρ. 150,000 διαβουλεύσεως ἀπὸ μισθῶν τοῦ 1868, καὶ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἀρθρον 60.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργίων τῆς χρονίας 1868 χορηγείται πέντασις δραχμῶν ἑκατὸν εἰκοσιτα χιλιάδων ἀρ. 160,000, καταλογιζομένη ὑπὸ τὸ κεφ. 5 ἀρ. 1 αὐτοῦ.

Ἐπειτα εἰς ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ παρεδόθη εἰς τρίτην ἀνάγκαν τὴν ἐκ δρ. 700,000 πέντασις, ἔχουσαν ὡς ἔσται.

Ἀρθρον 1.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργίων τῆς χρονίας 1867, χορηγείται ἑκατάσις πέντασις δραχμῶν 700,000, καταλογιζομένη ὑπὸ εἰδικῶν κεφάλαιων ἀπὸ τῶν κεφαλαίων ὑπουργείων.

Προϋτως δὲ τελεία εἰς τρίτην ἀνάγκαν ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ ἡ ἐκ δρ. 490,000 πέντασις, ὡς ἔσται.

Ἀρθρον 1.

Χορηγείται ἀποληρωτικὴ πίστις εἰς τὸν αὐτὸν πρῶτον πλοῦτα τὰ ἀποληρωτικὰ οἰκονομικὰ τοῦ 1867, εἰς τὸ κεφ. 2 ἄρθρον 5 «χρεωλυτικὰ δάνεια» ἐκ δραχμ. 133,500

διὰ χρεωλυτρον καὶ τόκους τοῦ μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1867 πραγματοποιηθέντος δανείου τῶν 25,000,000 φράγκων, κατὰ τὸν ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1867 νόμον.

Ἄρθρον 2.

Χορηγείται πρὸς τοὺς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον πίστωσις δραχμῶν 63,000 δι' ἐξόδα τοῦ δανείου καθ' ὅλον τὸ 1867, πρὸς τὰ ὅποια θέλουσι συμψηφισθῆναι δραχμαὶ 30,000, προσερχόμεναι ἀπὸ ἐσοδὰ τοῦ αὐτοῦ δανείου ἐκ τῆς διαπραγματεύσεως τῶν συναλλαγματῶν.

Μετά ταῦτα ὁ πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωρίδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ΄.

Τῆς 14 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεκοινώθη ἐν πρώτοις ἀναφορὰ Δ. Χρυσοβέργη, ἐξαιτουμένου ὅπως κατὰ τὴν τρίτην συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ συντάξεως αὐτοῦ, αὐξηθῇ αὕτη εἰς δραχμ. 150 κτλ.

Προβάσας εἰτα τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐτέθη εἰς τρίτην συζήτησιν ἡ περὶ συντάξεως τοῦ πρώην λοχαγοῦ Δ. Χρυσοβέργη πρότασις νόμου. Λαθὼν δὲ τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι τὰ ψηφίσματα τῶν Συνελεύσεων διετέλεσαν καὶ διατελοῦσιν ἐν παντὶ χρόνῳ ἀμετάβλητα καὶ οὐδόλως ὀφείλει ὁ Βουλὴ, οὐδὲ δικαίωμα ἔχει, νὰ καταργήσῃ τὸ περὶ Χρυσοβέργη ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως. Παρατηρήσαντος τοῦ πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ Βουλὴ οὐδόλως μεταβάλλει τὸ περὶ ἀφαιρέσεως τοῦ βαθμοῦ ψήφισμα, ἀλλ' ἀπλὴν σύνταξιν δίδει καὶ ἐκεῖ δυστυχῇ οἰκογενειάρχην, ἐτέθη ἡ πρότασις εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Τσαμπούλου καὶ Γ. Πλαπούτα. Γεννημένης εἰτα τῆς ἀριθμήσεως τῶν σφαιριδίων καὶ εὐρεθέντων ἴσων πρὸς τοὺς ψηφοφορησάντας βουλευτάς, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδόθη τὴν πρότασιν διὰ ψήφων 83 κατὰ 12, ἔχουσαν οὕτω.

« Χορηγῆται εἰς τὸν πρώην λοχαγὸν Δ. Χρυσοβέργην ἡ σύν- (Πρακτικά Βουλῆς τῆς γ' συνόδου τῆς α' περιόδου). 19

ταξίς τοῦ ἐλαχίστου δρου τοῦ θαυμοῦ τὸν ὅποιον εἶχε κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΝΑ'. τῆς 13 Νοεμβρίου 1864, καὶ προσέτι τὰ δικαιώματα ὅσα ἐκπηγάζουσιν ἀπὸ τοῖς νόμοις περὶ συστάσεως τῶν εὐεργετικῶν τοῦ στρατοῦ ταμείων δι' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογενεὶάν του.

Ἡ σύνταξις αὕτη δὲν χορηγεῖ εἰς αὐτὸν δικαίωμα εἰς στρατιωτικὸν τινα ᾠαθμόν ἢ εἰς περιβολὴν παρασῆμων, καὶ τοῦτο χάριν στρατιωτικῆς πειθαρχίας π.

Ἐνταῦθα προτείναντός τινος ὅπως ἡ χορηγηθεῖσα σύνταξις διανεμῆται μεταξὺ τοῦ Δ. Χρυσοθέγγη καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ὑπουργείου συναινέσαντος, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν, συστήσασα νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά.

Τεθέντος κατόπιν εἰς τρίτην συζήτησιν τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 ἄρθρον αὐτοῦ ἀναγνωσθέντος τοῦ 2, προὔταθη ἡ ἀπάλειψις τοῦ ἐδαφίου Ε'. ὅπως ὁ στρατὸς σύγκειται ἀπὸ μόνους πολίτας Ἕλληνας. Ἀποδεχθείσης τῆς ἀπαλείψεως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 2. Εἰσὶ δεκτοὶ εἰς τὸν στρατόν·

α. Οἱ πολῖται Ἕλληνες.

Ἀποκλείονται δὲ τῆς τιμῆς τοῦ ὑπηρετεῖν ἐν τῷ στρατῷ·

1. Οἱ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικασθέντες.

2. Οἱ καταδικασθέντες ἐνεκα πλημμελήματος ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 13 τοῦ ποιν. νόμου τροποποιηθέντι διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 ἰουνίου) 1836 νόμου καὶ στερηθέντες διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἱκανότητος τοῦ ὑπηρετεῖν ἐν τῷ στρατῷ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης αὕτη π.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, συναινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὧραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΣΙΜΑΛΗΣ

Οἱ γραμματεῖς

Γ. Φλωριάς

Κ. Μανουσάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 15 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐτεκμηρίωθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τῶν ἐν Ἀθήναις συμβολαιογράφων, ἐξαιτουμένων ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς πληρωμῆς φόρου παρεπόμερη δὲ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν.

Παρελθὼν εἶτα ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἐπαρχιακοῦ ταμείου Ἀττικῆς καὶ διοργανισμοῦ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου.

Προβάσας τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐπελήφθη ἐν πρώτοις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἀρξαμένην σύνοδον.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ διάφορα ἄρθρα καὶ κεφάλαια αὐτοῦ καὶ μηδεμίαν ἀντιρρήσεως γενομένην ἐγένοντο ὡς εἶχον δεκτά, ὡς καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτω.

Προϋπολ.		Δ. ι. σ. α. ρ. η. σ. ι. ς. κ. ο. ν. θ. υ. λ. ί. ω. ν	Ποσά		Παρατηρήσεις
Κεφ.	Αρ.		Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλ.	
Α'	1	Αποζημίωσις τῶν κυρίων βουλευτῶν καθ' ὅλην τὴν σύνοδον ..	332000		
	2	Δι' ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ προέδρου ..	600	332600	Ὅσα καὶ πέρουσι.
Β'		Μισθὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γραφείου ἐπὶ ἑν ἔτος ..	3600		
	1	» ἐνὸς συντάκτου καὶ ἐνὸς βοηθοῦ ἐπὶ ½ μῆνης ..	2400		
	2	» διὰ βιβλίων ἀνά δρ. 200 ἑκαστος ..	2400		
	3	» τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου ..	1800		
Γ'	4	» τῶν κλητῶρων ..	(*) 7260	17460	(*) Περιλαμβάνεται ὁ μισθὸς τοῦ εὐταξίου καὶ τοῦ ἀρχικτητῆρος.
		Στενογραφικὴν γραφεῖον.			
	1	Μισθὸς ἐπιθεωρητοῦ τῶν στενογραφιμένων πρακτικῶν ..	1800		
	2	» πιστέρων στενογράφων ..	6000		
	3	» ἐνὸς διερθετοῦ τῶν ἐντύπων καὶ ἐνὸς βοηθοῦ τῶν ἐντύπων τοῦ γραφείου ..	1920		
	4	» τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ στενογραφείου ..	1920	11610	

Δ'	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης ..	600		
	2	Δετικά τῶν πρακτικῶν, τῶν ἐφημερίδων κλπ ..	550		
	3	Διὰ χάρτιν πρὸς ἐκτύπων τῶν νομοσχεδίων, προτάσεων κλπ ..	600		
	4	Δι' ἐπισκευὴν καὶ τοποθέτησιν τῶν θεμασφιδῶν κλπ ..	200		
	5	Δι' ἀγορὰν καυσόξυλων κλπ ..	400		
	6	Διὰ φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν τοῦ φυλακείου τῆς φρουρᾶς ..	180		
	7	Δι' ἀγορὰν καὶ ἐπισκευὴν καθελῶν ..	200		
	8	Δι' ἀγορὰν ἀμαξῶν διὰ τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ὑπόδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ. ..	800		
	9	Διὰ συνδρομὴν δύο ξένων ἐφημερίδων καὶ βιβλίων ..	200		
	10	Δι' ἀντιμισθίαν τοῦ κτηνοτροφίου τῆς Βουλῆς ..	120	3850	
Ε'	1	Μισθοδοσία τοῦ προσωπινοῦ τῆς βιβλιοθήκης ..	2280		
	2	Δι' ἐνοίκιον τῆς βιβλιοθήκης ..	1680		
	3	Ἐξῆδα καθ' ἡμέραν τοῦ βουλευτηρίου ..	250	4210	
Τὸ ὅλον δακλ ..				369769	

Προέβη κατόπιν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου, οὗτινος τὸ 3 ἄρθρον ἀναγνωσθέν ἐγένετο δεκτὸν ἀνευ ἀντιρρήσεως. Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ 4, λαβὼν τις λόγον ἐξέθηκεν ὅτι ὅπως ὁ στρατὸς διαρκῶς εκπαιδεύεται καὶ ἡ κυβερνήσις δύναται εὐχερῶς νὰ συλλέξῃ, ἂν συμβῇ ἐξωτερικὴ τις ἀπρόβλεπτος περίστασις, φρονεῖ ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀποδεχθῇ τὸ ἐν Γαλλίᾳ ἰσχύον σύστημα τῆς κληρώσεως, καθ' ἣν ἡ κλήρωσις τοῦ 1868 ἔχει ἐνεργηθῇ ἀπὸ τοῦ 1867. Οὕτω ἐπέρχεται εὐκολία μεγίστη εἰς τὸν κληρωθέντα, ὅστις, πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰδοποιηθεὶς, ἀνέτως δύναται νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς οἰκογενείας του ἢ νὰ σκεφθῇ περὶ ἀντικαταστάσεως.

Ἀντέλεξεν ἕτερος ὅτι ἡ προτίμησις αὕτη ἀντιθίσκει εἰς τὸ σύνταγμα, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ κατ' ἔτος ὁρίζει τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ὅπως δὲ δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ προϋπολογισμὸν διὰ δύο ἔτη καὶ ἀναλόγως νὰ δαπανᾷ ἡ κυβερνήσις, δὲν δύναται νὰ διατάξῃ καὶ διπλὴν κληρουσίαν· ἄλλως τε οὐκ ὀλίγοι φυγόδικοι ὑπάρχουσι ἐκ τῶν στρατευσίμων, οἵτινες θέλουσι πλεονάσει, ἐὰν ἡ πρότασις γίνῃ ἀποδεκτή.

Ἐπ' ἡνέγκριν ἄλλος ὅτι κατὰ τὸ ἰσχύον σύστημα, οἱ συλλαμβανόμενοι κληροῦχοι ὡς ἀνέτοιμοι μεταχειρίζονται ὅ, τι δυνήθωσιν ὅπως ἀπαλλαγθῶσιν· ἔχοντες δὲ οὗτοι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιθεωρήσεως παρὰ τῆς ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς, καταφεύγουσιν εἰς ταύτην διὰ προστατῶν κτλ. καὶ οὕτως, ἐπερχομένης βραδείας, αἱ τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον δὲν καταρτίζονται. Ἡ εἰσαγομένη δὲ πρότασις οὐδόλως ἀντιθίσκει εἰς τὸ σύνταγμα, ὅπερ διατάττει περὶ δυνάμεως, οὐχὶ δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς κληρώσεως. Διὸ συμπεραίνει ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως, ἥτις καὶ τὸν στρατὸν καὶ τὴν κοινωνίαν ὠφελεῖ.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι διὰ τῆς προτάσεως δύναται μὲν νὰ ὑπάρχῃ ἡσφαλισμένος ὁ ἀριθμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ θέλουσι ἐπέλθῃ πλεῖστα ἀδικήματα ὡς ἀναπτυχθησομένης τῆς φυγαδεύσεως· δὲν ἐμορφώθη εἰσέτι, ὡς ἰσχυρίσθησαν, εἰς τὸ πνεῦμα τῶν νέων ὁ πόθος τῆς στρατείας, ὥστε τοὺς φυγαδευομένους θέλουσιν ἀναπληροῖ οἱ ἐπιλαχόντες καὶ πολλοὶ γονεῖς, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς φυγαδεύσεως τῶν τέκνων των, θέλουσιν υποβιβασθῆναι εἰς ἀπότρεκτον χρηματικὴν τινα ἀναλόγου μερίδος, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἄλλως τε ὑπαρχουσῶν ἐξαιρέσεων στρατείας, πῶς θέλει ὑποκύβει τις εἰς κλήρωσιν διὰ τὸ ἐπίον ἔτος, περιοριζομένης μάλιστα τῆς κληρώσεως αὐτοῦ ἐντὸς μι-

κροτέρου κύκλου; Κατὰ δὲ τὸ σύνταγμα κατ' ἔτος ὁριζομένης τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, κατ' ἔτος θεθαίουται καὶ ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων, ὅσοι ὀφείλουσι νὰ συνεισφέρωσιν, ἐννοεῖ εἰς ἑκακτὸν τινα περίστασιν, ὅτι ἡ κυβερνήσις ἀδυνατεῖ νὰ περιμεινῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ κληρουσίας διατυπώσεων καὶ ἐπομένως δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τοιοῦτόν τι μέτρον, οὐχὶ ὅμως ποτὲ νὰ τεθῇ ὡς κανὼν· διὸ συμπεραίνει ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς προτάσεως, ἥτις εἰσαγομένη μὲ τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις δύναται νὰ ᾖ ἐπιωφελέης.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσαγαγὼν τὴν πρότασιν ὅτι τὸ σύνταγμα οὐδόλως ἐννοεῖ τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, ὅτι αὐτὸς δὲν προτείνει διπλασίαν δύναμιν, ὥστε ἡ πρότασις του νὰ θεωρηθῇ ἑκακτὸν τι, ἀλλὰ μεταβολὴν κληρώσεως, ὅπως ἐκάστη οἰκογενεῖα γνωρίζῃ ὅτι θέλει ἀποσπασθῇ πρὸς στρατείαν ἐν τῶν μελῶν της. Ὁ δὲ πρὸς στρατείαν πόθος, ἐὰν μὴ κατὰ τὸ 1836, ὅτε εἰσηχθῇ ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος, ὑπῆρχε, φρονεῖ ὅτι σήμερον ἐνυπάρχει, ὥστε οὐδεὶς φόβος φυγαδεύσεως ὑφίσταται, ἥτις ἄλλως ἀρκούντως τιμωρεῖται.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρωτοπουργοῦ ὅπως ἀναβλήθῃ κατ' ἄλλην ἡμέραν ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως μετὰ τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ ἀπεδέξατο τὴν ἀναβολήν.

Ἀναγνωσθέντος εἰς τὸ ἄρθρ. 5, ἐπροτάθη, ὅπως σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι οἱ ἐν τῷ ἔδαφ. 3 ἐπερδεδιμέντοι θεωροῦνται ἐγκτασταμένοι, καὶ ἐὰν πέραν τῆς ἐξαμηνίας κατοικῶσιν ἐν ἄλλῳ δόμῳ. Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς ἐρμηνευτικῆς ταύτης προτάσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ σειράν τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, δι' ἀναστάσεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 8, ἐπροτάθη ἡ ἀπάλειψις τῶν λέξεων τοῦ α'. ἔδαφ. «πλὴν τῶν ἐφημερίων,» καὶ ὁλοκλήρου τοῦ γ'. ἔδαφ. ὅπως καὶ οἱ ἱερεῖς ὑπαχθῶσιν εἰς χρηματικὴν ποινὴν, οὐχὶ δὲ ἄλλην ποινικὴν καταδίκην. Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς προτάσεως ταύτης ὡς καὶ τῆς προταθείσης προσθήκης ἐν τέλει τοῦ β'. ἔδαφ. «ὅπου δὲ ὁ νομάρχης ἀπεφασίζει πρωτοκλήτως, ἐπιτρέπεται ἑφεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν,» παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὸ ἄρθρ. 8 ὡς ἐτροπολογηθῇ, ἔχον οὕτως.

Ἀρθρον 8. «Ἄν τις τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ σημειωμένων ἀρνήθῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ καθήκον, ἢ δὲν ἐκπληρώσῃ αὐτὸ ἐμπροσθέντως, τιμωρεῖται μὲ πειθαρχικὴν ποινὴν δραχμῶν εἴκοσι μέχρι διακοσίων, ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐπαρχου.»

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπαρχοῦ ἐπιτρέπεται, ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ νομάρχου, ἀποφασίζοντος ἀνεκκλήτως. Ὅπου δὲ ὁ νομάρχης ἀποφασίζει πρωτοκλήτως ἐπιτρέπεται ἔφεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ ἀρθρ. 9 τοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ ἐπρότεινέ τις τὴν ἐξῆς προσθήκην ἐν τέλει τοῦ α'. παραγράφου. αὐτὸ δὲ ἐπαρχος θέλει πῦμπαι ἀποσπάσματα ὡς πρὸς τοὺς ἐτεροδημότας εἰς τοὺς ἀρμοδίους δημάρχους τῶν δήμων ἐν οἷς εἶναι ἐγγεγραμμένοι· ἡ δὲ Βουλὴ ἀπορρίψασα τὴν προσθήκην παρέδεχθη τὸ ἀρθρον ὡς ἔχει δι' ἀναστάσεως· ἐπίσης δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη κατὰ σειράν ἀναγνωσθέντα, καὶ τὰ ἀρθρὰ 10, 11, 12, καὶ 13.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνγγείλας ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν ἐπομένων ἀρθρων τοῦ νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν συνεδρίαν, συνκινέσει τῆς Βουλῆς, περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ,

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Ἀποστολίδης,
Κ. Π. Μανουσάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ΄.

Τῆς 21 Δεκεμβρίου 1867.

Πλήρεις γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πρώην γεροισιαστῶν καὶ παρεπέμθη εἰς τύπωσιν.

Ἀνεκινώθη εἰτα ἐγγράφον τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου περὶ σχηματισμοῦ τοῦ ὑπουργείου, καταρτισθέντος ὡς ἐξῆς. Α. Μωραΐτινης ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς τῶν ἐξωτερικῶν, Σ. Μίλιος ὑποστράτηγος, ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, Ιω. Μετσηνέζης ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ προσωρινῶς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, Π. Γιαννόπουλος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, Δ. Σαχτούρης, ἀντιπλοίαρχος, ἐπὶ τῶν ναυτικῶν καὶ Π. Δεληγιάννης, πρέσβυς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐγγράφου, ὁ πρόεδρος ἀνγγείλει εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς διεβίβασεν αὐτῇ τὸ Βασ. διάταγμα, δι' οὗ διακόπτονται αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς ἐπὶ 40 ἡμέρας, ὅπερ θέλει ἀναγνώσει εἰς τῶν γραμμικῶν. Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ διάταγμα ἔχον ὡς ἐξῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Ἀέχοντες ὑπ' ὅψιν τὸ ἀρθρον 38 τοῦ Συντάγματος διακόπτομεν τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς Γ' συνόδου τῆς Α' βουλευτικῆς περιόδου ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

Ὁ ἡμέτερος πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης θέλει κοινοποιήσει τὸ παρὸν διάταγμα εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις, τῆς 21 Δεκεμβρίου 1867.

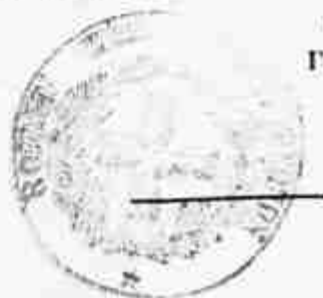
ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Α. ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ.

Ὁ δὲ πρόεδρος ἐβεβαίωσε ὅτι θέλει καταχωρίσει αὐτὸ εἰς τὰ πρακτικά.

Ὁ πρόεδρος
Ι. ΠΑΞΙΜΑΔΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Γ. Φλωρίδης.

ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐκείνης
καὶ τῆς ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐκείνης
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει

ἡ ἐκτέλεσις

ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας

ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐκείνης
καὶ τῆς ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐκείνης
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει

ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας

ἡ ἐκτέλεσις

ἡ ἐκτέλεσις

ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐκείνης
καὶ τῆς ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας τῆς ἐκείνης
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει
ἐκτελέσει τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκείνης ἐκτελέσει

ἡ ἐκτέλεσις
ἡ ἐκτέλεσις

ἡ ἐκτέλεσις
ἡ ἐκτέλεσις

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Σελ.

25 Σεπτεμβρίου 1867.

Ἐνάρξεις τῆς γ'. συνόδου. Πρακτικὴν περὶ ἀναγο-
ρεύσεως τοῦ προεδρεύοντος ὡς προσωρινοῦ προέδρου καὶ
τῶν νεωτέρων γραμματέων καὶ ἀνάγνωσις τοῦ περὶ
ἐνάρξεως Βασιλικοῦ διατάγματος

2—4

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'. τῆς 27 Σεπτεμβρίου.

Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ἐρι-
στικοῦ προέδρου

5

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'. τῆς 30 Σεπτεμβρίου.

Ἐκλογὴ ὡς προέδρου τοῦ κ. Ἰακώβου Παξιμάδου
καὶ προσφωνήσεις αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν

5—7

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'. τῆς 2 Ὀκτωβρίου.

Ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων

7—8

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'. τῆς 4 Ὀκτωβρίου.

Ἀνακοίνωσις τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνή-
σεως τοῦ προεδρεύοντος ὡς καὶ τῆς ἀπαντήσεως τῆς
Α. Μ. Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων α. περὶ χορηγίας πι-
στιώσεως ἐκ δραχ. 1,640,000 δι' ἐκτάκτους ἐξο-
πλισμοῦ δαπάνας, β. ὁμοίως 1,600,000 διὰ γε-

νικά μέτρα ασφαλείας γ'. ὁμοίως 4,500,000 διὰ ναυπηγίαν δ'. ὁμοίως 1,000,000 διὰ προμήθειαν ὑλικού ε'. ὁμοίως 400,000 διὰ συνδρομὴν προσφύγων. Ἀνακοίνωσις ἀναφορᾶς τῶν βουλευτῶν Κεφαλληνίας Χαρ. καὶ Γεωργίου Ἰακωβάτων, περὶ τῆς ἐκ τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων πραιτησεως των. Ἐκλογή τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 48 τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτροπῶν

8— 10

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε'. τῆς 5 Ὀκτωβρίου.

Ἀναγγεῖλαι ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπιτροπῶν. Ἀνάγνωσις τῆς παραιτήσεως τῶν βουλευτῶν Κεφαλληνίας Ἰακωβάτων καὶ παραδοχὴ αὐτῆς. Ἐπερώτησις περὶ τῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν βουλευτῶν Ι. Σαφάκα, Δ. Τσώκρη καὶ Π. Ζάνου, τῶν μὲν προβιθασθέντων τοῦ δὲ διορισθέντος ἐν δημοσίᾳ θέσει, ἐνεργηθησομένων ἐκλογῶν. Ἀναβυλὴ τῆς ἐπὶ τούτου συζητήσεως. Κλήρωσις τῶν ἐνεργηθεισῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Ἰδρας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Α. Μισούλη ἀπεβιάσαντος καὶ Α. Κουντουριώτου δεχθέντος δημοσίαν λειτουργίαν καὶ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς τὸ Α'. τμήμα.....

10-- 14

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΣΤ'. τῆς 6 Ὀκτωβρίου.

Πρότασις περὶ τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐκλογῆς τοῦ ταμίου καὶ ἀπόρριψις αὐτῆς. Ἐκλογή ὡς ταμίου τοῦ Δ. Βροντίση. Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας. Ἀπάντησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῆς χθὲς ἐπερωτήσεως περὶ τῶν βουλευτῶν Σαφάκα καὶ Τσώκρη. Συζητήσις ἐπ' αὐτῶν. Διαίρεσις τοῦ ζητήματος εἰς δύο καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸν Σαφάκα ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη καταφατικῶς, ὡς πρὸς δὲ τὸν Τσώκρη ἀποφατικῶς. Σημείωσις ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῶν ἐκκρεμῶν μεινάντων νομοσχεδίων, α. περὶ χορηγίας πιστώσεως ἐκ δραχ. 466,328 τῆς χρήσεως 1866, β'. ὁμοίως ἐκ δραχ. 125,000 τῆς αὐτῆς χρήσεως, γ'. ὁμοίως ἐκ δραχ. 73,000 τῆς αὐτῆς χρήσεως καὶ δ'. περὶ καταργήσεως τῶν δειῶν ὀπλοφορίας

14— 23

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ'. τῆς 7 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τοῦ βουλευτοῦ Σαφάκα περὶ παραδοχῆς τοῦ προβιθασμοῦ του καὶ παραιτήσεως ἐκ τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων. Παραδοχὴ αὐτῆς καὶ συνάμα ἵνα αἱ προθεσμίαι τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐκλογικῆς διαδικασίας ἀρχίσωσιν ἀπὸ σήμερον. Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ παραπομπῆς ἐκκρεμῶν δικῶν εἰς τὰ νεοσυστηθέντα πρωτοδικεῖα, καὶ πρότασις τοῦ ὑπουργοῦ ἵνα θεωρηθῇ κατεπείγον. Συζητήσις ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ ὑπουργοῦ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψηφοφορίας τὸ κατεπείγον. Πρώτη ἀνάγνωσις τοῦ ἀνωτέρου νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ. Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας πιστώσεως δραχ. 25,000 τῆς χρήσεως τοῦ 1867 δι' ἐξόδα ὑποδοχῆς τῶν Α. Α. Μ. Μ. πρώτη αὐτοῦ ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ. Κλήρωσις τῆς πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος βουλευτοῦ Μαρκοῦ ἐκλογῆς, καὶ παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὸ Σ'. τμήμα. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ ἀνευ ἀντιρρήσεως τῆς περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 466,328 τῆς χρήσεως τοῦ 1866 νομοσχεδίου. Πρώτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 125,000 ἐπὶ τῆς χρήσεως 1866 νομοσχεδίου. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ ἀνευ ἀντιρρήσεως τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 43,000 τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ 1866 νομοσχεδίου. Πρώτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Δ. Τζιριμώκου περὶ καταργήσεως τῶν ἀδειῶν τοῦ ὀπλοφορεῖν

24— 31

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'. τῆς 9 Ὀκτωβρίου.

Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κρεμῆζι ἐπὶ τοῦ νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων. Ἀναφορὰ τοῦ δημάρχου Αἰτωλικοῦ περὶ ἀνανεώσεως τῶν διαδίων ἐπὶ τῶν ἑκατέρωθεν τῆς πόλεως ποταμῶν. Δευτέρα συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν νομοσχεδίων α. περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 25,000 τῆς χρήσεως τοῦ 1867 δι' ἐξόδα ὑποδοχῆς τῶν Α. Α.

(Πρακτικὰ Βουλῆς τῆς γ'. συνόδου τῆς α. περιόδου) 20

Μ. Μ. Β'. περί χορηγίας αναπληρωτικής πιστώσεως δραχ. 125,000, επί της χρήσεως του 1866 γ'. περί μεταβιβάσεως των έκκευμένων υποθέσεων των συστηθέντων και συστηθησομένων πρωτοδικείων. Παραπομπή των προτάσεων περί καταργήσεως των αδειών του όπλοφορέιν, και περί συστάσεως έρεταιού εν Λαμιάς εις τας οικείας έπιτροπάς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ'. της 10 'Οκτωβρίου.

Ανακοίνωσις αναφορών α. Η. Μερλίνου αίτουτος να ύπαχθῃ εις τόν υπό της Συνελεύσεως ψηφισθέντα περί συντάξεως νόμον β'. Απ. Κεζάκη πρώην άνθυπασπιστού αίτουτος να επανέλθῃ εις τόν στρατόν με τόν βαθμόν του γ'. προτάσεως περί συστάσεως έφετείου εις Τρίπολιν δ'. τροπολογίας επί της προτάσεως περί στερήσεως των πολιτικών δικαιωμάτων των πρὸς τὸ δημόσιον όφειλετών. Τρίτη συζήσεις και παραδοχή άνευ αντιρρήσεως των νομοσχεδίων α. περί χορηγίας έκτάκτου πιστώσεως δραχ. 25,000 της χρήσεως του 1867 δι' έξοδα ύπαδούχης των Α. Α. Μ. Μ. β'. περί χορηγίας έκτάκτου πιστώσεως δραχ. 125,000 της χρήσεως του 1866 του ύπουργείου των οικονομικών. Τρίτη συζήσεις του νομοσχεδίου περί μεταβιβάσεως έκκευμένων δικών εις τὰ νεοσυστηθέντα ή συστηθησόμενα πρωτοδικεία, Παραδοχή της άρχῃς του νομοσχεδίου διά ψηφοφορίας. Παραδοχή του συνόλου του ειρημένου νομοσχεδίου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ι'. της 11 'Οκτωβρίου.

Ανακοίνωσις α. αναφοράς Ελένης Μασάλακη εύγνωμονούσας τήν Βουλὴν διά τήν μεγάλην πολιτογράφησιν αὐτῆς β'. αίτήσεως Δ. Κορυμπαλά ζητούντος να ανάλαβῃ τήν εκπύωσιν της έφημερίδος της Βουλῆς γ'. αναφοράς Δ. Χρυσόβεργη πρώην λοχαγού, αίτουτος να συζητηθῇ και έπιψηφισθῇ τό κατά τήν παρελθούσαν σύναδον ύποβληθέν νομοσχέδιον περί επανόδου του εις τόν στρατόν με τόν βαθμόν του. Υπόβολή των έκθέσεων των τμημάτων επί της εξέλεξεως των έκλογών Ύδρας και Κερκύ-

32

33— 41

ρας. Υπόβολή νομοσχεδίου περί έπιβολῃς προσθέτου φόρου επί των ώνίων πρὸς περιθαλψιν των Κρητών, κηρυχθέντος υπό της Βουλῆς κατεπείγοντος και παραδοχή αὐτοῦ εις πρώτην συζήτησιν. Παραπομπή εις τας άρμοδίας έπιτροπάς των προτάσεων, περί όφειλετών του δημοσίου και περί τροποποιήσεως του άρθρου 2 του ΙΖ'. νόμου περί φθαρτών κτημάτων 41— 43

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'. της 13 'Οκτωβρίου.

Ανακοίνωσις νομοσχεδίου περί αύξήσεως της μειοθδοσίας του προξένου Αλεξανδρείας. όμοίως προτάσεις περί της μη έφαρμογῃς του περί ζωοκλοπῃς νόμου εις τούς δήμους Αθηνών και Πειραιώς. Ανάγνωσις των έκθέσεων των εξέλεγκτικών τμημάτων επί των δύο βουλευτικών έκλογών Ύδρας και παραδοχή των έκλογών ως έγκύρων. Όμοίως επί της έκλογῃς Κερκύρας ενεργηθείσας πρὸς άντικατάστασιν του Μαρκουά και άκύρωσις της έκλογῃς ως άκύρου. Δευτέρα συζήσεις του νομοσχεδίου και παραδοχή αὐτοῦ περί έπιβολῃς φόρου πρὸς περιθαλψιν των Κρητών. Πρώτη συζήσεις και παραδοχή του περί έκτιμήσεως του έλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου. Τρίτη συζήσεις του περί ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Ανάγνωσις των άρθρ. 1, 2 και 3 του νομοσχεδίου και παραδοχή αὐτῶν κατά τὸ σχέδιον. Πρωτόκολλον όρκωμοσίας των βουλευτών Ι. Καλογιάννη και Θ. Γ. Κουντουριώτου

44— 49

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'. της 14 'Οκτωβρίου.

Ανακοίνωσις α. προτάσεως νόμου περί τροποποιήσεως άρθρων τινών του περί ναυτικού άπομαχικού ταμείου νόμου β'. αναφοράς διαφόρων ένοικιαστών Τριφυλλίας αίτούντων τήν έκδοσιν εύεργετικού νόμου διά τὰ εξ ένοικιάσεων του 1859—1865 καθυστερούμενα γ'. όμοίως διαφόρων ένοικιαστών έθνικωδικοτήτων σταφιδαμπέλων Καλαμών και Μεσσήνης αίτούντων τήν έκδοσιν νόμου, απαλλαττοντος αὐτοῖς τόκων υπερημερίας έρ' όσον ό καρπὸς μένει υπέγγυος εν ταῖς άποθήκαις. Δευτέρα συζήσεις και παραδοχή του περί έκτιμήσεως του έλαιοκάρπου

Κερκύρας νομοσχεδίου. Πρώτη συζήτηση προτάσεως νόμου περί τροποποιήσεως άρθρων τινών της πολιτ. δικονομίας και παραδοχή αὐτῆς. Εξακολούθησι τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Ανάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις μετὰ προσθήκας τοῦ 4 άρθρου αὐτοῦ 49— 52

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'. τῆς 16 Ὀκτωβρίου.

Ανακοίνωσις ἀναφορῶν Ἀ. Ν. Παντολέοντος περὶ ἐκτύπώσεως ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφείῳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ τῆς δίκης τοῦ Ἀκυρίου Ὁ. Κ. Ρόσολύμου αἰτοῦντος ἵνα τῷ χορηγηθῶσιν ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐκπαιδεύσεως πληροφορίες περὶ τῶν ἀγγελίων του διὰ τὴν ἐκδοσὶν Ἀγγλο-Ἰταλο-Ἑλληνικοῦ λεξικοῦ. Πρώτη συζήτηση καὶ παραδοχή τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Ε. Πίκεριγκ συμβάσεως περὶ συστάσεως σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Εξακολούθησι τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Ανάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν άρθρων 5—28 αὐτοῦ 52— 57

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'. τῆς 17 Ὀκτωβρίου.

Ανακοίνωσις ἀναφορῶν Ἀ. Ι. Λιναρδάκη αἰτοῦντος τὴν ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφείῳ δωρεὰν ἐκτύπωσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθείσης συλλογῆς τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου Ὁ. ὁμοίως Ἀδάμ Φρίδελ ζητοῦντος σύνταξιν. Ἐπερωτήσεις πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν Ἀ. διατὶ ἐνέργησεν ἀνεὺ ἀνάγκης προδιδασκούς στρατιωτικούς Ὁ. διατὶ ἐξεμεταλλεύθη τὸν περὶ φαλαγγιτῶν νόμον; διατὶ ἐξέδωκεν νομοθετικὰς διατάξεις διοικητικῶς, προδιδάσας αξιωματικούς μὴ δικαιουμένους κλπ. Συζήτηση ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀναβολὴ τῆς ἀπαντήσεως μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου Κ. Ἀσώπιον. Δευτέρα συζήτηση τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως πρὸς σύστασιν σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Παραπομπὴ εἰς

τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ περὶ ἐπιβολῆς ἐκτάκτου φόρου πρὸς περιθάλψιν τῶν κρητῶν νομοσχεδίου. Εξακολούθησι τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Πρότασις περὶ ἀπαλείψεως τοῦ ἀρ. 29 τοῦ σχεδίου καὶ παραδοχή αὐτῆς. Ανάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν άρθρων 29—45 αὐτοῦ. 57— 62

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ'. τῆς 18 Ὀκτωβρίου.

Τρίτη συζήτηση καὶ παραδοχή τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως περὶ κατασκευῆς σιδηροδρόμου μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Πρώτη συζήτηση καὶ παραδοχή διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τοῦ περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου Κ. Ἀσώπιον νομοσχεδίου. Εξακολούθησι τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας. Ανάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν άρθρων αὐτοῦ 46—53 62— 67

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣ'. τῆς 19 Ὀκτωβρίου.

Ανακοίνωσις Ἀ. τροπολογίας ἐπὶ τῆς πέρυτι ὑποβληθείσης προτάσεως περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν Ὁ. ὁμοίως ἐπὶ τοῦ 80 άρθρου τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου Ὁ. ἀναφορὰς τῶν ὑποτρόφων τοῦ Μοιζενιγείου κληροδοτήματος, αἰτούντων νὰ διαταχθῇ ἡ πληρωμὴ τῆς ὑποτροφίας τῶν Ὁ. ὁμοίως δύο ὑπαλλήλων τῆς πρώτης ἀστυνομίας Κεφαλληνίας αἰτούντων σύνταξιν. Δευτέρα συζήτηση καὶ παραδοχή διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν Κ. Ἀσώπιον νομοσχεδίου. Εξακολούθησι τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Κωστατά, πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀρ. 53—63 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου 67— 70

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'. τῆς 20 Ὀκτωβρίου.

Ανακοίνωσις προτάσεως περὶ συστάσεως ἐξωτερικοῦ εἰς Σύρον. Ἐπερώτησις ὅτι τὸ διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ληστῶν Πλούμη καὶ Νεοφωτίστου συνταχθέν πρωτόκολλον μετεβλήθη. Συζήτηση ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀνα-

βολή τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος. Τρίτη συζήτηση καὶ παραδοχὴ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν καθηγητὴν Κ. Ἀσώπιου νομοσχεδίου. Ἀπορρίψις διὰ ψηφοφορίας τῆς γῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Κωστατά. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων αὐτοῦ μέχρι τοῦ 67. Ἀναγγελία ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ τῆς τελέσεως τῶν γάμων τῆς Α. Μ. 70—76

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ'. τῆς 23 Ὀκτωβρίου.

Ἀναγγελία τῆς πρὸς τὸν Ἀντιβασιλέα προσφωνήσεως τοῦ προέδρου διὰ τοὺς γάμους τῆς Α. Μ. καὶ ἀπάντησις. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων αὐτοῦ μέχρι τοῦ 79 77—81

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'. τῆς 24 Ὀκτωβρίου.

Τρίτη συζήτηση τῶν περὶ ἐκτάκτων φόρων πρὸς περιβαλφιν τῶν κρητῶν νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ. Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ ἐξομοιώσεως τῶν θαλασιδίων Ἀττικῆς πρὸς τὰ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους. Παραπομπὴ εἰς τὰς ἀρμοδίας ἐπιτροπὰς τῶν περὶ ἀπογραφῆς καὶ περὶ κλήρου νομοσχεδίων. Ἀνάγνωσις τοῦ περὶ τῆς εἰς τὸν στρατὸν ἐπάνοδον τοῦ πρώην λοχαγοῦ Χρυσοθέγγη νομοσχεδίου 82—84

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'. τῆς 25 Ὀκτωβρίου.

Ἀνακοίνωσις νομοσχεδίου περὶ συντάξεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν διδασκτικῶν βιβλίων. Ὑποβολὴ ἀναφοράς τοῦ πρώην δικαστ. κλητῆρος Σταυροπούλου, παραπονομένου ὅτι ἐπαύθη ἀδίκως. Ἐπερωτήσεσις περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ δημοτ. συμβουλίου Λαμίας καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτῆς 85—89

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'. τῆς 27 Ὀκτωβρίου.

Ἐπερωτήσεσις περὶ τῆς ληστεύσεως τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, καὶ περὶ τῶν εἰς τὸν βουλευτὴν Σακελλαριᾶδην ἀποδοθεισῶν ὑπὸ τοῦ Σιρπιτέρου μομφῶν. Ἐξα-

κολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ δημοτ. συμβουλίου Λαμίας συζήτησεως. Πρότασις τοῦ νά ἐκφράσῃ ἡ Βουλὴ τὴν λύπην τῆς διὰ τὴν διάλυσιν ταύτην. Ἀπορρίψις τῆς προτάσεως διὰ ψηφοφορίας 90—95

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'. τῆς 28 Ὀκτωβρίου.

Τρίτη συζήτηση τοῦ περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων αὐτοῦ μέχρι τοῦ 19 95—100

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'. τῆς 30 Ὀκτωβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀ. προτάσεως νόμου περὶ ἀπαλλαγῆς τῶν μέχρι τοῦ 1865 καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ τόκους ὑπερμερίας' β'. νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐστανικοῦ κάρπου. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκτιμήσεως τοῦ ἐλαιοκάρπου Κερκύρας νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἐπιλοίπων αὐτοῦ ἄρθρων. Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ ιδιοκτησίας Κερκύρας νομοσχεδίου. Δευτέρα συζήτηση τοῦ περὶ ἐξομοιώσεως τῶν θαλασιδίων Ἀττικῆς πρὸς τὰ τοῦ λοιποῦ Κράτους νομοσχεδίου. Συζήτηση ἐπὶ τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν γενομένων εἰς τὴν ΙΔ'. συνεδρίᾳ ἐπερωτήσεων 100—131

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'. τῆς 31 Ὀκτωβρίου.

Ἀνάγνωσις ἀναφορῶν ἀ. Α. Μαυροκεφάλου ζητοῦντος τὴν πραγματοποίησιν τῆς περὶ αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἀγῶνος' β'. Καλοδοῦχα ζητοῦντος νά ληθῇ πρόνοια περὶ αὐτοῦ ὡς ὑποδιεπύργου Ζακύνθου' γ'. προτάσεως νόμου περὶ ἐρμηνείας τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ ΝΧΒ'. νόμου. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν γενομένων ἐπερωτήσεων. Διατύπωσις ψηφοφορήτου θέματος ἐπ' αὐτῶν. Ἀποφατικὴ ἀπάντησις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διὰ ψηφοφορίας . . 131—138

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'. τῆς 1 Νοεμβρίου.

Ἐπερωτήσεσις περὶ τοῦ διατάγματος τοῦ ἀφορῶν

τος τὴν ἐπέκτασιν τῆς ζώνης τῆς πόλεως τῶν Ἀθη-
νῶν. Ἀπάντησις ἐπ' αὐτῆς τοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἐπε-
ρώτησις περὶ τῶν συμβαινουσῶν ἐν Μεσσηνίᾳ ταρα-
χῶν. Ἀπάντησις ἐπ' αὐτῆς τοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἀπό-
φασις τῆς Βουλῆς νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη τῶν ἐρετῶν
ἐφ' ὧν τῶν ἐκρεμῶν νομοσχεδίων τοῦ ὑπουργοῦ
τῆς δικαιοσύνης. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ
περὶ ἐξομοιώσεως τῶν βαλκανιδίων Ἀττικῆς πρὸς τὰ
τοῦ λοιποῦ Κράτους..... 138—140

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΤ'. τῆς 2 Νοεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἀναφορῶν α'. φηγάκου καὶ Μπλιου,
αἰτούντων νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ἂν οἱ μὴ ἔχοντες
δίπλωμα δικηγόρου δύνανται νὰ μετέρχωνται τὸν
δικηγόρον παρὰ τοῖς πρωτοδικείοις· β'. τοῦ μουσι-
κοδιδασκάλου Λεβίδου αἰτούντος νὰ σημειωθῇ εἰς
τὸν προϋπολογισμόν ποσὴν τι ὑπὲρ αὐτοῦ διδάσκον-
τος ἐν τοῖς σχολείοις τὴν μουσικὴν· γ'. κατοίκων
τινῶν τοῦ χωρίου Λερβέν Φούρκας αἰτούντων νὰ τοῖς
συνδράμῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τὴν πληρωμὴν 16 χιλιά-
δων δραχ. ἃς ἔδωκαν εἰς τοὺς ληστὰς ὡς λύτρα.
Ἐπερώτησις περὶ τῆς παύσεως τοῦ δημάρχου Θου-
ρίας. Δευτέρα συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν νομο-
σχεδίων α'. περὶ συστάσεως ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς
τῶν διδακτικῶν βιβλίων· β'. περὶ τοῦ βετανικοῦ
κῆπου· γ'. τῆς προτάσεως περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς
υποχρεώσεως τῆς σφραγίσεως τῶν ζώων τῶν δῆμων
Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Παραπομπὴ εἰς τὰς ἐπιτρο-
πὰς τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς τὸν στρατὸν τοῦ πρώην
λοχαγοῦ Χρυσοβέργη νομοσχεδίου..... 141—144

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'. τῆς 3 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις α'. ἐγγράφου τῆς πρυτανείας τοῦ πα-
νεπιστημίου, εὐχαριστοῦσης τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἐ-
πιψήφησιν τῆς ὑπὲρ τοῦ κυρίου Κ. Ἀσωπίου συντά-
ξεως· β'. προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 75
ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ· γ'. νομοσχεδίου περὶ ὀργани-
σμοῦ τῆς βιβλιοθήκης· δ'. ὁμοίως περὶ καταργήσεως
τοῦ ἀρ. 2 τοῦ ΡΝ, νόμου· ε'. ὁμοίως περὶ τροπο-
ποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 81—88 τῆς πολιτικῆς δικο-

νομίας. Κατάθεσις τῶν ἀφορῶντων τὴν παῦσιν τοῦ
δημάρχου Θουρίας ἐγγράφων. Κλήρωσις δεκαμελοῦς
προεδρίας πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ. ἑπερώ-
τησις ἂν ἐν Θουρίᾳ συνέβησαν συγκρούσεις καὶ ἀπάν-
τησις τοῦ πρωθυπουργοῦ. Ἐπερώτησις ἀφορῶσα τὸν
γραμματεῖα εἰρηνοδικείου Φλεσιᾶδος καὶ τὸν δήμαρ-
χον Θελοπούσης Καρφεζῆ καὶ ἀπάντησις τοῦ πρωθυ-
πουργοῦ. Ὑποβολὴ νομοσχεδίων α'. περὶ τροποποιή-
σεως δύο ἀρθρῶν τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ β'.
περὶ χορηγίας πιστώσεως δραχ. 57,000 τῆς χρή-
σεως τοῦ 1867 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.
Τρίτη συζήτησις τοῦ περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου.
Παραδοχὴ ἀνεῦ ἀντιρρήσεως τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. Ἀνά-
γνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν 1 καὶ 2 ἀρθρῶν αὐτοῦ... 144—147

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'. τῆς 6 Νοεμβρίου.

Ἀνάγνωσις α'. ἀναφορᾶς Κ. Ἀσωπίου εὐγνωμο-
νοῦντος τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιψήφησιν
συντάξεως· β'. προτάσεως περὶ τακτοποιήσεως τῶν
ἐν Ἑπτανήσῳ καὶ ἰδίως ἐν Κεφαλληνίᾳ ἰδιωτικῶν
χρεῶν· γ'. ὁμοίως περὶ καταναγκαστικῆς πραγματο-
ποιήσεως τοῦ ψηφισθέντος δανείου ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ
σεισμοῦ παθόντων Κεφαλλήνων. Ἐξακολούθησις τῆς
συζητήσεως τοῦ περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου· ἀνά-
γνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἀρ. 3—9..... 147—152

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'. τῆς 7 Νοεμβρίου.

Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ προσόντων τῶν ὑ-
παλλήλων. Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς δύο μελῶν τῆς ἐπι-
τοῦ ἀγῶνος ἐπιτροπῆς αἰτούντων ἀποζημιώσιν. Ἀνα-
κοίνωσις α'. προτάσεως νόμου περὶ μεταβολῆς τῶν
περὶ πλειστηριασμοῦ διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομ-
ίας· β'. νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως δύο Βασιλικῶν
διαταγμάτων ἐκδοθέντων ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς
περὶ τροποποιήσεως τοῦ τελωνιακοῦ δικσολογίου.
Συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ
ἀρθρου 75 τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς. Ἐξα-
κολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ὁδοποιίας νό-
μοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιψήφισις τῶν ἀρθρῶν
10—20 καὶ τῶν ἀρθρ. 26—33..... 153—159

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'. τῆς 9 Νοεμβρίου.

Ανάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν διαφόρων πιστώσεων τοῦ 1867. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τῆς περὶ ὁδοποιίας νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιφύρσις τῶν ἀρθρῶν 21—25 αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις τοῦ ἀρθροῦ 34 καὶ συζήτησις ἐπ' αὐτοῦ..... 159—161

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΑ'. τῆς 10 Νοεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως τοῦ περὶ ἰδιοποιίας νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιφύρσις τῶν ὑπολοίπων ἀρθρῶν αὐτοῦ. Ἐπερώτησις περὶ τοῦ προξενείου Ἀλεξανδρείας καὶ ἀπάντησις τοῦ ὑπουργοῦ. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ κατ' ἀρθρον τοῦ περὶ θωτανικοῦ κήπου νομοσχεδίου. Πρώτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ βιβλιοθήκης νομοσχεδίου. Παρρημπὴ εἰς τὴν ἀρμόδιαν ἐπιτροπὴν τῶν νομοσχεδίων περὶ συμβολαιογράφων καὶ περὶ ὑποδικηγόρων... 152—165

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΒ'. τῆς 16 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀ. ἀναφορᾶς Α. Περίθου αἰτοῦντος ἵνα δοθῶσι δραχ. 600 τῷ ἐργαστασίᾳ/χρ. Βασιλιάδῃ πρὸς ἀγορὰν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος ὀρεινοῦ πυροβόλου· β'. ἀναφορᾶς Β. Γουργούρη παραπονομένου ὅτι παρηνόμως ἐτέθη εἰς ἀποστράτιαν· γ'. ἐκθέσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ περὶ συμβολαιογράφων νομοσχεδίου· δ'. προτάσεως νόμου περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Κυθέρων εἰς τὸν νομὸν Ἀργολίδος. Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων. Ὑποβολὴ νομοσχεδίων α. περὶ δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ περὶ ναυτολογίας καὶ στρατολογίας διὰ τὸ ἔτος 1868· β'. περὶ συστάσεως θέσεως συμβουλίου τοῦ δικαστ. τμήματος τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν· γ'. περὶ ἐπιβόλης φόρου ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων τῆς Ἑπτανήσου ἐλαίων, ὅπερ ἐθεωρήθη κατεπίγειον. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ κατ' ἀρθρον τοῦ περὶ διδασκτικῶν βιβλίων νομοσχεδίου. Δευτέρα συζήτησις τῶν νομοσχεδίων α. περὶ ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ νομισματικοῦ μουσείου· β'. περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρ. 69

καὶ 70 τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ· γ'. περὶ μεθοδολογίας τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξένου· δ' αὖτα ταῦτα παραπέμφθησαν εἰς τὰς ἀρμόδιαις ἐπιτροπῆς. Πρώτη συζήτησις τοῦ περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 37,500 διὰ τὴν συντάξιν τῶν πρὸν γενομένων νομοσχεδίου, παραπεμφθέντος ὡς καὶ τοῦ περὶ καταργήσεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ ΡΝ' νόμου καὶ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 81 καὶ 87 τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς τὴν ἀρμόδιαν ἐπιτροπὴν. Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ προσόντων τῶν δικαστ. ἐπαλλήλων. Πρώτη συζήτησις τῶν νομοσχεδίων α. περὶ μεταφρυσμένης τοῦ δασμολογίου· β'. περὶ προσόντων τῶν δημοσίων ἐπαλλήλων, ὅπερ παραπεμφθῆναι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν... 165—169

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΓ'. τῆς 17 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀ. προγράμματος παρουσιάσεως πρὸς Α. Α. Μ. Μ. τῶν βουλευτῶν κλπ. β'. ἀναφορᾶς κατείκων Πλείας ζητούντων νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν περὶ προικοκτησίας νόμον. Ὑποβολὴ νομοσχεδίων α. περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου· β'. περὶ συστάσεως Ἀκαδημίας. Ἐπερώτησις α. περὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Στεργιοπούλου περὶ νοσηρίου ἀλαταποθῆκης· β'. περὶ τοῦ γραμματέως τοῦ εἰρηνοδικείου Φλεσιᾶδος· γ'. περὶ τοῦ δημάρχου Θελπούσης· δ' περὶ τῶν κλαπέντων ἐκ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου χρημάτων· ε' περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἀλαταποθηκαρίου Λαμίας Χατζοπούλου. Τρίτη συζήτησις τοῦ περὶ ἐθνικῆς βιβλιοθήκης καὶ νομισματικοῦ μουσείου νομοσχεδίου. Ἀνάγνωσις καὶ ἐπιφύρσις τῶν ἀρθρῶν αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου. Δευτέρα συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ ἐπιβόλης φόρου τῶν ἐξαγομένων ἐλαίων νομοσχεδίου... 169—174

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΔ'. τῆς 31 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀ. ἀναφορᾶς τοῦ βουλευτοῦ Κεφαλληνίας Ν. Φωκᾶ Γεωργακίου αἰτοῦντος κατ' ἐπανάληψιν τὴν ἐκ τῶν βουλευτικῶν τῶν καθηκόντων ἀπαλλαγὴν· β' ὁμίας Γ. Μανδρικάρδη ζητούντος τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὡς ἀξιωματικοῦ τοῦ

ναυτικοῦ· γ' ὁμοίως τῶν ἐν Τούλτζῃ ἐλλήνων πα-
ραπονομιένων κατὰ τοῦ ἐκεῖ ὑποπροξένου· δ' προτά-
σεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ συντάξεως.
Κλήρωσις τῆς ἐκλογῆς Βονίτζης καὶ παραπομπή αὐ-
τῆς εἰς Β'. τμήμα. Τρίτη συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου
περὶ ἐξαγωγικοῦ τέλους τοῦ ἐλαιοκάρπου Ἑπτανήσου
καὶ παραδοχή αὐτοῦ. Συζήτησις ἐπὶ τῶν νομοσχε-
δίων τῶν πιστώσεων. Παραδοχή διὰ ψηφοφορίας,
ὅτι ἡ ἡμερησία διάταξις ἔχει καλῶς. Ἀπόρριψις ἐ-
πίσης διὰ ψηφοφορίας τῆς περὶ ἀναβολῆς τῆς συζη-
τήσεως τῶν πιστώσεων προτάσεως. Πρώτη συζήτησις
τῶν νομοσχεδίων α' περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώ-
σεως δραχ. 1,000,000· β' περὶ ἐκτάκτου πιστώ-
σεως δραχ. 1,600,000· γ. περὶ χορηγίας ἐκτά-
κτου πιστώσεως δραχ. 4,500,000· δ' περὶ χορη-
γίας ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 400,000· ε' περὶ
κυρώσεως ἐκτάκτων πιστώσεων 1,640,000... 175—182

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΒ'. τῆς 21 Νοεμβρίου

Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων... 183—188

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΓ'. τῆς 22 Νοεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων
πιστώσεων... 188—192

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΔ'. τῆς 23 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀναφορᾶς Α. Μαυροκεράλου αἰτοῦν-
τος τὴν πραγματοποιήσιν τῆς περὶ αὐτοῦ ἀποφάσεως
τῆς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐπιτροπῆς. Ἐξακολούθησις τῆς
συζήτησεως ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων... 192—196

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΕ'. τῆς 24 Νοεμβρίου.

Ἰποβολὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1868.
Ἐξακολούθησις τῆς περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων συ-
ζήτησεως... 197—203

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΘ'. τῆς 25 Νοεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἐγγράφου τοῦ Πανεπιστημίου περὶ
τῆς τελετῆς πρὸς ἐκδόσιν τῶν ἐνιαυτίων ἀρχῶν
του. Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως περὶ ἐκτάκτων
πιστώσεων... 203—209

Κατάθεσις τῆς περὶ τῆς ἐκλογῆς Βονίτζης ἐκθέ-
σεως. Ἀνακοίνωσις ἀναφορᾶς Δ. Ζάνου αἰτοῦντος τὴν
ἀμοιβὴν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας του. Ἐξακολού-
θησις τῆς περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων συζήτησεως... 209—217

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ'. τῆς 28 Νοεμβρίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Βονίτζης
καὶ παραδοχή τῆς ἐκλογῆς ὡς ἐγκύριον· ἐξακολου-
θησις τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων συζήτησεως... 217—223

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'. τῆς 29 Νοεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐπιστολῆς τοῦ πρώην Ἀντιβασιλέως
πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς. Ἰποβολὴ νομοσχεδίων
α' περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν Αἰτωλι-
κοῦ· β' περὶ μεταθέσεως πιστώσεως δρ. 400,000
Ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων πιστώσεων συ-
ζήτησεως. Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας τοῦ βουλευτοῦ
Δ. Γρίθα... 223—229

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'. τῆς 30 Νοεμβρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζήτησεως περὶ ἐκτάκτων
πιστώσεων... 229—236

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'. τῆς 1 Δεκεμβρίου

Ἀνακοίνωσις α. ἀναφορᾶς δύο δικηγόρων Πόργου
αἰτοῦντων νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν
ὑποδικηγόρων Ἑπτανήσου· β' διαφόρων κατοίκων
Χελίου ἐκτοπισθέντων ὡς συγγενῶν τοῦ ἀρχηγροῦ
Λύγκου, ἐπικαλουμένων τὴν δικαιοσύνην τῆς Βουλῆς.
Ἰποβολὴ δύο νομοσχεδίων τὸ μὲν περὶ ἀναπληρω-
τικῆς πιστώσεως δραχ. 700,000 τὸ δὲ ἐκ δραχ.
496,500. Ἐξακολούθησις τῆς περὶ ἐκτάκτων πιστώ-
σεων συζήτησεως. Ψηφοφορία τῶν βουλευτῶν περὶ
τοῦ 2ν τὸ ὑπουργεῖον χαίρει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς
Βουλῆς καὶ ἀπόφασις αὐτῆς ὅτι χαίρει... 236—247

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'. τῆς 3 Δεκεμβρίου.

Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχή τοῦ περὶ ὁδοποιίας νο-
μοσχεδίου. Κατάθεσις ἐγγράφων καὶ ἀπάντησις τοῦ
ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως περὶ
τῆς διαχειρίσεως τῆς δικαιοσύνης. Ἰποβολὴ νομοσχε-
δίου περὶ μεταφύτεύσεως ἐθνικῶν ἀγριελαιῶν. Πρώ-

την ἀνάγνωσιν καὶ παραδοχὴ τῶν νομοσχεδίων τῶν
ἐξῆς πιστώσεων α. περί κυρώσεως δρ. 400,000, β'.
περί κυρώσεως δρ. 1,600,000, γ. περί κυρώσεως
δρ. 1,640,000, δ'. περί κυρώσεως δρ. 1,000,000,
καὶ ἐλάττωσις αὐτῆς εἰς δρ. 500,000, ε. περί κυ-
ρώσεως δρ. 4,500,000, ἐλαττωθείσης κατὰ 500,
000. Ἐπερωτήσεις πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ναυτικῶν,
περί τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐντολῆς ἀπὸ τὸν ἀξιωμα-
τικὸν Παλάσκην κλπ. καὶ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν
στρατιωτικῶν τοῦ νὰ καταβῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ
περί προμηθειῶν σχετικὰ ἐγγράφα. Ἀπάντησις τῶν
ὑπουργῶν 247—261

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'. τῆς 4 Δεκεμβρίου.

Δευτέρα συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν περὶ ἐκτά-
κτων πιστώσεων νομοσχεδίων. Συζήτησις ἐπὶ τῶν
περί προμηθειῶν ἐπερωτήσεων καὶ τῆς καταθέσεως
τῶν ἐγγράφων. Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας δὲν παρεδέ-
χθη τὴν κατάθεσιν αὐτῶν 261—266

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'. τῆς 5 Δεκεμβρίου.

Ὑποβολὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νο-
μοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.
Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ νο-
μοσχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δρ.
400,000. Ὁμοίως τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἀ-
ναπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 1,600,000. Ὁμοίως
τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώ-
σεως δρ. 500,000. Ὁμοίως τοῦ νομοσχεδίου περὶ
κυρώσεως ἐκτάκτων πιστώσεων χορηγηθεισῶν ἐν ἀ-
πουσίᾳ τῆς Βουλῆς 1,640,000. Ὁμοίως τοῦ νομο-
σχεδίου περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως δρ.
4,000,000 266—276

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'. τῆς 8 Δεκεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἐγγράφων παρατεταμένης τοῦ βουλευ-
τοῦ Π. Ζάνου ὡς διορισθέντος γενικοῦ προξένου. Ὑ-
ποβολὴ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως
δρ. 400,000. Πρώτη ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ α.
τοῦ περὶ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου νομοσχεδίου
β'. τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένιου προτάσεως τοῦ
Δ. Θεοχάρη γ'. τῆς περὶ ὑπαγωγῆς τῶν διοικητι-

κῶν καὶ δικαστ. ἀρχῶν Κυθήρων εἰς τὸν νομὸν Ἀρ-
γολίδος καὶ δ'. τῆς περὶ καταργήσεως τοῦ ἀρ. 2
τοῦ ΡΝ' νόμου. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ
τοῦ περὶ μεταφουτέσεως ἀγριελαιῶν νομοσχεδίου.
Τρίτη συζήτησις τῆς περὶ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀ-
φειλετῶν προτάσεως 276—280

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'. τῆς 9 Δεκεμβρίου.

Κατάθεσις τῶν ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων εἰς ἐπε-
ρωτήσεις περὶ διαχειρίσεως τῆς δικαιοσύνης. Ἐξακο-
λούθησις τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως περὶ τῶν
πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν καὶ παραπομπὴ αὐτῆς
εἰς ἐπιτροπὴν νομομαθῶν. Πρώτη ἀνάγνωσις καὶ πα-
ραδοχὴ α. τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἐκ δρ.
700,000, καὶ β'. ὁμοίου ἐκ δρ. 496,500. Δευτέρα
ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τῆς προτάσεως περὶ ὑπα-
γωγῆς τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν Κυ-
θήρων εἰς τὸν νομὸν Ἀργολίδος. Τρίτη συζήτησις
καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ μεταφουτέσεως ἀγριελαιῶν
νομοσχεδίου. Ὑποβολὴ πιστώσεως ἐκ δρ. 100,000
διὰ βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως καὶ παραδοχὴ αὐτῆς.
Ἐπίσης δαλώσεως περὶ προσθήκης δρ. 528,494 καὶ
81|00 εἰς τὸ κεφ. ἐξοδα κλεισμένων χρήσεων . . 281—281

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'. τῆς 11 Δεκεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀναφορῶν α. Χ. Ρεβίλλη αὐτοῦντος
νὰ ταχθῇ ἐν τῇ ἐνεργῷ φάλαγγι β'. φοιτητῶν τινῶν
τῆς ἱατρικῆς περὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ διοργανισμοῦ
τοῦ Πανεπιστημίου. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ παραδο-
χὴ τῆς πιστώσεως δρ. 100,000 αὐξήθεισης εἰς
160,000. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ
ὑπαγωγῆς τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστ. ἀρχῶν Κυ-
θήρων εἰς τὸν νομὸν Ἀργολίδος. Πρώτη συζήτησις καὶ
παραδοχὴ τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς εἰς τὸν στρατὸν τοῦ
πρώην λοχαγοῦ Χρυσοβέργη νομοσχεδίου. Τρίτη συ-
ζήτησις καὶ παραδοχὴ τῆς περὶ συστάσεως ταμείων
ἐθνολογικῆς προτάσεως. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ πα-
ραδοχὴ τῶν πιστώσεων α. δρ. 700,000 β'. δρ.
496,000. Πρώτη ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ
περὶ διοργανισμοῦ τοῦ πανεπιστημίου νομοσχεδίου. 284—287

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'. τῆς 13 Δεκεμβρίου. Σελ.

Ἀνακοίνωσις α'. ἀναφορᾶς τῶν πρώην ἀστυνομικῶν χωροφυλάκων Ἐπτανήσου αἰτούντων σύνταξιν· β'. ὁμοίως φοιτητῶν τῆς νομικῆς περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου νομοσχεδίου· γ'. τροπολογίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου. Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ μεταβιβάσεως πρὸς τὸ δημόσιον τῆς οἰκίας Γ. Παπαδοπούλου. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προτάσεως. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τῆς περὶ συντάξεως τοῦ πρώην λοχαγοῦ Χρυσοθέργη προτάσεως. Δευτέρα ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου νομοσχεδίου. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν πισώσεων α'. ἐκ δρ. 160,000· β'. ἐκ δρ. 496,000 287—289

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'. τῆς 14 Δεκεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις ἀναφορᾶς Δ. Χρυσοθέργη αἰτούντος ἵνα ἡ δοθησομένη αὐτῷ σύνταξις ἀυξηθῇ εἰς 150 δρ. Τρίτη συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῆς προτάσεως περὶ συντάξεως τοῦ πρώην λοχαγοῦ Χρυσοθέργη. Τρίτη συζήτησις τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 1 καὶ 2 289—290

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'. τῆς 15 Δεκεμβρίου

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τῶν ἐν Ἀθήναις συμβολαιογράφων αἰτούντων ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς πληρωμῆς φόρου, Ὑποβολὴ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἐπαρχιακοῦ ταμείου Ἀττικῆς καὶ διοργανισμοῦ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου. Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς. Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ στρατολογίας νομοσχεδίου. 291—296

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ'. τῆς 21 Δεκεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν πρώην γεροϋσιαστῶν. Ἀνακοίνωσις ἐγγράφου τοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ σχηματισμοῦ τοῦ ὑπουργείου. Ἀνάγνωσις Β. διατάγματος περὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας . . . 296—297

